

ПЕТЪР ДЪНОВ УЧИТЕЛЯ

УТРИННО СЛОВО
(1942 - 1944)

Плодовете
на любовта

ПЕТЪР ДЪНОВ
УЧИТЕЛЯ

УТРИННО СЛОВО
(1942 - 1944)

ПЕТЪР ДЪНОВ УЧИТЕЛЯ

УТРИННО СЛОВО
(1942 - 1944)

Плодовете на любовта

Издателство
„БЯЛО БРАТСТВО“

Поредицата Утринно слово на Издателство „БЯЛО БРАТСТВО“ ще представи в многотомно издание утринните беседи на Учителя Петър Дънов в тяхната хронологична последователност: от 1930 до 1944 година. Оформянето на томовете в частта им, касаеща обема на отделните книжки, не повтаря оформянето от предишните издания. Многотомникът ще даде възможност на читателя да се запознае с вълнуващите проповеди на Учителя, които съпътстват лекциите от класовете на Школата и вдъхновено допълват окултното знание, предадено в нея.

Настоящото издание включва непубликувани до 1949 г. беседи, издадени в сборниците:

ВАЖНИ И НАЛЕЖАЩИ НЕЩА

Издателство „Бяло Братство“ и издателство „Урания“, София, 1997

ПЛОДОВЕТЕ НА ЛЮБОВТА

Издателство „Бяло Братство“ и издателство „Урания“, София, 1997

НОВОТО НАЧАЛО

© Издателство „БЯЛО БРАТСТВО“, 2016

ISBN 978-954-744-288-7

Съдържание

1. Бъдещото верую, 27.09.1942	7
2. Важни и належащи неща, 4.10.1942.....	19
3. От любов и обич, 11.10.1942.....	34
4. Да работим с радост, 18.10.1942	47
5. Учител мой, 25.10.1942.....	66
6. Да направим човека, 1.11.1942.....	84
7. Новият път, 8.11.1942	102
8. Като младия син, 29.11.1942	125
9. Отвън – грънкането, отвътре – ученето, 6.12.1942	140
10. Усмиввай се, 13.12.1942	155
11. Трите изкушения, 20.12.1942	172
12. Човешка, ангелска и Божествена любов, 27.12.1942.....	185
13. Пожелаване, 3.01.1943.....	208
14. Вратите на Любовта, 24.01.1943	229
15. Любов без закон, 31.01.1943	240
16. Най-сигурното място, 7.02.1943	251
17. Пътят на живота, 14.02.1943.....	264
18. Плодовете на Любовта, 21.02.1943	279
19. Трите пътя, 28.01.1943.....	296
20. Новата идея, 7.03.1943	306
21. На първо място, 21.03.1943	319
22. Два пъти родени, 28.03.1943.....	341
23. Двата велики закона, 4.04.1943	357
24. Слуги, ученици, синове, 25.04.1943.....	368
25. Близко е, 2.05.1943	381
26. Любовта е музика, 9.05.1943.....	394
27. В любещите ръце, 16.05.1943.....	397
28. Два метода, 23.05.1943	416

29. Път на избавление, 30.05.1943	429
30. Числото тринадесет, 6.06.1943	442
31. Сила и слабост, 13.06.1943	459
32. Религиозни и гуховни хора, 20.06.1943	473
33. Четирите струни, 11.07.1943	493
34. Добро слушане, 1.08.1943	510
35. Двата пътя, 10.10.1943	525
36. Синовно отношение, 17.10.1943	543
37. Плодовете на Духа, 24.10.1943	559
38. Бъдете съвършени, 14.11.1943	593
39. Право мислене, 21.11.1943	599
40. Човешка и Божествена любов, 28.11.1943.....	604
41. Безопасният път, 5.12.1943	622
42. Най-великата наука, 12.12.1943.....	638
43. Блажени ниците 19.12.1943	656
44. Божията воля, 26.12.1943.....	677
45. Възприемане и предаване, 2.01.1943.....	693
46. Божественият ден, 9.01.1943	709
Речник на остарели и чужди думи.....	728
Обяснителни бележки.....	733

БЪДЕЩОТО ВЕРУЮ

*Добрата молитва
В начало бе Словото*

Ще прочета няколко стиха от 13. глава от Посланието на апостол Павел към римляните, от 11. стих до края.

Махар Бену Аба

Всички, както ви виждам, сте много добре така. Ако ви попитам, знаете ли, като излезете отпък, от салона, в другия свят на кое място ще идете; коцина от вас сте ходили в другия свят? Вие приказвате за Рая, но няма никой от вас, който да е ходил там. Апостол Павел¹ имаше една опитност – като се качи на Третото небе, видя и чу много неща. Някой от вас ходил ли е там? Раят е далече и близо. Когато разбираш една работа, тя е близо; щом не я разбираш, е много далече. Понякога казвате: „Някой човек ми е много близък, пък някой ми е далечен“. Вземете един галекоглед, една тръба. От едната страна ако гледаш хората, близо ги виждаш, приближават се; като обърнеш да гледаш от другата страна, далечни се виждат.

По някой път ние гледаме ту от едната страна на галекогледа, ту от другата. Когато сложим там Любовта и Обичта, приближаваме хората; когато сложим омразата и подозрението, хората ни се виждат далечни. В тръбата и едните, и другите стъкла са потребни. Казвате: „Знанието е потребно“, но знанието носи по-голяма тревога на човека. Вие искате всичко да знаете. Мене често ме питат кога ще се свърши войната, мир иде ли. Мир не може да иде, понеже той е резултат на хората. При

хора, които не искат мир, откъде ще дойде мирът? Или искате да знаете кой ще победи. Кой ще победи?! Всякога силните побеждават, всякога умните побеждават; и всякога глупавите и безсилните ги бият. Ако е силен човек, ще победи, ако не е силен, ще го бият. Често борецът в турско време, като го победи някой, казва: „Не бях хубаво намазан, затова ме победиха“.

Има разказ за Соломон², който имал един приятел, също така много богат като него, дето притежавал всичко. Разликата седяла в това, че Соломон бил цар, а онзи не бил цар. Отличавал се и по това, че Соломон имал много жени, пък той имал само една жена. Един път приятелят се разсърдил на Соломон и няколко месеца не идвал, не стъпвал в двореца му. Праца Соломон служи да питат каква е причината, той не може да отгадае. И най-после приятелят му казва: „Аз ти се разсърдих, защото толкова време съм с тебе, и ти досега, като приятел, никакъв подарък не си ми дал“. Пита Соломон: „Какъв подарък да ти дам? И ти си богат като мене, какво мога да ти дам?“ „Аз не се нуждая от материално богатство. Ти знаеш езиците на растенията и животните, поне на един от тия езици не си ме научил. Например аз бих желал да науча езика на кучетата“. Казва му Соломон: „Не ти трябва да го знаеш. И тази работа има опako, не ти е патила главата. Имам всичкото добро желание да ти услужа“. Казва му другият: „Ти си много умен и искаш да ме въртиш. Искам да ме научиш.“ „Хубаво, но ще понесеш последиците.“ „Ще ги понеса“.

Научил го Соломон на езика на кучетата. Като влязъл в дома си, приятелят вижда един просяк да върви, а едно малко кученце тича подир него. Като видяло другите кучета, то започва да се разговаря с тях. Малкото кученце казва на големите: „Както виждате, ребрата ми се броят. Този просяк ходи, проси от хората, но на мене нищо не дава и аз страдам. Не може ли да остана при вас да ме понахранят?“. Другите кучета отговарят: „Остани. Скоро кравата на нашия господар ще умре и ще има богата, пищна храна“. Приятелят слушал и си казал: „Виж какво

значи да знаеш езика на животните“. Заповядал на слугите си да продадат кравата, преди да умре. Казал си: „Ако не знаех, тя щеше да умре при мене. Сега ще я продам, на друго място да умре“. Продал кравата. След няколко гена иде кученцето и другите му казват: „Господарят продаде кравата, та тя умря на друго място, но сега ще умре конят на господаря, та след няколко гена ела“. Той пак слушал и казал на слугите си да продадат коня. Кученцето пак идва след няколко гена. Другите кучета му казват: „Не зная защо, но нашият господар продава винаги този, който ще умре“. Господарят си казва: „Виж, щях да изгубя, ако не знаех езика на животните, а Соломон ми казваше, че беля съм щял да имам“. Кучетата казали, че сега овцата му щяла да умре, и нея продал. Но след това кучетата казали, че жена му щяла да умре. Досега беше лесно – кравата продаде, коня и овцата продаде. Отива при Соломон и го пита какво да прави, че сега жена му ще умре. Той му казва: „Разведи се с нея“. Той една жена само има, и ако не се разведе, тя ще умре, ако се разведе, ще остане жива. Соломон му казал: „Ако се разведеш, тя ще остане жива, ако не се разведеш, ще замине за другия свят“.

Та по някой път на нас ни върви и ние мислим, че все така ще бъде, но гойде накрая нещо, което ни засяга и което не можем да избегнем. Ние не можем да избегнем ония условия, при които сме поставени. Вие можете този разказ да го разказвате, но каква философия, каква поука ще извадите? Доста голямо знание има вложено в него.

Аз гледам по някой път музиканти, които са добри, които композират горе-долу. Но една песен не само трябва да се композира. Ако попитаме съвременните музиканти каква е разликата между мелодия и хармония, мелодията ли е произлязла първоначално, или хармонията, едва ли могат да ви дадат определен отговор. Те са просветени, знаят какво нещо е мелодия. Мелодията е започнала с еволюцията, тя е външната, обективната страна на живота. Когато хората са излезли от Небето, хармонията е останала отвън, а мелодията – отвътре. Следователно

всички народи, които еволюционно са слизали, са пели мелодични песни. Това е малък регистър на пеенето. В еволюцията започва хармонията. Тогава процесът е обратен: мелодията става вътрешна, хармонията – външна. Следователно ще изучавате законите на хармонията. Досега вие сте изучавали мелодията на живота, отсега нататък ще трябва да изучавате хармонията.

В какво седи хармонията? В хармонията има мекота. Ако съедините два тона по закона на терцата, вие добивате мекота, но ако съедините два тона по закона на квартата, имате твърдост. Терцата засяга повече вътрешно чувствата на човека, квартата е повече отвън. Музикантите разбират тия неща. Вие искате да създадете една мека мисъл. По закона на терцата трябва да разбирате отношенията. Ако не знаете два тона в какво отношение да ги вземате, вие не можете да произведете мекота в себе си. Някой път сте готов да се скарате с някого. Пуснали сте си пояса, чакате само някой да го настъпи, и веднага да се скарате. Този закон знаете ли как действа?

Аз имам един пример. Преди години живеех в едно семейство, дето имаше четири дъщери и един брат – всичко седем души с майката и бащата. В понеделник бащата е така напрегнат, че само чака някой да му каже нещо – да му настъпи пояса, за да се скара. Всичките други казват: „Днес баща ни е дежурен“ – и гледат да не го докачат, за да не кресне. Във вторник майката има това състояние, тя си е пуснала пояса. Вкъщи казват: „Майката днес е дежурна“. В сряда е големият син – и всички така се редят през седмицата. Това те си го знаеха. Питам: от такова едно състояние как ще излезете? Това е един недоимък. Пътуваш в някое място, дето няма вода, засъхнало е гърлото ти, неразположен си. За да се яви разположение, трябва да намериш някой избор – това засъхнало гърло тебе те дразни. Или пътуваш, а нямаш хляб – на теб ти трябва едно парче хляб. Казвам: всичкото неразположение, което ние имаме по мисъл и по сърце, се дължи на един вътрешен недоимък на сърдечна

или на умствена енергия – нещо не достига на човека. Това, което не достига, образува едно гразнене. Музикално човек трябва да разбира законите.

Гледам, мнозина философи казват: „Човек трябва да мисли“. Ти не можеш да мислиш правилно само с ума си – трябва да съединиш една мисъл и едно чувство. По какъв закон ще ги съединиш? Мисълта има известен тон и чувството има известен тон. Не трябва да съединиш мисъл с мисъл, но мисъл с чувство – трябва да ги съединиш така, че трептения да имат. Постъпките, които имаш, или стремежите на човешката душа, тоновете, които душата образува, и тях трябва да ги съединиш. Трябва да разбираме тези неща. Гледам, някои говорят за живота – и владици, и попове, и всички говорят такава неразбрана работа! Това е голямо невежество. Без да са музиканти, те говорят за любов, за обич – и всичко това е една галиматия. Че те за правда говорят! Правдата има сила, когато е поставена в законите на музиката. Любовта само когато действа по законите на музиката, тогава се прилага. Ако любовта действа не по музикален начин, тя прилича на един порой, отвлича всичко.

Трябва да знаеш какъв наклон да гадеш на любовта, трябва да знаеш какъв наклон да гадеш на мисълта си и на чувствата си. По някой път ще гадеш наклон не надолу, но нагоре, на повдигане. Представете си, че като идете в оня свят, пред царската врата ще ви кажат: „Изпейте основния тон на Любовта, дайте основния тон на милосърдието“. Или може да ви кажат: „Дайте съзвучието на два акорда или на два тона в терца на Любовта“. Вие как ще започнете?

Аз ще ви предам един разказ; той е разказван, но ще го разправа и ще го приспособя към сегашната култура. Един цар се занимавал с окултна наука в древността. Той искал да има плат, който да не е пипан от човешка ръка; да е изпreden, изтъкан и ушит, без някой да го е пипал. Всички учени хора му казват, че това е невъзможно. Явява се един пред него и му казва: „Аз съм майстор на такъв плат, ще ти го направя“. Той сложил един въобра-

жаем стан и започнал да снове с ума си една въображаема основа. Насновал го и започнал да тъче с въображаем вътък. Пращал царя министрите си да видят как върви работата. Те виждали, че майсторът си мърда ръцете, уж тъче, и всички казвали на царя: „Много хубаво тъче, много хубав плат е“. Те никакъв плат не виждали, а само гледали, че си мърда ръцете и краката. Майсторът изтъкава плата, ушива грехата; съблича се царят, облича грехата и тръгва да се разхожда из града. Всички казват, че грехите са много хубави, само едно дете извиква: „Царят е гол“.

Когато дойде разумното, това са малките деца, които казват: „Царят е гол“. Вие мислите, че много знаете, но сте голи. Вие не можете да се справите с една малка мъчнотия, пък разрешавате големи въпроси в света. По лицата на мнозина от вас гледам, че мислите, че много знаете. Има сестри и братя, които казват: „Много знаем“. Вие казвате: „Учителю, ние не сме деца, разбрахме тази работа, искаме твърда храна“. Тази е твърдата храна, която ви казвам, това е началото на твърдата храна. Вие искате да знаете кой ще победи. Нас не ни интересува кой ще победи. Когато се борят пехливаните, кой побеждава? Когато един турчин и един българин се борят, какво ще добием ние, ако питаме кой ще победи? Обаче когато дойде една мъчнотия, аз се интересувам ще я победя ли, или тя ще ме победи. Като дойде една добродетел в мене, трябва да зная ще мога ли да я приложа. Като дойде една светла мисъл, трябва да зная ще мога ли да я приложа, или не. Вземете един цигулар, той свири една песен. Има цигулари, които не могат да вземат времето вярно, песента няма ритъм. Който е майстор, изведнъж свири, като да е бил такъв винаги.

Та казвам: ние трябва да станем виртуози в живота. Ако знаеш да свириш само *Цвете мило, цвете красно* на цигулка или на пиано, ти с това не можеш да влезеш в Царството Божие. Аз наскоро наблюдавах един случай, имах следния пример. Един мой познат има възлюбена, госта красива мома на деветнайсет-двайсет години. Запознала се с един германец, момче на около деветнайсет

години, много благородно. Тя се увлича, обиква го. Докато германецът бил тук, нейното лице било светло, красиво. Един ден германецът тръгва за Източния фронт³ и ѝ казва: „Мен ще ме убият, аз чувствам, че като отида, ще свърша там“. Гледам: лицето на тази мома се изменило, потъмняло. Тя изпитва състоянието на това, младото момче – неговото състояние се е пренесло в нейната душа и тя мисли, че също ще умре. Германецът ще умре, а тя умира заедно с него.

Вие ако дойдете в съприкосновение с някоя ненапреднала душа, ще потъмнее лицето ви; ако дойдете в съприкосновение с една напреднала душа, ще просветлее лицето ви. Ако дойдете в съприкосновение с един ангел на тъмнината, лицето ви ще потъмнее, той ще ви даде знание, колкото искате. Ако дойде един ангел на светлината и се запознае с вас, лицето ви ще светне. Апостолът казва да търсим деня – този ден със светлите богове, със светлите същества, с онзи, които ни обичат. Трябва да познаваме хората, които ни обичат. Ние сме дошли в заблуждение – не отличаваме онзи, който ни обича, от онзи, когото ние обичаме. Като дойдем в съприкосновение с него, ние влизаме в областта на безсмъртието. Той и да умре, пак ви обича; и в другия свят да е, пак ви обича. Ако някой те обича, и като замине за другия свят, любовта пак действа. Той даже не чувства смъртта, през която е минал – смъртта не засяга Любовта.

Та казвам: единствената сила, която може да ни освободи от негодите на живота, е Любовта. Ако човек има любов при всичките условия, тя побеждава. Ако в нас любовта не може да побеждава, ако обичта не може да побеждава, тогава ние, хората, не разбираме какво нещо е Любовта и какво нещо е Обичта. Аз съм привеждал разказа за онзи богат англичанин, който останал в подземие с всичките си богатства, че давал половината от богатството си на онзи, който би му дал половин парче хляб. Той умира, а не дава цялото богатство. Ако беше решил да даде всичкото, Господ щеше да го избави; по-неже само половината даваше, трябваше да умре. Аз съм правил опити.

Някой казва: „Ще се постарая да изпълня колкото мога Волята Божия“. Така не се говори! Ще изпълня Волята Божия, както Бог изисква! Дали ще мога, този въпрос не съществува – ще я изпълня така, както Бог иска. Ще кажете: „Ама горе-долу да я изпълня...“. Горе-долу не може – ще я изпълня както трябва. Казвате: „Мъчно е да се изпълни Волята Божия“. Няма по-лесна работа от изпълнението на Волята Божия, най-лесната работа е това. Когато не искаш да я изпълниш, няма по-мъчна работа от нея; когато искаш да я изпълниш, това е най-лесната работа. Така сега истиината.

Сега ще ви приведа един пример. Ние тук имахме една инсталация за електричеството, на която мрежата беше наша. Не беше направена както трябва, но горе-долу си служехме с нея. Ала всички се изхитриха, понеже тук влязоха хора, които не са братя, и започнаха да си служат незаконно с енергията. И в един от летните месеци ние сме изгорили над 10 000 лева. Но защо? Мнозина, без да имат електромери, си имат котлончета и си служат с тях и за пране, и за други нужди, а тази енергия се мери на общ електромер. Старите умни братя казват: „Да я продадем на общината, да се освободим, че тя да се разправя“. Продадохме я на общината, но общината също ни даде – трябваше да платим за нашите лампи тук 2000 лева; за други неща още 2000, та станаха 4000 лева. Това платихме, а има още да плащаме – за електромери и за други неща. Та по този начин ще ни коства на всичките над 150 000 лева всичко. Може да дойдат и да намерят, че инсталацията не е добра – и тогава ще трябва да се поправя. Ще плащаме 500 000 лева – по 500, 600, 1000 лева трябва да платим, за да ни дадат правото. После и други работи, и бакър трябва да дадем.

Ние сме от умните. Всички казвате: „На Изгрева не живеем добре“. Много добре живеем, по-умни хора от нас няма. Вие казвате: „Този брат е такъв, онзи е онакъв“. Ако предлагате вашата инсталация на дявола, какво ще стане? Сега мен не ме интересува дали 2 или 4000 лева сме дали. За мен 2000 лева са равни на 2 лева и 4 – на

4000 лева. Ще платим 4000 лева; аз ги намалявам. Една златна монета, една турска лира може да я продадеш за 5–6000. Един наш приятел ходи в Цариград и казваше: „Голяма скъпотия, 750 лева за една вечер за пренощуване на хотел. За един чай и две кифлички – 150 лева; за едни обуца – 5–6000 лева. За да ти ушийт грехи, един костюм, трябва да платиш 8500 лева само за шев“. Ние се възмуцаваме.

Външните неща са поука за нас, за да не загубим вътрешната инсталация, да не изгубим онова, което Бог ни е дал. Не оставяйте другите хора да мислят за вас, не оставяйте другите хора да чувстват заради вас, не оставяйте и другите хора да работят за вас. Ти най-напред работи и не се интересувай да знаеш дали хората те обичат. Най-първо искай да знаеш обичаш ли ти, или не; любиш ли ти, постъпваш ли ти добре. Това е първото нещо, което трябва да се знае. Ако всичките хора биха желали да знаят обичат ли, светът щеше да се оправи. Та казвам: не давайте никакъв съвет, не оставяйте вашата вътрешна инсталация на другото. Ако вашата инсталация тук не функционира добре, ако вашата любов не функционира добре, ако обичта не функционира добре, и горе като идете, няма да функционира, понеже горе и долу, това е едно цяло. Божественият свят, ангелският свят, физическият свят и всички групи светове съставят едно цяло, един Божествен свят. Всеки един от нас е поставен някъде, има специално място – и той трябва да функционира там. Ако ние функционираме правилно, тогава този Божествен организъм ще гледа да се справи по някакъв начин с нас.

Онзи ден, след като говорих, казвам на приятелите: „Ако пеем добре, ще има малко гържг“. И наистина, поваля малко гържг. Сега ние говорим – и небето е ясно. Защо нас не ни радва ясното небе – нали е хубаво малко да заплаче небето? Нека да му държим една реч, че като чуе песента, да заплаче. Нали някой път, като пее някой, потекат сълзи и на другите. Ако ние бихме обичали Господа, като въздъхнем само, влагата ще дойде. Сега Господ се смее

на нашите глупости и казва: „Умните деца разрешават големи въпроси, всичко разрешават“.

Та сега да се върнем към Соломон. Този приятел го попитал: „Я ми кажи, на тебе защо ти трябваха триста жени и шестстотин наложници?“. Соломон му казва: „Аз взех триста жени като слугини, за да видя дали ще намеря някоя, на която да мога аз да служавам. Триста жени взех, за да ги изпитам като слугини, дали ще намеря една, на която аз да послужа, да намеря някоя умна. Сега те ми служат, аз не служавам. И досега не съм намерил такава. Намерих само една овчарка отвън. Тя ми запали сърцето и само за нея мисля. Между тристата намерих само една... И аз като я обикнах, тя не иска да знае за моята любов, пее си свободно. Познах, че е тя. Тя познава своята любов, но не познава моята. Аз досега като мъдрец ходих да изследвам любовта на хората и сега започвам да изучавам своята любов“.

Всички съвременни култури имат опитността на Соломон, който търсеше Любовта отвън – сред тристата жени и шестстотинте наложници; и най-после намери онази сунамка овчарка – това е добродетелта в човека. Като я намерим, тя е жената, на която можем да служуваме. Като намерим добродетелта, като намерим доброто, то само може да ни заведе до Любовта. Христос този въпрос го е поставил така: „Никой не може да дойде при Мен, ако Отец Ми не го е привлякъл; никой не може да отиде при Отца, ако Аз не му покажа пътя“. В това се крие една голяма тайна. Защото в Христа ние виждаме Божия образ и като отидем при Отца, ще видим Христовия образ. Христос казва: „Който е видял Мене, видял е и Отца“. Ти как казваш, че не си видял Отца? Който отива при Христа, е видял образа на Отца; който иде при Отца, ще види образа на Христа.

Казвам: хората в нас трябва да видят Божията Любов и като идат при Бога, да видят нашата любов. Две страни има: в нас да гледат Божия образ, а в Отца, като идат при Него, да гледат образа на Христа. Сега туй ви го давам, за да мислите върху него. Трябва да си

помогнете, без да се товарите. Голям товар имате вие. По някой път ви гледам да си влачите поясите, доста пояси отпуснати има. У вас има външна благовидност. И аз съм благовиден, и вие сте благовидни, но аз на себе си казвам: „Тази благовидност не струва“.

Аз имам ясна представа какво нещо е Любовта. В Любовта скърбите се превръщат на диаманти, в Обичта всичкото зло се превръща в добро. Туй, което превръща всичко в скъпоценни камъни, то е Любов; това, което носи новия живот, това, което носи свобода на човека, това, което носи светли мисли, което носи живот и безсмъртие в него, то е Любовта, в която влизаме. „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго истиннаго Бога и Христа, Когото си проводил.“ Та казвам: да запашем поясите, за да не се влекат! На българина опасът му кога се влече? Като се ожени, опасът му се влече. Като е момък, поясът му не се влече; щом се ожени, поясът се влече. И за жените е същото. Тя като мома е опасана, стегната; щом се ожени, вече не е стегната. Бих желал поясите ви да са стегнати както на младите момичета и на младите момчета.

Та казвам: разпасаните пояси показват, че имаме два морала. Тук, в една девическа гимназия, една ученичка от осми клас представя директора си – какво е правил, когато дошъл министърът в класа. Като се обърне към ученичките, той показва едно строго лице – иска да им каже да не направят нещо, та да го компрометират пред министъра. Като погледне министъра, лицето му добива кротко изражение. Казвам: трябва да живеем добре. Никога не казвайте на другите, че трябва добре да живеят. Като срещнеш някого, кажи: „Братко, много добре живееш“.

Сега гледам някой – като му дотегне нещо, казва: „Ще напусна Братството“. Той в Братството никога не е стъпвал. Две неща свързват човека с Братството. Не отсега, а от създаване мира Любовта и Обичта са, които са ни свързвали. Ти не можеш да влезеш в едно братство, ако не си роден свързан с него. Дошъл някой като една

муха в салона, кацнала тя на този, на онзи – и мисли, че е влязла в Братството. Като кацне на носа на някой светия, мухата мисли, че и тя е станала светия. Казва: „Бях на носа на един светия“. Когато някой казва, че ще напусне Братството, това е мухешко разбиране. Защо ще напуснеш Братството?! Ако си в Братството, никои не може да те извади от него. Ако си в Братството, ти си при едно езеро, имаш всичко на разположение. Разбира се – братът, който има всичките условия на живота, той е брат; онзи, който няма никакви условия, не може да бъде брат. Онзи, който е скържав, също не може да бъде брат. Добрият човек, който има широка душа, която обгръща целия свят, е толкова богат, че можеш да вземеш от него десет бъчви, а той казва: „Взemi колкото искаш“. Няма да каже, че са му взели нещо, че са изпили нещо.

Апостол Павел казва: „Кой ще ни отдели от любовта на Христа?“. Нищо в света не е в състояние да ни отдели от Любовта. От Любовта не може да ни отдели нито смъртта, нито страданието, нито настоящето, нито бъдещето. Искам да ви кажа: не се заблуждавайте да мислите, че сега ще намерите Любовта. Аз говоря за тази любов, която Бог отначало е поставил във вашите сърца – сега тя започва само да функционира. Инсталацията е направена отгавна, а вие сега осъзнавате това. Сега сте гали ход само на туй, което Бог е вложил във вас.

Та казвам: не се връщайте назад! Накарайте новата инсталация да върви по любов и по обич: умът ви да върви по закона на Любовта, а сърцето ви – по закона на Обичта. Това е бъдещото верую на човечеството. Онези, които имат Божията Любов, те са победителите в света и Царството Божие е за тях. Да благодарим на Бога за всичко, което ни е дал досега, да Му благодарим и да не правим разлика между едното и другото.

Отче наш

27 септември 1942 г., неделя, 5 ч., София, Изгрев

ВАЖНИ И НАЛЕЖАЩИ НЕЩА

Отче наш

В начало бе Словото

Ще прочета 3. глава от Евангелието на Йоан.

Един учен равин във времето на Христа – Никодим⁴, идва да конферира с Него върху един много важен въпрос. Речта е била много дълга, тук имаме само една малка извадка. (*Учителя прочете главата.*)

Духът Божий

Всички неща в света са важни, но всички не са еднакво належащи. В нашия физически живот е необходимо дишането. За ядене можеш да търпиш ден, два, три, десет, четирийсет гена, но ако не дишаш няколко минути, изгубваш съзнание. Необходими са и човешката мисъл, и човешките чувства, и човешките действия. Да кажем, говорим за човешката мисъл. Едва сега ние започваме да изучаваме какво нещо е човешката мисъл. Как човек мисли, това много хора не знаят. Всичко каквото правим, то е по навик – гядо ни така е мислил, баба ни така е мислила. Какво е мислил гядо му? Той е мислил за нивата, баба му е мислила за къщата; като е била млада мома, мислила е за къщата. Някои жени не мислят за къщата, а някои искат да я нарежат, да я почистят; някои изобицо не мислят, това не им трябва. Ако имаш една къща, тя е временно нещо, ти със себе си не можеш да я вземеш. Ако тръгнеш за странство, ще я оставиш така, както е наредена – килимите и столовете не можеш да ги носиш.

Никодим отива сега при Христа и както четете тази глава, вие ще кажете: „Има неща, които не са написани“. Христос казва: „Ако не се роди човек изново...“.

Какво зависи от раждането? Много зависи от раждането; много пъти трябва човек да се ражда. Ако се родиш като риба, какво ще научиш? Ще се научиш да живееш и да плуваш из водата. Ако се родиш като пиле, ще се научиш да хвъркаш; ако се родиш като някое млекопитаещо животно, ще се научиш да ходиш по земята. Ако те посеят като дърво, ще се научиш как да растеш, главата ти ще бъде заровена в земята. „Не важи аз какво мисля.“ Не важи какво мислиш ли?! „Не важи какво дишам.“ Но както дишаш, ти такъв ще станеш. Ако дишаш чист въздух, здрав ще бъдеш, ако не дишаш чист въздух, ще се разболееш. Някой казва: „Не важи какво ям“. Важно е какво ядеш, защото такъв и ще станеш. Ако ядеш свинско месо, ще добиеш свински характер; ако ядеш говеждо месо, ще добиеш говежди характер. Ако ядеш охлюви, навиците на охлювите ще влязат в тебе; ако ядеш заешко месо, ще добиеш навиците на заека, страхлив ще станеш.

Аз ще ви приведа един пример и ако го изтълкувате буквално, съвсем друг характер ще вземе речта ми. Вълкът защо обича овцете? Понеже той има много груб характер, е много умен, разбира военното дело както стратегът – нападението. Той яде овцата по единствената причина, че иска да стане по-мек. Казва: „Много груб съм“. Като изяде една овца, става по-мек, не е така груб. Че е груб, това се вижда, защото като намери едно стадо овце, ще издави десет, двайсет, трийсет овце и ще каже: „Вие сте причина за моята жестокост. Досега не ме научихте да живея по-добре“.

Сега мнозина от вас искате да бъдете добри. Какво нещо е доброто, вие не знаете: мислите, че доброто е като водата – можеш да я вземеш отнякъде. То прилича малко на вода, но не е вода; прилича на светлина, но доброто не е светлина; прилича на камък, но доброто и камък не е; доброто прилича на дърво, но не е дърво. На хиляди работи мяза, но не е като тях. Едно качество има доброто – то има една черта, че навсякъде гарант става. Като го сложиш някъде и като дойде друг, то не отстъпва от думата – доброто думата си назад не взема.

Мислите ли, че един човек, който взема гумата си назад, е добър? Не е добър! Тъй щото имате един копринен конец, много тънък, имате и копринено въже. Еднаква цена ли имат те – дебелото въже и тънкият конец? Дебелото не се къса така, затова е добро, тънкото се къса, то не е така добро. Вас какво ви интересува това – да се обяснява доброто като някое въже?

Представете си – един художник рисува човек. Някой път нали имате желание да ви рисува някой художник; и като се видите на картината, ви е приятно. Някой човек дава пет, десет, двайсет хиляди лева да го рисуват, и като го нарисуват, тури портрета като някоя светиня вкъщи. „Какво, много е красив дядо ми!“ Много красив бил – фотографирани е като негър с черен цвят! Казвам: къде виждате красотата в моя черен дядо? Някое дете, като види ореха, гледа, че отвън е корав. Но това дете е ясновидец, то прониква вътре и казва: „Отвън не е хубав, но отвътре орехът е хубав“. Детето има разбиране за съдържанието на ореха.

Сега често говорим: „Родени по плът и родени по Дух“. Родени по плът – това е твърдата черупка на ореха, там само черупка има; роденият по Дух е ядката вътре. Ако извадиш ядката и туриш черупката в земята, тази черупка не може да произведе себе си. Роденият човек по плът е черупка; роденият по Дух е съдържанието, което носи живот. Та казвам: роденият по плът човек е костелив орех, съдържанието го няма. Казвам: когато дойдем до плътския човек, имаме само черупка. Един човек ви обещава нещо, но нищо не прави – това е черупка. Вие често изпагате в онова положение, казвате: „Да ядем“. Съгласен съм, аз съм първият, който яде. Казвате: „Да печелим пари.“ „Аз съм първият“. Повикат го някъде на гости, той е все първият. Най-сетне му казват: „Хайде да цдем на работа, на нивата да работим“. Той казва: „Аз досега бях все пръв, пръв; вие вземете сега инициативата да работите“. За лесните работи всички ние сме първи.

Сега важното в живота кое е? Една жена иска да стане майка, но кога ще стане? Тя може да бъде майка

на една черупка. Роду едно дете и то умре – това е черупка. Роденото по плът е черупка; то има желание да умре, защото по плът се е родило. Черупката изчезва, както когато зимно време падне снегът – и като гоjde топлината, той се стопи. Родените по Дух деца не умират. Следователно детето, което майката е родила и което не умира, то е по Дух родено; туй, което е родено по плът, умира. Христос казва: „Роденият по плът ще умре, ще изчезне; той не може да се ползва от живота. Роденият по Дух ще влезе в Царството Божие“.

Кои деца влизат в училището? Способните. Онези деца, които са недъгави, недоразвити, не могат да влязат в училището, в Царството Божие. Само роденото по Дух дете може да влезе в Царството Божие, понеже Царството Божие е училище, в което човек трябва да влезе да се учи, да влезе и да се ползва от всичките блага, които Бог е внесъл в него. Сега под *Царство Божие* разбираме не само да бъдеш гражданин – това е черупката на нещата. Тогава аз бих казал според сегашните разбирания така: ако човек не се роди по закона за Обичта и Любовта, той не може да влезе в Царството Божие. Деца, които се раждат без любов и без обич, са неспособни и недъгави. Всички хора, които са недъгави и лоши, са родени без любов, родени са по плът. Всяко дете, което е родено от Любов и Обич, то е по Дух родено – и тия деца са способни и всичко постигат.

Та сега ви казвам: ако не сте способни, аз ви казвам защо сте неспособни – значи нямате майка и баща. Баща ви е Любовта, която дава, майка ви е Обичта. Ако ти не си роден от баща Любов, който дава, или от майка Обич, която приема, от тебе нищо не става. Някои ще кажат: „Как да се родя?“. Как да се родиш?! Вземете един художник. Той има всичките бои, от които са направени картините – има четки, платна, има всичките материали, за да направи картината. Елементите за картината съществуват, но трябва някой човек, който да ги направи. Най-първо човек се ражда по плът. Ти съзнаваш, че се раждаш – трябва ти нещо. Ако намериш Бога, ще

се родиш втори път. Христос казва на Никодим: „Роден си, но ако не се родиш изново, не можеш да влезеш в Царството Божие“. Пита Го Никодим: „Как може стар човек да се роди отново?“ „Ти си учител Израилев, и това ли не знаеш?“. Нищо не Му отговорил на това Никодим.

Вие сега имате теорията за прераждането, че един човек от един живот се преражда във втори, в трети и т.н. Това са съвсем други работи. Родил се е някой преди сто години, после след двеста години пак се е родил. Това не е духовно раждане, това са черупки. Ражда се така стотина пъти и нищо не помни, пита: „Какъв бях в миналото?“. Казвам: в миналото ти беше едно дърво, което имаше 100 метра височина, 60 метра диаметър вътре, бе голямо дърво с големи корени. Пак пита: „После какъв бях?“. После беше един сом в морето, имаше 40–50 метра дължина. „След това какъв бях?“ Казвам: беше един от големите мамонти, имаше 18 метра дължина, но това е външната страна. Направил си една голяма къща, казваш: „Аз съм съградил нещо“. Че какво си съградил? Нищо не си съградил. Ако носиш един кожух, какво си придобил зимно време? Или ако носиш една тънка дреха, какво си придобил? Това са външни условия. Казвам: животът на някого започва, когато баща му представлява Любов и майка му – Обич. *(На една сестра ѝ стана лошо.)*

Имате ли ясна представа на какво се дължи това? Някой път човек припада – от страх припада и изгубва съзнание. Когато турите восък при огъня, какво става? Започва да се топи. Защо се топи и изгубва своята форма, защо омеква? Всички онези от вас, които искаме да станете ясновидци, ще минете през този процес. Човек, след като иска да стане ясновидец, започва да припада. Тази сестра се е мъчила по изкуствен начин да стане ясновидка, да излезе от тялото – и отива да разглежда живота. Аз като говоря, тя иска да излезе и да провери работата. Когато един учител говори за ябълката, за ореха и казва, че тук наблизо има градина с ябълки, с орехи, той разправя на децата, а те излизат да проверят, да видят дали това, което казва учителят, е вярно. Важно е

да има нещо, което да ни интересува. Да кажем, ако един човек не се интересува от музика, защо е така? Защото е глух. Един човек не се интересува от красотата, защото е сляп. Друг не се интересува от мириса на цветята, защото обонянието му не е развито. Някой не иска да яде, защото вкусът му не е развит.

Та казвам: за да се интересуваме, трябва сетивата ни да са развити. Ако умът не е развит, липсва нещо, ако сърцето не е развито, липсва нещо, и ако душата не е развита, пак ни липсва нещо. Има нещо, с което аз всички мога да ги заинтересувам. Някои от вас сте стари, а ви кажа: „Аз зная как да се подмладите“. Кой от вас не иска да се подмлади и да стане на 19 години? Някои от вас сте болни и аз казвам: „Зная да церя всички болести, здрави може да станете“. Някои от вас сте сиромаси, не сте добре облечени. Казвам: „Аз зная как да станете богати“. Веднага всички се заинтересувате. Я да ви разправя къде има богатство, нито един няма да остане тук! Да ви кажа, че еди-къде си има голямо заровено имане, всички ще тръгнете оттук с торбите, нито един от вас няма да се откаже – всеки ще вземе една торба и ще тръгне. Не е лошо, хубаво е това. Или при сегашните условия, ако ви кажа къде има по две кила хубав хляб и ви рекам, че го дават свободно, кой няма да иде? На онзи край на София да е, ще идете. Даже и недъг да има, хляба пак ще го вземете.

Казвам: туй, което е необходимо за човека, то е съществено. Няма нищо по-красиво в света от това, да носи човек живот в себе си – този, щастливия живот, който носи всичките блага. Ние често не оценяваме изгряващото Слънце по единствената причина, че не оценяваме светлината, понеже ни липсва нещо. Човек за да бъде доволен, в същото време трябва да има основните неща. На един цигулар, на когото цигулката му е хубава, струните му са хубави, който има хубав лък, и тонът на цигулката ще е хубав, той ще може да свири. Ако две от струните са скъсани, той вече не е разположен, на две струни не може да се свири. Ако човек има едно развито ухо, той е музикант; ако има развито око, той е художник; ако

има хубаво развито обоняние, той е интелигентен човек. У всички хора, които са интелигентни, в тях обонянието действа – то събужда човешката интелигентност. Онези хора, в които вкусът е развит, те имат обходата, която зависи от яденето. Наблюдавайте: както човек яде, такава е и обходата му. Ако видите, че един човек яде бързо, и обходата му е такава. Седи някой разположен – и обходата му с хората е такава; ако бързо яде, всичко му е бързо.

Най-първо, за да яде, човек не трябва да бърза. Като седне да яде, да почине, да погледне, за да му е приятно яденето. След като яде, той ще има отношение с хората. Както е ял, така и ще се отнася с тях. Защо трябва да ядем? За да се научим как да се обхождаме с хората. Защо трябва да разбираме уханието си? За да се научим да оценяваме хората. Защо трябва да бъде развит слухът ни? Един човек, още като го слушаш, след като изкаже първата дума, трябва да знаеш какво се крие в него. После защо обичаме хората? Човек като те погледне, знаеш какъв е, знаеш дали обича Истината, или не. Казвате: „Този човек не ми харесва“. Аз съм виждал жени, които, като дойде някой гостенин вкъщи, казват на мъжа си: „Не ми харесва този човек“. Тя не е учила физиогномика⁵, селянка е, и казва само: „Не ми харесва този човек“. В погледа на този човек има нещо. Турците имат една поговорка: „Тебе гледа, мене вижда“.

При сегашното развитие ние не се интересуваме какви са хората. Най-първо всеки се интересува от своето развитие. Всеки един от вас трябва да знае какъв е – не какви са хората, но той какъв е в дадения случай. Хубаво е да ни интересува онзи, който пее, но нас трябва да ни интересува повече можем ли ние да пеем. Важно е как мислят хората, но ние трябва да се интересуваме ние как мислим. Чрез това, което ти мислиш, чрез това, което ти чувстваш и както ти постъпваш, така ще се реализират нещата. Ти с мисълта в себе си ще дадеш условия и на своите чувства. Както чувстваш, така създаваш себе си, и както постъпваш, всичко това влиза в градежа. Сега вашето внимание се отклонява.

Питаме: „Как да разбираме тази работа?“. Аз ви казвам как да разбираме тази работа. Давам на всинца ви по десет сливи от най-хубавите, за да позная характера ви. Колко от вас ще посеят тези сливи? Някой от вас ще изяде всичките и ще хвърли костилките. Но има едно правило: като изядеш сливите, и десетте костилки ще идеш да ги посадиш на най-хубавото място. Аз се интересувам тия костилки как ще израснат – и както израснат, тия сливи ще покажат твоеето бъдеще. Ако тия костилки израстат и започнат плод да дават, от тебе човек ще стане; ако ги посееш и от тях нищо не може да стане, няма да ти върви. Някой път нали искате да ви гадаят. Аз нека да ви гадая. Посей една череша, за да видиш здрав можеш ли да бъдеш; посея една слива, за да видиш умен можеш ли да бъдеш. Посей едно цвете, което става жълто, за да видиш умен можеш ли да станеш. Посейте някои дървета и вижте как ще изникнат. Тия дървета имат връзка с вас.

Тук имаше една сестра – млада, но бедна беше. Като нея по характер нямаше друга, сама си проби път. Беше свършила само трети клас, после завърши гимназия, и университет завърши със своя труд. Като взехме нашето място тука, дойде и пося четири-пет вишни. Те израснаха и станаха най-големите. Казвам: ще стане нещо от нея, щом вишните вървят и плод дават. Един ден тя ми казва: „Да ги поокастрим“. Рекох ѝ: „Ако окастрим твоите вишни, и теб ще окастрият“. Тя се отказа. Искаше да ги окастрим, понеже много големи са станали. Не е хубаво да се кастрият. Всяко нещо, което вие направите, то има отношение към вашия живот. Ако напишете поезия, тя има отношение към съграждането на вашия живот. Ако мине хубава мисъл, и тя има отношение към съграждането на вашия живот – зависи колко дълго време ще остане във вас. Колкото по-дълго време остане, толкова по-добре. Едно добро чувство колкото по-дълго време остане във вас, толкова по-добре. Една постъпка, която по-дълбоко оставя своята топлина, прави добро във вас.

Сега аз не искам нещата да стават във вас по навик. Аз съм готов да изучавам един занаят, но да няма в него еднообразие. Един български свещеник ми казваше: „Аз втори път поп не ставам, всичко друго мога да стана. Умрял някой, кадя му с тамян; роди му се дете, с тамян кадя. Този тамян вече ми омръзна, кадилницата не искам да я видя“. Това вече е занаят. Да кадиш един път с кадилницата, разбирам, но във всички случаи да кадиш... Жени се някой – кадиш; умре някой – пак кадиш. Живия да го кадиш, добре, но умрелия защо да го кадиш? Живите като ги кадиш, те миришат тамяна, ами умрелите? Та казвам: не ставайте еднообразни. Някой казва: „Да бъдем много набожни, това е занаят“. Да бъдеш набожен, това не е животът. Животът според същността си е Любов и Обич – един непреривен процес на всички Божии блага, които се проявяват. Религията е една форма. Влизаш в църквата да се прекръстиш, да стоиш като истукан и да гледаш, после пак да се кръстиш. Ще прочетеш една молитва; после още два-три пъти. Една молитва по един и същи начин не я чети.

Вие казвате: „Нямам настроение“. Не се водете по настроението, това е опасна работа. Ти казваш: „Аз ще се моля само когато времето е хубаво“. Колко дни през годината ще имаме хубаво време, когато трябва да се молим? Ако има малък облак, вие нямате настроение. Ако една мома се накичи само когато има настроение, само когато види един хубав момък, колко пъти ще се облече хубаво? И грозния като види, пак нека да се облече. Та казвам: човек всякога трябва да се моли. Че гръжд валило, че било облачно – всякога той трябва да се моли. Молитвата е дишане на душата. Вие считате, че това е заблуждение, а то е една необходимост – да се молиш. Дотогава, докато дишаш на Земята, трябва да живееш; щом престанеш да дишаш, ще напуснеш земния живот. Човек доста се моли и така е свързан с духовния свят.

Не считайте, че молитвата е едно задължение, по закон. То е нещо, което трябва да правите без закон, с любов. Ще дишаш, ще се молиш, но не като задължение,

а като една привилегия – да ти е приятно, че се молиш. После, когато се молиш, молитвата да бъде нова. Някой път няма за какво да се молите. Един ден ще се молите сливите да израстат, втория ден ще се молите черешите да израстат, третия ден ще се молите гроздето да стане. Четвъртия ден ще се молите житото да стане, царевицата да стане, реките да потекаат, цветята да цъфнат, птиците да хвъркат, облаците да дойдат. За всичко ще се молите! Вие се молите еднообразно: „Господи, моля Ти се да бъда здрав“; на другия ден пак: „Господи, да бъда здрав“. Това не е молитва. Човек е здрав, когато сливите растат; човек е здрав, когато черешите растат; човек е здрав, когато реките текат. Човек е здрав, когато вятърът вее; здрав е, когато Слънцето грее; здрав е, когато звездите изгряват.

Казвам: когато всичко в света работи, и човек работи; когато всичко заспива, и човек заспива. Ако Слънцето един ден престане да изгрява, и човек престане да живее. Като ставате сутрин, да ви е радостно – и гледайте каква мисъл ще дойде в ума ви, какво чувство ще дойде в сърцето ви и каква постъпка ще направите. Една постъпка аз я намирам за гостенин. Една мисъл, която дойде сутринта, тя е гостенка – жива е мисълта. Дотогава, докато във вас идват гости, вие сте в добро положение. Питате: „Защо е така?“. Когато посетителите престанат да влизат у един бакалин, какво значи това? Докато гостите влизат и се увеличават, всичко върви; като започнат по-рядко да го посещават, не върви. Ако в годината само един човек го посети, какво ще стане с него? Той ще напусне бакалницата, ще фалира.

Та казвам: радвайте се на всяка мисъл, която влиза във вашия ум и носи известен капитал, носи известно благо. Всяко чувство, което прониква в сърцето, носи известно благо, и всяка постъпка носи благо. Радвайте се на вашите мисли, радвайте се на вашите чувства, радвайте се на вашите постъпки – колкото повече от тях идват, толкова по-добре. Така трябва да се разглежда въпросът. Казвате: „Той мисли много хубаво“. Радвайте се, че мисли

хубаво. Щом аз мисля хубаво, и всичките хора могат да мислят хубаво. Щом всички не мислят хубаво, това е въпрос – дали аз мога да мисля хубаво. Ще кажете: „Как тъй?“. Аз изхождам от следното: щом Бог мисли добре, и аз мисля добре; щом Бог не мисли добре, и аз не мога да мисля. Причината на мисълта е Бог. Щом Той мисли добре, и аз мисля. Щом Бог в мен се проявява добре, и във всичките хора може да се прояви. Щом Бог в мен не се проявява добре, това е въпрос. Щом Бог мисли добре, никой не може да каже: „Аз не мисля добре“.

Ако вие вярвате, кое ви преняства да мислите добре? Казвате: „Аз не вярвам в Бога“. Щом не вярвате, това не е добро. Казвате: „Аз не мога да мисля“. Ти не си добър. „Аз не мога да чувствам.“ Ти не си добър. „Аз не мога да постъпвам.“ Ти не си добър. Мисълта, която излиза от Бога, ни свързва с Него; Любовта, която излиза от Бога, ни свързва с Него; Светлината, която излиза от Бога, ни свързва с Него. Всичко, което излиза от Бога, ни свързва с Него – това са нишки. Писанието казва: „Привлякох ви с нишката на Любовта“. Когато Бог ви привлича с тази нишка, не се дърпайте назад: още с най-малката нишка като потегли, тръгнете по нея.

Вие търсите оня свят. Казвам: ти като умреш, на оня свят няма да отидеш. Ако приживе не си бил на оня свят, и като умреш никак няма да идеш. Като ще ходиш на оня свят, аз гледам живите къде отиват. Обикна ли един човек, аз съм в оня свят; възлюбя ли един човек, аз съм в оня свят. Имам ли вяра в него, аз съм в оня свят; имам ли надежда в него, в оня свят съм. Милостив ли съм, в оня свят съм; добър ли съм, в оня свят съм. Ти не си добър, как ще бъдеш в оня свят? Оня свят е свят на Доброто, оня свят е свят на Любовта, оня свят е на обичта, на светлите мисли, на добрите чувства. Може ли цветя да цъфтят без светлина и без топлина? Някои казват: „Не може ли без любов?“. Вас ви е страх от Любовта. Ти като обичаш, си в оня свят; като обичаш и като любиш, ще бъдеш в оня свят. Това трябва да бъде новото разбиране – който люби, е влязъл в оня

свят; който люби, винаги приема Божието благословение. Не може човек да иде в оня свят, да се върне на Земята и да не бъде здрав.

Имайте предвид, че здравето на човека зависи от степенята на неговата любов. Всичко онова, което ние имаме, зависи от степенята на Любовта. Тогава защо ще търсите здравето по лекари? Ако обичате хляба, здрави ще бъдете; ако обичате черешите, здрави ще бъдете; ако обичате сливите, здрави ще бъдете; камъните ако обичате, здрави ще бъдете. Някой път вие не обичате камъните. В тях е скрита мощна енергия. Тия камъни са кредиторите на всичките бъдещи растения – от тях ще излезе енергия за онова, което те ще дадат. Ние живеем върху камъните, които се разпръснаха в миналото. Върху сегашните камъни, които ще се разпилеят, ще стои здравето на бъдещите хора. Не зависи ли здравето на детето от здравето на майката? Като се разпръснат камъните на майката, детето остава здраво. Ако на тази майка камъните ѝ не се разпръснат, ако тя не даде своята енергия, как детето ще бъде здраво? Аз вземам думата *разпръскване*. Когато майката разпръсква енергията от камъните, детето е здраво; ако майката пази здравето на камъните си, децата никога не могат да бъдат здрави.

Има нещо, за което аз бих ви говорил. Мога да ви кажа от какво произтичат нещастията на хората. Закон има: ако един баща е лъгал много момичета, или бездетен ще остане, или децата му ще мрат. Ако той обича само една мома и се държи за нея, държи се чисто с нея, той в дома смърт няма да има. Често в семейството децата започват да мрат. Ако майката хвърли око на някой друг мъж, кои деца умират? Мъжките умират. Ако бащата хвърли око на някоя жена, момичетата умират. Това са данни: щом ти пренесеш любовта си от един човек към друг, онзи, от когото вземаш любовта си, няма да живее. Трябва да разбирате това. Щом милваш цветята еднакво, те растат – любовта е еднаква за всички цветя. Щом на едно цвете наливаш вода, а на друго не наливаш, едното ще изсъхне. Онова, към което имаш любов, вирее, а

другото умира. Някои от вас сте такива градинари, не поливате всички цветя. Гледам: някоя сестра дойде до някое цвете, поее го повече, а друго поее по-малко и си замине. Поливайте всички цветя еднакво, обичайте всички хора еднакво – всички трябва да живеят. Не е въпрос за външната красота – всички трябва да живеем. Красотата отпосле се добива – тя е друго изкуство. Най-първо, за да има живот, любовта трябва да бъде еднаква и обичта да бъде еднаква. Във всеки дом се раждат раздори от нееднаквата любов. Майката обича едното дете повече, другото – по-малко.

Всички нещастия от какво произтичат? Всички нещастия на Йаков⁶ от какво произлязоха? Той обичаше Йосиф⁷ повече – на него направи по-хубава греха и другите му синове не бяха доволни. Всички нещастия дойдоха от чрезмерната му любов към Йосиф. Ако някого обичате вкъщи повече, за него ще дойде повече. Ако обичате всички еднакво, ще имате Божието благословение. Засега вие вкъщи този, когото трябва да обичате, не го обичате; когото не трябва да обичате, него обичате. Хората обичат дявола повече. Бог им е дал всичките благословения, а те казват: „Дали съществува?“. Като дойде дяволът, всички вярват. Тогава виждам понятията ви.

В нашите ръце седи ключът на нашето здраве, на нашето умствено и духовно развитие. Бог е вложил ключа в нас и ако тия ключове, които ни е дал, не ги употребим, Той казва: „Взехте ключовете на Царството Божие, че нито вие влизате, нито другите пуцате“. Ние имаме ключове и не ги употребяваме. От теб зависи да бъдеш умен човек – трябва да обикнеш книгата. Щом обикнеш книгата, ще четеш и умен човек ще станеш; щом обикнеш добрите хора, добър ще станеш; щом обикнеш здравите хора, здрав ще бъдеш – толкова проста работа е това. Обичайте не хилавите хора, а здравите: болният болен да не обича. Аз ако съм болен, не искам болен да ме обича. Здравият трябва да обича болния, че да стане здрав, а не болният да обича здравия, че той да стане болен. Болният болен да обича – изключете това! Болният здрав трябва

да обича и здравият болен да обича. Питате: „Здравият здрав трябва ли да обича?“. Ами как е казано да възлюбих Господа? Бог не е ли най-здравият, най-силният – и ние трябва да Го обичаме. Ние сме здрави. За да поддържаме нашето здраве, трябва да обичаме здравите. Трябва да обичаме Бога, за да се поддържа в нас здравето; трябва да обичаме Бога, за да се поддържа нашият ум; трябва да обичаме Бога, за да бие нашето сърце.

Ние трябва да обичаме Бога, за да поддържа силата на човешката душа. Така сегият тия елементарни работи. Ако ги напуснем, тогава идат всички нещастия в света. Какво ще се колебаем има ли Господ, или не? Господ движи хората. Всеки ден Той ни заобикаля, а ние питаме: „Къде е?“. Един ден един човек ме пита: „Къде е Господ?“. Рекох: „Ела с мене и ще ти Го покажа“. Заведох го при една узряла череша и казвам: „Ето Го, ето Го Господ, яж сега“. Той гледа черешата. Рекох му: „Яж без никакви теории. Нали искаш да знаеш къде е Господ“. След като се наяде с черешите, той имаше много хубаво разположение. Казвам: „Много хубаво разположение имаш. Това е Господ“. Като няма череша, няма Господ; като има череша, има Господ.

Идеш при някой извор, той извира хубаво. Пий от извора – там е Господ. Пресъхне ли изворот, няма Го Господ. Казвам: във всеки един човек, който живее, в него е Господ. Като мислим, Господ е в нас; като чувстваме, Господ е в нас; като сме здрави, Господ е в нас. Та казвам: така трябва да гледате. Сега ние ставаме болни. В болните хора Господ Го няма. Писанието казва: „Бог не е Бог на мъртвите, но на живите“. Живите Господ ги е напуснал, затова умират. Един ден, като дойде Той, и умрелите ще оживеят: щом дойде Господ при тях, те ще оживеят – умрелите един ден Господ ще ги посети. Защо умират хората? Защото не обичат Господа. Всеки един човек, който не люби, ще умре; всеки, който не обича, ще умре. Категорично е това: всеки човек, който люби, ще оживее.

Казвам: обичайте и любете постоянно и ще оживеете. Не само на едного в скришната си стая да му пише-

те писма, че ви гори сърцето за него... Аз като погледна Слънцето, се радвам и обичам всички. Това слънце на всички праща светлина, не оставя едно камъче да не му прати един лъч, един любовен поглед. Казвам му: „Много добре постъпваш, и аз ще бъда като тебе“. Това, което излиза от мене, е желание всички да обичам. Ако Слънцето може да обича всички, защо и аз да не ги обичам? Щом Слънцето може да обича всички, и аз мога да обичам всички; щом Бог обича всички, и аз мога да обичам всички. Туй, което Слънцето всеки ден прави, и ние трябва да го правим. В това седи здравето, разумността, добротата и основата на човешкия живот.

В какво се ограничава нашата любов? Кога водата изгубва своята сила? Когато влезе в някоя стомна – тогава водата става специфична. Искате да гадеш на някого вода само от своята стомна. Стомната е специална любов. Щом водата влезе в извора, става обща. При извора тя е готова да даде на всички, а през стомната се дава само на близките. Извадете вашите стомни и излейте водата! Наливайте нова вода – по десет пъти да идете на извора, ще бъде добре. Не взимайте вода от стомните, но от извора – туй да ви бъде подбуждението. Вие казвате: „Както дядо ми е любил“. Дядо ти беше стомна. Баба ти както е любила... Тя беше стомна. Ще се върнеш при първия човек, когото Бог направи по подобие Свое. Този човек обича всички хора в света и до днешния ден обича всички и всичко, което расте в света – така, Слънцето както изгрява. Онзи човек, когото Бог направи, той и досега поддържа всичката Любов. Цялото наше нещастие излезе от каменните стомни. Като направи Господ онзи Адам от пръст, сложи живот в него, а ние поддържаме живота на стомните.

Всеки ден ходете по три пъти на извора, за да черпите от голямата Любов и да се научите как да обичате.

Добрата молитва

4 октомври 1942 г., неделя, 5 ч., София, Изгрев

ОТ ЛЮБОВ И ОБИЧ

*Добрата молитва
В начало бе Словото*

Ще ви прочета 3. глава от Евангелието на Йоан. Но вече това не е Никодим, туй сме ние, съвременните хора. Тази глава не е отпреди две хиляди години. Никодим отгавна е заминал: ние сме, които търсим. Туй че трябва да имате ясна представа: ако мислим за Никодим, това нищо няма да ви ползва. (*Учителя прочете 3. глава от Евангелието на Йоан.*)

По някой път хората се спъват. Казва някой: „Той трябва да расте, пък аз се смалявам“. След като класът израсте и се образува малкото житно зърно, нали се смалява. В него е заложен животът, да израсте пак наново. Големите хора не искат да се смаляват. Те трябва да станат на зрънца, защото зрънцата са тези, които хранят света, а не онази плява, с която е обвито зърното. Много от нашите съвременни знания са плява, малко зрънца има сред тях. Нали сега слагат в сламениците слама. Ние храним говедата си с нея, но те изпостаяват. И ние сме станали доста мършави, понеже не ядем зърната на Истината, но онази слама, която не съдържа никаква храна в себе си.

Ние по някой път искаме Господ да даде всичко в наши ръце, според човешките схващания. Че Бог, Който изпраца светлината Си в света, я праца чрез ръцете на Любовта. Тази светлина със слуги ли идва? Тя идва и ние я възприемаме. И досега тия ръце не са искали да платим нищо за светлината. Толкоз години живеете, и нито дума не е ставало да платите нещо. Въздуха ще ви се изпрати с двете ръце на Бога. Вие живеете и ходите свободно в него. Ако Господ би ви дал власт, вие щяхте

да ограничите и светлината. Колко време сега сте без светлина? Братята мислеха, че като дадат осветлението на общината, ще тръгнат работите наред, а сега близо един месец нямаме светлина. И се потриват онези: ба-кър искат, жици нямало, часовници трябват. По-напред казваха: „Всичко е братско“. И за един летен месец изгорили толкова енергия, както през зимата. Сега вече не е братско.

Та казвам: сега съвременното ваше верую така функционира. Докато гелите кого Христос обича повече, вие нищо не сте разбрали. В света никой не може да обича повече или по-малко, това е заблуждение. Ти обичаш една кокошка, но това не е никаква обич: за пет пари жито ще ѝ дадеш, на после ще ѝ вземаш живота. Снесе ти едно яйце – изядеш го; лозето обработваш, обрязваш го – и му изядеш всичкото грозде. И семето не посяваш, а идуцата година пак го обрежеш. Ако не даде плод, лозето било виновато: как тази година да не даде плод? Сега суша станало, оплакват се хората; а някой път се оплакват, че е много киша. Някой път на хората не може да им се угоди. И като деца не са доволни, и като стари, и като млади не са доволни. Като дете човек пълзи, като възрастен работи, а като стар иска да му служат, постоянно се оплаква. Старият постоянно разправя една и съща история – едно време как било. Веднъж ти разправи историята, два пъти, три пъти...

Аз слушам по някой път да ми разправят: на Петдесетница като слязъл Духът Божий, всички проговорили разни езици. И сега проговориха, само че тогава като проговориха, говореха на знайни езици. Българинът говори турски, и хубаво говори; говори български, и хубаво го говори. Говори арабски, и хубаво говори; говори санскритски, и хубаво говори. Сега говорят каля-хуля – нищо не се разбира. Не е ново това – старите работи мъчно ги разбираме. Да остарее човек, това е стара работа; да осиромашава човек, то е стара работа; да се разболява човек е стара работа. Да се смущава е стара работа, да плаче е стара работа, да яде е стара работа, да диша е

стара работа, да се кара с хората е стара работа. Всичките неща, които имаме досега, са стари.

Кое е новото, новият ред на нещата кой е? Новият ред на нещата е умрелите да оживеят; новият ред на нещата е невежите да просветнат, лошите да станат добри. Това е новото в света. Като кажа *лош човек*, лошото седи в буквата *ш*. *Ш* е един човек, който иска всичко изведнъж. Гледал съм пияниците: взел той две чаши, и с двете пие – ту с едната, ту с другата. Това е материална работа. Гледал съм други: с лявата и с дясната ръка ядат. Такъв бърза да се наяде. След като се наяде, какво ще прави? Аз не съм срещал още нито един човек, който да е учен в яденето. С колко хапки ще се наяде човек, с колко чаши се напива на деня той, не знаете.

Например по някой път вие купувате плодове. Вземате някой плод, но той вътре има червей. Питам: един бакалин има ли право да продава наяден плод, наядена ябълка. Няма право, защото той няма право да продава червеите, които са в ябълката. Тия червеи са квартиранти – с хубавите ябълки те образуваша договор. Аз никога не ви съветвам да ядете един плод, в който има червеи – оставете го, той не е ваш. Щом ябълката има червец, оставете я. На човек, който яде наядена ябълка, не му върви – ще влезе този червей вътре в него. Вземеш ябълката, и щом е наядена от червей, остави я! Никога не прави една работа, която друг прави. Като видиш, че някой прави едно добро, не го прави и ти.

Ще ви приведа един анекдот – мисля, че било във времето на руските императори Александър или Николай⁸. Руските дворяни носели цилиндри. На руския император му било много неприятно да носят цилиндри. Какво да прави? Не може да издаде заповед против цилиндрите. Как да ги застави доброволно да захвърлят цилиндрите? Дошла му наум една светла мисъл. В Петербург имало около петдесет хиляди кочияши. Той купил петдесет хиляди цилиндъра и раздал на всичките кочияши цилиндри. Като видели това богатите, тогава не искали вече да ходят като бедните и хвърлили цилиндрите. Затуй по някой път кочияшите имат право да носят цилиндри.

Ние имаме едно криво понятие за доброто: мислим, че като дадем една ябълка, правим добро. Това е материалистично разбиране. Добрият човек най-първо трябва да постави основа в себе си. Ако искаш да съградиш нещо, трябва да туриш основа в себе си, в своя умствен възглед, в своето сърце, в своята душа. Всеки един нов възглед се определя от доброто. А пък ние туй добро като не го сложим в нашия живот, какво добро ще направим? Дадеш на някого малко хляб и мислиш, че добро правиш; дадеш някому ябълка и мислиш, че добро правиш – това е за залъгване. Доброто е неделимо, тъй както Любовта е неделима.

Та казвам: ако станем всички добри, ако имаме една основа, ние ще се избавим от болестите. Човек, който има доброто за основа, той от сиромашия не страда, от невежество не страда, от всичките недъзи, които сега се чувстват, не страда. Целият свят показва, че хората нямат основа. Съвременното християнство има стара основа. Старата основа на живота е, когато лисицата казва, че кокошките трябва да станат жертва заради нея; когато вълкът казва, че овцете трябва да станат жертва за него; когато овцата казва, че тревата трябва да стане жертва за нея. Всички живеем върху тази основа – другите да се пожертват, и по някой път нас насила ни пожертват. След като е умрял някой, постоянно питаме къде е отишъл. Когато човек направи някаква голяма беля, какво прави? Децата, когато направят някоя беля, бягат и се крият.

Аз съм привеждал и друг път този анекдот. Японците имат един обичай: да си плащат дълговете на Нова година. Един от знатните японци, понеже имал да дава, отива при своя кредитор и му казва: „Аз искам да си платя дълга, но понеже нямам пари, ще си направя харакири“. Онзи му казва: „Как, ще се убиеш ли?!“ „Не може, това е моята чест.“ „Остави, аз ще ти простя дълга“. Поканва го да пие кафе. Японецът казва: „Бързам, имам да правя и на друго място харакири“.

Сега трябва да имаме един нов светоглед. Какъв трябва да бъде този светоглед? Казват, че трябва да

вярваме в Христа. Умрял е един човек преди хиляди години. Ти вярваш, че Христос е умрял, че са Го разпънали на кръста. Какво придобиваш, че вярваш в кръста? Разбирам да направят опит и мене да разпънат на кръста. Че Христа са Го разпънали, че Той е умрял – Той е опитал това. Я ние да сме на кръста, да видим каква е тази работа. Заковават ръцете, краката ни... Ние искаме да станем християни, без да са ни разпъвали, и само оплакваме Христа. Ако при най-малката спънка, която се явява, не можем да издържим, ако при една болест окрякаме орталъка, какви християни сме били? Заболял го някой кръстът. Какво има, че те боли кръстът? Ще си починеш. Никога не си мислил за кръста – като те заболи, ще почнеш да го пипаш, ще обърнеш внимание на тези клетки. Колко време те са очаквали, че ще ги пипнеш, че ще мислиш за тях. Или заболи те главата. Ти никога не си мислил за нея. Главоболие, коремоболие, ревматизъм – това са Божествени блага. Трябва да помислим за главата, за краката – да ги помилваме. Като те боли кракът, ще му направим топла баня, ще го помилваш, ще го намажеш със зехтин.

Често идват някои да ми се оплакват, но като влязат при мене, забравят за какво са дошли. Казва някой: „Имам много неща да ти кажа, но забравих“. Отговарям: „Много добре“. Боляло го е нещо, но е престанало – забравил е какво го е боляло. Казва: „Не ме боли сега, но се опасявам, като изляза оттука, пак да не ме заболи“. Причината за болката е недоверието – аз психологически така го схващам. Когато имаш да даваш, то те хване за ръката, стиска те, иска да каже: „На думата си седиш ли?“. Ако човек е уверен сто на сто, недоверието държи хлабаво; ако усеща, че кръшкаш нещо, хване те за ръката и казва: „За туй, което казваш, седиш ли на думата си?“. Хване те болестта и те пита: „Ще поправиш ли живота си?“. Ако знае, че ще поправиш живота си, тя си отива, защото болестта е служител Божи.

При мене дойде един православен свещеник и ми разправя за своята опитност. Той сънува, че една сутрин при

него идва един стар човек с бяла брада, хваща го, бутва го по челото и казва: „Едното ти око гледа надолу, а другото – нагоре. Такива работи да не правиш! И двете или да гледат нагоре, или надолу. Но едното нагоре, а другото надолу, не бива“. Като станал сутринта, на мястото, гдето старецът го бил бутнал по челото, останала една черна точка близо два месеца.

Болестта гоїде, бутне те по крака и казва: „Тъй както вървиш, не става тази работа“. Бутне те по кръста: „Не става тази работа“. Що са болестите? Болестта казва: „Така не можеш да живееш“. Боли ли те главата, тя казва: „Не може така да мислиш, трябва да се поправиш“. Или боли те вратът... Щом те боли вратът, това е символ на нещо; и главата е символ. Боли ли те сърцето, то казва: „Така не се живее, без любов не може, любов трябва“. Защо ви боли сърцето? Впрегни сърцето си в Любовта – и всичката болка ще изчезне. Впрегни главата си в една светла мисъл – и веднага болката ще престане. Като ви заболи нещо, не тичайте да викате лекар. Аз се чудя как толкова години не сте разбрали смисъла на болестите. Като те заболи главата, направи едно угощение и кажи: „Днес ме заболя главата и затова правя угощение“. Нека някой от вас да даде угощение за главоболието. Или заболи те коремът – направи едно угощение за коремоболието. Един да го направи, е достатъчно. Но после да не разправяте: „Една наша сестра я заболял коремът и угощение дала, гледай ѝ ума“. Ако една млада сестра и една стара сестра ги заболи коремът, нека младата да я пипне по корема, не е лошо.

Аз бих ви препоръчал един лек – повикайте на угощение дванайсет сестри и покажете корема си. Нали така правите при лекаря. Като лекаря нека и те да те пипнат. Писанието казва: „Ако някой е болен, нека да се съберат братя и сестри да го помажат“. Дванайсетте сестри нека те пипнат по главата – и ще те излекуват. Трябва да се възстанови една вяра: на всеки човек, който е направен по образ и подобие на Бога, от ръката му излиза лечерна сила, от очите му, от краката му, отвсякъде

излиза тази сила. Всеки човек, без да знае, носи лечебна сила. Викайте добрите хора, дайте им угощение – и така ще се лекувате. Ако викате лекар, викайте добър лекар – човек, който не е добър, не може да ти помогне. Любовта и обичта несъзнателно трябва да функционират в неговата душа. Ако искате вие да помагате, знанието и силата не могат да дойдат без любов; и подмладяването не може да дойде без любов.

Трябва да оставим старите работи настрана. Трябва да оставим онова знание, когато като деца сме пъллили по земята – то е минало вече. Нужно е да имаме знание, което е право. Казвам: да оставим всичко досега – онова, което сме имали, и да турим за основа Любовта към Бога. Направете опит един ден да прекарате без смущения: като станеш, и светът да гори, ти да гледаш спокойно. Когато една греха я перат с топла вода, трябва ли да плачете за нея? Не. Когато една греха е направена от азбест, трябва ли да се безпокоите, че тя ще изгори? Има грехи, които не горят. Аз зная, че грехите на светилите не горят. Запали се тя, гори, но не изгаря. Нали може да боядисаш една греха, без да я боядисваш? Ако сложите призмата и пуснете слънчевия лъч през нея, тя може да боядиса нещо, без да го боядисва. Нещата, които се боядисват, без боята да остане там, това е хас боя. Хас боя е, която не избелява. Всичко онова, което се изменя, какво е? Казвате: „Едно време бяхме деца“. Аз съм дошъл до убеждението, че животът, който от началото до края не остава един и същ по същество, по форма може да се мени, може милион форми да вземе. Той е реален живот. Ние мислим, че като стари сме по-умни, а като деца сме по-глупави. По същина не е така. Я вижте децата как вярват, ако майката или бащата кажат, че могат да направят цвета или че всичко могат да направят. Детето вярва: докато майката и бащата кажат първата лъжа на детето, то вярва. Но щом кажат първата лъжа, то вече не им вярва.

Та казвам: в много учения се пазете от много лъжа. Казвате: „Едно време имахме любов“. В Евангелието и

В Откровението е казано: „Понеже си напуснал първата любов...“. Да кажем, ангажират някого за учител – там няма да има угощение, работа се изисква. Учителят в отделенията на тия малки деца трябва да им разправи знания, да им открие буквите. Не е лесна работа... Или преподава в университета – не е така лесна работа. Всички искат да бъдат учители. Или искаш да бъдеш някой офицер, войник или генерал... Тежка работа е. На бойното поле, там ще жертваш живота си. Всички тия служби, с които се ангажираме, трябва да ги изпълним.

Някои от вас сега сте недоволни. Не една жена иска да е като княгиня... Сега роптаете защо сте родени жени. Мъжете и жените са направени по образ и подобие и сега питат човека мъж ли да е, или жена да е. С един крак ли да ходи човек, или с два крака; с една ръка ли да работи, или с две ръце? Двете за човека е благословение, едното никак не е пригодно за него. Да бъде човек само мъж – това е непригодно; и да бъде само жена не е пригодно. Двете са два полюса. Аз считам за основа двете: функционирането на Любовта като външен процес и функционирането на Обичта като вътрешен процес. Без тия два процеса никаква дейтелност – нито в ума, нито в сърцето, нито в душата може да стане. Жената е един вътрешен процес, мъжът е външен процес. Казвате: „Кой е по-важен?“. И двата са важни. Онзи, който преде вълната, или онзи, който я донеся, е по-важен? Ако не ви донесат вълната, какво ще предете? Онзи, който преде, сам не може да донесе вълната, а онзи, който я донеся, той не може да я опреде. Значи единият донеся, другият преде и тъче.

Вземете отношението, което ангелите имат. Ангелът представлява ума на човека; ние, хората, представляваме сърцето; нашата воля представлява по-нисшите животни. Ябълката те застава да я ядеш, крушата те застава да я изядеш, една овца те застава да я острижеш, един камък на пътя те застава да го вземеш, водата те застава да я пиеш, въздухът те застава да го дишаш – всичките неща ни застава, събуждат нашата

воля да работим. Щом не признаваш, че имаш ум, ти не признаваш ангелите; щом не признаваш, че имаш сърце, ти не признаваш хората. Този камък, като се наведеш да го дигнеш, ще ти придане нещо. В тия камъни, в тия дървета е скрита специфична Божествена енергия. И дори като се докосваме само до тях, тази енергия минава в нас. Ние, съвременните хора, имаме странни понятия. Считаме някои хора за добре облечени, но гаже и най-просто облечените, и те носят Божествена енергия в себе си. Един лист на едно дърво носи Божествената енергия: тези листа са лечебни.

Трябва да имаме един нов възглед. Някой път човек те гледа страшно. Защо те гледа така? Страшното е в тебе – ти не познаваш човека. Всеки човек, когото не познаваш, е страшен. Когато не знаеш една река колко е дълбока, ти се страхуваш; щом знаеш, че е двайсет и пет сантиметра дълбока, лесно я прегазваш. Това, което лесно прегазваш, никак не се страхуваш от него.

Сега ако съберете трите епохи на човека – детето, което се е изправило вече на краката си, възрастния човек, който е възмъжал, и стария, който има сто и двайсет години, да ги накарате на една и съща работа и да видите какви последици ще имате, кой ще бъде по-отзивчив? Детето, като каже майка му: „Иди в градината“, то ще иде, ще задигне ябълката и ще я донесе. Възрастният, като го проводиш в градината, понеже и той има деца, ще занесе ябълката вкъщи, а старият ще чака да му я донесат. Някой път аз наблюдавам хората: детето носи на майка си, възрастният носи вкъщи, а старият чака да му донесат. Гледам: мнозина от вас сте остарели и чакате Христос да дойде и да ви донесе нещо. Мнозина чакате ангелите с аероплан да ви занесат в оня свят. Аз бих желал да ме носят ангелите, но бих желал, като си тръгна от Земята, сам да си ида.

Да вървиш с ангелите! Ще ми цитирате вие, че за Илия⁹ дошла огнена колесница, за да си отиде той в оня свят. Илия намери, че оня свят не е за него. Той трябваше да слезе на Земята и да му снемат главата. Отиде

горе с огнена колесница, но пак слезе долу. Човек, който отива в другия свят без любов, пак ще се върне; човек, който отива без любов и без обич, ще се върне. Като тръгнеш с любов, ще впрегнеш краката си, ръцете си, очите си, ще пееш и ще вървиш, тъй както се върна Блудният син при баща си. Той с файтон ли се върна? Като се върна, като дойде при баща си, баща му каза: „Този син е прокопан, не иде с автомобил, но идва с онези благословени крака, които Бог му е създал, идва с благословените ръце, с благословените уста и казва: „Аз направих една голяма погрешка, не съм достоен да бъда вече твой син, но ме приеми като един от слугите си“. Бащата разбра, че синът му е научил нещо.

Сегашният човек се нуждае от вътрешно самосъзнание, че не е изпълнил Волята Божия. Ако всинца бихте станали проповедници на Любовта – да бъдете като горящи свещи, светът щеше да има друг характер. Всички вие станахте замръзнали ледове, никаква идея нямате. Казвате: „Нека се свърши войната“. Кога ще се свърши? Мислите, като свърши войната, да ядете и да пиете; после да се обличате, повече да спите, после да се жените, да раждате, да имате повече удоволствия. Затова една мома, като възлюби един момък, ще повика ангелите – да дойде един ангел и да види ще го хареса ли. Ако го харесат ангелите, да се ожени, ако не, да каже, че няма да се жени. Момъкът, като хареса една мома, нека да вика ангелите – ако те я харесат, той да се жени. Една жена иска ли да си има дете, пак да повика ангелите – ако те ѝ кажат, да си има. Значи всичко, което ангелите не искат, нека да се откажем от него; което те искат, да го направим. Или на прост език казано: всяко нещо, което Любовта иска и което Обичта иска, да го направим без всякакво колебание; всяко нещо, което не е съгласно с оня велик закон на Любовта, да се откажем от него. Няма по-просто разбиране. Всякъде сложете само едно правило: това, което правите, попитайте съгласно ли е с Любовта. Ако е съгласно, правете го; ако не е съгласно, не го правете.

Казвам: ако не се роди човек от Любов и Обич, не може да влезе в Царството Божие. Казано е в Писанието: „Ако не се роди човек от вода и Дух, не може да влезе в Царството Божие“. Изпейте една песен.

Аз мога да любя

Да направя мисълта си ясна – виждам, че във вас останала една мисъл. Вие се стремите да бъдете външно добри. Не е лошо това, но туй е Старият Завет. Новият Завет е вътрешно да бъдеш добър, не външно. Между вътрешното и външното няма съгласие, а трябва да се образува хармония между външно и вътрешно. Представете си, ако мен ме болят пръстите, защото са ревматични, а трябва да свиря на цигулка. Ръката ми трябва да бъде здрава. След като свиря, трябва да съм доволен, да има резултати; ако свиря на една публика, всички да бъдат доволни. Казвам: ако моите мисли не могат да ме направят весел, ако не могат да направят и обкръжаващите хора весели, мислите ми не са прави. Ако моите чувства не могат да направят весели мен и обкръжаващите, и те не са прави. Ако моите постъпки не се отразяват добре върху мене и обкръжаващите, това не са прави постъпки.

Новата основа, която трябва да съществува, е да бъдем родени от Любов и Обич – няма какво да спорим. Светът такъв, какъвто е, трябва да умре; каквото и да мислите, той трябва да умре, решено е – нови хора ще се родят. Не е въпрос за формата, но за същината. Външната форма трябва да се измени: душата не умира. Имате една малка стая – не е ли хубаво да направите по-голяма, хигиенична, с добро осветление? Защо да не внесем Божествената светлина в нашето сърце, защо да не внесем Божествената сила в нашето тяло и каквото вършим, да се радваме? Сега ние се страхуваме, сгушваме се. Трябва да бъдеш като търговец, който носи скъпоценни камъни. Покажи ги, продай ги хубаво; кажи на човека: „Ако не искаш камъка, върни го“. Кажете на другите: „Аз ви давам едно учение. Ако не го харесвате, върнете ми го“.

Вие по някой път искате да ви хвалят хората. Опасна е похвалата, когато човек не отговаря на казаното. Казват: „Ти си голям цигулар, свириш“, или: „Ти си поет, ти си философ“. Опасна работа е това. Казват: „Ти много знаеш“. Питам: „Какво знаеш?“. За Слънцето нищо не знаеш; и какъв е порядъкът на Слънцето не знаеш, какъв е порядъкът на Месечината не знаеш. Какви са хората там, учени ли са? Не съм ходил, не съм посетил Месечината и Слънцето, не съм обиколил дори Земята. Мнозина не сте били в Америка, в Африка, пък и Земята не сте обиколили. Казва някой: „Ти си много красив“. Колко съм красив? Още не съм толкова красив, че като минат ангелите, да се спрат да ме гледат. Ангелите минават, поглеждат, виждат в мен дефекти – не съм както трябва още. Някой казва колко е хубава косата на даден човек. Гледам – свинска четина. Мен не ме радва такава коса. После гледам правия път – жените имат прав път на средата. Когато видя една жена с път на средата, на мене ми прави впечатление. Гледам друга – разбъркана е косата ѝ, няма никакъв път, объркани коси има, нацъркнали. Ако ние не можем да сложим един закон на нашите коси, ако не можем да сложим закон на нашите вежди, ако не можем да сложим един закон на нашите уста, ако навсякъде в тялото не можем да сложим този закон, не знаеш какви реформи можем да произведем в света.

Отсега нататък трябва да изучаваме онова, което Бог е създал. Духът Божий постоянно ни пробужда, а ние съдим. Гледате, един човек иска да си хване слуга. Да бъдеш слуга от любов и обич, да слугуваш през целия си живот, е едно нещо. Слушал съм някои да казват: „Имах едно време един слуга...“. Че и синовете му, и дъщерите му разправяха за този слуга и не могат да го забравят – умен, всяко нещо прави навреме. Този баща е доволен от слугата си повече, отколкото от синовете и дъщерите си. Синовете и дъщерите искат бащата да работи и заради тях, а те да седят, да се измиват хубаво с миризлив сапун, да бъдат хубаво намазани, хубаво облечени, с хубави обувки. А слугата работи... Ние досега сме чакали и само

се въртим при Господа. Чакаме да изгрее Слънцето и да донесе нещо, гледаме благата, които то ни дава. То има слуги, които са му служували много по-добре, отколкото ние, които минаваме за синове и гръщери на Бога.

Сега желая вие да станете от тия синове и гръщери, които служат по любов, а не по закон. Някои правят бележки, но това не е служуване. Някой път аз кажа на такъв: „Кажу какво правиш?“ „Толкова време търсим учител, и той не може да свири като учител“. Ако бъдеш учител, бъди учител на свят; ако шиеш, ший на свят. Аз по някой път се спирам на една българска дума – *пи-ши*, вие знаете какво значи. Но тя е направена от два глагола: *пи* – пие вода, и *ши* – шие грехи. Двете думи като са съединени, станало е *пиши* – значи да напишеш нещо на книгата. Като пишеш с мастило, имаш течено вещество – мастилото, имаш и игла – перото. Топнеш в мастилото и започнеш да шиеш. Самата дума вече показва, че трябва да имаш течено вещество, игла, и с него да пишеш – това значи да пишеш. Ти не можеш да се научиш да пишеш, докато не се научиш да пиеш вода и да шиеш – тогава ще се научиш да пишеш. Само чрез Любовта и Обичта вие ще се научите как да служувате на Бога.

Сега аз вече наблюдавам – има доста голям успех между вас. Ще ви приведа факти. Взел съм триона да режа сухи гърва. Двама-трима идват и казват: „И ние ще режем, Учителю“. Някой път съм взел стълбата, за да бера плод; другите казват: „Учителю, чакай и ние да се качим да берем“. Виждам, че има едно пробуждане: туй, което аз правя, и те искат да го правят. Желая това по-често да става.

Отче наш

11 октомври 1942 г., неделя, 5 ч., София, Изгрев

ДА РАБОТИМ С РАДОСТ

*Добрата молитва
В начало бе Словото*

Ще ви прочета 13. глава от Първо послание към коринтяните. Да видим кое ще ви обърне внимание там. Има една страна в тази глава, за която никога не сте мислили, една дума има, на която никога не сте се спирали. Най-малката важна дума е това. (*Учителя прочете главата.*) „Любовта дълго търпи.“ Има защо – благосклонна е, богата е с любов, не се превъзнася. Когато човек се превъзнася, липсва му нещо. Изпейте песента за Любовта.

Аз мога да любя

Животът е особен. Набожните хора сега чакат нещо набожно да им се каже; добрите хора искат добро да им се каже. Музикантите искат нещо за музика да им се говори; онези, които обичат красноречието, искат нещо красноречиво да им се каже. Вие сега тук сте събрани от разни факултети, от разни специалности. Какви ли не специалности има, но една специалност, с която сега се занимавате, това е яденето; а пък за в бъдеще ще се занимавате с дишането. Сега дишането става произволно. Когато детето е в утробата на майка си, яденето става несъзнателно, то има само един маркуч, свързан с майка си. Хване цицката – и никак не я пуска, постоянно смуче. Ако го попитате какво прави, ще каже: „Смуча.“ „Какво научи?“ „Смуча“. Дипломата е: „Смуча“. Има нещо, което вие, които сте стари, не знаете. Значи старата истина, която детето е научило, е да смуче. След като се роди от майката, му се отваря друга уста. В утробата на майка си то не се храни с тази уста, храни се чрез пъпа; пъп е наречена връвта – пъп.

Сега вие се учите да ядете чрез новата уста. Един ден и тази уста ще се затвори. Тази днешна уста ще стане пълн, а ще се отвори друга уста. С първата уста детето се е учило на търпение и мълчание: тогава детето смуче, нищо не говори, слуша, учи се. То следва Питагоровото учение¹⁰. В Питагоровото учение учениците е трябвало по четири години да мълчат, а в тази система по една година има мълчание. В други школи има по две, по четири, по пет и шест години мълчание; има мълчание и за през целия живот.

Някои религиозни хора, като говорят, мислят, че това е вдъхновение. Правете разлика: вдъхновението, това е най-чистото течение, което излиза от Бога, а пък обикновеното говорене, това са канали, напълнени с кал. Като говориш, това е кална култура. Някои мислят, че всичко е вдъхновение; казват: „Ние по Бога говорим“. Вдъхновението много рядко идва, то не иде всеки ден. Някои от вас може да възразят: „Защо да не иде?“. Може според вас вдъхновението всеки ден да иде, но колко пъти в годината може да имаме равенство в умерените пояси? Веднъж в март и веднъж в септември: два пъти в годината има равенство. Ако си на Северния полюс, Слънцето изгрява само веднъж и залязва само веднъж – един изгрев и един залез имате. Ако сте в умерените пояси, имате триста шейсет и пет изгрева и триста шейсет и пет залеза. Защо е така, може да го обясните механически, но защо именно на Северния полюс само веднъж изгрява? Ако на Северния полюс си направил къща с прозорци, те постоянно ще се менят – ще стават изток, север, юг, понеже Слънцето се върти; върти се около хоризонта като спирала и слиза надолу. Ако си направил една къща, от изток ще изгрява Слънцето, после обикаля на юг, на запад и на север, постоянно се мени.

Това има отношение към разумния живот. Ако си на Екватора, там денят е дванайсет часа – в умерените пояси дните се увеличават. Като отидете към Северния полюс или към южния, денят се увеличава, а на полюсите има шест месеца ден и шест месеца нощ. Имате прибли-

зително два месеца изгрев, два месеца залез, два месеца греене на Слънцето. Сега това е общо казано.

Вие искате набожни работи. Какво разбирате под набожна дума? Набожна дума е онази, която е абсолютно чиста. Мъчно човек може да говори набожно. Има думи, които са толкова оцапани, че нямат никаква набожност. Вие казвате *аз*. Знаете ли колко оцапана дума е *аз*? Ами знаете ли думата *любов* колко е оцапана? Тя е почти най-оцапаната дума. Щом почнеш да говориш за Любовта, разбират това, което не е. Аз толкова дълго време съм чистил думата *любов* на български, и още не съм я очистил. Ако езикът на един народ не може да се очисти, той не може да се въздигне. В българския език най-чистата дума е *благост*. Като кажеш *благ*, няма какво да мислиш друго, а като кажеш *любов*, какво ли не си мислят хората. Ако кажеш, че младият има любов, мислят едно; ако детето има любов към майка си, тогава не се опетнява думата. Но ако един младеж от шестнайсет до двайсет и една години обича, или кажем, че има любов, тогава хората мислят друго, разбират, че момъкът някъде кръшка. Като мине и види захарта в кутията, бръкне с двата пръста, взема си, скрие я в устата. Тя като се скрие, вече не може да я върне. След туй казва: „Не съм турил нищо, виж в устата ми“. Стопена е бучката и в неговия стомах не може да се намери.

Та казвам: трябва поне да изучаваме научно нещата. За да можеш да изучаваш научно един предмет, трябва поне по десет минути да мислиш върху дишането; да мислиш на обед и вечер, преди да си лягаш, пак върху дишането. Сега хората най-малко мислят върху дишането – те мислят за яденето. Върху яденето няма какво да се мисли, какво ще мислиш за него? След като ядеш, какво ще мислиш? След като изядеш храната, ти заспиваш – има други слуги, които свършват тази работа. Има около десет милиона същества в човешкия стомах, които са заети с храносмилането – десет милиона, които мислят да приготвят храната, да я пречистят, да я пратят в белите гробове. Тия десет милиона души не сте ги сънували, имената им не знаете. Ако речеш да изучиш имената им,

колко години ще ти вземе, за да научиш десет милиона имена? Тебе ти трябва най-малко сто прераждания. Колко гуми човек може да изучи в един живот?

Ние, съвременните хора, казваме, че сме богати в речта. Някои имат богата реч. Казват, че Шекспир¹¹ е употребил 15000 гуми; за Милтън¹² казват, че е употребил 8000 гуми; други употребяват по пет-шест хиляди, други по три-четири, а обикновените хора си служат едва с 1200 гуми. Един човек, който си служи с 1200 гуми, какво богатство има? Даже ако има две, три, четири, пет, даже и десет хиляди, какво богатство е това? Вземете даже такъв един богат речник, какъвто имат англичаните. Те имат двеста и петдесет корена, от които са произлезли всичките гуми. Значи речта е като едно дърво, което се е разлестило, и всяка дума представя листо на това дърво. Онези, които са запознати с езиците, разбират този закон и са го опростотворили. Ние, както ги изучаваме, разглеждаме резултатите. Вземете на български думата *ми*. *Ми* значи глагол. На турски имате думата *ир*, която значи *добро*. Има едно съвпадение. Върви един гръцки поп с кадилницата и пее: „Ииш...и“ – църковно пее. Носят след него един, който е умрял. Един турчин казва на свещеника: „Папаз ефенди, на тебе ти е много добре, но на умрелия как му е работата?“.

Това е един анекдот, едно съвпадение. Най-първо трябва да проверявам всичките съвпадения. Мислите ли, че всяко нещо, което на мен ми е приятно, е приятно и на всичките хора? Не. Веднъж ходих на екскурзия на Витоша и там наблюдавах един баща, който водеше своето малко момиченце. Бащата обича малкото момиченце и то като се умори, той го тури на раменете, носи го. Веднага това дете стана весело, разположено, заговори. След като вървяха половин километър, на бащата му готегна, сне го. На бащата му стана добре, на детето – не. Детето пак не бе разположено, бащата пак го качи на раменете си, за да стане весело. И така ту го слагаше, ту го снемаше, докато се качиха на Витоша. Казвате: „Този баща обича детето“. Че го обича, така е, но прегрешение ли е, че го носи на раменете си?

Да ви кажа законът какъв е. Това дете като седне с краката си на раменете на бащата, долу, в бутоните, действа съвсем друга енергия. Нисшите енергии на детето и висшите енергии на бащата влизат в стълкновение и бащата го сменя. Ти като носиш един човек на гърба си, може да ти дотегне. Ако искаш да се скараш с някой човек, качи се на гърба му – той ще те намрази. Тази омраза ще дойде от самия тебе – ти със своята задница, със своите бутоните, като ги сложиш на неговите рамене, ще образуваш омразата в него. Ако искаш едно дете да те обикне, сложи го на раменете си. Ако можеш да му предадеш повече от своята енергия, която е в раменете, това дете ще те обикне. Туй са мои твърдения, вие не сте проверили дали това е вярно. Сега на вяра трябва да го приемете: дали е така, или не, не знаете.

Вие можете да се лекувате; бих ви дал един начин за лекуване. Мнозина от вас имате слаби гърди и не знаете да се лекувате. Хората са мислили върху охтиката, как да я лекуват, но и досега не знаят как да правят това. Тази болест е от съвсем друг произход. Тия животинки, които образуват тази болест, са много користолюбиви. Те са като вълците и са дори по-страшни от кобрите: не само носят отрова в себе си, но изяждат човека, изяждат гробовете. Вие, ако сте болен, вземете най-първо една стомна и ще идете да я напълните от най-хубавия извор; може да е доста далече, на един-два километра. Ще напълните стомната и ще я турите на рамото. Този болят, който ще се лекува, няма да пие тази вода, защото енергиите от тия бацили са се трансформирали и енергията от водата е минала в него, но тази вода ще я полее върху цветята. После ще се върне, ще иде втори път – и ще сложи водата на другото рамо. Сутринта ще иде два пъти, на обед два пъти и вечерта два пъти – всичко шест пъти на ден. Онези от вас, които страдат от слаби гърди, могат да направят опита – и за три месеца ще видите какъв резултат ще имате. Лятно време този опит трябва да го правите. Някои от вас може да имат резултат, някои може да нямат.

Някой от вас ще каже: „Какво ще ставам серсемин да турям вода на рамото? Ще уда при някой лекар“. Че и лекарството, което ще ползваш, има сила при вярата – само ако вярваш в онова, което лекарят ти говори. Вярата е това, което отваря елементите на онова лекарство, което ти дават, и тогава лекарството има свойството да протъди болестта. Да ви кажа как се поражда болестта. Вземете образуването на холерните бацили. Като влязат в кръвта, те се размножават. И в какво седи отровата на бацилите? Понеже се размножават чрезмерно бързо, с милиарди, те оставят своите извержения в кръвта и тия извержения отравят човека. Знаете ли как са се лекували българите? Българите си представят чумата като жена, дето ходи отвън. Те мислят, че нея я е страх от вряла вода. И когато някъде дойде чума или холера, българите са ходили по горите, туряли са големи казани и са пиели топла вода.

Сега да ви обясня това по-модерно. След като човек пие вряла вода, тя размива онзи серум, с който се хранят бацилите, и той като се разреди, те нямат с какво да се хранят и престават да се размножават. Българинът е пил вода, за да спре процеса на холерата. И сега може да употребите същото лекуване. Топлата вода, като влезе в кръвта, ще разтвори храната и тия бацили няма с какво да се хранят. Има една физическа холера, пък има и една духовна холера. Казвам: при лекуването ти ще туриш врялата вода и от нея ще пиеш. Не давай на неприятелите нищо в тебе да ядат и да пият. Има някои от тия бацили, които са полезни – те влизат в кръвта и изяждат това, което е непотребно. Други има, дето като влязат, и започват да ядат същественото. Има някой бацил – загнездил се е в някой мускул, в кръвта или в мозъка, и оттам започва да прави своите жилища, тумори образува. Лекарят трябва да отвори мозъка, да го изреже и да се освободиш.

Всички казват, че трябва да вярваме в Бога. Казваме, че Бог живее в нас и че Бог всичко може да направи. Казваме, че Бог живее в нас, а имаме ревматизъм – и рев-

матизмът остава. Казваме, че Бог живее в нас, а имаме тумор – и туморът остава. Господ не може да живее в една глава, където има тумор; Той не може да живее в едно тяло, където има язва; Господ не може да живее в едно тяло, в което има охтика; Той не може да живее в едно тяло, където има кръстоболие. Когато тялото стане абсолютно чисто и свободно от всички болести, тогава може да влезе Духът Божий и да живее там. При сегашните условия умът ти е размътен, постоянно – по десетина пъти, той се изменя, и ти казваш, че Господ живее в тебе.

Казват: „Трябва да имаме ясна представа за вътрешната чистота на ума и сърцето“. Бог не пребъдва без чистота на ума и сърцето. Христос казва: „Ако Бог пребъдва във вас, аз и Отец Ми ще дойдем и ще направим жилище във вас“. Най-първо трябва да пребъдва разумното Слово. Питате: „Има ли съвършен човек на Земята?“. Няма съвършен човек: човекът, който живее на Земята, не може да бъде съвършен – човек идва на Земята, за да се усъвършенства. Когато някой на Небето мисли, че е много съвършен, пращат го на Земята, та да се опита неговото съвършенство. Земята е място за придобиване на известни добродетели. Най-великите същества ги пращат тук, за да придобият нещо.

Сега вие правите друго възражение, казвате: „Защо Господ направи света така?“. аз ви отговарям: Господ е правил света много пъти по различни начини. Сега пък го е направил такъв – и този начин няма да бъде последният. Животът, който сега имаме, никога вече няма да мине по този път. В цялата вечност през това място, гдето сега минаваме, няма да минем вече. Този живот, който сега живеете, никога вече няма да го живеете – той ще бъде за вас като детинство. Например сега къде е вашето детинство? Човек минава детинството, минава младенческия път, влиза във възрастния път, а някои са дошли в стария път. Някои са в средата, някои са в началото, а някои – в края; назад да се върнат не могат. Нали сега поддържаме, че човек може да се подмлади. Го-

ворили сме за подмладяването, но вие не знаете процесът на подмладяването как става. В един стар път не можеш да се подмладиш – стария път трябва да го извървиш.

Ти много пъти си се подмладявал и много пъти си остарявал. Представете си, че по земята е само равнина, но тя не може да бъде само едно поле, една равнина – има и хълмисти места, има и високи върхове. Тия високи върхове аз ги наричам начало. Когато човек слиза от върховете, той е млад; като слезе в полето, е възрастен, и като започне пак да се качва към върховете, той е стар. Защо на старини трябва да се качи? Защото ако не се качи на върха, не може да се подмлади. Като започне да слиза от другата страна на този връх, тогава е подмладяването. Остаряването е качване нагоре, слизането е подмладяване, а животът в полето е възрастният човек. Защо е така; и как трябва да бъде другояче? За да има движение, трябва да има разнообразие в почвата. Ако почвата е хоризонтална, няма да има никакво движение. И Земята, като се върти, тя е валчеста и дава подтик на движението. Ако беше само една равна площ, нямаше да има движение. Тя като е валчеста и се върти около себе си, дава подтик на движението.

Някои казват: „Аз се моля на Господа“. Учение трябва: молитвата е разговор с Бога, начин да се учиш. Какво ще разправяш на Господа: „Гладен съм“. Веднъж Му кажеш, всеки ден Му казваш: „Гладен съм“; треста шейсет и пет дни по три пъти на ден казваш, че си гладен; близо хиляда пъти в годината Му казваш: „Гладен съм“. Колко пъти си повторил думата *любов* през годината? Разправят за един момък, който обичал една мома и първата година ѝ дал три хиляди целувки. Това е любов – като целунеш, ти казваш: „Обичам те“. На втората година ѝ дал две хиляди целувки, на третата година – хиляда, на четвъртата – петстотин, на петата – сто. Най-после, като дошъл в една друга година, ѝ дал една целувка; а най-подир дошъл в положението, че за десет години една целувка ѝ дал. Това е статистика. Защо се целуват хората? Една потреба е това. Човек трябва да знае кога да употреби

целувката. Ако често целувката се употребява ненавреме, какво става?

Ръцете са за работа. Но същевременно ти не можеш да бъдеш справедлив човек, ако не си развил ръцете си. Ако искаш да бъдеш справедлив, трябва ръката ти да е добре развита – тя ще те научи как да бъдеш справедлив. Ако пръстът ти не е добре сформиран, не си развил нещо. Във всеки пръст тече особена енергия, ако те са добре формирани. Първата става означава материалистическото разбиране, втората означава духовното разбиране, а третата – умственото разбиране. Първият пръст, показалецът, има съвсем друго разбиране за света, средният пръст има друго разбиране, третият пръст – трето разбиране, а палецът съвсем другояче разбира света. Показалецът разбира какво нещо е човешкото достойнство, той го пази. Човешкото достойнство се намира отзад на главата, не е отпред. Човешкото достойнство е като един остен – като впрегнеш воловете, постоянно трябва да има нещо да ги подбужда. Човешкото достойнство е турено намясто. Някой човек не обича да лъже, той казва: „Мен достойнството не ми позволява да лъжа“. Следователно ако някога не лъжеш, това може да произлиза от показалеца – дали този пръст употребява достойнството. И от този пръст можеш да знаеш как ще употребиш човешкото достойнство.

Малкият пръст е секретар на палеца, той показва как си употребил енергията. Малкият пръст също показва как си употребил енергията на средния и на третия пръст. В третия пръст са заложили музиката и всички изкуства; в средния пръст е вложена справедливостта, в първия пръст е обходата. В палеца е Божественото, там са обичта и любовта. Той представлява идейното, Божественият свят е този палец. Това може да се приложи в педагогиката. Вие по някой път не знаете какво да правите с пръстите си. Вземете да пишете. При писането вие облагородявате вашата личност, чувствата, справедливостта и проявата на Любовта. Защото когато

пишете, с трите пръста хвацате молива. А някои от вас не искат да пишат...

Измежду музикантите има най-малко лъжци, най-малко престъпници и най-малко убийци. Като свирят, те постоянно упражняват пръстите си и така развиват хубавото в себе си. Защо трябва да свирите? Вие като свирите, развивате пръстите си, развивате хубавото във вас. Може да свирите на пиано, може да свирите на цигулка, на арфа, на какъвто и да е инструмент. Вие като свирите, привличате сили от Божествения свят. Някой казва: „Аз не обичам да пея, не обичам да свиря“. Много назад си останал! Ако някой от вас иска да свири на пиано, а пък няма пиано, нека вземе една дъска и с пръстите си да свири по нея. Ще кажете: „Това е детинска работа“. А да се скарате с вашите съседи и да им говорите какво ли не, това е научно?! Че такова едно упражнение струва много повече! Ако напишете някоя неверна статия във вестника, това ли е по-ценно? Подобно упражнение струва десет такива статии, подобно упражнение струва десет ваши караници. Ако правите това упражнение и свирите, вие ще бъдете три пъти по-здрави, отколкото сте сега. За да си купите едно пиано, ви трябва най-малко 20 000 лева, а така със 100 лева ще имате пиано.

Много музиканти има, които се тревожат по единствената причина, че искат да обърнат вниманието на хората. Пък аз може да ви дам един ден концерт на такава дъска – и да видите колко хубаво излиза свиренето. Ще пея и ще акомпанирам на дъската – аз много добре зная да свиря на такава дъска. Вие можете да кажете, че това е залъгалка. Туй са неща, които съм проучвал, правил съм опити. Ако това го приложите в бъдещото възпитание, хиляди мъчнотии, които сега имате и които ви съвват, ще изчезнат. Казваме, че Бог ни е създал пръстите. Някой път дойде някоя болест, и ти хванеш пръстите си – това е добро. Или дойде някоя мъчнотия – хвани пръстите си! Ако вдигнете ръката си и по всеки пръст прекарате ръката си, можете да се ползвате. Вие там имате един ключ за лампите. Като завъртите ключа, ще загаснат; ако го завъртите втори път, ще светнат. По

някой път, като прекараш ръката по пръстите си, можеш да затвориш светлината, а друг път можеш, като прекараш ръката по пръстите си, да отвориш светлината, защото когато пипнем пръстите си, ще престане енергията. Има време, когато като пипнеш, ще светне, ще потече енергията, не е всякога еднакво. Някой път, като хванеш пръстите си, ще дойде светлината; някой път, като ги хванеш, ще дойде тъмнината.

Същият закон е и със Слънцето: не може цяло ге-нонощие то да свети. Слънцето, което е изгряло, за-лязва. Та казвам: трябва ни знание. Някой път у тебе се зароди желание да хванеш палеца на лявата си ръка с дясната – хвани го; като изчезне това желание, пусни го! Защото във всяко желание ти ще придобиеш някакво благо. Пръстите са направени от Бога и ти трябва да бъдеш в общение с възвишеното и благородното в човека, съвестен трябва да бъдеш. За да обичаш красивото и хубавото, трябва да бъдеш в отношение с него; за да имаш отношение към хората, трябва да имаш мъдростта, която те имат.

Сега религиозните хора имат една полза – поставят ръцете си една срещу друга с допрени пръсти или пък, като се молят, вдигат двете си ръце с длани нагоре. Защо ги слагат така? Когато съединяваш двете си ръце, ти съединяваш в себе си принципа на Любовта и Обичта на Божествения свят, съединяваш ангелския и човешкия свят в двете си ръце, съединяваш двата полюса и отправяш ума си към Бога. Бог е закон на единство. Ако се молиш на Господа с отворени ръце, ти искаш Господ да ти даде. Когато искаш да гадеш на Господа, тогава допираш двете си ръце. Някой вдигне ръцете си и казва: „Дай, Господи!“, но ти не можеш всякога така да се молиш. Когато вдигнеш двете си ръце нагоре – с длани нагоре, това е отворена чаша. След като се напълни чашата, ще я обърнеш надолу. Когато се молиш с допрени пръсти, нагоре отправени, това е обърната надолу чаша. След като излезеш всичкото, ти пак ще обърнеш ръцете си нагоре, да искаш пак.

Вие наблюдавате себе си. Някой път говори ли някой, вие се гразните и искате по-скоро да си замине. И колкото по-скоро искате да си замине, в него се заражда желанието по-дълго време да остане при вас. Дојде някой гост, заседи се – на тебе ти е неприятно, не смееш да му кажеш: „Иди си“. Колкото ти желаеш да си иде, толкова повече той седе, като че ли е закован за стола. Ако англичанинът е дал обещание и има гости, ще остави гостите и ще каже: „Господа, аз имам ангажимент“ – и излиза, оставя ги въкъци. Ние, българите, ще гледаме да ги изпратим навън или най-после ще кажем, че имаме ангажимент и трябва да излезем. Разправяха ми един анекдот. Човекът бил един виден гържавник. Той бил поставил една малка игла на стола отдолу и когато някой се засеждал дълго, я гърпал с конец. И като гърпне конца, иглата боцне госта и той подскочи. След като го бутне десетина пъти, става и казва: „Аз ще си ходя вече“.

В нас трябва да дойде това възпитание – да чувстваш и да знаеш колко време да седиш. В българина времето е твърде слабо развито. Веднъж един ме постави на едно голямо изпитание. Господин Тенекеджиев се казваше, хасъл на тенеке мязаше, ми каза: „Господин Дънов, само за пет минути“. Рекох: „Ама ще си гържиш на гумата“. Влезе, това беше на *Опълченска 66*¹³, и три часа ми гърнка. Цялата Библия изреди, като започна с Битието и свърши с Откровението. И като говори три часа, рекох: „Има ли още нещо да ми кажеш?“ „Нямам.“ „Хайде да излезем да се разходим“.

В повторението на нещата нищо не се печели. Казвате: „Да обичаме, да се любим“. Ти кажи и го направи! Ама тъй казал Илия, тъй са казали пророците, тъй е казал Йеремия¹⁴, че Адам какво казал. Много добре, Адам тъй е казал, това е направил, онова е направил, Господ това е направил, онова е направил, но говорете нещо ново. В българина харесвам нещо, една хубава черта има той: като дойде гост, от наскоро смляно брашно ще опекаат прясна погача, после ще извадят прясно сирене. Та ви казвам: печете пресни погачи, не изваждайте стар петмез. Всич-

ки ние остаряваме от еднообразието, от повторението на нещата – какво са казали едно време, какво е казал Господ. Нямам нищо против, но Господ от памтивека не е престанал да говори, и сега говори. Но Господ ще ни пита: „Какво приложихте?“. Казал е Христос: „Отречи се от себе си“, ами аз от какво съм се отрекъл? „Обичам да пия винце, обичам да нося хубави обуца.“ Но тия хубави обуца идат от кожите на млекопитаещите – от туй не съм се отрекъл. Обичам да нося хубава шапка, но тази шапка е направена от вълната на овцете.

Та казвам: трябва да дойдем до нормалния живот. Детето трябва да живее като дете, юношите трябва да живеят като юноши, възрастният трябва да живее като възрастен и старият – като стар. Това са необходими неща. Но да прекараме живота си в старчество, това не е според Божествения закон; да прекараме целия си живот в младенчество, и това не е Божественият живот. Да живеем целия си живот като възрастни, и това не е в Божествения живот. Ние трябва да минем не само тия четири епохи, но през седем епохи в човешкия живот. Тия епохи имат повишение и понижение – животът има гами. Има гами на старите хора, има гами на младите хора, има гами на възрастните. За в бъдеще ония, които се занимават с музика, като дойдат при един стар човек, за да се подмлади, ще му свирят с една младенческа гама. На едно дете, в което искат да събудят тия енергии на мисълта, ще свирят на старческа гама – не тъжна песен, защото тъжните песни не са стари. Старият човек мисли – и вие седите и мислите, че обичате някого. Тази обич ето в какво седи: обичта може да бъде както когато ръцете ви са отворени с длани нагоре, или пък обичта ви може да бъде както когато ръцете ви са с опрени пръсти нагоре – една срещу друга. Като обичаш някого по единия начин, казваш: „Ще ми дадеш“; като обичаш някого по втория начин, казваш: „Ще вземеш“.

Детето иска да презърне майка си, да вземе; и майката иска да го презърне. И майката иска да вземе, и детето иска да вземе. Детето презърне майка си – взема;

и майката, като презърне детето, взема. Майката взема излишното, което не е необходимо за детето; и детето взема излишното, което не е необходимо за майката. Деца са много големи психолози: щом някой човек взема повече от детето, а дава по-малко, то ревне. Някой път, като презърнете някое дете и то заплаче, значи по-малко давате, повече вземате. Деца бягат от такива хора, те бягат от користолюбивите. Гледайте деца когото обичат: говоря за онези деца, които не са покварени, които носят чиста вода, а не мътна.

Ред години вие ме слушате и аз виждам, че с течение на времето, наместо да станете по-чистосърдечни, се преструвате повече; по-напред бяхте по-искрени, а сега се преструвате. По някой път ви наблюдавам въщи: там сте свободни, а като излезете навън, сте други. Човек трябва да има еднаква обхода, трябва да бъде искрен. В душата си трябва да бъдете искрени, не трябва да имате външна маска; но пък не трябва да бъдем и много отворени. Хубаво е по някой път да затворите погрешните мисли, но всички погрешни мисли трябва да се изправят, понеже светът, в който отиваме, се нуждае от най-слабите, а не от нашите гнили плодове. Светът, в който отиваме, се нуждае от нашите хубави мисли, от нашите хубави чувства; светът, в който отиваме, се нуждае от нашите чисти тела, от нашите чисти умове. Бог се нуждае от чистота. Не трябва да бъдем чисти за хората, а чисти за Бога. Имаме една много трудна задача.

Сега не сме отговорни само ние – хиляди поколения, които са минали, са ни оставили едно наследство, не толкова благоприятно. Има много неща, които ние изплащаме. Някой път мозъкът е образуван от геди и прагеди и докато го организираш, за да работи Божията благодат вътре върху него, е трудна работа. Та казвам: понеже сме в една епоха на ликвидиране на света, вие мислите, че светът е лош. В какво се състои лошавината на света? Мислите ли, когато се убиват милиони хора, че хората са в едно нормално състояние? Казвате: „Убили са 10 000, убили са 50 000“. Не можете да влезете в ония стра-

дания на 50 000 майки, които плачат, на 50 000 бащи, които плачат, на 50 000 сестри и братя, които плачат, на 50 000 приятели, които плачат. Вие считате, че ще дойде мирът. Ако един човек каже няколко неестествени думи, го осъждат. В сегашното право, ако кажеш нецензурни думи, може да те осъдят за шест месеца. Но като дойдем в обществения живот, никой не те наказва, като извършиш престъпление, даже те възнаграждават.

Като гледам хората и като изучавам техните глави, техните черепи показват какъв живот са водили. Цялата литература ни показва какви са човешките глави – не само сега, но преди хиляди години как са живели. Тази литература трябва да я преобразим. Някой път ти си неразположен, мразиш някой човек. Защо го мразиш? По единствената причина, че той е взел нещо от тебе. Каже ти една хубава дума – обичаш го; каже ти обидна дума – мразиш го. Образува е някой сянка някъде или не ти е дал почитание както трябва, ти го мразиш. Не че това е лошо, но казвам: само ако всинца знаехме така да живеем, че да не предизвикваме омразата в хората... А ти дойдеш до някой човек по-близо, някой път се отдалечиш повече...

Нали някой път пускат кръв – ето за какво служи кръвта. Трябва милиони хора да измрат, да изтече кръвта им – и тази кръв служи за очистване на греховете на хората. Хората трябва да измрат по единствената причина за умиване на греховете. Както е потребна водата, за да се изперат дрехите, както е потребна водата, за да се полеят цветята, така по някой път, ако вършим малки престъпления, има нужда от кръв за чистене. По-неже престъпленията са големи, милиони хора трябва да измрат, за да се очистим от престъпленията, да можем да живеем. Всичките хора, които измират, стават изкупление за миналите престъпления. Трябва да знаете, че и вашите деди, и вие, каквито престъпления сте направили, ще дадете доста кръв, докато се очистите. Страданията показват, че доста кръв трябва да се даде за очистване от престъпленията.

Бъдещата религия ще даде известни знания, за да знаем как да се държим хигиенично, да дишаме дълбоко. Дишането е процес на чистене, яденето е процес на чистене. Ти като ядеш, внасяш в тебе храна, която очиства; като мислиш, и това е процес на чистене; като работиш, като обичаш, и това е процес на чистене. Ние сме още в процеса на чистенето. Едва за в бъдеще ще започнем да живеем, ще вкусим от плодовете, които сега образуваме. Ако живеем добре, един ден ще вкусим плода на собствените си дела. Нашата мисъл ще бъде красиви плодове, от които самите ние ще се храним; нашите чувства ще бъдат красиви плодове, от които сами ще се храним. Сега ние се храним с плодовете, които ангелите са образували; храним се с този излишък, който те са оставили.

Та казвам: сега вие не разбирате дълбокия смисъл на това, в какво се състои молитвата. Как ще се молиш на Бога, как ще изкажеш думите? Ако ти не поемеш дълбоко въздух, не можеш да говориш. Най-първо ще поемеш въздух – и тогава ще почнеш да говориш и с този въздух ще изкажеш каквото искаш да кажеш. Ако не поемеш въздуха, нито една дума не можеш да кажеш. Един човек, който иска да се моли правилно, трябва правилно да диша; един човек, който иска правилно да се моли, трябва правилно да яде; един човек, който иска да се моли добре, трябва да ходи правилно. Ако не ядеш правилно, ако не дишаш правилно, ако не ходиш правилно, ако не мислиш правилно, не можеш да се молиш добре. Всички тия процеси трябва да бъдат правилни.

В Божествения език всяка дума трябва да има едно значение. Като кажеш *любов*, трябва да знаеш какво разбираш. Като кажеш *любов*, целият външен свят се отваря – това е най-блаженото състояние, в което можеш да се намериш. Като кажеш *обич*, това е най-блаженото състояние, в което можеш да се намериш. В Любовта нещата се посаждат, в Обичта зреят, а в Истината, когато говорим, разбираме всички неща и ги опитваме. Истината е процес на опитване на процесите на Любовта и знанието; в Истината опитваме онова, което Бог е създал.

Вие четете Библията. Срещал съм хора, които знаят цялата Библия. Аз считам, че това е много просто знание. Аз зная една Библия, която е написана на деветстотин такива томове като тази. За в бъдеще ще четем тази Библия, в която е написана историята за създаване на света не тъй, както Моисей¹⁵ го е описал. Това описание е детинска работа. Някой музикант изсвири една симфония на Бетовен¹⁶. Трябва тогава да бъдеш там, за да знаеш как се е свирила симфонията. Казват: „Много хубаво я изсвири“. И ти ще трябва да видиш колко инструмента има, колко време са се упражнявали музикантите и като свирят, какъв ефект ще произведат. Има една Библия, която сега живее, и то не в такива картини, както еврейските – мъртви. Тази Библия са живите хора. Всеки един от вас е лист от тази Библия. Когато дойдете при някой човек, четете от живата Библия! В тази Библия Христос казва: „Гладен бях, не Ме нахранихте, в затвора бях, не Ме посетихте“. Той говори за живата Библия, за живите листа, върху които е написана.

Трябва да четем хубавите неща, които Бог е написал. Сега вие ще кажете: „При другото прераждане“. Оставете другото прераждане – в него друго има да се работи; в това прераждане се научете да живеете добре. Често ме питат някои: „Какъв съм бил в миналото прераждане?“. Вземам един актьор – какъв е бил преди пет години, когато е постъпил в операта; важни или прости роли е играл? Най-простите е играл, после е започнал по-важните. В миналото вие сте играли много прости роли, сега имате да играете по-важни. Някои мислят: „Какъв съм бил в миналото?“. Учил си се да махаш с опашка. Махал си опашката си като слон, вдигал си хобота, слагал си го. Не мислете, че туй махане е безсмислено. В сегашния живот, когато животното си маха опашката, е радостно; щом я подвие, то не мисли. Щом се уплаши, завие опашка, но щом си върти опашката, то мисли. Щом мисли човек добре, намясто е; щом не мисли, зле е.

Та казвам: като седнете, яжте с любов, гишайте с любов, мислете с любов, чувствайте с любов. Тогава идете при другия процес – яжте с обич. Какво значи да

ядете с любов? Аз ще взема хляба и ще уда при някоя бедна вдовица. Ще ѝ го дам – тя ще яде и ще я гледам. Това е любов. Ще уда при някой мой приятел, който ме обича, и ще сложат трапезата: аз ще ям и той ще яде. Като ям при вдовицата от хляба, който тя има, и аз мога да взема малко. Този хляб аз го ям с любов. Да споделиш и да занесеш така, че на тебе да ти е приятно да вкусиш от плода на лозето – това е любов. Любовта носи много хубави работи. Ще идеш при някой свой приятел, ще занесеш най-хубавите мисли, ще занесеш най-хубавите чувства, най-хубавите постъпки. В който дом и да влезете, занесете най-хубавото, което Бог ви е дал – на всички го занесете.

От онова, което Бог ти е дал, дръбва да гадеш и на другите хора, като ги направиш съпричастни на Божественото, което е в тебе – тогава иде Божието благословение. Бог обича онези, които предават Неговата благост и Неговата милост, които стават проводници. Казвам: старайте се да бъдете проводници на Божествената Любов. Не се бойте, че ще изгубите Любовта – вие сте много страхливи. Колкото повече даваш от любовта си, повече приемаш; колкото по-малко даваш, по-малко приемаш – законът е такъв. Не да бъдете разточителни, но щедри. Даваш ли изобилно от обичта, изобилно приемаш.

Та това, новото от 13. глава на Посланието на апостол Павел, е още една деветстотна, то още е нищо. Един ден ще направим опит, сега още не можем да го направим. Някой е стар. Само като го погледна, веднага той ще стане млад, на деветнайсет години. Подмлади се сърцето му, подмлади се мозъкът му, подмлади се стомахът му... Как стана това, няма да знаете. След като живеете петдесет-шестдесет години, пак ще остарееете. Ако отвън ви подмладят, е хубаво, но трябва да знаете процеса на подмладяването. Писанието казва: „Който чакат Господа, тяхната сила ще се обнови“. Който сега Го чакат, главата им е побеляла, презърбили са се; те казват: „Ще идем в онзи свят“. Този човек вече е роб. Казват: „Ще идем в онзи свят“. Не се отива в онзи свят.

Младият, Блудният син какво каза на баща си? Каза, че не е вече достоен да се нарече негов син. Той рече: „Татко, като бях при тебе, не обичах работата. Сега се научих да работя“.

Сега и ние ще се върнем при Господа да Му кажем: „Господи, досега не сме работили, сега ще работим. Досега не сме били свободни, сега със свобода ще работим“. Под думата *истина* ние разбираме истинското продължение на Любовта в Божествения свят, в ангелския свят и в човешкия свят. Това значи Истина – да приложиш Любовта в Божествения свят, в ангелския свят и в човешкия свят.

Да работим с радост за Името Божие, да работим с радост за идването на Царството Божие, да работим с радост за изпълнението на Волята Божия.

Отче наш

18 октомври 1942 г., неделя, 5 ч., София, Изгрев

УЧИТЕЛ МОЙ

*Добрата молитва
Аз мога да любя*

Ще прочета 23. псалом тъй, както е писан. Ако бихте го прочели другояче, така бихте го чели сега – за деца е писан той. И понеже вие се готвите за малки духовни деца, затова ще го съчините наново.

Духът Божий

Най-първо, когато малките деца постъпват в училище, те нямат гумата, нямат никакво мнение. Каквото им каже учителят, децата го слушат, обаче когато се запознаят с буквите, ако учителят направи погрешка, веднага ще го коригират. Те казват: „Господин учителю, тази буква не се пише така“. Ако сега учите български, ще го коригирате, но ако учите английски, как ще коригирате? Като научите английски – ще коригирате по английски; ще кажете: „Тази гума не се пише така“. Когато ви преподават френски, там мълчите. Като научите френски, тогава ще си давате мнението.

Сега трябва да изучавате духовния език. Вие сте духовни хора, но от духовния език много малко знаете. Учили сте аритметика, математика, но ако ви зададат въпроса що е точка или математическа точка, или що е математическа права линия, или що е математическа плоскост, или какво е триизмерен свят, какво бихте казали? Може да кажете, че правата линия се образува от точката. А точката от какво се образува? Две точки, които са перпендикулярни на себе си, дават правата линия. Давам едно ново определение: две прави линии, които са перпендикулярни на себе си, дават плоскост; две плоскости, които са перпендикулярни на себе си, дават куб.

Това не е според сегашната математика. В една сфера точката е перпендикулярна на всички точки в сферата. Това са тъмни работи, които нямат никакво отношение. Но в духовния живот всеки един човек, ако не е перпендикулярен на себе си към някоя друга точка, той няма отношение към нея. Казвате: „Той не се отнася с мене добре“. Тези двамата не са перпендикулярни на себе си. Двама души, които не са перпендикулярни на себе си, не могат да дават права линия, защото правата линия се образува от две точки, които са перпендикулярни на себе си. Две линии, които са перпендикулярни на себе си, дават плоскост. В света това е едно общество. Едно общество ако не е перпендикулярно на себе си, ако не е перпендикулярно под прав ъгъл, не може да образува плоскост.

Сега казвате, че Господ тъй е казал. На какъв език говореше Господ? На български език, на английски език, на санскритски език? Всички езици са преводи. Кой е превеждал и как? Мнозина, които са превеждали Божественния език, не са разбирали математика и геометрия. Ето аз какво подразбирам под това. Човек, който не може да разбира, не може и да приложи; човек, който разбира нещо, всякога го прилага. Човек щом разбере нещо, в две посоки ще го приложи: или като добро, или като зло. По-ясно да ви го кажа, че да може да го приложите. Вие говорите за Любовта. Тя е още непонятна за хората. Какво нещо е Любовта всъщност, това е непонятно за вас. Някой път вие имате някакво вътрешно разположение в сърцето си и това наричате любов. То е отражение на Любовта, защото Любовта е нещо реално. Защото ти не можеш да говориш, че обичаш един човек или че всичките хора обичаш. Да допуснем, че обичаш един човек повече от другите. Защо обичаш едного повече? Защото ти дава повече. Обичаш едного по-малко, защото ти дава по-малко. Обръща ли повече внимание на тебе, обичаш го повече; обръща ли по-малко внимание, ти го обичаш по-малко.

Какви са другите подбуждения? Детето обича майка си, защото му дава обич. Ние обичаме Бога, понеже Той ни е дал всичко. Сега, да кажем, вас ви предизвикват

да докажете има ли Господ, или няма. Или те питат: „Обичаш ли този човек, или не?“. Как ще го докажеш? Любовта не се вижда: как ще покажеш, че го обичаш? Тя е нещо невидимо. Туї, което изпълва цялата Вселена – Любовта, нито се дели, на нищо не става. Всичко прави тя и еднакво го прави. Всичко от нея излиза, всичко прави Любовта, а пък тя никога не се изменя. Казват: „Мене не ме интересува дали някой ме обича, или не. Какво ме интересува това?“. И ти казваш: „Аз не се интересувам от неговата любов“. Да кажем, че съм гостилничар. Ти три дена си гладувал: как само ще се интересуваши, как ще се покажеш любезен и ще искаш моята любов!

Представете си, че продавам въздух, пък вие имате нужда от него. Казва някой: „Не се нуждая от любовта“. Ще се нуждаеш и отпатък ще минеш. Ти се задушаваш, нуждаеш се от светлината. Но трябва да ме обичаш, другояче не давам. Трябва да дадеш пари, за да ти дадат свещ. Днес една свещ струва петнайсет лева. Сега като нямате електричество, по петнайсет лева на вечер скъпо ще ви струва.

Вие казвате: „Това са елементарни работи. Какво има в оня свят?“. Оня свят е като този свят. Ако един от вас иде в онзи свят, нищо няма да види: нито ангели, нито светии – ще види хора, подобни на него. Като влезе в другия свят, той ще се привлече от такива хора, какъвто е той; каквато е неговата разумност, такава разумност ще привлече. Волът ще привлече волове, мравката ще привлече мравки, свинята ще привлече свини, рибата ще привлече риби, птицата ще привлече птици. Представете си земния край. Като дойде птицата, какво ще прави? Тя сегиз-тогиз ще ги гладу, ще хвърка с тях.

Аз не искам да ви обезсърчавам, но вие се радвате на това, което не разбирате. Туї, което не разбираш, на него ще се радваш. Това, което разбираш, ти оставяш за себе си; а това, което не разбираш, към него ще се стремиш. Туї, което ние не разбираме, има по-напреднали същества, които го разбират. И следователно целият свят е пълен със същества, които нас не ни виждат. Мравите

виждат ли човека? Не го виждат: те по главата му се качват, в къщата му влизат, но никога не го виждат. Лицето на човека мравките не са го видели – те казват, че той е една голяма мравка; нямат едно истинско понятие за човека, че знае да свири или че има религия. На мравките, като им поговорят за Слънцето, страшно им се вижда, че има такава голямо слънце.

Сега Писанието казва: „Господ е Пастир мой“. Господ не може да бъде в този смисъл пастир, както един овчар е пастир на овцете. Ако кажа: „Господ е Учител мой“, кое е по-добро – да кажа, че е пастир мой, или че е учител мой? Ако е пастир, носи тояга, уроци не преподава, само пасе говедата: води ги да пасат трева и да пият вода. Както казва псалмопевецът, те на зелени пасища трябва да бъдат. Какво учат овцете? Може би изучават ботаника? Виж, там те са специалисти по тревите, изучават и водата; изучават донякъде и въздуха, изучават и светлината, пък изучават и характера на вълците.

Сега вие, след като ви се говори, ще запитате: „Какъв е смисълът на говоренето?“. Във всяко едно говорене трябва да има близка цел, която трябва да се реализира. Цигуларят, който носи цигулката, защо я носи? За да се учи да свири, понеже със свиренето той развива своя слух. Ако нямаше говор, ако нямаше свирене, ако нямаше промяна у човека, би се атрофирало неговото ухо. Следователно за да не атрофира, трябва му песен, трябва му свирене, трябва му духане на вятъра, разни звукове да слуша, за да се развие ухото му. В неговото съзнание трябва да стават известни промени, той трябва да разбира отношението на тези звукове.

Помнете, че в тия времена, когато псалмопевецът е писал, хората са се намирили в много големи противоречия, в много големи изпитания; сега тия изпитания са се отдръпнали. Злото е излязло на повърхността на живота, а тогава е било в самия живот; сега злото е на повърхността, тогава е било невидимо. Вземете простия пример: купувате хубава стомна. След като седи една седмица, вие строшавате стомната, стане ви малко криво.

Че какво ви дава повод да ви бъде мъчно за стомната? На този, който я е счупил, може да му кажете някоя неприятна дума – защо не внимава? Вие може да се намерите в положението на Настрадаин Ходжа. Той веднъж, като се качил горе на къщата, за да я покрива, времето било влажно, хлъзнал се и паднал, изкълчил си крака. Питали го: „Как падна, защо не внимаваше?“. Разправил на едного как се е качил и как е паднал, разправил на другото – и като го питали мнозина, най-после казал: „Абе между вас няма ли някой, който да е паднал, та да знае как се пада?“. След като им казал как е паднал, питали го защо не е внимавал, защо не е турил стълба, че как се е подхлъзнал. И ние сега, след като направим погрешка, казваме: „Че защо я направи?“. Направена е вече. Всяка една погрешка, която се направи, е едно добро, а всяко добро е едно благо. Всяко направено зло е едно благо.

Може да направите друго възражение: „Защо светът е така направен?“. Аз няма да говоря защо светът е така направен. Питам ви: вие как бихте направили света? Щом казвате: „Защо светът е така направен?“, трябва да имате план. Вие как бихте го направили? Не само трябва да намираш махна на някого, който свири, но ти сам трябва да свириш. Казвам: я свири, да видим ти можеш ли да свириш от него по-хубаво? Не да казваш, че той не свири, не само да критикуваш, но и ти да свириш. Някой никак не може да свири, пък критикува; казва, че имал ухо. Ти щом имаш ухо, ще се научиш да свириш; щом не знаеш да свириш, ухо нямаш. Трябва да дойдем до онова положение в живота – да знаем това знание, върху което почива самият живот.

Има някои неверни неща. Питате: „Може ли да се приближи огънят до вашата греха и тя да не изгори?“. Най-първо тя ще се понапече и след като се понапече, после ще се запали, ще изгори. Сега всяка направена грешка има своя причина. Каква е причината? Всичките погрешки произтичат от желанието на човек да печели. Да допуснем, че ти имаш мед, който е сладък. Мислиш ли, че ако този мед го знаят децата, когато тебе те няма, те

няма да бъркат вътре? Ще бъркат. Мен ми разправяше един свещеник, който имал едно момиченце. Той бил много добър човек. По време на гроздобера направили петмез с тикви – за бащата го направили, понеже го обичал. Наближавало Коледа и бащата казва на дъщеря си, чието име било Мариука: „Мариуке, иди да извадиш малко петмез с тиквите в една паница“. Отива Мариука, но минава половин час и не се връща. Отива тя до гърнето, сяда и не мърда оттам. Свещеникът казва на другарката си: „Я иди, виж какво стана с Мариука“. Майката казва: „Тя седи при гърнето и не мърда, защото там няма нито една тиква“. Всичките тикви били изядени, само петмез било оставено. Мариука не иде, защото няма тикви. Бащата пита: „Къде отидоха тиквите?“. На гости – Мариука е изяла тиквите. Бащата казва: „Нали има други тикви, направете ги и турете наново в петмеза, та втори път да има“. Ако първите тикви са изядени, светът е пълен с тикви, ще направят втори. Тиквите ги прекарват през киреч, сваряват ги и пак в гърнето ги турят.

Познанието на Бога – това е новият начин за възпитание на хората. Ние вървим по стария начин, тъй както са писали псалмопевците. Хубави работи са това – ние се възхищаваме от туй, което са писали. Сега гледам, че се възхищават от Омир. Какво гениално е написал Омир? Гениални работи за времето си. Писал е какви борби са се водили, писал е хубави работи. Но ако в нашето време ти би бил Омир, какво би писал? Съвсем друго би написал. Ако някой поет описва живота на една млада мома, как ще го опише? Ще я опише, че е хубава, с хубави грехи. Но когато тя се е оженила и има три-четири деца, каква поезия ще пише? Ще пише за младите години: как е играла на хорото, как е била спретната, как е погледнала момците, как са играели очите ѝ. Че очите трябва да играят – какво лошо има, ако играят очите? Има очи момата и на млади години гледа: има много добри очи, навсякъде гледа, че здрави са те. Здрави очи имат младите моми и момци; на старите, понеже не гледат насам-натам, очите им стават слаби, те недовиждат.

Аз бих препоръчал на вас, старите, да идете на хората и да гледате. Вие ще кажете: „Тъй не се говори“. Че как се говори? Като видиш един момък, той отразява известна светлина; ти още не си запознат с неговата душа, с неговия ум, с крайните цели, които има, нито пък той може да се изяви. Този момък сам на себе си не е познат. Сега ние обвиняваме младите момци. Много чистосърдечни са те, защо ще ги обвиняваме? Види момата един момък, когото Господ е създал, и тича да го види – тя отива на едно изложение. Момъкът някой път не е доволен, че момите са като стражари. Той казва: „Стражар има, претърсете добре“. Щом човек не оставя да го гледат, той има пазител.

Тази книга, Библията, колко милиона хора не са я чели! Тя казва: „Да ме четат, които ме разбират“. Четат я и които разбират, и които не разбират: всеки чете, кой както разбира. Защо нашият живот да не е достъпен? Животът на всинца трябва да бъде достъпен, понеже всички ние сме Божествено написана книга. Ако разбираме добре тази книга, ако разбираме правилата, по които тя е написана, може да се ползваме от нея. Ако разбираме характера на един човек и ако той ни разбира, ние можем да се ползваме един от друг; щом не се разбираме, не можем да се ползваме. Щом аз не разбирам друго, той е затворена книга; щом той не ме разбира, и аз съм затворена книга за него.

В Откровението има едно място, гето Йоан¹⁷ е видял една книга, затворена със седем печата, и нямамо кой да я отвори. Той плакал за запечатаната книга. Най-после му казват: „Не плачи, намери се едно същество, и това е Агнето“. Огнят разрешава въпроса. Когато някой човек е замръзнал, той не може да се движи. Топлината е, която развързва ръцете; Любовта чрез своята топлина отваря сърцата на хората. Без топлина не можеш да познаеш един човек, той е затворен в себе си. Къде е лошото, че е затворен? Щом се стопли, ще се отвори. Едно семенце без топлина и без светлина остава затворено; като го посеете, отваря се, завързва и дава плод. Тогава ние се запознаваме с него.

Вие се готвите за един свят, но този свят ще ви бъде дотолкова приятен, доколкото го познавате; и доколкото се интересувате от него, дотолкова ще се ползвате. Сега тия работи, които в сегашния живот ни интересуват, един ден ще бъдат минали и няма да ни интересуват. Ние ще ги преживеем, както сме преживели своето детинство; ще ги преживеем, както сме преживели нашето юношество; ще ги преживеем, както сме преживели нашата възмъжалост; ще ги преживеем, както сме преживели нашата старост. Човек ще дойде в ново положение, защото децата са предмет на учение за по-напредналите същества. Детето не съзнава този живот, защото други го проучват, други се учат от него. Старите хора са предмет на децата: без старите хора децата не могат да се излявят. Коемо дете и да попитате, като се интересува от своите другарчета, то все за дядо си говори. И дядовците са много внимателни с децата, те са по-внимателни от бащата и майката. Дядото ако има една ябълка или орехче, за малкото дете ще ги даде – той разбира, че детето се нуждае от много малки работи.

Ние в живота цитираме някои стихове: „Които чакат Господа, тяхната сила ще се обнови“. Ние чакаме сега, но какво се добива с чакането? Ако ти си на гарата и чакаш трена, да кажем, отишъл си пет минути по-късно, ще трябва да чакаш следващия – първия си го пропуснал. Излезеш за пет минути, пропуснеш ги – и вторият си е заминал; пак чакаш. Та казвам: не трябва да пропускаме условията в живота. Колко пъти вие не оценявате хората! Срещате някой човек на пътя, направи ви впечателение, но този човек може да произведе цял преврат във вашия живот. Минават десет-петнайсет години, вие се спирате, срещате някой човек. Може би сте се запознали с някого, но направите някакъв скандал и двайсет години не можете да се примирите. Като се срещнете, той е зле разположен и вие сте зле разположени. Казвате, че това било карма. Вие двамата не се обичате по единствената причина, че и ти много вземаш, и той много взема. Един друг се обирате, затова не се обичате, нищо повече – много проста е причината.

За да бъде обичан човек, той всякога трябва да дава – не безразборно, но като дойде някой, никого да не връща. Дойде някой човек, иска да купува ябълки – ти не искаш да му дадеш. Дай му две-три: няма да му напълниш една кошница, но поне една ябълка му дай, достатъчно е. Сега на вас какво ви коства да кажете една добра дума на човека? Дойде някой човек, оплаква се: „Зле съм, болен съм“, ти му казваш: „Иди при някой лекар“. Можеш да му кажеш, че е възможно да намери някой лекар, но в дадения случай може да му кажеш: „Ще оздравееш“. Ако не може да намери лекар, кажи му: „Ще го намериш, почакай!“. Че не си го намерил в дадения случай, това си има свои добри причини. Болестта не трябва веднага да се премахне. Всяка болест, която веднага се премахва, не е на хубаво; и всяка болест, която много продължава, и това не е хубаво. Има едно отношение и ти трябва да го знаеш: една болест е като масаж. Остави да ти изтрие всичката кир хубаво, но не и да ти претрие кожата. Щом ти изтрие кожата и кирта, да престане. Кои как дойде, в дадения случай казвай: „Ще се оправя“. „Какво ще стане с мен?“ „Ще се оправяш.“ „Какво ще стане с войната?“ „Ще свърши.“ „Отде го знаеш?“. Не ме питайте отде го зная: на мен ми го казаха – и аз ви го казвам. „Вярно ли е?“ Вярно ли е, че се бият хората? Щом е вярно, че се бият, вярно е и че ще се примирят. Всичките хора, които сега се бият, после ще бъдат много добри приятели.

Чудни са хората, като казват: „Аз не мога да се примиря. Има един човек, комуто имам да давам. Той не може да ме гледа“. Ще ви приведа един пример из американския живот. Един човек – много набожен, бил една вечер на събудително събрание. Връща се вкъщи и както върви, гледа на едно място отворен прозорец и една торба, пълна със златни монети, оставена на прозореца. Като вижда торбата, задига я и си казва: „Господ е заблудил този богат човек да остави тези пари, те са за мене. Той има повече, отколкото му трябва“. Задига торбата, занася я вкъщи – мисли, че най-после Господ е чул молбата му. Седи, приятно му е, че има тия пари, за да си уреди

работите. Но рече да се моли – и молитвата му отива до парите. Дотогава, като се молел, молитвата отивала нагоре, а сега като се моли, молитвата отивала до торбата с парите и се връщала при него. Така минали ден, два, три... десет дена, и той взема торбата с парите и я занася на богатия. Казва: „Твоята торба ме лиши от благото към Бога. Взemi парите, аз искам да си отворя път към Бога“.

Та казвам: заради онзи човек, комуто имам да давам, аз спъвам себе си, спъвам и него. Дай му парите, та да няма нищо пред очите ти. Той рече да се моли, аз изскоча пред очите му – и молитвата му се връща към него. Религиозният човек трябва да върне тази кесия с парите. Така ще помогне на другия, ще помогне и на себе си. При това не се занимавайте с погрешките на хората. Един човек, който има две успоредни линии на челото между веждите, не можеш да го наречеш лъжец. Който има една линия, и него не наричайте лъжец; не казвайте: „Ти не говориш истината“. Не казвайте за един човек, който крие нещо, че лъже – той има право да крие, той има право да се преструва. Защо да няма право? Всеки има право да се преструва. В Евангелието има пример, когато двама души пътували от Йерусалим за Емаус. Христос пътува с тях и се преструва. Те му казват: „Остани с нас“ – не Го познават. Лошо ли е това? Преструва се, като че не иска да яде. Често човек казва: „Не съм гладен“. Не че не е гладен, но учтивостта го изисква. Лъжата е от съвсем друго естество. Лъжата, това е най-страшната отрова, която съществува в цялата Вселена, няма по-страшна отрова от нея. Не външно привидно, но вътрешно тя е най-страшната отрова, която най-мъчно се лекува. Следователно защо ти е лъжата? Ти може да криеш нещо, може да криеш орехите: ако не ги криеш, ще дойдат и ще ти ги вземат.

Ще ви приведа един пример защо трябва да се крие. Един свещеник си направил сладко от рози, та да има. Един ден той оставил къщата си отворена. Влизат две млади момчета, намират гърнето със сладкото. Яли, яли,

че после ги хваща диария. Има неща, които не се ягат. В Америка обичаят не е както тука, когато дават сладко. Там носят една лъжичка със сладко, не като тука – да носят цяла купа. Като дошъл един американец в България, дали му сладко от вишни в една купа. Той взема купата и започва да яде. Домакинята го чакала. Като изял сладкото, оставил я. Трябва да имаме еднакви обичаи: не можем да се съдим, ако нямаме еднакви обичаи. Ти трябва да чувстваш в дадения случай кое е право. Американците ги харесвам, по-хубаво е така – слагат една лъжица в една чинийка. Това нашето е по-непрактично – за пестене на време. Десет души гости ако дойдат – значи десет панички с лъжички; а тъй – една купа и всеки взема с лъжичките.

Казвам: в новия живот, в който влизаме, всички трябва да избираме да се срещаме с хора, които допринасят за нашето умствено, духовно и физическо развитие. Влиянието на хората може да се отрази добре върху духовния живот, което пък може да се отрази добре върху ума, върху сърцето и тялото на човека. Тия хора сега са изостанали. Какво ни ползва нас легът? Легът по отношение на нас е консервирана вода. Той трябва да се стопи, за да бъде полезен. Някои хора в света са като лег. Не са лоши хора, само че не трябва да бъдем близо до тях. Има хора, които са толкова горещи, че могат да ни изгорят – и те не са за нас. Значи само онези хора са ни нужни, които са между леда и горещината, които носят онази температура, която е необходима за нас.

Помнете, че всяка мисъл има отношение към нас. Мислите, чувствата, постъпките са храната на човешкия живот. Хората страдат, когато не мислят добре. Когато хората мислят добре, това е храна за ума; когато хората обичат, това е храна за сърцето; когато добре постъпват, това е храна за душата. Ето в какво се ди храната! Ще ядете най-хубавата храна, най-пряната; ще имате най-хубавите мисли, най-хубавите чувства и най-хубавите постъпки. И с тях ние трябва да оперираме със своите приятели; а и нашите приятели с нас. Това е Божественият закон.

Тъй както сега се събираме, вие често питате: „Кой колко знае?“. Наскоро имах една опитност, разработвах един образ. За да го обработя във всичката негова красота, намерих, че ако на този образ му дам цялата красота, ще направя една пакост на себе си. Защо човек да направи пакост на себе си? Представете си при сегашните условия една млада мома да тури огърлица за гвеста, триста или петстотин хиляди лева. Мислите ли, че нейното положение ще бъде безопасно? Ни най-малко! В съвременния свят ние страдаме от пресищане, а в някои случаи нещата нямат еднаква стойност. За да имат еднаква стойност, всеки от вас трябва да разбира културата. Ако вие не можете да използвате слънчевата светлина и да бъдете благодарни на Слънцето, как ще се ползвате от нея?

Според старите вярвания казват, че някои се покланят на Слънцето. Това е друг въпрос. Слънцето не създаде света, нито Месечината създаде света, нито звездите го създадоха – те са създадени за много години и времена. Слънцето е отлична книга, която трябва да четем; при тия условия трябва да се чете. Светлината е необходима за нас при сегашните условия и зависи какво количество от нея прониква в ума ни. Много пъти умовете на хората са оградени с една влага, както първоначално Земята е била неустроена. Сега тепърва има да се устройва нашият мозък, разбъркани работи има в него. Сега ние мислим, че старите хора са по-умни. Въпрос е това... Има стари хора, които са по-умни, но има млади хора, които са по-умни от старите. Човек се ражда с възможността за знанието, той носи знанието. Музикантът се ражда музикант, но ако той не носи музиката за себе си, то и на другите не може да я даде. Качествата на едно житно зърно са в самото него, светлината и топлината му дават само условия да расте. Някой ще каже: „Аз това придобих“. Това учение, което сега придобиваме, не е отсега.

Например какъв е пробният камък на Любовта; пробният камък в християнството кой е? Още псалмовецът е казал, че Христос е пробният камък на Любовта. И за

да покаже това, Той трябваше да плати всичките дългове на хората, да слезе между тях. И след като Го обиждаха, да няма никаква омраза към тях, да им желае доброто, да не се измени.

Разправяха един пример. Един лекар прави разрез, прави една операция на едного на ръката. Пациента така го заболяло, че вдигнал другата си ръка и му ударил един плесник от болка – той от болка не можел да се контролира. Лекарят му е мислил доброто, но пациентът в гадения случай е мислел, че го измъчва, и му удря една плесница, а можел да му удари и две плесници. По някой път и вие като един лекар, като хирург започвате да правите операция на някого. Че тази погрешка, онази погрешка – предизвикате го и хайде, той ви удари един плесник. Че онези, конските лекари, са по-умни от човешките. Те завързват краката на конете, че като правят операция, да не ритат. Най-първо ще видиш този човек, ще го погледнеш дали може да търпи. Ако не може да търпи, ще му вържеш ръцете. Онези лекари, които се занимават с умопобърканите, колко са бити! Лекарят върви, а онзи отзад като го нападне, налага го. Много са хитри тия болни.

Има задачи в света, които не са разрешени. Разрешението е много лесно, но ние не го знаем. Един такъв умопобъркан си турил пръста на дясната ръка между пръстите на лявата и показалецът се издавал над лявата. Той искал да хване пръста си, извадил дясната ръка, посегнал да го хване, но пръста вече го нямало. Минало много време и той все търсел начин как да улови пръста си. Отива при един лекар, при друг, за да му кажат някакъв начин. Всички протакали, но един умен лекар му казал: „Ти ще разрешиш задачата“. В момента, в който болният извадил пръста си от лявата ръка, лекарят бутнал показалеца на своята ръка в лявата ръка на болния и тогава той могъл да хване пръста си. Така задачата била разрешена. Та казвам: има неразрешени задачи на Любовта. Този пръст на Любовта никои не може да го хване. Когато го хванеш, това ще бъде чужд пръст. Аз ви навеждам на

тия примери, понеже вие често казвате: „Ние не живеем добре“. Вие не знаете кой живее добре. Ако съдиш кой живее добре, знаеш колко противоречия има.

Аз по някой път нося по две кърпи и когато искам да плюя, плюя в кърпата си. Случило се, че веднъж, като излизала една сестра, тя току заминала, и аз съм плюл на земята. Тя чула това и свързала плюенето с нейното отиване. Помислила, че аз плюя от нея. Казва: „Учителя плюе отподире ми“. Възможно е... Та казвам: никога, когато заминава някой, не плюйте отподире му – тогава ще гоиде изкушението. Не бързай да плюеш! Или някога обядвате, вземете кърпата и се изсекнете. Това не е хигиенично. Или някой мъж седи в общество на жени и започне да суче мустаците. Остави мустаците – както си влязъл, така трябва да излезеш. Когато излезеш, тогава оправи мустаците си. С каквато мисъл влезеш, остави мисълта така. Между хората остави мислите да са естествени. Трябва да бъдем естествени. Че няма да бъдат загладени мустаците – това е по-малка погрешка. Щом започнеш да ги въртиш, то е по-лошо.

Забелязал съм – някоя мома извади огледалото си и започне да си черви устата. Няма лошо в това, нека си тегли тегела, но да боядисва къщата, като излезе отвън; нека си боядисва устата. Един ден гледам ръката си – червена. Чудя се откъде е дошло това, червеното. Сетих се и казвам на сестрата: „Сестра, вземи хас червило, да не излиза“. Добро е желанието да се черви, аз намирам добрата му страна. Не съм против мазането, мисля, че червеното носи здраве. Като намаже устата и като се погледне в огледалото, сестрата мисли, че е много добре. Като не е червена устата, тя като че ли е болна, а като е червена, по-спретната е. Туряйте много малко червило, а не много. Малко сложете, за да се изтрие и да е хубаво, да може да се погълне от кожата. В умствено отношение имаме доста такива червенини; в умствения и в духовния свят има доста червила.

Та най-първо, като излизате от къщи, имайте будно съзнание. Ако отивате при Господа, вас от Него не ви

е срам, но от хората ви е страх и срам. От Господа не ви е страх, че ви вижда, пред Него ходите неглиже, а пред хората сте спретнати. Човек като стане, като излиза, трябва да е спретнат. Дето и да бъде той, има същества, които го гледат. Ако се докарваме, трябва пред всички да се докарваме, да бъдем облечени добре за всички. Трябва да бъдем добре облечени за Едного, за Бога, Той е Единият. Щом сме добре облечени за Едного, това обличане важи за всичките. Щом мислите добре само за Едного, това мислене важи за всички еднакво. Това е законът на Любовта. Когато аз говоря за Бога, подразбирам Едного. Щом имаш правилно отношение към Едного, ще имаш правилно отношение към всички. Невъзможно е да обичаш Бога и да не обичаш всичките хора. Той, като Го обичаш, живее в тебе – и ти не можеш да не обичаш хората. Невъзможно е един християнин, в пълния смисъл на думата, да не обича хората. Ако някой път не ги обичаме, това е съвсем посторонно: човекът не е облечен хубаво, не мирише хубаво, не е вчесан. Трябва да го пратим на баня, за да се умие хубаво, да му дадем чисти дрехи.

Та казвам: Господ е Учител мой. Досега Господ е бил пастир и ви е пасъл; сега Той е Учител и всичкото ви знание се дължи на общото състояние, в което сте научили много малко. Сега Господ трябва да бъде Учител, за да се научите на разумни отношения. Гледам: има едно куче тук, научило се е да скимти, като е гладно. След като му се даде хляб, то си замине. Аз мислех, че само при мен скимти, а снощи го гледам – скимти и на друго място по същия начин – пред вратата на една сестра. Ако е някой ревнив мъж, може да ревнува. Като изляза на поляната, усети ме, че съм там, дойде при мене, започна да скимти. Аз му разбирам езика защо скимти: това е един познат, който е влязъл в кучето, съвсем е загазил. Казва: „Загажих, гладен съм“. В него е влязла една човешка душа, това не е куче. Моли се той: „Малко хлябец ще има ли?“. Казвам му: „Втория път като дойдеш на Земята, трябва да се учиш да живееш добре“. Доста видно лице е бил в миналото, не искам да му казвам името.

Кой от вас вярва в тия работи? Казвате: „Как може човешка гуша да влезе в едно куче?“. Защо човешката гуша да не може да влезе в един кучешки хотел и да спи там? Всички животни, това са хотели от разни степени. Душите влизат вътре на почивка: вън от животните животът е по-тежък. Някои влизат в гърветата, някои влизат в цветята, там да живеят. За предпочитане е навсякъде другде, отколкото отвън – извън цветята, извън животните. Сега казвате: „Защо е така?“. Бог е навсякъде в света. Там, дето е Бог, е хубаво. Какво лошо има, че сте в едно куче? Какво лошо има, ако те турят в затвора: сложат ти един халат, сложат ти букаи на краката. Представете си, че ви затворят в затвора и ви турят златни букаи от три-четири кила. Седите в затвора една година и след това ви изпратят с булаките заедно навън. Не си ли струва да носите тия букаи една година? Кой от вас не би стоял една година в затвора за три-четири килограма злато? Направил ли една погрешка, погрешката се плаща.

Казвам: в ония положения, в които ние сега се намираме, нас Провидението ни изпитва доколко сме честолобиви. Ние правим погрешки – и не ни е срам. Че си влязъл в някоя къща, срам те е. В една бедна гуша си отишъл на гости. И тях Господ ги е направил, какво лошо има? Казва тя: „Много ми е приятно, че дойдохте при мен, че ме посетихте“. Аз го погледя това същество по гърба, помилвам го, то се радва. Какво лошо има, че съм влязъл в нея, в къщата му? Ако вляза в една циганска къща, има ли нещо лошо? Някой аристократ не би влязъл в някоя циганска къща, не е заставен; но онзи, който разбира, той разчопля работата.

При сегашните условия трябва да разчепкаме нашия минал живот. Всичко онова, което е хубаво, да го сложим на работа, всичко трябва да стане явно. Всичките погрешки на миналото трябва да се извадят и да се поправят. Всички ония мисли, които са неестествени, всички ония желания, които са неестествени, да се поправят; всички ония постъпки да се поправят и да се заместят

с нещо много хубаво. Казано е в онази формула: „Ако не се родите изново от вода и Дух, не можете да влезете в Царството Божие“. Роген – значи той трябва да се пресъздаде. Онзи, малкият зародиш, трябва да влезе в употребата на майката и сам да стане дете. Това дете трябва да се учи, да придобие знанието, за да покаже същността, която съдържа в себе си.

В 23. псалом е казано: „И ще живея в дома Господен на дълги дни“. Аз бих го сложил така: „Ще уча в Божието училище дълги дни“. Живеенето е друго – сега ние сме в епохата на учението, в изправянето на живота. Животът, който сме живели, трябва да се изправи, да се обнови. Ако обновим живота си, ще се освободим от голямото противоречие. Ще останат противоречия, но само малки. Ако изправим сега живота си – на стоте двайсет и пет противоречия може да останат, но седемдесет и пет трябва да изправим. Сега имаме много малко изправление. В доста неща сме останали много назад. Когато някое страдание дойде върху нас, ние се възмуцаваме; когато страданието дойде върху другите хора, казваме: „Нека да го носят“. Когато страданието дойде върху нас, трябва да кажем: „Да го носим!“ . Защо да не кажем така?! Нека да ни е приятно. Не е така лесно да кажеш това и всъщност да ти е приятно.

Сега представете си, че аз отварям една книга и на една страница ви чета нещо: на 213. страница от книгата *Божествената мисъл*¹⁸. Ще я прочета, за да видим каква връзка има. (*Учителя прочете страницата.*)

Пазете едно правило: всякога, щом реши да мисли правилно, човек всеки ден нека да казва: „Искам да мисля правилно“. Всеки ден внасяйте нова струя в себе си, казвайте: „Искам да чувствам правилно“. Като кажете това, не че ще го постигнете, но ще имате едно малко, микроскопическо постижение. Тия безбройни малки корекции образуват дебелия въжет на човешкия характер. Защото всеки ден, при всичките противоречия, които имаме днес, трябва да казваме така. Сега сме в епохата на Второто пришествие, това е епохата, когато се лик-

видират всичките кармически противоречия. Този живот, който сега имаме, той е минал. Него като преобразим, ще дойде нов живот.

Казвам: трябва да продължите в новия живот, в който сте влезли. Вие сега казвате: „Като идем в другия свят, като умрем...“. Не очаквайте да умрете, очаквайте да живеете; не очаквайте да остарееете, очаквайте да се подмладите. Смыслът на живота е вечното подмладяване, не е вечното остаряване. Вечното подмладяване и вечната Любов е това, което трябва да функционира в човешкия ум, в човешкото сърце и в човешкото тяло. Това е смыслът на живота. Всеки един от вас, тъй както разбира Любовта, нека да я прилага. Не като я приложиш, да мислиш дали е право, или не... Приложи и кажи: „Това е така!“. Като дойде Любовта, да нямате правила как да любите. Аз ви давам съвет: не търсете съвет от хората как да любите; тъй както Господ ви е научил, така постъпвайте. Семето нека израсне: ябълката да израсне като ябълка, лозето да израсне като лозе. Не питайте: „Прав ли съм аз?“, а кажете: „Господ е Учител мой, кой ще ме заблуди?“.

Това, което ви говоря, на вас ви се вижда така особено. Това са Божествени лъчи. Като влязат във вашата гуша, във всички ония добри зародиши, те ще ги обработят и ще създадат новите плодове.

Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил.

25 октомври 1942 г., неделя, 5 ч.с., София, Изгрев

ДА НАПРАВИМ ЧОВЕКА

Добрата молитва

Ще прочета 1. глава от Битие. Прочетете от 1. до 20. стих. Когато Моисей е писал за звездите, хората са имали много ограничени понятия за тях: мислели са ги за малки светила, поставени на небето. Прочетете главата до края.

Духът Божий

Това е един малък превод, направен от онова, което е било едно време. Някои от вас четете Библията. Вие имате една история, написана във вас, която е много по-голяма от тази, написана в книгата. Тази история е с всичките картини, които ако се сложат на кино, ще бъде нещо чудесно, ще видите как е станал светът. Може би за в бъдеще това ще стане.

Сегашните хора се образуват по същия начин, по който е създаден светът. Вие седите някой път, имате известно неразположение, а не знаете причината за него. Какво е било положението, когато Бог е създал Небето и Земята? Земята е била неустроена и Духът Божий се е носел по повърхността. Какво му е било на Духа Божий в този неустроен свят? Земята е била покрита само с мъгли, с вода, с парц, с огън. Имало е борба между водата и огъня за първенство, кой да бъде пръв: огънят ли да бъде пръв, или водата. Голяма борба е имало... Огънят запали нещо, водата го изгаси; водата го изгаси, огънят го запали. Представете си децата, които хвърлят топки – едното хвърля топката, другото я хване и пак я хвърли назад; тази топка ходи от ръка на ръка. Най-интересното е, че сегашните хора не знаят защо са създадени.

Защо Бог създаде човека? Бог защо го е създал, е едно, но ние защо сме се проявили в света и каква роля имаме сега? Когато се появяват някои артисти на сцената, каква е ролята им? Мислите ли, че в една грама или в една трагедия, или в една комедия ролите, които артистите играят, не са еднакви? По какво се отличава една комедия? В комедията нещата не са такива, каквито са представени – там те се представят в една смешна форма. Комедията представя човека като много учен, а в сравнение със създаването той едва е изучил азбуката. Евреинът, като научи двайсет и две букви, мисли, че много е научил, а един българин ще изучи трийсет букви. Едно време буквите бяха четиридесет, но ги съкратиха. Видяха, че е доста трудно – извадиха десет и останаха трийсет. Аз например едно време се чудех как да пиша на български. И тъй, както аз пишех преди четиридесет години, днес така пишат хората. Казвах ми: „Не пишеш право“. Тогава аз пишех право, както днес пишат хората. Аз никога не пишех..., друга буква турях на мястото ѝ. Пък и *еры* не пишех, тъй *еры* се чудех къде да го сложа и пишех едно *и*. Съображенията ми бяха, че ако аз бих научил така право писането, след време, като се измени то, ще ми бъде трудно. Сега да оставим това.

Какво е предназначението на човека? Какво е предназначението на устата, какви функции има тя? Първата е като един главен вход на физическия свят, защото всяко нещо трябва да мине през вратата на устата. Там има трийсет и двама професори, които чакат. Туй е митница, в която се разгръщат куфарите на всички, които влизат, да не би нещо да мине без мито. Тия трийсет и двама професори дъвчат храната, пък има един друг професор – капелмайстор, който дава тон, обръща я на една и на друга страна, разглежда всички неща и дава разрешение да влязат в човешкия свят. Като влязат, най-първо трябва да се запознаят с десет милиона работници, които са доста учени. Всеки един от тях ще вземе от багажа на тоя, който влиза, и ще му обслужи. Десет милиона ще тръгнат след него да носят багажа. Голяма чест правят те, цял един ескорт.

Някои казват: „Без ядене не може ли?“. Нека направят опит. Видни агенти и светии са се мъчили да поствят. Христос четирийсет дни прекара без хляб, толкова дни пости и на четирийсетия ден огладня. Като огладня, дойде изкушението. Някои казват: „Без хляб не може“. Онзи казва на Христа: „Не може ли да направиш тия камъни на хляб?“. Какво щеше да бъде нашето състояние, ако можем да направим камъните на хляб? Учените хора сега яйца правят. Имаме яйца, снесени от кокошки, имаме и яйца, направени от учени хора. Имаме мляко, направено от крави, имаме и изкуствено мляко. Едно време говореха, че ще има малки пилули: ще вземеш едно пилулче и ще се нахраниш. Много лесно ще носиш в чантата тия пилули, но не зная дали човек с пилулчета може да живее. Във всяка една храна има складирана известна Божествена енергия. Въпросът не е такъв, каквото учените хора го разглеждат – много сложен е той. Онази енергия, която се складира в човека, иде от разни области.

В цялата храна основните елементи са поставени така, както са в музиката. В музиката имаме седем тона, след това имаме седем повишения и седем понижения. Без тия елементи, без музика, който и да е писател нищо не може да направи. Това е азбуката на музиката, не можеш да нотираш една песен без тях. Но един тон може да се разглежда от статическо положение. Всеки тон има ред трептения. Да кажем, вие вземете един тон от двеста и петдесет трептения. На някои трептенията са четни, някои са нечетни: четните са женски, нечетните са мъжки. Вие какво ще разберете от това? Какво разбирате от думата *мъж*? Под думата *мъж* разбирате човек с мустаци, а под думата *жена* разбирате човек без мустаци. Под думата *жена* разбирате същество с дълги коси, може да са чак до петите, а под *мъж* разбирате човек с къси коси. Ако вземете в лъвовете, мъжкия има грива, а женският няма. Доста дълга е гривата на лъва.

Сега, като слушате това, казвате: „Това са минали работи, те нас не ни интересуват. Нуждаем се от сегашния живот“. В какво седи сегашният живот? Може

да разделим живота на четири епохи: една епоха, която представлява детинството – пролетта на живота; една епоха, която представлява лятото, дето плодовете зреят; трета епоха, в която плодовете се събират, и четвърта епоха, в която нещата се складират. Всички тия епохи съществуват в умерените пояси. На Екватора имате почти само две епохи: имате крайно топло време и студено време. Вечерно време може да замръзнете, през деня имате 50–60 градуса топлина. Щом идете на полюсите, там имате един ден от шест месеца и една нощ от шест месеца. Ако хората биха живели на полюса, не зная каква култура биха имали. Много мъчно е да бъдете вегетарианци там, всички същества на полюса са месоядци. Човек не е създаден при най-благоприятните условия. Както е описано в Библията, той е създаден на Екватора, гдето има изобилно плодове, и може да бъде вегетарианец.

Вегетарианството започва с женския елемент. Преди светът да е бил организиран, тъй както е създаден първоначално, мъжкия елемент е бил неустроен. Тъй неустроен е и мъжът. Бог е започнал да организира света с мъжкия елемент: при създаването на света се създава женския елемент. Когато светът се устрои добре, хората няма да бъдат нито мъже, нито жени. Мъжът представлява външния образ на света, а жената представлява вътрешния образ на света. Мислите ли, че когато Бог е създал света, Земята е била неустроена? Мислите ли, че животът в Бога не е бил хармоничен? Значи Бог е създал света в един свят, който е вечен в Него. Целият свят е създаден по образ и подобие. По някой път мнозина от вас се намирате в трудно положение. По някой път вашият живот е труден, мъчен – нямате храна, ябълки няма, круши няма, череши няма, сливи няма. Какво ще правите? Като няма, влезете в курника, хванете една кокошка – считате, че тя е виновна. Тя кряка, моли се, но вие я извадите навънка и с брадвата ѝ отрязвате главата. Казвате, че тази глава, която Бог ѝ е създал, не струва, безпредметна е, и че без глава може. Отсечете главата на тази кокошка, изядете нейното тяло. Но въпросът не се свършва

само с една kokoшка... На другия ден срещнете някое агне, някое теле, някоя риба – и започвате да изучавате тях. После започвате да изучавате характера на рибите: коя риба е по-прясна, по-хубава, по-доброкачествена; изучавате как трябва да се готви рибата – да се опече хубаво и отгоре да се изстиска един лимон, да я полееш и с малко зехтин. Сега, като ме слушате, искате сериозни работи да ви говоря; религиозните хора искат някой път да им се говорят много сериозни работи.

Аз често съм питал ясновидци какво виждат в онзи свят. Една ясновидка ми казваше: „Аз виждам мъртвите, наредени на маси. Всички сега сериозни. На масите е наредено ядене – всичко, каквото е изпратено от този свят – но те нищо не бутат, сега и само гледат“. Аз не ѝ казвам, че не е така, тъй като тя мисли, че е така; тъй вижда, тъй казва. Че ако ида на халите, ще видя наредени разни неща – сега търговецът и чака, чака да продаде.

Имаше един дядо Димитър от Сливен, наричам го Сливенският светия. Имаше правилно лице и около осемдесет-осемдесет и пет години. Носи той една торба и в торбата – сушени сливи, череши – беше вегетарианец. Питам го: „Ти как виждаш оня свят?“. Той ми приведе един анекдот от своя живот; каза: „Аз бях в един манастир и като живях там доста години, скъсах госта цървули. Един ден давам скъсаните цървули на груг калугер – услужих му. Зарадвах се, че можах да направя едно добро – да дам скъсани цървули на груг калугер. Една вечер сънувам, че съм на оня свят. Наредени бяха хора на масите, пред всичките имаше хубави чинии с насипано ядене и всички започнаха да ядат. Само пред себе си виждам сложени скъсани цървули на масата. Питам: „Как може в тоя свят да има цървули, турени на масата; че аз не ям цървули!“. Казват ми: „Това си пратил в оня свят, ти това си дал“. Като се събудих, казах си: „Сега вече няма да давам скъсани цървули, но хубави неща ще давам, та като ида в оня свят, да имам. Още веднъж не искам в скъсани цървули да ми турят да ям“. Аз не ядох там, напуснах масата. Видях всичките хора, че са хубаво обле-

чени, и като погледнах, казах: „Тука не е за мене“, върнах се“. И както го виждах дядо Димитър, той носеше хубаво ядене в торбата. Каза ми: „И друго зная, повече неща зная, но тях няма да ти ги кажа“.

Аз да ви кажа: като идете в оня свят, ще видите, че каквото сте мислили, то върви отподире ви. Като се обърнете, ще видите всичко, каквото сте мислили, всичко, каквото сте направили, да върви отподире ви. Ще видите кокошки без глави, агнета без глави, ограни – всички вървят и казват: „Главата ми дай, крака ми дай!“ – всяко търси нещо. Гледаш: някоя гъска тръгнала подире ти или някой краден вол; ще видиш какво ли не. Ако си убил двайсет-трийсет души, всичките са тръгнали подир тебе, търсят те. Някой мъж, като иде в онзи свят, ще види четиридесет-петдесет жени подир себе си; някъде пък ще видите четиридесет-петдесет мъже подир една жена. Това е неустроената Земя, гдето казва Писанието, че Земята не била устроена... Ще видите страшни работи и ще пожелаете да се върнете на Земята. Ще кажете: „Още веднъж на Земята не ходя“.

Да допуснем, че ти си дал двайсет-трийсет съграни грехи и погледнеш – тези, които са взели съграните грехи, вървят подир тебе и питат: „Нямаш ли нови?“; пак просят. Те носят съграните грехи – и нови искат. В оня свят няма магазини, отдето да се купят грехи – откъде ще ги вземеш? Ако речеш да облечеш голите хора, пак трябва да се върнеш на Земята. Казвам: сега ще пренесем този духовен свят, света, който става у нас. По някой път вие искате да видите оня свят. Можете да го видите, не е мъчно. Ако очистите ума си, сърцето си, душата си, ще имате ясна представа за онзи духовен свят или за истинския свят – какъв трябва да бъде. Какво по-хубаво нещо в света от това, да превържеш раните на един човек? Какво по-хубаво нещо от това – едно дете, което е ядено от хиляди въшки, да вземеш да го освободиш от тях? Тия безполезни мисли, които ни безпокоят, те са въшки. Има въшки, пичинета и гниди. Аз съм гледал тия, които имат въшки и гниди по космите, как с греб-

на искат да изкарат гнидите навън. Има бели въшки, има и черни. Белите въшки живеят под мишниците, черните живеят в главата. И ние, съвременните хора, как трябва да се освободим от тези въшки?

Вие се оплаквате от въшките, но не знаете, че проказата може да се лекува с въшки; сифилисът може да се лекува с въшки и с бълхи. Питате: „Как се лекува?“. Ще турите въшките да се навъдят. Ако имаш проказа, сложи въшките да попълвят свободно – и ще те излекуват. Те ще нападнат проказата и ще започнат да я ядат. Сега ще ме запитате: „За колко време?“. Аз често съм запитвал въшките и те казват: „Нас Господ не ни е създал, но хората ни създадох“. Въшките и бълхите казват, че тия грехи, които имат, не ги е създал Господ, но хората са им ги създавали: „Обраха ни тия грехи, които Бог ни е създал, и ни туриха в тия, бедните да живеем, че станехме за посмешище. Гдето ни видят, гребена веднага вадят и смъртно наказание ни налагат: в огъня ни изгарят“. Бълхите казват: „Нас ни гонят постоянно“. Питам ги: „Защо живеете в хората?“ „Обичаме ги, влюбени сме в тях. Трепери ни сърцето за тях. Като стъпи крачето ни в човешката глава, това е царството божие, като ни смъкнат от човешката глава, това е адът. За нас е цястие да се качим на една глава“. Тъй говорят въшките, а пък бълхите казват: „За нас е много приятно, като влезем и целунем човешкото тяло под мишницата. Като помръдва човек, много ни е приятно това движение, което правят мъжете и жените“. Та казвам: това е само по отношение на физическото тяло, което имаме. Често ние пазим физическото тяло, но не пазим другите облека, с които човек е облечен, тялото на неговата гуша не пазим. И сърцето има тяло.

Та казвам: човек не е само в това тяло, дето живее. Човек е онзи, който е облечен в тялото на духа си, в тялото на душата си и в тялото на човешкия ум. Три тела има, в които човек живее – те съставят ценното в живота. Тялото, с което живеем на Земята, е като водолаз, който влиза в морето. Водолазът, след като намери

изгубените вещи, се освобождава от това тяло на водоплаз, то не е вече необходимо. Щом влезете в същинското тяло на човека, ако вие разбирате неговите закони, преспокойно можете да се движите, да идете до Месечината, до Слънцето, до която и да е далечна планета. Може да се разхождате свободно, няма да имате никаква мъчнотия; може да минавате през пространството.

Мен ми разправяше един ясновидец: „Молех се дълго време да ми покаже Господ какъв е смисълът на живота. Една вечер сънувах, че дойде едно същество, задигна ме нагоре в пространството и пътувахме дълго време“. Този ясновидец е от Шумен и той си казва: „Къде ме носи този, тук не е още за мен?“ „Върнах се и втори път не искам да ходим в пространството горе“. Той не е видял едно пространство, пълно с живот и красота, а е видял външната му страна като един човек, който пътува с аероплан четири хиляди, пет хиляди или десет хиляди метра над земята. Оттам не се вижда релефът на Земята и тя не е така красива. От такава височина като я гледате, ще видите малки точки.

Та казвам: тепърва трябва да почнете да се организирате. Когато говоря за Любовта, разбирам, че тепърва светът ще се организира. Бог сега организира света, създава се един нов свят. Досега светът, в който живеем, е бил неустроен. Животът на Небето и на Земята не е устроен – тепърва се строи ново Небе и нова Земя. Тепърва трябва да се устрои човешкият ум в една нова фаза, трябва да се устрои човешкото сърце и човешкото тяло. Сега как ще обясните това: един просяк идва и вие му давате един лев? Защо именно му давате един лев, той от пари не се нуждае? Сега ние искаме все пари да имаме, но това е един изкуствен живот. Ние се нуждаем повече от светлина, нуждаем се от въздух, нуждаем се от вода, нуждаем се от храна.

Казвам: за да можете вие да живеете на Земята, непременно трябва някой да ви обича. По какво се показва обичта? Когато обичаме някого, ние се грижим за него. Един учител, който обича учениците си, им предава мно-

го добре. Един музикант, който обича публиката, свири много хубаво; който не я обича, свири обикновени работи. Един художник, който те обича, ще гледа да те нарисува най-добре; този, който не те обича, няма да види важните линии, той ни най-малко няма да види това, което ти виждаш. Художникът те е нарисувал, но ти сам не си доволен от рисунката, защото не е сложил същинските работи. Той трябва да те нарисува така, щото образът да показва, че ти си разумен. На второ място да сложи това, че си добър, и на трето място да сложи, че си силен човек: каквото казваш, можеш да го направиш.

Гледам: понякога някоя картина има една разумна черта, но доброто го няма. Някъде виждам само доброто, но разумността я няма, на трето място силата липсва. Ако човек в себе си не представя тези три неща: ако главата му не представя разумността, ако неговите гърди не представят добротата и ако цялото му тяло не представя в движението си силата, този човек не е на мястото си. Като върви човек, трябва да видиш, че в него има скрита Божествена сила. Като гледаш раменете му, да видиш, че има доброта: раменете показват дали човек има доброта. Мислите ли, че онзи, презгърбеният човек, е добър? Презгърбеният човек отива към материализъм. Мислите ли защо човекът, като върви, носи главата си на лявата или на дясната страна? Защо някои хора носят главата си на лявата страна? Може някои учени хора да кажат, че лявото му полушарие е по-тежко, затуй си носи главата на лявата страна; на някой дясното полушарие е по-тежко, затуй си носи главата на дясната страна. На някой главата е наклонена напред, значи тя отпред е по-тежка; на някой главата е наведена отзад, значи отзад е по-тежка.

Единственото нещо, което е накарало хората да се издигнат на два крака, е този факт: понеже у животните в предната част на главата мозъкът е станал по-тежък, той е заставил тия животни да се изправят на два крака, за да запазят равновесие, защото мъчно са могли да носят главата си, много тежка е била тя. Та казвам: при сегашния живот трябва разумност. Човешката глава

трябва да е под контрола на разумността, а пък човешките рамене и ръцете трябва да бъдат под контрола на неговата доброта. Цялото тяло е под контрола на онази разумна сила, която човек носи в себе си.

Питаме: къде е Господ? Господ е само в делата, които са направени. Той казва: „Потърсете Ме в ден скръбен и аз ще ви помогна и ще ви прославя“. Господ не казва: „Потърсете Ме в ден радостен и аз ще ви помогна“, а казва: „Потърсете Ме в ден скръбен и аз ще ви помогна и ще ви прославя“. Ние, които скърбим, питаме: „Защо е тази скръб?“. За да намерим Господа. Господ, като си скръбен, ще те приеме; ако не си скръбен, никъде няма да те приеме. Щом си скръбен, Той на работа те назначава; щом не си скръбен, на никаква работа не може да те назначи. Радостните и весели хора се разхождат от едно място на друго; скръбните са готови за работа, за учители, за художници, за музиканти. Скръбта е, която създава красивите неща в света. Всички вие мислите: „Не може ли без скръб?“. Благодарение на скръбите на майките и бащите синът и дъщерята ходят радостни и весели. Ако майката не беше страдала, какво щеше да бъде? Благодарение на времето, което един художник полага, той създава една картина, рисува я. Ако не беше се лишил от известни удоволствия, тази картина никога нямаше да стане.

Чрез това, което носим в себе си – хубавите мисли и хубавите желания, тялото е устроено. И благодарение на ония скърби, през които сме минали, е създадена цялата история, през която човек е минал. Историята още наполовина е завършена... Най-първо ние трябва да знаем как да облечем своята мисъл. Не е лесно да облечеш своите мисли с най-хубавите грехи. Цяла наука е да облечеш една своя мисъл, да я облечеш така, че мисълта да е доволна. Цяла наука е да облечеш желанията си. Като се облекат, те са нещо реално. Най-после трябва така да облечеш всичките постъпки, че ти да си доволен. Като погледнеш, да ги видиш: твоите мисли, твоите желания и твоите постъпки, всичките усмихнати – цял един свят, като дървета, които са израснали и са окичени с плодове и цветове; и от всички да излиза един аромат.

Казват: „Много сме благодарни, че създадохме този – хубавия, красивия свят, в който живеем“. Вие търсете градината на един добър човек, за да влезете в нея – тази градина е важна. Вие трябва да имате една градина, че като поканите някого, да го посрещнат вашите мисли, вашите желания и вашите постъпки. Той, като походи във вас, да каже: „Ето един устроен свят“. Та вие сте в оня свят! В оня свят ясновидецът е видял, че всичките сегят: никой не говори, в размишление са. Това е сезон, когато в Небето настава тишина. То е най-тържествено; случило се е в такова време, когато ясновидецът е видял тържествено да принасят молитвите към Бога и да Му благодарят. После пак започва онзи хармоничен живот. По някой път вашите страдания и скърби отиват в духовния свят и съществата те поглеждат. Тогава невидимият свят показва Любовта си. Когато някои от вас много страдате, те слизат да ви помагат. Най-хубавите времена за вас са били, когато след всяко голямо страдание слиза някой от невидимия свят, който ви обича – и ще ви прегърне, ще ви целуне, вътрешно ще каже: „Не бой се!“.

Има една ангелска греха за вас – той ще я донесе и ще си замине. Като замине туй същество, казваш: „Каква илюзия!“.

Погледнеш – пак скърбиш, пак поплачеш; пак слезе някое друго същество. Вие ако сте гладни, как бихте помилвали една кокошка?

Аз съм привеждал този анекдот. Ще ви го приведа само за да сравните положението, в което ние, съвременните хора, се намираме. Един лъв, като ходил да си търси храна, попаднал с двата крака в един капан. Седял три дни гладен. Минават други лъвове, моли ги той да му помогнат. Те му казват: „Прегризи си крака.“ „Как да си го прегриза?“ „Не можем да те освободим“. Минавали говеда – и тях молил, но те му казвали: „Ние не искаме да имаме работа с тебе, знаем твоя характер“. Всички животни се извървели и лъвът все искал да го освободят. Минава човекът и той пак започва да му се моли: „Ти поне по Бога си направен, освободи ме“. Човекът казва: „Непочтено се отнасяш ти. Ако те освободя, ще се нахвърлиш отгоре

ми.“ „Покажи човещината си, аз ще си изменя характера, честна дума ти давам. Ще ти благодаря всякога в света“.

Човекът бил добър, отишъл при капана, натиснал го с крака си и освободил крака на лъва. Тръгнали двамата. Лъвът си поразтърсил козината, пораздвижил се. Вървели ден-два и на третия лъвът казал: „Три дни гладувам, ще умра гладен. Ти направи едно добро, освободи ме, сега се пожертвай заради мен. Другояче защо ми е толкова добро? Ти нямаш нужда от мене, та да ме ядеш. Аз имам нужда от тебе, ти си доста угоеничък“. Човекът се намерил в чудо, казал: „Нека тръгнем и питаме трима души. Ако рекат, че няма признателност за направеното добро, ще се пожертвам“. Мислел човекът в себе си: „Аз да се избавя сега, втори път не освобождавам лъв“.

Срещат едно куче и го питат: „Има ли признателност за направеното добро?“ „Няма! Аз бях младо куче и господарят ходеше с мене на лов. Сега, като остарях, ме изпъди – и ще се мре тук. Значи няма признателност“. След известно време срещат един стар кон и го питат: „Има ли признателност за направеното добро?“ „Няма, това са празни приказки“. Най-после срещнали лисицата, питали и нея има ли признателност. Тя каза: „Не разбирам този въпрос. Аз трябва да съм на мястото, за да проуча делото. Не зная как е направено доброто на лъва. Да идем да видим как ти е направено доброто“. Връщат се лъвът, човекът и лисицата. Лисицата пита: „Е, как беше?“ Лъвът казва, че е бил в този капан и този човек го е освободил. „Я го направи пак, за да видим как те е освободил.“ Човекът отворил капана, лъвът си сложил краката, пуснали капана и пак се затворили краката на лъва. Лисицата казва на човека: „Я си върви по пътя, остави го, нека седи в капана“.

Сега ще кажете: „Какво означава това?“. Това е злото в хората, което Господ е турил в капан – и вие не го пуцайте на свобода, нека седи затворено. Едно желание, което имаш, ако го пуснеш, то ще те изяде, нищо повече. Всички лоши желания, всички лоши мисли изядат хубавите. Всичките добри желания, всичките добри мисли,

всичките добри постъпки – те съграждат хората. Правото, разумното, силното в света е това, което гради. Вие не се занимавайте с онова, което руши. Дојде в тебе едно неразположение – то е една мисъл, която руши. И когато ние работим по закона на разумното, по закона на доброто и по закона на силата, които съществуват в света, Бог ни благославя всякога. Бог изисква от нас ние да бъдем разумни, да бъдем добри, и то не само статически. Един ден от нашите мисли трябва да излиза ухание, от нашите чувства да излиза ухание и ние сами да бъдем доволни от себе си.

Писанието казва, че Бог е видял, че това, което е направил, е добро. Бог извади нещо от Себе Си – вложи дихание в човека. Това дихание излезе от Бога. Ние, хората, трябва да оправдаем свободата, която Бог ни е дал. Гледам Божествения свят – по образа на този свят човек създаде света вътре в себе си. Не само трябва да се възхищаваме от красотата на другите хора, но тази красота трябва да бъде поощрение и за нас – и ние да бъдем красиви. Не трябва само да се възхищаваме от това, че някои хора са разумни – и ние трябва да станем разумни. Не трябва само да се възхищаваме на доброто на другите хора – и ние трябва да имаме доброто. Не трябва само да се възхищаваме от силата на другите хора – и ние трябва да бъдем силни. Трябва да станем разумни, да развием разумността, която Бог ни е дал; да развием добротата, която Бог е вложил в нас, да развием и силата, която Бог е вложил в нас. Трябва да се проучва не само физическият свят, който представя сегашното тяло, в което живеем – в него се представя и духовният, и Божественият свят. Тия, последните тела, сега се организират. Може да кажем, че сега се организира духовното тяло на човека.

Това е, дето Христос казва: „Ако не се родите отново от вода и Дух, не можете да влезете в Царството Небесно“. Роденият от плътта плът е; роденият от Духа дух е. Сега вие сте родени по плът, за в бъдеще ще се родите по Дух. Онова, което ще се роди по Дух, ще бъде

красиво, няма да бъде временно. Ние минаваме от един временен порядък в един вечен порядък; минаваме от един безпорядък към един порядък. Христос казва: „Единственият път, по който може да се създаде това, включва три неща“. Казва също: „Аз съм пътят, истината и животът“. Или казано другояче: „Аз съм разумността, Аз съм добротата, Аз съм силата в света“. Сега за да те назначат за учител, трябва да си разумен, да си добър и да си силен; ако не си такъв, учител не можеш да бъдеш. Искаш да бъдеш господар. Ако не си разумен, ако не си добър, ако не си силен, господар не можеш да бъдеш. Искаш слуга да бъдеш. Ако не си умен, ако не си добър, ако не си силен, слуга не можеш да бъдеш. В Божествения свят, за да вземеш и най-малката работа, трябва да бъдеш разумен, добър и силен. С тези качества можеш да вършиш работата.

Да попитаме: как вие представяте Учението Христово? Досега две хиляди години се оплаквате, че Христос е пострадал. Не е там въпросът – това е учението до възкресението на Христа. Ние проповядваме този живот, когато на Христос Му е било мъчно да живее. Христос казва: „Докога ще ви търпя?“. Казано на наш език, това значи: „Домегна Ми да живея между тия хора“. След възкресението Той среща апостол Павел, който Го гонеше, и му казва: „Павле, защо Ме гониш?“. Че на майката, която не знае да възпитава децата си, Христос е влязъл да ѝ каже: „Защо Ме гониш? Ти биеш децата. Какво искаш от тия деца? Какво искаш от Мене?“. Ти не се отнасяш добре със слугата си. Христос ще дойде, ще ти каже: „Защо не се отнасяш добре със слугата си? Какво искаш от Мене, защо Ме гониш?“. И в господаря е Христос, и в слугата е Христос, и в майката е Христос, и в бащата е Христос, и във възлюбения е Христос. Навсякъде е Христос и Той ще те попита: „Защо Ме гониш?“.

Аз не искам да направя услуга на един човек, не го обичам. Когато го обичам, готов съм да направя доброто; когато не го обичам, не съм готов. Не само господарят трябва да има обич, но и слугата, и той трябва да обича;

и от двете страни трябва да има обич, за да се прояви Любовта. Без баща и без майка децата не могат да се явят: проявлението на Любовта на бащата и майката са децата. Ако синовете не се проявяват такива, каквито са, тогава де е погрешката? Да кажем, бащата дава средства, праща сина си в училище – той не се учи. Праща го в университета – и там не се учи; на работа го праща – не работи. Де е погрешката, в бащата или в сина?

Според вас за какво трябва да обичаш един човек? Вие като се обичате, за какво се обичате, до какво заключение сте дошли? Има някои хора, които обичат някого заради очите; има някои, които обичат някого заради ушите. Някои обичат някого заради носа, а някои – заради устата. Има някои, които обичат някого заради ръцете, заради краката, заради цялото тяло. Според мен очите са две свещи: щом като видите очите, като отворите книгата, можете да четете хубаво – светлина излиза от тия очи. Аз обичам този човек, понеже от очите му излиза светлина, която за мене е необходима, искам да се разговарям с него. Като уда при неговите уши, те са слушалките на телефона – необходими ми са неговите уши. Щом видя един добър човек с хубави уши, мога да се разговарям с невидимия свят; няма ли хубави уши, няма съобщение. Щом човекът има един хубав нос, този нос е свързан с духовния свят, мога да усетя уханието на всички цветя, пък и въздухът минава през носа. Като срещна един човек с хубав нос, аз дишам по-дълбоко, въздухът влиза леко; като срещна някой с хилав нос, и дишането не става правилно. На мен ми е приятно да срещна две хубави очи, да срещна един нос с две хубави отвърстия; приятно ми е да срещна един човек с хубава уста, с хубави ръце. Това е благословение – да срещнеш човек с тези хубави работи.

И Христос се оплаква от онзи фарисей, който Го е поканил на гости – той Го гледал и Го изучавал. Гледа фарисеят: иде една паднала жена, започнала да плаче и да Му чисти краката. Той си казал: „На този светия Му е приятно тази жена да Му милва краката“. Фарисеят си мисли така, но Христос му дава пример, казва: „Дойдох в

къщата ти. Ти вода не Ми даде за краката. Тази, откак съм дошъл, не престава да Ми чисти краката. Затова ти казвам, че нейните прегрешения се прощават, пък твоите остават“. Ако ние, съвременните хора, можем да очистим краката на Христа, голяма задача имаме. Падението на цялото човечество какво е? Цяла една работа: целокупно ние да имаме желание да си помагаме. Любовта е творчески принцип, който освобождава хората. Докато не се освободим от обществото, не можем да влезем в областта на Истината; ако не се запознаем с Любовта, онзи, истинския живот, не можем да го възприемем. Ако не се запознаем с Божествената Мъдрост, знанието не можем да възприемем; ако не се запознаем с Истината, свободата не може да дойде. Три неща са това.

Ние трябва да влезем във връзка с Любовта. Тази връзка Христос я направи – тя иде чрез закона на страданието. Страданието е първото запознаване с Любовта. Ние, съвременните хора, нямаме търпение. Да кажем, имам един слуга. Или слугата трябва да търпи повече, или господарят да търпи. Ако господарят не може да търпи, слугата трябва да търпи; ако слугата не може да търпи, господарят нека да търпи – един от двамата в дадения случай трябва да бъде търпелив. Ако господарят не може да прояви търпение и ако слугата не може да прояви търпение, какво става? Стълкновение. Ние, съвременните хора, които не оценяваме Божиите блага, какви хора сме? Очи ни е дал Бог – не сме доволни; уши ни е дал – не сме доволни; уста ни е дал – не сме доволни. Всичко ни е дал – и постоянно в нас има един вътрешен ропот.

Като станете сутрин, бих ви препоръчал да благодарите за очите – за това, какво благо са те. Благодарете за ушите, че слушате хубавите работи в света. Вие слушате вятъра, който духа. Знаете ли каква приятност има някога в онзи вятър, който лъха отвън, или от бурята? Това е един говор – Господ ви говори отвън. Какво казва Господ? Той пита: „Докога ще бъдете неразумни, докога ще постъпвате глупаво?“. Тук толкова години идват при мен. Като се разболея някой, казва: „Учителю, помогни!“. Хубаво е това, но в лекуването всички трябва

да вземат участие. Когато един уг боледува, цялото тяло взема участие. Ако всички служите на Любовта, болни няма да има. Гледам, ревматизъм имате – значи малка любов имате. Всеки един от вас се е скрил в себе си, никой нищо не дава от себе си. Ще иде той при някой лекар – ще го лекува и ще трябва да плати.

Всяка болест се дължи на един вътрешен недоимък: или на недоимък на светлина, или на недоимък на доброта, или на недоимък на сила – нищо повече. За да стане здрав човекът, трябва да му се даде това, от което се нуждае. Един болен човек защо да не лежи, та да се запознаете с него... Не го съжалявайте, че страда: той се нуждае от хляб, дайте му! Седнете с него на един обед, поразговорете се, кажете му причините защо е болен. Който и да е, щом обикне болния, той ще оздравее. Ти си болен – обикни някого и ще оздравееш. Боледуваш – защо? Защото не обичаш. Обикни някого! Може да обикнеш едно куче, но ще оздравееш. Може да обикнеш една кокошка, може да обикнеш едно дърво, може да обикнеш един извор... Обикни нещо и кажи: „Тук е Господ“ – и ще оздравееш.

Аз другояче гледам на нещата. Дойде някой болен при мене и после казва: „Той не ми помогна“. Аз казвам: той не ме обича. Щом ме обикне, ще оздравее – за всички законът е един и същ. Заболи те главата – обикни Бога и главоболието ще изчезне. Като се разболееш, обикни едно дърво, някоя череша – и ще изчезне болката. Вие искате много лесен път. Ние сме в най-мъчния път, по-мъчен път от този няма. Ако искате лесен път, това е най-лесният. Ако станете по-напреднали, ще имате още по-мъчен път. Представете си, че вие имате едно дете и не можете да се справите с него. Представете си Господ: милиарди същества са гракнали към Него всички. Какво отношение има Той към Любовта ли? Той на всичките казва: „Щом обикнете Бога, болест няма. Щом се намали любовта към Бога, болестите идват“. В света трябва любов, трябва разумност – и всички ще бъдем здрави. Практическата страна каква е? Мнозина ме срещат и казват, че обичат, пък са болни. Не можеш да обичаш и да бъдеш болен – това са две неща несъвместими. Щом обичаш, лицето ти

не може да бъде тъмно; щом обичаш, очите ти не може да бъдат тъмни.

Любовта носи живот. Аз ви говоря за онази, Божествената Любов. Вие сте опитали другата любов, от която хората умират. Трябва да дойдем до Любовта, която оздравява хората. Чудното е, че някой като обикне някого, всички застават против него; казват: „Той е обикнал“. За да оздравее, трябва да обикне поне едного. Тогава да ви кажа как аз мисля: бащата, понеже не обича всичките си дъщери и синове еднакво, нека да обикне онзи, необичания, който ходи разпасан, на него да даде първото място. Всякога трябва да обичаш онзи, който не е обичан. Срецнеш едно куче, което е бито, бито – дадеш му малко хляб, помилваш го. Онова куче, което е милвано и галено, няма какво да го обичаш.

Бих желал сега за вашата любов да търсите мършавите в света; не красивите и хубавите, но грозничките – това е Божественото! Тук е един неорганизиран свят. Казва Бог: „Да бъде светлина!“. Като влезе Любовта в този – неорганизиран свят, тогава ще дойде светлината, тогава ще дойдат Божественият мир, Божествената радост и Божественото веселие. Обикнете в дома си този, когото не сте обичали. Сега потърсете необичаните, защото онези, които обичат, те са силните хора в света. Всички трябва да станем силни. Онези, които не сте силни, трябва да се радвате на тях, понеже има кого да обичате. Силните обичат слабите, разумните обичат глупавите, добрите обичат лошите. Те са необходими неща – като контрасти. Казвам: половината от хората, вие, които сте силни, обикнете слабите; вие, умните, обикнете глупавите, а добрите да обикнат лошите – в обикновен смисъл.

И рече Бог: „Да направим човека по образ и подобие Свое“. Да направим човека, който може да люби и да обича.

Отче наш

1 ноември 1942 г., неделя, 5 ч.с., София, Изгрев

НОВИЯТ ПЪТ

Добрата молитва
Махар Бену Аба

Има едно изречение, което казва: „Повторението е майка на знанието“, но това не е еднообразното повторение. Може да ядеш сладки неща, но ако ядеш череша, те са сладки; ако ядеш ябълки, те са сладки; ако ядеш грозде, то е сладко. Ала каквито и да са плодовете, има разнообразие в тази сладчина.

Ще ви говоря за 13. глава от Първо послание към коринтяните. Аз ще я чета така, че като череша да бъде; друг път като я чета, ще бъде като сливи. Сега да е като череша: „Ако говоря с човешки и ангелски езици“, а избягвам животинските, и „ако нямам любов, ще съм мед, що звънти, или кимвал, що дрънка...“. Ако имам знанието, щото и гори да премествам, но ако не зная как да го прилагам? Любовта дълго търпи, дълго се надява, защото надеждата е много кратка, за един ден е. Има една надежда, която прескача единия ден. Всичко търпи Любовта. Но тук не се разбира глупавият живот – да търпиш вълките и бълхите. Някой има търпението на вълките, само се чеше. Нека да съблече ризата си, да я изчисти от бълхите. Защо ги е взел като квартиранти? Някой е дал под наем стаята си. Има хора, които през целия си живот се тревожат дали ги обичат, или не. Как ще разбирате това? Ако си мазна кокошка или овца, ще те обичат, но ако си мършава, ще те държат настрана. Ако си добро масло, ще те ядат, ако си лошо, ще те хвърлят навън.

Една мома първо се жени, но не ѝ ли стига умът да види какви са най-първо свекървата и свекърът; да види брата и сестрите на възлюбения? Тя се влюбва само в

него, но така не става. Като се влюби само в него, папи и главата. Най-първо трябва да види дали бащата и майката се обичат, да види семейството от род ли е. Ако не е, хич да не си туря крака в тази къща. Сега, като си тури крака, ще пита защо Господ е направил света така. Господ не е направил света такъв, а ние го правим. Ако съблечеш ризата на баща си и ако си малък, прекрой я, за да ти съответства. Ако сложиш голямата риза и големите гащи на баща си, ще бъдеш смешен. Прекрой ги, направи ги удобни!

Съвременните хора всички са станали божества – това, което и Ева искаше – да стане божество. Божества са и се докачат. Какво божество си, като си слаб? Бие те някой и ти му казваш: „Аз ще ти докажа“. Какво ще му докажеш? Днес те бият, утре те бият – ти все доказваш. И ти като биеш, те ти казват: „Аз ще му докажа“. Хората едни други се бият и все си доказват... Затова имат набити крака, набити гърбове и задници. Питате: „Защо Бог създаде света така?“. Това не е философия.

Една стара жена дава съвет на млада мома да се ожени и да си народи деца. Хубаво е да си народи деца, но страданията на всички хора от какво произтичат? От децата. На Адам, докато беше сам в Рая, свободна му беше главата. Щом се роди едно дете, главата му побеля, и то от какво? Адам се подложи на изпитания и не си издържа изпита; и Ева не може да си издържи изпита. Учен човек беше той и Господ искаше да го изпита. Не се позволяваше животните да влизат в Рая – нечисти бяха те и живееха отвън. Господ прекара в Рая животните пред Адам, той да им даде имена, и като даде имена на всички животни, Адам видя, че все две по две вървят: мъжко и женско. Каза си: „Животните – мъжки и женски, заедно вървят, пък аз, човекът, съм сам. На мене ми липсва нещо, Господ е скрил нещо от мен. И аз искам да си имам такава другарка...“. Господ видя това и каза: „Не е хубаво човекът да бъде сам“. Но Адам не може да си издържи изпита – той похапна от плода. После се роди

Ева. Ева гледаше дървото и каза: „От това дърво като хапна, ще стана като Бога“. Ето едно изкушение. И досега всички хора станали богове. Казва някой: „Ти знаеш ли аз кой съм?“. Е, кой си? Този, който страда. „Знаеш ли кой съм аз?“ Че кой си? Който се тревожи за хляба, за водата; който се тревожи за децата, за мъжа, за жена си; тревожиш се, че не си министър, че не си цар. Хиляди работи има, за които се тревожиш. (*Учителя прочете главата до края.*)

Често вие говорите за бъдещето – че които се сподобят с бъдещия век, нито се женят, нито за мъж отиват. Питате: „Че как ще се раждат хората?“. По един начин ще се раждат. В съвременния спиритизъм¹⁹ как се раждат духовете? Медиумът като е в транс, най-първо се образува пара, после тя се съгъстява, съгъстява – и излезе един човек. Медиумът може да говори чрез него. Говори този човек, виждаш го – и после пак се превръща на пара. И за в бъдеще баща ти, който е отишъл в другия свят, ще дойде като пара, ще се образува тяло и той ще проговори с тебе. Кое е по-хубаво – сегашното раждане или тогавашното? Сега трябва да се минат двайсет години, докато човек стане умен; а тогава ще излезе духът изведнъж от бащата и ти няма да го пращаш в училище да учи, няма да му слугуваш, няма да го храниш. Имаш някой възлюбен, който е заминал за другия свят: ще го повикаш, ще се яви и пак ще си замине.

Казвате: „При мене искам да бъде, при мен да спи“. Това са все наши заблуждения, с които спим. Какво е родило спането? Нали хората ги туряте в гробищата и там спят. Сегашният порядък, в който живеем, не е лош, но питам кое е по-хубаво: да бъдеш червей, някоя гъсеница или пеперуда? Гъсеницата върви по земята, качи се на едно дърво, търси някой лист да го изяде; намира, че листът е виновен, и го изяжда. Като изяде листата на дървото, то плод не дава. По-износно е да бъде пеперуда. Аз уподобявам гъсеницата на плътта, а пеперудата – това е духът.

Ние носим две състояния едновременно – и на гъсеницата, и на пеперудата. Ще се откажем от гъсеницата: защо ни е да бъдем гъсеници, да ходим по земята? Кое е по-хубаво в живота: дългове ли да имаш, или да си богат, да нямаш никакви дългове? Кое е по-хубаво: постоянно да скърбиш или постоянно да се радваш? Всичката погрешка в съвременния живот къде е? Едно време турските коне вървяха караешкин или раванлия. При раванлията краката на коня вървят успоредно. А при караешкин? При караешкин предният десен крак върви със задния ляв крак и предният ляв крак – със задния десен, като че върви много сербез. Ние мислим, че светът е много лесен и ще се оправи. Аз мога да ви кажа как ще се оправи светът, но не сте готови. За пет минути може да се оправи: светът с пет пари може да се оправи само като го знаеш.

Преди няколко време дойде един човек, търси цяр за малария. Една сестра дойде тия дни и каза: „Учителю, аз намерих цяр за малария – христовото око“. Да, христовото око е цяр. Има едно цвете, *христово око* се нарича, то е цяр за маларията. Хората търсят някакъв цяр за маларията. Не ти струва много: четири цвята да туриш в едно джезве, да ги свариш, ще изпиеш водата – и отива маларията. Но стига само да го намериш, вие не го знаете. Казвам ѝ: „Я донеси това цвете да го видя“. Докато не намериш онова цвете, което мяза на Христовото око, докато в любовта не намериш онази Любов, която прилича на Христовото око, маларията не се цери. Няма нещо, по-красиво от човешкото око, и няма нещо, по-грозно от него. Има хора, които като те погледнат веднъж, ще бъдеш нещастен за целия си живот; има хора, които като те погледнат, ще бъдеш щастлив през целия си живот.

Аз съм пробвал онзи пример. В един манастир, в християнската епоха било, един игумен бил неразбран човек. След неговата смърт идва един друг игумен и намерил сметките на манастира много разбъркани, обвинявали го за това. Той започнал да се моли да дойде старият игумен, да си уреди сметките, че да не го нападат. Старият игумен бил в Ада. От Рая лесно се идва, но от Ада –

мъчно. Защо е мъчно? Все едно някой човек да е осъден на двайсет години каторжна работа. Не го пуцат – двайсет години трябва да се минат, не е лесна работа. Най-после дошъл старият изумен, за да уредят сметките. Уредил ги, но оттам насетне такава голяма воня се образувала в манастира, че всичките калугери избягали и манастирът запустял. Защо ще урежда сметките, когато целият манастир ще запустее?

Престанете да викате изумените от Ага да уреждат сметките. За предпочитане е да носиш всичките страдания, отколкото да повикаш от Ага един изумен, който да оправя сметките. Някоя млада мома иска да се ожени, да тури в ред младия момък – и все в ред го турят. Остане ли ти да сложиш младия момък в ред, или пък младият момък да сложи момата в ред, манастирът ще се увони. Остане ли сега човек да ви обича, ще се увони манастирът. Този човек, който ти става приятел, той още като е излязъл от Бога, трябва да те обича. Не те ли обича оттогава, и сега не може да те обича. Никога не вярвайте на една любов, която започва сега – това е една вечна лъжа. Ако остане сега да се обичаме, то е изгубена работа. Казвате: „А какво пишат писателите?“. Аз зная една красива булка, която роди повече от дванайсет деца – и все мъртви. Питам: защо ще раждаш мъртви деца? Защо ви е една мъртва любов? Малко несериозна работа е да раждаш дванайсет души. Да любиш, да се разлюбваш какво е? Залюбиш се няколко седмици, скараш се, разсърдиш се, казваш: „Не го обичам“. Това е театър.

Като погледнеш един човек, трябва да го направих щастлив за цял живот. И той като те погледне, да те направи щастлив – това е любов, за тази любов говоря. За другата любов не питайте защо е. Вие разбирате иначе и казвате: „Толкова ли съм лош?“. Всички хора, които отначало не са започнали да любя, са лоши хора; всички хора, които сега започват да любя, са лоши хора. Всички хора, които всякога са любили и още отначало са любили, те са добри. Според мене няма защо да ми говорите, че някой се е покаял – аз разбирам покаянието другояче. Аз

разбирам под покаяние, когато човек още отначало се е покаял, още когато е излязъл от Бога и е видял всичките погрешки – после само ги чете. Един учен човек, като погледне едно число, го разбира, едно по едно го чете. Например 1200 като четеш, ти само като го видиш, и разчиташ това число. Сега често на Изгрева казвате: „Само Учителя знае да люби“. Това е изгубена работа, ако е така. Ако и вие не любите, както аз любя, и вашата е изгубена.

Казвам: светът така, както мисли, няма да се оправя. Да вярвате, че ще се оправя, като идете в онзи свят, това не е разбиране. Човек трябва отначало да е любил. Ако един човек е заченат без любов, ако майка му не го е обичала, а е искала да го пометне, ако майка му е мислила десет пъти да го пометне, той човек няма да стане. Мислите ли, ако един баща, който стане причина да се зачене едно дете и не признава, че е негово, и казва: „Не е мое“, че от това дете ще стане човек? Който не е роден сега, той трябва да се роди – и затова човек трябва да умре. Всички трябва да умрат и да се родят наново, нищо повече. Всички ония хора, които без любов са се родили, трябва да умрат. Щом умират, значи без любов са родени. Като се родим от Любовта, няма да умираме. Аз виждам, че някой плаче. Защо ще плаче човек, кажете ми? В сегашната епоха трябва да плачем, но човекът всичко има, и пак плаче...

Сега искате да знаете как ще се научите. Ако човек не възприеме Бога вътре в себе си, за да го научи, няма кой да го научи. Казва Писанието: „Всички ще бъдете научени“. Ти искаш сам да се научиш – това е невъзможно. Ако остане земята сама по себе си да ражда нещата без Слънцето, това е невъзможно. Земята ще ражда, в нея ще има живот само тогава, когато Слънцето я грее. Ако ние уповаваме на тия лампи, те няма да оправят света, това е заблуждение. Светът може да се оправя само от Слънцето. Тия заблуждения, които поставяме в нашите умове, те са за неща до време. Тия слънца се дължат на онова слънце, което грее. Хубава е и тази любов, но

вие разчитайте на онази любов, на онази лампичка, която от Слънцето излиза. Разчитайте на Божията Любов, от която се ражда животът. Христос казва на едно място: „Който е видял Мене, видял е и Отца Ми“.

Защо страдат евреите? Вие ги съжалявате, но те не приеха Бога, като дойде Христос. Не Христа не приеха, но Бога в Христа не приеха. Казваха: „Има тук един човек“. И сега българите казват: „Един нов Христос има“, но и на българския народ бъдещето ще бъде такова. Да гойдат да се подиграват на Христа! Христос в света е един, не може двама христосовци да бъдат. Слънцето е било преди хиляди милиони години – и това слънце сега е същото. Ако кажем, че това слънце е едно, а онова е било друго, това е заблуждение. Дошъл бил някой друг, нов Моисей – Устабашиев, човек, който е турил устата си да брътви. Дошъл е някой, но има ли Христовия Дух, за да оправи света? Оправил ги е, но се бият хората, избиват се... В България, като дошъл Устабашиев, сложил закона за 250 грама хляб. Като дойде Устабашиев, сиренето изчезна, маслото изчезна, житото изчезна, всичко изчезна. Новият Моисей дойде в света. Аз ви казвам, че не искам вие да бъдете устабашиевци, не искам да бъдете нови христосовци.

Казват: „Човекът ще оправи света“. Това е заблуждение. Ти си се родил от баща и майка. Родили са те тебе, слабия човек, а ще оправиш света! Кой свят, кажете ми? Никой не може да оправи света: нито владици, нито попове, никой не може да оправи света. Те са турили калмавки, корони... Какви са тия заблуждения? Утре той ще умре, в гроба ще го турят. Дойде някой, казва: „Аз, Учителю, те познавам, дай ми пет-десет лева“. Така не става. Дойде една сестра, заплакала с четири реда сълзи – защо? Дъщеря ѝ ѝ казала: „Мамо, ще се самоубия, животът ми няма смисъл“. Защо ще вярвате? Никой не може да се самоубие. Ако аз стопя едно парче лед, умряло ли е то? Вода е станало.

Думите: „Мамо, аз ще се самоубия“, вие другояче ги тълкувайте. Всяка мома, която иска да се самоубие, иска

да влезе в Любовта. Тя казва: „Аз искам да умра“. Трябва да осъзнаем, че за този живот ако не умрем, в новия живот не можем да влезем. Трябва да умрем – ако не умрем, работата не се свършва. Вие не искате да умрете, престанете да слушате да ви говорят лъжи! Туй, което четете, туй, което разбирате, са квадратни лъжи. По този начин, както са писали хората и са проповядвали, това са лъжи, помнете това! Снемете всичките обвинки на нещата и елате до същността на Любовта. Трябва да разберем какво нещо е Любовта. Аз гледам понякога: някоя млада мома, като влиза в моята стая, оглежда, като че ли има някакъв капан вътре. Възможно е... Колко пъти котката е седяла при дупката на мишката и е казвала: „Сърцето ми гори за тебе, аз ще умра, ако не излезеш от дупката си, за да те видя, само да те зърна излез!“.

И за да не умре, мишката излезе, а котката я хване и казва: „Ти защо не излезе по-рано?“. И момъкът се сърди защо, като е минавал, момата не е излязла по-рано да го погледне.

Гледам, че тук една млада сестра се оплаква и ми казва: „Тук, на Изгрева, на парцал станах“. Казвам: и парцалите са потребни за паниците – без парцал как ще ги миеш? По-добре да е парцал за паниците, това е за предпочитане, отколкото да е кърпа, която стои в джоба, та да си бършат носа с нея, или постоянно да седи в гардероба. Защо ви е тази кърпа; или защо са ви вашите хубави шапки, които да висят вкъщи?

Сега аз ви казвам: на вас ви трябва едно сърце, направено от любов; трябва ви един ум, направен от любов; трябва ви едно тяло, направено от любов. Престанете да вярвате във всичките тия заблуждения, че това е станало или онова е станало. Бог е направил света: и всичките блага, които Бог е дал, всичко заради нас е направено. Ние търсим Слънцето и всеки мисли да си направи една малка стаица. Че как ще я направиш? Мисли, мисли – и у дома се скарат. Казва някой: „Трябва да живеем в по-хубава стая, в по-хубава къща, с по-големи прозорци“. Защо да не се радвате на тия хора в София, които имат хубави

къщи? Иди, погледни къщите и се радвай – богат човек живее там. Защо да не се радваш, че той живее там? Влез при него, поживей един-два месеца. Ти ще живееш и той ще те храни. Ако знаехте така да влизате у хората, щяхте ли да бъдете нещастни, кажете ми? Вие живеете в блаженството на страданията. Аз ви уважавам и почитам от моето гледище. Като ви говоря, вие сте герои, понеже при този – лошия живот, не искате да го напуснете. Казвам: „Браво, любов имат те!“. Някой по три пъти бие своята възлюбена – и тя не го напуца. Казвам: „Браво!“: Друга мъжът ѝ никак не я бие, но го напуца. Коя е героинята: която я бият или която не я бият? Тази, която я бият. Или онази, на която нито една лоша дума не са ѝ рекли, но тя казва: „Не го обичам, в него има нещо отворително“. Кое е по-хубаво? Житото, докато не го бият, зърно не дава.

Ако искате да изучавате сегашния живот, живеете по сегашному. Сегашният живот може да се живее по този начин, както живеете, другояче не може. Ако искате да разберете този живот, по този начин ще живеете; ако искате да разберете новия живот, по този начин не може да живеете. Ако искате да разберете състоянието на една пеперуда, трябва да станете пеперуда; ако искате да разберете състоянието на един червей, червей трябва да станете; ако искате да разберете състоянието на детинския живот, деца трябва да станете; ако искате да разберете възрастния живот, възрастни трябва да станете; ако искате да разберете възмъжалия живот, трябва да възмъжеете. За да разберете един живот, трябва да живеете в него. И най-после, ако искате да разберете старческия живот, трябва да бъдете стари. Ако искате да разберете Божествения живот, трябва да сте разбрали детинството, юношеството, пълната възраст и старчеството. Като излезете от тия животи, ще влезете в Божествения. Павел казва: „Око не е видяло и ухо не е чуло, и на човека наум не е идвало онова, което Бог е приготвил за онези, които Го любя“.

Кое е по-хубаво: да се служи на хората или на Бога? Кое е по-хубаво: на живите деца ли да се служи, или на куклите? Малките момичета служат на куклите, а малките момчета служат на кончетата. Кое е по-хубаво: да се служи на живите кукли или на мъртвите? Човек още като дете, като се роди, прави много престъпления. Майката като го чисти, то прави престъпления. Тя го чисти, мие го – и като стане на двацет и една години, то престане да върши престъпления. Децата вършат престъпления, но майките им прощават. Майката, която се е гнусила от нечистотии, сега изчиства детето си, мие го – и като си измие ръцете, яде. Тя, като измие задницата на детето, после ще яде. Знаете ли колко нечистотии остават по ръцете? Аз не виждам никаква идеалност в този живот. Животните, като дойдат едно до друго, най-първо се миришат по задницата. Едно време и ние ги търсехме, за да ги миришем по задницата.

Аз другояче виждам работата. Така не се живее, така не се мисли – с тия мисли никъде няма да идете. С тия мисли хората стават хилави, побеляват им главите, прегърбват се, болести идат. Мисли някой, че като иде в оня свят, ще иде при ангелите. Ангелите не носят такъв ум. Ти си едно говедо, а ще идеш при ангелите и ще влезеш в Рая?! Ще те пуснат в Рая, както тук едно дете го пускат, но трябва да му мият задницата. Ще те пуснат в Рая, но трябва да ти измият задницата. Та ти на краката си не можеш да стъпиш...

Казвате: „Бъдете чисти, бъдете светли“. Това са думи. Питам: каква е Любовта? Христос дойде до едно положение, аз виждам един от най-хубавите моменти в живота на Христа. От моето гледище това е онзи момент, когато Той дойде до най-голямото противоречие и каза: „Господи, прости им, те не знаят какво правят! Прости им един ден, когато ги съдиш, прости им!“. Или казано на модерен език: „Прости на тия говеда“. Аз не искам да ви проповядвам за един разпънат Христос, искам да ви проповядвам за един Христос, който е възкръснал. Може да се възмуцавате: „Това е минало!“. Ако вие се

възхищавате, станете като Него, станете като страдащия Христос. Защо искате Той да ви носи страданията, защо искате Той да работи заради вас, да ви спасява? Разбирайте хубаво спасението в какво сега: спасение в света е Любовта. Спасението е това, което търсите. Онзи те спасява, който те люби; и ти, който го любиш, го спасяваш. Без любов спасение няма – спасението е в Божията Любов. В нас Бог, Който ни освобождава от смъртта, Той ни спасява. Без Любов няма спасение в света. Туй е един акт, както ние го смятаме, това е момент. Слънцето като те зърне, ти си спасен.

Сега вие, които ме слушате, какво ще разберете? Аз не искам да ви кажа какво ще се прави – вие вървите по вашия път. Онези от вас, които сте дошли до положението да искате да приложите Любовта – това е новият възглед. Не се извинявайте, никакви погрешки не трябва да се правят. Ето какво разбирам под думата *погрешка*. Аз като пиша, в ума ви съществува идеята. Като правя погрешка – и я коригирам. Напиша, изтрия, докато най-после напиша една дума така, че аз сам да я харесам. Не да напиша една дума, каквато и да е, и после да казвам: „Ще мине“, не! Да остане някой да ме пита: „Ти обичаш ли ме, или не?“, това е изгубена работа. Някой иде, болен е и казва: „Обичаш ли ме?“. Аз ще му докажа обичам ли го. По два начина мога да му покажа моята любов. Здравият, който не вярва в мене, като дойде, той ще стане болен. Който няма любов, няма какво да ме пита: „Обичаш ли ме?“. Казвам: „Здрав ли си?“ „Не съм“. Тогава той болен ще стане. Здравият човек щом ме пита обичам ли го, само като ме попита, и ще стане болен; а болният като ме пита, ще оздравее. Който не ме обича, болен ще легне. Ако някой дойде здрав при мене, зная, че ме обича; ако някой дойде болен, не ме обича.

Моята мярка е тази: щом дойда при вас и съм болен, зная, че никаква любов нямам. Тъй разсъждавам. Едно от двете е: или той не ме обича, или аз не го обичам. Аз боледувам по две причини: или защото той не ме обича, или защото аз не го обичам. По два начина можем да бъдем

нещастни: или когато не обичаме хората, или когато те не ни обичат. По два начина можем да бъдем щастливи: или когато ни обичат, или когато ние обичаме. Сега казвате: „Той ме обича“. Това е половината – и ти трябва да го обичаш. Следователно ти като не го обичаш и той като не те обича, вие създавате ада, в който и двамата се мъчите. Ти като го обичаш и той като те обича, вие живеете в рая.

Казва се: „Дето са събрани двама или трима в Мое име, т.е. дето са събрани в името на Любовта, там съм и аз, там е Раят“. аз по някой път често мисля, че се събираме тук сутрин, за да се молим: да се молим за българите, да не идват самолети, да няма бомби, да има плодородие. Но питам: защо ще живеем за един народ, който ще яде, ще пие и ще разсъждава има ли Господ, или няма Господ? Че те ще бъдат като сегашните евреи. Какви са евреите, каква е сегашната култура? Това, което аз виждам. Пита някой: „Къде е адът?“. Адът е на Земята. аз виждам какво се върши под земята и какво се върши над земята, виждам какво се върши във всички шантани. аз виждам какво се върши във всички домове, виждам какво се върши в училищата, какво се върши в църквите: и навън, и навътре – навсякъде виждам какво е. Мене не ме въодушевяват домовете, които са пълни с извержения; не ме интересуват клозетите на хората. Мене не ме интересуват банките, дето турят парите си, за да се осигуряват, не ме интересуват хамбарите. Да чакам с мили очи да ме гледат и да ми дават една крина жито – това е смешна работа. Смешни хора сме ние...

Казва Господ в Писанието: „Когато Ме потърсите с всичкото си сърце, ще Ме намерите“. Сега вие можете да ми направите едно възражение: „Хубаво, като ни проповядваш така, защо не ни погледнеш с любов, че да оживеем?“. Имате право, аз ви виждам всички вас. Нали знаете, когато Моисей слизаше от планината, толкова се беше очистило лицето му, че светеше. И евреите не можеха да гледат светлината на неговата мисъл, затова трябваше той да си тури було. Българите сега слагат

було, когато се венчава булката. На една булка, на която слагат було на главата, трябва да ѝ кажа, че няма да живее добре със своя възлюбен. Ако тя не може да го гледа в очите и трябва да ѝ турят було, това е изгубена работа. Проконса ли еврейският народ? Евреите се учат, а гледат Истината през було. Павел казва: „Гледаме мрачно, като през огледало“. Като срещна някои, гледам, че носят две була, а някои и по три. Разбирам човек да носи едно було... Че как ще ви гледам така, хвърлете булата! Срещам някой и гледам, че в ума му сега мисълта: „Кой ме обича повече?“. Говоря искрено: който ме обича повече, и аз го обичам, колкото и той ме обича.

Наскоро говорих на една сестра. Каза ми: „Много ги обичам всички“. Аз ѝ казвам: „Колкото ти ги обичаш, толкова и те те обичат. Ако те не те обичат, значи и ти не ги обичаш“. Аз не се оплаквам от вас, вие като се карате, на мене ми е приятно; ако вдигате повече скандали, на мене ми е приятно. На мен знаеш ли колко ми е приятно, като видя разчорлена коса? Гледам, че две деца се дърпат за косите – приятно ми е. Какво лошо има, че са се хванали за косите? Мине буря, заплачете. Защото който има кур, непременно трябва да мине стъргалка, за да го очисти от курта. Но като няма никаква кур, няма нужда от стъргалка. Ако се оплаквате, че трябва стъргалка, това е друг въпрос. Казвам: един чист човек не трябва да образува кур. Щом електрическата лампа започне да става по-тъмна, светлината не е така ярка. Тия жици изгубват способност да предават светлината. Аз виждам раздвояването на хората в любовта. Ние мислим, че от един човек ще вземем повече любов, от друг – по-малко. Не се лъжете! Слънчевата енергия, която иде отгоре, едни и същи подаръци носи, но това зависи от влагата. Някой път има повече влага, някой път по-малко – и вследствие на това има промяна в тази светлина.

Често аз говоря за подмладяването. По този начин, по който сега живее, човек не може да се подмлади и болестите не могат да се излекуват. Ако повярвате това, което ви говоря, всички можете да станете здрави. По-

вярвайте, че Бог ви обича! Питаме: „Къде е?“. Срамота е досега да не сте Го видели. Толкова пъти Слънцето сутрин изгрива. Като погледнеш Слънцето, трябва да видиш, че Бог е в него, и да повярваш, че Бог е в Слънцето. Като видиш една ябълка, трябва да повярваш, че Бог е в ябълката; като видиш един извор, да повярваш, че Бог е в извора. Ако не повярваш и пиеш от него, това е заблуждение. Мога да ви кажа, че аз съм Христос, в мене да вярвате. Та Христос е в светлината, във въздуха, във водата, в звездите – навсякъде е Той. Но не е в мой интерес да ви говоря така; в мой интерес е да вярвате по старому. Да вярвате по новия начин – това не е в мой интерес. Ще кажете: „Той не бил Христос...“. Моята сила седи в това, че аз обичам Бога, нищо повече. Разбирате ли какво значи това? Аз не искам любовта на хората, мене не ме интересуват хората. Мен не ме интересуват куклите, а ме интересуват хората, които обичат Бога и които Бог обича. Вие сте важни дотолкова, доколкото аз ви обичам, и дотолкова, доколкото вие ме обичате. Аз не искам от вас повече любов, отколкото ви давам: искам толкова любов, с колкото и аз ви обичам.

Казва Христос: „Както Ме е Отец възлюбил, така и аз ви възлюбих“. Аз искам от вас толкова: да обичате така, както аз ви обичам. Аз давам ход на Божествено – радвам се, че като обичам, давам Бог да се прояви чрез мене. Радвам се и вие когато обичате, защото Бог се проявява чрез вас. Когато Бог се проявява чрез мен в Своята пълнота и когато Бог се проявява чрез вас в Своята пълнота, това е моето учение.

Вие ще кажете: „Как да разбираме това?“. Представете си, че слагам тук една топка, която е свързана с ток. Вие я държите на ръката си. Няма ли да се дойде до положението, когато тя ще се сгорещи и няма да можете да я държите? До едно време ще ви бъде приятно да държите топката, но когато топлината се предава силно, ще ви стане по-тежко, отколкото можете да носите. Топката ще стане по-тежка – това, което изгаря, е по-тежко. Всички неща, които изгарят, са тежки; всички

неща, които загасват, са леки. Всички неща, които са ни приятни – това е нормалната топлина на живота. Срещнеш някой човек: той нищо не ти казва, но ти е приятно, като те погледне. Срещнеш някой светски човек или малко дете – приятно ти е, като те гледа. Друг път срещнеш някое малко дете, но то те гледа като стар човек, с една грандомания. Някоя майка доведе при мене гетето си и му казва: „Целуни му ръка“. То отговаря: „Няма да я целуна“. Аз казвам на майката: „Оставете го, ако обича, нека да ми целуне ръка, ако не обича, няма защо да я целува“.

Някой се държи особено – остави го свободен, не го поддържай! Друг казва: „Какво мислиш, знаеш ли кой съм аз?“. Зная те, всичките хора на Любовта ги познавам и всичките хора на безлюбието ги познавам. На мене ми е еднакво приятно и безлюбието, и любовта. Аз ги разбирам: за мен безлюбието е опакото на Любовта, скритата любов; Любовта е изявеното. Това вие дълго време има да го учите. Някой ми казва: „Не те обичам“. На другото вие може да продавате тия краставици, но не и на мен. Не ме обича?! Той се нуждае от моя въздух, нуждае се от моята вода, а не ме обичал! Аз започвам да смалявам светлината, започвам да смалявам въздуха, да смалявам водата – обикне ме. Лесно мога да го накарам да ме обича, всекиго мога да накарам да ме обича... Но това според мен е принудителна любов. Всеки мога да застава да ме обича и мога да направя всеки един човек да изпълнява каквото аз искам, но това е по закон, това е опакото на Любовта. И то е хубаво, но казвам: няма по-хубаво от свободната любов. Като говоря за свободна любов, вие ме разбирате криво. Няма по-хубаво нещо от свободата, която произтича от Любовта. Това значи да си свободен в любовта.

Минавам на едно място и гледам – един седи и дърпа палтото си. Искам да зная защо прави така. Неговото палто е така направено, че платът не е цял, но е снаден; и за да не видя това, той го крие, та да не би да излезе и да се разбере, че платът не е цял. Няма нищо, нека да

каже: „Мога е това“. Дърпа го той, за да не видя, че е снадено... Че като има една дреха джоб отвън, мислите ли, че е много културно? Всичките крадени работи в джоба се турят. Защо са джобовете? Няколко ябълки пак в джоба се слагат. Казвам на един: „Ябълките, които ги култивирам и които се раждат в моята градина, като се турят в един джоб, те го изгарят. Ако ядеш, по-сладък плод от нея няма, но ако я сложиш в джоба, изгаря го“. Пита ме: „Вярно ли е това?“. Който се опита да сложи един такъв плод в джоба, той всичко изгаря; но ако го яде, това е най-сладкият плод.

Не ми говорете за вашата любов, която слагате в джобовете; нито пък аз искам да ви говоря за моята любов, която сега е в джобовете. Това е старата култура. Искам да ви говоря за онази любов, която можете да възприемете и която дава живот. Всяка дума, която излиза от устата на Бога, е живият хляб, и аз за нея обичам да ви говоря. Може да ме заблудите, като казвате: „Нямам нищо“. Кой може да ви забрани да обичате? Никого не питайте дали да обичате – обикнете го! Защо ще му казвате, че го обичате? Какви са вашите съображения, когато казвате някому, че го обичате? В това има нещо много користолюбиво. Кой досега е чул Господ да каже някому: „Аз ви обичам“. Господ без да говори праща слънцето, праща въздуха – Той обича въздуха, водата обича, всичко в света обича... И никой от хиляди години не е чул Господ да му каже, че го обича.

Божията Любов е реалното, това не са празни думи. Всички ония възвишени, хубави мисли, чувства и постъпки в живота на хората са благословение. Когато видя една майка да чисти детето си, аз виждам нейната любов – тя маха тия нечистотии. Ако нямаше тази любов, майката щеше да остави детето; щеше да каже: „Няма да му мия задницата“. Защото го обича, майката му мие задницата. Казвате: „Да не се женим, да не раждаме деца“. Аз считам хората, които не раждат, за престъпници; да не се ражда, това е престъпление. И при хората, които много деца имат, това е пак престъпление. Трябва да имате

едно-две, но на свят. За Бога казват, че има само един Син. Тъй както ви говоря, виждам как може да се заблудите. В думите, които ви говоря, не трябва да има никаква гордост; аз не трябва да кажа: „Знаете ли кой съм?“. Аз искам да ви кажа истината, за да разбирате нещата тъй, както аз ги разбирам; искам вие да обичате тъй, както аз обичам. Искам вие да обичате така, както аз обичам; и аз искам да разбирам така, както вие разбирате. Искам да ми е приятно, че вие разбирате нещата, както аз ги разбирам, и че аз ги разбирам, както вие ги разбирате. Това е любов. Ако кажа, че така, както вие разбирате, не е право, и ако вие кажете, че както аз разбирам, не е право, това е кривата страна. Сега аз ви проповядвам любовта на черешите, ето каква е черешовата любов. А каква ще бъде любовта на сливите? Ще я видите, когато ви я проповядвам. Ами на ябълките?

Тебе, Симеоне, сега ще те накарам на една работа, без да я искаш. Ще те накарам да прочетеш нещо. *(Братът прочете от томчето „Опорни точки в живота“²⁰ беседата „Смисълът на живота“.)*

Беседите трябва да се позагледят малко. Ако смесваме истината и лъжата на едно място, образуваме една нова чорба. Не е лошо това, защото няма по-голяма отрова от лъжата в света. От Божествено гледище тук няма никакво противоречие. Ако е добро това, което говоря, значи допуснато е; и той не се възмущава. Противоречието е, че ние един на друг си препястваме в нашето развитие, злото е между нас. Например ако аз туря десния крак върху левия, после левия върху десния, има ли противоречие? Ако сложа десния крак върху левия, повече ли го обичам? Почива си той. После сложа левия на десния, тогава той си почива. Не са ли и двата крака мои? Приятно им е това – аз съм, който ги нося. Аз чувствам, че десният е върху левия; и после пак аз съм, който чувствам, че левият крак е върху десния.

Сега може да остане една мисъл във вас: „Толкова години ние работим, и нашият Учител не вижда нищо добро в нас, като че ли в нищо не сме успели“. Аз гледам

другояче, разсъждавам другояче; и съжалявам, че вие не можете да живеете така, както искам. Аз съм поставил Истината в такава проста форма, толкова лесно слагам тази Истина, че вие не можете да я разберете. Къде е причината? Тази работа аз я разбирам още отдавна. Много пъти съм казвал някому: „Направи това!“, и той не го прави. Мина някъде и казвам да се очисти нещо, но като мина после, не е изчистено. Аз правя другояче сега: като мина и видя някоя книжка, вдигна я; видя нещо за копане, взема мотиката и копая. Като започнах така да правя, гледам, идат и другите да помагат – работата става полесна. Казвам: „Работата била проста“. Като видим един негъг, трябва да го оправим.

Намислил съм в бъдеще да не ви казвам какво да правите, но като видя нещо, аз да го направя. Няма да мисля, че тези хора не ме разбират. Казвам: „Много добри са, те живеят както разбират. Я аз да започна да работя!“. Ще мина покрай вашата къща и като видя, че не е мазана, ще я замажа. Ще видя, че някой има скъсани обувки. Няма да му кажа: „Ти защо не работиш, защо не вземеш да си купиш обуца?“, но ще му занеса едни нови. Ще видя някой със скъсана шапка, няма да го питам защо не си купи нова, но ще му купя шапка. Ще оставя всичко така, както са живели хората, но което не е направено, ще кажа: моя работа е. Когато видя скъсаната шапка, ще оставя нова; като видя скъсаните обуца, ще оставя нови. Пък което аз недовиждам, ще ме извините. Ако имате нови шапки, радвайте се, не питайте кой ви ги е дал. Като ви питат, кажете: „Ние си ги купихме“.

Сега аз ви казах какво съм намислил, но да не чакате, тази работа няма да стане скоро. Понеже много визити имам да правя, може би за някои трябва да минат два-сет години, докато им купя шапки, докато видя, че нещо им е скъсано: не е един, не са двама, това са хиляди хора. Вие да не кажете: „Той какво говори, пък какво излезе“. Ще трябва да ходя от къща в къща, време се изисква. Та казвам: онези, които наскоро ще получат шапки, да се радват. Тези, на които са скъсани, може да кажат: „За-

къснях за нас“ – зависи откъде ще започна. Където и да започна, все някои ще останат недоволни. Ако започна от опашката, към главата ще бъдат недоволни; ако започна от главата, откъм опашката ще бъдат недоволни.

Сега аз искам да ви убедя да вървите по моя път, понеже ще се намали моят товар. Сега, колкото и да правя нещо, все ще ме обвинят. Като дойдете, и вие ще помагате да купувате нови шанки – и аз печеля. Казват: „Той дойде у нас, той ни обикна благодарение на вас“. Вие като вземете участие, и работите ще вървят по-добре; а като не работите, аз се натоварвам. Казвате: „Този човек какво говори, пък какво излезе?“. Вие като се впрегнете, ще тръгне тази работа, само за вас ще говорят хората. Едно име ще имаме, няма да имаме много имена: Петко, Стоян... Всички ще станат Синове Божи. Един Син или много синове – едно и също е. Двеста и петдесет хиляди косми има на главата на човека. Ако тия косми се скарат кой къде да бъде, как ще ги примирите? Всичките места на главата са еднакво важни, нито едно място не е по-горе. Казвам: вие сте били Стоян в миналото прераждане, в друго сте били Петко, друг път сте били Драганчо. Има ли противоречие в тия трима души? Това е един човек с три имена. Баща ви като ви е купил три-четири кукли, вие ли ги родихте? Мислите ли, че всичките малки момиченца, които имат кукли, те са ги родили? Мислите ли, че вие, които раждате децата, наистина вие сте ги родили? Самозаблуждавате се.

Ще ви приведа един пример. Толстой²¹ разсъждавал върху живота – как жените раждат, какво нещо е раждането, защо мъжете не раждат. Сънува една вечер той, че е бременен, и започнал да се мъчи да роди, да страда, че не може да роди. И в това голямо мъчение да роди се събужда. Казва: „Ужасна работа е човек да е бременен, да роди“. Тази бременност е учението, което Толстой носеше, това е съвременният болшевизъм²². След като Толстой си замина, се роди болшевизмът. Като беше жив, не можа да роди, но като умря, се роди болшевизмът. Сънят показва едно дете, което ще мъчи баща си. Едно

време мъжете раждаха: Писанието казва, че Господ взел две ребра от Адам и направил Ева. Ако не беше Адам, Ева не можеше да се роди.

Не съжалявайте, че сте плод на едно дърво. Да ви дам една идея – този плод има една семка във вас. Като се посеете, тя ще стане дърво – един ген от плода ще стане дърво. Като плод вие ще бъдете горе на дървото, радвайте се. Христос, Който ражда, е като едно дърво; и всичките хора в християнството представляват плодове. Не мислете, че като сте плодове, вие сте Христос. Във вас има възможност, като се посеете, да станете дърво. Казвам: радвайте се, че сте на това Божествено дърво, то е идеята. И аз съм на това дърво, и вие сте на това дърво. „Да бъдем като Христа.“ Че ние сме в Него, защо трябва да бъдем като Бога? Ние сме в Бога – Неговата слава е и моя слава. Защо ще искам да стана едно божество? Да се радваме на Божията Любов и да бъдем носители на тази любов. Казва някой: „Да бъда като Бога“. Кое е по-хубаво – да бъдеш планина, да бъдеш поле или да бъдеш долина? Да бъдеш поле е хубаво: житото не става в планините, става в полетата. Но плодните дървета не растат в полетата, растат в долината.

Сега желая да ви дам един пример. Има деца немарливи: цапат си грехите, ходят със скъсани грехи, не ги е срам. Но като станат на дванайсет години, момчетата и момчетата започват да се чистят. Туй малко момиченце е видяло някога своя възлюбен. Щом човек залюби, очисти се хубаво, чисти грехите си. По-напред грубо е говорил, сега мило поглежда всички. Аз искам да се влюбите. Сега като се влюби някой, познат го, всичките влюбени сега страдат, мъченици са. Бъдете добри, не гонете тези хора, те са светии на новото учение. Всеки човек е светия, защо ще го гоните? Онези, които не са светии, ги посрещате, угощавате ги, а хората, които носят всичките блага, ги гоните. Аз се чудя на това. Виждам, че и вашата философия е права. Казвате: „Тези светии и Господ ги обича. А тези, лошите хора, няма кой да ги обича, ние ще ги обичаме“. Не е лошо, че обичате лошите

хора, но поне не преследвайте светиите в тяхната любов. Кажете: „Много добра работа вършат“. Благодарение на тия светици, благодарение на децата, на момиченцата и момченцата, Бог търпи света. Аз ви казвам: и младите момиченца, и младите момченца са онези, които подтиквават света в този прогрес. Старите трябва да се учат от младите как да обичат.

Христос казва: „Ако не станеш като малките деца, не можеш да влезеш в Царството Божие“. Сега ви казвам: станете малки деца! Ако някому не достига хляб, нека да стане дете; ако някой е болен, да стане дете; ако някой няма грехи, нека стане малко дете. Като се намерите като малки деца на Любовта, всичко ще се оправи. Искам да ви видя весели. Някой път ви виждам весели, а на другия ден са ви потекли четири реда сълзи. Казвате: „Какво ще се прави, възлища нямаме?“. Там виждам на полята цяла камара възлища. Ако ме послушате, ще направя зимата по-мека; ако не ме послушате, ще оставя зимата такава, каквато си е. Ако ме послушате, животът ще стане мек, ако не ме послушате, животът ще върви тъй, както си е. Това Господ го казва: това, което казвам, Господ го казва. Някой път аз говоря в Негово име; а по някой път съжалявам, че говоря, понеже не мога да предам Неговата мисъл – тази благост, тази добрина, която Бог има. Изопачава се идеята, съжалявам, че се изопачава: говори се за Любовта и се разбира това, което не е. Говори се за Истината и се разбира това, което не е; говори се за Мъдростта и се разбира това, което не е. В живота има противоречие.

Мнозина идват и ми казват: „Учителю, я ми кажи нещо“. Аз казвам: „Четете.“ „Ти на мене ми кажи нещо, това там е общо казано“. Хората все чакат нещо специално. Прави сте. Аз може да ви кажа: „Отворете си сега очите и погледнете“. Ако Слънцето ме погледне, то и аз трябва да го погледна. Две слънца имаме: едното е Христос, другото слънце е, което изгрява. Всичките тия слънца отгоре идат. А те са добри, но едно е Слънцето. Докато то изгрява и залязва, всичките светят; когато

престане да изгрява, и те ще престанат. Казвате: „Да не би да ни излъжат?“. Щом те излъжат, ще умреш; щом ти кажат Истината, ще оживееш. Щом влезеш в закона на безлюбието, ще умреш; щом влезеш в закона на Любовта, ще оживееш. Всеки, който оживее, намира Христа; всеки, който умира, Го загубва. Христос дойде на Земята да търси хората на безлюбието; когато умря, Той потърси онези, които оживяват. Те вече са намерени.

Сега желая вие да бъдете от онези, които оживяват, а не от онези, които умират. Колко пъти ще умираме? Веднъж, два пъти, три пъти? Желая сега всинца да обичате Едного. Обичайте Последния! Вие досега сте обичали листата на Христа, плодовете на Христа, кората на Христа – сега обикнете цялото дърво, на което седят всичките плодове. Обикнете Христа! Като погледнеш Слънцето, да видиш Христа; като погледнеш звездите, да видиш Христа; като погледнеш всички дървета, да видиш Христа. Като видиш изворите, да видиш навсякъде този Христос, от Който иде всичко. Отдето минавате, виждайте хубавите работи – там е Христос. Магическата сила къде е? Идете при някой богат човек, вижте Христа в него – и на този човек ще се отвори сърцето. Вие ще кажете: „Този изедник откъде е откраднал тези пари?“. Тия пари той ги е събрал, той е касиер – гържи златото, то не е изгубено. Що е кражбата, що е престъплението в света? Когато мислим, че нещата са лоши, това е престъпление. Щом мислиш, че ти си касиер на Бога, значи всичкото богатство тук е оставено, всичката храна е за нас. Като заминете за другия свят, нищо няма да вземете за себе си, там нищо не се краде.

Ние трябва да изпълним Божия закон. Аз не казвам, че не сте го изпълнили. Във вас, във всинца ви има любов, но вие страдате от любов: наместо да се радвате, страдате. Имате една дъщеря и започвате да страдате за нея. Влюбил се е някой в дъщеря ви, вие страдате и казвате: „Ще ни я вземат“. Имате син. Влюбил се е някой в сина ви, вие казвате: „Ще ни го вземат“, не се радвате. Имате кон, влюбите се – страдате. Всички ние,

съвременните хора, страдаме. Като се влюбите в къщата, която имате, вие започвате да страдате. Сега не трябва да имаме такава любов, която взема, но любов, която дава. Най-напред да започнем с Любовта, която дава, и после да започнем с любовта, която взема. Най-първо да посадим, да израсне дървото – и тогава ще дойде плодът. А ние от готовото дърво искаме да вземем плода.

Сега искам от вас всички, които сте тук, за една седмица да не се гневите. Като дойде гневът, да му кажете: „Отвън седи, ние сме дежурни“. Каквото лошо дойде, отвън да седи и да работи. Дойде гневът и похлопа, ти кажи: „Зает съм днес“; утре дойде, пак кажи: „Зает съм“. Нека хлопа, ти казвай: „Зает съм“. „Какво правите?“ „Зает съм, не мога да говоря.“ Цяла една седмица да бъдете заети с Любовта, да видите какво е това, да обичаш дървото, което ражда всички плодове. Какво е това дърво? Каква е тази крава, на която млякото задоволява всички живи същества? Какъв е този въздух, който задоволява всичките хора? Каква е тази светлина, която задоволява всички хора?

За цяла седмица да мислите върху онова, което създава всички блага в света. Желая да ви срещна да придружавате Христа.

Това е живот вечен, да позная Тебе, Единнаго истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил.

8 ноември 1942 г., неделя, 5 ч.с., София, Изгрев

КАТО МЛАДИЯ СИН

*Добрата молитва
91. псалом
Молитва на Царството
В начало бе Словото
Размишление
Духът Божий*

Ще прочета 15. глава от Евангелието на Лука.

Аз мога да любя

За идния път всеки да донесе своето Евангелие. Всеки да чете, да се научи да чете; някой друг да чете за вас, това не е хубаво.

Да работи човек с пари е лошо, но и без пари да работи, пак е лошо. Без пари ни олеква, с пари натежава. Без пари да работиш, когато си във водата, си струва, защото като работиш без пари, няма да се удавиш, а госта ще олекнеш. С пари ако работиш във водата, ще се удавиш, но на сушата така можеш да живееш. На сухо без пари не струва, а във водата струва. С пари може само на Земята. Когато казвате, че без пари не може, съгласен съм с вас, че без пари на сухо не може; ако казвате, че във водата без пари не може, не съм съгласен.

Трябва да се разбираме, да имаме един език със строго определени линии. Животът е едно изкуство. Много хора искат да станат учени. Животът сам по себе си не е учен, той съдържа учението. Животът е изкуство. Някои искат да научат какво нещо е Любовта. Любовта е учение. Какво ще научиш от Любовта? Нищо няма да научиш. Само това, което опиташ, ще го научиш. Може двайсет пъти Любовта да минава покрай тебе, да ти

предава уроци, но това, което не опитваш, не можеш да го научиш. Хората мислят, че с много учение ще бъдат добри. Многого учение не прави хората добри. Невежеството не прави хората добри, но и учението не ги прави добри. Богатството не прави човека добър, но и сиромашията не го прави добър. Някой пари няма, но стока има – може да продаде стоката. Ако има пари, а няма стока, може да даде парите си, за да вземе стоката.

В Библията, в цялата книга са предадени схващания и понятия на хората. Често ние, хората на двайсети век, имаме много буквални разбирания: мислим, че едно време хората са били невежи, не са били културни. Аз считам, че едно дете е толкова културно, колкото и баща му, само че то не е проявено. Нима онази ябълка, която е узряла, не съдържа една семка, която може да произведе точно такава ябълка, както и тази? Чудни сме ние на Земята. Един човек, като се роди, ще стане такъв според това, което съдържа в себе си. Вследствие на това иде другото заключение и ние казваме: „Аз се научих вече“. Ако запаля една свещ и един човек чете, аз ли го научих? Аз му създадох условие: той възможността я имаше в себе си, само условия нямаше.

Някой път слушам да казват: „Домегна ми да ходя на църква“. Веднъж слушах един свещеник, който казваше: „Домегна ми този тамян, мятането с кадилницата“. Това не е църква, да се кади с кадилницата, да се маха, това е упражнение. Попът, като няма работа, упражнява ръката си. Тогава дясната му ръка става по-силна, понеже като кади, ръката му става по-здрава, тя взема по-здрavo. Лявата по-малко взема, затова поът не кади с лявата. Сега допуснете, ако вие бяхте станали поп, какъв бихте искали да станете? Някой път осъждаме поповете, но и ние, ако станем попове, какви трябва да бъдем? Поп значи баща. На български разбират поп с калимавка. Това значи баща да станеш, да знаеш как да отхраниш деца, да ги отгледаш. Ако не знаеш да отглеждаш деца, никакъв поп не си. Сега какви бащи трябва да бъдем, какви попове трябва да бъдем! Най-първо, как той трябва да позо-

вава своя син, какво трябва да му каже? И гръцера ако има, коя дума трябва да употреби най-първо? Един ми се оплакваше, казваше: „Баща ми винаги ми казваше *шопар*: „Моето шопарче“. Другарите ми приказваха: „Баща му му казва шопар“. Казваше още: „Не зная откъде беше се пръкнало това в ума му. Значи не му иде наум, че той себе си компрометира: „Ако аз съм шопарче, и той е шопар“.

Сега ще кажете: „Бива ли тъй да каже?“. Да речем, че имате един брат и вие казвате: „Той е грешник“. Той е шопар вече. Защо го наричате грешник? Защото е направил една погрешка; а ти туряш вече думата *шопар*. Казвате: „Той е лаком“. Защо ще кажеш, че е лаком; по-добре кажи: „Обича човекът да яде сладко, добре яде, здраво яде, хубаво яде“. Защо да не кажеш така, а казваш, че е лаком. Ти слагаш веднага такава дума. Остави я за най-последно, първо кажи: „Хубаво яде“. Защо ще кажеш, че някой краде? Кажи: „Обича парите, туря ги в кесията, носи ги, пази ги, милва ги, пази ги като овчар, за да не се изгуби нито една“. Че какво лошо има да не се изгуби нито една овца?!

Казвам: от всички тия положения, които имаме, трябва да се освободим. Това са стари технически положения, които не струват. Едно време казваха, че електричеството без жици не минава. Дойде в наше време – и без жици върви. Предаватели като има, електричеството и без жици се предава по въздуха. Сега мислим, че като кажем на един човек, че е грешник, той ще се поправи. Ще го спънем така. Думата *грешник* в годината веднъж я употреби, колкото за червен пипер някъде. Аз бих говорил по-ясно. Някой казва, че е грешник. Слаб е той, малко кръв има, зимно време потреперва, зиморничав е, близо седи до собата, грее се. Понеже се грее близо до парите, изкушение става. Един циганин откраднал един кон и се оправдавал. Ние, съвременните хора, се оправдаваме като този циганин. Съдията му казва: „Ти защо открадна този кон, той е чужд?“ „Господин съдия, аз не го откраднах, но се качих на една круша, за да бера. Той дошъл долу под крушата. Падам аз от крушата и – хоп, на гърба на коня.

Хуква той да тича и ме занася у дома. Вързах го в дама, докато му намеря сайбията“. Съдията бил духовит, казал: „Ти като идеш вкъщи, пусни го и гледай втория път да не падаш на гърба му“.

Ако в съвременния живот разглеждаме нашия речник, с който говорим, има думи, които нямат смисъл. Например вие казвате: „Той е циганин“. Защо е циганин, какво съдържа циганинът? Циганите са били ученици, но не са си изгържали матурата: напуснали са окултната школа, без да си изгържат матурата, и са тръгнали по света да проповядват това учение. Всеки циганин врачува. Циганите са доста късметлии: циганин като ти влезе в къщата, е хубаво нещо. Като ти кажат, че си циганин, значи трябва да завършиш школата. Ако не си циганин, каква школа следваш? Пропаднали ученици са циганите. Те ходят и казват: „Ако не свършиш училището, като нас ще се скитате“. Тези скитащи се духове са цигани. Като са били на Земята, не са се научили. Казвам: те са цигани и в оня свят. Какво правят циганите? Скитат се около Земята, обикалят я.

Понякога някои казват, че нещата са невидими. Има много работи, които не виждаме. За нравите ние сме невидими, за мухите сме невидими. Мухата цял ден не може да види човека – само пръстът е видим за нея. Има предмети, които пречупват светлината, има предмети, които не я пречупват. Светлината в разните степени е физическата светлина при пречупване. Има една астрална светлина, която не се пречупва на физическото поле. Дето пада тази светлина, предметите са невидими. Сега някои идват до астралната светлина. Щом я прекарат, човек става невидим. Та трябва да се учим от изкуството, известни предмети не трябва да ги осветяваме. Защо бащата ще каже: „Моето шопарче“? Или ако каже: „Моето циганче“, той вече създава един образ. Това е невежа човек. Щом ще създадеш този образ, ти не си по-учен от него?

Според мене всеки един човек, който не знае да живее, е невежа. Ти като не знаеш да ядеш и ако след като ядеш, те боли коремът, си невежа. След като ходиш на

разходка и те хване ревматизъм, невежа си. След като пиеш вода и се простудиш, невежа си. Чудно е, че в нашия век е мъчно да намериш хора, които знаят да пият вода. Българите са толкова невежи в пиенето на вода! Те живеят много здраво, но много болести произтичат от това, че не знаят да пият вода. Вечерно време българинът става от леглото, има си един кърчаг с вода наблизко, вземе половин кило вода и я изпива. Като стане, казва: „Урочасах нещо“. Че как няма да урочасаш?! Лятно време той взема най-студената вода: след като се изпоти, ще вдигне стомната, ще се напие и ще иде под сянката на дървото. После казва: „Не зная какво ми стана. Тази сутрин ме срещна поп“. Той не знае да пие вода, а попът е виновен; или някоя зла жена бил срещнал.

Никога не бързай да пиеш вода! Като идеш, най-първо пет-десет минути седни при извора; ако е лятно време, погледай го. Взemi с ръката си малко вода и пий – с тази чашка взemi, ако искаш да бъдеш здрав. Ако искаш да бъдеш добър човек, да подействаш на ума си, на сърцето си, с дясната ръка пий за сърцето, с лявата ръка пий за ума си. Веднъж с дясната, веднъж с лявата пий, пак веднъж с лявата, веднъж с дясната – пий за здравето на ума си, пий за здравето на сърцето си. Нали българите пият за здраве? Като идеш при един извор, пий за здравето на ума си. Ако българите биха турили туй правило, да пият за ума си и за сърцето си, десет пъти щеше да им бъде по-добре, отколкото сега. Представете си, че един човек е научил всичките правила на Любовта, но не постъпва любовно. Други никакви правила не е учил – каквото знае, го прави. Кое е по-хубаво: да знаеш и да не правиш или да не знаеш, пък да правиш? Малко знаеш, малко правиш; много знаеш, а не правиш? Сега тук, в школата, има една опасност: вие мислите, че много знаете вече, и казвате: „Много знаем“. Много ли знаете?!

Аз изпитвах колко е щедър българинът, каква е щедростта му. Когато правих своите научни изследвания, всичко гаром правех. Казвах: „Каквото обичаш, това остави“. Някой оставя половин лев, някой оставя десет

стотинки, двайсет стотинки, два лева, пет лева... Това е много – пет златни лева са много. Един-единствен българин в дванайсетгодишните ми изследвания даде петдесет лева – дойде при мене и ги остави. Беше адвокат в София, сега е заминал за другия свят. Каза ми: „Господин Дънов, да знаеш, аз съм семеен човек, деца имам. Искам да ме измериш, но деца имам, жена имам...“. Той ми каза това, понеже мислеше, че много може да му поускам. Сега сериозен, а той ме гледа. Казвам му: „Аз гаром го правя. Няма да ти взема и пет пари, защото имаш деца“. Щом казах, че без пари ще му направя наблюдението, веднага рече: „Ти си благороден човек, благородно дело е това“. Казвам: „Като завърши своите изследвания, и сто хиляди да ми дадат, не си турям пергела на главата“.

Сега по някой път се задава въпросът: кой го застава така да мисли? Изследвам причините защо човекът мисли така – в мене ли е причината, или отвън? Искам да зная всъщност да не би аз да давам на хората този повод. Дойдох до едно заключение. Мине покрай тебе някой алчен или някой скържав човек – той може да остави в теб една форма. Като мине, и ти мислиш, че си скърперник. Хубаво е човек всякога да дружи с хора, които са щедри, това е закон. Понеже като дружиш с добрите хора, те ще оставят в тебе добро; ако дружиш със зли, злото ще оставят. Следователно тогава има едно повърхностно знание в света, което се предава отвън. Ти като влезеш между пушачи, ще замиришеш на тютюн; като влезеш между лоши хора, ще имаш тяхното ухане. Лошите хора имат едно много лошо ухане – ако е развито вашето обоняние, ще го усетите. Добрите хора имат ухане като на цветята. Някой път вие усещате неразположение духом – смачкан ви е животът и няма смисъл. Това произтича от хората, между които сте минали. От страданията, които имате, на всеки десет деветте са чужди, едно е ваше. Дали сте само някакъв повод, другото е чуждо.

Ние, хората, даже като мислим за Бога, мислим като за себе си. Речеш да мислиш за Него, но кажеш: „Той за мене ли ще мисли?“. Ако Бог не мисли за тебе, Той не е

Господ. Ние нямаме ясна представа, че влизаме в съставните части на Неговия живот, че в Него живеем. Следователно Той е заставен по самата необходимост да мисли за нас. Обръща ми Бог внимание, че аз Му причинявам болка – по човешки говоря. Наричаме Го дълготърпелив, че ни търпи. Поучава те Бог, поучава те, и най-после Той, Който е най-добър, най-благ, някой път излезе от търпение, за да те накаже. Малко те хване за ухото, заболи те; някой път те хване за носа, стисне те, или за устата те стисне, или за пъпа те хване. Като те стисне, заболи те коремът; като те бутне за кръста, заболи те кръстът. Като не вървиш по правия път на доброто, бутне те по коляното; като не си добър, по лакътя те бутне. Като не си умен, по върха на носа те бутне; като не следваш Истината, очите те заболяват. Като не следваш пътя на Мъдростта, ушите те заболяват; щом не караш ума си на работа, започва да иде главоболието. Сърцето като не служи на Господа, то те заболи. Щом те боли, разбира се, не знае да люби истински твоето сърце. Нали на хората, на които изстиват ръцете, им окапват мускулите на ръцете.

Казвам: ако ние оправим живота си и започнем да живеем в новия живот, както Бог ни е създал, всичките болести ще изчезнат. Те са недъзи. Виждам, че болестите са като храненици, които храним даром. Те ядат и пият на общо основание: ние печелим за тях, а те ядат и пият. Ние печелим, като сме силни, а те ни карат: това направи, онова направи. Аз гледам, изследвам навиците на човека. Минавали са някъде хора, които са лакоми. След като такъв отmine, слушам в себе си, той ми казва: „Защо не вземеш да ядеш, на какво си замязал? Какво си толкова скържав, наяж се, да се позагладиш малко. Виж лицето ти на какво е заприличало, пожълтяло е, не може ли да почервенеет малко?“. Питам: „Какво да ям?“ „Заколи едно пиле, опечи го. Взemi една скумрия, хубава, прясна, опечи я. Взemi картошки, но ги опържи със зехтин. Какво е това – само с печени картошки става ли?“. Отвън аз махам с ръка, за да се освободя от тия мисли край ухото

си, казвам: „Стига толкова!“. Но онзи говори: „Слушай, ти трябва да ме послушаш, желая ти доброто“. По някой път съм ги оставял... Питам онези: „Какво искате сега?“ „Скумрия“. Взема аз две-три, приготвя ги. Тогава намеря някой отвън и казвам: „Аз още не съм се научил да ям, викам моя човек, за да се науча как яде“. Питам духовете: „Харесвате ли това?“. Отговарят ми: „Ти, ти яж, не мой!“. Казвам: „Аз не съм се научил още“.

Та от това съм извадил заключение: цяла плеяда са около някой лаком човек – видят ли те, останат при тебе и започват да ти дават съвет. Но те обичат само уханието: като печеш рибата, като миришат, на тях мед им пада на сърцето. Казвам: сега тъй, както ви представих предмета, той е малко преувеличен – седемдесет и пет процента е вярно, двайсет и пет процента е преувеличено. Нали някой път увеличават предметите, за да ги направят видими? Ако е много малък, той е невидим.

Забележете: храненето е свързано с Любовта. Човек, който не знае да яде, не може да люби. Любовта на физическото поле зависи напълно от яденето. Първата степен на физическото поле е яденето. Ако знаеш как да ядеш, не те боли коремът. Любовта е здраве. Щом те заболи коремът, има някакъв недъг, проявлението на физическата любов не е нормално. Тогава, ако те боли коремът, може да има разстройство в черния гроб. Черният гроб е зает с нисшите чувства. Тогава ставате капризни, възискателни: намираш махна на хората, не ти се угажда, каквото и да ти сготвят, всичко е лошо. Щом се разстрои черният гроб, човек става песимист; щом се поправи черният гроб, човек става оптимист, става весел. Хубаво е човек да яде храна, която обича. За да се поправите, никога не яжте храна, която не обичате. Плотът, който обичаш, лечебно ти действа.

Законът е същият и за гледането: никога не гледай един предмет, който не обичаш. Всякога спирай погледа си на туй, което обичаш – здравословно действа. Никога не слушай това, което не обичаш. Скарат се двама души, ти ще идеш да ги слушаш. Слушай някой хубав разговор:

ако някои хора разговарят, слушай хубавият разговор как ухае. Каквото и да е хубаво, отдай му внимание, ако искаш да бъдеш здрав. Никога не пипай неща, които са груби: пипай онези предмети, които са гладки, меки, които произвеждат приятно впечатление – те са хармонични и здравословни. Казвам: дали ще оздравее човек, това зависи от характера, който трябва да поставим в действие.

Мога да ви говоря за петнайсема глава от Лука, но какво ще ви ползва това? Този син защо пострада? Той отиде да яде и да пие, но не знаеше как да яде и изпояде всичко. Живя един разгулен живот, отиде да пасе свинете, но и от храната на свинете не му даваха. Там Христос е дал основни наброски. Аз зная защо не можеше да яде рожкови: зъби нямаше, пък рожковите не са меки. Не му даваха да яде, значи Блудният син нямаше мека храна, без зъби остана. Като са му взели зъбите, не му дават рожкови, пък нямаше огън, където да ги свари, та да поомекнат. Питаме: „Как така да не му дават рожкови?“. Вие нямате зъби: ако ви дам орехи, как ще ги ядете; или ако ви дам яки ябълки, как ще ги ядете? Нямате зъби, за да ви дам сухари: който има зъби, сгъвква ги.

Та казвам: онези, коравите мисли, оставете ги настрана. Коравите мисли, коравите желания, които нямат никакво съдържание – всички тия неща ги оставете. Трябва да се занимавате с неща, които изтичат от Бога. Туй е хубавото, което от Бога се ражда. Ние считаме, че едно дете, като се роди, носи онова Божествено благо. Ако майката е добра и бащата е добър, то и детето е добро, носи в себе си много добри заложби. Ако бащата и майката, които са били проводници на това дете, са били неразположени, и детето не носи голямо богатство в себе си.

Та казвам: първото начало е, че трябва да имаме особено понятие за Бога. Когато мислим за Любовта, трябва да мислим за Бога. Той е единственото същество, което ни обича, и никой глас Му не е чул. Чуваме гласа Му и Неговият глас е толкова приятен, но по човешки не слушаме. Най-хубавите неща все от Него идат. Бог, когато

иска да ти обърне внимание, ще ти обърне внимание. Върху много хубава ябълка ще ти обърне внимание, върху хубав извор ще ти обърне внимание; или ще ти обърне внимание на много хубаво облечена пеперуда, на някой цвят. Казва Христос: „Ако Бог така облича тревата, която днес я има, а утре е суха, ако нея царски облича, няма ли да облече вас повече?“. Ако на пеперудата Бог дава най-хубавата храна, защо и на вас да не даде по-добра?

Като помислите за Бога, трябва да имате това чувство, че всичките ви неразположения ще изчезнат. Ако Божията Любов не може да надделее над всичките противоречия, които съществуват в света, това е ужасно нещо. Този е умрял, онзи е умрял, този го боли това, онзи го боли онова... Ако не е Божията Любов, светът ще мяза на цял аг. Аз считам за голямо геройство да идете на бойното поле. Войниците какво правят? Знаеш какво нещо е там – касаницата е нищо. Хора има, на части разпокъсани, разхвърляни... Хората стават толкова жестоки, те свикват напред да вървят за победа и казват: „Победихме“. От осем хиляди години все побеждават – и все са победени. Де е Велика България на Симеон²³ или на Иван Асен²⁴? Сега малко се приближаваме към нея.

Не е ли по-хубаво да имаме една такава голяма гържава: умът ни да бъде широк, да виждаме Божиите блага? Не е ли хубаво да виждаме духовния свят? Духовният свят е свят на сърцето, умът е на умствения свят. Трябва да имаме блаженство да живеем в духовния свят. Аз считам духовния свят за парк, в който човешката душа може да се разхожда. Аз считам умствения свят за парк, в който умът трябва да се разхожда. Ако нямаш гостъп в този парк, за да видиш богатата, защо ти е само на картина да гледаш? Изисква се начин, метод за изучаване на тази работа, за която ви говоря. Трудно е това, трудно нещо е човек да се учи да яде, но е възможно. Ако вземе човек да се учи да яде, за да направи яденето проводник на Божията Любов, ако иска да изучи пътищата на Любовта, това не е лесно. Най-първо по три пъти на ден се опитвайте по любов да ядете. Като седнеш и е закъсняло яденето, да не се разтревожиш, а

да ти е приятно, че е закъсняло, че не е сготвено, и да очакваш яденето с любов. А ти веднага кипнеш: как да не ти се сготви това ядене! На пеперудите кой им готви?

Бъдете уверени: често яденето не става навреме, понеже любов нямате. Хлябът щом не се е опекар, любов нямате. Даже аз съм правил изследвания със себе си: често, когато и моята любов намалее, хлябът мухлясва по-скоро. Когато е силна любовта, никак не се явява мухъл; като намалее любовта, мухлясва хлябът. Когато моята любов намалее, молците ми ядат грехите; когато любовта ми е силна, никакъв молец не каца на грехите ми. Та казвам: ако вашите грехи молците ги ядат, любовта ви е малка; ако хлябът не ви достига, любовта ви е малка – това е, което аз зная. Няма какво да ви разправам – знаеш колко мъчно е да обичаш човека, нещо ти пречатства. Не че не го обичаш, но от него излиза едно уханье, лошо уханье.

Аз ще ви приведа един пример из живота на доктор Миркович²⁵. Той искаше да приложи Новото учение. Един български младеж беше чиновник в едно русенско село. Заинтересувал се от евангелистите и станал евангелист. После баптистите го заинтересували, започнали да го убеждават и го кръщават – станал баптист. Като станал баптист, изхвърлят го от службата. Казва той на баптистите: „Аз тук само за хляба си ще служавам“. Отговарят му: „Иди си търси работа на друго място“. Този баптист, при когото искал да остане, бил бакалин. Бакалинът не иска младежът да остане при него, защото ще види как работят и ще ги критикува. Страх ги е да не види, че те послъгват. Доста са умни, казват: „Не си за нас. Трудна е тази работа, потърси си друга“. Един ден той ми пише писмо: „Закъсах, ходих в Румъния, какво да правя?“. Казвам: „Ела във Варна“. Дойде той, замязал на циганин, миришат му краката, целият мирише. Завеждам го при доктора. Той го погледна, понеже обича чистотата, даде му половин лев, даде му една риза и гащи, съблече си грехите и му ги даде. Казва му: „Твоите грехи ще ги хвърлиш“. Прати го на баня да се очисти, каза му: „Тия грехи ги дай някому“. Връща се младежът, гледам го –

хубаво облечен, замязал на доктора. Купи му Миркович също обуца, чорапи, каза: „Тук ще останеш, при нас. Ще ядеш, каквото ядем. Ти ще ядеш, каквото Господ дал“. Най-после иска да му създаде работа, пита: „Какво да го правим?“. Казвам: „Да го поставим да продава книги“.

Имаше един книжар във Варна, Велчев. Отиде Миркович при него, каза: „Дайте му да продава книги, колкото иска, аз кредитирам заради него“. Взе книгите младежът, отиде някъде и не се върна вече. Казва ми Миркович: „Не се върна вашият“. Рекох: „Ние да сме на негово място, ще направим същото. Може да е направил някое добро някъде“. Поусмихна се докторът. Отивам един ден в книжарницата, казва ми Велчев: „Вашият избраник ми задигна толкоз книги – за няколко хиляди.“ „Колко ти дължим? Момък е, стават тия работи. Ние не искаме да те подяждаме, ще ги платим, а ти считай, че той ти е платил. Този момък може би още не е продал книгите, намира се в трудно положение. Като продаде книгите, може да гоиде. Ти да не се смуцаваш – колкото струват, ще платим“. Платихме му; казва: „Много добре постъпвате. Така трябва да се постъпва“.

Велчев беше много възискателен – точно дава и взема. Друг евангелист ако иска да му заеме пари назаем, казва: „Чакай да видя имам ли тия пари в касата?“. Отваря касата и казва: „Толкова пари, колкото ти искаш, не мога да ти дам. Понеже ако ти не платиш, аз трябва да ги платя. Не искам да лъжа. Понеже нямам толкова пари, колкото искаш, да ти гарантирам, не мога да гарантирам. Аз имам правило: когато някой иска да му гарантирам, не гарантирам, докато аз нямам толкова пари в касата. Като имам, тогава може да гарантирам“. Казвам му: „Харесвам това, една хубава черта е“. Рекох: „Тури тия пари в касата, които ти давам, за да можеш да му гарантираш. Ако ние не ти дадем, няма да можеш да гарантираш“. Като му платихме ние, вече имаше толкова пари в касата, за да може да гарантира.

Всякога трябва да имаме нещо в касата, с което да гарантираме; една хубава черта е това. Вие ще кажете: „Как да правим туй?“. Това, което съм проверил, е вяр-

но, може и вие да направите опита. Аз ако имам един цял хляб, един обикновен хляб от едно кило, като дойде някой да ми иска, дам му половината. След като той си замине, моят хляб е пак цял – онзи иде с половината. И той ако даде половината от своя хляб, и неговият хляб пак ще стане цял. Онзи, който е взел четвъртината, ако я направи осмина, хлябът му пак цял ще бъде. Постоянно се намалява хлябът, но който дава, неговият все цял остава. Доброто има такова свойство: то никога не остава парче. Доброто е винаги цяло в себе си – то е като един извор, който никога не се изпразва; винаги каквото излезе от него, излиза изобилно.

Казвам: това е вярно в закона на Любовта. Ако всичките хора биха служили на Любовта с пълна пара, никога нямаше да има недоумък. Ако някой път се ражда недоумък, то е от безлюбие. Този закон е верен – ние страдаме от безлюбието. Болестите се явяват от безлюбие, невестството се явява от безлюбие – всичко това се ражда, когато не изпълняваме закона на Любовта. Писанието казва: „Когато пътищата на един човек са благоприятни на Бога, Той го примирява с враговете му“. Когато служим на Бога по закона на Любовта, Бог ни примирява с враговете ни. Най-първо, когато служим на Бога с любов, ние сме победители на злото – Той подчинява злото. Казвам: каква велика задача имаме! Туй, което сега ви говоря, да не мислите, че за един ден може да стане или за една седмица, или за един месец, или за година? Може би и за десет години не може да стане. Ние трябва да бъдем добри – това е цяла наука. Трябва да благодарите на Бога за малките добрини, които всеки ден придобивате. Колкото и малко да придобиете от доброто, трябва да бъдете благодарни, да се радвате. Опитай втори път, трети път, четвърти, пети, шести път... Като направиш сто опита, ще остане само един процент невъзможно. Казвам: докато направим сто опита с Любовта, дотогава е мъчно; щом направиш сто опита, законът е завършен.

Сега ние не се решаваме да проповядваме с любов. Много хора говорят за Любовта, но не са започнали с Любовта. Това не е любов, ако ходим да търсим какво

сме дали някому. Ако дам на един човек чаша вода при един голям извор, ще ходя ли да търся какво съм му дал? Ако съм в една местност, която цялата е пълна с късове злато – по десет, петнайсет, двайсет, трийсет и пет кила, затова, че съм дал някому две или три кила, ще ходя ли да го търся? Аз се радвам, че той е взел. В Любовта всичко е тъй изобилно, че не може да става дума за някакво противоречие – в нея е изключено всяко противоречие. Всички противоречия произтичат от един вътрешен недоумък; или пък от това, че ние не вървим в пътя на Божията Любов, в Божественото изобилие.

Та сега ви казвам: „Аз съм пътят, истината и животът“. Тия думи казва Христос, което значи: „Аз съм пътят, по който всичките богатства идват; Аз съм пътят, по който всичката свобода иде; Аз съм пътят, по който всичкото знание иде“. И животът е онова, което всеки човек иска – всичко иде по тия три пътя. При човек, който върви по пътя на Любовта, всичките блага идват. Благата на Любовта идат, благата на Мъдростта идат, благата на Истината идат, благата на Свободата идат. Какво повече от това човек трябва да желае? От Любовта иде животът. Какво по-хубаво нещо има от живота? От Мъдростта иде знанието. Какво по-хубаво има от знанието? От Истината иде свободата. Какво по-хубаво нещо има от свободата? Та казвам: ако тръгнем по новия път – да приложим свободата, ще имаме придобивките на живота, на знанието и на свободата.

„Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго истиннаго Бога.“ Познанието е само една трета – трябва да прилагаме тъй знание, което имаме. Тогава вече ще имаме резултатите на знанието. Сега и ние, като се върнем като този, младия син, трябва да се върнем с желанието да приложим Божия закон в живота. Той ще ни облече с тази греха, с грехата на Любовта. Ще заколи телето – това е телето на любовта. Ще ни даде пръстена – той е пръстенът на Любовта. Сръдната на стария брат, който се сърдеше отвън, показва, че той е човекът, който не разбира Любовта. Това е сегашният живот, който

живеем. Ние трябва да напуснем стария живот. Казва бащата на стария брат: „Всичко, каквото имам, твое е“. Знаете ли какво значи това? „Един ден и ти ще бъдеш в странство и ще се върнеш като брат ти. Тогава всичко, каквото имам, ще бъде твое. И за тебе ще заколя теле, и за тебе ще има грехи и пръстен“.

Казвам: трябва да станем като младия син; или както е казал Христос: „Ако не станете като малките деца, не можете да влезете в Царството Небесно“. Ако не станем като малките деца, не можем да влезем в Царството Божие, да разберем Божията Любов. Само един човек, който е имал опитността на този млад син, може да разбере какво нещо е Божията Любов. Та казвам: служете на този закон! Казва младият син: „Не съм достоен да се нарека твой син, но ме приеми като един от твоите наемници“. Бащата го прегърна и целуна и каза: „Синко, ти си избрал Любовта. Всичкото, каквото имам, твое е“.

Не трябва да чакаме да умрем, за да се върнем при баща си, но сега да идем. Думата *умиране* е много добра. Още днес ние можем да влезем в другия свят. Идеш в училището – умрял си. След у сложи запетая – у, *мира*. Това е спокойствие, учение, един живот без война – това е *умиране*. Умира човек... Ние сега чакаме да умрем, та да ни пренесат на тарга. Не, не, един стимул ще ви дам на вас. Всеки човек, който влезе в пътя на Любовта, той най-първо ще стане един скъпоценен камък. Ако е момък, ще го носи на пръста си една мома, и то най-любящата мома; ако е мома, ще го носи най-красивият момък, и то най-любящият. И те, без да знаят кой е, ще го носят и ще го поглеждат.

Сега бих желал да бъдете такива скъпоценни камъни на пръста на най-хубавите момичета и на най-хубавите момчета. Кажете: „Господи, и сто и двайсет години да ни отнемем, в този път ще вървим“.

Отче наш

29 ноември 1942 г., неделя, 5 ч.с., София, Изгрев

ОТВЪН – ДРЪНКАНЕТО, ОТВЪТРЕ – УЧЕНЕТО

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Ще прочета 15. глава от Евангелието на Матей.

Ние по някой път четем Евангелието, без да го разбираме. Аз считам, че Евангелието има милиони възли. Като го четеш, ако развързваш един възел, ползваш се, ако не го развързваш, не се ползваш. Човек като прочете Евангелието, развърже всички възли, потегли конеца, да стане гладък – и тогава можеш да плетеш, за да направиш нещо. Като е вързан конецът на възли, нищо не става.

Сега ще се научите да четете без възли. Прочети първи, втори и трети стих. Защо са блажени нисшите духом? Защото нямат възли, разрешили са ги: тяхно е Царството Небесно. Които не е развързал възлите, не може да влезе в Царството Небесно. Под думите *нисши духом* разбираме развързани възли. Блажени нажалените – и те са развързани възли. Ако сееш жито, когато не вали гъжд, какво става? Житото сега сухо, нищо не израства. Блажени са нажалените, които са разрешили противоречията, които нямат никакви възли на противоречия. Казваш: „Защо съм сиромаш?“. Там е работата – сиромашията е най-голямото богатство. Сиромашията е най-голямото богатство за слабия човек, по-голямо богатство от сиромашията за него няма. На едно гете ако му сложиш цял чувал, какво ще прави? Ще го смачка. Блажено е това гете, на което даваш десетина грама в ръката. Какво му дава майката? Ще го сложи на гърдите, ще му даде десетина грама мляко – това е достатъчно. Другояче ако му даде – две, три или четири кила, ще го повреди. Прочетете 4., 5. и 6. стих.

Няма по-голямо нещастие от това, човек да е сит. Блажени са гладните, там е приятността. Като не си гладен, не ти се яде; каквото ти сготвят, казваши: „Туй не е хубаво, онуй не е хубаво“. Като си гладен, каквото ти сготвят, радваш се и благодариш. Блажени са, които гладуват. „Блажени са милостивите, защото те помилвани ще бъдат.“ По някой път вие искате да знаете какво нещо е милостив човек. Не зная как да ви се представи милостивият човек. Да бъдеш милостив към някое дете значи да го погладиш по лицето, по главата. Питаш: „Какво става с милостта?“. Ако не ни милва светлината, ако не ни милва въздухът, ако не ни милва водата, ако не ни милва хлябът, какво ще стане с нас? Като влиза хлябът, помилва ни, полекичка ни поглади отвътре. Като ни поглади, на нас ни става приятно; поглади устата ни.

Сега хората разбират, че без гладене не става. Милостив човек значи да глади, да милва. Хората не са научени да милват. Искаш да помилваш някого – измий си три пъти ръцете, да няма кир. Като го милваш, оставяш кир по лицето и тази кир запушва порите, въздухът не може да влиза. Когато милвате някого, измийте си ръцете хубаво! Искате ли да отидете на гости някъде, измийте си краката, за да няма никаква кир. Дагат ви нова греха – измийте три пъти тялото си, че така облечете новата греха. Пък сега кир имате – и обличате новата греха, а тя се оцапва. Дагат ти някой подарък – умий ума си, за да няма кир. Тази кир, която остава в ума, това е една нечиста мисъл. Казвате: „Защо ми е тази ябълка?“ – не сте доволни от една ябълка. Казвате: „Да беше кошница, разбирам“. В една ябълка има най-много три семена. Но като посадите три семена, след три-четири години ще ви дагат по три ябълки, след четири години ще станат дванадесет ябълки. Като се минат десетина години, ще имате десетина коша с ябълки. Това е въпрос на време.

Има две неща, които хората не разбират: защо човек трябва да бъде малък? Никой от вас не иска да стане малък, нали така? Но за да дойде от невидимия свят във физическия, той е станал толкова малък, че никой

не може да го види. После човек дълго време расте – и стане голям.

Сега прочетете 8., 9. и 10. стих от 15. глава. Ако вашата правда не надмине правдата на книжниците и фарисеите, защо ви е? Има един анекдот. Една циганка си имала циганче. То заболяло и казало: „Мамо, геврече!“ „Ще купим, мама.“ „Мамо, симидче!“ „Ще купим, мама.“ „Мамо, смокини!“ „Ще купим, мама.“ „Мамо, млечице!“ „Ще купим, мама.“ „Мамо, масло!“ „Ще купим, мама“. Каквото искало циганчето, майката все казвала: „Ще купим“. Най-после циганчето умряло. Тя казала: „Мама, поне от всичко си похапна“. Учението на книжниците и фарисеите е такова: „Ще купим, ще дадем“, докато най-после всичко се свърши и те казват: „Всичко дадохме на света“. Прочетете главата до края.

Във *Венир Бенир* в какво седи изкуството на пеенето? Ако пееш само един тон, какво ще бъде, каква песен ще бъде това? Значи трябва да минаваш от един тон в друг, и при това да знаеш за каква част от времето да държиш всеки тон; да разбираш всеки тон от какво се нуждае и да му го дадеш. Някои тонове се нуждаят от топлина. Като вземеш някой тон, той не е облечен, трепери; като го облечеш, постопля се. Някои тонове се нуждаят от светлинка, цветовете трябва да имат. Ако е черен тонът, не върви. После трябва да знаеш всеки тон какво желае. *До* иска да се освободи от всичките мъчнотии, *ре* иска да стане войник със сабя; *ми* иска да е добре облечен, с хубава шапка, хубави обувца и хубав колан да им; *фа* иска да е богат, да има апартамент, да има хубава постлана стая, със столове. *Сол* е тицеславен, той иска да се покаже, всичките хора да го познават; *ла* иска министър да бъде, да е тежък като владица, корона да има; *си* иска да има хубав обяд. Дето е хубавото ядене, това е музика. Ако не знаеш да пееш, каква музика има? Та сега по новия начин трябва да се пее.

Христос казва: „Да възлюбим“. Знаете ли как се любя? Толкова години сте любили, кажете ми какво нещо е Любовта от ваше гледище. Искате хората да ви любят

– че как? Трябва да покажеш на някой човек как трябва да те люби – не как да обича, но как трябва да люби. Опасна работа е Любовта, тя е като ченгел: дето те хване – отляво, отдясно, не те пуска. Като те залюби, тури ти юлар, казва: „Никъде няма да ходиш“. Майката, като роди дете, казва: „Вкъщи ще седиш, няма да ходиш навън“. В училище, като те обикне, учителят казва: „В класа ще седиш, ще четеш хубаво, ще пишеш хубаво“. Станеш войник, обикне те офицерът: пушката на рамо ще носиш, не си свободен. Искате да ви любят. Нали ви любят сега?! Казвате после: „Много строг е офицерът“. Че това е любов. Сиромашията – това е любов; богатството – това е любов. Като чуя, че някой е забогатял, че са го обикнали, казвам: „Той е натоварен кон“. Това е богат човек. Казва някой: „Сиромаш е“. Казвам: „Това е разтоварен кон“. Конят нищо ли няма на гърба си – това е сиромашията. В какво седи преимуществото на натоварения и на ненатоварения кон, кой е по-щастлив? И двамата са щастливи. Натовареният кон трябва да е гладен; като го разтоварят, той има какво да яде. Нахраненият кон трябва да е разтоварен. Като си хубаво нахранен, няма нужда да те товарят. Като си гладен, трябва да си натоварен – тогава има какво да ядеш. Като не си гладен, защо ти е товарът? Тогава трябва да ходиш свободно по пътя, гърбът ти да е свободен.

Сега това е философията. Вие можете да кажете: „Тъй трябва да бъде“, но я да се приложи Любовта! Онзи, който люби и дава повече, е нещастен; който дава по-малко, е щастлив. На обичания, когато му дават повече, тогава е щастлив; когато му дават малко, той е нещастен. Който обича, като дава много, е нещастен. Който е обичан при многото, той е щастлив. Който обича, когато дава малко, е щастлив. Ще кажете: „Защо е така?“. Философски трябва да го разбираме. Направиш една погрешка и учителят реши да ти удари десет тояги с пръчица по задницата, та да ти даде изобилно. Какво ще те ползват десетте удара по задницата с дрянкова пръчка? Боли те. Реши ли учителят да ти даде по-малко с дрянвата пръч-

ка, така е по-хубаво. Това е само едната страна. Гладен си. Реша ли някой да ти даде една хапка, струва си при глад; но като си гладен, повече си струва да ти дадат двайсет хапки. Значи при яденето, когато искат да намалят наказанието, не ти е приятно; когато при боя искат да намалят наказанието, приятно ти е. Защо е така? Защото при яденето ти ще биеш: като ти дадат яденето, дават ти го да го накажеш. При тояжката ти не наказваш, но тояжката ще покаже силата си, а ти само ще определиш колко те боли. Ти ще покажеш колко те боли, тояжката ще покаже силата си. Ако ти причинява болка, силна е; ако не ти причинява болка, не е силна.

Сега защо трябва да се обичат хората и защо трябва да се любя? Вие не сте мислили досега за това. Преди да си се влюбил, мирна ти е главата: обличаш се спокойно, ядеш спокойно, седиш спокойно, спиш спокойно, ставаш спокойно. Щом се влюбиш, всичко се обърне с главата надолу. При все това, че се обръща с главата надолу, пак го искаш, мъчиш се. Този, когото обичаш, те мъчи, и пак ти е приятно. Имаш едно дете – заминало е някъде, отишло е да се разходи. Майката се безпокои какво е станало с него: да не се е удавило някъде, да не го е прегазила някоя кола, да не са го откраднали, за да го занесат някъде – за хиляди неща. Като се върне детето, тя ще го гълчи къде е ходило. Къде е погрешката в любовта? Погрешката в любовта ето къде е: в това, че като го родиш, и ти трябва навсякъде да ходиш с него. То тръгне някъде – и ти отиваш с него. Някой се е оженил, за да ходи с жена си – навсякъде да ходи с нея. Но той я оставя сама да ходи – там е опасността. Жената е оставила мъжа да ходи сам – там е опасността; тя като ходи с него, няма опасност.

Представете си сега, че имате един мъж и една жена за изяснение само. Едно изяснение ще ви дам за любовта, за да няма противоречие. Вие имате ревност. Ревността е ченгел – като те хване, не пуца. Всяко нещо, което ченгелът е хванал, трябва да дойде до тебе, за да го извадиш. Да допуснем по нов начин сега: мъжът е красив

и жената е красива, тръгнаха са двамата. Жената ще влезе в обществото на други жени – тя е красива, но и те са красиви. В нея се явява мисълта да не би да му се завърти главата от другите красиви жени. Жената трябва да се смали и да влезе в мъжа си, да се скрие в него и да го наблюдава отвътре. Тя трябва да се смее на жените, когато той ги прегръща и целува, понеже тогава и тя ще ги целува, ще му дава вода. Мъжът не може да целуне една жена, ако жената не е в него – тогава целувката не струва. Когато жената е в мъжа и той целуне жена, хас целувка е това; когато мъжът е в жената и тя целуне мъж, тогава целувката е намясто. Как ще разберете това?

Питам ви сега: кое е по-хубаво – да имате замръзнала вода в едно шише или размръзнала? Ще речеш да я излееш – не излиза водата. Разтопиш водата в шишето – излезе, изсипеш я. Де е по-хубавото? Да целуваш размръзнала се вода; ти не можеш да я целуваш, ако водата е замръзнала. Житото, което расте, ли е по-добро, или това, което не расте? Казвате: „Да не се целуват хората“. Съгласен съм, но така няма да има никакво плодородие. Целуват ли се хората, плодородие има. Там има противоречие: по-добре е да се целуват, отколкото да не се целуват; по-добре е да се бият, отколкото да не се бият. Биенето е вършеене. Няма ли да има овършано жито, няма да има ядене. Сега вие искате без бой, искате без целувки. Не зная дали може, няма такъв свят. Без целувки значи само един човек да е на света; с целувки много хора трябва да има на света. Без бой само един човек трябва да има на света; с бой много хора трябва да има на света. Вие сега искате да има много хора в света без бой. Това е невъзможно, един трябва да бъде. С кого ще се бие той? Щом са много, тогава ще има бой.

Какво разбирате под бой? Два смисъла има думата *бой*. Бой значи растеж, висок да бъдеш; бой значи и да те бият. Кое от двете е правилно? Българинът казва, че бият някого, за да расте. Защо не са го били? Защото расте. Който расте, не го бият; който не расте, го

бият. Кого бият – нали този, който не е добър? Който е добър, не го бият. Що значи доброта и лошавина? Не расте човек, затова го бият. Вие сега не знаете защо ви бият. Щом ви бият, значи не растете; щом не ви бият, значи растете. Доброто е растене в света. Казва някой: „Добър човек трябва да бъдеш“. В доброто ако не можеш да обмениш едно благо, което Бог е дал на другите, ти не си добър. Слънцето е добро, понеже обменя своята енергия със Земята. Двама души са добри, понеже обменят своите мисли, своите чувства и сили, обменят и благата, които имат. Когато ние обменяме правилно, това е добро. Всякога ние страдаме, когато не искаме да обменяме онова, което Бог ни е дал. Кога е виновен ученикът? Когато не учи. Кога е виновен учителят? Когато не преподава. Кога е виновна майката? Когато не ражда.

Ние трябва да гоидем до положителната страна. Всякога, когато не изпъняваме Волята Божия както трябва, идат противоречията в света. Сега разбирайте правилно думата *раждане*. Ние се безпокоим. Всеки човек трябва да ражда: в мисълта си трябва да ражда, в душата си трябва да ражда, в сърцето си трябва да ражда, във волята си трябва да ражда. Раждането е един Божествен процес, то е като светлината, която излиза от Слънцето. Такава светлина трябва да има и човешкият ум, и човешкото сърце, и човешката гуша, и човешката сила.

Ние, съвременните хора, имаме повърхностни разбирания. Например вчера имахме празничен ден. София бе блокирана: никой не можеше да излиза от къщи. Не сте ли доволни? Всички бяха затворени вкъщи, никой да не излиза навън. Какво лошо има в това? Дойдоха да ви посетят вашите любещи, да питат как сте, как живеете, имате ли да ядете, да пиете, какъв е апартаментът ви. После те искат да ви видят какво имате: има ли малко брашънце на тавана или в килерчето, после в гардероба колко грехи имате. Щом се роди една ябълка, трябва да има някой, който да я погали по някой път. Вие се сърдите понякога, че или някой старец, или някой възрастен човек трябва да я погали, или пък някое дете трябва да я по-

гали. Ако тази ябълка те не я погаят, ще я погаят хапливите мухи, червейчетата ще я погаят. Питам: тази ябълка кой е по-добре да я погали – човекът или някоя муха? И мухата е добра, но това не си струва – тя няма да плати много. Един червей пък още по-малко ще плати.

Един кон роптаел в света, че го яздело едно дете. Този кон не бил доволен. „Едно дете, този хлапак да се качи – и той да ме язди!“ – казал конят. Срѣдната на коня, задето бил недоволен защо детето го яздило, се чула и го дали на един възрастен кираджия. Впрегнали го, мъжът взел камшика, качил се в колата. Питам: кое е по хубаво – дете да те язди или юнак с камшик да те кара? По-добре малките скърби да ни карат, отколкото големите. Дойде ти една скръб – благодари, че се е качила на гърба ти. Ако от тази не си доволен, ще дойде по-голяма. С каруцата ще дойдат, ще те впрегнат – и онзи с камшика ще дойде... Ще опиташ това в закона на Любовта. Всички ние го опитваме в закона на Мъдростта, всички ние го опитваме в закона на Истината. Това, което опиташ и го намериш за добре, щом го харесах и щом го искаш, ще ти го дадат. Затова трябва да искаме само това, което сме опитали.

Къде е грешката на съвременните хора? Погрешката е, че ние не искаме онова, което ни е нужно от сутрин до вечер, но искаме за една, за две, за десет, за сто години да се осигурим. Там е погрешката. Ако отидеш в бакалницата, там има една бакалска любов. От какво зависи бакалската любов? Зависи от звонковите, които имаш; а по някой път зависи от книжните пари. Някой път звонковите може да бъдат или златни, или сребърни. Като покажеш на бакалина златните монети, отварят му се очите; като покажеш сребърните, по-малко му се отварят, а като покажеш книжните, обикновено му се отварят очите. Книжните пари той небрежно ги туря в джоба си. Ако е златна парата, в кесията я слага, казва: „Нещо особено е това“. Вие сега нямате добро понятие за златните монети. Отиваш да пазаруваш – бакалинът е доволен, като пазаруваш повече. Ако малко пазаруваш, сто грама ако искаш, като те погледне, недоволен е – той

ще изхарчи повече енергия за сто грама, да ти тегли тая захар, отколкото ще спечели.

По някой път вие искате идеалната любов. Аз мисля, че плодните дървета показват идеалната любов. Като идеш при някоя ябълка, тя казва: „Обери която ябълка искаш, намери и откъсни най-хубавата. Изяжте ябълката и посадете семката“. Тя не казва: „Плати“. Идеш при бакалина, искаш много, а той ти казва: „Ще платиш. Много купуваш, много ще платиш. Малко купуваш, малко ще платиш“. Тебе това не те задоволява. Хубаво, щом дойде Любовта, как ще я задоволим? Вие казвате: „Да обичаш!“. Самата любов иска това. Какво иска Любовта? Един учител, за да обикне учениците, какво иска от тях? Ако учителят обикне учениците и те не учат, това не задоволява учителя; ако тия ученици учат, тогава той е задоволен от тях. И обратното е вярно. Ако учениците обикнат учителя си, какво искат от него? Да им преподава добре. Вие обичате един учител по музика и искате да ви предаде хубаво тази музика, за да можете да я научите. Ако този учител не преподава музиката добре, децата мислят, че учителят няма любов към тях. Учителят, когато преподава музика, иска те добре да учат. Едновременно с това ако учениците любят, и те искат нещо от учителя; ако учителят люби, той иска нещо.

Бог ни обича и иска нещо от нас – ние да се научим да живеем добре; Той иска да бъдем свободни. Свободата се добива – тя не се налива като водата, но се придобива. Бог иска да имаме знание, но и знанието не се налива – то се придобива, постоянно се придобива. За да реализираме Любовта на Бога към нас, трябва да живеем добре, да бъдем свободни във всички свои действия. Ако в даден случай не знаеш кое е добро, ти не си свободен. Един ден дойде един ученик при мене и му дадох едно правило. Той пита: „Какво трябва да правя?“. Говорих му много работи и му казах така: „Който дрънка, да остане отвънка“. Дрънкането е нещо неорганизирано. Отиваш някъде – златни монети трябва. Дрънкането е празна работа отвън: това ще направя, онова ще направя. Онзи ме пита: „Защо който дрънка, остава отвънка?“. Защото

дрънкането иска широк свят, то не е тесен свят. Ако те затворят в един сандък, какво ще дрънкаш?

Ние, съвременните хора, нямаме отношение към Бога. Ние искаме Бог да ни обича, но нямаме отношение към Него, не учим; най-после нямаме и отношение към живота. Ние не възприемаме живота такъв, какъвто трябва да бъде. И знанието, което имаме, и то не е такова, каквото трябва да бъде; свободата, която имаме, и тя не е такава, каквато трябва да бъде. Най-малкото недоверие, което имаме, ни пречи. Вие искате някой да направи някаква работа за вас, но имате недоверие към него. Към някой крояч или шивач имате доверие, а някой път нямате доверие. Като сте му дали доверие и той ви направи хубава греха, доверието се оправдава; ако сте му дали доверие, но той не направи хубава греха, то не се оправдава. Погрешката тогава е в него.

Къде е погрешката сега? Ние трябва да оправдаем доверието, което Бог ни е дал. Той ни е изпратил на Земята, за да оправдаем това доверие. Ако ония условия, които Бог ни е дал, не ги оправдаем, тогава погрешката е наша. После доверието, което имаме един към друг, трябва също да го оправдаем. Доверието, което вие ми давате, аз трябва да го оправдая; и доверието, което аз ви давам, вие трябва да го оправдавате. Доверието, което ние имаме към Бога, Той го оправдава – Бог оправдава доверието, което ние имаме към Него. Онези, които уповават на Него, никога няма да бъдат излъгани – в Любовта на Бога човек никога не може да се излъже. Да възлюбиш Господа с всичкото си сърце, с всичката си душа, с всичката си сила, с всичкия си ум, значи да вложиш всичкия си капитал, който имаш, за да не пропадне. Христос казва: „Събирайте съкровищата на небето, гето крадец и молец не ги изяжда“.

Да ви приведа един пример, едно сравнение. Представете си, че един мъж се е оженил за една жена, която го бие два пъти на ден. Рядко става това, да го бие жената, тя да бъде по-силна – обикновено мъжът е по-силен и жените са повече бити, понеже са по-слаби. Представете си, че в жената се зароди съзнание един ден и си казва:

„Понеже аз го бия, ще го напусна“. Тя го напуска, за да не го бие. Защо го е напуснала? За да не го бие. Тя казва: „При него като съм, ще го бия. Не искам да му причинявам страдание“. Оженва се той за друга, която не го бие – милва го, готви му хубаво, урежда къщата хубаво. Първата става доволна, казва: „Аз се радвам, че той си намери добра другарка. Мене това ме радва“. Защо и вие по същия начин да не се радвате като първата жена? Тя се радва, че той има втора жена, която го гледа добре. Тази, първата, ако каже, че втората не е за него, като се върне, пак ще започне да го бие.

Сега приложете това вътре във вашия ум. Битият мъж означава лошите условия на човешката мисъл. Приложете добрата жена с добрите условия на човешкия живот, за да мисли право, приложете същия закон в сърцето. Че сърцето е ограничено – и това е лошият живот на сърцето. Приложете добрите условия на човешкото сърце, гето доброто може да се прояви вътрешно. Изводът, който имаме сега, е извод на живота. Често животът е опакован. В един живот често има най-малко седем опаковки. Някои хора са се научили да снемат само първата опаковка. Със седемте опаковки ако го вземеш, животът е много тежък. Като снемеш едната, има подобрене в живота; като снемеш втората, пак има подобрене; като снемеш третата и четвъртата, има още повече подобрене. Като снемеш всичките опаковки, това е блаженство, това е щастието на Земята: щастие е да снемеш всичките опаковки на живота.

За да можеш да снемеш всичките опаковки, трябва да бъдеш много умен, та да се ползваш от богатата, които са скрити във всяка една от тях. Представете си, че имате две опаковки. Едната е шеше, пълно със сладък гроздов сок; другата е шеше, пълно със сярна киселина. Казвам: втората опаковка не я отваряйте! Питаме: „Защо да не я отваряме?“. Не я отваряйте сега: сярната киселина е за хора, които разбират. Трябва човек да бъде много умен – тя изчиства петна, кривли работи; но който не знае как да я използва, може да се изгори.

Та казвам: в света има една любов, която е като сярна киселина, не я бутайте! Там се изисква голямо знание. Цялото шише няма да употребиш – много малка доза трябва да туриш във водата. Със сярната киселина може да се лекуваш, тя може да ти бъде като лекарство. По някой път вие искате да се запознаете с един ангел. В един ангел има най-малко 50–60 хиляди волта напрежение; или може да кажем, че има 50–60 хиляди градуса топлина. Как ще се запознаеш с него? Тук, на Земята, имаме много слаба температура. За да не се изгорим, температурата ни е 37 градуса. На тази любов топлината ѝ е 37 градуса. Ако имаме един светия, в него температурата е повече. Колкото някой е по-голям грешник, температурата е по-малка; колкото е по-голям праведник, температурата е по-голяма.

Всички неща, които не можете да ги приложите, какви са? Ти слушааш, че някой пее. Ако не можеш да приложиш пеенето, казваш: „Мене това не ме интересува“. Човек, който не може да пее, носи всичките нещастия. За да дойде някакво благо, трябва да знаеш да пееш. Целият свят, всичките тела, които пътуват през пространството, пеят, много хубаво пеят: почвата пее, въздухът пее, светлината пее, всичко пее. Виж вятърът по някой път колко хубаво пее: усилва се, отслабва, някъде има форте, някъде двойно форте има, по някой път е като барабанен бой – буря.

Ние, съвременните християни, искаме един бамбашка живот. Като се хванеш за един ангел на Любовта, не се тегли назад – когато се теглиш, съдира ти се дрехата. Щом те хване, каквато и да е любовта, върви, подчини се – както когато арестуват някого: той тръгне напред, стражарят – по него; не се противопоставя, понеже ще пати повече. Щом те хване Любовта, тръгни! Ако има нещо, на което трябва да се подчинявате, то е Любовта. Каквото и да ви каже, направете го: напред – напред; назад – назад. Ние, съвременните хора, започваме да се оправдаваме с Любовта. Като почнем да се оправдаваме с Любовта, дойдат всичките нещастия в света на главата

ни. Ако ме питате защо са нещастията в света, ще ви кажа: защото хората се противят на Любовта. Престанете да се противите на Любовта! На девет неща не се противете в света: на Любовта, на Мъдростта, на Истината; не се противете на живота, не се противете на знанието, не се противете на свободата, не се противете на движението, не се противете на учението и на работата. На всичко друго се противи, но щом усетиш, че е Любов, не се противи; щом усетиш, че е Мъдрост, не се противи; щом усетиш, че е Истина, не се противи! Щом усетиш, че е живот, щом усетиш, че е знание, щом усетиш, че е свобода, не се противи! Щом усетиш, че е движение, не се противи; щом усетиш, че е учение, не се противи; щом усетиш, че е работа, не се противи! На всичко друго се противи.

Казвам сега: най-първо започнете с трите от тези неща – изведнъж не може да се научите. Най-първо не се противете на Любовта, не се противете на Мъдростта и на Истината. Щом усетите тия три неща, не се противете, отстъпете им. Например полковникът, щом види генерала, отстъпва. Генералът, който не е пълен генерал²⁶, отстъпва, като види пълния генерал; а пък той отстъпва, като види царя. От простия войник до генерала – всички, като видят царя, отстъпват и поздравяват. Войникът козирува на ефрейтора, ефрейторът – на възводния, на фелдфебела, на поручика, на капитана, на майора, на подполковника, на полковника, на генерала, на пълния генерал и на царя. И най-после и царят им козирува: те като вдигнат ръка да козируват на него, и той вдигне ръка на тях. Това е законът на Любовта. Казва някой: „Аз на никого не козирувам“. Значи ти искаш да ти козируват, а ти да не козируваш. Любов за любов, мъдрост за мъдрост, истина за истина.

Блаженствата, които дава Христос, това са начини и методи да се примирявате с всичките противоречия, които съществуват в живота. Вие нали всякога се оплаквате? Кого как хване Любовта, той все се оплаква. Хване го Любовта с ченгел, той казва: „Съдра ми греха-

та“. Виновен си ти, понеже си се теглил. Казвай: „Съдра ми гърба“ – теглил си се. Любовта, като те хване, не се тегли; като речеш да правиш противоречие, дере, навсякъде дере. Някой път те хване за крака, някой път те хване за пъпа, хване те за пръста – дето те хване, не пуца. Някой път те хване за косата, някой път – за носа, някой път – за врата: навсякъде, дето те хване, не пуца. Като те хване, ти не се противи на Божествено-то. Заболи те бъбрекът – това е любов. Доjde някой, а бъбрекът те боли. Аз виждам – влюбил си се и тя те хване за бъбрека. Любовта хване някой за кръста. Той ми се оплаква, но аз виждам, че го е презърнала. Някого го боли коремът – за корема го е хванала.

Аз не вярвам, че има болни хора; има влюбени хора, нищо повече – те идват да се лекуват от болестта. Болестта, това са уловки на Любовта: тя ги е хванала, а те ѝ се противят. Щом минаваш близо до Любовта, тя те хваща. Който иска да не го хване, далече да стои. В Любовта има една хубава черта: тя никога не гони човека, за да го хване. Само ако той се блъсне в нея, хване го и не го пуца. Хване ли те веднъж тя, и да плачеш, няма пускане – никого не пуска. Всички сте хванати от Любовта. И да си блъскате главата, няма пускане: или ще си счупиш главата, или се подчини. Слушайте Любовта! Който не слуша Любовта, на прах и пепел ще стане. Това е ужасен закон – когото Любовта е хванала, на прах и пепел ще стане. Ако я слушате, тя носи най-голямото благословение, което може да дойде в света.

Следователно Бог е Любов и когато Той ни призовава, всички трябва да бъдем готови. Както Той е благ към нас, и ние трябва да се научим; както онзи син се връща при баща си, и ние трябва да се научим да Му служим. И тогава ще дойде благословието до нас. В тия усилни времена, в които се намираме, само Божията Любов може да ни извади на спасителния бряг, където няма никаква несигурност. През тия мъчности, в които сега се намираме, единствена Божията Любов е, която може да ни избави. Единствено Божията Любов може да ни избави от

смъртта, единствено Божията Любов може да ни избави от сиромашията, единствено Божията Любов може да ни избави от болестите, от несгодите, от недоразуменията. Единственото нещо, което може да ни избави, е Божията Любов. Но трябва да потърсим Господа с всичкото си сърце, с всичката си душа, с всичкия си ум, с всичката си сила, да се решим да Му служуваме доброволно.

Казва се в Писанието: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единнаго истиннаго Бога“. Който грънка, да остане отвън; който учи, да се научи. Две неща ви казвам: грънкането да остане отвън и който се учи, да се научи. Няма по-хубаво нещо от учението на Любовта. Да научим законите на Любовта, това е смисълът на сегашния живот. Когато приемем всичките блага на Любовта, ще бъдем задоволени с всичко онова, което душата ни желае. То ще ни се даде и няма да има нещо, което да ни се откаже. Ще бъдем доволни, че живеем в един свят, ще имаме всичко на разположение. Да си ученик, значи да те любя; да си учител, пак значи да те любя. Когато учениците любя учителя, той е учител; и когато учителят люби учениците, те са ученици. Ако учителят не люби учениците, те не са ученици; ако учениците не любя учителя, той не е учител. Любовта на учителя прави учениците ученици; любовта на учениците прави учителя учител. Любовта на Бога от учениците към учителя го прави учител.

Сега да приемем този закон: Любовта на Бога от учителя към учениците; после да възприемем Любовта на Бога от учениците към учителя. Трябва да се учим от черешите, трябва да се учим от ябълките, от сливите, от портокалите, от лимоните, от всичките плодни дървета. Това са форми на Любовта, сега те служат на Бога. Когато и ние започнем да служим като тях, ще бъдем по-близо до Бога, отколкото сме сега.

Отче наш

6 декември 1942 г., неделя, 5 ч. с., София, Изгрев

УСМИХВАЙ СЕ

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

Понеже имате много нишки, които ви свързват със света, и не сте свободни, тази сутрин искам да развържете всичките нишки и да оставите само една. Да оставите една нишка за ума, една за сърцето и една за волята, за душата. Достатъчни са три нишки, които да ви гържат.

Искам сега десет души от вас свободно да изберат по едно число от Евангелието – свободно, каквото число им дойде на ума, един стих от Евангелието. Не да мислите и да философствате за това, което знаете, но да кажете нещо, което не знаете, и то да стане знайно. Обикновените неща развалят работите, едно и също нещо втръсва на човека. Казвате например: „Любов, любов, любов“. Какво нещо е Любовта? Любовта е колективна гума. Вие не сте виждали Любовта, тя има двайсет и пет милиона грехи. Най-красивите още не сте ги виждали – не сте виждали Любовта в нейните двайсет и пет милиона облека. Любовта има и много обикновени грехи – вие не сте виждали нейните премени като на някоя мома. Не знаете как изглежда Любовта на една година, на две, на три, на четири години, на пет, на шест, на седем, осем, девет, десет, единайсет, на деветнайсет, двайсет, на двайсет и една години...

По някой път вие казвате, че едно време сте се влюбили. Не зная каква е била вашата любов. Ако търсите нещо от нея, не зная дали е останало нещо от тази любов. От тази – едновременната любов, не е останало нищо; сега даже се съмнявате дали сте се били влюбили,

или не. Някои мислите, че сте били много глупави; казвате: „Такъв будала“. Не всички, но някои сте се разколебавали.

Сега някои от вас мислите, че като малки деца сте плакали, че едно време като малки деца сте били поумни, отколкото сега. Не, като поумняхте, остаряхте, а благодарение на вашето разумно детинство вие израснахте. Сега поумнявате, но остарявате, отслабвате, нямате знание. Сегашното ви знание произвежда слабост, едновременното знание произвежда сила. Кое е вярно? Това, което произвежда растене, то е Божествено. Сега по човешки мислите и казвате: „Аз много зная“. Това е човешко. Когато мислиш, че не знаеш, това е Божествено. Уж не знаеш, пък растеш; уж нямаш любов, пък обичаш хората. Някой път знаеш да говориш за Любовта, но я нямаш.

Допуснете, че вие сте болен човек. Има десет грехи, които трябва да ви облекат. Коя бихте желали да облечете? Болен ли сте, ще изберете първата греха, с която може да се излекувате. И след като се излекувате, ще съблечете ли тази греха? Ще загържите тази греха! Дрехата, която внася във вас здраве, я гръжте, не я събличайте, другите нека са за друг път. Остават ви още девет грехи – те са за друг път, това са условия.

Има едно детинство, което премахва всичките противоречия в живота на човека – и на душата му става мирно и тихо, мислите му не се смущават какво ще стане. Ето какви са идеите на това детинство: то е детинство на войната, където хората се избиват. Това е най-голямото благо в света. Когато хората се избиват, това детинство счита, че ще дойде Божието благословение. Когато имате мъчнотии, това е Божията ръка, която повдига хората. Когато хората скърбят, това е благословение в живота. Тези, разумните човешки деца, искат да няма война, мъчнотии да няма, скръб да няма. Това е заблуждение. То значи онази къщовница, която меси хляба, да не си оцапа ръцете. Какъв хляб ще има тогава?! Онзи земеделец, който не се окалва на нивата, какво ще

изкара? Онзи, който не носи мотика, за да копае, какво ще направи? Ние сме свикнали наготово: готови краставици, готови домати да ядем; но как излизат тия домати, не искаме да знаем. Казвате: „Да дойдат домати!“ За да дойдат домати, трябва любов.

„Ако не станете като малките деца, не можете да влезете в Царството Божие.“ Дете, което много вряска, като го къпе майка му, не е от умните деца. Едно дете не обича да го къпят, не обича да го турят в коритото, да го мият, затова вика: „Какво правите?“. Така то си дава мнението. Това е човешко дете. Онова дете, дето както и да го обърне майка му, мълчи, то казва: „Както знаеш ме мий, и по гръб, и по корем, както ти знаеш“, това е Божествено дете. Ако ние, съвременните хора, не постъпваме тъй – да виждаме, че всичко е добро, не сме още от Божествените деца. Другите деца си дават мнението: „Не е така, не ме буташ тъй, както трябва, сега не искам“. Питам майките ви, които едно време ви къпеха: „Тези деца, като ги къпехте, вряскаха ли?“. Сега аз уча история, интересува ме дали сте вряскали, или не.

Имате сега една хубава греха с джобове. Защо са ви джобовете? Да сложите нещо в тях: или кърпичка, или кесия, или ябълка, или круша – потребен ви е джобът. Казвам: ако имате джобове и те са празни, с какво трябва да се напълнят? Ако от джоба не можете да извадите нищо, защо ви е той? Имате един ум – и ако от него не може да извадите нещо, тогава защо ви е този ум? Имате едно сърце – и ако от него не можете да извадите нещо, защо ви е това сърце? Имате една душа – и ако от нея не можете да извадите нещо, защо ви е тази душа? И ако имате едно тяло, а от него не можете да извадите нещо, например едно движение, защо ви е това тяло? Сега ще ви кажа ясно: ако дойде една ваша мисъл и вие започнете да я къпете, а тя вряска, оставете я настрана; щом не вряска мисълта, къпете я. Ако дойде едно желание и ако то вдига шум и вряска, оставете го настрана. Щом си дава мнението, кажете: „Ела по-после“, понеже туй желание няма да ви ползва. Това желание ми-

сли за себе си, тази мисъл мисли за себе си. Ако дойде една постъпка, която вряска, и тя мисли за себе си.

Ония мисли, които мълчат, ония желания, които мълчат, и ония постъпки, които мълчат, са Божествени – те работят за нас. Онези, които си дават мнението, работят за себе си. Ако искате една добра философия, проверете това. Туй, което смуцава душата ви, върху него трябва да работите. Когато светът страда, Бог работи върху него; когато светът се мъчи, Бог работи върху него – това е работа на Бога. Следователно не трябва да се намесвате в работата на Бога, но когато Той свърши своята работа, тогава ще дойде нашият ред – светът ще бъде малко уреден и тогава ние ще започнем да разбираме какво нещо е животът. Питам: коя майка е по-добра – която е родила едно дете или която не е родила, или пък тази, която е родила един хилав човек? Кой човек е по-добър: който ражда една хилава идея или който ражда една здрава идея? Кое сърце е здраво: което ражда здраво чувство или хилаво? Коя воля е по-силна: която ражда здрави постъпки или която ражда хилави постъпки?

Сега нека десет души кажат по един стих от Евангелието, да ги прочетем. Нека първо каже един брат от най-умните; брат да си каже мнението – да бъде една глава, която не знае, която най-малко е чел, а също и един стих. (*Първо послание към коринтяните, 13:1. Учителя го прочете.*) Сега една сестра да каже: най-умната – най-умната, която Бог е благословил да бъде умна. (*Евангелие на Йоан, 10:6*) Сега един брат, на когото сърцето е запалено от любов – стар, млад, какъвто и да е. Не се срамувайте! (*Послание на Яков, 2:7*) Човек, който не хули доброто, има любов; щом те хулят, любов нямаш. Щом виждат доброто в тебе, това е любовта; щом виждаш погрешките, това е безлюбието. Сега една сестра да каже, която е с най-голяма душа. (*Евангелие на Йоан, 13:13*) Сега един брат, който е на огъня. (*Първо послание към коринтяните, 15:15*) Значи всеки човек, който говори за Любовта и не я прилага, той се намира за лъжесвидетел. Сега една сестра да каже – от силните. (*Послание към*

римляните, 15:15) Само хората на Любовта са гръзновени. Човек като стане гръзък, той вече има любов. Пъпката, като стане гръзновена, се разцъфтява, дава своето уха-ние. Сега един брат да каже, който се счита за много свят. Ти си, Тодорчо, който мисли така. (*Даниил, 7:7; Послание към евреите, 9:28; Откровение на Йоан, 2:7; Евангелие на Йоан, 1:9*)

Каква е разликата между Любовта, Мъдростта и Истината? Човекът на Любовта никога не забравя, той никога не се извинява, че е забравил; любещият никога не забравя. Някой казва: „Забравих“. Любов няма! Щом Любовта дойде, човек никога не забравя. Който не може да учи, не го е посетила Мъдростта; той не се подчинява на Мъдростта, тя не е побудителна причина за него. Онзи, който не може да обича Истината, той няма побуждени-ята на Истината. Всякога, когато обичаме Истината, ние искаме да дадем свобода на всеки човек, на всички хора. Понеже хората на Земята не са свободни, ограничението на всички хора е наше ограничение. Човек, който не иска да бъде свободен, не е разбрал свободата. Свободата на всички е наша свобода, ограничението на всички е наше ограничение. Хубаво е по някой път да бъдем ограничени. Кога и защо? За да не правим зло. Хубаво е да бъдем всякога свободни, за да правим добро. При добротата трябва да бъдем свободни, при злото да бъдем ограничени. Тъй че, когато сме ограничени, трябва да се радваме; и когато сме свободни, пак да се радваме.

Тук, в тази книга, има двеста и пет страници. Без да знаете книгата, изберете една страница, за да я прочетем. (*Отговор: „Трета страница“. Един брат прочете третата страница от беседата „Все, що е писано“.*) Някой път вие сте тъжни, усещате, че не ви оценяват хората, усещате се чужденец в дома си, и в училището се усещате странници, или сред един народ, или в света се усещате странници, като че нямате нищо. Може да попитате от какво произтича това ваше състояние. Че в този дом, в който сте влезли, не виждате една страна на живота. Бог ви е изпратил в този дом, а вие не виждате вели-

кото благо, което ви е дал. Вие не се радвате, че сте в света, понеже нямате никакви придобивки, постоянно вътре в себе си сте недоволни. Защо трябваше да ви поставят при тия условия? В какво трябваше да ви поставят? Ако ви поставят в света като жена, недоволни сте; ако ви поставят като мъж, недоволни сте; ако ви поставят като дете, недоволни сте. Ако ви поставят като слуги, недоволни сте; и като господар, и като цар, все сте недоволни. Питам: в какво трябваше да ви поставят?

Представете си, че се намирате между хиляда души, от които единият върви начело, другият – на опашката. Кой е най-щастливият: който води или който е последен? Последният счита, че първият, който води, е най-щастлив. Но първия, който ги води, всеки го мушка, той не може да се спре. Той не е свободен; щом се спре, му казват: „Върви“. Отговаря: „Аз мога да се спра“. Но щом си пръв, нямаш право да спиращ. Отподире, на опашката като си, ти си свободен да се спреш, но ще останеш назад и ще трябва да гониш другите. Какво трябва да се прави? За да разберем живота, трябва да го обичаме. Като се зароди желание в първия да се спре, трябва също и другите да пожелаят да спрат. Ако в тебе има желание да спреш, а в тях няма желание да спрат, тогава вие не се разбирате. Ако от събраните тук всеки не влиза в положението на другите, ние не се разбираме.

Ние трябва да влезем в положението на Бога: да искаме да разберем защо е създаден светът, да се ползваме от този свят. Бог е мислил толкова – ние нямаме понятие каква вечност е минала, откогато е мислил да създаде сегашния свят. Сегашният свят е създаден по най-добрия от всички начини, по които можеше да бъде създаден този свят. Ако смятаме, че на този свят му липсва нещо, ние се намираме в крива посока. Ти колко си мислил за това? Хрумвало ти е нещо, че светът не е хубав, че ти не си мислил най-първо. В какво седи разбирането, че светът не е красив? Ако вървиш по пътя и насреща ти идва една мечка, ако тя не се отбие от пътя, значи няма почита-

ние към теб. Като се отбие мечката, значи те почита; ако ти се отбиеш от пътя, значи ти я почиташ тогава. Ако мечката се отбива и ако човекът също се отбива, и двамата се почитат. Ако единият се е отбил, а другият не се е отбил, значи няма почитание.

Допуснете, че сте син, който не почита баща си, защото мисли, че баща му е невежа. Нали е смешно: този, невежият баща, е родил учения син. Значи невежият е учен. Как е възможно невежият баща да роди учен син? Тогава считайте, че той не му е баща, а има някой друг баща – изводът е такъв. Ако ние намираме, че в света липсва нещо, и критикуваме Божиите постъпки, тогава този Бог, в Който вярваме, не е Господ, в Когото трябва да вярваме. Невежеството не може да роди учение. Ученият човек ражда учен, той ражда условия за учене; добрият ражда добър.

Казвам: силата сега там, когато имаме една ясна представа за Бога. Трябва да считаме, че всичките Негови постъпки са съвършени, и да чувстваме вътре в себе си, че в Бога няма нищо несъвършено. Всичко, което е изявил Той, е съвършено. Това, което схващаме за несъвършено, е наше понятие, понеже ние сме несъвършени. Значи ние трябва да се усъвършенстваме. „Бъдете съвършени, както е съвършен Отец ваш Небесни.“ Съвършеният живот, това е Любов. Любовта при един несъвършен живот не може да се прояви, тя се проявява при съвършенството. Някой път човек трябва да люби. Ние понякога, като искаме да разберем Любовта, ако започнем да мислим за нея, тя не се проявява; щом не мислим за нея, тя се явява. Понеже ако кажеш, че ти мислиш за Любовта и тя затова се е явила, това е погрешка. Значи ние сме я принудили. Дори и без да мислим за нея, тя се е проявила.

Не е било време, когато Любовта да не се е проявявала; не е било време, когато Бог да не е обичал. Ако ние мислим, че не ни е обичал, това е наше схващане. Ако мислите, че в света няма човек, който да ви обича, вие сте на крив път. Докато съзнавате, че има един, който да ви обича, този Един е Бог, другите са подир Него.

Щом Бог ви обича, всички могат да ви обичат; изведнъж обаче те няма да ви обикнат. Изисква се много време – милиони години, за да ви обикне целият свят, защото трябва да дойдете в контакт с него. А Единият ви обича в самото начало. Има един Бог, Който ви е създал; за да ви обикнат другите хора, трябва да мине време. Някой път искаме всички да ни обичат. Трябва да има повод да ни обикнат хората, трябва да направим нещо за тях, трябва да бъдем разумни.

Нека бъдем поне така умни, както е направил веднъж един млекар. Аз зная опитност с един млекар, който продавал мляко. Има чиновници, които проверяват млякото с млекомери, гледат колко е чисто то. Този млекар вижда, че ще му мерят млякото, пък знае, че щом го измерят, ще разберат, че то е водно, и ще го излеят на земята. Той влиза в един беден дом и казва: „Дайте котел“. Взима всичкото мляко и го излива в котела: „Нека ядат децата!“ По-добре децата да ядат мляко с вода, отколкото да го разлеят по земята, че не е хубаво. Този българин казва: „Аз за пръв път почувствах една радост, че дадох млякото с водата на една бедна вдовица, да ядат децата ѝ. Ако нямаше вода, щях да го продам. Понеже имаше вода, според закона ще ми го разлеят. Та казвам: „Хайде да направя едно добро“. Поне и вие, когато може да ви разлеят млякото, направете едно добро като този млекар. Това се е случило във Варна, един варненски млекар е бил.

Трябва да се ползваме от живота. Знаете ли, в света най-великото благо е да обикнеш някого. Ако всеки ден не можеш да обикнеш по един човек, ти не разбираш живота. Питаш: „Всеки ден какво трябва да правя?“. Ще обикнеш по един човек – дете ли, жена ли, мъж ли; каквото и да е – животно ли, растение ли, но ще обикнеш. Като ставаши сутрин, трябва да обикнеш някого. Питате сега какво трябва да правите. Ще обикнеш въздуха! Като обикнеш въздуха, ти имаш подтик; тогава и другите работи вървят естествено. Казвам: за треста шейсет и пет дни треста шейсет и пет души ще обикнеш. Ти живееш сто години, за тях колко души ще обикнеш?

Трийсет и шест хиляди и петстотин души. Няма нищо в света, по-хубаво от това, да обичате.

„Бог толкова възлюби света, щото даде Сина Своето Единороднаго, за да не погине всеки, който вярва в Него.“ Като е обикнал Бог света, пожертвал е Сина Си. Ние не разбираме какво нещо е жертвата. Изпратил е Бог Сина Си да ни учи, да ни изяви Любовта Си. Жертвата е Синът да ни изяви Любовта на Бога. Когато Бог ти даде една добра майка, един добър баща, един добър брат, една добра сестра – в какво друго седи благомото? Или когато Господ ти даде един добър учител... Някое бедно дете си, а някой богат ти услужва; давиш се някъде, а някой те спасява – всеки ден хиляди благословения идат върху нас. Ако ние не ги съзнаваме, тогава в какво седи нашата вяра? Сега някои от вас страдате. Може да ви дам много лекарства за страданията и вие да се излекувате. Но най-хубавото лекарство, когато имаш една болест, е това – възлюби някого и ще оздравееш. В деня, когато страдаш, възлюби някого, когото не си обичал, и ще оздравееш веднага – нищо повече. Че Любовта – това е Бог, Който носи здраве. Ти като възлюбиш някого, Бог ще дойде и ще донесе здравето.

Ти не любиш никого, който е извън Бога, само всичките болести са извън присъствието на Бога. За да дойдат Божиите благословения, трябва да боледуваме. Не е лошо да боледуваме. Считайте болестта за благословение. Да скърби човек, това е благословение; да умира е благословение; да се ражда човек е благословение; да осиромашава е благословение. Каквото и да стане в света, все е добро. Ние считаме, че само когато Любовта се изявява в света, е хубаво. Бог, Който е Любов, използва всичките условия. Страдащите Той обича повече, защото са почувствителни души, които разбират Неговата Любов. При всяко едно страдание, при всяка мъчнотия имаме условие да разберем Божията Любов.

Трябва не само да разбираме, но и да проявим Любовта. Ако всеки ден не можеш да обикнеш един човек така – доброволно, ти не вършиш Волята Божия. Всеки ден трябва да обикнеш по една хубава мисъл, всеки ден трябва

ва да обикнеш по едно хубаво чувство, всеки ден трябва да обикнеш по една хубава постъпка. Питаме: „Какво ще правим, като идем на оня свят?“. Ние сега сме в оня свят. Да кажем, вие сте в един модерен салон, дето се дава концерт. Отвън имате обстановката, салонът е добре измазан, имате столове, картини, но цигуларя го няма. Той като дойде и засвири, тогава е раят; като дойде и засвири в салона, има смисъл. Казвам: хубавите работи в света придобиват смисъл само когато дойде Любовта. Тя като дойде и засвири, всичките столове придобиват смисъл; ако цигуларят не дойде, тия неща нямат смисъл, остават мъртви.

Питам: в нас кое е важното? Ние имаме едно отлично тяло. Толкова красиво е човешкото тяло! Само когато дойде Любовта, само тогава ще разберем смисъла на онава, което притежаваме. Само Любовта е в сила да оцени какво нещо са човешките очи, какво нещо са човешките уши, човешката уста, човешкият нос, човешкото сърце. Бих желал всеки от вас да направи най-малкото добро. Кое е най-малкото добро? Най-малката усмивка, това е най-малкото добро. Като срещнете един човек, който е скръбен, трябва да се усмихнете насреща му, да го погледнете. Това е най-малкото добро. Какво ви коства да се усмихнете малко?

Днес като излезете, направете една усмивка на Любовта. Знаете ли как се усмихва Любовта? Ти мислиш дали другият заслужава това. Усмихни се, не мисли дали заслужава! Слънцето като изгрее, се усмихва на всички: на тревиците и на всички, които го разбират и които не го разбират. Нека да го разбират както искат... Вие се усмихнете – и нека хората да ви разберат както искат. Хората ако ви разбират, както те искат, не се смуцавайте от това. Усмивката нека да не произтича от вашия ум. Ако започнете да мислите как да се усмихнете, това не е от любов. По подтика на сърцето си се усмихнете!

По някой път аз чувствам, когато хората се проникват един друг. Когато бистрата вода прониква, вода си

остава; когато светлината прониква, светлина си остава; когато тъмнина прониква, тъмнина остава. Аз разбирам, че без усмивка човек не може да се подмлади. Усмивването, това е нишката на подмладяването. Ти казваш: „Аз ли, старият човек, ще се усмихвам!“. Усмхни се затова, че си стар: като се погледнеш в огледалото, усмхни се на твоята старост. Защото старостта, това не си ти – старостта е сложена на сцената, там бръчки има. Не се самозаблуждавай да казваш: „Колко бръчки имам“ – сложени са ти тия бръчки. Ти ще кажеш: „Аз съм човек, който не остарява“. Човек, който люби, не остарява; който не люби, остарява. Човек, който учи Божията Мъдрост, не остарява; който не учи Божията Мъдрост, остарява. Който не учи Божията Истина, остарява; който я учи, той не остарява. Това са прости истини.

Любете, за да бъдете млади; учете, за да бъдете млади; обичайте Истината, за да бъдете млади. Като ви срещне светлината, бъдете весели, че се е проявила в очите ви, в движенията ви, за да видите проявлението на онази – мощната Божия сила, която излиза от Любовта. Бог, Който се проявява чрез Слънцето, чрез всичките звезди, чрез Вселената, чрез цялата Природа, защо да не гоїде да прояви в нас Любовта Си? Хората се страхуват, че Любовта може да ги развали. Единственото нещо, което не разваля, е Любовта; единственото нещо, което не разваля, е Мъдростта; единственото нещо, което не разваля, е Истината. Това са максими. Като гоїдете до Любовта, никаква философия – не философствайте върху Любовта! Не очаквайте от хората да ви научат как да любите. Ако искате Бог да ви учи, по три начина може да ви научи. Бог учи чрез Своята Любов, Бог учи чрез Своята Мъдрост, Бог учи чрез Своята Истина. Когато аз говоря, че трябва да любим Бога, разбирам да ни учи Любовта. Божията Любов ни учи, Божията Мъдрост вътре в нас ни учи и Божията Истина ни учи. Казвам: трябва да бъдем научени от Господа, постоянно да се учим от Божията Любов. Като любим, постоянно се учим; когато ни любят хората, пак се учим. Като любим и като

ни любят, все се учим, а като ни любят и като учим, изявяваме Божията Любов в света. Това е ясно учение.

Сега как искате да изгрее Слънцето тази сутрин, какво искате да бъде то? Слънцето изгрява заради нас така, то е каквито сме ние: каквото е нашето състояние, такова е и Слънцето. Защо по някой път сме скръбни? Защото има госта влага, тъмнина има и светлината не може да проникне. Когато сме весели, небето е ясно, светлината прониква. По някой път небето е толкова мрачно, че Божията Любов ние я разбираме така, каквито сме ние – мрачни. Считайте за привилегия, когато ви наказват. Сега казвате: „Как, да ме бият?!“. Хубаво, защо бият житото? Вие защо биете житото с дикани, карате конете да го тълчат отгоре? Считате, че това е в реда на нещата. Мислите ли, че бурята, която минава, не удря гървото; мислите ли, че гържът, който пада, не го удря?

Тази година, като бяхме на Рила, ония, които бяха с мен, понеже мислят, че с Учителя не се случва нищо лошо и че те имат привилегия, рекох да ги поставя на едно голямо изпитание. Те седят и искат без палатки да бъдат. Рекох им: „Направете палатки!“. Тъкмо направиха палатките, като се загаде един облак, изля се една градушка – с едри канки като домати. Всички се скриха отдолу. На една сестра, като удрял градът по гърба ѝ, петна са станали. Казвам на онези приятели: „Удрийте колкото искате, само не скъсвайте палатките“. Паница имаше вън и се изпочупиха, чаши имаше; като ударила градушката, лъжицата на няколко метра отхвъркнала. Зарзавата ни изби, очука домати, краставици; после около тринайсет овце беше избил градът. Ние благодарим, че тринайсетте овце станаха жертва зарад нас – тях убиха заради нас, а ние оживяхме.

Човек трябва да благодари за онова, което има. Това е като сънно състояние. Разправяше ми един мой познат: сънува една вечер, че двама души го нападнали и започнали да го бият. Двама души го гържат, а трети го бие, налага го хубаво. Той се моли, вика, те не искат да чуват. Стряска се, събужда се – няма ги. Насън страда, болки

има; като се събуди, нищо няма. Това е в двойника, той е толкова чувствителен. Ако аз изкарам вашия двойник от тялото на един метър, само ако махна с ръката си, може да ви причиня болка като от силен удар. Това тяло е толкова деликатно, най-малкото помръдване може да му причини болка. Значи то трябва да бъде вътре; половин сантиметър да излезе от тялото, че тия махания да не причиняват страдание. Някой път ставате чувствителен – тялото излиза навън. Човек в Любовта трябва да бъде много силен, за да пази тялото си. Трябва да имате чиста мисъл. Чистите мисли, чистите чувства, чистите постъпки са броня, за да ни пазят от ненужни страдания. В този свят чистотата е броня: чистата мисъл е броня, чистото сърце е броня, чистата душа е броня. Светът не е още организиран, той сега се организира. Някои хора може да ни причиняват страдания, без да искат. Някой човек е работлив, но груба е ръката му: и ти си недоволен, че ръката не е мекичка.

Сега вие вече се усмихвайте на вашите приятели. Аз имам един животински студент, който се е научил да скимти по особен начин. Дадеш му веднъж, пак скимти, втори път – скимти, трети път – скимти. В скимтенето има нещо, което ми е неприятно. Снощи, тъкмо се занимавам с важна работа, той иска аз да напусна важната работа и да му дам хляб. Казваш му: „Чакай!“, той не иска да чака. Наливаш една чаша вода и през прозореца по малко я изливаш. Учуди се – за първи път вода! Откъде дойде вода наместо хляб? Като искате, не бързайте, чакайте малко. Половин или един час чакане нищо не значи за Любовта. Един час да чакаш, нищо не значи. На онези хора на любовта им липсва нещо, притеснени са, не могат да чакат. Любовта изисква спокойствие: да знаеш, че онзи, който те обича, ще дойде навреме; той никога не закъснява. Ако е закъснял някъде, имал е много важна работа, която е трябвало да свърши. Нека да си свърши другата работа, че ти да си последният, при който трябва да си свърши работата.

Това е Божията Любов. Тя може да дойде в началото, може да дойде и в края. Бог е алфа и омега: в началото или в края, Той носи Своите благословения. Блажени са тези, при които Бог иде в началото; блажени са тези, при които Бог иде в края. Досега вие сте много богати – богати сте с любов, но имате едно съображение. То е следното: вие не искате да влагате капитала си в банки, на които се клатушкат краката. Често вие минавате някъде и видите някой откъснат лист. И на вас не ви е дошло на ума този откъснат лист да го вземете и да прочетете какво е написано. Листът е написано писмо, прочетете го! Като прочетете този лист, ще видите, че има написани хубави работи. Вие минавате някъде, виждате едно бяло цъфнало цвете – усмихва се насреща ви. Питате: „За какво е то?“. За вас е това цвете.

Казвам: ти си скръбен, защото не разбираш Божиите пътища. На това цвете като на тебе главата му е заровена в земята. То ти казва: „Бъди радостно като мен“. Облякло се е с хубава червена грешка, усмихва се това цвете. То ти говори: „Ако разбираш моята усмивка, и Бог ще ти се усмихне“. Казваш: „Глунаво цвете, то няма моята опитност“. То страда повече, отколкото ти страдаш. Твоята скръб е разбрана, неговата скръб е неразбрана, това е разликата. Когато ти почувстваш уханието на цветето, това е езикът на цветята. Щом почувстваш уханието на бялото цвете, то казва: „Радвай се на живота“. Ако старият човек, който вижда плода на дървото, праща децата да му го откъснат, той не разбира. Той и стар да е, даже едва и да ходи, нека да остави моята, почитание да има. Защо старите хора пращат слуги да им късат плодовете? Уважение ще имаш към тях, стани сам и кажи: „Радвам се, че мога да ви услужа“. Откъснете този плод като старец.

Аз одобрявам поведението на децата, които късат плодовете; не одобрявам поведението на старите, които карат други да им ги късат. Ако благодариш на Бога за откъснатия плод, Той ще те благослови. Ако срещнеш едно цвете, което е цъфнало, кажи: „Радвам се!“. Поми-

риши цветето и кажи: „Много ти благодаря за уханието, което ми донесе днес“. Видя един хубав извор и слушам гласа му, при това вземам вода, за да пия. И на този извор аз му благодаря, че ми дава един пример: как тече водата, как се проявява. Този извор не седи да чака: той се движи, не чака хората да дойдат при него. Като уда при него, казва: „Ще работиш като мен“. Ти не трябва да седиш като затворен извор, но като отворен извор, който тече. Нашата мисъл за Любовта трябва да тече, нашата мисъл за Мъдростта трябва да тече, нашата мисъл за Истината трябва да тече.

Красиви деца трябва да бъдем сега. Аз често съм срещал млади момичета, млади моми, които са се влюбвали и си крият очите, за да не ги познаят, че са се влюбили – срамуват се. Казвам: „Аз се радвам. Че това е най-хубавото нещо, което сте направили!“. Когато са отворени очите на момата, няма никаква любов. Защо са кухи очите? От влюбените очи извор извира. Благословени са очите на младите моми, благословени са очите на младите момци, благословени са очите на всички хора, от които Любовта излиза. Очите ни трябва да носят Божията Любов. Не трябва да се срамуваме от Любовта, а трябва да се радваме, че можем да проявим Божията Любов. Сегашият живот се нуждае от изобилие. Вода има, но няма превозни средства, няма хора, които да разпространяват Божията Любов, и хората страдат от жажда. Питаме: „Как да обичаме?“. Как можем да обичаме човек? Когато една мома срещне един стар дядо, на когото краката са оцупани с тиня, какво трябва да направи? Да му измие краката. Когато младата мома срещне един човек, който е гладен, какво трябва да направи? Ако тя иска да прояви любов, трябва да му сложи хляб. Ако младата мома срещне едно дете, което иска плодове, да му набере плодове. Това е любов! Любовта навсякъде можем да я проявим.

Сега вие ще кажете: „Учителю, знаеш ли колко ни е страдала главата от любов?“. Аз не съм срещал хора, които да страдат от любов. Такива, които страдат от безлюбие, милиони съм срещал. Те страдат от безлюбие,

а мислят, че от любов страгат; но да страда някой от любов, не съм срещал. Човек, щом прояви Любовта, е здрав, светлина има, топлина има, мир има, радост има, весел е, всички богатства идат при него. Това е безсмъртие. Ако проявите Любовта, ще дойде безсмъртието. Когато хората се научат да любят, ще бъдат свободни от смъртта. Ние умираме по единствената причина, че не любим: усъмним се в Любовта и умираме. Щом се усъмниш в Любовта, умираш; щом повярваш в нея, оживяваш, възкръсваш.

Казвам: не губете вяра в Любовта и ще бъдете всякога живи. Сега вие питате дали Господ ви обича. Имате право да питате; но аз ви питам: вие обичате ли Го? „Не сме Го намерили.“ Човек, който обича, намира; който не Го е намерил, не е обикнал. Сега работата сега е в туй, че Господ ви е обикнал и ви е намерил. Всеки ден Той излива Своите благословии във вас. Вие още не сте Го намерили, някой само сте Го зърнали. Казва някой: „Не си струва да се ходи много далече. Тия чукари горе...“. Това, което Бог прави за вас, и вие го правите за другите. Христос казва: „Както Ме е Отец възлюбил, така и Аз ви възлюбих. Ако Ме обичате, ще опазите Моите заповеди“.

Днес за първи път ще се усмихнете – огледайте се в огледалото. Тогава снемете тази превръзка – има нещо старо, снемете го! Някои хора са много сериозни, когато са влюбени. Това е преструвка – сериозността. Стиснал е някой устни... На някои, които нямат Любовта, а се преструват, че имат любов, устата им е отворена. Отворете устата, но да има нещо, сложено в нея. Когато устата е затворена и няма нищо, сложено в нея, тя не е красива. Красотата сега е в това – устата да е затворена и да има нещо сложено, да е пълна. Красотата е, когато устата е празна, да е отворена. Само онези къщи, в които хората живеят, трябва да са затворени. Сега има празни къщи, дето са затворени. Новите къщи трябва да се отворят за хората. Вратата на безлюбието трябва да е отворена, за да се влиза свободно. Щом влезе Любовта, нека да се затвори сърцето.

Първата усмивка я направете съзнателно. Кажете: „Господи, ще ни простиш за голямата погрешка, която сме направили досега, че не сме се усмихвали. Не знаехме как да се усмихваме“. Някой казва: „Не искам престорено...“. Като не се усмихваш, не е ли престорено; сериозен като си, не е ли престорено? Усмивката е естественото състояние на човешкото лице. Вън от усмивката всичко е престорено – единственото естествено положение на човека е усмивката. Човек се усмихва, понеже е доволен; някой път е весел и се усмихва. Усмивай се на хубавата мисъл, която Бог му е дал; усмихвай се на хубавото желание, което изтича от сърцето му. Усмивай се на действията на своята душа, радвайте се и се усмихвайте на вашия ум, радвайте се и се усмихвайте на вашето сърце. Радвайте се и се усмихвайте на вашата душа, за да ви се радва и Господ, Който ви е пратил на света да извършите Волята Му.

Днес ще донесат на всеки едного по една кошничка с плодове. Приемете кошничката и се усмихнете насреца.

Отче наш

13 декември 1942 г., неделя, 5 ч.с.

ТРИТЕ ИЗКУШЕНИЯ

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

Бог е Любов

Ще ви прочета 4. глава от Матей, най-важната глава. За всеки човек е определено да свърши нещо в света. В живота започваме с някои изпитания. В тази глава се казва как Христос беше възведен в пустинята на изпитание. По някой път хората искат да минат без изпитание, но без това човек не може да остане. Прочетете главата.

Духът Божий

(Учителя даде да се прочете беседата „Йаков и Исав“ от томчето „Все, що е писано“²⁷. Един брат я прочете.)

Аз мога да любя

Често някой банкер, когато е дал пари назаем на някой сиромаш и той не му ги е върнал навреме, например минали са няколко години, докато гоиде да му ги върне, той ще му чете морал. Трябва да благодари, че му е върнал парите, да не съжалява, че сиромашът е закъснял. Какво е преимуществото на един богат човек? В какво седи преимуществото, че някой е богат или сиромаш? Това са наши понятия. Богатството ни най-малко не показва, че човек е добър. Човек, който носи товар, показва ли, че е силен; а човек, който не носи товар, показва ли, че е слаб? Всякога, когато се отказваме от мъчнотиите, това показва, че сме слаби хора. Когато се изпитваме, сме силни: когато влизаме в мъчнотиите на живота, това

показва, че сме силни. Кое е по-хубаво: човек да бъде слаб или силен?

Като разглеждаме характера на Рахил, тя имаше и слаба страна, не бе идеална. Иаков като напусна дома на Лаван, Рахил открадна златните идоли на баща си, тури ги под седлото и се преструваше. Като дойдоха да ги търсят, каза: „Ще ме извините, имам обикновеното на жените, не търсете нищо под мене“, пък идолите бяха под нея. Хубавата страна е, че Рахил седеше на идолите, а те не бяха над главата ѝ отгоре. И вие няма да ги слагате над главата си, но ще ги турите като нея, отдолу. Има неща обезсърчителни. Ние искаме да станем добри, без да знаем, че сме били добри. Сега ли е станал някой сиромаш? Той е станал сиромаш, но е бил богат. Онзи, който е осиромашал, е бил богат, следователно пак може да добие своето богатство. Не е сиромашията, която създава богатството, но богатството създава сиромашията.

Сега гениалното в Любовта сега в следното: тя не се занимава с всичките отрицателни страни на човека. Това е закон. Дотогава, докато ние говорим за негъзите на хората, как те ще се поправят, ние сме далеч от Любовта. Негъзите в света, които съществуват, са сенки, които художникът поставя, за да изпъкнат краските, та да може да изрази човека. Често разбираме, че е нужно нещо друго освен Любовта. Любецията търси къде да вложи любовта си, защото Любовта е Божествен капитал и трябва да се вложи, за да работи. Ако Любовта не се вложи в живота, човек нищо не може да придобие: непрiloжената любов остава безплодие. Може да имате ябълчна семка, но ако не я посееете в земята, за да даде плод, може да гладувате цяла година и да сънувате ябълки. Ако я посееете, ще имате ябълки, ще имате добрите последиствия от посаждането на Любовта.

Някой път вие искате да знаете дали хората ви обичат. Как ще познаете дали ви обичат хората, или не? На онзи, който има сетивото на зрението и способността да гледа, кой ще му разправи какво нещо е гледането? Той има възможност да види. За това, което вижда, за него

може да се говори. Само зрението носи здраве. Вие имате понятие за Любовта. Някой път трябва да се обясни в какво седи Любовта в нейните прояви. Един човек, който ви обича, по какво се познава, че ви обича, кажете ми? Този, който ви обича, ще дойде при вас; при този, когото обичате, ще отидете вие. Защо отиваш при него? Защото го обичаш. Защо иде светлината при нас? Защото ни обича. Защо искаме светлината да дойде? Защото я обичаме.

Питам: какво нещо е Любовта? Това, което иде в нас, е любов. Кажете: какво нещо е Бог? Бог постоянно иде при нас. Ние търсим Бога, търсим Го някъде извън нас, търсим Го в звездите. Това са външни форми на физическия свят. Бог постоянно идва, но ние Му даваме човешки характер. Всички ония неща, които обичаме, ги помним; всички неща, които не обичаме, ги забравяме. По някой път се оплакваме от слаба памет. Защо Любовта е слаба? Някои се оплакват, че не могат да работят – слаба е любовта им. Когато човек има любов, може да работи. Някой се оплаква, че не може да учи – слаба е любовта му. Слабостта на любовта се отразява върху характера на хората. Някой няма маниери да се обхожда, значи няма любов; има ли маниери да се обхожда, има любов. Малкото момиче или момче, което е своенравно до дванайсет, тринайсет, четирнайсет и петнайсет години, като се събуди любовта, се изменя. Докато не е събудена любовта, то е своенравно; щом дойде любовта, вече става весело, засмяно, не се сърди. Щом дойде Любовта, хората стават весели. Щом дойде Бог в тебе, ако не Го приемеш, ти вече създаваш карма в себе си. Всичките страдания, на които сега сме изложени, показват миналото, когато сме презрели Любовта.

Казвам: нека да не търсим Любовта в големите работи. Онова малко семенце, което расте, то е любов; онова малко дете, което се развива в употребата на майката, това е любов. Майката, която го носи, претърпява всичките страдания – това е любов. Там, дето ние издържаме – това е любов. Някой път вие се колебаете, ставате

кисели – това не ви е приятно, онова не ви е приятно. Не правете разлика! Любовта не прави разлика: колкото и да е проста работата, еднакво е ценна. Вие мислите, ако сте професор или цар, че това е любов; или мислите, че като сте слуга, нямате любов. Велико нещо е да бъда слуга с любов, велико нещо е да бъда цар с любов; нещастие е да бъда цар без любов, нещастие е да бъда слуга без любов.

Та казвам: да не се отказваме от всяка работа, която вършим с любов. Във всяка работа, която вършим, трябва Любовта да е с нас, Бог да е с нас. Кажете ми: къде не е Бог? Навсякъде Той съществува. Ти обичаш някого, Господ те наблюдава как го обичаш. Защото Той се интересува какво казват за Него. Като речеш да измамиш дружите, Той се чува, но пак весело гледа, казва: „Колко хитро дете е това“. Вие обичате някого и се преструвате, че не го обичате; или не обичате някого, пък се преструвате, че го обичате. Кажете защо? Казвате: „Какво нещо е Любовта?“. В празна торба като туриш Любовта, тя тежи; от торбата като извадиш Любовта, тя олеква. Каква торба е тази, която олеква?! Няма ли любов, значи торбата няма съдържание; а която тежи, има съдържание. Всяка мисъл, която има тежест, тя има съдържание в себе си, има и любов. Всяко желание, което тежи, има съдържание в себе си, има и любов. Олекне ли, значи Любовта е излязла. Това са практически правила, които трябва да пазим.

Три неща са важни в прочетената глава. Сатаната иска да изпита Христа – три са изпитанията. Исква да види уповава ли Той на Себе Си, на личните чувства. Казва: „Ако си Син Божий, можеш да направиш тия камъни на хляб“. Христос му казва: „Аз не се храня с онова, което правя, но с онова, което Бог е направил, с всяко Слово, което излиза из Бога“. Христос разчита на Божественото, не на Своето. Да разчиташ на своето богатство, да разчиташ на своето знание, да разчиташ на своите сили, това е идолопоклонство. В древността някой ще направи идол, ще започне да се кланя. Седне: „О,

Ваале!²⁸. Какво ще ти помогне такъв идол, който сам си създал?! Свършиваш гимназия и уповаваш, че тя може да те спаси. Ти се заблуждаваш – разчитай на онова, което е в тебе; разчитай на туй, което те заобикаля; разчитай на всички, разчитай на цялата Природа, разчитай на Бога.

Аз разбирам под Бог Този, Който обгръща всичко. Ако виждаш присъствието на Бога и Неговата Любов във всички неща, ти си на правата посока. Ако виждаш Бога само в добрите хора, ти си на кривата страна. Първо, личните чувства ти казват: „Защо да не мога да направя това?“. Допусни, че си силен човек. Направи някой прегрешение, ти искаш да го набиеш. Трябва ли да го набиеш? Това е слабост: какво ще му предадеш, ако го набиеш? Нищо, няма нищо да му предадеш, само ще създадеш едно лошо настроение спрямо себе си. Второто положение е: не разчитай на себе си, разчитай на Бога. Не да разчиташ на себе си сега, но да разчиташ на себе си, когато дойде Божествената светлина в тебе, само тогава да разчиташ. Щом е мрак и светлината не се проявява, не бързайте в работата и в живота. Каквато работа започнеш, не бързай: може да минат години, десет години да минат, но чакай. Детето, като влезе в утробата на майка си, не трябва ли девет месеца да чака? Ако рече да излезе на първия месец, какво ще излезе; ако рече да излезе на втория месец, какво ще излезе; ако излезе на петия, на шестия, на седмия, на осмия месец, какво ще излезе? Като излезе на деветия, тогава ще излезе нещо.

Разчитайте на онова, което Бог е поставил, спазвайте Божия закон! Говоря ви в името на Любовта. Онзи закон, който съществува в Любовта, изисква да си дошъл точно навреме – нито да закъсняваш, нито да си дошъл преждевременно, защото ако закъснееш в работата, подир тебе ще има напрежение в гърба ти, ще те блъскат; ако идеш преждевременно, отколкото трябва, ще имаш препятствие. Може да идете по-рано на гарата, но тренът няма да тръгне; ако идете по-късно, той ни най-малко няма да ви чака. Нито ако идете по-рано, ще тръгне по-рано, нито ако идете по-късно, ще ви чака. Ще идете

точно навреме, най-малко пет минути по-рано, та тренът да ви чака. Не мислете, че може да го заставите да направи това.

Някой казва: „Аз като се помоля, стават нещата“. Това е тщеславие. Или казва: „Аз като се помолих, заваля гъжд“. Не говорете така, нищо не е станало! Вие сте взели една торба, помолили сте се, но Господ казва: „Вземете тази торба!“. Гледам, че някои религиозни хора казват така: „Това ми се е открило“. Оставете какво ви се е открило – той нищо не знае, пък така му се е открило. Господ сега ли ти го откри? С това си се родил. Някой разправя, че не знаел нищо, а сега му открил Духът нещо... Преди години бях писал една книжка; изгадох я, но не си поставих името. Гледам, един препечатал книжката и пише какво Духът му бил открил. Някой ще вземе нещо от Библията – и казва какво Духът му е открил. Каквото е открито в Библията, е хубаво, но има и нови неща открити. Кажете право, не преповтаряйте нещата.

Аз мога по един начин да проявя Любовта и някой път съм правил разни опити. Дойде някой почетен човек, а аз седя на стола, не ставам. Може да се извиня, че не съм разположен, болка имам в кръста. Извинявам се. Дойде беден човек – отдалече стана, посрещна го, като че е някой цар. Аз да ви кажа защо. Този беден човек го посрещам, защото носи Любовта. Щом онзи никаква любов не носи – боли ме кръстът; защо ще го посрещам? Щом има любов, още от вратата го посрещам; щом ме боли кръстът, значи няма любов.

Сега някои ще ви обяснят, че този е голям човек. Аз считам за голям всеки човек, с когото Любовта иде – този човек го посрещам и ставам. Всеки човек, който носи Любовта, аз го посрещам; ще ви кажа защо. Питаме: „Защо?“. Понеже той е ден, може да го посрещна; а онзи, който не носи Любовта, е мрак. Тогава не виждам – не мога да го видя, не мога и да го посрещна. Онзи с любовта е ден, онзи с безлюбието е нощ, тъмнина: не го виждам, затова седя на стола, за да не се сблъскаме. Ако река да стана, ще се изгубя в мрака, не мога да намеря

стола. Ако река да посрещна един човек на безлюбието, има опасност да изгубя стола – защо ще го посрещам? Казвам: за всеки човек, който няма Любовта, не ставайте, защото е нощ; щом носи Любовта, посрещнете го. Даже един комар, като носи Любовта, посрещнете го; една муха, като носи Любовта, посрещнете я.

На български Рахил значи това – *Ра* е светлина, *хил* – хилав, слаб. На български като кажете: „Малко е хилав“, значи човекът има една слаба страна. На мене ми разправят някои религиозни хора, че тези посрещат, онези посрещат. Казвам: моите уважения към всички, които посрещат Любовта, но аз не искам да зная нищо за хора, които посрещат безлюбието. Казват, че този-онзи са угостили – този голям човек, онзи голям човек... Аз виждам, че посрещат хора, които нямат Любов. На мене не ми минават тия работи: не ми говорете глупави работи, нищо повече. Ако българите биха посрещали Господа, не биха минали през тия страдания. Еврейският народ не послуша пророците. Всеки ден Господ ти праща пророци – една хубава мисъл – ти не вярваш. Някой ден ти пращи едно хубаво чувство – не повярваш; някой ден Той направи нещо – пак не повярваш.

Аз ви говоря за вътрешния човек. Не говорете излишни неща, не се хвалете много. На ден се хвали три пъти най-много, сутрин говори пет минути за себе си. Петнайсет минути за себе си да говориш е достатъчно, а не цялата сутрин да говориш за себе си; или целия предобед да говориш за себе си, че си проповядвал, че туй си казал, онуй си казал. Аз по някой път си казвам: какво съм направил? Че и преди мене са проповядвали хората. Когато някой ми каже тъй: „Като тебе Учител няма“, това е една уловка. Аз всякога първо турям това: като Господа друг няма. Казва някой: „Ти знаеш“. Като Господа няма някой да знае; на мене да ми казват това, то е уловка. Поставете единствено Господ преди хората. Не че аз не зная – много работи зная. Миналите работи ние ги знаем, пък има и много работи, които за в бъдеще ще станат, невидими са. Аз мога да обясня следното: всичко

онова, което е станало, ние го знаем; онова, което не е станало, не го знаем.

Сега някои предсказват бъдещето, но бъдещето е станало. Царството Божие иде, то може да е станало. Аз зная кога ще дойде Царството Божие. Ангелите носят Царството Божие, за светите то е на Земята. Има неща, които не са станали, Господ сега ги създава – тия работи ние не ги знаем. Тези неща и боговете не ги знаят, и ангелите не ги знаят. Аз съм привеждал този пример: един турски ходжа разправял на турския султан какво прави Господ на Небето. Султанът искал да изблочи ходжата. Повикал него и един български патриарх в Цариград. Турецкият султан двете-три кила мляко в един гювеч и дал хляб на двамата да дробят в млякото. Взел султанът, разбъркал ханките и им казал: „Всеки ще яде ханките, които той е дробил“. Ходжата и патриархът казват: „Отде да знаем кои са наши?“ „Вие като не знаете ханките, които дробихте, отде знаете какво става на небето?“ „Ти си загазил, не можеш да оправиш своите работи, а разправяш какво може да стане на Небето. Често един гагател, който не може да разправи своя живот, е в заблуждение, пък разказва на другите. Христос знаеше, че ще пострада – Петър²⁹ Му каза да не Му се случат тия работи. Христос знаеше какво има да стане, но не се отказа. Пророкът трябва да знае какво има да се случи с него, трябва да знае бъдещето.

Между вас има някои, които искат дарби. За мене ето какво е дарбата. Вие сте даровити и като влезете, светнете лампите. Имате хубаво зрение, но ако затворите лампите, няма да имате никаква даровитост. Ако отворите книгата, ще я четете – тогава сте даровити; като затворите книгата, не можете да четете – тогава не сте даровити. Казвам: всеки, който чете на светлината, която иде от Бога, е даровит; всеки, който не може да чете на светлината, която иде от Бога, не е даровит, не вижда. Ако аз чета, даровит съм; ако не мога да чета, не съм даровит. Ако при светлината можем да правим добро, даровити сме; ако не можем да правим добро, не

сме даровити. Ако при Божествените условия можете да се проявите така, както Господ иска, вие сте даровити и добри хора; ако не можете да се проявите, не сте добри.

И трето, Сатаната казва: „Ако паднеш и ми се поклониш, ще Ти дам всичките царства“. Отговарят му: „Да си вървиш, служенето на Бога не става с пари“. Ако служите на Бога с пари, това не е служене. Ако съжалеявате, че не сте цар, вие сте в третото изкушение; ако съжалеявате, че не сте духовен човек, вие сте във второто изкушение; ако съжалеявате, че не можете да уредите живота си, вие сте в първото изкушение. Не съжалеявайте, че не можете да направите камъните хляб; не съжалеявайте, че не можете да се хвърлите от храма. Казва ни някой: „Ти си страхлив, не можеш да се хвърлиш отгоре от храма, да покажеш, че можеш да го направиш“. Доста сме страхливи... Ако не може някой да се поклони, че изкушителите му дават царства, те казват: „Много глупаво! Какво ти коства да се поклониш?“. Та ти ще изгубиш всичко!

Някои от нас може да помислят: „Защо?“. Питам: защо ви е избобилна храна, когато стомахът ви е разстроен? Аз бих предпочел сиромашията със здравия стомах на овчаря, отколкото ония богатства на царя, но с разстроен стомах. Всяко ядене при царя ще ми причини страдания, всяко ядене при овчаря ще ми причини радост. Ще гледаме с него Природата и всичко наоколо и ще се радваме. Предпочитам си живота на любовта с всичките външни несгоди, а с вътрешна радост, отколкото преумцествата на външните блага, но с вътрешни страдания в живота. Мислите ли, че един човек, в когото Бог живее, е невежа? Щом е изгряло Слънцето, и аз съм учен човек, и всинца сме учени. Всеки човек е учен в онова, в каквото направление може да направи доброто. Ако в един светъл ден не можеш да направиш добро, ти не можеш да се развиваш.

Забелязвам, че на Изгрева някои от вас сте станали много тщеславни, като децата казвате: „Не ме почитат“. Какво почитание може да ви дават?! Какво почитание

мога да ви дам от любов? Чувството, което храня към вас, струва повече. Каквото и да иска Любовта, тя винаги може да принесе най-голямото благо. Безлюбието не е за нас. Трябва да благодарим на Бога за това, което ти е дал, за това, което имаш. Аз искам да се отличаваме с едно нещо: да се интересувате не как вас ви обичат, но как вие обичате. Важно е не как мене ме обичат, но как аз обичам. Как мене ме обичат, това е отделна работа; как аз обичам – с това аз меря. Както ме е Бог обикнал, така искам да обикна хората – за мене това е мярката. Аз искам да обичам другите хора, както Бог ме обича. Всякога, когато не ги обичам, тогава съжалявам в себе си – не съжалявам, но гледам да изправа погрешката, която имам. Няма по-хубаво нещо в света от това, да обичаме, както Бог обича, и да се проявим, както Той се проявява във всички неща.

Сега например вземете това – съвременните философи търсят душата, която Бог е вложил. Но най-първо Бог събра вещество, направи една греха за душата – това е тялото. Питате: „Къде е душата?“. Тялото е душата. Вие търсите душата някъде. Докато душата е в тялото, то живее и расте – то е душата. В това тяло Бог е вложил сърцето, вложил е ума. Казвам: пазете вашето тяло! Вие казвате: „Да го заровят“. Няма къде да заровят душата ви. Това, което заравят, то е сянка на нещата. След като човек умре, ще видите, че в него има красиво, светло физическо тяло. Човекът, облечен в това тяло, е малко тъмен, а в онова тяло той е красив, има същинско красиво тяло. Ако един човек би се явил в своето духовно тяло, всички хора ще тръгнат отподире му. Следователно за да не го безпокоят, човекът е турил тия сенки – малко грозота да има; той е привидно маскиран.

Разчитайте на първоначалното, на Божественото, и не се старайте да бъдете с него красиви. Има някои хора, които цял ден седят пред огледалото, за да се оглеждат. Не мислете, че сега можете да създадете красотата. Извикайте красотата вътре в себе си, повярвайте, че сте красиви, и ще бъдете красиви. А ти ще се мажеш с чер-

нила на веждите, ще се боядисваш. Не е лошо да боядисваш къщата си, както искаш, но аз считам за боядисване друго – има една хас боя, дето не се изтрива. Любовта носи една боя – като те боядиса веднъж, достатъчно е. Вие всяка година се боядисвате, а никаква любов нямате. Щом веднъж сте боядисани, вие сте хора на Любовта. Питам: колко пъти се мажете? „Много пъти.“ Аз си мълча: зная, че там любов няма. Веднъж като се намажеш, трябва да е замазано; веднъж като поправиш погрешката, да е поправена. Щом поправиш много пъти една погрешка, значи любов няма – това е моето схващане. В мен съзнанието е будно, никога една погрешка не може да изчезне от моето съзнание. Преди да е станала погрешката, аз я виждам; няма прекъсване в съзнанието ми, та направената погрешка мога да я намеря. В съзнанието ми е това: не искам да допусна никаква погрешка. Погрешките аз ги считам за посетители. Като направя погрешка, с нея трябва да се обходя по човешки, не искам да я изхуквам; учтив съм с погрешките, любезно им говоря.

Ще ви приведа един анекдот. Направил апостол Петър една погрешка: пуснал един евреин в Рая. Той бил адвокат. Като влязъл, казва: „Това не е право, онова не е право“. Но на него не може да му кажат, че това не е право. Най-после, за да го извадят, намислили да му кажат, че на Земята има едно голямо предприятие. Евреинът казва: „Аз ще ида“. Като затворили вратата, оттам насетне никакъв евреин не пуцали. Някоя ваша погрешка я пратете в света за някое предприятие. Трябва да се радвате, че този евреин е излязъл от вас, трябва съзнанието ви да бъде будно. Погрешката показва докъде си стигнал в любовта. Тия погрешки са живи същества. Една моя погрешка, като я направя, това е една душа – тя е направила погрешката. Понеже е в моята държава, аз нося отговорността. Сега не мога да я изпъдя, учтив съм, казвам: няма нищо, аз ще поправя тази погрешка, ще ѝ покажа пътя да излезе навън.

Аз така гледам на погрешките. Всяка погрешка за мене е една недаровита човешка душа. Всяка добродетел,

която аз изработя, е една разумна душа, която е дошла. Виждам разумните души на своите добродетели и недоразвитите души на своите погрешки: тъй аз гледам на себе си, оправям се. Някой гоиде и иска да изпъдя една негова погрешка. Казва ми: „Да изпъдиш този дявол“. Аз не пъдя дяволите, на мене ми трябва тези дяволи. Ти като искаш да изора някоя нива, впрягам ги и ора нивата. По любов ги впрягам, за да орат нивата; като гоиде вечерта, пак се отнасям учтиво към тях.

Сега едно нещо помнете: няма нищо по-хубаво в света от това, човек да има една добра обхода; защото всеки човек иска другите да имат добра обхода с него. Не правете камъните на хлябове. Не казвайте: „Да бъдем богати, да имаме пари“; не казвайте: „Аз съм учен“. Ако си много учен, ще направиш нещо. Ти си горе на храма; не казвай: „Да имам всичките царства“. Тогава ще направиш най-голямата грешка. Приеми нещата, каквито са – камъните нека са си камъни. Като те качи някой горе на храма, който те е качил, нека те снесе. Като те качи горе да ти показва всичките царства, за да му се поклониш, кажи му той да се поклони. Ако аз бях на това място, ще му кажа: „Направи ти тия камъни, да видя как ще ги направиш“. Ако ме качи горе на храма, ще кажа: „Я се хвърли долу, за да видя“. Ако ме занесе на планината, ще кажа: „Я се поклони ти, да видя как ще се поклониш“. Ако одобри всичко това, тогава и аз ще се поклоня. Аз ще го накарам той да се поклони на тия царства. Считайте и най-малката добродетел, която може да направите, за еднаква на най-голямата – няма разлика между голямата и малката добродетел. Най-малката добродетел, която може да направите, и най-малката обхода, която имате, струват повече от това, да си цар.

Та казвам: ние имаме привилегията да правим всеки ден царски постъпки. Всеки ден можем да правим и царски погрешки, които искат векове, за да ги изправим. Казвам: следвайте един мой пример: аз никога не правя едно добро без любов. Някой път, като нямам любов, и да хлопат, да викат на вратата ми – не излизам. Защото като не из-

лизам, ще направя една погрешка; като изляза, ще направя две. Аз предпочитам едната пред двете. Казва някой: „Той не ме прие“. Мога да му кажа: „Днес не бях разположен“; като изляза, мога и да му кажа: „Ти днес ли намери да дойдеш?“. Той хлопа, хлопа, но аз мълча.

Имаше един дяго Георги, той ми носеше яйца. Никому не ги даваше, защото по това време аз му ги плащах по седем лева. Като донесе три-четири яйца, дам му два-сет, трийсет, четирийсет лева. Казва той: „На Учителя ги нося“. Един ден иде дяго Георги, носи ми яйца. Той хлопа, аз мълча – аз, големият светия, не излизам. Тропа, тропам и слиза долу. Казват му: „Дай ги яйцата“, отговаря: „Аз ще го намеря“. Той е умен, казва: „Още я няма любовта. Като дойде, ще ми плати по седем лева“. След като дойде, Любовта ще плати по седем лева. Когато имате любов, плащайте и седем, и десет, и петнайсет, и два-сет, и трийсет лева – това нищо не значи. Многого плащане, това е нещо относително. Всяко нещо, направено с любов, за векове остава. Няма по-красива постъпка от тази – да извършиш нещо от любов, като за себе си. Да служиш на Господа с любов, да служиш на ближния си с любов – това е най-великото, с което трябва да започнем отсега в този живот; и в онзи живот да влезем заедно с Любовта.

Когато Бог ви посети в умовете, посрещнете Го добре. Когато днес Бог посети сърцата ви, посрещнете Го добре. Когато днес Бог посети душите ви, посрещнете Го добре.

Това е живот вечен, да позная Тебе, Единнаго истиннаго Бога и Христа, Когато си изпратил.

20 декември 1942 г., неделя, 5 ч.с., София, Изгрев

ЧОВЕШКА, АНГЕЛСКА И БОЖЕСТВЕНА ЛЮБОВ

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

Изгрява Слънцето

Ще прочета 12. глава от Евангелието на Матей.

Духът Божий

За идния път всеки да си донесе Библията и всеки сам ще чете, а които нямат, по двама ще четат. Ще имаме едно ново упражнение. Ще си носите букварите със себе си; сега идвате без буквари.

Ако ви зададат един въпрос: защо езерата изсъхват или притоците са намалели, или защо изпаренията са намалели, какво ще отговорите? Какво е старостта в света? Старостта значи езерото да се е изпарило. Тук-там то е плитко, може всеки да го прегази. Трябва да разбирате органическата страна на живота. Вие казвате: „Човек трябва да бъде чист“. Но чистотата е един органически процес, без чистота процес не може да стане. Например ако Природата не прояви светлината и топлината, какъв процес не може да стане – това са стимули. Всяко нещо има свой стимул.

Сега например ние мислим, че знаем много неща – и ги забравяме. Накоро дадох една песен с български мотив. Казвам: „Изпейте песента!“ – забравили сте я. На ноти са я записали и не може да я изпеят, ритъмът не съвпада с такта. Казват: „Забравихме я“. Щом дойдем до онзи ритъм на Любовта (Любовта има ритъм; един ритъм има и в човешката любов), човек трябва да знае: този ритъм създава мъчението и смъртта. Това пак е

любов, но винаги в човешката любов човек страда. Дали в началото на любовта, или в края на ѝ, но тия работи ще го сполетят, ще изпие горчивата чаша. И в духовния свят Любовта още не е свършена, там ще стане разделение – ритъмът на Любовта разделя хората. Там които се обичат, заедно и наблизо не могат да живеят. В Божествената Любов законът се изменя – в нея човек оживява, става безсмъртен, всичко се примирява.

Сега може да запитате защо е така. Че как трябва да бъде?! Каква философия имате в ума си, като питате защо е така? Ами как трябва да бъде?! Ти отиваш на извора и понеже не искаш да носиш тежък товар, вземаш малка стомничка, която събира едно кило. Напълниш я и питаш: „Защо тази стомна събира едно кило, защо не събира сто?“. Каква философия има тук? Трябваше да вземеш някакво голямо буре. Ти искаш в едно кило да събереш сто кила – възможно ли е? В света има места, гдето налягането е толкова голямо, че на един квадратен сантиметър тежат седемдесет и пет кила. Значи един квадратен сантиметър не можеш да го повдигнеш, тежи седемдесет и пет кила.

Сега, като ви гледам, по някой път ми става госта весело как преписвате вашите задачи. Като не можете да разрешите някоя задача, вие преписвате. Дойде някой и ми говори за Любовта, пък виждам, преписал е отнякъде – той никаква любов няма. Той казва, че се е запалил, но като му измеря любовта – само сто градуса е. На сто градуса едва можеш да отържиш яйца. Сега, като ви говоря тъй, някоя, които мислят, че имат голяма любов, се възмущават. Имате право да се възмущавате. Да кажем, ти не можеш да пееш. Защо не можеш да пееш? Нямаш любов. Всеки човек, който има любов, пее.

На човек, който не може да пее, какво мога да му кажа? За мършавия човек, като го видя, че са му хълмна-ли очите, казвам, че не го хранят добре. Като видя един мършав кон, зная, че господарят му не го храни. Храни го със суха слама, но ечемик не са му дали, броят му се ребрата. Каква философия има в това? Знай, че този кон не е хранен. Ако на нас започнат да ни се броят ребра-

та, това какво показва? Мислиш ли, че като започнат да ти се броят ребрата, имаш право верую? Мислиш ли, че господарят, у който живееш, се отнася добре с теб? Да не се лъжем: като си оправен, господарят е добър. Сега аз не говоря за натоварване, защото под думата *оправен* разбирам, че някой има органическа материя, мускули има, не говоря за мазнини. Мазнината е като свинската мас, много е користолюбива. Трябва да сгорещат сланината, за да даде нещо от себе си, другояче не дава. Хората знаят това и турят сланината на огъня, топят я. Някои от вас, даже живи хора, ги топят. Гледам някой – сложат го на тигана, изваждат му сланината. Човек живее, пекал го, пак го сложат на огъня, изваждат му от сланината и после казват: „Да го турим в тигана.“

Помнете едно правило: всяка мисъл, която дойде в човека не по пътя на Любовта, тя му носи страдание. Всяко чувство, което дойде не по пътя на Любовта, без нейния подтик, не носи нищо добро. В добрия живот всички неща, които се раждат в Любовта, са Божествени. Мисли, които се раждат в Любовта, са Божествени; чувства, които се раждат в Любовта, са Божествени; постъпки, които се раждат в Любовта, са Божествени. Това е максима. Сега трябва да минете през човешкия живот в Божествената Любов. Тя минава през смъртта. Ангелската любов минава през разделянето, а Божествената Любов минава и заминава: отдето мине, разтопява леда. В човешката любов човек остава в леда и замръзва. Казвам: с човешката любов ще останете на Земята, с ангелската любов ще останете между ангелите, а с Божиата Любов ще отидете при Бога. Каквато ви е любовта, там ще бъдете.

Не е лошо да останете при хората, ако те ви привличат. Ако имате ангелска Любов, ангелите ви привличат. Ако имате Божию Любов, Бог ви привлича. Ще ме попитате защо е така. Ами как трябва да бъде?! На едно гете, което едва може да извади едно кило вода, толкоз му е силата. Дойде, който е по-силен, извади десет кила – по-голяма е силата му. На онзи, който изважда много вода, силата му е голяма. Хващат ви някъде разбойници и ви

обират. Питам: защо ви обраха; защо е туй желание на разбойниците да ви оберат? Ако пишете една тема върху този въпрос, как бихте я развили? Да напишем една тема: „Защо разбойниците са ни обрали“. Как бихте я написали? Че разбойникът може да ви обере или от любов, или от омраза. Ако ви обира от любов, ще ви остави пет лева, колкото за харчлък; другите ще ги вземе, той ги счита за късмет. Казва: „Тия пари са късметлии, вземам ги, за да те помня. За тези пари ще помня, че съм ги взел от онзи, когото обичам“.

Вие, като обичате някого, го обирате. Има млади сестри и стари сестри, млади братя и стари братя. Щом обичате някого – и хоп, целунете го. Че това е разбойничество: без да го питате, хващате го и го целувате, а той си трие лицето. Аз ще ви кажа, че по този начин не бих целунал никого. Защо? Защото как ще целувам една къща, намазана с киреч? Когато ще искам да целуна, не трябва да има нищо грозно, само Божествено трябва да има. Като целуваш някого, освен че не го целуваш, ти му чистиш лицето. Доста прах има по лицето – така вие се заразявате. Най-първо, като искаш да целунеш някого, ще носиш гъбичка, ще очистиш мястото и после ще го целунеш. Така е по-хигиенично.

Вие се смеете, но целувката е проводник на известни сили. Не е лоша целувката: има такива целувки, че като целунеш човека, или в него ще произведеш, или пък в тебе ще дойде светлина. Има целувки, гето след като целунеш човека, ще се яви топлина. Ако по български целуваш, по български ще те целуват; ако по английски целуваш, по английски ще те целуват; ако по Божественому целуваш, по Божественому ще те целуват – ти не можеш да избегнеш последствията. Някой път вие мислите, че имате Божествената Любов. Трябва да ви дам уроци по Божествената Любов, но аз още мълча. Казвам как гори сърцето – като Слънцето. Кога сърцето не е горяло?! На животните гори ли сърцето? Как да не гори?!

Нека вземем за пример защо Природата е направила така. В света най-първо, човек за да дойде на Земята, трябва от невидимия свят двама или трима ангели да

донесат човешката гуша. Това може да го вярвате или не, но казвам, че може да го вземете като един миг. Някой път един ангел, някой път двама, а някой път трима ангели довеждат човешката гуша на Земята. Когато ангелите са трима, гушата е Божествена; когато са двама, тя е ангелска, а когато един ангел я донесе, тя е човешка. Аз тълкувам нещата така: тази гуша те я свалят, като я правят толкова малка, че да не се вижда – като я носят в пространството, никой да не вижда какво носят. Като дойдат на Земята, обиколят я три пъти. Там има врата: те намерят вратата и влязат през нея. Тази гуша ще се въплъти, ангелите я занасят на майката. Майката, като приеме гушата, се подписва, че я приема. Душата е като малко семенце. Както земята приема семето, така и майката приема гушата. След туй ангелите се връщат по пътя, по който са дошли. Тази гуша гледа и мисли, че е на Небето. По едно време, като гледа, че ангелите ги няма, вижда едно чуждо същество и започва да плаче. Тя мисли, че са я излъгали, че са я оставили някъде, където не я познават. Гледа майката, гледа бащата – всички са чужди хора. Те започват да я милват, да я утешават, казват: „Ще дойдат онези“. Тя пак надуе гайдата, пак плаче – плаче за ангелите горе.

Сега така както човешката любов има една усмивка, ангелската любов има друга усмивка; Божествената Любов пък има друга усмивка. Нали сте се влюбвали? Разглеждали ли сте, когато любите, как се усмихвате? Немарливи сте – трябва да се огледаш, да се видиш. Поне онези, които ви обичат, нали сте ги гледали каква е усмивката им? Вие ще ми кажете: „Тия работи са стари, говори ни за Божествените работи“. Какви са Божествените работи въвн от Любовта? Величието на човека е в човешката любов. Извади човека от човешката любов – и човекът нищо не струва. Извади един ангел от ангелската любов – и той нищо не струва. От тия два свята човек може да се извади, но от Божествената Любов не може да се извади – в нея няма сянка. И ангелската любов може да престане, понеже и тя е със сенки. Понеже Божествената Любов е без сенки, тя не престава.

Христос може да Го видите по три начина. Имаме три начина за предаване на Любовта: по човешки може да Го любите, по ангелски може да Го любите и по Божественому може да Го любите. По човешки като любим някого, ще го приемем на гости много добре. Нагощаваме го и след това му казваме да плати – това е човешкото. В ангелската любов още като видиш човека, ще кажеш: „Плати!“, после ще го приемеш. Това е точно обратното на човешката любов. При хората започвате много учтиво, приемате ги много добре, а между ангелите като отидеш, най-първо ти казват: „Плати!“ . Като платиш, ще влезеш и ще си свободен. А при хората като влезеш, не плащаш в началото, а като излизаш, ще платиш. В ангелската любов като влизаш, ще платиш, а като излизаш, нищо не плащаш. В Божествената Любов ти си свободен – и като влизаш, и като излизаш, нищо няма да плащаш.

Вие трябва да имате една ясна представа за тези неща. Това е една фигура, никакво друго обяснение не може да се даде. Казвате: „Ангелска любов“ – значи ще плащаш в началото. Като платиш, отваря се вратата; не плащаш ли, вратата е затворена. Казва Христос: „Който не се отрече...“. Вие думите на Христа не можете да ги разберете. Казва Той: „Ако не се отречеш от баща си и от майка си, не можеш да бъдеш Мой ученик“. Ако не платиш, ти не можеш да влезеш. Вие искате да идете при Христа, без да платите... Ако не се отречеш по ангелски, всичко ще платиш в началото.

Някой е дошъл при мен и казва: „Да вляза“. Казвам му: „По човешки ще влезеш“. Как искаш да влезеш: по ангелски или по човешки? По човешки ще те пусна, но като излизаш, не те пускам навън свободен – ще влезеш свободен, но няма да излезеш свободен. По ангелски няма да те пусна да влезеш свободно, но като влезеш, свободен ще бъдеш. Това вече има смисъл. Казва Христос: „Ако не се отречеш, ако не вдигнеш кръста си...“. Това е пак ангелска любов. Ще вдигнеш кръста, значи ще платиш. Според човешката любов, като проповядваме на хората, казваме: „Ти като гойдеш при нас, Господ ще те благослови“. Да,

ще те благослови, но в края ще има гърво. Я вижте на онази млада булка как ѝ хвалят момъка: три-четири пъти ще ходят женихи, ще хвалят момъка, че той е такъв добър. И момата повярва... Като се ожени, една-две години той е добър, а на третата година я поступа малко. Това е човешката любов. Булката иска да излезе, а той не я пуца. Защо иска да излезе? Тя е приета добре, но понеже не плаща, затова я бият. По същия закон и мъжът е бит от жената. Сега тези неща ви ги казвам, за да бъдат ясни в ума ви. Искате да обясниш защо някой е страдал. Не плаща: влязъл е, пък иска да излезе по човешки. Щом не иска да плати, ще го бият.

Сега вие можете да попитате: „Защо е така?“. Тъй го намирам, така е. Ако ние нямаме тия разграничения в любовта, тогава няма да имаме една ясна представа за нея. Имаме местоименията: аз, ти, той, ние, вие. Аз – първо лице, ти – второ лице, той – трето лице... Другояче ако кажеш, тази мисъл не е ясна. Като кажеш *аз*, значи първото лице в теб говори. Аз те обичам по човешки, ти ме обичаш по ангелски, а той – по Бога. В човешкия свят имаме *аз*-противоречие. Всеки човек, който казва: „Аз те обичам“, по човешки е това. Така е в моите схващания. Ти ме обичаш по ангелски, той по Бога ме обича. Той, който по Бога обича, ти, който по ангелски обичаш, и аз, човекът, по човешки обичам... Това не е ваше разбиране. Вие казвате *аз* – Божественото *Аз* обичам. Онзи, който е създал света, Той е сложил това *аз*. Ние щом казваме *аз*, обичаме – в нас любовта е едно отражение. Или имате думите: „Аз ви обичам“. Това е най-малката любов, с която човек може да се справи или от която може да почерпи, защото най-първо той трябва да започне с човешката любов. И ти ще преминеш в ангелската любов, докато дойдеш в Божествената.

Страданията на човешката любов са сянка. Без страданието човешката любов е непонятна, без разделението ангелската любов е непонятна. Там, дето има разделение в любовта, щом се делим, това е ангелско подбуждение. Щом страдаме, това е човешко – щом страдаш, това е

сянка на човешката любов. Ти ще приемеш, че тази сянка е необходима. Степената на сянката ще ти даде едно понятие за човешката любов и ще я направи понятна. Ако в любовта ти има страдание, ти се ползваш; ако в ангелската ти любов има разделение, то ще те отдели. Казва Христос: „Който обича баща си или майка си повече от Мене, не е достоен за Мен“. Това е любов, която дели. Казват: „Да не се делим“. Ти още никъде не си. Любовта, която не носи страдание, не е любов, това не е човешка любов. Тогава ще работиш. Като идеш да работиш някъде, нали имаш страдания: пришки, мехури излизат по ръцете ти – любов е това.

Трябва да имате ясна представа за Любовта. Вие говорите за Любовта – и това е цяла една каша, мамалига. Тия глупави богословски определения ги оставете, те са били хубави неща за времето, но така не се говори. Трябва да имаме една ясна представа за Любовта. Страданието е една необходимост за човешката любов. Тия страдания не трябва да бъдат мъчение – това е друга любов, която още по-ниско стои. Щом е страдание, човешка любов е; щом е мъчение, излезли сме от областта на човешкото, наголу сме слезли. Щом има разделение, качили сме се горе при ангелите.

Казвам: когато страдате, радвайте се, понеже любовта ви е реална. Страданието показва, че любовта е реална, показва, че ти обичаш въпреки всичките противоречия, които съществуват в света. Щом не можеш да обичаш, не си никакъв герой. Всички, които се занимават с Любовта, са герои; човек, който е извън Любовта, не е герой. Геройство е да знаеш да отстояваш. Бият го, но той е герой – носи страданията, не отстъпва; носи разделенията и не отстъпва. Когато не отстъпваш в страданието, когато не отстъпваш в разделенията, ти си герой. Ако при първото страдание се откажеш, какъв герой си тогава? Сега ще обясним това. Ние искаме да говорим как е станало първоначално. Най-първо ще възприемеш въздуха, след туй ще почнеш да говориш с този материал, който си приел отвън. След като говориш,

нак приемеш и пак говориш. Ако не приемеш въздуха, не можеш да говориш. Някой казва: „Не може ли другояче?“. Как ще бъде другояче? За да се образува любов между майката и детето, тя трябва да го носи девет месеца. Ако майката не го носи девет месеца, не може да се образува тази любов. Ако не можете да страдате за някого, вие не го обичате. Ако страдате, само при страданието човешката любов е реална, това да го знаете. Човек не може да излезе от областта на човешкия живот без страдание.

Сега по някой път аз ви говоря, че ще имате Божието благословение. Че ако не можете да носите страданието, ако не можете да носите всичкото страдание на Земята, вие нямате човешката любов. Човешката любов носи всичките страдания на Земята. Тази любов, след като носи всичките страдания, влиза в другия свят – и там може да носи всичкото разделение. В Божествения свят всички противоречия Любовта ги превръща и всичко става Любов – всичко в Божествения свят става Любов и Обич. Когато говоря за Любовта и Обичта, аз разбирам Божествения свят, който работи в нас – той е основата. Докато дойдем до разбирането на Любовта и Обичта, трябва да минем през двата вида любов – през човешката любов на страданието. Не че Любовта е страдание, но те се явяват като една необходимост: Любовта понася тия страдания, за да ги превърне. Като влезем в ангелския свят на разделениято, и там Любовта ще ни помогне. Дойдат ли страданията, употребяваме Любовта.

Всички страдате от криви избори. Трябва да имате една ясна представа – всяко приятелство без любов е престъпление, всяка женитба без любов е престъпление, всяко раждане на Земята без любов е престъпление. Човек не може да се повдигне без любов. Във всичко, което вършим на Земята по човешката любов, трябва да имаме страдание, да сме платили за него. Страданието е плащане: щом не сме платили за нещо, то е крадено. Казва някой: „Той ми подари това“. Подаръкът е от друг свят

– на Земята подаръци няма. Какво ще ти подари някой? Какво ще ви подари умрелият, като оживее? „Ще ми даде пари.“ Парите не са негови, това е лъжа – от себе си какво ще ми даде?

Казва някой: „Аз го обичам“. Че ти не си Любов, за да го обичаш? Щом го обичате, Бог е дошъл да плати за вас. Като казваш: „Аз го обичам“, значи Господ плаща, аз гарантирам. Ти се опълчиш и казваш: „Като моята любов няма груга, трепери ми сърцето“. Че трепери сърцето ти, трепери, но кое сърце не трепери, нали всички сърца треперят? Любовта е един акт за Бога, това да го знаете – и човешката любов е акт на Божията Любов. Страданието е само един резултат, туй трябва да се знае. Ще съзнаваш, че ако тази любов носи страдание, всички страдания са Божествени. Ако тази любов не изнася всичките страдания, тя е слаба. Щом изнася страданията, ти усещаш една радост в себе си, едно удоволствие. Щом пренесеш страданията, усещаш радост; щом не пренасяш страданията, скръбта иде. Скръбта се радва, че някой не може да носи страданията: щом не можеш да носиш страданията, скръбта ще го иде.

Аз гледам: тук има сестри – затворили са се някъде и казват, че няма Любов на Земята. Как няма Любов?! Така не се говори, това са заблуждения. Има любов, човешка любов има. Най-първо има обич, после – страдание. Казват, че нямало Любов, защото искат на Земята Божествена Любов. Това го няма на този свят. Докачи се някой, разгневи се... Няма какво да се гневиш, остави този гняв! Сърди се той, че не го обичат. Гледай му ти ума! Какво ще се сърдя на бакалина? Бакалинът казва: „Плати!“ – ще трябва да му платя. Защо ще се сърдя, че не ми е дал нещо? Той ми казва: „Не можеш да излезеш навън“. Аз изваждам и плащам. Страдам, обичам, олеква ми.

Та казвам: не предавайте любовта лъжливо, аз не обичам лъжата. Не предавайте лъжлива любов – нищо повече. Не искам да ви говоря за бъдещата любов. „Учителю, за тебе сърцето ми гори.“ По някой път аз затварям прозорците и пускам пердетата. Питам: „Какво прави

Учителя?“ Като не са пуснати, гледам – кой как мене, поглежда, надниква. Някой път не искам да ме гледат и пускам пердетата: не искам да гледат и да видят какво върши Любовта – човешката любов, ангелската любов, Божествената Любов. Какво престъпление има в това? Ако е човешка любовта, аз ги уча как да носят страданията; ако е ангелска любов, уча ги да понесят разделението. Другото ако се върши, то е безпредметно.

Та казвам: трябва да имате една чиста мисъл. Някои мислят и казват, че Учителя обича някого повече. Не говорете така, вие нямате представа какво е Любовта. Обичам ли някого повече – шишето му е по-голямо, повече събира, по-тежко е. Не че аз го обичам повече, а той тежи повече – нищо друго. Друг казва: „Той не обръща внимание на мен“. Оставете тия работи, как няма да обръщам внимание на един певец, който пее хубаво?! Ако кряка като жаба, какво внимание ще му обърна? Да иска жабата да мине за един велик артист или пък аз да се спра да я забавлявам...

Сега искам вие да разсъждавате и за в бъдеще гледайте да имате една философия. Англичаните имат особена философия, германците имат особена философия, българите имат особена философия, русите имат особена философия. Приличат си хората, всичките хора си приличат – другояче как ще разберете Евангелието? Виж какви заблуждения има: ако не празнуваш съботата, в Царството Божие не можеш да влезеш. Че ако само с празнуването на съботата можеш да влезеш в Царството Божие, лесна работа е това. Други пък казват: „Ако не се кръстиш“. Че и ако само с кръстенето в Царството Божие можеш да влезеш, лесна работа е. Но само с кръстене и само с празнуване на съботата работата не върви. Казва някой: „Аз правя добрини“, но и с правене на добрини не се влиза в Царството Божие. В Царството Божие се влиза само с Любов, нищо повече.

Туй го помнете, говоря ви истината – с Любов се влиза в Царството Божие. След като влезеш с любов, тогава пък се проявяват всичките добродетели. Само Лю-

бовта носи всичките условия, за да се проявят великите и малките добродетели в човека – без Любовта добродетел не може да се прояви. Може някой да ме заблуждава и да иска да ме убеди, че е златен, пък той е позлатен. Като изтрия позлатеното, отголу остане медта. Върви един приятел, млад човек, гледа една мома, много красива, лицето ѝ е гладко. Той се възхищава, запалва му се сърцето. Казвам му: „Това, което виждаш, не е естествено. Тази краска на лицето не е естествена, това е намазано, мазилка е това“. Някой се е въодушевил, говори много – и това е мазилка. Тия мазилки аз не ги искам: след малко ще видиш този, въодушевения, с четири реда сълзи. Не съм против сълзите, не съм и против мазилките... Аз ако намажа нещо, ще кажа: „Това е една хубава мазилка“. Една картина е красива, но мазилка има там. Каква красота може да има в тази боя?! Човек сега говори за козметика. Има органическа козметика на Любовта. Любовта има най-хубавата козметика за мъже и за жени: като ги начерви, начерви ги хубаво, внесе нещо хубаво. Сега аз говоря за онези от вас, които искат да влязат в ангелската любов: ще държите изпит! Ще държите матура и за човешката любов, за страданието.

Христос казва: „Ако някой не вдигне кръста си и не Ме последва...“. Това е човешката любов. Да вдигнеш кръста си, това е човешката любов – страданието ще носиш. Пак казва Христос: „Който обича баща си и майка си повече от Мене...“ Не смесвайте „който вдигне кръста си“ и „който обича баща си и майка си повече от Мене“, това са две различни идеи. Да носиш кръста си, това е човешка любов; да напуснеш баща си и майка си, това е разделяне – ангелска любов. Ти се разделяш от живите същества. Кръстът е мъртъв, мъртъв е кръстът – ти ще вдигнеш този кръст да го носиш. Ти обичаш някого и носиш чувала с жито – ще ти благодари този, комуто го носиш. Когато младата мома напуща бащиния си дом, тя обича баща си и майка си. Нейният възлюбен я обиква заради жертвата, която е направила, че е напуснала баща си и майка си. Две съзнания има тук – тя напуска съзнанието на майка си и на баща си и влиза в съзнанието на

своя възлюбен. Когато съзнанието на бащата и на майката е едно с това на дъщерята, гдето отива тя, и те отиват – тогава няма разделяне. Щом техните възгледи са различни, разделяне има.

Сега не искам вие да се самоосъждате, понеже сте влезли в едно училище. Това, което сте преминали, е една необходимост. Този живот, който минахте, не че е лош, но вие трябва да имате право понятие за Любовта. Не че пътят, по който вървите, е лош, но в неразбирането на пътя, там е погрешката. За всеки човек, с когото завързвате приятелство, трябва да знаете, че трябва да носите от неговите скърби; и той трябва да носи от вашите скърби, взаимно помагане да има. Човешката любов разбира взаимно помагане – помагане, носене. Разболее се някой – друг, който е здрав, ще носи също тежобата. Той пък като се разболее, взаимно си помагат. Човешката любов изисква взаимно помагане, жертва се изисква.

Сега някои от вас искате да сте ученици и започвате да проповядвате. Аз ви проповядвам едно учение, което поддържам – толкова години искам да ви дам пример. Единственото нещо, което ме държи между вас, не е нито вашата похвала, нито вашата любов – Божията Любов е, която ме държи. Заради Божията Любов ние трябва да издържим. Казвам: „Толкова разбират засега, толкова правят“. Колко пъти сте се сърдили, какви ли не работи сте правили! В ума ви гледам, някои сте недоволни. По някой път аз се чудя от какво има да бъдете недоволни, кое е онова, което ви кара да бъдете недоволни? Нищо не сте внесли в света, всичко ви се дава гаром – и при това вдигате скандали. Какво сте внесли? Ще гоиде младата снаха – нищо не е донесла, и разправя как е живяла при баща си. Зная как е живяла... Разказва: „Нашите как живеят...“. Щом тя е спривава, аз зная, че баща ѝ и майка ѝ също са били спривави. Ако баща ѝ и майка ѝ не бяха спривави, и тя нямаше да бъде. Тя иска да каже, че у тях е имало ангелски живот. Ангелският живот е у нея – тя е направила жертва, а още не се е запознала с човешката любов. Момата е напуснала баща си и майка си – значи с ангелската любов е започнала; дошло е време

за човешката любов. Щом започнеш с ангелската любов, ти не трябва да се жениш, нищо повече! Женитбата е в страданието – в разделянето женитба няма. Умиращ – жениш се; като умреш – развеждаш се вече. Сега аз искам да ви избавя от едно страдание.

Сега често ви угощавам с много хубави ястия. Ястието е много хубаво, много вкусно, но след като се минат два-три часа, ще започне нещо да се преобръща в стомаха ти и ще го повърнеш назад. Това е човешка любов – яденето не е било хубаво. Доброто ядене човек не трябва да го повръща назад. Всяко чувство, което повърнете, то не е в съгласие с човешката любов. Всяка мисъл, която повърнете, тя не е в съгласие с човешката любов. Всяка постъпка, която повърнете на Земята, не е в съгласие с човешката любов. Според моите схващания бакалинът ти е взел повече пари. Не се връщай да вземеш парите си, понеже ще направиш една погрешка – нека мине от тебе, остави. Един лев ти е дал повече, какво трябва да правиш? Не го връщай! Сега вие казвате, че трябва да го върнете. Не го връщайте: ако отидете на нивата и сеете повече, отколкото трябва, ще съберете ли семето? Посято е вече. Или си сял по-малко? Пак е свършено. Неизбежно е – семето трябва да братяса. Като посееш повече, не се меси; и като посееш по-малко, остави нещата тъй да си вървят, не се меси.

На тебе някой ти е взел един лев повече – считай, че не ти е взел нищо, тия пари са останали. Мислиш, че той ти е изял лева. Това е заблуждение: този човек е взел толкова, колкото трябва. Или ако си дал един лев по-малко, считааш, че си го подял. Ти се заблуждаваш. Или той пет лева ти е изял – считай, че нищо не ти е изял. Казвате: „Изяде ми парите“. Пари ядат ли се? Сто лева ти е взел – ядат ли се парите? Той е касиер, в банката са останали. Един ден, като гоидете на Земята, ще каже: „Заповядайте“. Може би след четирийсет, петдесет или сто години тия пари ще станат няколко хиляди. Казвате: „Подяре ми един лев“. Не прави въпрос, че някой те е подял – нищо не те е подял. Ти се заблуждаваш: нито ти си го подял, нито той те е подял. Зарадвай се, че ти е дал един лев повече.

Ако мислиш, че ти е дал повече, там е заблуждението: той на тебе ти е дал един лев, понеже е изял един лев на друг, и сега ти дава повече от онова, което е подял. Той плаща прегрешението, понеже някога на тебе ти е изял един лев. Или ти си изял някога един лев – и от тебе сега ще изядат. Считайте, че работата е квит.

Този морал няма да го предавате на другите. Аз ви давам един морал за самите вас, за да може да прогресирате; а не да кажете: „Нашият морал какъв е?“. Нашият личен морал какъв е? Мога да ви кажа какъв трябва да бъде моралът на ангелите. Три морала има сега, по които се водим: човешки морал, ангелски и Божествен, от три становища гледаме. Не се смущавайте за един лев, че ви го е подял някой – благодарете на Бога и се радвайте. Понеже той ви е подял с един лев, трябва да не мислите за него. Като ти подяде един лев, напиши му едно писъмце и му сложи още пет лева, кажи: „Усецам, че вие имате нужда от пари. Онзи ден остана един лев – и още пет лева ви давам възнаграждение отгоре“. Ако пък бакалинът, който ви е дал един лев, усеца, че ви е дал, нека и той да тури в плика за вас още пет лева, нищо повече. Така бих постъпил аз. Тъй както постъпвам като човек в човешката любов, това е правото. След това може да му пратя още пет лева. Сърцата ни така ще станат пошироки, ще имаме едно ново разбиране.

Питате: „Защо Бог така направи света?“. Дойде ви малко страдание – и вие задавате въпроса защо Господ, като е направил света, после е дошъл някой и ви е взел една чаша вода. И казвате: „Защо ми взе водата?“. Радвайте се, че онзи е изпил една чаша вода; идете и си напълнете друга. Туй, което ви говоря, е лично за вас, опитайте го. Никога не проповядвайте едно учение, което вие не сте изпълнили. Това, което сега проповядвате, вие не го изпълнявате – по човешки и по ангелски не го изпълнявате, и по Божественому не го изпълнявате, затова нямате плодове. Дойде някой и пита: „Прогресирал ли съм?“. Аз считам, че един човек, който се е научил да носи страданията, е прогресирал. Виждам, че един чо-

век, дошъл до разделението, е прогресирал – приближава Божественото.

Тези неща са лично за вас, няма какво да разправяте вашите погрешки на другите. Вие виждате някой път десетима по една линия – и вие сядате на същата линия. Мине някой, усмихне се – вие не знаете на кого се усмихва този човек. Той познава едного и се усмихне – вие искате да знаете на вас ли се усмихва, или не. Ако знаете на кого се усмихва, какво решение ще дадете: защо се усмихва той?

Веднъж минавах в Борисовата градина и гледам, една красива мома на двайсет години хванала един момък по ръка, вървят. Като минах, тя ме погледна, усмихна се и ми заговори с погледа си: „Забавлявам това дете“. Казвам ѝ: „Много хубаво“; и аз ѝ се усмихвам и отговарям: „Много хубава забавачка“. Тя ме погледна много мило, искаше да каже: „Учителю, ти няма какво да си мислиш, аз го забавлявам“. Казвам: „Много хубаво правиш, забавлявай го, носи страданието. Той иска да го гаят“. Тя отговаря: „Той ще прогресира един ден и ще има моята любов. Още не съм му казала... Тупа му сърцето и все ме пита, но аз мълча“. Този разговор стана за десет-петнайсет секунди. Тя ми разказва цялата история, а аз ѝ казвам: „Всичко каквото правиш, е много добро“.

Че тебе като те срещне Господ, кажи Му истината, усмихни се, а ти се начумериш. Не се чумери на някого, не казвай: „Отде се намери да дойде“, но се усмихни с много приятен поглед, никакво користолюбие да нямаш. Някой ще каже: „Отде го знаеш това?“. Един закон има в усмивката. Казвам: нека нашите човешки усмивки показват едно удоволствие, че можем да носим страданието, което човешката любов изисква. Човешката любов изисква страданията като корени, за да може тази любов да се усили и да минем в ангелската любов. Тези страдания не трябва да бъдат механически. Ако страданията ги носим на граго сърце, те са намясто.

Майка Му на Христос искала да Му говори. Той се спира и казва: „Коя е майка Му?“. Христос се спира при

Божествената Любов и казва: „Всеки, който върши Волята Божия, Ми е майка и брат. Коя е майка Ми, кои са братята Ми? Всеки, който върши волята на Отца Ми, той Ми е майка, брат и сестра“. У нас Божествената Любов трябва да е сложена в дълбините на нашата душа, за да се примирим. Тя е, която примирява или извежда човешката любов, извежда и ангелската любов. Божествената Любов е по средата – като център, от който те се поляризират. От едната страна излиза човешката любов, а от другата – ангелската; а в центъра е Божествената Любов. Тия неща трябва да ги разберете, да не се самозаблуждавате, защото ще срещнете много противоречия. Казвате, че някой се е излъгал в любовта. В Любовта няма лъжа, невъзможно е в Любовта човек да се излъже. Човекът, който ви обича, никога не може да ви излъже. Може да се преструва, преструвка може да има, но да ви излъже, не може. Скритост има, но то е по отношение на другите хора. Като ви погледне той, четете в погледа, че ви обича. Всеки път, когато посрещнете Слънцето, като изгрява, нали то показва, че ви обича. Ние имаме един пример в Любовта.

Слънцето ни търси – като изгрява, то ни търси, за да ни даде – ние по човешки го посрещаме. Вечерно време, като залязва, то взема всичко – и то по човешки постъпва. Сутрин каквото даде, Слънцето вечер го взема. Като изгрява и като залязва, то по човешки постъпва. Слънцето не постъпва по ангелски, когато изгрява; като дойде близо до зенита си, това е ангелската любов. Тогава е много горещо, ние търсим сянка или къщи, за да се скрием. Едва сега ние носим човешката любов. Като изгрява Слънцето, това е човешка любов; като дойде то на обед, любовта не е човешка, а като залязва, пак е човешка.

Та казвам: най-първо се научете да изявявате човешката любов, да носите страданието геройски. Трябва да ви е приятно, че можете да носите страданията от любов. Не да се презгърбим от тях, но герои да сме: каквито и противоречия да са това, да бъдем герои. Няма по-красиво

нещо от това – да носи човек страданията от любов по човешки. Когато цялото човечество един ден се научи да носи страданията с любов, ще имаме втората фаза: „Да бъде волята Ти, както е между ангелите“. Ангелите вече знаят това, сега ние се учим. Когато се научите да носите страданията, вие ще разберете човешката любов. Когато се научите да се самоотричате, вие се учите на ангелската любов. Когато дойдете до това, да обикнете всички, да не правите разлика между всички, това е Божествената Любов. Но туй е далечно нещо... Сенки нали има в живота? Казвате: „Божествена Любов има-ме“. Божествената Любов не се засенчва: цом любовта се засенчва, тя не е Божествена, а човешка. Помнете, Божествената Любов не се засенчва!

Напредналите души може само веднъж, два или три пъти да върнат Божествената Любов в целия си живот от сто и двайсет години. Това го наричат пробуждане на космическото съзнание – когато човек види, че Божи-ята Любов блика навсякъде. Всичко е светлина, това е една свещена област. Сега човешката любов я слагате за Божествена или Божествената ще я направите ангелска. Човешката любов, каквото и да я правите, е човешка. Не че това е лошо, но е така. В тази любов ако ти не можеш да носиш страданията, по-нагоре не можеш да идеш. След като се научиш да носиш страданието така, че да ти е приятно да го носиш, тази любов ще те въведе между ангелите.

Вие сега приличате на художници: нарисували сте картините си и сте направили от тях изложение. Като дойде някой гениален художник, ще ви покаже грешките, ще ви покаже как да нарисувате човешката уста. Много художници не знаят как да рисуват устата. В средата на устните има едно място и всичкото им изражение се намира там. И в очите има едно особено изражение. Някои от вас, като ме гледате, примигват – вие криете нещо. Няма какво да криете! Някой иска да скрие, че ме обича. Гледай му ти ума! Или аз искам да скрия, че го обичам. Няма какво да крия – самата любов е скрита, тя не е

нещо материално. Любовта носи живота, носи знанието, носи свободата, носи движението, носи учението, носи работата. Една любов, която не носи знанието, която не носи свободата, една любов, която не носи живота, една любов, която не носи учението, движението и работата, това не е любов. Дайте на живота Любовта, която е в него.

Гледате някой човек – той има смущение, защото няма екран. Някои хора, понеже нямат платно, на което да се отрази любовта ви, не я отразяват и тя се поглъща, затова не ги обичате. Такъв човек поглъща всичката любов и е тъмен като гупка. Може да поправите този човек – да се сложи един екран, за да може да даде отражение. Някой пък фокус няма; понякога една картина не е ясна, понеже не е дошла на фокус. Ако вие не намерите този фокус на човешката любов, картините ще бъдат неясни. Може погрешката да е във вас. Ако е във вас, намерете фокуса; ако погрешката е в другия, кажете: „Той да си намери фокуса“. Кажете му: „Фокусът на любовта ви не е верен“. И той може да ти каже: „Фокусът на любовта ти не е верен“. Или по-напред трябва да дойде, или по-назад, за да бъде ясна картината.

Аз ви препоръчвам: някои от вас трябва да се оттеглят назад, по-напред сте отишли; а някои трябва да отидете няколко крачки напред. Трябва да стане разместване напред и назад, че всеки да отиде на фокуса си, да се фокусирате. Искам сега всички да се фокусирате – тогава може устата ви да бъде спокойна. На някои устите са свити. Не измъчвайте устата си, защото горната устна е любовта, а долната е обичта: не измъчвайте любовта или обичта. Най-първо проявете любов към устата си, оставете бърните си свободни. Благодарете на Бога, че горната и долната ви бърна са свободни, изпратете една добра мисъл на тия клетки, които са в устните ви. Като пратите най-хубавата мисъл на горната и на долната си бърна, тогава гайте една хубава усмивка.

Всякой път, когато аз срещна човека, нещата за мен са ясни. Преди време срещам една мома, тя ми се усмихва.

Срещам я след две години, тя ме гледа сериозно – жена на е сега. Любовта не признава женитби – женитбата е извън Любовта. В Любовта има Божествени отношения. Срещам я като душа и я поздравявам с усмивка. Тя мисли, че като ми се усмихва или като не ми се усмихва, ще наскърби мъжа си. Ако аз не ѝ се усмихна, това е за наскърбление. Аз се усмихвам: много добре е направила, че се е оженила. Родила е едно дете – усмихва ми се. Много добре е станало, че е родила детето. Срещам мъжа ѝ – и на него се усмихвам: „Много добре е станало, че си се оженил“. Всяка работа, която става с любов, заслужава усмивка. Някои казват: „Направих една глупост“. Глупостта става без любов. Всяко нещо без любов е глупаво, всяко нещо с любов е разумно. Носиш ли страданията с любов, разумно е; носиш ли страданията без любов, това е глупост. Да носиш страданията с любов е трудна работа – доста трудни работи някой път правим.

(Учителя прочете една мисъл от книгата „Светът на Великите души“.³⁰) „Туй, което не остарява, е грехата на Любовта. Туй, което не се мени, е грехата на Мъдростта. Туй, което не се губи, е грехата на Истината.“

Сега всеки трябва да направи една реформа в себе си, но не колективно. Не мислете как другите мислят – важно е всеки от вас как трябва да мисли. Най-първо в себе си питайте Божествената Любов, питайте в себе си Господа как трябва да постъпите. Ние някой път сме като авторите, всичко знаем; казваме: „Това не е любов“. Че кое е любов?! Не е ли човешката любов тази, която носи страданията? Всяка любов, която носи страданията, е човешка, благородна. Любов, която не носи страдания, не е благородна. Трябва да имате определение що е човешка любов. Любовта, която носи страданията с радост, е човешка. Сега сме на Земята и трябва с радост да носим страданията, да се радваме, че Господ ни е дал тези страдания. Трябва да се запознаете с човешката любов. Щом станете по-сериозни, знайте, че сте по-году от човешката любов.

Докаато се научите като плувец да плувате във водата, вие може да се давите. Докаато човек не се научи

да плува, той се дави. На Земята е толкова мъчно човек да се научи да ходи, колко пъти само той пада! Десет, двайсет, сто и още стотици пъти човек пада, докато се научи да ходи. Докато се е научил да ходи, колко е папила главата му, колко пъти е плакал! Сега краката на Любобта трябва да бъдат здрави, за да добием равновесие; да носим страданията и не да падаме. Не е лошо, че сме падали. Сега говоря на онези от вас, които са проходили; които не са проходили, те за друг път ще останат. Не е лошо, че някои не са проходили. На тях ще им кажем: „Пъплите“. Че и да пъплим не е лошо: госта животни има, които пъпят. Някои на четири крака ходят – и това не е лошо. Човекът ходи на два крака: на тебе ти е дадено да носиш страданието с радост.

Казвам: носете страданията в живота с радост. Не мъчението, но страданията носете с радост, за да дойде Божието благословение върху ви. Изпейте една песен.

Аз мога да любя

Сега кое е по-добро – Слънцето ли да се съобразява с нас, или ние да се съобразяваме с него? Нека Слънцето върви по своя път, ние да се съобразяваме с него; а ние можем да кривим накъдето искаме. Ако речем то като нас да криви, не зная какво би станало. Нашата любов както и да се криви, е намясто, но Божествената Любов трябва да върви по своя път – да излезем да я посрещнем. Каквото прави Слънцето, да считаме, че е право. За всяко едно отклонение, което човек прави, да не считаме, че е лошо; не считайте, че е направена една погрешка. Пагнали сте някъде – радвайте се; окаляли сте се някъде – радвайте се; направили сте добро – радвайте се. Щом сте се окаляли, ще се очистите. Считайте, че тази кал, като се е докоснала до вас, ви казва: „Моля, моля, много те обичам“. Остави тази кал, тя те е обикнала. Вечерта, като изсъхне, с четката малко политически ѝ кажи: „Навън сега, без позволение си се качила!“.

Забелязвам, че някои от вас, като вървят, имат голямо понятие за себе си, а гледам как по гърба им; други пък нямат как. Аз съм срещал само един българин, който много ми хареса. Това беше преди петдесет години. Той беше от Шумен, наричаха го Чистия българин. Той като вървеше, и в най-калния ден не се окалваше. Този българин върви по камъчетата, но си носи една кърпичка – и където се окаля кракът, веднага го очиства. Друг такъв човек не съм виждал: щом се окаля, спре се, изчисти си обувката; и винаги обувките му са чисти, стъпва полека, внимателно.

Научете се да се усмихвате! Някой път вие се показвате много сериозни, някой път сте скръбни. Не е лошо да си скръбен: лошо ли е, че са се явили облаци? Хубаво е, намясто са те – тия облаци ще донесат Божието благословение. Всякога небето да е ясно не е хубаво, пък и всякога да е влажно също не е хубаво. Да благодарим на Бога за разумността, която съществува в Природата. Християнският свят сега се изправя, тия страдания идат за изправление. Християните не са спазили ония закони, които Христос е проповядвал; не са направили жертвата, която трябваше да дадат – и сега милиони хора измират. Тия жертви трябваше да се дават преди милиони години. Сега те се дават за неизпълнение на закона на Любовта. Защото или по любов ще жертваш, или по закон – не може да се избавиш от жертвата. Или доброволно, или насила ще жертваш. Не чакай да дойде силният и каквото има да му дължиш, да го платиш – иди и сам му плати. Силният като дойде, с лухвите ще си го вземе: ти иди сам при него, нищо повече. Когато някоя канара иде, не стой на пътя ѝ, та да те прегазе – отдалечи се, отвори ѝ път, за да не те смачка. С усмивка носете страданието! Много мъчно е да се усмихнеш, когато си скръбен; знаеш колко мъчно е да се усмихнеш, когато си скръбен.

Сега аз, като отида в бакалницата, плащам щедро. Ни най-малко бакалина не го считам за брат: много давам, защото и той много дава. Това не го считам за ще-

дрост, но гледам да изпълня закона. Като нямам звонкови, не отивам да вземам на вяра. На вяра да се вземе не е хубаво, защото на вяра – това е ангелският свят. Вие искате на Земята на вяра да взимате – там е всичката погрешка. Един лев имаш, за един лев купи; два лева имаш, за два лева купи; три лева имаш, за три лева купи, не искай за повече.

Сега вие искате на вяра или на заем да вземете от тук-оттам. Това са неразборици. Някои от вас казват: „Не живеем добре“. Ще кажеш: „Аз съм първият, който днес е решил да живее добре – ще нося страданията. Не че досега любов не съм имал, но досега не съм се подчинявал на Любовта“. Любовта казва: „Доброволно носи страданията!“. Страданията ще дойдат един ден, ще ни турят на бойното поле и – искаме, не искаме – ще се жертваме. Сега, като сме свободни, трябва да решим да изпълним това. Никой не ви застава: ако сега не се решите да се жертвате, един ден на бойното поле ще отидете. Тази война ще се прекрати, но след нея ще дойде друга война, по-голяма, в далечното бъдеще. Ако сега вие не се научите да носите с радост страданията в тази война, ще бъдете на фронта и никой не може да ви избави.

Та казвам сега да се избавите от заблужденията за кармата. Божията Любов носи жертвите, ангелската любов носи разделението, човешката носи страданието. Искаш ли да работиш, гръж човешката любов; искаш ли да бъдеш свободен, гръж ангелската любов; търсиш ли Истината, гръж Божествената Любов. Който търси Истината, нека да търси Божествената Любов; който търси свободата, да търси ангелската любов; който търси работата, трябва да търси човешката любов.

Ако някой от вас не може да носи страданието, по-неже аз съм впрегнал един вагон, да остави място в него. Който не може да носи, на вагона отгоре ще го сложим.

Отче наш

27 декември 1942 г., неделя, 5 ч.с., София, Изгрев

ПОЖЕЛАВАНЕ

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Ще прочета 23. псалом. Ние мислим, че хората в нашата епоха са по-просветени, по-напреднали. По-напреднали души е имало и в миналото.

Сега прочетете 13. глава от Първо послание към коринтяните. Всеки, който има Евангелие, да прочете, който няма, да размишлява. (*Прочетохте тихо посочената глава.*)

Знаете ли колко време се изисква, за да прочетете 13. глава? Много мъчна работа е това. Цял един живот се изисква, за да я прочетете на този свят, и то при най-добрите условия – цял един живот от сто и двайсет години ти трябва, за да я прочетеш на този свят правилно. Тук вие за половин час казвате: „Свършихме“. Можете да гадете някоя доста дълга класическа песен на някой цигулар. Той казва: „Лесна работа“, и то само като прекара един бегъл поглед на нотите. Но като вземе да свири, знаеш колко трудна работа е това. Не само че трябва да образува известни тонове, но всеки тон да бъде верен, че нито едно от трептенията му не трябва да отсъства. Сега пет, десет, даже двайсет трептения изчезват – и тонът все минава за верен.

Сега туй, което спъва съвременното човечество, е идеята, че хората са направени по образ и по прилика, по подобие на Бога. Всеки мисли, че е царски син – царска кръв тече в него. Който носи името цигулар, трябва да е завършил музикална академия, да е учил десет години при най-добрите професори, цялото му изпълнение да е хуба-

во. Казвате: „Как да се изпълни Словото Божие?“. Двама души се карат. Интересувам се защо и питам: „Защо си приказвате тъй реално? Кой е поводът да си приказвате така любезно?“. Турят си те разни епитети. Вие ги знаете: все епитети на някое животно, на някое голямо животно, после на друго голямо животно, на трето, на четвърто... Слагат си разни епитети, произвеждат се полковници, генерали. Но всеки е недоволен от чина, който му е даден, всеки иска по-голям чин.

Въпросът е в това – три хиляди лева си дал на едного, той не ти ги е върнал навреме и затуй го произвеждаш генерал. Изваждам парите, казвам: „Може ли на вас да ви услужа?“. Той иска да го произведе генерал, понеже онзи не му е върнал парите и няма какво да облече. Казва му: „Защо донесе тия пари, за да направя грехи за генерал ли?“. Сега грехи не донасят: произвеждат те генерал, а грехи няма. Липсва му нещо на генерала – грехата му липсва. Аз се намесвам, казвам: „Плащам за грехата“. Като стане онзи генерал, подадат си ръка, примирят се. Когато хората не могат да се примирят, генералските грехи ги няма. Този, когото ще произвеждат, той трябва да плати за грехата. Да допуснем, че Господ мене иска да ме произведе генерал. Туй, което иска от мене, аз трябва да го занеса. Най-първо, за да стана генерал, трябва да зная да говоря. Ако аз говоря с човешки и ангелски езици, а любов нямам, нищо не се ползвам.

Вие сега всички си пожелавате за новата година много неща, много сте щедри. Всичко пожелавате, но в това пожелание нищо няма. Добри дни, здраве си пожелавате, всичко си пожелавате – написали сте картички с черно писмо. Целият свят е пълен с пожелания, пълен е с картички, с черни писъмца, с пожелания – и се чудим защо не върви. Че как ще върви?! Само с картички ако вървеше, хубаво е! Сега ако се върнете назад и ги прегледате, може цял хамбар да имате с картички, с пожелания. Питам: този хамбар колко ще ви струва? Някои от вас, като идат в Небето, искат Божията Любов, планират Господ да ги посрещне. Много човешко схващане е това! Не е

било време, когато Бог да не ни е обичал. Като отидете на Небето, Той ще се скрие от вас, понеже сте Го гледали и нищо не сте направили заради Него. Като идете, не ще Го видите – ще видите, че Господ не присъства. Отсъства Господ, защото нищо не сте занесли. Тогава как ще ви произведат генерал? Сега вие очаквате кръвта Христова да ви спаси, Христос всичко да е направил за вас. Христос е вече произведен генерал, Той е Син Божий. Който е изпълнявал Волята Божия, той е станал Син Божий; който не я е изпълнявал и е още в пожеланията, не е станал още.

Представете си двама души художници. Те са завършили академия, но представете си, че единия художник трябва да го произведат доктор на художеството. Задават му една тема – трябва да рисува една картина, някакъв хубав пейзаж, нещо лице трябва да бъде. Представете си, че той трябва да нарисува една художествена картина, която да представя любовта, вярата и надеждата. Като погледнеш картината отпред, да представя любовта, отляво като погледнеш, да представя надеждата, отдясно да представя вярата; отдето погледнеш, да можеш да ги видиш. Ако ти погледнеш отдясно, не можеш да видиш вярата; като погледнеш отпред, не можеш да видиш любовта; като погледнеш отляво, не можеш да видиш надеждата. Това картина ли е?!

Сега за да нарисуваш един човек, трябва да знаеш как да нарисуваш очите му, да знаеш как да нарисуваш носа му, да знаеш как да нарисуваш устата му. Много мъчно е да нарисуваш човешкия нос, много мъчно е да нарисуваш човешката уста. За художниците най-мъчната работа е в очите: има един фокус, който много малко художници могат да го нарисуват. Не че нямат желание, но много мъчно се рисува. Сега щом не можеш да рисуваш, трябва да има някаква причина. Например един художник при двайсет и пет градуса студ не може да рисува; не само при двайсет и пет, но и при двайсет градуса пак не може да рисува. Не само при двайсет, но и при петнайсет градуса пак не може да рисува; не само при петнайсет,

но и при десет градусуса не може да рисува; и при пет, и при нула градусуса пак не може да рисува. Ако се покачи температурата на пет, десет, петнайсет градусуса над нулата, може да рисува; но ако надмине сто, сто и двайсет градусуса, пак не може да рисува.

На колко градусуса трябва да се спре художникът, кдето трябва да рисува най-добре? Художниците не знаят на кой градус именно може да рисуват най-добре. Няма нито един от сегашните художници, който е измервал при колко градусуса рисува най-хубавите картини. Аз не съм срещал такъв; ако вие сте срещали, ми кажете, ще ви бъде много благодарен, защото ми трябва тази статистика. Като художници ангелите какво са рисували? Да станеш ангел не е лесна работа. Някой път аз казвам: „Ангел“. Има ангели, които са отлични художници. Някои ангели са отлични оратори: каквото кажат, става. Много хубаво говорим ние, но говорим това, каквото става – дотам сме дошли.

Сега казвате: „Какво нещо е Любовта?“. Много материално трябва да ви представя работата, а ние отвлечено разсъждаваме. Де е мястото във вас на онази Божествена стая, в която поставяте Любовта? Де ви е стаята, на кое място поставяте Любовта? В тази стая влизали ли сте? Ходили ли сте във вашата стая, дето сте съградили стая за Господа – една стая, дето е само Господ? Вие Го търсите отвън, а Той трябва да бъде вътре. Това е една любов в Божествената стая. Казвам: „Ти когато се молиш, влез в скришната си стая, в горницата, че се помоли Отцу твоему, и Отец, Който вижда в тайно, ще ти въздаде наяве“. Сега ние казваме: „Като умрем, ще идем в Небето“. Все в бъдещето или в миналото разглеждаме въпросите: или в миналото той е бил християнин, или в бъдещето. В миналото или в бъдещето нещата са много неопределени. Тогава се извиняваме: „Аз като нямам Божествена стая, другите нима имат?“.

Най-първо през тази година стаята, вашата горница къде е? Има една горница, която е вече направена. Поне тази година трябва да влезете в себе си. Когато влезете

В тази стаица, ще почувствате това, което никога не сте чувствали. Писанието казва: „Чистите по сърце ще видят Бога“. Знаете ли какво значи да видиш Бога? Само когато ще можеш да видиш Бога, тогава ще разбереш смисъла. Като Го видиш, ще кажеш: „Сега вече разбирам“. Например сега, ако вие обичате някого, любовта ви до колко издържа? Аз не съм срещал нито един човек сега на Земята, на който любовта му да издържа една секунда: любовта ни не може да издържи една секунда. Вие сега казвате, че вашето сърце гори, изгоряло е сърцето ви. Печките горят, но изгасват. Туй, което изгасва, не е любов. Може сто и двайсет години да гори някой вулкан, а има някои, които горят с хиляди години. Това не е любов.

Ако един човек разреши добре въпроса в света, и всички хора ще го разрешат; един като не може да го разреши, и другите не могат. В Рая на Ева ѝ дадоха една задача, но не я разреши. И досега нито една жена не е разрешила въпроса – всички правят погрешката на Ева. Понеже мъжът не издържа в Рая, всички мъже от памтивека правят същата погрешка – говорят за туй, което не е. Трябва да има сега една жена, която да извърши Волята Божия, и един мъж да има, който да извърши Волята Божия. Тогава всички, които излязат от това поколение, ще извършат Волята Божия – законът е верен.

Засягам един въпрос и ще ви кажа, че ще внесе една нечистота във вас. Христос дойде, но Той още не е женен – Ева си няма. Църквата не е готова – Новата Ева не е създадена още. Ние се намираме в едно състояние, в което човекът беше в Рая, когато прекараха всички животни, жени и мъже, които вървят по линията на животните. Божественият човек е сам, Той няма жена – Ева я няма. Там има адамовци – той им сложи имена на животните. Но това е съвсем друг свят... Вашето безпокойство, което имате, е животинско. Някой казва: „Какъв е смисълът на моя живот, самотен живот? Ева я няма. Тези животни са щастливи, те си имат другарки“. Ти търсиш Ева. Къде ще я намериш? Ще намериш някоя Ева от някое животно. Сега става преврат с всички онези богословски

тълкувания. Големи работи са казани, но тия работи са неразбрани.

Павел казва: „Ако говоря с ангелски и човешки езици, а любов нямам...“. Да познаваш Бога, значи Ева да дойде в сърцето ти – нищо повече. Ти ще видиш Ева реално тогава – и ще се зарадваш на тази Ева. Не само Адам ще се зарадва, но и Ева. Къде беше Ева? Тя беше в друг рай. Два рая има: Ева беше в женския рай, а Адам – в мъжкия рай. Сега трябва Ева от женския рай да влезе в мъжкия рай – и тогава Адам и Ева трябва да се качат в женския рай. И като преминат тия два рая, да идат при Бога – истинския рай на живота.

Сега говорим за човешкия дух и за човешката душа, говорим за човешкия ум и за човешкото сърце. Казваме: „Колко чист трябва да бъде човек!“. Ти някой ден си радостен и весел. Ако си мъж, видял си Ева – и целият си радостен; ако си жена, видяла си Адам. Някой ден си тъжен – защо? Като Адам си ял от забраненото дърво. Ева също е яла от забраненото дърво – и двамата са се сгушили. Господ вика: „Агаме, Агаме!“. Адам мълчи цял ден – навечер едва Господ го намери. Ако Господ вас ви повика и не се обаждате, ако Господ ви каже, че трябва да пожертвате живота си, вие ще се скриете някъде, хич няма да излезете. Мислите ли, че ако Господ ви извика да помогнете на цялото човечество, вие ще идете? Не, ще се скриете, ще кажете: „Тази работа не е за мене. Трудна работа е това“.

Сега си представете, че ви кажат най-хубавата дума. Контраст трябва да се даде: казват ви най-хубавата дума, но хвърлят кал на вашата бяла дреха, оцапват я. Какво ще кажете, ако ви хвърлят кал и ви оцапат дрехата? Или ви кажат най-обидната дума, но дрехата ви, която е била окаляна, я очистят? Кое е по-хубаво: да ви кажат най-хубавата дума и да ви оцапат дрехата, или да ви кажат най-лошата дума и да ви изчистят дрехата? Кое е за предпочитане сега? Сега в човешкия живот тия неща са възможни. Вие сте чудни! Някой от съвременните хора иска да се жени. Знаете ли какво нещо е женитбата?! Аз

се чудя на голямото невежество на хората, че искат да се женят; момата и тя иска да се жени. Хубаво, отлично е това; но ти като се ожениш, нито една лоша мисъл, нито едно лошо желание в сърцето, нито една лоша постъпка в душата ти не трябва да се яви за твоята възлюбена – като че Господ е дошъл в теб. И за мъжа е това, и за жената е същото – законът е все същият. Най-после те ще заченат Истината. Докато дириш заченатата Истина, ще мине време. Ако тази жена мърмори девет месеца, каква истина ще роди? Нито една лоша мисъл не трябва да мине през ума ѝ, нито едно лошо желание – през сърцето, и нито една лоша постъпка – през душата. Тогава тя ще роди едно дете на Истината. Ако е мърморила, тя ще осакати това дете в утробата си. Има хора, които са родени осакатени.

Религиозните хора казват: „Новото учение!“. Осакатено учение е това. Тази година, като наченете една мисъл, трябва да не я осакатявате. Като се зачене едно желание във вашето сърце, да не го осакатявате; като се зачене една постъпка, да не я осакатявате. Възможно ли е това? Казва някой: „Не разбирам отношението на мъжа към жената“. Друг казва: „Ако са такива задълженията, човек да не се жени. Само който приема това, да се жени“. Например една млада мома иска да живее с мен. Казвам ѝ: „Бих те пуснал да живееш с мене, ако ми обещаеш, че сто и двайсет години в ума, в сърцето си няма да допуснеш нито една лоша мисъл, нито едно лошо желание, нито една лоша постъпка. В който ден ги допуснеш, ще бъдеш извън Рая“. Ти си ял от плода и си излязъл вън от Рая.

На нас ни представят как Адам и Ева са излезли от Рая, а пък ние седим, като че сме в Рая, като че това не се отнася за нас. Адам и Ева са излезли – такива глупци са те. Ние не виждаме, че сме същите глупци, които седят извън Рая. Как така глупавият Адам и глупавата Ева станаха причина да страдаме?! Ние като че сме в Рая. Запитайте се защо те ядоха от забранения плод; не от забранения плод, а от плода на дървото за познанието

на доброто и злото. Те ядоха от плода за добро и зло, за да опитат нещата. И тогава ето колко учена беше Ева, че една змия я съблазни! Питамте: „Как е влязла тази змия?“. Бог прекара тия животни в Рая; змията също е влязла със своята възлюбена. Сегашната змия не е онази, която изкушаваше. Тази змия, понеже направи прегрешение, понеже каза една лъжа, изгуби ръцете и краката си и доби сегашната форма. Онази беше красива змия, много красива, хубава змия беше; аз не съм виждал по-красива змия от тази.

Змията беше много красив момък. Като го видя Ева, трепна ѝ сърцето, каза: „Такъв красив човек, и истината говори. Ето един момък, който говори истината“. Най-красивият момък, който влезе в Рая, беше този. Аз казвам, че това е черният агент, по човешки говоря. Той беше облечен в светли грехи. Питам: кой момък, като дойде в дома на богатата мома, иде със скъсани грехи? Той е облечен много хубаво, вчесан е, всичко е модно в него. Виждали ли сте някой момък, който да отива за една мома със скъсани грехи и обуца? Като го видят такъв, още от вратата ще го изпъдят. Той е много добре облечен, носи големи подаръци, много е учтив, любезен е, усмихва се навсякъде, гледа да не направи някоя погрешка. При най-малката погрешка може да изгуби за себе си момата.

Сега говоря тия неща за изяснение, да видите какви са реално нещата; не ви говоря за нещо илюзорно. Сега ви говоря за понятни работи, а от тях ще извадите други заключения. Често хората казват: „И без любов може“. Без любов не можем да живеем: една неразбрана идея е това. Без любов в какво отношение може? За да дойде един от Божествения свят, от духовния свят, той не може да слезе на физическото поле между хората, ако няма двама души. Трябва да намери майка да се въплъти, да мине през процеса на зачеването, раждането и възпитанието, че тогава може да дойде човешката любов. Ако той не намери баща си и майка си, никаква човешка любов не може да разбере. Ще намериш една майка, която да

те рогу по човешки – идеш ли на Земята, ще намериш някоя майка. Тя няма само да те рогу, но ще ти покаже началото на Божия път.

Сега вие искате да идете на другия свят. В другия свят трябва да намерите баща, законът е същият. Ако в другия свят не можеш да намериш един баща и една майка, не можеш да влезеш там. Вие мислите направо в Рая да идете. И там трябва да имате един баща и една майка, които да ви родят. „Роденият от Бога грях не прави.“ Как се разбира това? Представете си, че вие сте едно чисто платно, най-хубавото платно, но няма нищо написано на него. Този художник, който ще дойде да нарисува това платно, трябва да бъде майстор. Не да го нацапа, но да нарисува платното по всичките правила на Божественото изкуство. Трябва да нарисува най-хубавия образ, че като го видите, да останете доволен от това платно. Ако платното ви се нацапа и видите, че носът не е на свят, че очите, веждите и ушите не са на свят, казвате: „Защо е нацапано туй платно?“

Сега аз искам да ви избавя от противоречия. Както ви говоря, вие сте се стреснали, като нацрек сте. Разберете ме, представете си, че вие се качвате на Алпите. От вас петнайсет-двайсет души са се вързали с въжето. Единият върви напред, но всички трябва да сте нацрек. Един може да се подхлъзне, другите ще го задържат, ако не – отиде в пропастта. Ако не внимават, може и всичките да идат. След като излезете до върха и се върнете назад, тогава трябва да се радвате. Изисква се стегнатост на мисълта. Че един е направил погрешка, нищо не значи – хлъзнал се е заради една несигурна крачка. Може да стъпи несигурно – положението не е така сигурно по тия, високите места.

Когато вие се качвате в духовния и в Божествения свят, сте зависими един от друг. Не можеш да кажеш: „Аз не се нуждая от другите“ – цялото човечество е навързано с нишките на Любовта. Ние остаряваме – защо? Този те срещне, каже ти една любовна дума – и хвърли кал отгоре ти; друг те срещне – и той хвърли кал.

Като се погледнеш, остарял си от кал. Ние остаряваме от любовната кал, която хвърлят върху нас. Ако аз не намирам никаква чиста мисъл в любовта – това е кал, която е нахвърляна. Някои описват герои и героини в романите. Героинята е припаднала на земята, изгубила е съзнание. Мечката е заминала, героинята е станала. Героиня, която припада пред мечката, не е героиня – тогава героиня е мечката. Героинята трябва да хване мечката, да я поглади и да каже: „Добре дошла, сестра“. Мечката ако седне до краката ѝ, за да ги лиже – това е героиня. А наместо мечката да припада при краката на героинята, героинята припада при краката на мечката. Следователно мечката е героиня.

И героят, като срещне мечка, три месеца ще боледува. Той казва, че го е наплюла мечката; пита: „Плюла ли те е мечка?“. Мене никога не ме е плюла – мечката плюе само един глупак. Тя казва: „Как смееш да ме срещаш без любов? Аз толкова години те чаках с любов“. Плюе, плюе – и си заmine. Ще ми разправя някой, че е срещнал голямо страдание. Аз по някой път се усмихвам. Мечката като ви среща, тя очаква любов; ако ли не – ще ви плюе. Казвам: като срещнете мечка, ще положите ръката си отгоре ѝ. Тя ще седне при краката ви, ще започне да ви лиже. Казвам: аз бих желал да ви видя като герою, дето страданието да лиже краката ви. Страданията като лижат ръцете и краката ви, тогава сте герои. Тогава страданието казва: „Рагвам се, че срещам герой, на когото мога да оближа краката“.

Сега, като ме слушате и като излезете, вие казвате: „Това не е за сега, но за в бъдеще, като се преродим...“. Прераждането какво е, какво като се преродите? Хората осем хиляди години се раждат и прераждат – какво са добили от това? Роденият от Бога грях не прави. Ако не се родите изново, не можете да влезете в Царството Божие. Някоя сестра има мъж и казва: „Не мога да вляза там, а той да не е там“. Не може да влезе в Царството Божие?! Паднал е той някъде и виси, тя трябва да вика друга сестра: не са един и двама на въжето, може да го

изтеглят навън. По този въпрос жените нека се съберат четиридесет на едно място, да постоят така четиридесет гена. Четиридесетте жени могат да направят умът на мъжа да се намести. Мислите ли, че един мъж, който се е разфучал, като гойдат красиви жени, пак ще фучи?! Веднага ще се измени настроението му. Като влезе само първата красавица, престава фученето; а четиридесет като влязат, сърцето му ще се запали – и всичко изчезва. Мислите ли, че и при една жена, която се е разфучала, като влязат четиридесет красиви мъже като ангели, тя ще фучи пак? Ще затупа сърцето ѝ.

Аз по човешки ви говоря. Поставени са някъде все така красиви хора, че си приличат – чудиш се кого да избереш. Не можеш никого да избереш: един от груг са по-красиви. Кого ще избереш? Но между всички тях има само един, когото можеш да избереш: между четиридесетте има само един. Писанието казва, че и между десет хиляди Бог си личи: Той се познава, Той е единственият между десетте хиляди. Само един между четиридесетте можете да изберете – другите са отражение на него, сенки са. Който не разбира това, ще сметне сенките за реални. Един е реален между четиридесетте; и сред тия десет хиляди само един е реален.

Сега ви привеждам тия работи, за да имате една идея, не трябва да ги вземете буквално. Ако един човек е живял сто и двайсет години, той сто и двайсет пъти се е фотографирал. Най-първо имате фотография как се е родил, последната е когато си е заминал на сто и двайсет години. Питам: от сто и двайсет живи картини коя ще изберете? Ще изберете една. Коя? Някои ще изберат картината на деветнайсет години. Ако е мома, картината на деветнайсет години ще изберете; ако е момък – на двайсет и една години. Някой път, от немай-къде, ще изберете картина от двайсет и две, двайсет и три, от двайсет и четири, от двайсет и пет години... по някой път и от шейсет години. Някъде има втора женитба – вдовец избира някоя вдовица.

Питам: кой от вас ще избере последната картина – на сто и двайсет години? Има ли някой от вас да е избрал картина на сто и двайсет години? Аз още не съм срещал някоя мома, която се е оженила на сто и двайсет години, или някой момък, който се е оженил на сто и двайсет години. Ако ми дават статистика, срещал съм такива на шейсет години. Ако се пренесете в историята назад, когато хората са живели по деветстотин години, това е друго. Аз говоря за сегашната епоха. Този старец не можеш да го избереш, понеже неговият ум е зает с друго. Той е продал всичката си стока и казва: „На Земята не искам да живея“, мисли да влезе в ангелския свят. „Мене нищо не ме интересува, свърших работата си на Земята“ – и той не иска да остане. Ти не можеш да избираш! Казва някой: „Аз съм на сто и двайсет години, искам да си замина на другия свят от Земята“.

Трябва да намериш ония числа, които Бог е поставил. Бог е поставил числа – свършени числа ги наричам аз. Ако не намериш едно свършено число, ти си на погрешен път. Има числа, които разрешават въпросите. Аз ако бих избирал една мома, най-малко ще проследя сто и двайсет поколения в рода ѝ: на баба ѝ, на дядо ѝ да не е минала мрачна мисъл през ума, мрачно чувство през сърцето и мрачна постъпка в гушата. Тогава ще стане въпрос за любов. Не е въпрос само за сегашното поколение. Тогава има вече защо да се жертвам. Изключени са тези неща, избор ви трябва. С един басов лък на контрабаса ти можеш да свириш, но един контрабасов лък е за контрабас, не е за цигулка. Лъкът за обикновената цигулка не е за контрабаса. И с него сега можеш да свириш, но не е хубав. Трябва да намериш онзи лък, който е за цигулка, и онзи, който е за контрабас. Всяко нещо е на мястото си.

Помнете едно нещо: като срещнеш един човек на Любовта, твоята мисъл се издига. Като минеш някъде, понякога се радваш. Понеже си минал покрай някой добър човек, върнеш се вкъщи радостен. Минал си покрай някой добър човек, който ще остави в теб всички възвишени мисли – и целият ден ти е весел. Ти не го познаваш, не

го знаеш, но той е внесъл в теб всичките хубави мисли и чувства – и през целия ден си весел. Някой път някой ангел мине покрай Земята. Като те погледне само, и ти целия ден си весел. Някой светия е минал – ти не си го видял, но се радваш.

Сега прочетете 3. глава от Посланието на Петър.
(*Прочетохме го.*)

Искам да ме разберете: аз ви говоря за една задача, която е за цялото човечество, не говоря за един човек. Това е една задача, която цялото човечество трябва да извърши. Като я извърши, тогава всинца ще я извършим. Бог е в цялото човечество. Всеки от нас трябва да внесе нещо микроскопическо – има нещо, което той трябва да направи. Тази задача не е само за един човек, в нея участва цялото човечество. Под думата *човечество* разбирам онези, на които съзнанието е пробудено и всички работят.

Колко е приятно да слушаеш един музикант, който свири хубаво – даже публиката се радва повече от самия музикант. И самият музикант, като свири, и той се радва – те като се радват, и той се радва. Казвам: ако свириш хубаво, всички ще се радват, и ти ще се радваш с тях. Ти като правиш едно добро на хората, и хората се радват. Ние се радваме на доброто, което другите правят. Ти като направиш едно добро, всички хора трябва да се радват на твоето добро – това допада на всички. Това е свирене: ти като се радваш, и те да се радват на онова, което си свирил.

Казвам: трябва да проявите Любовта. Има една любов, която проявяват художниците; има една любов, която проявяват музикантите; има една любов, която проявяват ораторите. Има една любов, която проявяват готвачите; има една любов, която проявяват дрехарите; има една любов, която проявяват учителите. Има една любов, която проявяват и предават майките – не *предават*, защото думите *предават* и *предател* имат друг смисъл. *Предавам* значи да си изневерил; но *предавам* значи и да си дал от една ръка на друга. Всички тия понятия за

Любовта трябва да образуват една цяла хубава картина, да образуват един красив човек. Като го видиш отвън, да кажеш: „Това е човек“. Като го погледнеш в челото, от него излиза светлина; като го погледнеш в очите, там има една дълбочина и благост. Като погледнеш носа му, той показва, че там тече нещо. Носът е извор: там постоянно тече онова, което е скрито. Сега ти си заговорил носа си, а той трябва да се отпусне.

Всички хора не са щедри, понеже е запушен носът им. Нали въздуха го приемате през носа и го пуцате пак през носа. Сопола, който тече през носа, аз го наричам любовен сок. Като те хване хрема, тогава има любовни сокове, които изтичат от любовта навън. Казвам: вие сте много щедри. Някой, който спи вечерно време, хърка. Като изпраца соковете и като приема въздуха, хърка – нещо не върви гладко. Един ден, като погледнеш носа, това трябва да е свящото място. Носът е свещено място, през което е минало диханието на Бога; носът е свещено място, през което Божественото дихание влиза в нас и после излиза. Свещена работа върши носът, не е така проста работата му – през него влиза и излиза диханието на Бога. И очите са свещено място, през което светлината на Бога влиза и излиза. Свещени работи са и очите. Ушите са свещено място, защото звукът на Бога влиза през тях. А ти хванеш носа, хванеш ушите – изгубили сме онова свещено чувство да считаме, че всичко е свещено заради онези процеси, които стават там.

Сега всичката погрешка е там. Сегашните хора пишат на много любовни езици, но не си разбират езика. Когато казваме, че мъжът е нагрубил жената, значи той говори едно, а жената разбира друго – те не си разбират езика. Това неразбиране, дето хората не разбират езика си на любовта, аз го уподобявам на следното. Един млад момък среща стар дядо, който си е купил нова шапка. Казва му: „Добър ден, дядо!“ „На пазар ходих“ – отговаря дядото. Онзи пак му казва: „Добър ден.“ „Хубав, добър, купих го вече“. Идеята в моя ум ето как се държи. Казва някой: „Аз не ви обичам“. Това значи, че вие не сте раз-

брали; значи, че онзи, който обича, е на единия бряг, а вие сте на другия бряг. Доста широка, голяма е реката. Онзи, който ви обича, е на лявата страна на реката, а ти си бил на дясната. „Не ви обичам“ значи, че другият е на дясната страна. Той не че не ви обича, но има нещо, което му преняства. Като сложите Любовта, ще се образува мост – минал си на неговия бряг. Сега реката тече между вас, как ще се обичате? Трябва да се хванете, да се ръкувате. Казвам: когато някой казва, че не ви обича, направете мост, за да се обикнете. Не ви ли обича, значи мост няма. Мост трябва да има. Първо казваш: „Обичам“, после казваш: „Не обичам“ – как е станало? Значи от дясната страна си минал на лявата – ти си на дясната, той е на лявата. Не се ли обичате, значи мост няма, а реката тече между вас.

Или питате: „Как ще познаем Бога?“. Бог постоянно влиза в нас, Той влиза чрез въздуха. Казва някой: „Не Го познавам“. Бог влиза чрез светлината, влиза чрез хората. Толкова хиляди години Господ влиза и излиза, и още не Го познаваме. Казвам: дишането е влизане и излизане. После аз гледам и ям. Ние казваме: „Мъчим се“ – мислим, че това е мъчение. Не сме разбрали какво нещо е яденето, не сме разбрали какво нещо е дишането. Ти като приемеш въздуха, трябва да се развеселиш, че Господ е влязъл за много кратко време и пак ще излезе. Той няма да седне и една секунда – влиза и излиза бързо. Но трябва да ти е приятно. Като задържиш въздуха, да кажеш: „Остани по-дълго време“, а ти гледаш да излезе по-скоро. После пак го приемаш, пак го изхвърляш. Казваш: „Как ще се реши тази задача?“. Задърж го за една минута – и ще имаш Божието благословение. Колкото по-бързо дишаш, толкова по-зле; колкото по-медлено дишаш, по-добре. Задърж онзи образ на светлината, задърж този образ по-дълго в ума си.

Сега вие казвате: „Като идем в оня свят, тогава ще разберем“. Питам: кой от вас е ходил в оня свят? Вие имате много сънища. Мога да ви запитам кой от вас е ходил в университета. Мнозина сте ходили. От тези, които ходят в университета, онзи студент, който е

първи семестър, не може да отиде в четвърти; първия семестър трябва да завърши, втория и третия, и тогава да иде в четвъртия. Ако направо иде, където са студентите от четвърти семестър, какво ще разбере? Той нищо няма да разбере. Ако иде при студентите от трети семестър, пак нищо няма да разбере.

Сега вие разбирате много. Аз гледам другояче на онзи свят. Доиде майката на двамата Зеведееви синове и каза на Христа: „Единият да седне от лявата, другият – от дясната Ти страна“. Че ако вие идете в оня свят, трябва някого да познавате. Кого познавате в онзи свят? В другия свят някого, ако не го обичате, не го познавате. И да го търсите, не можете да го намерите. Щом нямате любов, не може да му намерите адреса. Ако любиш някого, още като отиваш там, ще го намериш. Вие казвате: „Баща ми си отиде“. Виждам, че баща ти не е намерил адреса на този, когото обича; майка ти не е намерила адреса на този, когото обича. И вие ще идете да търсите адреса на тези, които не са намерили адресите... Смешно е! Един е вашият Отец. Значи този, който намира Любовта, той е в онзи свят. Значи щом баща ви е намерил Любовта, той е там; щом брат ви е намерил Любовта, там е; щом сестра ви е намерила Любовта, там е.

Аз гледам тук – на много братя и сестри им е готвено, не им се живее. Значи те нямат любов. На Изгрева искат да ги обичат, но как ще ги обичат, когато сами не обичат? Те идват тук без любов. Ние не се нуждаем от хора на безлюбието, нямаме нужда от тях. Да си вървят – светът е за тях. Ние се нуждаем от хора, които имат любов – да дойдат тук и да носят Любовта. Защо ни са без любов?! Не искам да им хвърлям упрек. Това, през което вие минавате, то е последствие. Да кажем, един българин ви кара на една своя каруца. След като слезете, четири-пет часа като ви е возил, ще бъдете раздрусани, гърбът ще ви боли, всичко. Това не е возене: аз бих предпочел да ходя пеш, отколкото да се возя на такава каруца. Или има такива коне, като ги яздите, краката ви болят. Някой кон е караешкин, някой е раванлия.

На раванлиите успоредно вървят краката, на карашкин вървят диагонално. Някои от вас вървят раванлия, някои – карашкин.

Казвам: ние не сме виновати, защото хиляди поколения са живели преди нас, които не са разбирали Любовта, и ние носим последствията. Казвате: „Един човек не може да поправи света, един народ не може да поправи света“. Това е една задача, в която трябва да станем проводници – Божественото тогава да регулира нещата. Бог изисква лицето да работи заедно с Него. Да кажем, Господ ти е дал един кон. Ти не познаваш коня си, как ще се препоръчаш? Най-първо аз, ако съм една мома, искам да се ожена. Онзи, който ме иска, ще ида да го видя как си гледа коня – от коня ще извадя своите заключения. Казваш: „Не е за мене, коня си не знае да гледа“. Ако е градинар, ще ида да видя как копае. Който гледа само да копне оттук-оттам, не е градинар. Този градинар, който не къща корените на растенията, той е градинар: не оставя нито една гъсеница, изчиства гърветата, навсякъде е чисто. Отуда в някой дом – извиняват се, че не са помели. Няма какво да се извиняват, за мен извиненията нищо не показват.

Доиде някой човек и каже: „Извинявайте, много бързах, не написах писмото“. Не че е бързал – това е негов навик: запетай не е сложил, зацапано е, зачеркнато. Онзи, който пише внимателно, няма какво да пише много. Някой казва: „Пожелавам ви“. Ще пишете така: малко ще обещаеш, но което обещаеш, ще го направиш. Само едно нещо обещаите – да слагате запетайте намясто, нищо повече. Напишеш ли нещо – еровете на български да не ги изядеш; гумата *Бог* да не пишеш с малка буква, а с голяма, или само с големи букви да го напишеш. Сега говорим за Бога, че е нещо велико. Ако е написано с малки букви, значи нямаме понятие за това. Някой напише *Го* – в началото с голяма буква, другите са малки. Не, Бог се пише с еднакви едри големи букви: БОГ; не едната голяма, другите малки. Така се пише Господ, както в печатането.

Дојде ти некој гост – не излизай с нечиста рѣка! А ти се извиняваш... Измий със сапун рѣцете си, посрещни го с чисти рѣце. Казваш: „Ще ме извините“. Ние сме сити на извинения. Направи нешто на свят, с чисти рѣце посрещни този човек, усмихни се и кажи: „Много се радвам“. Като не се радваш, не казвай, че се радваш. Какво правят хората тогава? Защо да не се радваш на този ближен – дошъл ти е Господ на гости! Христос беше със Своите ученици, а не Го познаха, казаха: „Ти си странник. Нима не си разбрал какво стана в Йерусалим?“. Като им говореше, не Го познаха; когато Го познаха, Той се скри. Ако ти в лицето на един човек не можеш да видиш, да прозреш Бога, Който е скрит в него, тогава назад си останал.

Тук преди години ме срещна един военен, носеше револвер. Като влезе при мене, остави револвера на масата и започна да се усмихва, да се извинява: „Извинете, срамота е пред вас да носим оръжие. За лошите хора носим този револвер. Понеже ти си от добрите хора, поставям го на масата“. Пред него седи и ми приказва. Като рече да си отива, взе оръжието. Когато отивате при вашите възлюбени, оставете вашите саби и револвери отвън, в църква не влизайте с вашето оръжие. Гледам: военните влизат в църквата със своето оръжие. Всичкото оръжие – отвън! Какво ще пазят в църквата с револвер, със сабя?

Та казвам: във вашите църкви не влизайте въоръжени! Ти отиваш да се молиш на Господа и си въоръжен, отиваш със своя револвер. Молиш се на Господа, казваш: „Господи, помогни ми!“, но гържиш в рѣката револвера. Такава молитва не се чува. При Господа като идеш, сабята и револвера да са навън, няма да упобаваш на тях. Дръж револвера за зло, а в ума ни трябват чисти мисли. Няма по-силно нещо от чистата Божествена мисъл, няма по-силно нещо от силното желание в сърцето, няма по-силно оръжие от чистата постъпка. Когато видиш ангели, те държат мечове, те пазят. Когато ангелите те пазят, няма какво да се пазиш; когато тях ги няма, дръж револвера и сабята.

В 23. псалом псалмоневецът казва: „Като отивате да се молите, оставете револверите и сабите отвън“. Ти си се скарал с някого, не можеш да се примириш. Отиваш да се молещ и казваш: „Не го обичам“. Чудна работа! В тебе седи едно заблуждение, че не го обичаш. Ти си на другия бряг на реката, направи един мост. Думите Христови в молитвата *Отче наш* са: „Прости нашите грянове, както и ние прощаваме на нашите грявници“. Той казва: „Ако вие не простите, и Отец няма да ви прости“.

Прочетете първите двайсет стиха от 14. глава от Евангелието на Йоан. (*Прочетохме ги.*)

Христос е излязъл от Отца. Той гоиде в света и влезе в Отца. Доиде по закона на Любовта, за да покаже Любовта на света, и каза: „И пак се връщам при Отца“. Той е излязъл от Отца и казва: „Отец е в Мене и аз съм в Отца“. Ако едно дете не е било в утробата на майка си и ако майката не е в него, законът е верен. Това дете ако не държи майка си в своето сърце и в ума си – това, което му е дала – няма връзка между майката и детето.

Сега, понеже настават четири добри години, ако мислите добрите години в материално отношение механически да ги използвате, ще загазите. Онези хора, които искат материално да използват Божествените блага, съвсем ще загазят. Най-първо Божествените блага трябва да се използват по закона на Любовта. Всяко нещо, което за четири години не се използва по закона на Любовта, ще има съвсем други резултати. Не въздигането на един човек, но въздигането на всичките хора трябва да бъде важно. Всички хора на Земята трябва да бъдат добри: Земята е създадена за добрите хора, за любещите хора. Тя не е един затвор, а е едно училищно здание за даровитите ученици. Всеки, който влиза в него, трябва да се учи, това знание трябва да се предаде. Ако човек влезе и не може да възприеме знанието, безпредметно е това училище. Земята е училище.

Казвате: „Да идем на оня свят“. Оня свят е друго училище. Ако не завършиш четирите отделения, не можеш да влезеш в прогимназията. Прогимназията е елемен-

тарен свят, духовният свят е гимназия, Божественият свят е вече университет. Не мислете, че е лесна работа да влезете там. Тук е един свят и за този, който има очи, той е хармоничен; за този, който няма очи, никаква хармония няма. За този, който е сляп, никаква красота няма. Носът показва работа: той постоянно работи, като дишаш. Аз като спра при някого, като видя как диша, зная как работи и каква работа ще свърши; като гледам как диша, зная как учи. Онзи, който учи, има едно дишане; който работи добре, има друго дишане; който е добър, има трето дишане. Хората на Истината дишат по един начин, хората на Любовта дишат по друг начин, хората на знанието – по трети. Разни дишания има – в носа стават разни движения на ноздрите.

Някой казва, че сърцето му гори от любов. Показва се той – виждам, че в носа няма никакво движение. Няма скрито-покрито в света – всяко нещо, което ние правим, оставя отпечатък. Движение има в очите, в носа, в устата – навсякъде. Ние искаме да бъдем красиви. Само красивите мисли, това, което сме възприели от Божествения свят, от ангелския свят, всичко туй ще приложим в нашето тяло. Пожелавам на всинца ви да бъдете здрави, да имате отлични носове, да имате отлични очи, да имате отлична уста, да имате отлични ръце и крака, да имате отлично състояние – всичко това е човекът. Като го видиш, да ти е приятно, да кажеш: „Ето едно Божие създание, което няма да стъпче нищо, нито едно камъче няма да повдигне. Всяко нещо в него е турено намясто – той е човек, на когото можеш да разчитааш“.

Трябва да влизаме в положението си, защото сме в изключително положение. Всеки трябва да помага. Много не говорете така: „Аз едно време тъй направих“, не разказвайте. Аз няма какво да разправам на човека как съм ял – виждам го, че е гладен. Ще го забеда на трапезата и ще кажа: „Моля, яжте, както знаете, и бъдете свободен, не се стеснявайте“. Може да седна и аз с него: той ще яде, както знае, и аз ще ям, както зная. Като станем, и двамата ще бъдем доволни. Като идем при извора, няма

да му давам той да начерпи вода – и аз ще черпя, и той ще черпи. После за учтивост той ще начерпи, за да ми даде, и аз ще начерпя, за да му дам. Най-първо той трябва да си начерпи вода тъй, с ръката да си вземе, защото и той няма чаша, и аз нямам. Някой път съм виждал от любов момата да вземе вода с ръката си, че дава на момъка. Приятно е да пиеш от момина или от момкова ръка. Виждал съм как момата погледне, усмихне се – той почерпи вода и тя се усмихне. Не е лошо, хубави работи са това, но само веднъж или два пъти съм ги виждал, рядко се случват. За да ги видиш, трябва да си далече, да не ги смутиш. Те седят и гледат: той поглежда да няма никой, и тя поглежда. Като срещнете някой беден човек, погледнете го.

Сега аз вярвам сто и един процента, че онова, което Бог е определил, ще бъде. Няма ничия сила, която може да даде обратен ход на Божествените благословения, които идат в света. Който ги приеме, ще се благослови; който не ги приеме, ще остане за в бъдеще да ги възприема. Онези от вас, които сте готови, трябва добре да възприемете светлината, добре да възприемете звука и храната, трябва добре да работите. През тази година, с когото и да се ръкувате, като хванете ръката му, кажете в себе си: „Пожелавам ти да изпълниш Божията воля“. В себе си ще го кажете, не гласно: „Пожелавам ти да бъдеш най-благороден, пожелавам ти да бъдеш най-справедлив, най-учтив, да имаш най-добрите отношения към хората“.

Отче наш

3 януари 1943 г., неделя, 5 ч.с., София, Изгрев

ВРАТИТЕ НА ЛЮБОВТА

Добрата молитва
91. псалом
Молитва на Царството
В начало бе Словото

Ще прочета няколко стиха от 12. глава от Евангелие на Йоан. Вие си прочетете цялата глава после, аз ще прочета от 37. стих до края.

Аз мога да любя

Изпейте песента *Химн на Великата душа*. Пеенето не върви, понеже изпъква вашето величие, та Божието величие остава назад. Там е дисхармонията.

Два порядъка има в света, които са неизвестни за нас: малкият порядък, който трябва да наблюдаваме с микроскоп, и големият свят, който трябва да намаляваме. Тъй щото и двата са неизвестни – ние живеем между две неизвестни величини.

Сега ще прочетем няколко страници от томчето *Дали може*³¹.

Симеоне, кажи едно число. (47. страница) (*Прочете се.*)

Лулчев да каже. (11. страница) (*Прочете се.*)

Емануил Иванов. (278. страница) (*Прочете се.*)

Вие се учете сега. Косъм по косъм цяла греха става, сега се правят бъдещите грехи.

Боян Боев. (10. страница) (*Прочете се.*)

Паша Теодорова. (156. страница) (*Прочете се.*)

Стоянова. (153. страница) (*Прочете се.*)

Николина Балтова. (203. страница) (*Прочете се.*)

Всички съвременни научни теории носят само закуска – или някой е пил някоя малка чашка коняк или ром,

или е пил винце за аперитив. Животът зависи от три правила, Любовта има три врати – от тия три врати зависи състоянието на хората. На някои и трите врати са затворени, на други едната врата е отворена. Една врата има в Божествения свят, една врата има в духовния свят, една врата има на Земята. На Земята вратата е почти затворена – там много рядко се отваря вратата на Любовта. Всичките нещастия произтичат от това, че хората седят при тази врата и хлопат, хлопат... Трябва да чакаш, когато тя се отвори, с хлопане никои не отваря. Много говорят за Любовта. Може да хлопаш цял един живот на физическата врата на Любовта – тя не се отваря с хлопане. Имате примера за десетте девици, които чакат на физическото поле вратата да се отвори и да дойде младоженецът. Петте девици усещат, че трябва да имат масло в своите масленици; които нямат, искат назаем. Онези им казват: „Идете да си купите“.

Четете историята на Моисей. Когато е в пустинята, той вижда горящата къпина. Тя беше отворена – това е физическата врата на Любовта. Господ казва: „Чух въздиханието на Моя народ, решил съм да те пратя да му помогнеш“. Моисей се приближава като обикновен човек. Спира го Господ и казва: „Изуи обувката си – мястото, на което стоиш, е свято, с чисти крака трябва да влезеш“. Чудни са съвременните хора – те искат с обувка да влязат там, дето е Любовта. Светотатството на всички хора е там. На физическото поле, в духовния свят, в Божествения свят трябва да изувате обувките си, краката ви чисти трябва да бъдат – с обувки крака не се влиза. Вие искате да имате любовта на някого с обувки крака? Никого: всеки, който е обут, не може да го любят, невъзможно е! Вие може да говорите каквото искате, но на мен не ми казвайте, че обувния човек може да го любят – аз съм извън заблуденията на хората. Казвам правилото: ти ще носиш обувките, които Бог ти е дал, а не хората които ти дават. Тия обувки, които носим, са човешкият порядък на нещата.

С тялото, с което живеем на Земята, не можем да влезем в Любовта. За да влезем в нея, трябва да излезем от тялото си навън. Мислиш ли, че ако коремът ти е голям, можеш да влезеш в Любовта? С голям корем там не се влиза, какво ще се лъжем! Мислиш ли, че с тесни гърди ще влезеш в Любовта? Не можеш да влезеш. Мислиш ли, че ако си болен, можеш да влезеш в Любовта? Не можеш да влезеш. Аз се чудя някой път колко криво разбирате това, което говоря. За новата година ви говорих, а сложили в моята уста, че след два месеца ще свърши войната. Ами след два месеца като не се свърши войната?! Аз не казах това, рекох: „Няма да ви кажа кога ще свърши – има възможност да свърши през тази година“.

Всичко в живота може да се постигне само когато се прилага. Аз се чудя: тук преди години имаше едни сестри. Доиде един брат от провинцията, ясновидец. От Братството отидоха при него да се осведомят за онова, което ще каже. Двама братя и две сестри бяха тръгнали да идат в Македония, да проповядват. Доста напреднали сестри ходиха, врачуваха им. Тия врачувалници сега ги няма – врачувалникът и врачувалниците изчезнаха. Сестрите ходиха да научат какво ще кажат. Нямам нищо против врачувалниците и врачувалника, ако той е чист извор. Опитай водата хубава ли е, чиста ли е. Щом пиеш и те побият тръпки, щом се зараждат болезнени състояния в стомаха, тази вода не е здравословна. Чудни са суеверията! Казваха, че войната ще свърши през октомври, че през декември ще свърши, че на Рождество ще свърши. Нарещат... Всички вярват, че ще свърши. Питам: кой казва право? Онзи, който казва право, трябва да е силен да наложи това. Единственият, който може да наложи това, е само Бог. Онзи, който е създал света, Той може да наложи, което иска; а пък хората, които са създадени, не могат да го наложат – те могат само да врачуват.

Едни врачувалници в Русенско, в Делиормана, правят спиритически сеанс. Явява се една сестра медиум на двайсет години. Един брат ръководи събранието. Започват много добре, явяват се духове. Най-после младата сестра

казва: „Духовете заповядват ти да се ожениш за мене“. Баща му не иска тази мома, цял един скандал става. На нещо, което Бог заповядва, никой не може да се противи; в нещо, което Бог не е заповядал, всякога има противоречия. Всички неща, дето има противоречия, не са Божествени. Помнете едно правило: щом имате една идея, от която се раждат противоречия във вас, тя не е Божествена. Божествени идеи са онези, в които не се явява никакво съмнение: нито в ума, нито в сърцето, нито в духа, нито в душата. Някой дойде със съмнение, влиза и мисли, че това е Божествено. То е от човешки порядък.

Казвам: знайте, че много рядко се отваря вратата на Любовта на Земята. Цялото нещастие сега е в това, че хората проповядват Любовта на Земята. Те трябва да знаят кога е отворена вратата. На някои и двете врати са отворени: и на Божествената Любов, и на духовната любов. Физическата врата е затворена, тя не може да се прояви. Някои от вас имате желание да ви обичат. Оставете се от това заблуждение – да ви обичат. На какво основание ще ви обичат, за какво ще ви обичат? Нека имаме конкретно една идея. Един певец се обича за хубавия глас, един цигулар се обича за хубавото свирене, един художник се обича за рисуването. Здравият човек се обича за здравето, умният – за неговия ум, силният – за неговата сила, добрият човек – за неговата доброта, но не за статическата доброта.

Вие искате да ви обичат – за какво да ви обичат? Казва някой: „Той не ме обича“. Сега ако аз от вас изискам да ме обичате, за какво може да ме обичате? Ако сте гладни и мога да ви нахраня, ще ме обичате; ако сте жадни затова, че ще ви утоля жаждата, ще ме обичате. Ако сте болен и мога да ви излекувам, ще ме обичате; ако сте невежа, ще ви дам знание, за да ме обичате. Нещо трябва да направя за вас, което е безкористно: без да направя нещо, защо ще ме обичате? Аз съм пратен от Господа като пророк, за да оправя света. Вие ще тръгнете отподире ми, ще започнете да разгласявате, че е дошъл някой пророк на света. Тия пророци забъркаха света,

защото са много. Във времето на Илия имаше четиристотин лъжливи пророци. Само Илия беше Божествен пророк, другите четиристотин бяха лъжливи, които казваха какво ще направи Господ: четиристотин към едно.

Питам: колко пророци има сега в света? Всичките пророци казват: „Да победим, силни да станем, нов ред ще създадем!“. Че как ще сложат този нов ред и порядък? Новия порядък го поставя Слънцето, порядъка го слага въздухът, слагат го водата, хлябът, порядъка го слага самата Земя. Ние искаме да сложим нов порядък – откъде ще го вземем?! Някоя мома се жени за момъка, за да живее щастливо. Откъде ще вземе щастие? Първата жена е парясал, жени се за втора; и тя, глупачката, очаква да живее с него щастливо! Мога да ви приведа доста примери за женени за втори път. Това е човешки порядък. Сега при нас не е въпрос за женитба. Повярваш ли в едно учение, ти си се оженил за него. Започнеш ли търговска работа, ти си се оженил. Свещеник ли си, ти си се оженил. Учител ли си станал, ти си се оженил. Целият свят е от женени хора, а някой казва: „Аз не съм женен“.

Помнете къде е вратата на вашата любов на физическото поле и не позволявайте, когато тя е отворена, да влезе някой с обути обуца. Който и да е, и светия да е, като дойде, нека да изуе обувките си. И цар да е някой, който и да е, той трябва да се пази. Казвате: „Той е светец, може и с обути крака да влезе вътре“. Аз не вярвам в един светец, на когото краката му мирушат – той е нечист. Аз не вярвам в един светия, на когото очите са гуреливи – те трябва да се очистят. Извинява се някой... Гурелите какво показват? Те казват на светията: „Чист трябва да бъдеш“. Той не е чист и гурелът казва: „Чист бъди в мисълта!“. Ще му кажа: „Като дойдеш при мене, да нямаш гурели. Ще идваш, когато нямаш гурели“. Аз като гледам по някой път как идват хората при мен, съжалявам. Казва ми някой: „Аз много вярвам в теб“. Много вярвал в мене?! В какво вярва? Казва: „Можеш ли да ми помогнеш?“. Питам: „С какво?“. Отговаря: „Имам нужда

от две-три хиляди лева за една полица. Ти имаш толкова върващи богатши, които върват в тебе. Като им кажеш една дума, ще ти дават“.

Там е трагедията, че аз, като раздадох всичкото си богатство, видях, че никой banker нищо не дава, нито признава, че съм дал. На който banker и да му кажа, че ми дължи, той ще повярва ли? Аз няма да бъда толкова глупав да кажа, че съм дал нещо на света, само за пример го давам. Отдавна съм събрал своето богатство. Всичко, каквото имам в света, е каймета, звонковото богатство го скрих. Сега ще намерите само каймета, всички скъпоценности ги няма вече. Не мислете, че вие можете да станете щастливи, не се лъжете. Човек, който не е влязъл през вратата на Любовта, той щастлив не може да бъде. Човек, който не е влязъл през втората врата на Любовта, добър не може да бъде; а който не е влязъл в третата врата на Любовта, той умен не може да бъде.

Има един стих в Писанието, дето казва Христос: „Ето, хлопам, и кой отваря?“. Колко от вас има, на които, като е похлопал Христос, са Му отворили вратата? Колцина от вас, които сте почти напреднали, имате същата опитност като на онази негърка, която била на деветдесет години? Тя живеела в Америка до една семинария и студентите слушали, че казвала: „Господи, прибери ме, не искам да живея“ – все това говорела. Трима души се представили като трима ангели и една вечер похлопали на вратата ѝ. Тя пита: „Кой е там?“ „Трима ангели от Небето. Господ ни прати, за да ти вземем душата.“ „Кажете на Господа, че нея я няма тук“. Ето в какво седи простата работа. Някой ще каже: „Аз зная много добре да свиря“. Дадеш му просто упражнение, казва: „Чакай да го упражня“ – изведнъж не може да свири. Какво знание има той? Като му дадеш едно упражнение, не може да го изсвири добре. Имайте за Любовта само едно свещено чувство.

Любовта еднакво постъпва и в Божествения свят, и в духовния, и във физическия. Само че тя борави на физическия свят с най-малките величини, а в Божествения свят – с най-големите; в духовния – със средните

величини. Може вие да се заблудите, като казвам „малки величини“. Малка величина или голяма величина – това са относителни мерки, но те имат еднаква валидност. Ако имате едно същество, което има първата степен на Любовта, може на гърдите му да поставите цялата Земя, и то ще я носи – леко ще я носи като перце. Ако поставите на гърба му Слънцето, и него ще носи като перушинка. Най-малкото невидимо същество, което притежава Любовта, може да носи на гърба си Земята и Слънцето.

Ще ви приведа един пример. Когато Бог създаде Адам, целият Рай бе на негово разположение, с всичките си възможности, и Адам беше недоволен. Гледа: животните са по-нисши, но и те не могат да го разберат. Като им сложи имена, Адам направи една погрешка, че им постави лоши имена. Магарето и до днес не може да се справи със своето лошо име, което му сложи; и волът, и свинята не могат да се справят. Рибите, на които Адам даде имена, също не могат да се справят: заради тия имена, които той им сложи, сега ги пържат; казват им: „Кажете си името“. Защо некад рибите? Така им казват: „Кажете си името, което Адам ви сложи“. И те като не могат да го кажат, некад ги. Защо колят една овца? Казват ѝ: „Какво име ти сложи Адам?“. Овцете не знаят какво име им е дал Адам.

Ние казваме, че Адам е поставил имената на животните. Той трябваше да им сложи ония имена, които бяха в Божествения свят. Не кръщавайте Любовта с вашите имена. Вие как кръщавате Любовта? Казвате: „Това е Божествена Любов, това е духовна любов, това е земна любов“. За мене Божествената, духовната и земната любов са една и съща любов. Земната любов е спъната, вратите ѝ са затворени, понеже работи. Тя работи, затова нейната врата е затворена; много рядко се връща вкъщи, затова вратите ѝ са затворени. Ще търсите Любовта, когато се връща вкъщи: тя е на работа, запретила е ръкави и работи, не чака да я облекат с воали, с копринени грехи, а мъжа – с редингот.

Любовта носи три подаръка на света. Първият подарък – това е светлината, която Любовта носи за човешкия ум. Вторият подарък – това е топлината, добрите чувства, които тя носи за сърцето. Третият подарък – това е силата, храната, която Любовта носи за човешкото тяло. Любов, която не носи светлина за човешкия мозък, любов, която не носи топлина и добри чувства за сърцето, любов, която не носи сила и храна за тялото, не е любов. Имайте известна мярка за това. Аз се чудя на големите заблуждения на хората. Имаш един приятел американец, госта способен човек, студент. Казваше ми: „Аз мога да спра Слънцето“. Отговорих му: „Възможно е“. Той казваше, че и Земята може да спре, но не иска да направи този опит. Може да спре слънцето в себе си, своето слънце да спре, то да престане да се движи, но да спре външното Слънце, което се движи, това е невъзможно. Казваше: „Аз мога да го спра, да го потъмня“.

И тук имаме едно слънце: като завъртим ключа, може да потъмнее слънцето. Аз заповядвам на моето слънце, но да кажа, че мога да заповядвам на Слънцето горе, не си правя илюзии. Аз се радвам, че това Слънце не се подчинява. Защо трябва да му кажа да не свети?! Та един ден мога да кажа на хората: „Да ме слушате, понеже ще заповядвам на Слънцето да не свети“. Оставете се от тия заблуждения, не заплашвайте хората с любовта си. Аз искам новите хора да бъдат свободни от заблуждения. Мога да кажа, че обичам парите. Обичам парите, но не съм роб на парите: аз съм им господар, а те са слуги. Аз бих желал всичките хора да бъдат богати, но те да бъдат господари на парите; бих искал всички да носят злато, но да бъдат господари на злато, а не да му бъдат роби. Бих желал да бъдете добри, но да бъдете слуги на доброто. Злато да ви служи – вие да бъдете господари на злато, а да бъдете слуги на доброто.

Това са Божествени правила: ако ти не можеш да бъдеш слуга на доброто и ако не можеш да бъдеш господар на злато, в първата врата на Любовта не можеш да влезеш. Първото нещо е да станеш слуга на доброто и

да бъдеш господар на злото – тогава ще те пуснат да влезеш през първата врата на Любовта. Ще изуеши обучащата си, за да влезеш в първата степен на Божествената Любов на Земята. Аз ви казвам как може да влезете със събути крака в Божествената Любов. Като бъдете господари на злото и слуги на доброто, трябва да си изуеете обучащата и да слушате онова, което Господ ще ви каже. А Той ще ви каже следното: „Идете да разнасяте Любовта Ми по целия свят. Чух въздиханието на всички души в света, идете да разнесете Любовта Ми по целия свят“. Тъй ще каже Господ.

Сега не мислете, че това, което имате, не е важно – това са ценности. Ако сегашните ви ценности не се обърнат в ценности на Любовта, един ден те ще се обезценят. Ако не вземете предпазни мерки за това, което сега имате, един ден целият ви капитал няма да струва нищо. Вие ще мязате на онзи българин, който през 1914 година вложил 600 000 марки в една германска банка и казал: „Осигурих се“. След шест месеца в Германия идва инфлацията и му пишат: „Господине, ще дойдете да изтеглите шестстотинте хиляди марки, понеже не можем да водим сметка за тях“. Шестстотинте хиляди марки стрували вече само 10 стотинки, а според правилата на банката не можело да се води сметка за по-малко от 30 стотинки. Като отишъл българинът и като го гледал, касиерът му казал: „От мене ти давам един милион и двеста хиляди, за да можеш да имаш сметка“. Питам: какво ще придобиете с 30 стотинки в банката?

Аз не искам да се хвалите с 600 000 марки, не искам да се хвалите с 1 300 000, не искам да се хвалите и със 100 000 000 марки. При германската инфлация някой път и за един милиард не можеш да си вземеш един обед. Всички трябва да имаме едно понятие: да дойдем до Бога, да се приближим до Него, да не ни е срам. Трябва да се срамуваме от съвременната бъркотия. Срамуваме се, че сме слаби; по някой път се срамуваме, че сме страхливи. Хубаво ли е, ако си страхлив? Защо, като се отвори вратата, влизаш с обучащата вътре? Значи не си от страх-

ливите. Страхлив си само където има дърво, където има бой; там, където няма бой, си много смел. Аз уважавам хората, които са смели, където има бой, а където няма бой, са страхливи. Според мене човек, който не се бои от Любовта, не е герой; онези, които се боят от Любовта, са герои. Онези, които са безстрашни при злото в света, те са герои. От треперенето пред Любовта ще научиш много повече, отколкото от всичките геройства.

Сега може би тия сравнения са контрастни. Те съответстват на гумите: „Както Ме е Отец научил“. Аз искам всички да знаете какво ви е научил Отец. Всички вие сте дошли тук и сте се подписали – и аз виждам онова, което сте подписали. Дошли сте на Земята да слуговате на Господа. Вие мязате на онази булка в Шуменско, Новопазарско. Като била мома, дядо ѝ ѝ подарил Евангелие; на шестнайсет години била. Турила го в сандъка и отгоре си сложила прикята, която приготвила за женене. Оженила се и ѝ се ражда едно момче. И когато става на шестнайсет години, детето умира. Дотогова Евангелието стояло в сандъка. Започнала тя да го рови и намерила Евангелието. Почва да го чете. Събира в селото всички жени, чете им Евангелието, та те да не живеят като нея. Казва: „Аз съжалявам, че като мома не четох Евангелието, и сега ме наказва Господ, та да го чета след шестнайсет години. Като се ожених, родих едно дете и трябваше Бог да ми вземе детето, за да чета Евангелието. Моля ви се, сестри, четете Евангелието, преди да са си отишли децата ви. Много тежко е да се чете Евангелието, след като си замине детето ти. Аз ви моля, не чакайте да умрат децата ви, че да четете Евангелието, но още сега започнете“.

Извадете това Евангелие на Любовта. Един евангелист във Варненско се обърнал към Бога, взел си Библия и мислел, че всичко ще му върви добре. Обаче всичко изгубил, най-после се разсърдил и казал: „Откак взех тази книга, назад ми тръгна“. Слага я в огъня, изгаря я и от него изскача едно малко листче, а той чете на него: „Бог е Любов“. Тогова човекът разбрал. Той се съвзема и му

трябва напред. Купува си нова Библия и я разбира; казва: „Докато четях Библията на безлюбието, не ми вървеше. Сега чета Библията на Любовта“. Казвам: започнете и вие да четете Библията на Любовта, тогава ще се оправи светът. Това е новото.

Горе всички сте се подписали, слезли сте да служувате на Любовта. Сега Евангелието още седи в санджка ви. Турците казват: „Любовта е заета“. Стойте при вратата и чакайте, като се отвори вратата ѝ, да влезете. Гледайте поне веднъж да влезете и да видите тази горяща къпина, да чуете гласа, да си изуемте обуцата и да чуем какво ще каже Господ. Той ще рече: „Чух въздиханието на човешката гуша, пращам ви да идете да разнесете Любовта Ми по целия свят“. Гледайте да влезете всички във вратата на Любовта, която Бог е отворил.

Езикът на Любовта е най-нежният език, който някога ще чуем. Сега слушайте! Казвате, че не сте живели. Аз казвам, че трябва да изпълните обещанието, което сте подписали по любов, без никакво насилие. Трябва да съжаляваме, че много сме закъснели.

Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил.

24 януари 1943 г., неделя, 5 ч.с., София, Изгрев

ЛЮБОВ БЕЗ ЗАКОН

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

Махар Бену Аба

Ще прочета 22. глава от Евангелието на Матей.

Духът Божий

Милосърдието

По какво се отличават умните и глупавите хора; по какво се отличават добрите и лошите хора? Умният човек, като започне една работа, скоро я свършва и не прави погрешки; а глупавият само чака, събаря, чака, събаря и казва: „Уморих се“; той гради и събаря. По какво се отличава набожният? Той чете само една молитва и свършва, а пък глупавият чете много молитви.

Трябват ни възгледи и много приложения в живота, трябва да имаме една предпоставка. Сега вие искате всички работи да бъдат наред – и могат да бъдат наред. Вземете един цигулар – той вземе цигулката си и свири; и работата е наред. А пък който не знае да свири, обръща цигулката насам-нататък и казва: „Времето е такова, влага има, лъкът не е толкова добър...“, и прочее. Той все намира някоя погрешка, а пък погрешката е в ръката му. Не гържи той правилно лъка, не прави добри движения, не го движи добре, пръстите си не полага на позициите както трябва.

Има едно духовно пиано, защото има духовни цигулки и духовни пиана. Набожните хора са духовни пианисти; обикновените цигулари свирят на физическото поле, а духовните свирят на духовни пиана и цигулки. В Париж

един цигулар давал концерт пред парижаните. Той засвирил и се забравил в свиренето си. Свирил, свирил – и по едно време идва служителят на салона и казва: „Господине, публиката си отиде от салона“. Цигуларят продължавал да свири. Служителят му казал: „Когато свършите, ето ключа, заключете салона“.

Често и вие оставате като тези цигулар сами и като се обърнете, няма никой около вас. Това показва, че не сте свирели както трябва, че не сте мислили, нито чувствали и постъпвали както трябва. Вие казвате: „Не ме обичат хората“. Че как не те обичат – ти сам не обичаш, сам не любиш! В съвременния живот е интересно това, че глупавите хора са станали съдии: тези хора, които не живеят добре, те съдят. Чудна работа, в музиката отличните професори ги натоварват да преподават и рядко е глупав цигулар да стане професор; а пък в живота всеки става професор и ще преподава урок за морал – кой е добър човек и прочее. Че кой е добър човек? Добрия човек вари го, пече го, каквото и да го правиш, той все си е добър; сто тояги да му удариш, той си мълчи. На тебе ще ти отмалеят ръцете, а гърбът му не се уморява. Добрият човек, като заспят другите, остава буден; всички като заболяят, той единствено е здрав. Добър човек е той. А пък сега кои са добри хора? Ние имаме особено понятие за добър човек. Вие казвате: „Той е справедлив“.

Сега в прочетената глава се занимаваме с работи, които са станали преди две хиляди години. Христос представлява един пример, който, разгледан от сегашно гледище, е малко неестествен. Канят ги на една царска сватба и не отиват хората. Сега да поканят хората на царска сватба, всички ще отидат; а тогава, във време на Христа, ги канят на царска сватба и не отиват. Едни от поканените казват: „Ще идем на нивата, нямаме време“; други казват: „Ще отидем на друго място“. И те хващат слугите на царя и ги наказват, казват им: „Ние на царска сватба не ходим“.

Религиите на миналото са били религии на месояството. По какво се отличават те? С жертвоприноше-

ние за греховете: принасят в жертва гургулицы, агнета, говеда и т.н.; има и ръсене с кръв. И това било служене на Бога! Това не е служене на Бога, а на нисшите духове, които са имали нужда от кръв. И за да ги укротят, са правили тези жертвоприношения, клали са тези животни. Сега даже и в България имаме такова нещо: на Гергьовден колят агнета все за тези духове, и на Коледа колят свине все за жертвоприношение. Според Моисеевия закон без жертвоприношения не може, а пък в България ги колят също за жертвоприношение, за да укротят духовете. И действително духовете се укротяват от свинете. В турско време, когато дойде в село турчин – забитин или ояник – българинът ще наточи баница със свинска мас, ще заколи кокошка и ще му поднесе. Чрез свинската мас турчинът омеквал, наистина след това той ставал разположен. Действително свинята се разполага само когато я погалиш малко по корема.

Ние се възхищаваме от старите вярвания, но аз никак не се възхищавам от тях. Откакто е излязъл човекът от Рая, ни най-малко не се възхищавам. Защото животът въвн от Рая е познаване на доброто и злото. От това гърво на доброто и злото ядоха Адам и Ева. Раят беше училище за живота, а пък за познаването на доброто и злото ние сме сега в това училище. Всички се учат какво нещо е доброто и злото. И трябва да се пратят в голямото училище, за да се учат.

Питат сега трябва ли човек да бъде вегетарианец или месоядец. Ако искаш да поддържаш старото учение, непременно трябва да бъдеш месоядец. Най-хубавите кокошки ще колиш, кебапи ще направши – печени, хубави, по всичките правила; също супица, направена от кокошка. А пък ако искаш новото учение за Любовта – никакво месоядство! Щом аз видя, че някой човек яде месо, казвам: „Той не е готов за Любовта“. Не че са лоши хората, които ядат месо, но те са под закона. Според мен месната храна е закон за ограничение. Тази кокошка иска да живее – и целият ред на нещата е все такъв. Колко вегетарианци има сега?

Питамте: „Кога ще дойде Царството Божие?“. Не искам сега да се обезсърчавате, но трябва да имате една ясна представа. Човек без любов вегетарианец не може да стане – човекът без любов е винаги месоядец. А пък вегетарианството по закон не става – плодоядството е един вътрешен процес. Плодът е най-фина храна. Няма по-нечиста храна от месната. Аз, който виждам нещата, забелязвам мръсотии и във вярванията на хората, в религиозните им вярвания за Христа, за Света Богородица, за ангелите. Всичко това е опетнено. После какви ли не разкази няма за Христа: няма нищо, което светските хора да не са опетнили. Питам: когато водата минава през една канализация, канализацията ли е родила тая вода? Тая вода е родена преди милиони години. Ако тя излиза от шишетата, то шишето ли е баща или майка на тази вода? Казват: нашата майка земя. Донякъде това е вярно.

Има един стих в Писанието, който казва: „И весели се в неговата обитаема земя“. Някога човекът е живял в обитаема земя, но нашата Земя, нашето съзнание не е тази обитаема земя. Земята не е Раят. Това, дето казват, че Раят е бил на едно място, където сега са реките Тигър и Ефрат, той ни най-малко не е там. В Рая е имало четири реки. Тогава къде са другите две реки? Един американски професор поддържал, че Раят е бил на Северния полюс; и след като съгрешили хората, Бог ги изпъдил и сложил там студа, за да не отива никой на това място. Русите отидоха там и мислеха да влязат в Рая с аероплан, а след девет месеца се намериха на 2500 километра въвн от него. И сега им се дава една хубава поука как се ходи в Рая. Всеки, който се опита да влезе в Рая неподготвен, го изпращат навън.

Считайте, че работата сега е сериозна. Годините, които настъпват, са години, в които трябва да служим на Бога без закон, по любов, а пък сега всички служат по закон. Ти казваш: „Аз трябва да вярвам“. Щом трябва да вярваш, това е по закон. В дома си бащата и майката служат много добре, и слугата служи добре. По закон всички служат много добре, много са добри тогава хора-

та, но оставете ги свободни, накарайте ги по любов да работят, и ще видите каква обхода ще имат. Всеки ще казва: „Аз съм на особено мнение“. А пък какво е особеното мнение? Всички други да работят, а аз да почивам. А пък точно обратното трябва да се каже: всички да почиват, а аз да работя. Аз така разглеждам въпроса. Що е любов? Всички да почиват, а пък аз да работя – това е любов. А пък сега е така: всички да работят, а пък аз да почивам. Що е законът на Любовта? Всички други да бъдат лоши, аз да бъда добър и да служавам.

В прочетената глава се казва, че на сватбата не поканили само добрите, но и злите – не правили никаква разлика. И всички отишли на сватбата. Там имало един необлечен със сватбарска греха. Само едного намират виноват от всички сватбари, само един бил виновен, който нямал сватбарска греха. Онези, които били дошли на сватбата, злите и добрите, като отишли, там ги облекли; а пък този, от званите, казал: „Аз и без грехи мога да вляза“ – и не отишъл да го облекат. Казали му: „Ти не поиска сватбарска греха“. Що е сватбарската греха? Това е Божественото учение на Любовта, което е възприето, то е сватбарската греха. А пък що е да си без сватбарска греха? Това е, когато човек е със собствено учение, а не с учението на Любовта. В моя ум тази е правата идея: всеки човек, който иска да влезе със своето разбиране за Бога, той е без сватбарска греха. И той ще бъде изпъден навън.

Когато известни храни, които нямат хармония със самия организъм, влязат в човешкото тяло, организъмът ги отхвърля. Например чрез някоя подутина се образува цирей. В един цирей са събрани непотребните материали, които излизат навън от рая. Тялото е рай. По някой път правят абсцес на крака или на друг орган, за да се изхвърлят навън нечистотиите. Щом ти не си хармонизиран с Божественото учение, с което светът е създаден, ще бъдеш изхвърлен и нищо не може да те спаси.

Та първото нещо е: доброволно в себе си правете едно вътрешно различие какви са вашите подбуждения –

дали са по любов, или по закона на хората. Страхът ли е подбуждение, или Любовта; користолюбие то ли е подбуждение, или Любовта; страхът ли е подбуждение, или Любовта; силата ли е подбуждение, или Любовта? Сега това насилие не може да стане. Щом е въпрос за Божественото учение, там никога няма насилие. Там, дето има насилие, това е човешко учение; там, дето няма никакво насилие, там е Божественото. Щом насилваш един човек, ти не постъпваш правилно. Защото чрез закона на насилието, което упражняваме, същевременно ние изнасилваме Божественото вътре в нас.

Мислите ли, че когато човек прави престъпление, Божественото, което е вътре в тебе, съизволява? Бог го търпи, но после връща престъплението, което правиш, върху тебе, за да го опиташ. Ти казваш: „Защо страдам?“. Защото живееш без любов. Живей по любов и страданията ще изчезнат. Страданията са един признак, че не сте живели по любов. Живей по любов и веднага ще дойде хармонията. Досега са писани цели томове за кармата. Има някаква карма. Турците казват: „Карма карашик“. Това значи бъркотия. Значи карма е, когато става карма карашик: щом хората не живеят по любов, става карма карашик.

Сега новите хора навсякъде очакват да дойде Христос, за да тури ред и порядък. Те имат механическо разбиране – Христос по този начин никога няма да дойде. Идването на Христа е следното: то е любовта, която влиза в сърцата на хората. Всички трябва да започнат да живеят по закона на Любовта; да са свободни, без закон да служат. И на всеки, който служи, да му е приятно: да му е приятно и като се учи, и като свири, и като работи. Каквата работа в света и да върши, да я върши с любов и да има радост в душата си, че я прави.

И тогава, по закона на Любовта, когато децата се раждат, ще се радваме, и когато заминават за другия свят, пак ще се радваме. А пък сега, когато децата идват от горния свят, ние се радваме, а пък когато заминават, плачем. Като ни дават пари, се радваме, като

изгубим парите, скърбим; като ни похвалят, се радваме, като ни обидят, плачем. Това е законът на доброто и злото. Боят е от злото, а пък галенето е от доброто. Има ли гладория, това е от злото, има ли храна, това е от доброто. Всички противоречия се дължат на това.

Два метода има, с които се оправя светът. Щом искат да те подчинят, казват: „Ще гладуваш“ – и ще те лишат от заплатата, ще те уволнят от генералството и ще станеш съдник. Ако си син и не слушаш баща си, той ще те изпъди навън. Сега всички искат да се освободят от лошите условия на живота. Синът иска да стане самостоятелен и намира, че баща му не се отнася добре с него. Бащата вижда, че синът е недоволен от него, и взема, че го оженва. Намира му една другарка, но умният баща му казва: „Я ми покажи как може човек да бъде свободен“. И като се ожени, синът почва да постъпва като баща си. Понеже бащата е потупвал синовете си, и синът потупва вкъщи своите деца. Бащата е трошил чашите, и синът прави същото; бащата е биел слугите, и синът прави същото. По какво се отличават тогава? Ако се жениш, за да потупваш другарката си, това не е женитба – туй е женитбата на тупаницата. Ако хващаш слуги, за да ги натупваш, това е слугуване на тупаницата.

Кое е новото в света, да тупаш другите ли? Не – новото е да любиш. Новото е в цветята, които цъфтят, в плодовете, които зреят – това е новото в света. И тогава ние казваме: „Плодове ли да ядем, или месо?“. Някои, след като ядат месо, казват: „Хайде да опитаме малко и новия порядък“. Ще изядат една-две ябълки и казват: „За в бъдеще ще станем вегетарианци“. Питам: първите жители на Земята месоядци ли бяха, или тревопасци? Аз мисля, че първите жители на Земята бяха мъховете, които растяха върху камъните. Те се хранеха от трошиците на камъните. Всички наслоявания, които падаха по камъните и те не ги искаха, мъховете ги събираха. Тези камъни някой път се разсипаха от любовта на мъховете. И благодарение на тези първи жители, които отвориха сърцата на камъните, камъните станаха на почва и ние можем да живеем.

Някои казват: „Това с любов не става, но трябва да бъде силен човек“. Питам: силните предпотопни животни къде са? И останаха все дребните: жаби, мухи, комари и прочие. Малките микроби се умножават, а пък гигантските животни изчезват от света. Ако един човек не може да се приспособи, както мъхът върху камъните, ако не може да си изважда храна като мъховете, той не е вегетарианец. Според моето определение човек без Любовта не може да бъде вегетарианец по никой начин. И плодоядец не може да бъде – и да иска, не може; забранено му е. Адам, след като яде от дървото за познание на доброто и злото, не можа да яде от другото дърво на Рая. Без любов и да искаш да живееш добре, не можеш – не е позволено да живееш добре; с Любовта е позволено да живееш добре. И ние си блъскаме главата, искаме това, което не е позволено – искаме да примирим доброто със злото. Това са два различни метода – те си работят и са на мястото си. Те са създали света и той е един съвсем отделен свят.

Светът с добро и със зло – това е един свят, дето трябва да живеят най-разумни същества, понеже в света на доброто и на злото условията са много тежки. Няма условия, по-тежки от това познаване на доброто и злото. Разгледайте цялата история и ще видите, че цялата Земя е осеяна с човешка кръв и всички са страдали. Ние живеем върху костите, върху плътта и кръвта на хората, които са измрели; отгоре им живеем, върху една мъртва материя. И върху тая мъртва материя ние искаме да бъдем щастливи.

Тогава във вашия ум се поражда въпросът: „Кой е церът на това?“, или преведено: „Как ще се реши тая задача?“. Ще приложиш Любовта без закон, ще приложиш в живота си и Обичта без закон. Щом приложиш Любовта със закон, ти си в стария порядък. В Писанието е казано: „Ще отнема каменното им сърце и ще им дам плътско. И ще Ме познаят от малък до голям“.

Сегашните вегетарианци не ми харесват, смешни са сегашните вегетарианци. Ще приведа един български при-

мер. На българските Заговезни в един дом, след като заговели, сварили една кокошка и почнали да ядат. Чули, че идат съседите, скрили кокошката отдолу под масата и извадили чорба от коприва. Попитали ги гостите: „Какво ядете?“. Те казали: „Коприва“, а кокошката е отдолу, под масата. И във вашите веруюта е така: отгоре е копривата, а отдолу е кокошката. Че какво е това верую, когато под новото верую е кокошката? А като заминат съседите, тогава се слага копривата отдолу, а кокошката – отгоре. Трябва да влезем в положението на кокошката. Аз се поставям в положението на кокошката. Някой отсича главата ѝ и тя страда. Казвам: „Ако аз съм в положението на кокошката, ще искам ли да ми отрежат главата?“.

Аз се поставям и в положението на един човек, който страда. Това, което ми е неприятно в даден случай, няма да го причинявам на другите. Не е възможно да живеем един чист живот без любов. Хора без любов винаги живеят един нечист живот – и целият свят да се събере, не може да ме убеди в противното. Хората с любов живеят чист живот. Ето какъв е животът без любов: при най-малкото поколебаване в Любовта идват нещастията. И при най-малкото решение да вървиш по Любовта животът ти се изменя. Ако има добро в света, то е защото хората са помислили за Любовта. Само като помислят хората за Любовта, тя изпраща своите благословения. При всичко това, че не изпълняваме закона на Любовта, Бог пак е толкова благ, че изпраща всеки ден Своите благословения.

Та казвам: за в бъдеще сеите вашите житни зърна върху почвата на Любовта, а не върху почвата на безлюбието; в бъдеще сеите вашите житни зърна върху доброто си сърце, а не върху лошото си сърце. Колко е мъчно сега да посееш едно семе на Любовта. След като сме изяли един плод, ние изхвърляме семената, не ги сеем. След като изядеш един плод, ти се ангажираш спрямо семето, спрямо семената. Ти изядеш плода и не изпълняваш задълженията си. Вие ядете грозде и изхвърляте семена-

та, без да ги посажгате. Колцина от вас имате събрани в кутии гроздовите семена? Аз виждам, че ги хвърляте навсякъде по земята.

Питат: „Кога ще дойде Христос?“. Христос сега е в света. Вие го виждате в Евангелието веднъж с камшик вътре в храма – влиза и гони месоядците, които изкараха Христа от търпение. И Той влезе в храма с камшик и им каза: „Не правете дома Ми дом търговски. За какво са тези животни в храма?“. Той само веднъж го направи това, а не два пъти; и видя, че тази работа по този начин не може да стане. И сега виждаме Христа в света – доста голям камшик има сега. Че всяка война е камшик. Какво мислите? А пък вие виждате сега и добрата страна. Любовта идва при ранените – има милосърдни сестри и лекари, които лекуват. По-добре е с една ръка или с един крак да влезеш в Царството Божие, отколкото с два крака и две ръце, и да идеш в пъкъла.

Направете един опит – един ден да живеете, без да се смутите, целия ден да бъдете весели; каквото и да стане, да не се изгуби вашето разположение, да бъдете толкова умни, че никога да не може да ви предизвика. „Че много е това!“ Но е възможно. При любовта нещата могат да се приложат, но без любовта не могат. Страданията ще продължават дотогава, докато приемем Любовта и почнем да живеем по нея. И това ще стане по свобода, то с насилие няма да стане. Щом хората живеят без любов, всякога ще има насилие.

Ти не можеш да бъдеш син на Бога, ако не си роден от Бога. Само родените от Любовта са синове Божии, а пък ония, които не са родени от Любовта, те не са синове Божии. Има два рода човеци. Роденият от Любовта – той е син Божий; а онези, които не са родени от Любовта, живеят по пътя на знанието на доброто и злото. Това е сегашният порядък на нещата. И тогава няма какво да се смущаваш – ще колиш кокошки, ще печеш кебапчета и няма да му мислиш много; а копривата ще я туряш ту отдолу под масата, ту отгоре. И много естествено е – зимно време водата замръзва, а лятно

време се размразява. Лятно време водата всичко върши, а зимно време тя почива.

Та казвам: новото в света седи само в няколко думи: служене на Любовта.

Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил.

Бог ще изпрати Духа Си само когато гойде Любовта в сърцето ви. Тогава Духът ще слезе върху вас.

31 януари 1943 г., неделя, 5 ч.с., София, Изгрев

НАЙ-СИГУРНОТО МЯСТО

*Добрата молитва
Бог е Любов*

Ще прочета 5. глава от Второ послание към коринтяните.

Духът Божий

Ще прочетем страница 1., 2., 3., 4. и 9. от беседата *Дали може*. Да видим съдържанието на страниците, за да видим какво съдържа тази година. (*Един брат прочете страниците.*)

Аз мога да любя

Човек трябва да бъде здрав, защото нездравословните състояния му пречат да може да разбира нещата. Човек не може да яде сладко, ако има болки на крака. Седнеш да ядеш, а болката те безпокои; легнеш да спиш, не можеш да спиш, болката пак те безпокои. Ние се стремим към здравословните състояния. Здравословните състояния съществуват в сегашния свят.

Ние сме се събрали да се молим на Бога. Може да ни кажат, че сме извезани. Някой може да е на военен парад, където се обстрелват, бият се. Питам: тяхното положение по-добро ли е? Дебнат ги с подводници, някои мини има поставени. Някои може да са във фабрики, хиляди положения има. Кое положение е най-хубаво? В дадения случай онова положение, в което човек се намира и има най-малко спънки, то е най-добро. Животът на Земята е ограничен. Това ограничение идва от четири места: иде от твърдата материя, която е в нас; иде от течната

материя; иде от въздухообразната материя, която е в нас; иде от светлообразната материя. Една твърда материя, като влезе в обувките ти, ако не я извадиш, може да ти причини известна вреда. Водата, която е безопасна, ако туриш захар в нея, ще се стопи. Или ако имаш риза, която е суха, намокриш ли я зимно време, ще замръзне. Какво ще стане? Ако не си в състояние да внесеш топлина, да измениш състоянието на водата, може да се простудиш. Човек трябва да разбира законите на въздуха – ние постоянно трябва да го приемаме, за да пречисти кръвта ни. Защо ни е въздухът? Да пречисти кръвта ни. После е необходима светлината, която влиза в очите ни, за пречистване на нашите мисли.

Та казвам: Бог сега се проявява чрез твърдата материя. В твърдата материя силите отиват към центъра, затова са твърди; в жидката материя движението е към повърхността. Във въздухообразното състояние имаме разширение, излизане от центъра навън, а в светлината вече се намираме далеч от центъра, от който сме излезли. Следователно светлината, след като пътува дълго време, все ще изгуби нещо от себе си. Да допуснем, че човек е излязъл от Бога. Най-първо ти чувстваш една радост в себе си, но след като пътуваш дълго в света, ще гойдеш в едно малко стълкновение, ще се измени твоето състояние.

Да допуснем, че вие сте богати: всички хора ви заобикалят, почитат, идват и вземат пари от вас. Изгубите парите си, оставате сиромаш – никой не ви обръща внимание. По-напред минават, поздравяват ви; като станете бедни, всички минават, не ви обръщат внимание. Питам: защо ви почитат хората? За парите, които имате. Вие сте учен човек. Докато сте учен, всички обикалят около вас; като изгубите знанието си, веднага ще ви напуснат. Казвам: във всичките области Бог ни е дал по нещо, за да бъдем интересни за хората. Един за друг ние сме интересни. Например трябва да бъдеш твърд като диамант, да имаш твърдост. И само при твърдостта можеш да бъдеш диамант, да пречупваш светлината. При водата

трябва да бъдеш чист, защото чистият приема Божиите блага. Без чистотата човек не може да приема Божиите блага. Бъдете чисти и святи. Писанието дава две неща: чисти на физическия свят и святи в Божествения свят. Бог е свят, ние сме чисти. Чистотата е контраст на светостта.

Сега, тъй както разбираме земния живот, ние сме пратени на Земята всичко да опитаме. Не е лошо всичко да опитаме, но вземете най-хубавото, което имаме, яденето. То е едно Божествено благо. Ако ядеш много, може да пострадаш. Водата ти е дадена да пиеш, но ако пиеш повече, отколкото трябва, пак ще пострадаш. Даже и от светлината, най-приятното, което разкрива света пред нас, можеш да пострадаш. Ако вземеш силна светлина, тя може да повреди нашата нервна система, очите ни може да повреди. Очите ни постоянно трябва да се приспособяват към светлината, да я възприемат, да я трансформират.

Казвам: в целия си живот ние трябва да проучваме проявлението на Бога, да изучаваме законите Му, да Му служим. Може да Му служим чрез закон. Всичките животни на нас така ни служат: връзваш един вол – той е свързан, не е свободен. Ако го вържеш, после ще го развържеш; ако го развържеш, пак ще го вържеш после. Ако посетите мястото на животните, ще видите, че жилищата им не са чисти: при лоши условия живеят и няма кому да се оплачат. И да се оплачат, никой не ги слуша – няма закон, който да ги защити. Една кокошка няма кому да се оплаче. Господарят ѝ е абсолютно свободен: може да я извади от курника, да я заколи, да я изяде или да я продаде – никой не смята, че това не е право.

Ние още не сме свободни. Казваме: „Свобода, това е много относително нещо“. Ние не сме обяснили какво нещо е смъртта. Когато кокошката е в курника, дойде господарят, хване я за гушата, отсеке ѝ главата. Така сме и ние: дойдем в нашия курник на Земята, хване ни някой за гушата и казва: „Умрял е, Господ му е взел гушата“. Хубави са такива приказки – да ги разправяме

на децата, да им казваме, че жабите говорят. Можем да разказваме, че жабата добре се облича, че има качества на една мома, да се люби. Така можем да разправяме, но жабата не може да има мисълта на една мома, това е в преносен смисъл.

Ние се нуждаем от една добра среда. Твърдата материя, в която живеем, трябва да се облагороди, да знаем как да се обхождаме с нея. Ако не разбираме законите на твърдата материя, можем да си създадем много неприятности; ако не разбираме законите на течната материя, можем да си създадем много неприятности. Ако не разбираме законите на въздухообразната материя, можем да си създадем много неприятности; ако не разбираме законите на светлината, и там можем да си създадем много неприятности. Вижте, тези избухливи вещества се дължат на сгнетеното състояние на материята. На едно избухливо вещество силата му зависи от разширението, което иска да добие. Когато се запали това вещество, то иска да заеме първоначалния си обем. Като добие този обем, става разширение.

По някой път ние искаме да се освободим. Има три начина за това. Ако си силен, може да се освободиш, но ако си слаб, трябва ти ум, за да те освободи. Силеният физически сам се освобождава, умния умът го освобождава. Това беше в Търново, аз веднъж гледах едно малко кученце, много умно, което носи една кост. Гледам друго голямо куче, което тича към малкото. То изведнъж остави костта пред голямото куче и започна да го гали. Казваше: „За тебе е, за тебе е костта, не е за мен“. Голямото седна, взе костта и малкото започна да играе около него. То знае, че ако държи костта, голямото куче може да му причини пакост. Казвам: „Умно е това куче, веднага разреши въпроса“. Като се намериш на бойното поле, гдето се пукат гранати и падат бомби, какво ще правиш? Ако си в някой европейски град, ще търсиш скривалище. Казват, че едно скривалище трябва да има бетон с 14 метра дебелина, за да не може да се разруши. Ако се намериш на полето, за да не те засегнат далекобойните

оръжия, като падат гранатите, трябва да падат далече. Щом падат, неприятелят не се грижи какво става – той иска да обезоръжи повече своя противник.

Сега има отговорни неща в света. Доjde някой човек, махне ти шапката – скарате се двамата. Когато вятърът ти дигне шапката, с кого ще се караш? Може да заведеш едно дело, че ти е снел шапката. Какво право има някой без позволение, като гоjде при тебе, да ти снесе шапката? Вятърът също без позволение я сменя, кому ще се сърдиш? Гледаш, гледаш – вземе ти той шапката, изхвърли я, и ти пак идеш да си я вземеш; а някой път си сложиш един подбрадник. Има мъчнотии, които се разрешават, пък има мъчнотии, които не се разрешават. Аз съм на такова мнение: когато има буря, не излизам на разходка, защото ще имам работа с вятъра. Ако съм с шапка, трябва да я овързвам; ако остана без шапка, косата ми е голяма – вятърът ще я разбърка и трябва постоянно да я оправям с ръцете си. Ако съм приятел с духането, може да му говоря – вятърът е доста учтив. Като изляза без шапка, пък той ми размърда косата, казвам: „Може би туй е за добро?“. По някой път вятърът ме слуша, по някой път не ме слуша. Някой път е доста учтив и казва: „На ваше разположение съм“, друг път рече: „Не ме интересува, аз имам работа, по закон съм. Аз съм войник, не мога да отстъпвам“. Един войник, когато генералът е далече от него, може да ви услужи. Но когато генералът е при войника, той ще седи мирно – каквото каже генералът, него ще слуша. Когато Бог е близо в света, ние трябва да мълчим всички; когато Бог е далече, тогава имаме право да говорим.

Питам: ако влезе една царска кобра тук, вътре, тъй както сме, какво ще бъде нашето положение? Една от най-отровните змии е това, смъртна отрова носи; тя е и най-смелата змия, която напада човека, единствената змия, която, като срещне човека, веднага го напада. И в умствения свят имаме такива кобри. Като влезе една такава кобра, ти трябва да имаш дърво. Аз наскоро четох книжката на един англичанин: как ги напада една такава

кобра, него и жена му. Жената с гървото се бие, а змията иска да я ухапе за крака. Идва слугата и с един голям прът спасява господарката, защото ако кобрата клъвне господаря или господарката, след няколко минути няма да бъдат в този свят.

Казвам: ние живеем в един свят, гдето има много експлозиви. Някой път вие сте много невнимателни. Една наша дума, казана ненамясто, може да причини голяма вреда. Казваш някому: „Ти си голям невежа“. Защо трябва да казваш на човека, че е голям невежа? Какво трябва да му кажеш наместо думата *невежа*? Когато срещнем гладния, няма какво да му проповядваш, че Господ е благ, че е добър, но на този човек ти му сложи един хубав обяд – да му покажеш, че има Господ. Господ е в тебе – и ти ще постъпиш тъй, както Господ постъпва. Защото Господ, като ни е повикал в света, така постъпва: Той е наредил пред нас една отлична трапеза, най-хубавите неща е сложил. Ние някой път не използваме погрешките си. И в умствения свят Бог е вложил най-хубавите работи, и в духовния свят, и във физическия. Ние имаме право да ядем, но нямаме право да преяждаме; имаме право да бъдем щедри, но не и да бъдем разточителни.

Няма в света по-хубаво нещо от това – човек да служи на Бога. Да кажем, че можем да служим. Представете си едно дете, което се намира в утробата на майка си. То има ограничено състояние – девет месеца трябва да седи там. В живота по някой път ние се намираме като дете в утробата на майка си. Изисква се едно търпение – да седим там, докато се сформираме, че майката да пожелае да ни освободи. Човек е вътре в утробата на майка си и когато тя го освободи, той се ражда. Раждането е освобождение от утробата на майката, от неблагоприятните условия в живота. Някой път има такива стеснителни условия, че на човека му иде всичко да направи. Вие питате: „Защо е така?“.

Сега имаме един от най-културните векове, които съществуват според нашето схващане – днешният свят е най-културен. Има приблизително 2000 години, откакто

Христос е проповядвал. Християнските народи проповядват за култура, а тия хора сега са се хванали гуша за гуша. Те се бият така, както хората никога не са се били: дойдат в един град и хвърлят своите бомби, и то бомби от хиляда килограма, от две хиляди килограма. Че щели да убият жени и деца, пет пари не дават. Англичаните казват: „Българите да внимават, че ние на шведите не простихме“. За всяка обίδα ще си платим. По радиото казват, че ще плащаме. Като дойдат, лошо – имат бомби от голям калибър. Да не мислите, че това е само приказка? Може да го направят. Ще го направят, как не – да ни пази Господ от зло! Защо светът е такъв? Никакво разрешение няма, такъв е светът. Този свят ние го направихме, Божественият свят не е такъв. Сега християнските народи искат победа. Ако християнският свят би се молил, ако всички биха се молили за любов, щяха да омекнат хората. Ние се молим, за да се смекчи състоянието. Сега има крайно ожесточение, носи се нещо жестоко – като отровата на кобрата.

Казвам: бжете и молете се! Или трябва да влезем във връзка с Първата Причина. На човек, който се задушава, му трябва чист въздух, за да диша. На човек, който е в тъмнина, светлина му трябва; на човек, който е във водата, твърда почва му трябва, за да излезе извън водата. Много братя и много сестри имаме, а ние сме още чужденци. Колко хора гледаме, че страдат, а не влизаме в тяхното положение – няма някой да им каже утешителна дума. Време е да знаеш кога трябва да утетиши един човек. Изгълчил си е крака – да минеш да му дадеш първа помощ. Аз например уважавам светските хора, които са добре организирани – те предвиждат един ден как да си помагат, как да се превързват.

Духовните хора някой път казват: „Господ ще оправи работата“. Като дойде една бомба, как ще се оправи работата? Трябва да има заместник на Господа: цом дойде една бомба и нарани някого, трябва да има кой да го превърже. Казвате: „Той на това място не трябва да бъде“. Отде да знае, че там ще падне бомба? Гледах тук

по-миналата година, когато ставаха тия експлозии при гарата. Този аероплан се разхождаше: първо осветяваше мястото, после намерихме в нашия Изгрев доста желяза, нападнали от гранатите. Такова желязце като те тракне в главата, ще се свърши. Разхождам се и една сестра върви отподире ми. Казвам ѝ: „Не върви след мен!“. Отговаря: „И аз искам да ходя“. Не че иска да ходи, но виждам – тя трепери и мисли, че където съм аз, нищо няма да падне, че аз като минавам, няма желязо да пада. Мен като удари, както и да е, но нея ако удари, ще каже: „Вървях подир него“. Доста желязца имаме тук, но гледам, нито един прозорец не се счупи – Божията Любов ни е запазила.

Най-сигурното място е Божията Любов; най-голямата крепост, в която можем да се запазим от бомбите, е тя. Бомбите отвън ще падат, а ние сме в безопасност – Любовта е като защитно средство. В любовния свят раните скоро заздравяват, всичко лесно се поправя и животът се осмисля – Любовта е, която осмисля живота. Трябва да се живее на физическия свят, един човек трябва да живее на физическото поле. Ние на физическото поле не сме живели както трябва, а все с ограничения, с ограничения: вино да не пиеш, това да не ядеш, онова да не ядеш, тъй да не се обличаш. Човек трябва да носи каквато иска връзка: червена, зелена, синя; да облича каквито иска гащи. Той трябва да е свободен да пие вода, най-разумно всичко да направи: да каже, че е свободен, и да се радва, че е свободен. Като направи нещо, вие няма да питате защо го е направил. Пие ли – радвай се, че е пил; пил ли е сладко винце – радвай му се, че е пил. Отишъл е на театър и казва, че си е похарчил парите – нека си похарчи парите! Може да е бил сърдит, преди да е отишъл на театър, а като е отишъл, тъгата му е изчезнала, това безпокойство е изчезнало. Че това струва повече от 45 лева! Нека идат 45 лева, нека отиде на концерт.

Та казвам: бъдете свободни, не се критикувайте! Ние критикуваме Господа вътре в себе си. Не, кажи: „Добро е!“. Случи ти се нещо – кажи: „За добро е!“. Защо да не кажеш: „За добро е“? Бог, Който е в мен, за добро го е

допуснал. Не може Господ в света да допусне нещо, което не е за добро – може другите неща да нямат изключение, но в Бога всичките неща са свързани. Като дойдем да разсъждаваме за Бога, Бог е направил света – и друг възглед трябва да имаме. Когато други същества се месят в Божествения порядък, може да имаме изключения, но когато Божията воля се изпълнява в света, тогава имаме свят на блаженство. На Земята, ако изпълняваме Волята Божия, всичко действа за добро. Да кажем, че някой човек е болен, счупил си е крака. Какво ще му проповядваме?! Трябва кракът му да се поправи, костта да зарасне. Или да вземем, изкълчен е кракът или мускулът е навехнат. Мускулът трябва да се тури в правото положение, както е. Или да кажем, някой човек се е простудил и става свиване на капилярните съдове. Ще го турим на топлина, да се разширяват капилярните съдове, трябва да го сложим в нормално състояние.

Знанието, което имаме, трябва да го приложим. Ако ние не можем да направим това, кой може да го направи? Трябва да намерим някой, който може да го направи. Сега ние сме поставени в това положение и от нас светът иска да бъдем светии. Казват: „Във вас лъжа няма“. Лъжа у нас няма, но хората си оставят лъжите и нас ни гържат отговорни за своите лъжи. Ние въшкци нямаме, но хората ни оставят своите въшкци. Тогава какво ще правим? Гледам, някои идват и питат кога ще свърши войната. В мен изпъква една идея, за мен този въпрос е много ясен. „Кога ще свърши обедът?“ – ме пита някой. Кога ще свърши обедът?! Като се наядат хората: след половин час, след един час... Като се наядат хората и няма вече какво да ядат, ще свърши обедът. Докога ще гори тази къща? Докато изгори. Докога ще гори печката? Докато изгорят въглищата. Кога ще се запали? Като се турят въглища.

Сега питат кога ще свърши войната? Когато хората се опознаят и си кажат най-сладката дума. На бойното поле сладки думи си говорят. Аз говоря за войната. Войната ще даде най-сладкото – ще го даде за спомен или на

ръката, или на реброто, или на главата, ще остави там нещо за спомен. Когато хората си кажат най-хубавите неща на бойното поле, войната ще престане. Англичаните са в състояние да прекратят войната. На Германия ѝ трябват два милиона колонии – като ѝ ги дадат, ще престане войната. Англичаните, които са богати, ги държат, не ги дават, а на германците им трябват и те се бият. Това е при сегашните условия. Ние започваме една война, но във войната или ще спечели човек, или ще изгуби. Ако си силен, ще биеш; ако са по-силни от тебе, ще те бият. Ако си по-умен, ще спечелиш; ако другите са по-умни от тебе, ще изгубиш. Питааш: „Защо изгубих?“. Ако уповаваш на ума си, ще спечелиш; ако уповаваш на силата си и тази сила съответства на онова, което правиш, ще спечелиш. Казваш: „Вярвам в Бога“. Вярваш в Бога, но това е състояние. Ако вярваш всякога, победата ще бъде на твоя страна. Само в Бога няма изключение, понеже е всесилен, всемъдър и всеблаг – ако живеем в Него, изключение няма. У всички други същества, които са извън Бог, има едно малко изключение. Не че те го искат, но е така. Когато някой път в нашия живот дойдат изключения, не трябва да ги слагаме в Божествения свят.

Един ден ми донесоха мляко и понеже бях ял, го сложих в тенджерата и го оставих близо до прозореца. Мисля си: ще му туря кафе и ще ям. Отидох на прозореца да правя нещо друго и бутнах прозореца. Изля се млякото на покривката и всичко стана млечно. По някой път наоколо има сестри, а тогава нямаше никаква сестра, вечерно време беше. Взех една бърсалка и започнах да събирам млякото. Казвам си: „Ти изля млякото, ти ще поправиш белята. Трябваше да бъдеш внимателен“. Казвам на себе си: „Не трябваше да слагам тук тази тенджера“. Ние се извиняваме: станалото – станало. Казвам: „Хайде, за умрелите е!“. Утешавам се, че е за умрелите, но си казвам: „Отиде млякото“. Рекох си: „Още веднъж не туряй тенджерата там, дето може да я бутнеш“. Ако беше някой друг, можех да се нахвърля върху него: „Как тъй да не внимаваш!“. Сега гледам – няма кого да хвана. Та

казвам и на вас: не туряйте мякото близо до прозореца, може да го изсипете.

Свободата, която Бог ни е дал, трябва да я използваме. Няма по-хубаво нещо от това, да се използва свободата. Като забележите, че някой има нужда, помагайте си. Видите, че някой брат е замислен – въглища няма; друг брат е замислен – дърва няма; видите, че някоя сестра хляб няма, облекло няма. Веднъж гледам: една сестра е с такива тънки копринени чорапи, пък е студеничко. Казвам ѝ: „Доста голям герой си“. Тя рече: „Като нямам вълнени, герой съм“. От немай-къде е турила копринените чорапи – пак малко топлят. Да ѝ предложи някой път други, може да я обидя. Някой път не можеш да направиш добро на човека. Ако искаш да помагаш на някой милионер, да му дадеш пари, ще го обидиш. На този милионер, ако е на разходка някъде, една чаша вода можеш да му дадеш; но да му дадеш 20 000 лева, ще го обидиш. Една чаша вода да му дадеш, е намясто, но 20 000 лева не са намясто.

Щом е въпрос за Любовта, не туряйте там материални работи – Любовта изисква живот. Човек ако страда, живот му дайте, дайте му условия да живее; скръбен ли е, дайте му условия да дойде радостта или му дайте условия да дойде светлината. Казвам: съдействайте си всички да бъдете служители на Бога, да носите Неговите блага. Често ние вземаме много добър пример от растенията. Една ябълка ще направи своите плодове и ще каже: „Този плод е за теб“. Аз откъсвам плода и му се радвам – в самия плод, в сладчината му е Божествената Любов, която се проявява. Ако този плод не е сладък, аз ще го хвърля. Всичките наши мисли, чувства и постъпки трябва да бъдат сладки, а сладките плодове да бъдат сочни. Трябва да оставим всеки, който вземе една наша мисъл, да оставим всеки, който вземе едно наше чувство, да оставим всеки, който вземе една наша постъпка, да бъде тъй свободен, както при едно дърво, от което откъсваме плод. Такава свобода трябва да имаме.

Ако имаш една ябълка, която дава плодове, и искаш за тях да ти платят, порядъкът е човешки. Ако направиш услуга на някого и после му кажеш: „Аз ти направих ус-

луга“, това не си струва. Аз съм прибеждал този пример. Един български чорбаджия купил на един сиромах бял гроб и малко измити черва. Бедният върви, а след него върви богатият. Питат богатия: „Дядо Драгане, къде си ходил?“ „Ходих на пазар, че купих на този беден човек един бял гроб“. Срещне го друг и като го пита и той, казва същото; на трето място пак казва същото. Най-после бедният хвърля гроба и казва: „Дядо Драгане, не ти искам ни гроба, ни нищо“. Връща се бедният вкъщи и казва на жена си: „Днес бях на пазара. Дядо Драган ми купи един бял гроб. Че като вървахме по пътя, на този разправя, на онзи разправя, че ми е купил един бял гроб. Най-после му хвърлих гроба – не му искам нищо“.

Днес и без гроба на дядо Драган ще минем. Дайте малко хубав хляб и лук, дайте малко сиренце, та да оставим гроба на дядо Драгана. Казвам: да оставим гроба на дядо Драган, по-добре е да ядем сух хляб и малко сиренце. Да извадим новото, Божественото, и него да сложим, да влезем в новото състояние на Любовта и да започнем да изучаваме законите и правилата ѝ. Един отличен свят е това, с който трябва да се запознаем сега. Апостол Павел казва в прочетената глава: „Кой ще ни отдалечи, кой ще ни откъсне от Любовта Христова?“ Нито сегашните хора, нито бъдещите, нито смъртта – нищо в света не е в състояние да ни отдалечи от Любовта. Навсякъде другде може да има една промяна – Любовта е единственият реален свят, който никога не се изменя. Някой път ако в любовта има промяна, това не е светът на Любовта – в истинския свят на Любовта изключение няма. Този, истинският свят, осмисля и физическият свят. Когато човек мисли за Божественото, трябва да благодари на Бога за всичко онова, което има.

И тъй, казва се в Писанието: „От Христова страна посланица сме, като че Бог чрез нас умолява. Молим ви от Христова страна, примирете се в Бога“ (*Второ послание към коринтяните, 5:20*). Значи приемере Любовта. „Защото Тогоз, който не е знаел грях, Бог за нас Го грешен направи, за да станем ние чрез Него праведни пред

Бога“ (21. стих, пак там). Бог изпрати Христа, за да ни покаже каква е Неговата Любов, та и ние да постъпим така – както Той изяви Божията Любов, така и ние да я изживим. В нашите умове, в нашите сърца трябва да царува Любовта. Когато сме на Земята, когато сме в духовния свят, когато сме в Божествения свят, Любовта нека да ни бъде един закон.

Сега ние сме на Земята – и страданията ще гойдат. Но след всяко едно страдание ще гоиде една радост, след всяка радост ще гоиде пак страдание – смени стават. Земята се върти – Слънцето ще изгрее, а след това ще залезе; после пак ще изгрее и пак ще залезе. Лято ще има, пролет ще има, есен ще има, зима ще има... Ако ние сме разумни, ще ходим в Любовта на Бога, ще имаме благата, които Слънцето ни изпраща, благата, които Земята ни дава, и благата, които Бог ни дава отвътре. Трябва да се учим. Казва Писанието: „Примирете се с Бога“. Приемете Бога на Любовта в себе си и животът ще се измени.

Ще ви дам един пример. В едно българско село имало един стар дядо на деветдесет години, малко сакатичък. Той често се оплаквал, че никой не му обръща внимание. Един ден десет момичета, които чели Евангелието, решили да изпълнят урока, написан там. Те ходили на лозето и като напълнили кошниците си с грозде, казали: „Да идем при този дядо и да му оставим по един грозд“. Като отишли всичките млади момичета и му оставили по един грозд, дядо Драган казал: „Днешният ден е най-щастливият, че десет момичета ми оставиха грозде, което никога не съм ял“.

Казвам: днес на дядо Драган, който страда в нас, а във всеки има по един дядо Драган, който страда, да му занесем хубавото грозде на Божията Любов, за да приемем Божиите блага.

Отче наш

7 февруари 1943 г., неделя, 5 ч.с., София, Изгрев

ПЪТЯТ НА ЖИВОТА

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

Махар Бену Аба

Ще прочета 16. глава от Притчите.

Духът Божий

Ако направиш една хубава къща с малки прозорци, ще имаш малко от слънцето. Ако отпечаташ една обикновена книга, пък я подвържеш със златна подвързия, подвързията ни най-малко няма да ѝ предаде нещо. Ние по някой път се стремим да предадем нещо на живота отвън. Това е невъзможно – изгубваме цял един живот с подвързията само. Хубавата книга и без подвързия е хубава – това зависи от нас.

Ти присъстваш на някой концерт на отличен певец или музикант – пианист, цигулар или арфист; или на концерт на някой, който свири на какъвто и да е инструмент. Усещането не зависи само от добрия свирец, но зависи и от твоето ухо. Той може да свири много добре, но ако твоето ухо е тъпо, какво ще разбереш? Ако ухото ти е отлично и схващаш, че музикантът не свири добре, тогава ще разбереш къде му е погрешката. Ако той не свири хубаво, ще знаеш, че свирецът не свири добре; но ако ухото ти е тъпо, ще имаш погрешно схващане. Ако ухото ти е развито и цигуларят свири добре, ти разбираш музиката – тогава ще се разберете и двамата. Ако цигуларят не свири хубаво и твоето ухо не разбира добре, тогава цигуларят минава за добър и ти минаваш за добър слушател, но и двамата сте на погрешен път. Като не чуваш добре, казваш: „Хубаво свири, той е добър цигулар“.

Когато цигуларят свири хубаво и ти имаш ухо и разбираш, тогава се разбирате.

Казвам: когато сърцето ви е свежо, вие схваща добре Словото Божие. Трябва да имаме добро сърце, за да разбираме Словото Божие. Сърцето трябва да бъде добро заради Словото Божие, за нищо друго. То може да е добро и за други работи, но доброто сърце е такова заради Словото Божие, за да може да го разбира. Често ние претърпяваме различни кризи в живота си по единствената причина, че не спазваме правилата, на които Бог е подчинил човешката душа. Например някой път ние сме невнимателни с яденето, гледаме да се наядем бързо – мислим, че има някоя работа, по-важна от това. Заблуждаваме се: най-важната работа в дадения случай е яденето. Ако ти не ядеш правилно, ако не ядеш с любов, и другите работи така ще ги свършиш. Мислиш, че има някоя работа, по-важна от яденето, но всяка добра работа в света зависи от яденето. Ако ти ядеш добре, тогава умът ти добре ще мисли, добре ще работи; щом не ядеш добре, и мислите ти няма да бъдат добри, и работата ти няма да бъде добра.

Ти казваш: „Да мине яденето, та каквото и да е сготвено“. Не каквото и да е сготвено, но добре трябва да е сготвено, по всичките правила. Природата е много възискателна, тя готви много хубаво. Знаете ли колко време е отнело на Природата, докато сготви яденето?! Вие първа трябва да изучавате готвачеството на Природата. Ние, така както готвим, можем да сготвим едно ядене за два-три часа. А колко много време е отнело на Природата да сготви един плод! Трябвали са ѝ четири-пет месеца, докато сготви хубавото ядене. Какво ядене ще направиш ти за два-три часа? Аз това го наричам буламач. Не е лоша гумата: *бул* какво значи? Като ям един буламач, аз трябва да го сготвя в стомаха. Отнема ми пет-шест часа, докато го сготвя; после казвам: „Не-разположен съм малко“.

Пазете ушите си! Ти разговаряш, но не слушай всички! Някои хора говорят за нещо, а ти искаш да чуеш. Не се интересувай! Когато четеш, чети хубави книги – ако си слаб, чети хубави книги! Ако си гениален или светия,

можеш да четеш най-долните книги, позволено ти е; но ако си слаб, чети най-хубавите книги – за слабите хора са нужни такива книги. Щом станеш вече установен, можеш да четеш и други романи, но щом си дете, трябва ти хубави приказки. За едно дете са нужни най-хубавите приказки.

Та казвам: в сегашния живот на нас не ни трябва големи философии. Ние седим и мислим защо Господ е направил света. Господ е направил света, за да ям добре – за децата е създадено правилото да ядат добре. Затова е създаден светът, да ям добре, нищо повече. Второто нещо, за което Господ създаде света, е да работим добре; третото нещо, за което Бог създаде света, е да спим добре. Господ създаде света, за да се събудяме добре, да мислим добре, да живеем добре. Така идват постепенно всичките работи – има един ред на нещата. Аз не искам да правя помени за какво Господ е създал света. Но ако първото нещо, че трябва да ядеш добре, ти не го разбираш, и другите работи няма да разбереш.

Яденето е основният тон. Ако не вземеш първия тон – *до*, и всичките други тонове няма да вземеш: те имат отношение към *до* и тези отношения ще бъдат неверни. Ако *до* е вярно, всичките са верни; ако направих едно опущение в *до*, всички тонове, които следват след него, ще имат същото опущение. Една твоя погрешка ще се отрази върху целия ти живот; и всяка доброта, която допуснеш в началото, ще влезе в състава на целия ти живот. Сега тия неща са като Божествени правила. Това Любовта го изисква, а законът съвсем други работи изисква – законът изисква мъчни неща.

Всеки един от вас иска да има една голяма къща. Колко голяма трябва да бъде къщата? Аз не съм срещал досега нито един от вас, който да ми даде една мярка. Бил съм в Америка. Американците имат много хубави постройките за жилища. Харесвам ги, но намирам американските жилища за много нехигиенични. В това отношение българинът е по-практичен. Жилищата на българина не са така удобни, но той е направил един комин, огнище, и през комина постоянно става проветряване на въздуха.

При американците няма такова проветряване. Турили са една печка, затулено е – като влезеш в къщата, миризмите се вдигат. Казвам на американците: „Българинът има по-хубава хигиена. Вие имате хубави жилища, но хигиена нямате. Нямате комин, нечисто е. Българинът си е направил камина и има чист въздух. Вие обичате да имате външен лукс. Българинът не е за външния лукс, но за вътрешния“.

В българина обаче има една несправедливост – той ще сложи на огнището баща си и майка си. Те вземат важните места, а децата са в един полукръг между тях. Когато бащата и майката ги няма, кой ще заеме кътчето до камината? Големият брат, а до него – по-малкият; по средата се нареждат най-малките и образуват една дъга. Другите, като няма за тях място в тази дъга, отвън образуват друга дъга. Не им иде на тези отвътре наум да се отстранят и да образуват по-голяма дъга; те казват: „Каквото мине през нас, даром ви го даваме“. Тази черта я има в българина – той иска да вземе първото място на камината. Онзи, който остане на втората, на третата линия, той приема по-малко топлина. Лятно време въпросът е разрешен много добре – всеки казва: „Не искам първото място“, но зимно време всеки иска да има първата линия до камината. Лятно време той може да не е на първа линия, тогава у българите няма спор, но зимно време има спор кой да е пръв до камината.

Хубаво, сега да направя едно сравнение. Ти си направил една къща с един прозорец на юг. Очакваш Слънцето целия ден да изрее, да те лъхне за един час. Ако гоиде някой да ти вземе мястото до прозореца, казваш: „Как смееш да го вземеш? Не знаеш ли, че целия ден чакам за слънце?“. Къде е погрешката? Това е един човешки порядък. Вкъщи ако живеят двама или трима, ще има спор по колко време да седят на прозореца, и този спор не могат да го разрешат. Или трябва да направим още два, три, четири, пет или десет прозореца, или да излезем вън от къщи. Тогава, като излезем на отворено място, въпросът е разрешен. Та казвам: като правим къща, да не я правим с един прозорец, но да направим къщата от стъкло, че и

целият покрив да бъде стъклен, та Слънцето да иде отвсякъде. Това е Божественото. Отгоре, отдолу, отвсякъде иде светлината в Божествения свят; пода можем да го направим какъвто и да е.

Та казвам: ние, съвременните хора, страдаме от порядъка на нашите минали ръководители, които според своите разбирания са създали известни порядъци. Ние сме взели тия порядки за Божествени, като че ли не могат да се менят. Менят се нещата: прозорци можем да направим още, те може да се турят на противоположната страна – на север, на юг, на изток; по два-три може да се сложат на едната страна. Аз намирам, че три прозореца са много добре за една стая. Ние тук, в салона, колко прозорци имаме? Седем прозореца, пълно число. В Америка даже няма такъв салон. Братята, които го градиха, уж бяха много учени. Като правиха този салон, понеже бързаха – за седемнайсет дена го построиха – бяха направили такива тесни малки прозорци, като мазгали. Казвах: „Сега да ги направим, после ще сложим по-големи“. Дотогава седях настрана, само гледах как работят – мислех, че знаят да градят. Аз не съм градил ни салон, ни къща, а те, зная, къщи са градил. Като видях тия мазгали, казвам им: „Не може да оставите такива мазгали за прозорец. Ще ме слушате, ще удвоите прозорците на салона. Ще турите стълбове между тях и прозорците ще бъдат големи, чак догоре. Като седем слънца ще бъдат, да изгряват“. Казват ми: „Няма да се отоплява салонът.“ „Ще се отоплява. За отоплението не му мислете, въглища ще намерим“. Малко поскърцах и после рекоха: „Къде ще намерим такива големи стъкла, ще струват скъпо?“. Казвам: „Оставете това, нека да ни коства 50–60 хиляди, 100 хиляди. Що са за нас 100 хиляди лева за стъкла?!“.

И действително веднъж нашият салон пострада. Един ден бяха довели тук една обсебена от духове и тя, като минавала, счупила едно-две стъкла; майка ѝ я водеше. Сега приваждам тия примери, защото често в нашия живот се намират такива сестри, които са водени. Майка ѝ я водеше и тя, като се обърна, мушна с ръката и счупи прозореца. Тя си замина и каза: „Мога да чупя прозорци

и на такъв един салон“. Майка ѝ се извини, че гъщеря ѝ била умопобъркана. Ни най-малко не е побъркана, защото когато човек бие някого, това показва, че има свобода. Човек, който чупи един прозорец, показва, че има воля. Аз изваждам заключението, че тази, побърканата сестра, казва: „Прозорците ви са големи. Но не трябва да бъдете на затворено, а да имате чист въздух. Затова аз ще отворя един прозорец, чист въздух да влиза“. Аз като предвидих това, направих тия, горните прозорци, да се отварят навътре. Това са счупените прозорци: наместо тя да ги чупи, сега така се отварят. Взех правилото на побърканата сестра. Тя не е побъркана, а казва: „Вие, хората, имате нужда от чист въздух. Аз ще ви дам един съвет“. Тя не каза това с думи, а счупи прозорците. Сестрите, които видяха това, питат: „Тази защо счупи прозореца?“. Аз изваждам какъв е поводът, далечната причина каква е. Казвам: „Много хубаво, няма нищо!“.

От всяко нещо, което се случва в нашия живот, разгледано от Божествено гледище, трябва да извадим добрата поука. Бог допуща всичките неща като неразрешени задачи. Всеки, който разреши една неразрешена задача, се ползва. Целият живот за мене е сбор от неразрешени задачи. Целият материален свят – това са нерешени задачи. Всичките души и духове, които идат на Земята, идват да разрешат някоя от тия задачи, за да се ползват. В материалния свят аз не искам всичко да разрешим, но има някои неща, които трябва да се разрешат. Ако питате какъв е смисълът на вашия живот, ще ви кажа, че имате може би една, две, три задачи да решите. Три задачи като реши човек, е достатъчно. Една задача да реши в своя умствен живот, която е основна, да реши една задача, която е основна за неговото сърце, и да реши една задача, която е основна за неговата душа. Това са три области, от които ще потече Божието благо.

Заг всяка скрита задача сега Божественият извор; всичките блага идват от тази разрешена задача. От тая разрешена задача влиза Божието благословение в твоя ум: ти като разрешиш една неразрешена задача, в твоя ум ще влезе всичкото Божие благословение. Като разрешиш

една нерешена задача в своето сърце, всичкото Божие благословение влиза в него; като разрешиш една нерешена задача в своята душа, всичкото Божие благословение влиза в душата ти. От всички разрешени задачи се отварят изворите на Божието благо. Всеки, който не разрешава задачата, оставя извора затворен.

В прочетената глава се казва кои неща са от Господа. Казва се в първи стих: „На човека принадлежат приготовленията на сърцето, но от Господа е отговорът на езика“. За да знаеш как да говориш, трябва да имаш добро сърце. Твоят ум – това са зрелите плодове, които излизат от соковете на сърцето. Та казвам: онези, които не са разбрали духовния живот, са изоставили земните работи и имат заблуждението, че като идат в оня свят, ще изправят живота си. Земният живот на Небето не може да се изправи. Най-добре е да видиш кои задачи не си решил – и трябва да слезеш пак, за да разрешиш задачите на Земята. Само като разрешиш задачите на Земята, в духовния свят ще имаш право да работиш, а в Божествения свят ще опиташи сладките плодове от тия задачи, които си решил. Ние ще опитаме благомото само от онова, което разрешаваме.

Ние трябва да се научим да се храним добре. Христос казва: „Аз съм живият хляб“. Как трябва да се яде този, живия хляб? Представете си, че Христос е този, живият хляб, как ще Го ядеш? Не е обикновен хляб, но жив хляб. Казвам: учениците Го разбраха много буквално. Той каза: „Думите, които ви говоря, са Божествени. Тия думи, като ги възприемете, те са най-хубавата храна“. Казвам: Божието Слово е храна на душата, най-хубавата храна, с която човек трябва да се храни. Казвам също: блажен е онзи човек, който не съди Бога в сърцето си; блажен е онзи човек, който не съди човека в сърцето си. Блажен е онзи човек, който не съди Господа в ума си; блажен е онзи човек, който не съди Господа в душата си. Като дойдем до онова, което Бог прави, трябва да считаме, че то е свършено, че то е образ на всички блага. Нима ти можеш да бъдеш по-добър от Господа? Това е върхът на безумието,

оттам започва кармата и нашето нещастие. Щом помислиш, че Господ може да е направил погрешка, достатъчна е тази мисъл само, за да изопачиш целия си живот. Казваш: „Може Господ да е допуснал някаква погрешка?“. На какво основание допуцаш това, каква логика има в него?

Каква логика има, че допусках Господ да е направил някаква погрешка? Ти имаш шише с вода. Правиш спор, че са ти изпили водата. Къде седе погрешката? Погрешката е твоя, понеже си направил шише от един килограм. Ако беше напълнил една бъчва от 500 кила, спорът щеше да бъде по-малък – взели са ти само едно кило от тях. Ако ти вземат всичката вода, едното кило в шишето, казваш: „Как така да ми вземат водата?“. Ако идеш при едно езеро, където има милиони тонове вода, от това, че някой е гребнал малко, ще има ли спор? Няма да има никакъв спор. Всичките спорове у нас сесят в това, понеже сме създали известни правила със своите шишета и изхождаме от нашия живот – кой е взел водата. Всички трябва да идем при Божествения извор, за да няма никакъв спор.

Съвременната любов ние я делим. Някой е сложил малко любов в шишето и спорим, че има любов. Не е лошо да носиш малко любов в шишето, но каква трябва да бъде любовта по закон? Не делете Любовта. Някой път вие мислите, че нещо в света става от любов, мислите, че Любовта може да е подбудителната причина. Всичките нещастия в света идат от безлюбието. Аз смятам безлюбието за нещо, направено като с любов. Например в пресния хляб, направен хубаво, външната форма я има, но съдържанието не е любов. Формата мяза на любовта, но съдържанието не е любов; формата прилича на любовта, но силата, която съдържа, не е любов. Казвам: внимавайте тогава! Хлябът на Любовта се отличава от хляба на безлюбието. Хляба на Любовта щом го опреш до устата на един мъртъв човек, той оживява. Една песен ако някой я пее с любов, всичките заспали слушатели се събуждат; гдето няма любов, всички заспиват. От безлюбие хората умират.

Що е възкресението? Любов. Що е смъртта? Безлюбие. Защо отиваме при Господа? За да придобием Любо-

вта Му, да оживеем. Ние очакваме сега да възкръснем, очакваме последния ден. Христос говори за последния ден. Кои е последният ден? Онзи ден, в който ти повярваш, че Любовта е всичко в света, това е последният ден. Дотогава, докато мислиш, че има нещо друго, че има някоя друга сила, че има ангели или този-онзи, ти отлагаш. Последният ден е когато трябва да повярваш, че само Любовта е реална, а под Любов да разбираш Този, Единия Бог. Когато Бог ти проговори и повярваш, това е първият ден; когато Бог оживява в тебе, това е първият ден.

Сега не считайте, че нямате любов. Любовта ви е една. Любовта на росната капка е едно нещо, а на гъждовната капка е друго. Разбирайте под Божия Любов това, от което всичко в света е излязло. Когато мислиш за Божията Любов, считаи, че всичко от Любовта е излязло. Безгранична е Любовта – няма нещо в света, което да е излязло извън нея. Изопачените работи в света, които съществуват, те са от неразбраната любов в света, в която се учим. Какво нещо е Любовта? Като научим това, ще влезем в правия път. Дотогава, докато мислиш, че твоята любов може да я откраднат, ти си на кривия път; докато мислиш, че любовта може да изгасне, ти си на кривия път. Ще мислиш, че Любовта е единственият огън, единственият пламък, който никога не изгасва. Може да се явят препятствия между тебе и него и да не възприемаш топлината, но той е единственият пламък, който никога не изгасва.

Не поставяй никакво препятствие между себе си и Бога, защото всяка лоша мисъл е преграда за Любовта, всяко лошо чувство е преграда за Любовта, всяка лоша постъпка е преграда за Любовта. Ние сами слагаме тия прегради и страдаме. Новият живот, това е да премахнем всичките препятствия, които спъват проявленията на Божията Любов – тя да се прояви в нашия ум, да се прояви в нашето сърце, да се прояви в нашия дух, както Бог е определил. Първите хора Бог ги постави на изпитание в Рая, после ги прати в света, за да се учат. Първите хора мислеха, че не само Раят може да им даде

знание, но и външният свят. Щом помислиха така, Господ ги изпрати из Рая навън.

Сега виждам, че има нещо, което светът не може да ни даде. Ние имаме желание да се върнем в Рая. Кое е Раят, кое е онова, което той може да ни даде? Това, което Любовта може да ни даде, ничия друга сила не е в състояние да ни даде. Другите сили може да ни дадат по малко от нея, но онова, което може да запълни живота, да го осмисли, то е само Любовта, която в Рая е дървото на живота, от което Бог забрани на хората да ядат. Ако хората ядат и нямат любов, те ще направят по-голяма пакост, отколкото сега вършат. Съвременните хора употребяват самолети и най-първо казваха, че с тях ще се разхождат. Сега ни най-малко не се разхождат, а наместо това пускат такива големи яйца бомби. Защо се евакуира София? От тия самолети. Някоя вечер може да дойдат самолети – и кой ще им забрани да пуснат бомби? Колкото искат могат да пуснат и когато намерят за добре. Казвам: такъв е светът, но това е един свят на безлюбие, който трябва да се коригира. Сегашният свят трябва да се коригира.

Ние искаме победа, но точно такива победи не искаме. Ние искаме една победа на Любовта в света – да победи Любовта, която носи право на всичките хора. Това право е и свобода за всичките хора. Това, което дава право на един народ, е Любовта; това, което дава право на един човек, е Любовта. Туй, което дава право на всичките разумни същества да живеят тъй, както Бог е определил, това е Любовта. Ние сме призвани не за оня свят, но сега вие трябва да работите. Къде ще бягате? Един закон има: на Любовта човек или трябва да се подчини, или да бяга от нея. Сегашните хора бягат от Любовта. Когато не искаш да се подчиниш, трябва да бягаш: или трябва да се подчиниш, или трябва да бягаш. Казвам: който няма любов, да бяга. Любовта казва: „Който не ме обича, да бяга, а който ме обича, да служи“.

Трябва да имате ясна представа защо искате да бягате. Може да бягате, но нищо не се разрешава с бягане; то се разрешава със служуването – това е кардинално.

Всеки, който остава в София, нека да остане с любов, за да служи на Любовта. Да каже: „Гдето е Любовта, там съм и аз, каквото и да става“. Където не е Любовта, и ние не сме там. Сега ще знаете защо хората бягат. Те инстинктивно бягат от Любовта, търсят спасение въвн от нея. Онези, които остават, ги считат за глупави, понеже без Любовта те излагат живота си на опасност. Питам: кои войници са по-смели, които бягат от фронта или които стоят там? Които стоят и устояват. Аз виждам добрата страна на това. На един човек, който работи при този ужас, при този ад, има нещо в неговата душа – той ще се кали, той е на посвещение.

В сегашната война душите на войниците се посвещават. Хората от цялата бяла раса, като излязат от тази война, ще бъдат облечени с една бяла греха – и по този път се ражда шестата раса, расата на Любовта. Досега имахме расата на интелекта, на човешкото знание, сега се ражда расата на Любовта, която ще ни покаже път, по който трябва да служим на Бога. Аз казвам за онази раса, че служи от любов на Бога. Всеки, който служи с любов на Бога, той вече е влязъл в шестата раса и може да се роди; всеки, който не е готов да служи, е в петата раса. За всеки, който е готов да служи, възкресението ще дойде. Който е готов да служи и да възкръсне, има бъдеще. Всеки, който не е готов да служи от любов, трябва да чака за второто възкресение. При първото възкресение ние няма да умрем.

Сега казвам да изучавате свещените книги, да обръщате внимание на прочетеното. Много работи има, върху които човек трябва да се спре. Ние по някой път не знаем как да гледаме. Понякога наблюдавам хората: като погледнат яденето, не знаят как да го гледат. Трябва да погледаш храната си най-малко пет минути – помечтай, че тогава започни да ядеш. Едно писмо трябва да го разтвориш, да го прочетеш, че тогава да правиш спор. Трябва да прочетем онова, което е написано. Ако ние не се учим да четем онова, което Бог е направил от паметивека, ако не можем да прочетем онова, което Бог е написал на една ябълка, ако не можем да прочетем онова,

което Той е написал на една книга, на една круша, на една слива, на една череша, на един портокал или лимон, ако не можем да прочетем онова, което е написал на един пъпеш, на една тиква или краставица, или какво е написал на зелето, какво е написал на пиперките, на сладките и на лютите пиперки, какво ще търсим на Небето?

Казвате: „Да идем на Небето, в Рая“. Мислите ли, че светиите ще се занимават с невежите деца? Какво ви интересува в оня свят? Като отидат децата в училището, има нещо, което ги интересува. Най-първо учителят започва с откриването на елементите на човешката реч – те буква по буква се откриват. Тия букви стават много интересни. Като се върне вкъщи детето, майката започва да разпитва какво нещо е *a*-то, *b*-то, после следват другите букви. Тия деца се научават да четат. Като влезеш в музиката, ти трябва да учиш какво нещо е *do*, какво нещо е *re*. Всеки тон има особен звук – трябва да го вземеш правилно. След това вече много от тия звукове ще се научиш да ги пееш. Като станеш добър певец, всеки ще иска да те слуша.

Понякога някой от вас казва: „Домегна ни да слушаме“. А домегна ли ти да коригираш пет, десет, петнайсет, трийсет пъти? Един ученик може да го коригирам деветдесет и девет пъти, но щом той не може да вземе вярно тона, на стотния път му казвам: „Навън от вратата ми!“. Трябва да имам търпение да го поправам деветдесет и девет пъти; и ако на деветдесет и деветия път не може да вземе правилно тона, показвам му вратата и му казвам: „Мястото ти не е тук, ти не си за музикант. Друго можеш да правиш каквото искаш“. Когато един религиозен човек деветдесет и девет пъти го поправам, после му показвам вратата; когато един учен човек деветдесет и девет пъти бърка и не може да се поправи, показвам му вратата по същия начин. И вие покажете по същия начин пътя навън, не ставайте по-търпеливи от деветдесет и девет пъти. Деветдесет и девет пъти – това е крайният предел на търпението.

Не искам да разбирате буквално тия неща. Ние нямаме право да отнемеме времето никому. Всеки един

човек, който служи без любов, злоупотребява с времето; всеки човек, който служи с любов, той използва времето. Времето е мярка за Любовта на Земята. Що е време? Мярка за възприемането на Божията Любов на Земята – това е време за мен. Що е време? Мярка за възприемане последователно на Любовта. Някои искат да живеят извън времето – това е друг въпрос. Вън от времето на Земята как ще живееш? Времето е мярка да възприемеш Божията Любов; и във всяко време да виждаш изобилието на онази разумност – това е време. Време е всяка секунда. Аз виждам светлината за една секунда каква голяма работа свършва – 300 000 километра изминава. Аз това като човек не мога да го направя, а светлината го прави. Тя е от по-висш свят – за една секунда каква голяма работа свършва.

За една секунда какво трябва да направим? За една секунда можем да кажем една кратка дума – много дълга дума не можем да кажем. Тогава за 60 секунди можеш да кажеш 60 добри думи, а за един час – 3600 думи. Ако знаем само как да впрегнем ума си на работа или ако дадем място на Духа Божий, та да сложи ума на работа! Някой път нито ние можем да направим нещо, нито даваме на Господ да работи с нас. Чакаме Господ да ни уреди работите... Щом сам не можеш да туриш ума си на работа, отвори място на светлината, за да те подтикне – малко се изисква. Ако сърцето ти не можеш да го сложиш на работа, остави Господ да го сложи на работа. Ако душата, която имаш в себе си, не можеш да я сложиш на работа, дай място на Господа, Той да я сложи на работа.

Та казвам: сега е време от любов да дадем място на Господа, Той да извърши в нас това, което ние не можем да извършим. Трябва да дадем място на Господа да извърши невъзможните неща; онова, което е възможно, ние ще го свършим. Невъзможните работи трябва да дадем на Господа, Той да ги свърши – без това не може да има прогрес в човешката душа, в човешкия ум, в човешкото сърце.

В заключение в последния стих на прочетената глава се казва: „Всичката му съдба е от Господа“. Излезли сме

от Бога – връщаме се при Него. Ние трябва да знаем, да не си правим илюзии, че сме някакви фактори: излезли сме от Господа и ще се върнем при Него. Силата ни е като на една пружина. В сегашния живот има един телен конец, по който Божествената Любов минава. Трябва да не късаме този конец, да го пазим – като се скъса той, животът на човека става безпредметен. Та онази нишка, с която Бог държи ума ни в изправност, онази нишка в сърцето, с която Той държи сърцето в изправност, онази нишка в душата, с която държи душата в изправност, това са най-красивите нишки. Тия нишки трябва да ги държите чисти: всеки път тия нишки трябва да бъдат чисти.

Под думата *нишка* разбирам хубавата мисъл, хубавото чувство: ти ще ги пазиш! Питаме: „Каква е тази нишка?“. Хубавата мисъл какво ти коства? Никой не може да ти препяства – Бог те е направил свободен в мисълта, свободен си да мислиш. Необходимо е да можеш да направиш ума си да мисли за това, което трябва. Можеш да мислиш с любов, можеш да мислиш без любов; можеш да чувстваш с любов, можеш да чувстваш без любов; можеш да постъпваш с любов и можеш да постъпваш без любов.

Казвам: не се страхувайте от ръцете на Любовта, не се страхувайте от очите на Любовта, не се страхувайте от всичко онова, което тя върши във вас. Имайте пълна вяра в Любовта, която е осъществяване на всички блага, които Бог е създал. Единственото благо, това е Божията Любов, която иде в света, и нека да я възприемем. Да бъдем добри, умни деца, които очакваме. Вие, всички деца, които учите, трябва да започнете с новото Божествено учение. Новото Божествено учение е да сложим ума си на работа за Бога с любов, новото Божествено учение е да сложим сърцето си на работа с любов, новото Божествено учение е да сложим душата си на работа с любов за Бога. Какво по-красиво от това?! Не да излезем извън Земята, а при сегашните условия, при най-лошите условия да го направим. Защото лошият живот е сянка – той ще бъде сянка за добрия живот, за да видим разликата. Без лошия живот не може да се извади поука. Във всичките

противоречия „хиляди ще падат от страната ти и десет хиляди от другата“, а ти ще минеш невредим – ще знаеш, че Любовта е с теб. Само Бог може да направи това. Ако нямате противоречия, ще останете невежи. Радвайте се на онова, което сега се случва.

На мен ми дадоха един лист – да избира къде да уда, да напусна София. Казвам: „Избирам Господа“. Къде ще уда?! Гдето е Господ, там избирам. Ако има някъде другаде сигурно място, другите там ще удаат. Къде на друго място ще уда?! Единственото безопасно място, това е Любовта на Бога. Когато научим това, пред нас ще се отвори един нов живот, един нов свят. Сега е още тъмно, защото има нещо неразбрано, но когато разберем, че единственото безопасно място е Бог, тогава ще видим онзи, красивия свят. Една тънка мрежа има още, която остава между Него и нас.

Пожелавам сега всеки един, който е служил на Любовта, да ѝ служи доброволно, така, че той сам да се радва, че служи. Да не бъде радостен външно, но вътрешно. Всеки дом ако се радва, тогава ще се радваме, че служим на Бога; ще се радваме и че Бог служи на нас. Ние ще се радваме, че служим на Бога, и Бог ще се радва, че Му служим. Той ще ни служи и ние ще се радваме, че служим на Бога и че Бог служи на нас. „Отец работи.“ Значи Той люби, показва ни онази неизмерна Любов, която праща от Себе Си към всички същества. И ние трябва да бъдем носители на Любовта, която Бог изпраща – и ние да изпращаме малката любов на росните капки. Това всеки може да го направи. Да изпратим малка росна капка от Любовта – това е Божието благословение в света.

Един е пътят на живота – това е Любовта.

Един е пътят на живота – това е Мъдростта.

Един е пътят на живота – това е Истината.

Отче наш

14 февруари 1943 г., неделя, 5 ч.с., София, Изгрев

ПЛОДОВЕТЕ НА ЛЮБОВТА

*Отче наш
В начало бе Словото*

Ще ви прочета едно послание на апостол Павел, едно от най-добрите писма, които той е писал – посланието към Филимон. Онисим е роб на Филимон, избягал от господаря си, и отива при Павел. Във времето на Римската империя всеки можел да постъпи с роба си като с едно говедо. Апостол Павел моли Филимон да приеме Онисим, който без позволение е отишъл при Павел, и да го приеме с любов, а не според правата, които има.

Аз мога да любя

Ще ви прочета няколко думи от последните съборни беседи – *Опорни точки в живота* – беседата *Дом на блаженството*, стр. 66:

Не се опитвай да победиш Всесилния.
Не се опитвай да надхитриш разумния.
Не се опитвай да ограничиш свободния.
Стани слуга на Любовта.
Стани ученик на Мъдростта.
Стани придворен на Истината.
По-добре любов, отколкото омраза.
По-добре знание, отколкото невежество.
По-добре свобода, отколкото робство.

Венир Бенир

Във времето на апостол Павел и в наше време имаме едно неясно понятие за живота. Какво нещо е животът и как трябва да се прояви? Всеки един човек е затворен

в себе си, както лайденова стъкленица³². Всеки носи един товар, хубави и лоши работи носи. Отвън го гледаш – едно, а пък отвътре е друго. Отвън е благоугоден, а пък отвътре е обратното. Някой път отвън няма каяфет, а пък отвътре е друго.

Когато си млад, като дете, плачеш; майка ти те носи на ръцете, милва те и те целува, гържи те близо до гърдите си. Но след известно време трябва да те остави в люлката и си заминава. Ти мислиш: „Кой знае какво е станало“. А пък тя е отишла да работи, та да придобие храница, за да те нахрани. А пък като дете ти разсъждаваш, че майка ти трябва да седи при тебе като слугиня и да не се отдалечава.

Ние мислим за духовния свят. Някой иска да проникне в духовната музика, но за духовна музика се изисква духовно ухо. И за духовния свят, за да се види, се иска духовно око – ако отидеш с тези очи и уши, нищо няма да видиш и да чуеш и ще кажеш: „Там няма нищо, нищо не виждам“. С физическите очи ще видите само неща, които са физически.

Има съвременни учени хора, които казват: „Аз вярвам само в това, което виждам“. Има микроби, които образуват болестите и трябва да се гледат с увеличение две-три хиляди пъти, за да се видят. Ти не виждаш микробата с обикновени очи – и тя не те вижда. Тя вика и роднините си и те идват при теб – ядат и пият от тебе, а ти пожълтяваш. Те ядат на общо основание. Та всеки човек, който е болен, прави угощение на хиляди нисши същества: те ядат и пият, а пък той плаща за тях. Те са цяла рота, цял полк, цяла армия същества. Сега това са фигури на речта. Ти усещаш болката някъде в корема си; усещаш някой път главоболие, а някой път – болка в гръбнака си или в някоя става на крака си. Почнеш да куцаш, не можеш да ходиш, а причината е много малка.

Апостол Павел в прочетеното разрешава един важен въпрос. Онисим бил роб. По едно стечение на обстоятелствата Павел, както казва, го е родил – той го е обърнал към Христа. И Онисим е вече християнин, но римският

закон поддържа, че тоя роб трябва да е роб. Онисим, макар и християнин, не може да постъпи сега, както иска. Филимон има права над него и може да го продаде и да го подложи на наказание, защото е напуснал господаря си без позволение и е отишъл при Павел. Апостол Павел сега постъпва така, казва на Филимон: „Постъпнете с Онисим така, като че с мен постъпвате“. Сега ако вие сте на мястото на Филимон, как ще постъпите?

Две сестри има тук. Някой път едната сестра се отпусне, каже една дума и те обиди. Минава се ден, два, три дена, цяла година – и ти казваш: „Тази сестра ми изстина от сърцето“. Значи една казана дума – и ти се е изстудило сърцето. Аз не зная какъв е този огън, когато една дума може да изстуди сърцето ти. Тогава тази печка е съвсем слаба. Ако тази сестра беше те обидила на френски език и ако ти не разбираше френски, нямаше да се сърдиш. А пък тя ти я е казала на български и затова ти си разбрал обидната дума. Да допуснем, че тя ти е казала така: „Ти само гурели носиш“. Какво идва от това – хората не носят ли гурели? Които са здрави, носят по-малко гурели, а които са болни, носят повече. Какво нещо са гурелите? Това е много дребна работа, която седи на очите. Ако рекат: „Той е гурелясал“, ще кажете: „Това са малки погрешки“. А малките погрешки са опасни: една малка погрешка, само една малка искрица върху барута може да причини цяла катастрофа. Но като знае човек как да постъпи, тогава няма нищо.

Българинът, който няма съвременните удобства с кибритената кутия, си има кремък, огниво и прахан. Ще извади кремъка, ще извади и праханта – и ще цъкне едно малко парче с огнивото. И като цъка, изважда от кремъка една искра, а искрата пада върху праханта и я подпалва. И с тази прахан българинът запалва огъня или цигарата си. Но цъкването на кремък върху барута е друг въпрос. Кремъклията пушка е създадена по същия закон – там се запалва снаряд, за да се убие някого. Кремъклията пушка българинът я нарича още и кавал. И когато някой българин ти каже понякога *кавалджия*, значи се разбира, че носиш пушка кремъклия.

Та казвам: всички ние сме изпратени на Земята да се учим и да изучаваме живота от просто материално гледище, защото в материалния живот ние боравим само с количеството на материята. От материално гледище една идея е по-добра толкова, колкото е по-материална; колкото повече материал има на физическия свят, толкова по-добре. Ако влезем в духовния свят, колкото една идея е по-динамична, колкото повече сила има, толкова е по-добра. А пък в Божествения свят колкото една идея е по-разумна, толкова е по-добра и по-силна. Значи в материалния свят е важно количеството на материята, в духовния свят е важно количеството на силата, а в Божествения свят е важно количеството на разумността. Когато свържем материя, сила и разумност, тогава Божественият свят има преимущество. Да кажем, че една идея има три единици материя, две единици сила и една единица разумност. Как мислите, тази идея потребна ли е? Ако една идея има по три единици материя, сила и разумност, тогава тя е хубаво съчетана.

Ние виждаме, че в създаването на човека има известно съотношение между всичките му удове – и това съчетание, това съотношение образува красотата. Ако носът е по-дълъг, например ако е дълъг петнайсет сантиметра, какво щеше да бъде? Или ако горната устна е дълга петнайсет и е дебела пет сантиметра, или ако очите са големи като ябълки, какво щеше да бъде? Тогава човек щеше да бъде страшилище. Но и ако очите са много малки, пак не е добре. Има една съразмерност в очите. Някой път, като виждам красиви очи, красива е формата им: двата клепача правят очите красиви. Ако премахнете клепачите, не можете да забележите никаква усмивка. Очите са едни врати, които са отворени или затворени. Затворените очи показват някой път, че човек е тъжен или скърбен, отворените очи показват понякога радост. Мътните и бистрите очи са две състояния. Бистрите очи показват, че атмосферата на душата е чиста, а пък мътните очи показват, че има много мъгла и госта пара.

Та казвам: съвременните хора разглеждат живота много отблизо. Това е така, когато сме млади; на пълна възраст

пак го разглеждаме отблизо, като остареем, пак отблизо го разглеждаме. Ти седиш и имаш особени понятия. Искаш да те обичат хората, но конкретно за какво трябва да те обичат? Най-първо ти се нуждаеш от храна – донесат ти храна. Жаген си – донесат ти вода. Имаш нужда от грехи и обуца – донесат ти тези неща. Като ти донесат всичко това и след като имаш и един слуга, който може да ти услужи, пак си недоволен. Някой път слугата всичко прави за тебе, но ти пак си недоволен – все има нещо, което той не може да направи. Има слуга, който може да те направи щастлив. Само ако той е щастлив, може да направи и господаря си щастлив; ако слугата не е щастлив, не може да направи господаря си щастлив. Никога човек не може да предаде това, което няма; само ако имаш нещо, можеш да го предадеш. И една истина, и любовта можеш да предадеш, доколкото ги имаш; и една мисъл можеш да предадеш, доколкото я имаш.

Обичта и любовта са две различни състояния. Под думата *любов* аз винаги разбирам в Божествено отношение да дадеш и да не държиш никаква сметка. Това е като една река, която тече, нищо повече. А пък обичта е едно човешко състояние – това, което си взел, което си възприел и си го разработил. Да любиш, това е Божествено състояние; да обичаш, това е пак Божествено състояние. При обичта човекът е работил, Любовта е по-чиста, тя идва кармично от Бога. Но някой път Любовта е минала през човека и носи утайки – носи утайките на онези пластове, през които е минала. Когато любовта минава от един мозък в друг, Божествената Любов приема от утайките на хората. Зависи през колко човешки умове е минала любовта – и от тези човешки мозъци тя носи утайките. Чувствителните хора усещат някой път, че любовта не е такава, каквато са я очаквали. Тогава тя трябва да се филтрира. Знаете ли колко мъчно се филтрира любовта?!

Вземете идейната Любов на Христа, която слиза от Божествения свят. Той е бил богат и всичкото си богатство е раздал, за да изкупи света, за да му помогне; и после взема един робски образ и се излага на унижение,

на преследване. Всички онези религиозни хора, които са на чин, Му приписват много работи, верни и неверни. Колко от нещата, които Му приписаха в Негово време, бяха верни? Присмиваха Му се, казваха: „Той заблуждава народа, нарушава Моисеевия закон и пророците“ и пр., като че пророците и Моисей сега са по-високо от Него. А пък онези вземат пророците и Моисей за авторитет.

Често ние казваме за някого: „Той не постъпва по любов“. Какво е правото да се постъпва по любов? Това е една смътна идея. Какво значи да не постъпваш по любов? Че този човек не ни е дал това, което ние очакваме. Щом ни даде това, което искаме, казваме, че е постъпил по любов; ако не го даде, казваме, че не е постъпил по любов. Но това са наши понятия.

Да допуснем, че един съвременен професор християнин отива да предава на студентите си лекция, а пък ти искаш той да ти услужи. Ти трябва да го спреш по пътя и той не трябва да си държи лекцията, за да ти услужи. Представи си, че си млада мома, че са се развързали обувката ти и искаш той да се спре и да ти върже обувките. Питам: защо тази мома си е турила тези връзки? И моите обувки са вързани: връзвам ги, защото иначе ще излязат от краката ми; без тези връзки те ще са халтави и ще излязат. Младата мома трябва да върже обувката си с една хубава връзка – и някой ще ги погледне, че хубаво ги е вързала. Има особен начин за това. Аз още не знам как да ги вържа – връзвам ги по един път, а пък трябва по два пъти да ги вържа, така че да сега са равномерно от двете страни, като рогчета и както вратовръзката на мъжете. Ако професорът ти върже обувките, щеше да бъде хубаво, обаче ако знае как; но ако не знае, ще ти каже: „И да искам да ти услужа, не мога“.

Срещаш една мома: тя иска да изглежда млада, червендалеста, а сега е малко пожълтяла. Представете си, че аз съм професор, отивам да държа лекция и козметическите работи не ги нося със себе си, нямам ги. Но тя ме срещне и ми каже: „Моля те, услужи ми с козметически средства“. Но представете си, че аз живея четири километра

галеч от града – ако отида да взема козметическите средства и ги донеса, и аз ще загубя, и тя ще загуби. И казвам на момата: „И без тази козметика ще стане“. Представете си друго едно положение: срещаш едного и си носиш хубав хляб. Даваш му едно парче, но той казва: „Да има една чашка червено винце“. Виното нищо няма да му гадне, но той го иска. Сега ти трябва да се върнеш четири километра, за да вземеш вино и да му гадеш. Някой път ние сме много възискателни за ненужни неща. В Божествения свят обръщат внимание само на нужните неща. За хубавия хляб да се върнеш, да – той е нужен; и ако си жаген, една чаша вода би била намясто. Но една чаша вино не е намясто – и без него може.

При сегашните условия вие проучвате законите на Любовта. С любовния свят вие се занимавате така, както с лотарийните билети. Любовта не е лотариен билет, в любовта всички номера печелят. Няма номер в любовта, който да не печели; и печели повече, отколкото искаш – най-малкият номер носи по-голяма печалба, отколкото се очаква. Единствената лотария, в която всички билети печелят повече, отколкото очакваш, това е Любовта. Любовта е това, в което всички билети печелят повече, отколкото очакваш – повече от един милион. В обикновената лотария най-голямата печалба е един милион, а пък при Любовта най-малката печалба е повече от един милион. Струва си да вземеш билет от такава лотария. В сегашната лотария някои казват: „Искам да взема милиона“. Можеш: когато купя всичките билети, тогава ще взема милиона. Но тогава аз ще платя повече, отколкото ще спечеля – ще дам пет-шест милиона повече. Онези, които са създали лотарийните билети, са били по-умни, те знаят своите сметки. Аз употребявам тези примери като едно изяснение. Любовта може да се изясни и по друг начин.

Човек, който не знае как да люби хората, петни себе си, нищо повече. Неразбраната любов най-първо опетнява този, през когото минава, а пък разбраната любов облагородява. Под думите *разбрана любов* аз разбирам, че

Любовта е чиста – такава, каквато е излязла от Бога, както е излязла от Първия извор. Ако я приемеш такава, ти се повдигаш, а иначе слизаш и в тебе остава любовна кал. Много мъчно се чисти любовната кал, човек мъчно прощава любовната обида. Да пази Господ от това – да обидиш онзи, който те обича. Любовта не допуска обида, в Любовта онзи, който те обича, не може да те обиди. Ние понякога мислим, че някой, който ни е обичал, ни е обиждал. Не е право: онзи, който ни обича, не може да ни обижда. И защо ще ни обиди? Не можем да допуснем, че Бог иска да ни обиди в нещо, да ни унижи. Бог, Който е създал човека, може ли да иска да го унижи?! Невъзможно е това: Бог иска да изправи човека, да го повдигне, а не да го унижи.

Да кажем, че ти си сиромас. Хилав си, нямаш къща и мислиш, че Бог за тебе не мисли. Ние не разбираме Божиите блага. Най-първо в Любовта има вече съединяване на човешката душа с човешкия дух. Това е Божествената Любов – първичното състояние на човешкия ум и човешкото сърце, това е проявлението на Божията Любов. Това са дарове, които Бог ни е дал. Умът е син на човешкия дух, а сърцето е гъщеря на човешката душа. Каквато роля играят в един дом синът и гъщерята, такава роля играят в духовния живот умът и сърцето. Сърцето дава мекота, умът е свързан с по-гъста материя; сърцето е свързано със светлината, с топлината, а умът е свързан с човешкия стуг. Мозъкът има много ниска температура – ако остане да обичаме умствено, ако някой умствено ви обича, вие ще замръзнете. Само с ума си ние щяхме да бъдем чисти като снега, но студени, а на този сняг нищо не расте. Казваме: „Да бъдем чисти“. Но ако сме чисти, както снега...

Сега ще ви говоря за една любов, която има отношение не само към отделния човек, но и към целокупния човек. Любовта има отношение към човешката душа, към човешкия дух, към човешкия ум, към сърцето и към целия организъм френологически. Ако ние сме приели Божията Любов така, както сега слизаме, както се проявява, щяхме

да бъдем здрави и добри: сърцето ни, умът ни, душата ни, духът ни щяха да бъдат здрави и тези тъмни точки в живота, през които преминаваме, щяха да бъдат по-малки. Не може без промени – страданията в света от моето гледище са една фаза. Някой път промените са големи и вследствие на това не можем да ги изнесем. Някой път температурата може да е толкова голяма, че да не можеш да издържиш. Като стане сто градуса или сто и гвайсет градуса, какво ще правиш? Ти ще почнеш да се задушаваш при сто и гвайсет градуса.

Та казвам: всинца ние трябва да бъдем носители на Божествената Любов в света. Някой път вие говорите за ангелите, но знаете ли какви същества са те: колко са знатни, каква интелигентност имат, колко са досетливи? Един ангел, като се доближи до тебе, знае от какво имаш нужда и запълня всичките ти нужди. Но понеже човекът е лаком, той иска да знае повече – и тогава, щом дойде ангелът, ти ще се простреш на земята. Значи си взел в този случай повече, отколкото трябва. Ти при един малък товар ще издържаш, но при голям товар ще се простреш на земята, защото си взел повече, отколкото можеш да издържиш. Любовта има силни трептения и когато дойде в човек, който е слаб, нервната му система не е в състояние да издържи тези трептения. Затова при закона на Любовта нервната система трябва да се калява постоянно.

Вие искате още сега да дойде Божията Любов. Любовта трябва да дойде като светлината – отначало по-малка и постепенно по-голяма, както при зазоряването. И човек постоянно трябва да се приспособява. Човекът трябва да цени Любовта, защото ако не я цени, се образува най-лошото състояние. Например съмнението... Ти се съмняваш дали някой те обича, или не, или мислиш, че той обича повече някого друго, отколкото тебе.

Какъв закон има в света, който регулира Любовта? Любовта няма никакъв закон – ние сме направили тези закони. Онзи хлебар изважда хляб. Има, да кажем, трима души хлебари. Единият от тях меси хубав хляб: вади

хляб, хубав и по форма, и по съдържание, и по хранителност. Тогава аз отивам при този хлебар и вземам от него хляб. Но ти казваш: „Ти при нас не идваш“. Онзи изважда хубав хляб и аз го ценя; а пък другите не изваждат хубав хляб и казвам: „Като почнете да правите хубав хляб, и при вас ще идвам“.

Ако обичаш някого, има за какво да го обичаш. В градината има ли повече плод – отиват повече хора. Като идеш при някого и той като те посрещне със сладки думи, повече го обичаш; ако те хука днес-утре, можеш ли да го обичаш, когато те навиква постоянно? Тогава помъчно може да се обича.

Аз гледам самия живот, какъвто е сега в света. Най-първо двамата млади, скоро оженени, много добре се обичат. После той е взел месо и го носи вкъщи. Тя погледне месото и казва: „Не е хубаво“, а на него му стане мъчно. Той е купил лук и го донесе, а тя казва: „Не е хубав лукът“. Донесе чесън, а тя казва: „Не е хубав чесънът, не са големи главите му“. Днес намери махна, утре намери махна – и всичката любов изчезне. А пък тя, като види месото, нека да каже: „Много е хубаво“ – и тогава ще му падне мед на сърцето. Той купи някоя греха, а тя казва: „Не е хубава“ – пак нещо го резне. „Цветът не е хубав.“ Не трябва така – тя нека да каже: „По-хубава греха от тази нямам“. Важна е любовта, която мъжът е вложил в грехата – ти гледай любовта, която е вложена, а не самата греха. А пък тя казва: „Не е хубава грехата. Избялява ѝ цветът“ – и пак го резне в сърцето. Щом избелява цветът ѝ, момата да го боядиса пак: да вземе грехата, да я тури в своя кюп и да я боядиса, както тя иска.

Това сега са аналогии. Ние не разсъждаваме правилно, а има много работи да решим. Срещал съм някои да казват: „Аз знам да пея“. Че знаеш да пееш, знаеш, но за мене пеенето има три мерки. Най-първо ще те заведа при един болен човек и ако той оздравее, ти добре пееш. Или ще отидем при някой неразположен – и ако пееш и той се поразположи, ти добре пееш. Или някой има помрачение на ума и като му попееш и му светне на ума, тогава добре пееш. А някой казва: „Едва изтърнях пеенето му“. Ще

дам един анекдот. Отива един виртуоз да дава концерт в Париж. Той свирил дълго време. Всички слушатели си излезли от салона и той останал сам да свири. Отива при него вратарят и му казва: „Ти като свършиш да свириш, вземи ключа и затвори салона“. И вратарят си отишъл.

Та не трябва да идваме до това положение – да ни дадат ключа, за да затворим ние; не се изисква да свири дълго време. Трябва да изучаваме малките качества на Любовта, тя трябва да се разбира в нейните малки изявления. Според закона на Любовта един човек, който е готов да ти направи една малка услуга, той е готов да ти направи и една голяма услуга. Някой път е по-мъчно да се направи една малка услуга, отколкото една голяма.

Някое дете пише. Учителят дойде при него, написва му буквата и после минава нататък. Както този учител ще напише една буква или една дума на ученика, така той ще му направи и много други услуги. На този ученик написва, на онзи ученик написва... Аз съм гледал учителята по рисуване: седне при някой ученик и почне да му коригира рисунката. След това дойдат другите ученици при коригираната рисунка и му казват: „Тази е по-хубава“. На ученика му стане приятно, а пък това е благодарение на учителя. Но това говори за благородството у този учител. Ала всички не са такива. Някой път нарисувате картина, поправи я учителят – и ù се радвате, като че вие сте я нарисували; а всъщност вие сте ученикът и учителят ви е помогнал.

Във всеки едного от вас има един Онисим, който е роб и трябва да го помирим с неговия господар. Има известни мисли и известни чувства в нас, които трябва да примирим с нашия дух. Духът е господар. Знаете ли колко е мъчно да примирите една мисъл и едно чувство с духа си? Какво значи да се примирим с Бога, как ще се примирим? Какво ще дадем на Бога, за да се примирим? Някои казват: „Бог не мисли за мен“. Някой мисли, че Господ не постъпва добре. Как ще се примори тогава той с Бога?

Допуснете, че вие имате един дължник тук, на Земята. Той дойде при тебе и ти разправя своето положение: „Аз имам всичкото желание да ти платя, но съм голям

бедняк, та не мога да ти платя. Заплатата ми е много малка“. И като дойде този длъжник и ти разправи какво е неговото положение, ти си готов да му направиш една услуга. Но да кажем, че той седи горделиво и казва: „Какво ще ми направи той? Да ми прости дълговете!“ Ала това е наше схващане.

Защо не можем да изтърпим една бълха? Някой път бълхата е влязла под ризата – и там, дето е влязла, не седи мирно, но почне да чопли. Ти искаш да идеш някъде, да извадиш ризата и да видиш къде е бълхата. Или някоя въшка седи на главата ти и тебе те сърби. Тази въшка не е глупава, тя изпуска известно вещество, известна киселина. И въшката има киселина: тя има това изкуство да изпуска тази киселина и да разтваря кожата, за да може да черпи повече. Ти тогава вземеш гребена. Въшката не знае, че ще дойде законът, правото – с гребен ще я вземат, ще я турят в огъня и смъртно наказание ще има. И тя казва, че сме много жестоки, че нямаме никакво търпение, че не я оставяме да седи на главата ни. Сега това са сравнения – въшката не е виновна

Има хора, по които въшките не могат да се качват, понеже тяхната повърхност е толкова гладка, че бълхата или въшката няма къде да се захване. Ако положителната енергия на човека е много голяма, ако мозъкът му е динамичен, ако има достатъчно електричество, то достатъчно е да изпратиш електричество в космите си, за да накараш всичките бълхи да избягат – и няма да остане нито една въшка на главата ти. Но като не знаеш това, ще търсиш гребена. Достатъчно е да изпратиш тази сила, за да накараш всичките бълхи да изскочат; но като нямаш тази сила, трябва да изваждаш ризата и сам да се изчистиш от бълхите.

Аз често съм правил опити – мога да кажа, че повече от четири-пет пъти съм правил опити с мухите. Някой път съм изваждал мухите с кърпа от стаята и това ще ми отнеме повече от половин час. Но някой път отворя прозореца си и си концентрирам мисълта, та всички мухи да излязат. Изваждам часовника си: някой път за десет-

двайсет минути те като овце една след друга си излизат – всички, до една; нито една муха не остане вкъщи. И си казвам: кое е по-хубаво – с кърпа или с мисъл да ги изгоня? Сега има една друга опасност: тук ти имаш приятели. Ако концентрираш ума си, за да излязат мухите, и твоите приятели ще излязат заедно тях. Ти с тази енергия ще изгониш и приятелите си, защото и те като мухите ще приемат мисълта ти и ще си вървят. Та затова предпочитам кърпата, отколкото да ги пъдя с мисълта си. Като имам приятели, не изпъждам мухите с мисълта си, защото ако изпъдя мухите, ще изпъдя и приятелите.

Някои работи са лесни, но лесните работи понякога причиняват неприятности. Ние някой път седим и не знаем в какво седи Любовта. У един художник в какво седи художеството? Той четири-пет години рисува картини и най-после прави изложба. Ако той четири-пет години е мислил и нищо не е нарисувал, няма нищо черно на бяло? Ние, силните хора, какво бихме сложили – нали имаме нарисувани картини? Колко картини на Любовта бихте изложили вие? Ти като си се занимавал пет години с Любовта, не можеш да създадеш едни хубави черти на своето лице. Казваш за някой човек: „Този човек има много хубави устни, много хубави очи“. Това се дължи на Любовта – тя създава хубавите очи и хубавото ухо, хубавите уши. Хубавите очи, хубавите косми и прочие се дължат на Любовта, която минава от Бога в човека.

Ако ние бихме любили, както Бог иска, щяхме да приличаме на светии, на ангели – и щяхме да бъдем толкова красиви и мощни, а пък сега с нашите съмнения ставаме хилави. Щом се усъмниш в любовта си и кажеш: „Аз съм разочарован от любовта“, ставаш хилав. От всички чувства можеш да се разочароваш, от всичко друго, но не и от Божията Любов. Дойдеш ли до Божията Любов, никакво съмнение да нямаш! Ако искаш да бъдеш здрав, трябва в света да има нещо постоянно. Божията Любов трябва да бъде нещо, в което никога да не се съмняваш. И в ангелите, и в светиите можеш да се съмняваш, но в Бога – никога. Има лоши и добри ангели.

Та казвам: аз различавам сега, че в човешката любов се допускат много неестествени неща. Щом дойдеш до Божественото състояние, трябва да бъдеш свършен. Казано е: „Бъдете свършени, както е свършен Отец ваш небесни“. Щом дойдеш до Бога, да ти е приятно, че си се примирил с целия свят. Като отиваш при Бога, какво има да Му се сърдиш? Като отиваш при Бога, не отивай да Му се оплакваш от Драган, Петкан и Стоян, безпредметно е това. Безпредметно е да се оплакваш на Бога, че се бият германци и руси. Ако дойде Божията Любов, всички тези умрели германци и руси ще възкръснат и ще бъдат здрави. Ако дойде Божията Любов, всички мъртви ще възкръснат: мъртвите хора ще станат красиви, а лошите хора – добри. Но само като дойде Любовта, нищо повече! Тогава има много неща, които губят Божията Любов. Ако имате стая със счупени прозорци, зимно време при 25 градуса студ може ли да отоплите стаята си? Ако прозорците на стаята са затворени, ще я отоплите по-скоро, но ако те са отворени, не зная дали ще я отоплите. Та прозорците на нашия ум и сърце не трябва да бъдат счупени.

Ние сме свободни да се примирим както искаме. Някой е беден човек, сиромаш – той е свободен, има право да се съмнява, обаче това носи своите последствия, своите сетнини. Ти си свободен – само в свободата на Любовта няма закон и лоши последствия, няма противоречия. Божествената Любов по това се отличава, че щом достигнат до нея противоречия, те престават. Докато стигнем Божията Любов, има много противоречия, но щом достигнем до Любовта, противоречията ще изчезват. Тогава ще видиш добрата страна на нещата. Като пристигнеш в Божествения свят, тогава е лесна работа, но сега, като сме на Земята, какво трябва да се прави? На Земята, ако те мъчи някой, трябва да намериш друг, който да те обича. Защото онзи, който те мрази, ще ти навреди – той е динамичен. Когато има един, който те изтезава, трябва да се намери друг, който да те обича – по-силен, за да се застъпи за теб. Онзи, който те мрази,

за тебе съставлява нож, а пък онзи, който те обича, ще ти стори добро.

Някой път ние и сега се измъчваме. Ти седиш и измъчваш сърцето си, седиш и измъчваш ума си. Ако имаш една рана, превържи я и я остави на организма, той скоро ще заздравя раната – не се меси в нея. Ако сърцето е направило една погрешка в чувствата ти, ти остави на съзнанието да поправи тази погрешка; ако умът ти е направил една погрешка, той е в състояние да я поправи – остави го сам да я поправи. Има някои мъчнотии, които сърцето не може да поправи – тогава остави на Бога да ги поправи. С ранено сърце, ум и тяло мъчно се живее, а със здраво тяло, здрав ум и здраво сърце лесно се живее.

Апостол Павел се обърна към Филимон много деликатно, той му пишеше деликатно. Аз виждам психологически как цялата епоха израсна пред мен. Той му пише така, че да не го обиди, да не нарани неговото честолюбие, нито да го нахърни. Апостол Павел му пише така: „Ако ме обичаш, тогава направи така от любов към мене“. И Онисим, като се връща при господаря си Филимон, му занася посланието на апостол Павел. Ако Филимон няма любов, ще постъпи като римляните, ще постъпи като господаря на Епиктет. Той бил роб на римски патриций, който умал няколко хиляди роби и ги бил. Веднъж патрицията дошъл при Епиктет, а последният седял смирено. Патрицията го хваща и му натиска крака. Епиктет казал: „Господарю, така както натискаш крака ми, ще го счупиш. И тогава аз не ще мога да ти служа“. Господарят прогължил да натиска крака му и го счупил. Римският патриций се трогнал от постъпката на Епиктет, освободил го и му дал една доста крупна сума. Епиктет отишъл в Гърция, където прекарал последните дни от живота си. Колко е мъчно да бъдеш като Епиктет, на когото натискат крака да го счупят, и да говориш много спокойно като него?

В Америка при обида се разправят много лесно. Когато обидят някого, той не дава другия в съд, а тук, в България, го дават. Там ще се срещнат и единият ще каже на другия: „Ти си казал обидни думи за мен“ – и ще

се боксираат. Набият се хубаво и едният каже: „Още веднъж да си гържиш устата затворена“, после се хващат и се ръкуват. Там двамата се съдят така, а пък тук, в България, с години отиват да се съдят по съдилищата. Американците лесно решават въпроса – с този американски начин по-лесно се разрешават въпросите. Слабият не трябва да обижда силния, нищо повече; глупавият не трябва да критикува умния, нищо повече, защото не е практично да кажеш на силния човек една обидна дума.

Сега да гоидем до същественото. Аз полагам Любовта като една основа, за да се създаде у нас едно здраво тяло, едно здраво сърце, един здрав ум, една мощна гуша и един мощен дух. Ако не са тези побудителни причини, тогава Любовта е безпредметна. Казват: „Да живеем добре“ и пр. Не, Любовта трябва да ни създаде здрави тела. Трябва да бъдем разположени в сърцето си, защото тогава можем да възприемем слънчевите енергии. И умът, който е добре разположен, може да възприеме светлината от сърцето, а пък душата като не е готова, няма да знаеш как да постъпиш в живота си, няма да знаеш как да ги употребиш без светлината и топлината.

Писанието казва: „Бог толкова възлюби света, щото даде Сина Своето Единороднаго, за да не погине никой, който вярва в Него, но да има живот вечен“. Христос какво би казал днес за света, за петстотинте милиона християни, които се бият сега, какво ще каже Христос? Петстотин милиона християни се бият по правилата на християнството: снарядите са християнски, аеропланите и автомобилите са християнски, и куршумите са християнски. Какво ще каже Христос, като се бият? Ти казваи: „Защо не гоиде Христос да оправи света?“. Ето какво има – Христос казва така: „Мене стари грехи не Ми трябваат вече. Трябваат Ми нови грехи“. За стари грехи няма да правя въпрос: ако намеря някой човек със стари грехи, ще го облека с нови. Ако той е взел стари обуца и ги е хвърлил и ходи бос, няма нищо, няма да правим въпрос. Ако си е хвърлил старата шапка, пак няма нищо – ще му дадем нова шапка, нови обуца.

Защо сме хвърлили стария хляб, старите шапки и грехи? Много естествено – за да бъдем сега готови за новото, което иде. Дали ще хвърлим обувката си, или ще ги държим, това е наше право – всеки да постъпва, както той иска. Но като дойде новото, старото трябва да отстъпи на новото – старата греха трябва да отстъпи мястото на новата греха. Старите обувки, старите шапки, всичко трябва да отстъпи мястото на новите обувки, шапки и грехи – всичко старо трябва да излезе и да се облече с ново, в новото. Така и всички ваши стари разбирания за любовта, за правото трябва да си отидат.

Христос казва: „Ако не се отречете от себе си...“ – значи от непотребното, от старото да се отрече човек. Ако не се отречем от него, не можем да приемем новото. Не че е лошо старото, но то е непотребно. От старото другите могат да се ползват, но ние, в които е дошло новото съзнание на Божествената, на новата Любов, не можем да се ползваме вече от старото. Ние ще приемем Божествената Любов, която да внесе красота в нашето тяло, в нашия ум, в нашето сърце, в нашата душа и в нашия дух. Няма по-хубаво нещо от това. Доброта, чистота, красота и разумност в света – това е нужно. Това носи новата Любов, която иде в света, тя разбира това.

Та онеправдания Онисим трябва да го прием и да му дадем свобода. Да не притесняваме нито ума си, нито сърцето си, нито душата си, нито духа си. И да не се съмняваме в Бога, но като дойдем до Него, да кажем: „Да бъде Волята Ти, да дойде Царството Ти както горе на небето, така и долу, и да се освети Името Ти“.

Добрата молитва

Нека да бъдат отворени очите ни и ушите ни, за да възприемем Истината и Мъдростта!

21 февруари 1943 г., неделя, 5 ч.с., София, Изгрев

ТРИТЕ ПЪТЯ

*Отче наш
В начало бе Словото*

Ще прочета 13. глава от Първо послание към коринтяните.

Тринайсета глава сега трябва да я слушате чрез ухото на търпението, да имате понятие какво значи да слушате. Така както казва Писанието: „Любовта дълго търпи, благосклонна е“, това са обикновени състояния, обикновени работи. Да търпиш е лесно, но да търпиш злото и злия, и то разумно да търпиш, това е цяла наука, това е цяло изкуство. Апостол Павел дава характеристика на Любовта от умствен характер. Той описва външната страна на Любовта, а после дава и вътрешната ѝ страна. Търпението е външната страна. Човек трябва да бъде сляп за погрешките на хората – няма какво да го обезпокоят те, защото всяка душа, която прави погрешки, ги прави за себе си.

Сега искате да знаете какво нещо е светската любов, какво нещо е духовната любов и какво нещо е Божествената Любов. В светската любов ако нямаш никакъв товар, тя ще те натовари и ще те насърчи ти да носиш товара. Това е светска любов: ортаклък като направите, като се направят сметките, оставя ти ти всичко да плащаш. Казва: „Ние нали се обичаме“. Дълготърпеливият всичко носи. Духовната любов наполовина споделя товара, а Божествената Любов, като те види, ще те сложи на каруцата, ще тури на нея и товара ти, а ти ще седнеш. И този, който те обича, е свободен, и ти си свободен. Говорите за духовна любов, а аз се чудя каква философия имате. Като говори някой, казва, че е разбрал духовното, пък това не е разбираше. Понякога ние искаме на някои

стихове от Писанието да припишем известни свои възгледи. Каквото мислиш и каквото чувстваш, ти с него градиш в себе си. Както мислиш, както чувстваш и както постъпваш, така и градиш. Тъй както си мислил, такива ще бъдат и резултатите.

Има три вида любов: в светската любов хората обръщат внимание, в духовната любов ангелите обръщат внимание, а в Божествената Любов Бог обръща внимание. Там, където Бог обръща внимание, там е съвършеното, понеже Той е единственият Съвършен. Това е новото разбиране на Любовта.

„Ако говоря с човешки и ангелски езици, а любов нямам, ще съм мед, що звънти, или кимвал, що грънка.“ Тоест ако говоря с човешки и ангелски езици и хората и ангелите ми обръщат внимание, а Бог не ми обръща внимание, нищо не съм. „Ако имам пророчество и зная всичките тайни и всяко знание...“ (*Учителя прочете 3., 4., 5., 6. и 7. стих от 13. глава.*) Човек като влезе в духовния свят, човешкото знание и човешките мисли престават. Като влезете в другия свят, вие няма да имате стомах, там по съвсем друг начин ще го чувствате. В духовното тяло материята, която действа, съвсем другояче действа. Вие казвате: „В оня свят ще има ли ядене?“. Има ядене, но не така сготвено, както тук. „Ами месце ще има ли?“ Няма такива неща! Не мислете, че месото е една от най-добрите храни: по-нечиста храна от месото на животните няма; по-нечиста храна от месото от чисто хигиенично гледище няма. (*Учителя прочете главата до края.*) Надеждата има предвид човешката мисъл, вярата има предвид ангелската мисъл, а Любовта – Божествената мисъл.

Венир Бенир

Ще ви прочита част от беседата *Възходящият път* от книгата *Опорни точки в живота*. (*Учителя прочете 22. и част от 23. стр.*) „Страдаш, защото си нехаен към разумността.“ Неразумността подразбира една секунда, а не цял ден да си нехаен. В един момент кажеш някоя дума,

която не трябва да казваш, нехаен си. В Божествения свят не е така. Всичките неща трябва да са ценни и хубави. Когато продаваш плодове, ти даваш най-хубавите, всички те трябва да са здрави. Да продаваш гнили плодове, това е човешка търговия.

„Напусни калния път на живота, гдето всичко е в мъгла, и тръгни по възходящия път на Любовта.“ Не е лошо човек да събуди надеждата в човешката мисъл – една трета от нея е необходима за нашето развитие. Една трета е ангелската мисъл и една трета е Божествената, която може да закръгли цялото. Човешката любов като влезе в ангелската любов и в Божествената Любов, те създават едно цяло, другояче имаме едностранчиво разбиране на нещата.

„Не презирай малките цветенца, които срещаш на пътя си. Не презирай росните капчици, които виждаш по завехналите листа. Не презирай цвъртенето на малките птички, които се разговарят помежду си. Не отхвърляй и най-малката песен на светлината, която весели твоята душа. Не отказвай услугите на малкия бръмбар, който бръмчи около тебе и се моли. И когато кацне на коляното ти, поглади го и му кажи: „Благодаря ти за малката услуга и за малкото благо, което ми носиш“. Приеми го – като кацне, той идва да ти донесе нещо. Като кацне, ти трябва да разбираш защо каца. Казвай: „Бръмбар“. Не е така. „Благодари не за хапливите мухи, които хапят, но за малките бръмбарчета, които милват. Хапливите мухи са лошите хора, а малките бръмбарчета са добрите хора. Говори ясно и отчетливо, не бъди гъгнив.“ Трябва да направите превод на тези думи.

Някой път, като се наяде, човек не може да мисли. Върху тия работи трябва да се мисли, трябва да се чувства. Аз толкова години съм говорил за Любовта – и гледам колко повърхностно я разбирате. Вие разбирате само добрата обхода, големи критици сте станали. Знайте, че мислите тогава не са любовни, че чувствата не са любовни и постъпките не са любовни. Първокласни критици сте, казвате, че правите различие. Вие правите различие

в това, какво нещо е човешката любов. Човешката любов ще те натовари като кон, ти ще носиш товара си и ще чакаш, докато те разтоварят. Да те товарят и да те разтоварват, това е човешката любов. Ангелската любов е сдружаване: сдружават се тогава хората, разбират се. А пък Божията Любов е освобождаване: ти ще се освободиш от всичките противоречия и ще бъдеш свободен.

За да бъдеш свободен, трябва да бъдеш в света на Истината. Някои питат: „Какъв ще бъде Божественият свят?“. Ти след като си изял една храна, гъвкането е човешката любов. След като я сгъвчеш, усетиш сладчината ѝ и тази храна влезе в стомаха ти, това е ангелската любов. След като тази любов се превърне на сокове и почне да ходи по цялото ти тяло, това е Божествената Любов. Само с гъвкане и със смилане на храната не става, но тя трябва да се разнесе по цялото тяло и всичките тия малки клетки да добият дажбата си, за да знаят, че имат един господар, който се е грижил за тях. Ние казваме, че Господ ни е забравил. Не, ние някой път забравяме краката си, забравяме и ръцете си. Някой цял ден се пъне с ръцете си, иска да свърши всичко – ние измъчваме ръцете си. Някой е вперил очите си – така ти разваляш очите си. Този е направил нещо – гледаш; онзи е направил нещо – гледаш. Не ги гледайте тия работи! Често казвате за някого: „Не ме погледна както трябва, накриво ме погледна“. Геометрически как ще определите кое е кривото гледане? Даже един гениален художник не може да предаде този поглед. Има един фокус на окомото, който художниците мъчно рисуват. Най-трудното в изкуството е да предадеш този фокус на окомото. Светлината, която иде от окомото тогава, не е хармонична. Казваш: „Лошо ме погледна, жегна ме“. Той във фокуса не е дошъл, а и ти на фокуса не можеш да се поставиш, докато не разбереш Любовта.

Единственото нещо, което поставя нещата на фокус, това е Любовта. Без любов ти не можеш да имаш една наука, която ще ти даде светлина. Ти ще рисуваш, но това ще бъдат обикновени картини, те няма да бъ-

гат идеини. Когато човек е рисувал с любов, идея има. Щом дойде Любовта – гениално става всичко. Щом свириш само тъй за да мине, или когато говориш без любов, всичко е обикновено. Не говорете без любов: кажи десет, петнайсет, двадесет думи, но с любов. Дойде ти някой приятел – дай му малко хляб, не му давай много, та да преяде; много готвено не му трябва. Сложи му три ябълки, прясно опечена позача и малко солчица и пипер. Че нямало чорбица от гоматена супа с ориз, че захар нямало или че бамя не си сготвил – тия работи са съвсем официални.

Аз гледам колко хора не могат да се освободят от известни навици. Например всеки говори за търпението, колко ние губим моментите. Един евангелски проповедник говори за търпението. Той е доста стар, но е тука, на Земята, още не е заминал на другия свят. Говори той веднъж, че като умре някой, не трябва да плачем, много хубава проповед държи. След като свършил проповедта, иде една телеграма, че сестрата на жена му е умряла. Жена му започнала да плаче, и той почнал да плаче. Не че иска да плаче човекът, но е забравил проповедта. И сега ние в търпението мязаме на коне – като го бутнат, конят рита. Не че конят иска да рита, но хиляди години той се е учил да се пази с ритане. Сега това дете няма да му направи пакост, но то като бутне коня, той рита. И ние често сме свикнали за нищо и никакво да ритаме – кой как ни бутне, мислим, че някаква пакост ще ни направи.

Казвам: съзнанието ни трябва да бъде много будно. Когато дойдох в София, наблюдавах как се качват в трамваите. Гледам: който иде последен, мушка другите пред него да се качат по-скоро; първите трябва да вървят напред. Казвам: ако се качиш пръв, все ще те мушкат – трябва да вървиш напред. Понеже не исках да ме мушкат, чаках, докато се качат всичките – ако остане място за мене, тогава се качвах. Някой път няма място и тръгна пеша. Казвам си: „Пеш вървя, но поне никои не ме мушка. Да се кача на трамвая, може би ще има мушкане. Кое предпочитайш?“. Предпочитам да не ме мушкат. Да

ме мушне някой добър човек, разбирам, но като ме мушне някой лош, развали ми цялото настроение.

Та казвам: на трамвая първи не се качвайте, дайте място другите да се качат от съображение да не ви мушкат, нищо повече. Мушкане има не само тук, в България, но и в Америка. Ако идете в Америка, като излизат от параходите или от треновете, като че къщата им се е запалила – всички бягат. Тук полекичка вървят, а там по американски бързат. Тези, които са дошли от Европа, особено немците, се отличават – те имат доста голямо благоутробие. Немеца този, който мене, го мушне, онзи като мене, го мушне – и той тръгне, течението го повлича. Ако остане да ни блъскат хората, толкова хиляди години сме блъскани... Че кой ли не ни е блъскал: майка ни, баща ни, братята ни, сестрите ни, учителите ни... Какво ще чакаме още да ни блъскат?! Сега няма време да оставим да ни блъскат, трябва да научим нещо. Блъскането не носи радост: останете встрани, не вървете в главното течение.

Сега човек по три начина може да печели нещата: по пътя на надеждата, по пътя на вярата и по пътя на Любовта. В гадения случай трябва да бъдеш умен. Ако е необходим пътят на надеждата, гръж този път. Ако този път си го изминал, тогава не се връщай, за да го повтаряш. Вторият път е на вярата. Ако и този път си го изминал, не се връщай, влез в пътя на Любовта. Минал ли си веднъж в пътя на надеждата, минал ли си по пътя на вярата, влез в пътя на Любовта. Често се говори за погрешки, че ние се връщаме да проверим нещата. Не се връщай да проверяваш пътя на надеждата, не се връщай да проверяваш пътя на вярата; не се връщай да опитваш какво мислят и защо мислят човешките умове. Във вярата не ходи да опитваш какви са умовете на ангелите. Като влезеш в света на Любовта, тя ще хвърли светлина върху света – върху човешкия свят и върху ангелския свят. Тогава всичко ще ви стане ясно.

Докато Любовта не хвърли светлината си, човешкият свят ще бъде непонятен. Противоречията, които са в чо-

вешкия живот, не могат да се обяснят по човешки; и по ангелски не могат да се обяснят противоречията, защото противоречията имаме и при ангелите. Там светлината и тъмнината са разделени, а в хората са смесени. Сега не ви давам правило – това е вече закон на свободата. Когато ни притесняват, ни казват: „Ти трябва да бъдеш добър“. Това е по човешки. Аз, който съм добър, как трябва да бъда добър? Когато някой ми каже, че трябва да бъда добър, в моя ум ето какво е понятието: значи аз съм позлатен отгоре и трябва да бъда добър, да гледам да не се изтрие позлатеното; другояче ще изгубя цената. Щом съм златен, няма какво да се боя, че като се трие, ще се изяви златото, но щом съм позлатен, трябва да бъда внимателен.

Казват: „Трябва да бъдеш внимателен, трябва да мислиш“. Това е по човешки. Щом влезем в закона на Любовта, няма какво да мислим. Да мислиш от моето гледище, това е насилие. Божествената мисъл – това е най-свободният акт, който съществува в Природата. По-голяма свобода от тази на човешката мисъл аз не съм видял. Ти казваш: „Рекама трябва да тече“. И без да кажеш, тя ще тече. Приеми нещата, както са, не се мъчи да мислиш. Ти за някого мислиш, когато го разбираш; като не го разбираш, хич не мислиш за него. Без любов мисъл няма в света. Има такива мисли, но това не е мисъл – то е чувстване, което се мени. Някой казва: „Аз го обичах, пък сега не го обичам“. Това са човешки работи, неразбрани неща. Казва някой: „Едно време се обичахме, сега не се обичаме“. Аз зная какво е станало: едно време ти си бил сиромаш, той е бил богат. Обичали сте се: той ти е давал пари назаем, ти после си му ги връщал. Сега и той е осиромашал, загазил е като тебе – и не се обичате. Или пък и двамата сте станали богати, нависоко се държите – нито той взема от тебе, нито ти вземаш от него; на другите давате кредит.

Вие казвате: „Днес много хора гождоха при мене, това направих, онова направих“. Аз още считам, че малко съм направил, а моите ученици са направили сто пъти повече,

отколкото аз съм направил. Смешно е това, оставете се от тия заблуждения. Казвах: „Много помогнах“. Освен че не си помогнал, но си заблудил човека. Много хора са идвали при мене да ми казват: „Един ваш ученик така и така ми казваше“. Отговарям: „От друга светлина е говорил той, вие не сте го разбрали.“ „Че как да не го разберем?!“.

Помнете едно нещо: не е хубаво човек да представя Божествената светлина такава, каквато не е; не е хубаво човек да представя ангелската мисъл такава, каквато не е; не е хубаво човек да представя човешката мисъл такава, каквато не е. Не по закон, но по възможност трябва да бъдем по-искрени. Щом усетиш, че някъде си направил една малка погрешка, когато никои не те вижда, изправи погрешката. Защото животът сега е в пробуждането на съзнанието. Колкото съзнанието действа по-хубаво в нас, по-добре е.

Та казвам: когато ти разказват нещо, трябва да отвориш ухото на търпението. Ще ви приведа един анекдот из българския живот. Един българин вземал пари от един богаташ. Като плащал, все имал още да плаща, не могъл да изплати дълга. Умира богаташът, остава синът му. Синът чел Евангелието и казва на другия българин: „Имам да ти разправам нещо, но да не се безпокоиш“. И казва: „Толкова си дал на баща ми и още толкова имаш да даваш. Какво мислиш: имаш ли намерение да плащаш, или и аз да постъпя като баща си?“ Сиромашът отговаря: „Че баща ти ми огра кожата“. Синът казва: „Аз ако бях вървял по пътя на баща си, можех да одера две кожи, но понеже четох Евангелието, сега искам да поправам тази погрешка. Пращам ти кожата, която баща ми ти е ограл“. Връща му колкото баща му е надвзел. „Да останем по братски, по приятелски да се разберем. Това е човещина. Както баща ми е постъпвал, това е негово разбиране. Аз постъпвам по новото разбиране“.

Казвам: в човека има един стар човек, който действа по стария начин. И апостол Павел казва, че старият човек кожа гере, а новият човек е този, който плаща за

кожата. Аз казвам: новият човек е този, който носи Божествената благодат, който дава на Бог да се всели в нас и да се подмлади душата. Душата не е стара, но трябва да се подмлади старата греха на душата. Сега тия работи ги знаете, някой път знаем, че имаме да плащаме. Някой път имаш десет лева да плащаш. В джоба си имаш десет лева, някой дойде да ги иска да му платиш, а ти казваш: „Нямам“. Не че нямаш, ти имаш десет лева, но имаш съображения: ако дадеш десетте лева, ще останеш без пет пари. Не че това е голямо прегрешение, като казваш, че нямаш, но като ти поискат парите, бръкни в джоба си и ги дай! По-добре да си с празен джоб и спокоен, отколкото джобът ти да е пълен, да ти останат десетте лева, но да имаш вече смущения в ума си. Той не че няма, но не иска да даде.

Не оставай в ума си едно противоречие, не допуцай онзи да носи една мисъл, че нямаш желание да дадеш. Направиш ли каквато и да е погрешка, три начина има, по които човек трябва да се извини. Единият начин е по човешки, другият начин е по ангелски, третият начин е по Божествену. По човешки ще идеш да се изповядаш – по човешки ще си потърсиш един млад човек да те изповядва. В човешкия свят младите се изповядват, старите не се изповядват; в ангелския свят старите се изповядват, младите не се изповядват; в Божествения свят няма никакви изповеди. Да ви е ясно: в човешкия живот младите се изповядват, в ангелския живот старите се изповядват, а в Божествения живот няма изповеди, там всичко е ясно – намираме, че младият добре се е изповядвал и старият добре се е изповядвал. Наместо изповядване приложи онава, което днес по човешки в живота го знаеш; приложи каквото по ангелски знаеш и каквото по Божествену знаеш. Това са три свята, но методите са различни: по човешки става по един начин, по ангелски – по друг начин, по Божествену – по трети начин.

Сега казвам да не мислите, че само по Божествену ще започнем. Не, ще започнем по човешки, по ангелски и по Бога. Засега сърцето е устроено по човешки, умът е

по ангелски, а пък гушата е по Бога. Аз вземам гушата в най-висшето състояние – в свръхсъзнанието. Ти се радваш, че като млад си се изповядвал, ти се радваш, че и като стар си се изповядвал – и на двете изповеди се радваш. Не казваш: „Колко глупаво е било“ – радваш се, че като млад си поправил погрешките и че като стар си поправил погрешките. В Божествения свят на Любовта всички неща се осмислят.

„Ако говоря с човешки и ангелски езици, а любов нямам, нищо не се ползвам.“ Тогава казваме, че Любовта дълго търпи. Търпението е човешкият свят – търпението и милосърдието към един свят спадат. Търпението и милосърдието ги свързва Любовта. Когато говорим за милосърдието, погразбираме ангелския живот; когато говорим за търпението, разбираме човешкия живот; когато говорим за Бога, разбираме, че трябва да ги примирим. Бог дълго търпи по отношение на хората, Той знае нашите слабости и всичко дълго търпи, не ни съди. Малки деца сме още, неразбрана работа е това. В дълготърпението не се погразбират ангелите – дълготърпението има отношение към хората. Когато сме търпеливи, трябва да знаем, че това се отнася към хората.

Аз мога да любя

Облечете сърцето си с грехата на надеждата, облечете ума си с грехата на вярата, облечете гушата си с Божията Любов – те са три грехи, които са необходими за Земята. Като влезем в Божествения свят, на нас ни трябва само една греха; като влезем в ангелския свят, трябва ни две грехи; а на Земята ни трябва три грехи. Докато сме на Земята, сърцето трябва да бъде облечено, умът да бъде облечен и гушата ни да е облечена. Тогава няма да треперим, но ще бъдем изправни.

Добрата молитва

28 февруари 1943 г., неделя, 5 ч.с., София, Изгрев

НОВАТА ИДЕЯ

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Ще прочета 5. глава от Евангелието на Матей.

Мога да кажа

Хората, които имат много грехи, имат една мъчно-тия, че не могат да изберат с кои грехи да се облекат. Дълго време избират – тази греха, онази греха. Който има само една греха, като стане сутрин, иска – не иска, макар и да не му е приятна, облича я. Ако човек облича една и съща греха, какво печели? Недоволен е от себе си – ходи и поглежда грехите си. Ако човек носи цял живот една греха и е недоволен, какво е придобил? Нищо не е придобил.

Казвам: в главата, която прочетох, някои неща се повтарят. Евреите казват: „Око за око, зъб за зъб“. Ако някой ти извади окото, и ти ще му го извадиш. Христос казва: „Ако те съблазнява окото ти, извади го“. Мисля, че онези, които са написали Евангелието, са го представили така; не мисля, че Христос е казал да се извади окото, това няма смисъл. Казваме: „Като те съблазнява окото, извади го“. Често теософите са привеждали следното твърдение: че хората трябва да убиват в себе си всяко желание. Това е старо възпитание. Като казват: „Убий желанието“, щом го убиеш, с какво ще работиш? Желанията са материал, с който трябва да се работи. Често се случва с едно въже да обесят човека. Ако беше само един конец, не можеха да го обесят, той щеше да

се скъса, но с дебелото вѣже обесват човека. Значи не си струва да има дебели вѣжета. Аз изваждам правилото: може да направите дебели вѣжета, но да не бесят с тях хората. Казвам: правете дебели вѣжета, но не бесете с тях хората. Защо трябва да кажем: не правете дебели вѣжета, за да не бесите хората? Не, аз казвам: направете дебели вѣжета, но не бесете хората.

Другото противоречие е в следното: защо е злото в света? Ние мислим, че ако няма зло в света, ще бъде по-добре. Не, два пъти по-зле ще бъде. Тогава какво ще кажете? Апостол Павел се оплакваше, че му се е дало един ангел сатанински да го мъчи. Три пъти се моли той на Господа, ако може този ангел да се отнеме. Ако ангелът не беше даден на апостол Павел, щеше да бъде два пъти по-лошо. Благодарение на този ангел той се повдигна. Каза му Господ: „Достатъчна ти е Моята благодат. Ако отнема от тебе този ангел, в теб има нещо още по-лошо, то ще изпъкне навън“. На човека е свойствена една гордост и ако злото го няма в човека, неговата гордост би създавала едно зло, два пъти по-голямо от това, което съществува. Представете си на някой съвременен цар да му подшушнат, че някой е образувал заговор срещу него. Дали това е вярно, или не, той не се интересува, но веднага казва: „На ешафода!“; само защото груг е умал някаква мисъл против него. Аз изваждам тогава правилото: щом къщата е направена от гърво, внимавай, че може да изгори. „Може гървото да е огнеупорно.“ Има огнеупорни гървета, а има други, които не са огнеупорни.

Казвам: човек трябва да стане огнеупорен. Вие казвате: „Да не се изкушава“. Като се изкушава, човек трябва да не се изкушава. Човекът се изкушава от парите. Как става това? Парите език нямат, не говорят нищо; очи те нямат, но съблазняват, изкушава се човек от тях. Ако е жена, ще кажеш: „Очите ѝ ме съблазниха, устата ѝ ме съблазни, ръцете ѝ ме съблазниха“. Ами в парите кое съблазнява човека? Съвременните хора казват: „Жената е причината, тя съблазнява“. Понеже лицето ѝ било много хубаво, то съблазнява... Но в парите кое лице, кои

очи, коя уста те съблазнява? Онова, което съблазнява у жената, не е нейното лице, това е заблуджение; не са и нейните очи, не са нейните ръце. Това е едно извинение и обяснение – такова, каквото не съществува в света. Човек е излязъл от Бога. Бог създаде Адам, но го създаде от два елемента. Събрал беше Той малко пръст отнякъде – едно вещество Бог бе намерил на Земята, най-хубавото вещество, което може да се намери на нея. Бог е взел от това вещество и е направил тялото на човека. В това вещество е поставил Своя Дух и човекът е оживял, станал е жива гуша. Това, което наричат сега плът, то е туй вещество. Като е сложил Духа Си в това вещество, то започва да не се спогажда с Божествения Дух. Имате една проста причина.

Представете си, че вие се оженвате за една жена, която не знае да чете. Оженвате се, за да ѝ направите едно добро, понеже сте богат. Тази жена обаче един ден по закон се изменя. Първо тя има политика, всичко върви добре, а после започва да се показва друга. Най-първо се подчинява, защото е слаба. Когато някой се подчинява, ти ще видиш силен ли е, или слаб. Ако е слаб, трябва да те е страх, че като стане силен, той ще ти покаже, че работата не седи така. Малкото мече, което сега се подчинява, да не мислиш, че когато стане голяма мечка, така ще се подчинява? То казва: „Едно време бях меченце, но сега като мечка не се подчинявам“.

Така казвам: ние по някой път трябва да се подчиняваме. Човек трябва да се подчинява в света само на три неща: на Любовта, на Мъдростта и на Истината. На всичко друго – никакво подчинение! Подчинявам ли се на чистата вода, влизам в нея да ме очисти – тя ще ми предаде нещо. Ако слабият човек влезе в студената вода, която има 25 градуса студ, нима мислите, че тя ще му предаде нещо? Тази вода ще отнеме и малката топлина, която е в него, човекът ще я загуби – и той, видиш, хване пневмония. Къде е погрешката? Казва някой: „Студената вода ще произведе реакция“. Той е влязъл в студената вода и е стоял петнайсет минути. Лекарят може да му е

казал само да се топне за десет-петнайсет секунди или за половин минута и да излезе навън. Той е седял петнайсет минути в студената вода и се е простудил.

Има ли нужда човек да живее десет години с един упорит човек? Няма нужда. Десет години що ще живееш с един упорит човек?! Защо ще живееш десет години с един болен човек? За да се покажеш търпелив?! Ни най-малко не трябва! Та казвам: всички писатели и онези, които проповядват, искат да примирят нещата с Божия закон, да покажат как трябва да живеем. Земята е създадена за едно от хубавите училища, където може да се живее най-добре. Казвате: „На Земята има изпитания“. Какво е изпитанието? Изпитание има всеки, който се учи – и в края ще се даде изпит, да се види колко е научил. Един художник може да се изпита да нарисува една картина, за да се види има ли сръчност. Ако може да нарисува хубава картина, в изпита е първи; ако не може да я нарисува, значи не си разбира изкуството.

Сега на Земята ние ще дадем изпит. Ти държиш изпит по Любовта. Какъв е изпитът? Да направиш един лош човек добър, да направиш лъжливия човек верен, да направиш един слаб човек силен. Как ще го направиш? Можеш да го направиш! Аз мога да направя едно лошо шише добро. Лошавината може да сега в самото шише или в съдържанието на шишето. Следователно дават ми едно лошо шише. Питам: де е лошавината – в самото шише или в съдържанието? Ако е в съдържанието, изпразвам това съдържание – отровата, която е имало, и турям най-хубавото вещество; слагам сладко вино, запушвам го. При първия случай този, който би пил, би платил с живота си; във втория случай за този, който би пил, това е благо.

Ти чуеш една лоша дума. Лошата дума има две съдържания – отвън има една форма и отвътре има едно съдържание. На лошата дума можеш да вземеш една друга форма и да я превърнеш. Вземете в българския език думата *би*. Тя произтича от един корен – *да бъде*. Думите еволюират. В английския език има такава дума – *превент*,

която преди двеста години е означавала *накарай ме, Господи*. В сегашния език на англичаните тя означава *забрани ми, Господи*. Как е станало това, че тази дума е придобила точно обратен смисъл? И англичаните не могат да обяснят. Имате *би* на български. Българинът не е разбрал смисъла – той взема тоягата и налага. Казва: „Бъди човек, изправи се, говори разумно на хората, постъпвай разумно с тях, че който види, да се весели“. Сега българинът казва *би*, значи *набий го*, да знае, че си човек. Той показва как става...

Като носиш дълго време една греха, нали чистата греха става черна, изгубва своите качества, ако не я переш. Един човек би трябвало да носи една риза цяла година, без да се окирляви. Сега като носиш една седмица ризата, трябва да я съблечеш. Ако носиш една година ризата, не зная какво би станало. Здравият човек трябва да се чисти. В годината едно пране е достатъчно. Сега имаме петдесет и две седмици, петдесет и две пранета – на онзи, който пере, да му мислят ръцете. От живота ние ще извадим поука – в прането ще видим къде е причината за недоброто пране. Да се пере е хубаво нещо. Трябва хубава вода, която пере добре. Когато переш една риза, трябва да имаш най-хубавата вода, а не каквато и да е, варовита. После трябва да туриш най-хубав сапун, изисква се много мачканица.

И човека, за да го възпиташ, трябва да го мачкаш много време. Болния човек как го разтвиват? Ако го разтвиват така, като че ли го милват, никаква реакция няма да стане. Аз съм виждал, когато разтвиват болните, те как викат. Простудил се е някой и онзи, който го разтвива, като си прокара палците по гръбнака му, онзи вика: „Олеле!“.. Този човек като го разтвирят, след половин час се образува реакция в тялото – и след един час той е здрав. По-добре да те разтвиват и да бъдеш здрав след три-четири дни, отколкото да не те разтвирят и четири-пет месеца да боледуваш.

Сега има масажирание, но не всеки е роден за масажирание. Казва някой: „Да го разтвирем“. Това е цяло изкуство.

Не бих желал да ме разтрива някой, който е сух като пастърма. Аз бих избрал такъв човек, който да ме масажира – пръстите му да са заострени, да са дебелички в основата, тумпарлест да е, после да лъха живот от него; да ми предаде нещо, като разтрива. Има някой гето, след като те е разтрил, каквото имаш в себе си, го е взел, че после боледуваш.

Аз понякога, след като говоря някоя беседа, виждам, че тя има обратна реакция. Някои хора, като дойдат, не са доволни, казват нещо по добър начин да се поправи. Това е старият начин – да са недоволни. Прави са, те искат нещо ново. Казва някой: „Бъди добър!“. Много остарели гуми са това: „Бъди добър“. Преди години дойде един и казва: „Кажу ми най-добрия метод как мога да стана добър“. Отговарям: „Яж добре. Като седнеш, яж добре, музикално яж, че да ти е приятно. Не мисли за нищо друго – благодари за яденето, че имаш добър хляб. Виж кое е хубавото в хляба, за да ти предаде доброто. Като ядеш круши и сливи, виж доброто, което е в тях; в ябълките и в хляба виж кое е доброто. Кажу си: както е сладка ябълката, и аз да бъда като нея сладък. Както е сладък хлябът, и аз да бъда така сладък. Като пиеш вода, бъди добър като водата. Това, което влиза в теб – бъди като него, не търси нещо отвън“. Рече ми: „Лесна работа е!“.

Никакви книги не ни трябва. Всичкото зло сега там, че житото, като се пипа от лошите хора и като мине през десет ръце, които са лоши, това зло минава и в житото. Зависи през какви ръце минава хлябът. Всичките храни, които ядем – масло, кашкавал, сирене – през двайсет ръце са минали и всеки е вложил нещо в тях – и се разваля сиренето, кашкавалът, маслото. Не че самото сирене или кашкавал са лоши, но онова, което хората са вложили вътре, е лошо. Сега като привеждам примери от Библията, бих желал за свещените книги да се изберат най-добрите хора – да ги преведат тия хора, които в ума си нямат никаква лоша мисъл и могат да разбират езика много добре. А сега ще изберат някого, ще му платят...

Тия хора не са толкова добри, не са и толкова учени. Като минава писаното през техния ум, те влагат нещо от себе си.

Та казвам: ако аз бих ви проповядвал да бъдете добри, ще ви кажа: никога не посрещайте Слънцето през прозорец, през стъкло. Качи се на някое високо място да видиш Слънцето и там го посрещни. После, ако денят е влажен и мъглив, не отивай да посрещнеш Слънцето – търси някой хубав ген, когато небето е ясно, та да угват направо лъчите. Като дойдат тия лъчи, тогава имат известно благо. Ако е облачно небето, благостта на тия лъчи я приемат облаците. Ще остане нещо и за тебе, но ти ще бъдеш недоволен. Аз бих препоръчал сутрин да се качиш на аероплан, ако е облачно, на три-четири километра във въздуха, и тогава да посрещнеш Слънцето от аероплана.

Всички вие носите старите възгледи. Някои най-първо са доста красиви и колкото повече остаряват, връщат се към миналите поколения. Започнал е някой да прилича на дядо си. Щом замязаш на някого, ти вече имаш неговия характер. Ако някой човек заприлича на мечка, значи има мечи характер; ако някой човек заприлича на вълк, има вълчи характер. Ако някой човек обикне един кон, ще замяза на коня и ще има конски характер. Ако обикнеш някое дърво, ще замязаш на дървото. Ако обикнеш една река, ще заприличаш на реката. Помнете: този, когото обичаш, и този, който те обича, вие си предавате нещо. Казваш: „Никой не ме обича“. Значи още не си готов. Ако ви обикне някой, ще ви предаде нещо от себе си. Хората не знаят това. Казва някой: „Ти не ме обичаш“. Отговарям: „Ако ви обикна, ще ви предам нещо от себе си“. Мислите ли, че като обичам месце, че като обикна кокошката, аз ще ѝ мисля доброто? Като не я обичам, ще я оставя да живее; щом я обичам, ще обикалям курника.

Казвам: трябва да дойдем до Божествената Любов. Ако аз не мога да видя същината на Бога, скрита в кокошката, това е неразбиране. Господ опитва ума ми – тази кокошка не е кокошка. Онова, което Бог създаде в света, Той го е създал за благо на хората. Бог създаде

всичките животни и растения – те са написана книга на Бога, но хората изопачиха тия символи. Питам: в какво седи новото? Новото седи в Любовта. Ако не можеш да обичаш, ти нов човек не можеш да станеш; ако очакваш да те обичат, инвалид ще станеш. Англичаните казват: „Етърнал дженерейшън“. Който обича света, постоянно се обновява – в Любовта човек се обновява. Ако искате да ви обичат онези, които вие обичате, и ако те не ви обичат на свят, ще остарееете. Ако обичате, ще се подмладите: в света Любовта е тази, която обновява. Щом се разбере законът, има подмладяване. Думата *подмладяване* иде в своето първоначално проявление. Само Божествените неща са млади; всичко онова, което не е Божествено, е старо. Под думата *стари* разбираме неща, които не са Божествени. Божествените неща са млади, в тях има нещо много хубаво. Под думата *младо* разбираме най-хубавото, което излиза от Бога – това е младостта. Като кажем: „Много добър стар човек“, разбираме онзи, който е разбрал младостта. Този, старият човек, като има идеята за младостта, и той се подмладява. Казваме: „Старец“. Защото ако е за старост, по-стар от Бога няма; ако е за младост, по-млад от Него няма. Най-младият е Бог и най-старият е пак Бог.

Казвам: ние трябва да тръгнем по Божествения път, да станем млади, както Бог е млад, да носим в себе си най-хубавото. Не разбирайте под *млад* детето, което пъпли, но това – да носиш най-хубавото в света; да го носиш и като гадеш, да ти е приятно. Така никога няма да остареееш. Казвате: „Дали ще ни разберат, като обичаме хората?“. Мислите ли, че щом на гладния човек му дам хубав хляб, няма да ме разбере? Трябва да разбереш що е хубав хляб. Мислите ли, че на човек, който е жаден, като му дам най-хубавата вода, няма да разбере? Всичките хора на Земята разбират това, което е хубаво. Хубавия хляб всеки го разбира, хубавата вода всеки я разбира, чистия въздух всеки го разбира, хубавата светлина всеки я разбира. Мислите ли, че ще трябва да ни учат на това?

Ако ние искаме да образуваме хубава идеална връзка, трябва да даваме от себе си по възможност най-хубавото, което имаме. Но всичко естествено трябва да излиза, както излизат нещата от преизобилието, което Бог е вложил в тебе – да тече това преизобилие. Не се пресилвайте, не искайте да ставате добри. Под думата *добър* разбирам да проявя Любовта такава, каквато е тя самата, с това, което носи – добрините да ги проявявам без никакъв примес. Доброто трябва да го предадеш в най-малък размер. Под думата *добро* разбирам да предадеш в най-малък размер дозите на Любовта. Казвам: ние сега всички сме ограничени. Срецаш един човек, погледнеш лицето му, но това е лице на десет поколения, не е само негово. Гледаш главата му – и тя е стара, тялото е старо, всичко е старо. Лицето трябва да бъде такова, че да носи сегашните идеи.

Ние сега казваме: „За в бъдеще, когато хората възкръснат...“. Поставяме нещата в бъдещето, казваме, че това ще бъде така. Но възкресението няма да стане в един ден. Някои кокичета възкръсват по-рано, други – по-късно. Най-първо се появяват кокичетата и минзухарите – и колкото напредва пролетта, започват и другите цветя да се явяват. Някои от най-деликатните остават последни. Кокичето и минзухарът се появяват първи в снега, поздравяват пролетта.

Казвам: вложете една нова идея! Ние още живеем с идеята да уредим нашия живот, да станем добри. Да се уреди животът е хубаво. Казваме: „Да си уредим живота и в края на живота си да служим на Бога“. Това е едно заблуждение. Още от началото, като се родиш, трябва да служиш на Господа; и най-после, ако ти остане време да служиш на себе си, тогава започва обратният процес. Най-първо служи на Господа! Сега ние цял живот служим на себе си и като ни остане малко време, като наближи да умираме, започваме да се молим на Господа. Това е изгубена работа. Ти като се родиш, започни да живееш за Господа, а ако ти остане малко време, можеш да поживееш и за себе си. Казваш: „Тогава какъв ще бъде животът?“.

Ами сега животът какъв е; сегашният живот, който живеете за себе си, какъв е? Едно пържило. Кой от вас не е пържен по десет пъти на перустията? Чиновник си – пържат те; войник си – пържат те; генерал си – пържат те; жена си – пържат те: навсякъде има пържене.

За всяка усмивка, когато някой ти се е усмихнал, ще платиш десет пъти повече, отколкото струва усмивката. Ще платиш, тъй както е платил един негър в Америка. В тъмнината върви една американка, госта красива; настига я един, прегръща я, целува я. Като не го вижда, тя мисли, че е красив. Вървят под ръка и тя мисли, че е намерила своя възлюбен. Какво било учудването ѝ, когато излезли при лампата – тя видяла, че е черен. Извиква един стражар, хващат го, глобяват черния да плати десет хиляди долара за една целувка. Десет хиляди долара, това е един български милион. И ние понякога намерим в мрачината някой негър, тръгнем с него под ръка и мислим, че всичко е уредено. Като дойдем до фенера, тогава видим, че е негър. Негрите миришат – мъчно се живее при един негър. От него излиза нещо, което мирише, американците не могат да ги търпят. Казват им: „Гърпи“, но има нещо, което мирише. Има някои негри, които не миришат така, но има някои, дето много зле миришат.

Казвам: тия блаженства не са изказани точно. „Блажени ниците духом“ се казва. Аз не ги коригирам, но бих казал така: „Блажени ниците духом, които са намерили Любовта, тяхно е Царството небесно. Блажени кротките, които са намерили Любовта“. Тъй както е блажен ницният духом, който е намерил Любовта, така е блажен и кроткият, блажен е и нажаленият, който е намерил Любовта – за тях е Царството Небесно. Ако ти си нажален и не си намерил Любовта, Царството Божие не е за теб. Тяхно е Царството Божие, но за тия нажалени, които търсят Любовта. Блажени са ниците духом, които търсят Любовта и са я намерили – тяхно е Царството Божие. Блажени са ниците духом, които са намерили Любовта – те са в Царството Божие. Всеки човек, който е намерил Любовта, той е ниц духом; всеки

човек, който е намерил Любовта, е кротък – без любов човек не може да бъде кротък, и нажален не може да бъде. Като намериш Любовта, ти си нажален – радваш се, че си намерил същественото в живота.

Новото е: трябва да се намери Любовта. Не разчитайте на една къщна печка, която представлява вашата любов; не разчитайте на къщното осветление, което представлява вашата любов – тия неща се изменят. Под думата *любов* аз разбирам човек, който е излязъл от областта на смъртта и се е освободил от прегръдките ѝ, освободил се е от нескончаемите ограничения, които ни разрушават постоянно. Ти имаш най-хубавото разположение, пък дойде разрушението. В живота от младини до старини има съграждане и рушене: пъкмо съградиш нещо и мислиш, че си постигнал нещо, то се разруши.

Толстой привежда един пример за един руски светия. Един ден довели при него една мома, малко смахната, но много красива. Той я излекувал, но тя го съблазнила. Като го съблазнила, той напуснал светилището и вече никога не го видял. Ние някой път лекуваме хората. Не се опитвай да лекуваш хората, докато не си свързан с Любовта – само като дойде Любовта в тебе, тогава лекувай, без любов настрани стой. Гледам: вие току водите този-онзи и казвате: „Ела при Учителя да те излекува“. Не лекувайте хората, които не приемат Любовта, нека да си носят товара. Всеки, който е готов да служи на Любовта, може да го лекуваме, но който не служи на Любовта, няма какво да се лекува. Да го лекуват в света лекарите, да му вземат парите, да плаща – нека плаща, нека си намери лекар. Правете разлика кого да лекувате. Искате ли да лекувате, питайте: „Готов ли си да служиш на Любовта?“ „Не съм“. Препоръчайте му тогава лекар.

Казвате: „Тия, грешните, да дойдат да ги лекуваме“. Така ще им дадем нов живот да грешат. Ако искате да се освободят от болките, лоши са последствията. Вие искате да им услужите. Хубаво е, но трябва да услужите с любов. Ако нямаш любов, как ще услужиш? За да освободиш някой силен, трябва да бъдеш по-силен от него.

Ако не си силен, ако си слаб, не отивай да освобождаваш някого от силния; ако си силен, иди, вържи го, освободи другия. Силни можете да станете с Любовта. Без любов ние сме слаби хора, с Любовта сме силни. Като станем силни хора, тогава ще се освободи светът. Ако вие не можете да вярвате, че Любовта ще може да преобрази света, тогава в какво ще вярвате? Вярваш в Христа, че е умрял. Христос казва: „Аз победих света“. Какво разбирате под тия думи? Казано е там: „Както Отец Ме е възлюбил, така и Аз ви възлюбих. Идете и предайте тази любов“. Казва Той: „Повярвах, че Аз излязох от Любовта“.

Всеки човек, който е повярвал, че е излязъл от Любовта, той е нов; който не вярва, оставете го настрана. Христос казва: „Не се моля за света, моля се за тия, които Ми даде“. Вие сега седнете и се молите за целия свят. Христос, който имаше силата, не се молеше за целия свят; вие, които нямате нищо, се молите за целия свят. Много сте щедри! Молете се само за онези, които приемат Любовта. Онези хора, които не приемат Любовта, те са силни – нека си носят товара. Училището не е направено за болните хора, то е направено за здравите. Болните нека сега в болницата да се лекуват – като оздравеят, тогава ще влязат в училището. Това е новото, трябва да имате ясна представа за него.

Ще ви прочета нещо от *Светът на великите души*. Казва се там: „Туй, което мери, а само не се измерва, е разумното“. Това, което мери, е Любовта, а тя всякога остава неизмерена. Разумното е една външна форма на Любовта. Човек не може да бъде разумен, ако душата му не е изпълнена с Божествената Любов. Единственото нещо, което трябва да приемем без никакъв оглед, това е Любовта. Когато приемеш Любовта, не търси да я изучаваш. Не изучавайте Любовта – приемоте я, опитайте я и не я изучавайте; щом я изучавате, нищо няма да научите. Единственото нещо, което не трябва да се изучава, е Любовта – приложете я и я опитайте. В Стария Завет пророците казват: „Казва Господ: опитайте Ме и вижте,

че съм благ“. Трябва да опитаме Бога в Неговата благодат. Ако така не Го опитаме, ние ще бъдем чужди в света, ще се мъчим и при големите блага, при които живеем. Може да ви показвам какви са моите възгледи за живота. Моите възгледи са мои възгледи, вашите възгледи са ваши. Това е друг въпрос.

Казвам и на вас: приемоте новото, тъй както аз го приех. Аз не го приех с философия. И вие така го приемоте, както аз го приемам: приемоте го тъй, както аз го приех, нищо повече. Сега не знаете ли как се приемат нещата? Вие вземете един лотариен билет и мислите да спечелите един милион, но той нищо не печели. Защо по същия начин да не приемоте Любовта?! Приемоте Любовта тъй, както тегленето на един милион. Всеки, който е приел Любовта, без да я изучава, той е получил всичко; всеки, който я изучава, е изгубил и това, което има. Ако изучавах Любовта, ще изгубиш и това, което имаш – тъй сега въпросът. В целия свят ние изучаваме Любовта – как Господ е създал света, защо го е създал. Какво ще придобием от тая философия? След като приемоте Любовта, тогава ще почнем да изучаваме света – и ние ще имаме правилната философия. Като дойде Любовта, ще имаме едно истинско разбиране; като изучаваме Любовта, ще имаме един изопачен начин, както е сега.

Бъдете свършени, любете тъй, както Отец вас ви любя. Блажени са, които са намерили Любовта.

Отче наш

7 март 1943 г., неделя, 5 ч.с., София, Изгрев

НА ПЪРВО МЯСТО

Празнувахме първия ден на пролетта.

Добрата молитва

Евангелие от Матей, 12. глава, 1–10 стих

Евангелие от Лука, 9. глава, 9–21 стих

Евангелие от Йоан, 3. глава, 1–15 стих

Духът Божий

Молитва на Царството

Една песен може да се изпее много пъти, но зависи кой я пее. Ако я пее някой майстор, е едно, но ако е някой, който не знае как да пее песента, това е друг въпрос.

Ще прочета 13. глава от Първо послание към коринтяните. Апостол Павел говори за любовта, която е на Земята, за земната любов.

Аз мога да любя

Ако човек не знае в света как да се подмладява, той е изгубил смисъла на живота. Животът вън от подмладяването няма смисъл. Сега всички разбирате само какво нещо е остаряването: вие остареете и говорите за старостта си. Хората остаряват, понеже не разбират какво нещо е младостта. Човек, който не разбира младостта, не може да разбере и старостта; който не може да разбере старостта, не може да разбере и възрастния живот. Кой е възрастният живот? Съвременният живот. Ние поддържаеме неверни неща, всичкото заблуждение е там. Човек мисли, че е нещо, че той е цар, че е Син Божий, всичко мисли. Постепенно вижда, че нито е цар, нито е Син Божий – и отслабва, отслабва; и най-после го донесат с особено тържество, изнесат го от света навън.

Казват, че го има оня свят, но никой не е ходил на оня свят, не знае какъв е. Хората казват, че са дошли от оня свят, но са го забравили. Дошъл е някой на тоя свят, но не разбира и тоя свят какъв е. Ние мислим, че разбираме света. Единственото нещо, което знаем положително, това са всичките наши разочарования, които имаме. Това е, което аз зная. Казва някой: „Млад бях, остарях; не зная как остарях. Богат бях и осиромашах; не зная как осиромашах. Силен бях, а сега останах слаб, за посмешнице станах на всички наоколо“.

Сега аз не искам да ви говоря обезсърчително. Когато някой голям герой се разболе, какво става? Ние сме привеждали един пример за някой си Стоян, пехливанин от Варненско. Той е бил най-големият юнак в селото. Казвал: „Мамо, защо си ме родила такъв юнак, когато момите не ме обичат? Всичките моми бягат от мен“. Той бил юнак в цялата местност и разбира се, всичките моми се страхували от него: знае да бие, ако не слушат. Казвам: ние често говорим за Любовта в света. Реалността на света се отличава на физическото поле със своята плътност, в духовния свят се отличава със своята мощност, а в Божествения свят се отличава със своята красота. Сега говорят за плътност – това е физическият свят. Когато говорят за мощност, където се добива сила, това е духовният свят. Казвам: а къде е Божественото? Всеки човек, който е красив, той е от Божествения свят; всеки човек, който е силен и мощен, той е от духовния свят; онзи, който е плътен, е от физическия свят.

Често цитират стиха, че плътта няма да наследи Царството Божие. Че без плът, без мощ и красота как ще наследят Царството Божие? Онези, които казват така, не мислят. Под думата *плътност* разбираме нещо, които стават видими, достъпни за човешките умове, за ангелските умове и за онези от Божествения свят. Защото когато Бог създава един свят, той става видим. Най-първо той е една мисъл, отвличена мисъл; после ще стане един реален свят, който съдържа в себе си нещо материално, една гъста форма. После тази форма трябва да е мощна и красива. Казвам: противоречията в света

произтичат от три гуми – те произтичат от плътността, от мощта и от красотата. Това са съблазни: там, дето има плътност, има съблазн. Парите, като са плътни, всеки ги обича. Човекът като стане силен, има съблазн. Силеният си позволява да направи работи, които слабият не може да направи; и красивият си позволява да направи работи, които грозният не може да направи. Кои са причините за това?

Злото не е в яденето – без ядене не може. И на физическия свят ще ядеш, и в духовния, и в Божествения свят ще ядеш. Злото сега в преяждането и в недояждането – значи мощността зле я употребяваш. Когато злоупотребиш със своята мощност, със силата си, или пък някой път не я проявиш – там е злото. Като си красив, и с красотата можеш да злоупотребиш. Сега аз разглеждам този въпрос от гледището на хората, както вие го разбирате. Защото ние, хората на Земята, сме семки, които трябва да се сеят в земята, за да израстат. Едно гърво ще израсте и ще цъфне – това подразбира духовния свят. Нещата на физическото поле растат, в духовния свят само цъфтят, а в Божествения свят завързват и зреят. Ние свързваме тия три процеса в едно, считаме, че са на физическото поле. Казвате: „Къде е Божественият свят?“. Божественият свят е в зрелите плодове. „Къде е духовният свят?“. В цветовете, които цъфтят. „Де е физическият свят?“. В семките, в плътността, където се сеят нещата. Вследствие на това се възбуждат известни противоречия. За да стане светът плътен, знаете ли колко милиарда години Господ е мислил, докато направи света плътен? Хората могат да мислят хиляди години, докато разберат какво нещо е плътността.

Например сега се говори за налягането отвън, но нямаме установена теория какво нещо е налягането. Казват: „Трептения има“, но какво е трептението? Факт е, че има трептения. Че телата се привличат от Земята, привличат се, че се привличат от Слънцето, привличат се. Ти туриш двайсет-трийсет кила на едно блюдо на везните и мериш. Казват: „Тук има петнайсет-двайсет кила захар или друг някой материал“. Но някой силен човек хва-

не едното блюдо на везните, потегли го и шейсетте кила се повдигат. Няма никаква материя на блюдото, но той с едната си ръка го тегли. Силата, с която тегли, повдига петдесет, шестдесет, седемдесет кила. Тегленето показва каква сила се крие вътре. Щом теглиш едно нещо, то е вече в духовния свят. Самата материя е материална, но това, което тежи, което наляга, самото налягане е от духовния свят; напрежението отвътре е от Божествения свят. Едновременно, тъй както сме оформени на физическия свят, ние имаме всичките нужди на Земята.

По някой път вие заставате против реда, който съществува. Какъв ред би трябвало да сложи Природата в света? Една мома остарява – защо? От любов остарява. Един човек изгубва силата си – защо? Борил се е, борил се е и най-после е изгубил силата си. Не държи той силата си – ходи да се бори, пехливанлък прави. Къде отиде нашият Дан Колов³³? Бори се в Америка, в Европа, докато изгуби силата си. Някой иска да покаже, че е много умен: мисли, мисли, докато оглупее. Това, което се бори, губи от себе си. На физическото поле трябва да знаете: ако искаш да придобиеш нещо, това, което желаеш, ще го изгубиш. Ти желаеш да живееш – трябва да знаеш, че непременно ще изгубиш живота си. Ти желаеш да бъдеш богат – непременно трябва да знаеш, че ще осиромашееш, тъй че най-после никой няма да те зачита. Един ден ще ти съберат костите, ще ги турят в една торба, ще ги поставят в някоя църква, ще ти споменават името – че знаменитият е сложен в тая торба, та да го помене Господ.

Чудни са хората със своите разбирания! Има един пример в Библията. Няколко души носили един умрял. Дошли до гроба на Елисей³⁴, но ги подгонили разбойници, те хвърлили умрелия в гроба и той, като се допрял до костите на Елисей, оживял. Благодарение на това, че излязоха разбойниците, за да ги подгонят, онези хвърлиха умрелия в гроба, който като се допира до светията, оживява. Значи ако се допрем до красотата, можем да оживеем. Ние не разбираме реалността на човека. Мислим за земните материални работи, но те са мъртви неща.

Виждаме, че като се посее едно семе в земята, то оживява. Щом се роди един човек на Земята, той също оживява. Има нещо в земята, което ние не виждаме. Ако не го виждаме, причината е в нас. Слепият човек не вижда нещата, глухият не дочува нещата, следователно светът е затворен за него. Казвам: ако някой би бил лишен от тези две сетива, той няма да има истинска представа какво нещо е светът. Питам: в света къде е Любовта? Ти носиш една риза четири-пет години, тя се скъса и я хвърлиш – любов ли е това? Никаква любов не е. Най-първо ти се радваш на ризата, радваш се на грехата, но като остарее, я хвърляш.

Питам: любов ли е това? Радваш се на един цвят – той повехне, изчезва любовта ти. Радваш се на майка си, на баща си, на сестра си – заминат ли за другия свят, дето са умрелите, ходиш на гробовете, плачеш за тях. След като си плакал, баща ти не се връща, майка ти не се връща. Защо не се връщат? Те са яли попарата на моя свят, какво ще се върнат?! Разправят анекдот за един млад българин, който се наричал Иван. Може и тук да има Иван, Ивановци има много. Умира този Иван и жена му върви и плаче, казва: „Иване, Иване, на кого ме оставяш?“. Той не бил доумрял и като отишли до гроба, българите го постръскали, като го пуцали в гроба, и Иван станал. Всички се разбягали. Казва този Иван: „Чакайте, тя пита на кого съм я оставил. Аз я оставих на вас. Виждам, че вие сте страхливи и че няма да се грижите за тази, която казва: „Иване, Иване, на кого ме оставяш?“. Жена ми не е готова да живее в света сама. Трябва дълго време да живея в света, докато тя уякне, че тогава да уда и аз в другия свят“. Сега хубаво е като тази българка да плачете: „Иване, Иване, на кого ме оставяш?“. Хубаво е Иван да възкръсне и да работи. Аз прибеждам този пример, защото и ние сме на Земята, за да работим. Единственото силно нещо тук е да работим.

Никаква работа в света не може да се извърши без човешката любов – работата е невъзможна без Любовта. Някой казва: „Нужна е работа“. Работата произтича от

Любовта – без любов не можем да работим. Реалната работа принася щастие на човека. Единственото нещо, което ни свързва с духовния свят, това е работата – ако работи човек, той ще се свърже с духовния свят. Най-първо трябва движение, трябва учение, трябва и работа – двете неща са приготовленияе за духовния свят. В духовния свят като влезем, ще започнем да оживяваме – тогава животът се ражда; знанието също в духовния свят се ражда. Връзката на духовния свят с Божествения е свободата. Що е свобода? Това, което ни свързва с Божествения свят. Ти ако не си свързан с Божествения свят, свободен не можеш да бъдеш. Ние искаме да бъдем свободни. Духовният свят служи само за връзка. Свободата като я добиеш, тя служи да придобиеш Божествения свят. В Божествения свят вече имаме това, което наричаме Истина.

Истината, това е най-тежкото нещо в света. Единственото нещо, което нито се разлага, нито умира, нито някой може да го поклати, нито може да се измени, е Истината. Единственото нещо, което не се изменя и което е всякога най-красиво, е Истината. На Земята по-красиво от Истината няма – тя е свързана с работата, със свободата и красотата. В Божествения свят тя се замества с красотата, но Истината е същността. Ако тя в нас не може да роди красотата на човешката душа, ние не сме в пътя на Истината. Що е Истината? Човек трябва да бъде пътен, мощен и красив – тия думи употребявам аз. Пътността изразява външната страна на физическия свят, мощта изразява външната страна на духовния свят, а красотата изразява външната страна на Божествения свят. Само Божественият свят е красив, следователно ако някой е красив на Земята, ако някой ангел е красив, това е по отношение на Божествения свят. Физическият и духовният свят, това са огледала, в които Божественият свят се отразява.

Не трябва да се смуцавате. Някой казва: „Не зная“. На нас не ни е потребно много знание. Многого знание, което не се прилага в живота, е товар. Може да знаеш

кой човек е най-силен, но какво те ползва това? Ползва те, ако ти си силен. Може да знаеш кой човек е най-умен, но ти ако не си учен, какво те ползва? Може да знаеш кои са най-добрите певци, но ако ти не си певец, това е безпредметно. Може да знаеш кои са най-добрите хора на света, но ако ти не си добър, и това е безпредметно. Трябва да бъдем това, което знаем. Ние мислим за Бога. Бог се отличава по три неща, които са достъпни за нас. Бог е Любов – Любовта е достъпна за нас; какъв е Той сам, не знаем. Бог като Любов е достъпен за нас: и на физическото поле е достъпен, и в духовния, и в Божествения свят е достъпен. Бог е Мъдрост. Мъдростта е достъпна и за физическия свят, и за духовния, и за Божествения свят. Бог е Истина. Истината е достъпна и за Земята, и за духовния, и за Божествения свят. За Земята Истината е достъпна като работа, в духовния свят – като свобода, а в Божествения свят – като красота. Заг красотата седи Истината.

Ние говорим за Истината. Много мъчно е да се определи какво нещо е Истината. Това, което е най-красиво, това, което е най-реално, неизменно и най-тежко, то е Истина. Следователно когато призоваваме Истината, ние сме свободни. Тя е основата – Истината е канарата, върху която е съграден животът ни. Всичките хора на Земята сме нещастни, понеже Истината не е наша основа, но пътят ни е основа. Христос казва: „Като дойдат изпитанията, всички онези, които не са съградили живота си върху Истината, всичко туй ще се разруши“.

Казвам: три неща има в света. За да познаем Любовта, трябва да познаваме живота; за да познаем живота, трябва да познаваме движението – те са свързани. Ако ти не можеш да се движиш разумно, ако ти не можеш да повдигаш и да слагаш ръцете си разумно, ако не можеш да повдигаш и слагаш краката си разумно, ако не можеш да отваряш очите си и да мигаши; ако на този свят не знаеш как да отваряш и затваряш устата си; ако не знаеш как да лягаш и да ставаши разумно; ако не знаеш да се обличаш и събличаш разумно; ако не знаеш да

се събуваш и обуваш разумно, тогава какво ще знаеш ти от физическия свят? Казваш: „Не зная как да живея“. В духовния свят живеенето е смяна на работата. Да живееш, значи трябва да разбираш. Ти живееш само когато смениш физическия с духовния и когато смениш духовния с Божествения живот. Ако не можеш да смениш физическия свят с духовния и ако не можеш да смениш духовния с Божествения свят, да познаваш Любовта, ти няма да се движиш разумно на Земята. За да познаваш Любовта, ти трябва в духовния свят да живееш.

В теб трябва да има цялото желание в даден случай да извършиш всяка една работа, която ти се дава, и да я свършиш, без да искаш някаква заплата. Като вършиш работата за Любовта, тя плаща – в света само Любовта плаща най-добре. Няма по-добър господар от Любовта – на нея като работиш, тя дава доброволно. Ако работиш извън Любовта, и целия свят да ти дават без любов, после пак ще ти го вземат. А Любовта една семка да ти даде, никой не може да ти я вземе. Като ти даде Любовта една семка, ти ще бъдеш най-силният човек, с тази семка чудеса можеш да направиш. Христос взе хляба, повдигна очите Си нагоре – Любов имаше в Него – помоли се и този хляб се увеличи; и рибите се увеличиха. Казвате: „Чудо направи!“ – Чудо направи, защото не само вярваше, но Любовта беше в Него. Той съедини физическия, духовния и Божествения свят в едно цяло.

Ние мислим, че Господ е само в Божествения свят, но това е заблуждение. Физическият свят е опознаване на духовния и Божествения свят, защото това са степени. Ти за да познаеш Бога, трябва да слезеш във физическия свят, да познаеш плътността на всички неща, които Бог е създал. После, за да познаеш духовния свят, трябва да познаваш и живота; за да познаеш Божествения свят, трябва да изучаваш Любовта. Ако ти не си изучил плътността на нещата, ако видимите неща не можеш да ги разбереш разумно, ако не можеш да живееш, как ще разбереш Любовта? Чудното е, че хората търсят Любовта извън плътността, извън мощта. Човек трябва да бъде пътен и мощен. Ако не сме силни, ние нищо не разбира-

ме. Имаш богатство, но ако не си силен, богатството ще ти го вземат. Другото, което съществува, е заблуждение – гето казвате: „Като дойде Господ, Той ще ни научи“. Насила няма учение. Ако със сила ставаше всичко в света, Господ би го направил. Той създаде цялата Вселена, но на човека е оставил да работи. Насила не може: той трябва да има желание да учи, трябва да има любов да учи. Няма в света по-красиво нещо на физическото поле от учението. Три неща има в живота, които са красиви – движение, учение и работа. На физическото поле знаете ли каква красота има в един млад момък, който се движи? Знаеш ли каква красота има в един човек, който знае как да си движи лицето и очите? В това движение се изразява неговата красота.

Ние казваме: „Човек трябва да е Божествен“. Ако Любовта не може да се изяви в живота, ако животът не може да се изяви в движението, те остават непонятни. Вие седите и сте недоволни от живота, защото в него има нещо криво. Искате хората да ви разбират, а сами себе си не разбирате. Искате хората да ви разбират... Чудна работа, вие себе си не разбирате, а искате да разбирате какъв е духовният свят! Чудна работа, това значи слепият да иска да разбере светлината без очи! Това е невъзможно. Най-първо човек трябва да разбере себе си; първото нещо е да разбереш себе си. Ти страдаш – трябва да разбереш защо страдаш. Слаб си – трябва да разбереш защо си слаб. Невежа си – трябва да разбереш защо си невежа. Учен си – трябва да разбереш защо си учен. Красив си – трябва да разбереш защо си красив. Коемо притежаваш в дадения случай, трябва да го осъзнаваш.

Как може да се прояви Любовта, какво искаш ти – преценка ти трябва за това. Да ви приведа пример в какво седи оценката. Ако ви дам един хубав хляб, който е и силен, и мощен, и красив, и ако този хляб не го опитате, какво ще се ползвате? Ако целия ден го държите под мишницата, целувате го, прегръщате го, какво ще придобиете? Този хляб ще го приемеш на гости. Най-първо ще го вземеш с ръцете си и ще благодариш, че е жив – този хляб ти говори, жив е той. Ще му кажеш: „Благодаря,

че Господ ме е изпратил“. Ще го приемеш на гости, за да ти каже какво е казал Господ. Като приемете хляба вътре, вие не разбирате какво става и този процес го наричате смилане; казвате, че стомахът е воденица. Като поеме въздуха човек в гробовете си, казвате, че става пречистване, но и това не е вярно. Ти ще разбереш езика на хляба. Христос казва: „Аз съм живият хляб, Който е слязъл от небето, и който Ме яде, ще има живот вечен“.

Какви ли не теории са създадени, какви ли не хора са идвали при мене да ме питат! Преди години идва тук при мене един и ме пита дали може да стане като Дан Колов. Казвам: „Може да станеш, но ще отидеш при Дан Колов“. Друг ме пита: „Богат мога ли да стана?“ „Можеш да станеш, но ще отидеш при един английски милионер и гладен ще умреш“. Един млад момък ме пита може ли да се ожени за някоя красива мома. Казвам: „Можеш да се ожениш, но тя ще те остави. Ще те остави, разбира се, в реда на нещата е това“. Чудни са хората! Ако в една каса, дето са турени богатства, това богатство не влиза и не излиза, ако го затвориш само в касата, нищо не става – то трябва да влиза и да излиза. Ще те остави жена ти – и човек тогава ще станеш. Ако жена ти е при теб, ти човек не можеш да станеш.

Семето ако не излезе от хамбара и не се посее, нищо няма да стане, но ако излезе и се посее, ще израсте и плод ще даде. Хората искат цял живот да ги обичат. Жената се заблуждава, че мъжът можел да обича други жени. В света съществува само една разумна, Божествена жена. Три жени съществуват: една в Божествения свят, една в духовния и една на физическото поле. Според моето убеждение мъжът може да люби само три жени: на физическото поле една, в духовния свят – друга, и в Божествения свят – трета. Вие намирате, че има нещо не в ред да обича три жени. Че какво има в трите жени?! Думата *жена* аз не я харесвам, тя няма съдържание. Това е свършен процес: да жънеш нещо. Думата *другарка* е по-близо, отколкото да каже някой: „Тя ми е жена“. Никаква жена не ти е: ако ти е жена, трябва да я вършееш; ако е жена, трябва да я жънеш.

Трябва да гоидем до една нова идея. Ако ние не можем да се просветим, няма да разберем света от Божествено гледище. Бог иска да бъде достъпен за нас във физическото поле – физически да Го разбираме. Бога трябва да Го разбираме: и да ти е приятно, когато се движиш, да ти е приятно, когато се учиш; да ти е приятно и когато работиш. На физическото поле три важни неща има. Миеш ли паници, трябва да ти е приятно. Жената казва: „Аз за паниците ли се ожених, да ги мия?“ Че ти ако не можеш да умиеш на свят паниците, какво можеш да направиш? По някой път и аз съм врачувал. Когато искам да врачувам, искам да зная някой какъв е. Тогава му дам да измие една паница. Имам една луна и като измие той паницата, взема я и я разгледам с луната – и започвам да му врачувам. Ако измие добре паницата, той човек ще стане, ако не я измие, човек не може да стане.

Много лесно всички вие можете да врачувате. Искаш да направиш някого приятел или искаш с някого да станеш съдружник – накарай го да ти измие паницата. Искаш да се учиш при някой учител. Ха сега мъчнотия – как да накараш учителя да мие паниците! Учителят може да накара учениците да му мият паниците. Ето аз, като ученик, как бих изпитал какъв ще бъде учителят. Ще му занеса четири-пет ябълки, ще ги туря в една паница, ще сложа хляб в паницата и ще го оставя. После ще видя как той е изял ябълките. Ако ги е изял с корите заедно, значи липсва му нещо. Втория път ще му занеса круши: ако ги е обелил и ги е изял, пак му липсва нещо. Ако ябълките не ги е обелил, а крушите е обелил, липсва му нещо. После ще му занеса зарзали и ще видя как ги е ял. Ако след като е ял, всичките кокички ги е сложил в паницата и я е оставил аз да я занеса на мястото ѝ, няма да стане учител. Аз ще му гадая вече. Учителят, като изяде тия ябълки, трябва да скрие семенцата – кокичките са свещени. Не са такива, каквито ние мислим – и ги хвърляме по земята.

Ние сме много невъзпитани хора: хляба хвърляме, кокичките хвърляме, плюем навсякъде. Туй е един живот крайно безразборен; много лошо е това. Седи някой на

стола, чумери се, не може да седи спокойно; върти се, нещо го мъчи вътре. Сега и аз се движа, понеже и вие се движите. Аз като се движа, изразявам вашето състояние. Вие всички сте неспокойни. Когато станете по-спокойни, и аз ще стана по-спокоен. Онези листа отвън, щом духа вятър, не могат да бъдат спокойни. Движението зависи от нашето неразбиране – от това става неразумното движение в света.

Най-първо Бог ти е дал богатство – и ти искаш с това богатство да покажеш пред хората, че си богат. Това е лъжлива идея. Ти мислиш, че си чиновник, на когото Бог е поверил богатство заради твоята слава. Той ти е дал жито, царевица, всички тия работи, не за да се хвалиш пред хората – тази царевица и жито ти трябва да ги раздаваш на хората. Казва някой: „Къде ще му иде краят?“. Чудна работа – трябва ли един слуга, който служи при един господар, да се осигурява?! Той е осигурен – ние всинца в света сме осигурени. Ако бихте знаели това, има откъде да черпите сигурност. Ако служувате на Бога, щяхте да бъдете здрави. Ако разбирате Бога както трябва, всичко, каквото искате, може да го имате – само не искайте излишни работи. Ако Бог облича цветята, ако Той облича райската птица с най-хубавите дрехи, няма ли и вас по същия начин да облече? Дреха без любов е едно нещастие, живот без любов е нещастие, движение без любов е нещастие. Знание без любов е нещастие, учение без любов е нещастие, работа без любов е нещастие, свобода без любов е нещастие. Всичките неща, които вършим в света без любов, са нещастие.

Казва някой: „Нищо не ме интересува“. Какво ни интересува нас? В България кои пари вървят? Които имат български герб. В Англия кои пари вървят? Които имат английски герб. В Германия кои пари вървят? Които имат германски герб. В Русия кои пари вървят? Които имат руски герб. За тия пари държавата има известни отношения, има кой да ги гарантира. Заг английската монета ако няма английски герб, като дойде в България, няма да я приемат. Една книжна английска монета колко струва?

Ако зад тази монета седи Англия, Германия или коя и да е друга държава, тя струва нещо, ако никоя държава не седи зад нея, нищо не струва.

Ако зад всяка наша добродетел, ако зад всяка наша мисъл, ако зад всяко наше чувство не седи Божественият свят, колко струва това чувство? Ако зад всяка наша постъпка не седи Божественият свят, колко струва тази постъпка? Казвате: „Да мислим сериозно“. Не да мислим сериозно, но трезво да мислим. Вземам българска банкнота: благодарение на българската държава където дагеш банкнотата, вземат я и ти услужват. Чудни сме ние, когато искаме да ни вярват на голи думи. Казваш: „Вярвам в Бога“. Това са голи думи. Как вярваш в Бога? Ако ти нямаш любов, ако нямаш живот, ако нямаш движение, ако нямаш мъдрост, ако нямаш знание, ако нямаш учение, ако не познаваш Истината, ако не познаваш свободата и работата, какво е твоето верую? Новите хора съвсем други понятия трябва да имат. Ако дойде днес Христос, какво ще каже? Той е дошъл в умовете на хората. Христос днес казва на всички хора, че на първо място в умовете си трябва да поставим Бога. Както Бог мисли, така и ние трябва да мислим.

Христос днес е дошъл и казва на всичките хора, че в своите чувства и в своята душа трябва да поставим на първо място Любовта. И в умовете ни, и в сърцата ни, и в душите ни, и в духовете ни Божественото трябва да бъде на пръв план. Само така ще бъдем красиви, мощни и плътни. Под думата *плътност* разбираме това, което е реалност в света. Сега аз не искам пред вас да кажа като оратор, че за Бога трябва да живеем и Бог трябва да живее в нас. Това са два процеса: не можем да живеем без Бога, защото ние живеем в Бога. Всички ми разправят, че трябва да живеем в Бога. Той ни е създал, сложил ни е в света – и ние живеем в Него. Не ние да живеем в Бога, но Бог да живее в нас – това е въпросът. Сега имаме първата любов. Втората любов, Божествената, трябва да я проявим – да оставим Любовта на Бога да се прояви вътре в нас. Господ ти шепне: „Раздай всичкото си

имане“, а ти питаш: „Как ще го раздам?“. Раздай го, Той е господар: каже ли ти: „Раздай“, раздай го. „Сиромаш ще стана.“ Хората в сегашния порядък, които не вярват в Бога, не стават ли бедни? Сега хората се бият, Господ ли им е казал? Друг им е казал. Бият се и учени, и прости.

Някой казва: „Аз не мога да се подчиня на заблуждени-ята“. Когато хората говорят, ние се подчиняваме; когато Бог говори, разсъждаваме, за Господа мислим. Аз ви говоря не какво правят хората, а какво ние правим. Господ по десет пъти ти говори на ден, а ти седиш на стола и мислиш дали Той ти говори, или друг. Какъвто си ти, такъв е и Господ. Аз да ви кажа къде сте вие и къде живеете. За всичките нещастия, които имате в живота, причината сте вие, защото сте живели без Бога. Казвате: „Защо страдам?“. Защото живееш без Бога. Всеки човек, който живее без Бога, ще страда, нищо повече. Всеки човек, който живее с Бога, ще бъде щастлив, блажен ще бъде. Сиромаш си – без Бога живееш; невежа си – без Бога живееш; изгубил си силата си – без Бога живееш; нямаш свърталище – без Бога живееш. „Къде да Го намерим?“ Чудна работа, къде да намерим въздуха?! Във въздуха, в светлината е Господ – Той постоянно слиза и възлиза. Той не се бави много – със светлината в нас остава само една тристахилядна част от секундата. Така и във въздуха не стои дълго; а в човешката мисъл движението е още по-бързо, с милиарди в секундата.

Голямо безлюбие има в нас. Светът без любов не може да се разбере, животът без любов не може да се разбере, науката без любов не може да се разбере, красотата без любов не може да се разбере, богатството без любов не може да се разбере. Всички неща в света не могат да се разберат без любов, не могат да се проучат. Като разбереш нещо, ще живееш; като разбираш живота, ще се подмладиш. Под Божествен живот аз разбирам това вечно подмладяване. Човешкият живот е вечно остаряване. По човешки ако живееш, вечно ще остаряваш; по Божествено ако живееш, вечно ще се подмладяваш; ако духовно живееш, вечно мощен ще ставаш. Сега ние

оставяме много неща за другия свят. Оня свят и този свят са тук. Както разбирате тук живота, тъй ще го разбирате и на другия свят. Както разбираш живота в затвора, така ще го разбираш и отвън, само че отвънка ще имаш свобода. Сега ние сме в затвор и ако в този затвор не разбираме живота, и отвън няма да го разберем. В затвора ние се подчиняваме. В такава стая да влезеш – с двама, с трима или с четирима ще живееш. Там не си господар в живота – в затвора ще живееш, както ти заповядват, ще се обличаш, както ти заповядват.

Вие казвате: „Дойде ми тази мисъл“. В затвора сте още! За да разберем Божествения свят, трябва да сме извън затвора. Докато сме в затвора, по един начин разбираме; когато сме извън затвора, по друг начин разбираме. Когато си направим едно жилище, понеже имаме опитност със затвора, трябва да направим такова жилище, дето затворниците да влизат и да излизат; и наместо да им заповядваме, ще им прощаваме. Всеки дом е затвор – затвор, но модерен затвор. Децата са затворници, гъщерята, бащата, майката – и те са затворници; някой ги е затворил. Те са научили онзи затвор какъв е и сега са направили модерен затвор. Казвам: за в бъдеще ще направим някой модерен затвор. На някой му е дотегнало тук и казва: „Като ида в оня свят“ – мисли, че там ангелите ще го посрещнат. Ако знаеш да пееш, ще те посрещнат, ако не знаеш да пееш, хич няма да те посрещнат. Ако си пълен с грехове, там няма да те приемат. Който е безотечественик, няма да го приемат.

Казва Христос: „Събирайте си съкровища там, дето молец и крадец не влизат“. Какво са добродетелите? Това са богатствата, с които трябва да станем богати. Оставете сиромашията – трябва да си богат във физическия свят, богат в духовния свят, богат в Божествения свят. С какво богатство? Богат с разум и сила, богат с добродетели. Богат човек е онзи, който носи свобода за всичките хора. Като носиш свобода за своите мисли, като носиш свобода за своите чувства, това не е така безразборно – ти носиш свобода на мислите на всичките

хора. Влезеш в един дом, скарали са се хората – ще ги попиташ защо се карат. Карат се, че той е бил беден и жената е повярвала, че е беден. Не е беден – опитват я само временно.

Аз съм привеждал следния пример. Връща се един французин във Франция, в Париж, милионер бил. Имал трима души братовчеди и искал да ги опита при кого може да живее. Казва: „Бях богат и осиромашах. Нямам никак пари“. Отишъл и живял една седмица при единия си братовчед. Той му казва: „Не можем да те поддържаме, трябва да ни напуснеш“. Отива при другия си братовчед. Живял две седмици при него, но и той му казал, че при тях не може да остане, трябва да си намери друго място. Отишъл при третия си братовчед; и при него живял 3–4 месеца, но той му казал: „Не се бой, ти можеш да живееш при нас. Като има за нас, и за тебе ще има“. Като живял една година при него, французинът му казва: „Аз не съм сиромаш, богат съм“ – и завещал богатството си на него. Идват другите му братовчеди и го канят да живее при тях. Той им казва: „Късно е вече“.

Ако вие не можете да приемете Господа вътре в сърцето си, как очаквате Той да ви приеме? Чудна работа, ние искаме Бог спрямо нас да бъде благ, като се помолим, да ни послуша! Че какво сме направили заради Господа, кажете ми?! Аз не обичам да говоря за себе си, защото така се компрометирам. По някой път седя на стола, мисля си за някой въпрос – и слушам, че една котка мяучи вън. Някой път ми иде да я ритна – не мяучи навреме. Започна да мисля, че тази котка не мисли като мен – тя е котка: показва се любезна, има доверие в мене, че като помяучи, ще ѝ дам нещо. Тогава ставам разположен. Някой път искам сух хляб да ѝ дам; отрежа ѝ и малко кашкавал, или ако са ми донесли баница, ще ѝ дам. Има нещо егоистично в човешкото естество: искам да ритна тази котка, за да не ме смуцава. Не, ще ѝ гадеш, както ти обичаш. Ти искаш тя да разбира – послужи ѝ, ти си по-умен! Като се обхождам така с нея, по някой път искам да я набия, по някой път – да я погълча; после се

явява едно друго съзнание. Аз излизам, разхождам се – и тя върви след мене като адютант; аз се връщам и тя се връща. Възпитава се котката, цяла нощ седи пред вратата ми, спи там като стражар. Българите имат поверие: дето котка варди, зло не влиза.

Сега въпросът е такъв – ако не можем да бъдем тъй добри заради Бога, а не от себе си, ако не можем да бъдем тъй внимателни, как хората ще бъдат внимателни спрямо нас? Каквато е моята обноска спрямо всичките, такава ще бъде и тяхната. Ние нямаме обноска спрямо едно дърво, нямаме обноска спрямо водата, ние нямаме обноска спрямо въздуха, нямаме обноска спрямо това, което Бог е създал – тогава какво отношение може да има Бог спрямо нас? Във всички ни трябва да се роди желание да имаме крайно почитание и уважение спрямо всичко онова, което Бог е създал. Изгрява Слънцето – трябва да се зарадваш, че то изгрява. Вятърът духа – трябва да се зарадваш, че той духа. Цветята цъфтят; казваш: „За кого? Не е заради мен“. За тебе е и за всичките. Радвай се, че мушиците отиват на цветята, радвай се на тях – за всичко на света трябва да се радваме. Сега ние искаме без Любовта на Онзи, Който създаде света, да бъдем щастливи. Това е невъзможно.

Казвам: снемете себе си от първото място, вие сте все на тронове сложени. И в сърцето си, и в душата си вие сте на първо място. В ума си на първо място сте вие; и в духа на първо място сте вие. Сложете на първо място Онзи, Който ви е създал – Той заслужава първото място. Нали дойдоха при Христа двама ученици и искаха да заемат първото място. Много добре искаха, но трябваше да кажат: „Учителю, кажи ни на кое място да поставим Господа“, а те искаха да седнат на първото място. Христос им каза: „Не знаете какво искате. Чашата, която Аз пия, ще я пиете ли; и с кръщението, с което Аз се кръщавам, ще се кръстите ли? А на първото място ще седне, комуто е дадено“.

Само Бог има първото място – за нас е второто. На всеки, който си позволи да вземе първото място, главата

му ще побелее. Тогава ти трябва да бъдеш готов да послужиш на целия свят, като имаш първото място. Болни и страдащи се молят... Ако не можеш да им послужиш, остави на първото място Бог, Който може да помогне на всички. Ние на всички не можем да помогнем. Бог може да люби всички, ние не можем да любим всички. Ние, хората, можем да любим само едного. Малкото може да люби само едного, голямото може да люби всички. Някой път казвате: „Да любим всички“. Ако живее Бог в нас, всички можем да обичаме; ако ние живеем, само едного можем да обичаме, най-много трима души. Кои ще бъдат те? Едно момиче, едно момче и жената – те са тримата, а ти си четвъртият. Да можем да обичаме всички – това е Божественото. Ако Бог живее в нас, ние можем да обичаме всички. Ако ние Го поставим на първото място, тогава тази любов вече е плътна.

„Както Ме е Отец възлюбил, така и Аз ви възлюбих.“ Тогава само Бог е в сила да ни научи как да обичаме – ние никъде не можем да научим това. Ако е въпрос за любов, отникъде не можете да научите това. Ако дойдете до истинското знание, пак от Бога ще го научите. Истинските неща идват от Него: Любовта от Бога идва, Мъдростта от Бога идва и Свободата от Бога идва. Ако приемете тия неща и ги поставите в трите свята – ако поставите Любовта намясто, поставите Мъдростта намясто, поставите Свободата намясто, тогава ще дойдат животът, знанието, свободата, движението, учението, работата – и те ще са намясто. Всичките неща ще дойдат! Ти можеш да бъдеш млад, но без Бога ще остарееш. Ти можеш да станеш стар, но без Бога ще умреш. Ако идеш без Бога в другия свят, в Ада ще отидеш, ще умреш.

Разправят, че апостол Петър бил в Рая. Знаеш какво значи думата *Петър*. Една българка ми даваше смешно тълкувание, няма да го кажа... Думата *Петър* е зрял плод. Вие казвате: „Петър значи камък“. Не е така, Петър е узрял плод. Петър, който се отрече от Христа, беше още зелен. Христос му каза: „Петре, Петре, зелен си. Тази

вечер ще се отречеш три пъти от Мене, понеже не си узрял.“ „Учителю, и всички да се отрекат, аз няма да се отрека.“ „Три пъти ще се отречеш, преди петелът да е пропял“. Като пропя петелът, Той каза: „Каквото ти казах, това стана. Де ти отиде геройството? Не си узрял, Петре“. Ако ти се отречеши от Любовта, не си узрял; ако се отречеш от Мъдростта, не си узрял; ако се отречеш от Истината, не си узрял. Ако ти се отречеш от живота, не си узрял; ако се отречеш от знанието, не си узрял; ако се отречеш от свободата, не си узрял. Ако се отречеш от движението, от учението, от работата, ти не си узрял. Всички ония хора, които не са узрели, ще се отрекат – Петър е там. Човек, който не е узрял, няма никакво бъдеще – само узрелите хора имат бъдеще. Плод, който има сладък сок, има бъдеще: той и при царя може да иде, и при княза може да иде, навсякъде може да отиде.

Казвам: за да узреете всички, най-първо трябва да направите една реформа. Нали искате реформа... Като се върнете, всеки трябва да направи реформа: да постави на първо място в ума си Господа, да постави на първо място в сърцето си Господа, да постави на първо място в душата си Господа и да постави на първо място в духа си Господа. Че като видиш Господа, да чувстваш вътрешна радост. Като ти каже нещо Господ, два пъти да не го повтаря – веднъж като ти го каже, да бъдеш готов. Ще видите тогава как ще ви тръгне напред: ще се подмладите и тия бръчки ще изчезнат.

Сега като ви гледам, вие си казвате: „Колко хубаво говориш, а колко мъчно става“. Разбирам, че мъчно става – Божествените работи стават при големи мъчности. Дето има големи мъчности, там е Божественото; дето няма мъчности, не е Божествено. Ако можеш да обичаш само едного, това е човешка любов. И тази любов е хубава, но този, който те обича – единия, когото ти обичаш – може да го обичаш десет, петнайсет, двацет, трицет години, най-много сто и двацет години. Като го обичаш сто и двацет години, той ще избяга – дотяга му. Хората умират, за да се освободят от еднообразната любов.

Казва някой: „Аз те обичам, но ти друг няма да обичаш освен мене“ – по три пъти на ден повтаря това. Сутрин казва: „Аз те обичам, друг няма да обичаш“; на обед казва същото и вечер го казва. Сто и двайсет години по три пъти на ден – почти сто и трийсет хиляди пъти само да му се повтаря: „Друго няма да обичаш“ – какво учение е това? Това е човешко. Хубаво е то, но в него няма никакъв прогрес. Божественото казва: „Всички ще обичаш“.

В Божествения свят има какво да обичаш: всички ще обичаш, значи трябва да идеш да се учиш при тях. Ти като обичаш един човек, ще научиш много работи. Ако не можеш да се учиш от онзи, когото обичаш, това не е обич. Аз разбирам под обич това – от някого всякога, като го обичаш, да можеш да се учиш. Като обичаш един скъпоценен камък, научаваш нещо; като обичаме хляба, от хляба научаваме нещо; ръката като изучаваме, научаваме нещо. Не само с палеца, но с всичките пръсти можеш да свършиш работа. По кой начин се върши работата? Ако пръстите не се подчиняват на този палец, каква работа можеш да свършиш? Като стегнеш ръката си в юмрук, кажи: „Искам моето сърце, моят ум, моята душа да бъдат едно с Господа!“. Като станеш, кажи: „Искам Господ да бъде на първото място!“. Свий си тогава ръката в юмрук. Господ като заповядва, започни работа! Като престане Господ да заповядва на един цигулар, заболи го ръката и казва: „Не искам да свиря“. Там, дето има любов, има щастие, има блаженство; там, дето няма любов, идат всичките нещастия; там, дето има достатъчно разбиране, има щастие. Казват: „Само едного трябва да обичаш“. В бъдещата култура, която иде, кого ще обичаш?

Еврейските пророци се бориха с идолопоклонството на своя народ. Целият сегашен свят трябва да се освободи от своето идолопоклонство. Нашите идоли ни заповядват, не ни заповядва Господ. Бог, Които ни е създал в света, ограничил ли ни е? Каква свобода ни е дал! Каква свобода е дал на очите ни, каква свобода е дал на ушите ни, каква свобода е дал на ръцете ни, на краката ни! Я вижте един музикант, като свири на пианото, каква

свобода има. Онзи, който не слуша Господа, не знае да свири. Онзи, който слуша Господа, може да говори; онзи, който не слуша Господа, не може да говори. Онзи, у когото Господ се е наместил на първото място, може да мисли; онзи, у когото Бог е на първото място в сърцето, може да пее. Онзи, у когото Господ е на първото място в душата, силен се проявява; там, гето Бог е поставен в човешкия дух на първо място, духът силен става. За да ставаме силни хора, трябва да поставим Господа на първо място.

Това Господ не го иска – аз ви казвам как сега въпросът. На мене не ми е рекъл Господ да ви кажа да Го поставите на първото място, Той това на въпрос не го прави. Ако по човешки трябва да ви говоря, Господ казва: „Оставете ги да си поблъскат главите; като се блъскат, блъскат, ще Ме познаят“. Това, което ви говоря, след хиляди години пак ще го приемете. Казвам ви да го направите, преди да ви е оголяла главата – не чакайте да дойдат и да ви заставят. Сега християнският свят очаква Христа. Христос всяка сутрин иде като светлина, а те го чакат на облаците да дойде. Ако очаквате Христос да дойде на облаците, аз ви казвам, че след хиляди години ще има голямо страдание – тази война е в облаците горе.

Аз ви говоря за един Христос, който така ще дойде в облаците: Той ще дойде със Светлината. Тогава ще има ред и порядък: затворите ще се отворят, мъртвите ще станат, болните ще оздравеят, невежите ще поумнеят, ще има братство и равенство. Братство и равенство има само когато Любовта дойде, когато Бог се постави в умовете наместо. Всеки човек трябва да постави Бога наместо в сърцето си, в душата си и в духа си. Това е идването на Христа в света, това е новата епоха. Всеки човек тогава става безсмъртен – това е вечното подмладяване в живота. По-хубаво нещо няма да има, когато поставиш Любовта в ума си. Цяла такава епоха ще има. Когато поставиш Любовта в сърцето си, цяла епоха ще има; когато поставиш Любовта в душата си, цяла епоха ще има; и когато поставиш Любовта в духа си, цяла

епоха ще има. Тия епохи ще започнат и тогава ти ще кажеш: „Сляп бях, а сега виждам. Слаб бях едно време, но сега съм силен. Невежа бях едно време, но сега вече зная“. Другите неща – пророчества, знания, ще изчезнат; ще остане Любовта, която прави човека господар – да се радва на всичките блага, които Бог е дал.

Казвам: поставете Любовта намясто, за да бъдете сънаследници на богатите блага не само за хиляди, но и за милиони години. Целият свят тогава ще се отвори пред вас. Като приемете Любовта, след като живеете на Земята, ще бъдете сънаследници на други слънца, навсякъде ще ходите на гости. Някои искате да идете на гости във Франция, в Германия. Хубаво е, ще има какво да научите... Но може да идете на Слънцето и на другите слънца. Това са далечни перспективи. Най-първо, като приемем Любовта, ще започнем да ходим на гости на хората, които са приели Любовта. Какви велики са хората, които имат любов! Тогава ще видите какъв е целият свят. Вашите съседни като приемат Господа, тогава ще видите какво нещо е човешката душа! Ще имате хиляди години да се посещавате и ще кажете: „Колко сме били невежи досега, не сме знаели какво богатство Бог е вложил във всички. Ще се възлюбим“. Тогава хората ще бъдат братя и сестри.

Сега остават трите: вяра, надежда и любов; а най-голяма от тях е Любовта, която трябва да се възцари в човешкия ум, в човешкото сърце, в човешката душа и в човешкия дух. Вярата и надеждата са служители на Любовта – те са двете ръце на Любовта, за да работи в света, за да направи света щастлив.

(Учителя прочете откъс от беседата „Новият свят“.)
„Душата е храм на Любовта, умът е светилище на Мъдростта, сърцето е олтар на Истината“.

Отче наш

21 март 1943 г., неделя, 5 ч. 30 м., София, Изгрев

ДВА ПЪТИ РОДЕНИ

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

Мисли, право мисли

Ще прочета 3. глава от Евангелието на Йоан.

Духът Божий

Размишление

В начало бе Словото

Тази глава е четена много пъти, и вие сте я чели. Ако човек идва на Земята, каква е неговата цел? Когато човек постъпва в едно училище, да кажем, учи се да свири, пък не може да свири на свят; или постъпва в рисуvalна академия, а не знае да рисува; или изучава ораторството, а не знае как да говори; или изучава филология и не разбира нищо, няма дарби; най-после ако яде човек, ако гледа, ако слуша, той трябва да знае какво е придобил чрез очите, чрез ушите, чрез устата, чрез ръцете, чрез краката, чрез стомаха, чрез гробовете си. Ако вашият стомах е развален и вие ядете, какво ще се ползвате? Първото важно нещо – стомахът на човека трябва да бъде здрав, за да свърши една работа. Защото и стомахът се учи, и гробовете се учат; мозъкът и той се учи, краката и ръцете също се учат – те са на училище. Човек едновременно се учи и преподава.

Сега представете си, че обичате да се занимавате с хорски работи. Има хорски работи, които са много приятни. Слушаш, че някой пее: хубаво е да го слушаш. Някой говори много хубаво – слушаш го, но той говори врели-недоврели. Двама души се карат, турят си какви ли не епитети. Ти като ги слушаш, започваш да разказваш

как са се поздравявали, повтаряш речите им, кой какво е казал. Сегашните съдии, когато някой е напсувал някого, ще питат: „Ти как каза?“. И той ще каже точно какво е казал. Мисля, че за в бъдеще трябва да има един микрофон и когато се псува, това да се запише на микрофона. Когато искат да знаят кой какво е казал, ще сложат плочата да се върти, та хората да се освободят, да не си цапат умовете. За в бъдеще, когато двама души се псуват, ще има микрофон и плоча – плочата ще свидетелства как са се псували, кой какво е казал, та човек да не го повтаря.

Животът изисква ученици, и то много добри ученици. Един баща очаква ли обикновен син, та да си харчи парите по него? Всеки чака надарен син: ако е талантилив и даровит, радва се бащата. Казвам: сега ние трябва да изправим една погрешка. Християните от 2000 години правиха една погрешка и в сегашния век изкупват греховете си. Евреите не искаха да стават проповедници, те казваха: „На нас не ни трябва да проповядваме, но да си осигурим работите като народ“. Кой ще ходи да проповядва за несретни работи?! Този човек като разправя, кой знае – я му е говорил Господ, я не.

Християните като приеха християнството, католическата църква го разбра така, че трябва да гони хората – да гони онези, които не вярват, както те вярваха. Създадоха Инквизицията³⁵ и опърлиха много свят. Дойдоха англосаксонците; те казваха: „Ние не искаме да пърлим хората. Господ ги е повикал и как ще вярват, това е тяхна работа, ние не искаме инквизиция. На нас ни дай парици и ние ще проповядваме, плати ни“. Каза Господ: „Идете – колкото пари искате, ще ви платим“. По-хубаво е с пари, отколкото другото: който не вярва, да ходи в огъня. Парите не могат да оправят света. Тогава дойдоха избрани хора, на които много се плаща, за да говорят. Много хубаво говори някой, но трябва да му се плати. Всички хора събраха много пари, за да им се говори много – значи бакалска работа стана. Игеш при бакалина, платиш много пари – ще ти даде хубава стока; платиш

малко – по-лоша стока ти дава. Християнството започна да проповядва според парите. В Америка, когато викат някой проповедник да каже хубава беседа, ще му платят 50–100 долара. Знаете колко са сто долара! Десет долара ако вземете, това са хиляда лева, сто долара са десет хиляди лева. За една беседа вие трябва да платите точно десет хиляди лева. Представете си, че аз по две беседи държа: два пъти по десет хиляди лева – двайсет хиляди. Как мислите изгревчани да ги платят?! Като излезете оттук, ще си говорите и ще кажете: „Оскуба ни двайсет хиляди лева, а какво научихме?!“. Тогава ще учите много добре: ако плащате, ще учите.

Тия методи са хубави, но не са методите на Любова. Какво ще говори един човек, който не обича Истината? Ако човек няма любов към музиката, той ще свири нещо, ще пее, но още като го чуеш, ти разбираш, че без любов пее. Свири някой цигулар: няма ли любов, нищо не излиза, цигулката не върви. Някой свири на пианото, но не върви: суха е мелодията, нищо не излиза – като че на някой пън бият кожата, гига се шум. Ние трябва да се позамислим. Вие казвате: „Да се свърши войната“. Тази война е от миналото, тя ще се свърши. Тя, войната, ще се свърши, но ние как ще свършим живота си? И между нас има война, и в нас има война – между ума и сърцето. Между сърцето и душата има вътрешен спор: един ден си разположен, другия ден не си разположен, имаш съмнения, подозрения. Искаш да правиш добро, но най-после казваш: „И с добро не става“. Искаш със сила – и със сила не става: онзи, който ти е направил зло, е по-силен от тебе. Ти речеш да го биеш: удариш му един шамар, той ти удари два; ти го удариш два, той те удари пет пъти.

Ние, съвременните хора, трябва да мязаме на хубави цветя – като цветята трябва да имате ухане. Като те посадят в земята, това е мъчението. Да израстеш от земята – значи победил си мъчението. Да цъфнеш – това е труд; да завържеш – това е работа. Ще започнете с мъчението в земята. Ще пуснеш корени и ще израстеш навън – това е труд. Работата, която увенчава – това е плодът. Бъдещият живот ще бъде пак на Земята. В

Притчите има едно място, където се казва: „Вселих се в Неговата обетована земя и наслаждението ми беше с човешките синове“. Обетованата земя къде е? Питаме: „Къде е онзи свят?“. Онзи свят е тук. Слепи сте вие и не го виждате – гледате нагоре някъде.

Има милионна част от микрона – милимикрон; има и още по-малки частички; има хиксове, които са още по-гребни. Един протон е един милион пъти по-малък от милиметъра. Какво знаем ние за протона, за електрона? Нищо не знаем, това са разни хипотези. Или какво знаем за злото или за лошите мисли? Те минават през ума ти и къде отиват? Не знаеш. Имаш едно неразположение, а не знаеш откъде иде. Във всеки един човек трябва да станат два процеса. Най-първо трябва да се родиш по плът, а след туй трябва да се родиш по дух. Роденото по плът върви по закона на индуското учение за кармата. Този въпрос и досега сега неразрешен. Вие поддържате, че човек трябва да се въплъти втори път. Като се родиш по плът, после трябва да се родиш и по дух. Единият процес е несъзнателен: баща ти и майка ти знаят, че се раждаш, а ти не помниш. При другия процес ти сам ще знаеш, че си се родил от вода и дух.

Та казвам: ако човек в този живот не се роди два пъти, пак ще действа колелото на кармата, тя ще се увеличава. Втория път ако човек не се роди по дух, не го чака добро, той върви в низходяща степен; ако се роди по дух, върви във възходяща степен. Втория път, като се родиш по плът, пак трябва да се родиш и по дух; третия път, като се родиш по плът, пак трябва да се родиш по дух. Вие питате защо е така. Защото не може да бъде другояче. Вие може да кажете, че човек трябва да яде. Да яде, но как? Като яде, да е недоволен ли? Не – да яде така, че да е доволен. Трябва да има едно приятно чувство, да се радва. След като си ял, ти се увиваш – заболял те е коремът. Това ядене не струва. По плът ядене – това е коремоболие. Що е раждане по плът? Коремоболие. Що е раждане по дух? Ще се радваш. Казваш: „Искам така да ям“. Ако те заболи корем, това

е ядене по плът; ако не те боли корем, по дух е яденето. Всякога, когато ядеш зле, това е по плът, а когато ядеш добре, е по дух. Ясна трябва да бъде идеята ви.

Пита Го Никодим и Христос му казва: „Ти си учител Израилев, тия работи не ги ли знаеш?“. За да се родиш, ти трябва да се смалиш. Когато минаваш през голяма врата, няма какво да се смаляваш. Да допуснем, че отиваш в един двор с каруца или с автомобил, а вратата е много малка: ще оставиш автомобила и ще влезеш сам през вратата, не може да влизаеш с автомобила вътре. По плът роден, значи с автомобила да си влязъл в двора, а по дух роден, значи вратата е много малка, тесен е пътят. Следователно щом дойде твоят автомобил, и шофьорът отвън ще остане, и ти ще излезеш от автомобила, ще влезеш в тази врата и ще идеш на гости там, дето те викат.

Сега вашето разбиране какво е? Вие като влезете в онзи свят, викате другите хора: още сами не сте влезли, а викате другите да дойдат там. Някой път аз говоря и вие казвате на някои: „Елате да слушате“. Онзи, който слуша, казва: „Я е вярно, я не. Такива работи всеки ги казва“. Щом слушаш Божественото Слово, ако не се запалиш от него, ти не го разбираш. Когато слушаш едно Божие Слово, ако сърцето ти не гори, ако умът ти не свети, ако душата ти не проявява своята сила, ти не разбираш Словото Божие. Вие казвате: „В наши времена да е говорил Христос“. Ако беше говорил във вашите времена, мислите ли, че ще Го разберете по-добре? Ще ви каже Христос: „Напусни жена си, ти не можеш да живееш с нея. Напусни я, за да си намери друг, да си живее с него, и ти да проповядваш“. Казваш: „Как ще я напусна?!“. Ти си търговец, а Христос ти казва: „Раздай всичко и иди да проповядваш“. Казваш: „Как ще го раздам, деца имам?!“. Ние всички искаме лекия живот. Толкова години гледам и това не ми харесва – аз не виждам герои.

Мога да ви кажа, че главата ми е побеляла от това, да ме питат: „Ще мога ли да живея с него?“. Казвам: „Можеш да живееш добре.“ „Да се ожения ли?“ „Ожени се“. Дойде после – оплаква се, че не живее добре. Сега ще се

научите да живеете добре. Понеже тебе баща ти и майка ти те родиха без любов, ти остана недоволен от баща си и от майка си; ожени се и сега твоят възлюбен ти дава първите уроци. Какво искаш от него? Най-първо ти си се приближил много близо до него. Тя казва: „Той ме бие“. Много близо си дошла: ако беше на един километър, щеше ли да те бие? Ако ти беше на сто метра, нямаше да те бие, но сега си дошла наблизко, дотегнала си на човека – и има бой.

Като се ожени човек, колко време трябва да бъде близо при възлюбения? Фокус има. Искаш ли да фотографираш някого, няма да останеш до самия него, но от пет-десет метра ще го фотографираш; няма да отидеш и много далече. Когато хората се залюбят, хванат се ръце за ръце, прегърнат се... Аз казвам: скоро ще се бият. Виждам пияните хора: щом се напият, хванат се под ръка, прегърнат се. Мене не ме радва това прегръщане на пияните. Казвате: „Ама имат близост“. Нужна е близост на човешкия ум. Ако имаш хубава мисъл за един човек, ти си наблизко; ако имаш хубаво чувство за един човек, ти си наблизко. Ако не мисля добре за вас, не съм ви близък; ако вие не мислите добре за мен, не сте ми близки. Ако не мислим добре за Бога, не сме близки за Него. Ние искаме да Го видим. Не е въпросът за виждане – във виждането има вътрешно знание.

Сега в какво сега вашите погрешки? Сега аз се радвам, че печеля много в този живот. Като не ме слушат хората, придобих много: виждам къде се крият погрешките в хората. Да речем, идвали са да ми кажат: „Защо не му кажеш?“. Питам: „Що да му кажа?“ „Да не говори това“. Отговарям: „Кажете му вие“. Не мислете, че ако кажете нещо на един човек, той ще ви послуша. Ако не ви слуша любовно и вие не го слушате любовно, всичко е напразно. Ако с любов не ви говоря, това е напразно – без любов светът не може да се спаси. Бог има любов към нас, но ако ние нямаме любов към Бога, спасението не може да дойде.

Христос казва: „Както Ме е Отец възлюбил, така и Аз ви възлюбих“. Ако ние не можем да възлюбим другите

хора, както Бог ни е възлюбил, не може да гоиде спасение в света. Сега това трябва да го разглеждате лично. Някой път възразявате: „Нима другите хора живеят по-добре?“. Не е там въпросът, аз поставям въпроса така: „Тия хора обичам ли ги тъй, както Бог ме обича?“ – на себе си казвам това. Как ме обичат, това е друг въпрос, това е тяхна работа; но важно е аз как ги обичам, понеже мярката е Бог – Бог ме е обикнал.

Сега аз ви говоря като на ученици, проповядвам ви една лекция. Някой път има трудни работи, много трудни работи има, които се учат. Да обичаш, това не е лесна работа. Съвременните ученици изучават любовта на шишетата. Гледам, някой носи един билник – той има любовта на билника, любовта на единия килограм, на двата, на петте или на десетте килограма; едва съм видял до двайсет и пет килограма да носят. Казват: „Много тежко е“. Никакви билници не носете: Любовта е едно обширно езеро, много голямо езеро с най-чистата вода, с най-чистата енергия. Идете при езерото и го вижте – имате достатъчно изобилие. Няма да питате дали аз ви обичам. Ако аз извадя от моето шише и ви дам, ще кажа: „Почерпих го“. Ако сте при езерото, ще кажете ли, че сте почерпили някого? Няма да питате или да правите въпрос, че обичате някого. Щом казвате, че го обичате, то значи сте при шишето.

Петър каза: „Аз, Учителю, Те обичам“. Христос каза: „Петре, твоята любов е от малко шише, три пъти ще се отречеш от твоего шише.“ „Как, аз не се отричам?!“. Човекът ако няма Божията Любов, той всякога се отрича. Аз нея я наричам ограничена любов, тя не може да издържи на най-малкото изпитание – веднага човек се съблазнява. Отиваш за Бога да работиш и там ще пожертваш живота си: както ти каже Бог, тъй ще живееш. И светът иска самоотричане. Онези, които отиват на бойното поле, не умират ли? Какво придобиват онези, които умират на бойното поле? Правят възпоменания, че той е умрял за своето отечество. За онзи, който умира за Царството Божие, Христос казва: „Голяма радост става“. Ти като умреш за това, ще те посрещнат светиите и ангелите,

ще носиш новия живот. Казвах: „Той умря“. Умря бедният Лазар и отиде в лоното Авраамово – посрещнаха го ангелите. Умря и богатият – посрещнаха го дяволите в Ада, вътре засъхна гърлото му. Раят и Адът са близо. Казва богатият: „Отче Аврааме, изпрати Лазар да ми понамаже гърлото“. Отговори Авраам³⁶: „Не може да дойде Лазар“. Казвам: сега ще стане едно от двете – или като Лазар ще идете при Христа, или като богатия ще идете в Ада. Вие ще кажете: „Ние сме от Неговото учение“.

Не уповавайте на тази фирма, на новото учение: единственото нещо, на което аз разчитам, това е Любовта. При Бога мога да ида, ако Го обичам – тогава всякога мога да ида. Щом не Го обичам, далече съм от Него – това трябва да го знаете. Не слагайте в себе си лъжливи работи. „Любовта отпосле ще дойде!“ Не, без любов човек е далече от Бога. Бог ни е възлюбил и ние трябва да Го възлюбим. Ако не възприемеш светлината и не я изпратиш навън, ти си сляп. Тази светлина, като я възприемеш, ще я изпратиш навън! Отражение става: изпратиш я навън и виждаш света. Това, което виждаме, то е рефлексията на светлината, която влиза в очите. Онзи, който няма тази рефлексия, е невежа. Казвате: „Светлината ще ни научи“. Ако приемеш светлината с любов, ще прогледаш, ако не я приемеш с любов, въпросът е друг.

Та казвам: пречистете вашите възгледи. Без любов при Бога не се отива, без любов знанието у човека не остава. Без любов животът не остава, никаква добродетел без любов у човека не остава. Може да имаш нещо временно, но всичко ще изчезне, ще останеш като богатия в Ада. По какво се отличават богатият и Лазар? Богатият беше постоянно недоволен, макар че имаше ядене, пиене, веселие, хора да му свирят. Лазар имаше струпеи, седеше при вратата на богатия и беше доволен. Кое е по-хубаво: да бъдеш болен и да си доволен или да бъдеш богат и да бъдеш недоволен? Кое е по-хубаво: да ядеш пищна храна и да те боли стомахът или да ядеш сухия хляб и да си здрав? Аз предпочитам сух хляб със здрав стомах, отколкото пищна храна с болен стомах.

Когато някой го боли стомахът, казват: „Развил му се е пъпът“. Щом му се е развил пъпът, това е едно нездравословно състояние; когато не е развит, това е здравословно. Когато на някой му е развит пъпът, трябва да го разтриват. Най-добрата разтривка прави Любовта. Ако Любовта не разтрива вашето сърце, ако Любовта не разтрива вашия ум и душа, нищо не се постига. Казвате: „Като идем в другия свят...“. Ако заминете в другия свят и не се отворят очите ви, какво е оня свят? Трябва да влезете в общение със светите. Питате: „В онзи свят прозрял ли е някой ясновидец?“ – имате едно такова понятие за ясновидството.

В този живот човек може да влезе в общение и със светите, в този живот човек може да гледа оня свят и да бъде в общение с ангелите, но Любов трябва. Без любов не мога да говоря с един ангел, с един светия, но не с такава любов, човешка. Съвременните хора, когато изучават тия гребни същества през микроскоп, трябва да имат светлина, която да ги озари – и като гледат през микроскопа, ги виждат. Защо по същия начин и ние да не можем да видим онзи свят? Всички проповядват: „Като умрем“, а аз казвам: сега, като живеем. Като умрем, ще видим точно това, което сега виждаме, понеже човекът като беше в Рая, Бог му каза така: „В който ден ядеш, ще умреш“. Господ каза на Адам, че в който ден яде от забраненото дърво, ще влезе в този живот, в който сме ние на Земята. И като яде човекът, веднага влезе. Ние поддържаме другото учение на Земята, казваме: „В който ден ядеш от плода, като Бога ще станеш“. Това, което каза змията, стана ли? Ева стана ли като Бога, Адам стана ли като Бога? Изгубиха и туй, което имаха. Не се самоизмамвайте: непременно трябва да се сложи на първо място послушанието!

В какво седи послушанието? Без Любов никой не може да види Лицето Божие. Без Любов никой не може да възприеме Истината, без Любов никой не може да възприеме знанието. Без Любов никой не може да възприеме истинския живот, без Любов никой не може да възприеме свободата, без Любов никой не може да възприеме рабо-

тата. Бръкнеш в джоба си, гоише един беден човек, гадеш нещо и казваш: „Направих добро“. Това не е добро – при даването на пари човекът се огрешава. Дам на някого пет пари, дам му един лев, той ме псува. Дадеш му един лев, а той те гледа, че си добре облечен, и казва: „Дай ми пет лева“. Не се учете да давате пари – с един лев и с пет лева работа не става. Хората на новото учение трябва да знаят, че парите са за една обмяна в света, но в новия живот не поставяйте парите за развлечение в Любовта, не цапайте умовете си с тях.

Не са лоши парите, но ако мислиш, че с пари можеш да направиш добро, ти се заблуждаваш. Ти като гадеш, нека да не те знаят. Бог, Който прави всичките добрини в света, прогласява ли това? Той изпраца светлина, но казва ли, че Той е изпратил светлината? Като е създал света, казал ли е, че Той го е направил? Мълчи Бог, но самите неща говорят за Него как се проявява Любовта.

Допуснете сега, че аз проповядвам, а вие не възприемате Словото, отлагате. Това, което съм проповядвал, вие не сте го приели, Словото не сте го приложили. Сега съм решил всичко туй го вземам и аз да го приложам. Всичко, каквото съм проповядвал, аз ще го направя; всичката работа, която вие трябваше да свършите, аз ще я свърша. Няма да искам нищо, аз ще я свърша; и оттам насетне ще кажа: „Господи, аз им говорих и аз ще свърша всичките работи. Затуй ги възпитавай, както Ти намериш за добре“. Няма да се откажа, но ще река: „Много добри хора са, но не можах да им проповядвам. Аз ще ида да видя къде е моята погрешка“. Вие ме питате дали ще ме видите в оня свят. Сега ме виждате, но там без любов не може да ме видите. Ако имате любов, ще ме видите... Не трябва да се самоизмамвате по този начин: временната любов я оставете настрана. Тя за света може да е важна, но там е важна Любовта на Бога, която е основа на Божествения свят. Не мислете, че аз искам да ви съдя – не, казвам ви какво трябва да бъде моето отношение.

Вие казвате, че Христос беше много миролюбив. Той мина покрай една смокиня, която нямаше плод, каза нещо

лошо за нея и тя изсъхна. Вие седите и гледате: сега гонят евреите, но знаете ли, че и вас ще ви гонят? Можете ли да минете без гонение, ако не любите Бога? За всеки човек, който не люби Бога, естествено ще дойде гонение. Само Любовта е път, по който можем да се избавим от всичките нещастия, които идат в света. Християните много добре разбраха това. Ония християни, които станаха мъченици, тръгнаха по пътя на духовното раждане и приеха страданието, за да се избавят от кармата. Те свършиха с кармата и влязоха в живота на Любовта.

Гледам, вие тук разбирате новото учение така – да си уредите живота, да имате апартамент, автомобил, да имате хубава заплата, хубаво ядене. Не е лошо това, но аз другояче гледам на въпроса. Детето трябва да се роди здраво, умно и талантливо, а всичките други блага ще дойдат – те идат като последствие. Но ако това дете е бездарно, никакви блага няма да дойдат. Ако приемем Божествения живот и Божествения Дух, всички тия блага ще дойдат. Казано е там: „Няма нито един, който да е оставил баща си и майка си и който да не е приел стократно и за в бъдеще вечния живот“. Значи Любовта трябва да влезе. Не ви говоря насила, но казвам: „Законът на Любовта е изпълнение на Волята Божия“. Насила се взема Царството Божие. Аз ви говоря, че ако не се насилите, по този път в Царството Божие не можете да влезете.

Вие мислите, че като ме слушате, това е всичко. Не, и приложение трябва! Не само вие, но и аз каквото ви говоря, трябва да го прилагам. Аз сам се връзвам: каквото говоря, то засяга мене най-първо. Вас то засяга само веднъж, мене – два пъти. Всяко слово, което съм говорил, ме връзва. Ще ме питат: „Ти говори ли това? А изпълни ли го?“. Ако аз не изпълня всичко онова, което съм говорил, ако и вие, които сте ме слушали, не сте го изпълнили, вие имате една отговорност, аз имам две отговорности. Трета отговорност аз не приемам – ако вие не изпълните нещо, ще носите товара си. Искам да ви кажа закона – не се осланяйте да казвате: „Нали ни обичаш“. Че ви

обичам, това ви дава условие за спасение, но Любовта трябва да влезе във вас като побудителна причина. Най-първо трябва да възприемете Любовта – и от нея да излезе животът. Трябва да обикнете Мъдростта – и от нея да дойде знанието, трябва да обикнете Истината – и от нея да излезе свободата. Или казано с други думи: трябва да възприемете Духа на Бога да работи вътре във вас. Сега не казвам, че не сте го възприели, но ще дойде изпит, ще ви изпитат.

Една сестра иде при мен и ми казва: „Колчем съм дошла, все имам най-доброто разположение. А ти ще ме понадялаш малко...“. Тя идва и ми носи позлатени работи. Аз вземам, изтърквам позлатеното и виждам, че не са златни – с позлатени работи не се лъжа. Някоя пък сестра носи кален предмет: виждам калта, но предметът е златен. Тази сестра я уважавам повече, по-умна е. Носете кални работи, но златни, отколкото позлатени работи и чисти. Ние не искаме позлатено християнство – искаме кално християнство, но на което съдържанието е златно. Трябва да разбираме това. Вие казвате: „Новите хора“. Оставете православната църква как върва, оставете и евангелистите да си върват, както искат. Евангелистите върват в парите, православните върват в умрелите, а окултистите върват в прераждането, че в следното прераждане всичко ще се оправи. Парите помагат и умрелите помагат, но онова, което свързва хората, то е Божествената Любов. Тази любов трябва да дойде.

Ние имаме любовта на хората, която е подействала да се родим по плът. Човешката любов е подействала, сега Божествената трябва да подейства да се родим. Представете си, че аз вече съм роден от Бога. Един човек, който е роден от Бога, може да пее много хубаво; един човек, който е роден от Бога, може да рисува много хубаво; един човек, който е роден от Бога, може да говори много хубаво. Един човек, който е роден от Бога, може много сладко да яде: той е доволен, в неговото лице има усмивка, няма задна мисъл. Ти сега се учиш да рисуваши – мислиш ли, че имаш любов? По плът си роден. Хората,

които са родени по плът, те учат това изкуство; по дух които са родени, те са гени. Още като се роди това дете, трябва да му проповядват – някой дух носи своето благо. Роденият по плът има свои дарби; може душата му да е талантива, но важното е в родения по дух. В него остава онова, онаследеното богатство, което никой не може да му отнеме. Сега говоря за неща, които трябва да се разбират. Ако смъртта нас може да ни лиши от всичките ни способности и от живота, който имаме, той е временен живот. Онова, от което смъртта не може да ни лиши, то е Божественото. Любовта, която престава, е човешка; любовта, която не престава, е Божествена.

Ако човек не се роди от Бога, гневът Божий остава. Който не е повярвал, писано е в Евангелието, че всеки човек, който не е роден от Любовта втори път, гневът Божий остава върху него. Та сега единственото нещо, с което може да влезете в Царството Божие, то е Любовта. Любовта е пътят, нищо друго – няма друг път. Сега на вас толкова са ви говорили и вие мислите по някой път, като умрете, да видите Христа. Не зная как така вярвате на сенките... В България колкото са ми казвали, че са видели Христа, това е сянка – те вярват в един Христос на сенките. Казва Христос: „Ако думите Ми пребъдат във вас и ако вие пребъдете в Мене...“, а това значи: ако думите Ми пребъдат във вас с любов и ако вие пребъдете в Мен с любов – „...то Аз и Отец Ми ще дойдем и ще направим жилище във вас“, което значи: тогава ще ви се изяви и вие ще изявите своята любов.

Вие сте изоставили тия работи и казвате: „Да повярваме в Господа Исуса Христа и ще бъдем спасени“ – вие и домът ви. Право е, спасение в Любовта има. Щом се родиш изново, ти си в Царството Божие – няма какво да търсиш спасението. Казвам: онези, които не са родени още, да се родят; онези, които са родени, да проявят Любовта, за да дойдат Христос и Отец Му да се изявят. Онези, които не са родени, да се родят, а които са родени, да проявят Любовта и да започне идването на Царството Божие. Ако за Сина Человечески кажете, че

е тук или там, Писанието казва: не вярвайте! Защото там, дето е Любовта, има светлина, там има виделина, всичко има. Та там, дето не е Любовта, мрак има. Там, дето е Любовта, хората се споразумяват, а дето я няма Любовта, смразяват се.

Сега няма какво да ни безпокои – сегашния свят Бог го възпитава. Войната е наказание от Бога за изправление. Сега е едно от най-големите наказания, което е предсказано, понеже християнските народи не приеха Любовта; следователно по закона на кармата мъздовъздаянието иде. Питат: „Как ще свърши войната?“. Някои са лансирали идеята, че съм казал, че на 22 март ще свърши войната. Дотогава, докато хората не приемат Любовта, войната няма да свърши, няма да престане; в който ден те приемат Любовта, ще престане войната. Единствената сила, която носи мир, е Любовта. Когато всички обърнат ума си към Бога, когато всичките християнски народи кажат: „Ще изпълним Волята Ти“, тогава войната ще престане. Дотогава, докато искат да стане тяхната воля, войната ще продължи; докато вие искате на Земята да си уредите работите, войната ще продължи. Когато решите да извършите Волята Божия, да гоиде Царството Божие на Земята, тогава вашият живот ще се уреди.

Който не е роден, да се рогди. Ще кажете: „Как ще стане?“. Както е казал Христос на Никодим – тия работи ги знаете. През една тясна дупка как се минава? Всичкото въоръжение, което имаш, ще го смъкнеш, ще оставиш всичко настрана и ще минеш само с най-тънките грехи. Всички ония мисли и желания, които нямат нищо общо с човешкия живот, ще ги оставиш настрана. Следователно три неща трябва да останат: това, което изтича от Любовта, това, което изтича от Мъдростта, и това, което изтича от Божията Истина – то трябва да бъде в човешката душа, за да минеш по тесния път. Или казано с други думи: Любовта е изпълнение на Волята Божия, в Любовта се прославя Името Божие, а във волята – Царството Божие. Божията Любов е тесният

път, по който всички сегашни хора трябва да минат – по този, тесния път.

Няма какво да разискваме дали това е право или криво. Влез там, в пътя на Божията Любов – няма да мислиш кой е прав. Път, в който е Любовта, е прав; път, в който Любовта я няма, не е прав. Сила, в която е Любовта, е сила; сила, в която Любовта я няма, не е сила. Мисъл, в която Любовта действа, е мисъл; мисъл, в която Любовта не действа, не е мисъл. И животът, който сега живеем без любов, е едно мъчение.

(Учителя прочете пак 3. глава от Йоана: „Роденото от плътта плът е“.) Без Любовта страданията са неизбежни, с Любовта радостите идат естествено; Любовта ражда всичките блага, които човешката душа търси. Като решим да служим на Бога, Той ще ни благослови и ще имаме всичките Му благословения – и Той ще се интересува от нас. Щом Го обичаме и вършим Волята Му, Той се интересува от нас. Сега ние не вършим Волята Му, а Той ни гледа като своенравни деца и мисли как да поправи живота ни. Всеки ден Го послъзваме, казваме, че ще поправим живота си – и всеки ден не го поправяме, все за утре оставяме. Казваме: „За утре ще остане“, но отиде животът ни. Кажете и свършете: онези, силните от вас, кажете и свършете!

Някои от вас сте като онзи евангелски проповедник в Русе. Той проповядвал Словото Божие и пред църквата му имало един сляп човек. Казва си: „Като изляза, ще кажа на слепия човек: в името на Исуса Христа прогледай“. Като свършил проповедта, отишъл при слепия, но си казал: „Ами ако кажа и не стане?“. Той се отказал да каже на слепия да прогледа. Вие си казвате: „Аз ще се родя“, пък после ще се запитате: „Ами ако не се родя?“. Това е един личен въпрос: в душата си, в себе си ще го кажете! Няма да казвате: „Аз отивам да се моля, но пак нищо няма да стане“. Онова, което обещавете пред Бога, направете го, кажете: „Господи, с любов вече ще работя“. И като кажете, подгържайте го! А вие кажете нещо на Господа и после Му се извинявате. Тогава ид-

ват нещастията. Вие казвате: „Господ нас не ни обича“. Не е право: ние всички страдаме от чрезмерната Божия Любов – Той повече ни е обичал, отколкото заслужаваме. От любов страдаме, не от безлюбие: страдаш, че някой има къща, пък ти нямаш. Ако всичките хора бяха бедни, страданията щяха да бъдат по-малки. Между богатите хора има състезания, които произтичат от земния живот на ражданията, но това е живот на безлюбието.

Сега да ви оставя мисълта: като се родите, гледайте да бъдете в много добри ръце. Като отидете да се раждате, гледайте да попаднете в любовни ръце, а не в лоши. Едно дете, което слеза от невидимия свят, трябва да избере най-добрата майка и най-добрия баща. Ако не ги изберете, тогава ще имате страдания. Ще изберете да се родите, да се положите в ръцете на Божия Дух: ще се родите от вода и Дух, от две неща – няма да търсите никого друго. Сега за да се родите изново, трябва да потърсите Божия Дух, а Той ще намери водата. Вие ще намерите Духа, Той ще намери водата и ще се родите. Като намерите Божия Дух по любов, вие не се смущавайте за водата – Духът ще намери водата и тогава ще се роди човек. Първото нещо, като намерите Духа, е да приемете Неговата Любов – съгласете се с Него и тогава ще бъдете родени тъй, както Бог изисква в Словото Си.

Искам да ме разберете добре: сега вие живеете на Земята и направихте Божественото да бъде слуга на нашия земен живот, направихте земния живот цел. Сега ще намерим обратното: ще поставим Божествения живот на първо място, а земния живот ще направим слуга. Както сме живели досега, ще обърнем наопаки нещата. По-напред карахме Господ да служи на нашия живот, а сега ние ще служим на Бога. Тук, на Земята, имаше ядене и пиене. По-напред карахте хората да ви служат, а сега те ще ядат, а пък вие ще им служувате по Божествено.

Отче наш

28 март 1943 г., неделя, 5 ч.с., София, Изгрев

ДВАТА ВЕЛИКИ ЗАКОНА

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

Мога да кажа

Размишление

Ще прочета 9. глава от Евангелието на Марко.

В начало бе Словото

Тук има доста противоречия: отрежи си ръката, отрежи си крака... Когато един вълк се хване в капана, ако се хване с единия крак, за да се освободи, той предпочита да си прегризе крака, отколкото да го хванат цял. Ако цял те хвърлят в огъня, за предпочитане е да изгубиш един уд, отколкото да изгориш. Когато вълкът се хване с двата крака, не си прегризва крака. (*Учителя даде да се прочете от книгата „Отворени форми“⁶⁷ лекцията „Истинска опора“ на стр. 34.*)

Изгрява Слънцето

Всички хора страдат от еднообразие: и светските хора, и религиозните, и философите, всички страдат от това. Съвременните философи още поддържат философията на Аристотел³⁸ и Платон³⁹ отпреди 2500 години. И религиозните хора от паметивека поддържат все същите идеи. Да се поддържа само една идея не може, понеже човек расте. Детето като расте, не може да се задоволи със същата храна, с която майка му го е хранила – с мляко от гърдите си; щом стане възрастно, то иска по-твърда храна. По някой път вие имате навици, както

когато сте били малки; както майка ви ви е носила на ръце, имате желание тъй да ви носят и сега, така да се обхождат добре с вас. Майка ти две години те носи, но като станеш на три-четири години, започне с пръчицата по задницата, плесници има. Най-първо детето е генерал – каквото заповядва, изпълняват го; но като стане по-възрастно, започват да му заповядват. Това дете като стане възрастно, уволняват го от генерал и го правят редови. Не само редови ще станеш, но ще те уволнят съвсем, нищо няма да остане от тебе.

Сега ето и другото заблуждение. Казвате: „Не живеем добре, но в оня свят ангели ще бъдем“. Оставете се от това ваше живеене! Пияницата живее като пияница – той пие вино и не мисли дали светия ще стане. Войникът, който ходи на бойното поле да се бие, този убие, онзи убие – мисли ли, че светия ще стане? Мислите ли, че бакалинът, който продава, светия ще стане; мислите ли, че един философ, който пише книги, светия ще стане? Мислите ли, че една красива жена, която се облича по десет пъти на ден, светия ще стане? Красотата е само едно условие за светийството; да бъдеш велик, това е едно условие. Целия си живот велик няма да бъдеш, цял живот философ няма да бъдеш – това са периоди.

Три неща има в живота, които са важни в Божественния живот: Любовта, която дава и която носи живот; Мъдростта, която дава знание; и Истината, която дава свобода. Ако ти не познаваш Любовта, животът не може да дойде в тебе; ако не познаваш Мъдростта, знанието не може да дойде в тебе: ще имаш само знание, от което хората умират. Ако не познаваш Истината, свободен не можеш да бъдеш. Много пъти хората говорят за любов, но имат една любов от картошки, имат една любов от домати, имат една тричена любов. Често слушам да казват: „Умирам от любов“. Аз не съм срещал досега нито един, който да е умрял от любов: от безлюбие милиони хора умират, но от любов да е умрял някой, не съм срещал. Аз съм разглеждал този въпрос. Някоя мома иска да умре, но под думата *умиране* разбира да влезе в един друг

свят: тя иска не само да умре, но и да оживее в друг свят. Когато иска да умре, момата иска да се влюби в някой момък; и обратно, когато момъкът иска да умре, иска да се влюби в някоя мома.

Значи някой път човек иска да обеднее. Някои религиозни хора казват, че не искат много богатство, че искат сиромашия. За онези, които искат да обедняват, разбираме, че искат два пъти по-богати да станат. Когато някой ми говори за умирање, аз седя на десет метра от него – той гледа да ме хване. Хич няма да умре, ще оживее. Котката често умира при гупката на мишката. Тя седи при гупката ѝ и казва: „На издъхване съм. С философия се занимавам, наскоро мисля да напусна този свят, не ме интересува нищо тук“. Мишката пита: „Право ли е?“ „Домегнало ми е вече, няма за какво да мисля. Виж, затворила съм си очите, не ме интересува нищо“. Тя седи със затворени очи и мишката ѝ вярва. Мишката е по-умна от котката, котката не е така умна като нея.

Правил съм наблюдение на мишките – много умни същества са те. Някой път туря направен нов капан, сложа кашкавал или пастърма вътре, седя отдалече и наблюдавам. Мишката излезе и като погледне, не влиза в капана. Ще се качи на капана отгоре, ще слезе отдолу – разглежда, прави научни изследвания; отива отпред, отзад, отстрани, отгоре; влезе в капана, но не тегли кашкавала – разгледа го как е закачен и пак излезе навън. Всичко изучава мишката, всичко знае, само едно нещо не може да определи – че капанът ще се затвори по-скоро, отколкото тя мисли. Тя си казва, че като дръпне това парче, се осигурява за цяла седмица. Мисли си: „Доста е голямо това парче, а аз не съм много лакома“. Едно нещо не знае мишката – че капанът ще се затвори по-рано, отколкото може да излезе навън.

И ние в света всичко знаем, само едно нещо не знаем – че капанът ще се затвори по-рано и ще останем в него. Гледам всичките религиозни заключения – всеки религиозен човек в капана остава. И философите имат един въпрос, който разрешават, и всеки философ в капана остава:

няма някой, който да не е останал в капана. Щом остане мишката в капана, мърда си главата и казва: „Втасахме я сега“.

Въпросът е прост: седнеш ли да ядеш, какво ще философстваш? Ако седнеш, преди да си ял, и започнеш да философстваш за хляба – откъде е дошъл, от какво е направен, какви химически елементи съдържа, кой го е месил, в коя фурна е печен – ще изгубиш всичкото настроение. Най-първо, като седнеш, трябва да бъдеш радостен, че хлябът те е посетил – ще завържеш приятелство с него. Ще вземеш този хляб, ще го погладиш малко и ще кажеш: „Много ми е приятно, че се намираш на нашата трапеза. Аз ще ти направя една голяма услуга, ще те приема вътре в себе си. Най-първо ще имаш едно мъчение, ала за малко време ще бъде; след това аз ще те въведа в моя рай. Най-първо ще влезеш в стомаха. Малко некултурни са тия жители на стомаха... После ще влезеш в гробовете – те са по-културни. И най-после ще влезеш в човешкия мозък, гето са най-културните. Там ще те назначат на добро място“. Сега преносно говорим. Този хляб, който е дошъл при вас, има нещо, за което да ви обича.

Вие седите, гледате една ябълка и казвате: „Случайно е“. Някои обичат тази ябълка, тя е предмет за учение. А вие изядете ябълката, без да можете да прочетете какво е написано на нея. Една ябълка трябва да я прочетеш и тогава да я ядеш. Всички ядете ябълките, без да ги четете. След като сте живели гвайсет, трийсет, четирийсет, петдесет, сто години, животът ви се обезсмисля, съвсем се обезсмисля. Защо на младини има какво да ви стимулира, а на старини няма? Според мене, според моето разрешение на живота, ето в какво седи смисълът: младите трябва да работят, възрастните трябва да промишляват, а старите да се учат. Старият като остарее, тогава трябва да учи: да си вземе торбата, на училище да ходи, защото тогава умът му е дошъл намясто – да учи. Сега е обратен процесът: младите ги пращат на училище да учат, а оставят старите да промишляват – това, гето няма да го бъде. Старият вече мисли за

смъртта си, казва: „Ние свършихме“. Какъв смисъл може да има едно такова разбиране за живота? Гледа се някой и казва: „Остарях“. Остаряхте – защо? Това е крива идея. Младите трябва да работят, възрастните – да промишляват, а старите да се учат. Остарели сте – ще вземете торбичките да се учите и като се учите, ще се подмладите. Младият трябва да работи, защото в работата ще добие ония материали за знанието – трябва му сила.

Та казвам: ако ние, съвременните хора, не можем да изменим този порядък, ако мислим тъй, както сега, резултатите ще бъдат същите. Много пъти вие се спъвате: някой ти се моли и молбата му не е послушана. Някои неща у вас не стават бързо, някои стават бързо. Много проста е работата. Допуснете, че вие сте един член на Слънчевата система. Да допуснем, че както гревните приемаха, че има седем планети до Сатурн, те така и създадоха цялата своя философия. В новите времена откриха Нептун и Уран, а сега са открили още планети. Едната е голяма като Земята, а за другата предполагат, че е шестнайсет пъти по-голяма от Юпитер, пет хиляди пъти по-голяма от Земята. Представете си, че сега вие живеете на Меркурий – тогава съобщенията от Слънцето ще бъдат много лесни. Живеете ли на Венера, ще се угължи времето; живеете ли на Земята – още по-късно ще пристигат съобщенията. Ами ако живеете на Марс, на Юпитер...

Когато работите у нас не стават, ние се намираме далече от Слънцето, когато бързо стават, близо сме до Слънцето. Ние не разсъждаваме така, искаме и на края на Слънчевата система работите да станат бързо. Не разбираме законите: в материалните закони това е невъзможно. Най-първо ние, съвременните хора, изпълнили ли сме онова, което Бог изисква? Всички по колко пъти се колебаем дали това е Божествено, или не. Няма нито един от вас, на когото Господ да му е казал да направи нещо, и той веднага да го е направил. Ти седиш ден, два, мислиш – и след една седмица го направиш. Знаеш ли колко дълго

време е това? Но ти искаш, като се помолиш, молитвата ти да бъде веднага послушана. Казвам: дотолкова, доколкото слушате, дотолкова и молитвата ви ще бъде послушана; ако вие отлагате, и за вас ще отлагат. Ти отлагаш – и твоята работа се отлага; ако бързаш – и за тебе бързат. Казвам: ако услужите на един ваш приятел, и той ще ви услужи; ако не му услужите, и той няма да ви услужи – в това няма изключение. Ако любиш, и тебе ще те любят. А вие казвате: „Трябва да ме любят“.

Казано е: „Любете враговете си“. Това е друг въпрос. Две неща трябва да знаете: любовта с пари не се плаща и с добро не се плаща – Любовта се възнаграждава с любов, обичта се оценява също само с любов. Две мерки има в света, които трябва да имаме: щом те люби някой, обичта е тази, която заплаща за любовта. Ако ти не обичаш, значи на онзи, който те люби, не му се отплащаш. Ако онзи, който те обича, ти не го любиш, не можеш да му се отплатиш. Казвам: ние имаме едно неразбиране – искаме да бъдем обичани, да бъдем любени. Това са два велики закона в света, които действат. Единият е закон на човешкия дух, а другият е закон на човешката душа. Любовта е закон на човешкия дух, а обичта аз я наричам закон на човешката душа. Според мен няма друго разрешение.

Ако човек не може да вложи доброто в сърцето си, той добър не може да стане. Ако човек не може да вложи справедливостта в ума си, той справедлив не може да стане. Ако човек не може да вложи красотата в своята душа, душата му не може да се облагороди. Ако човек не вложи разумността в духа си, той човек не може да стане. Доброто в сърцето, справедливостта в ума, красотата в душата и разумността в човешкия дух, събрани заедно, това е човекът. Тогава чрез сърцето можеш да правиш добро, с ума си можеш да проявяваш справедливост, а с душата си – да проявяваш Божествената красота в света, да бъдеш радостен. В красотата всеки се радва: единственото нещо, което нас ни радва, това е красотата. Хубавите работи нас ни радват: хубавите извори, цвето-

вете, слънчевите лъчи, дърветата, които растат. Всяко нещо, което е красиво, то ни радва; всяко нещо, което е разумно, ни помага да можем да растем и да се развиваме.

Та сега вие имате старите идеи: „Да дойде да ни спаси Христос, да си пролее кръвта за нас“. Хубави работи! Ако дойде Христос днес, Той ще проповядва това: доброто в сърцето, справедливостта в ума, красотата в душата, разумността в духа. Какво ще ми разправяте друго?! Казвам: ако един българин няма доброто в сърцето си, ако няма справедливостта в ума си, ако няма красотата в душата си и ако няма разумността в духа си, той не е българин. Ако един англичанин няма доброто в сърцето си, ако няма справедливостта в ума си, ако няма красотата в душата си и разумността в духа си, не е англичанин. Ако един германец няма доброто в сърцето си, няма справедливостта в ума си, няма красотата в душата си и разумността в духа си, не е германец. Ако един русин няма доброто в сърцето си, ако няма справедливостта в ума си, ако няма красотата в душата си и разумността в духа си, не е русин. Моята мярка за всичките хора е тази. Важното за мене е човекът да е човек, после да е българин. Българинът е уг на човечеството, англичанинът е уг на човечеството, германецът е уг на човечеството, русинът е уг на човечеството, всичките народи са удове на човечеството: вие сте удове.

Сега седите и мислите има ли оня свят. Аз отговарям положително. Щом доброто е във вашето сърце, щом справедливостта е във вашия ум, щом красотата е във вашата душа и щом разумността е във вашия дух, и този свят има, и онзи свят има. Щом ги няма, нито този свят го има, нито онзи свят съществува. Щом ги имате, вие имате най-великото бъдеще; щом ги нямате, вас ви очаква най-голямо нещастие. Тъй се ди въпросът.

Сега гледам тук, че приятелите се смуцават. Издаден е някакъв учебник в България и там пишат, че всичките най-лоши работи идат от Бялото Братство. Казват за нас: „Еретици са, големи еретици“. Какво да се прави сега, като хората говорят лошо? Аз се чудя на съвременните

религиозни хора – те са бедняци. Въръжете се с най-доброто оръжие. Човекът, въръжен с доброто, е въръжен с най-доброто оръжие; човекът, въръжен със справедливостта, е въръжен с най-доброто оръжие; човекът, въръжен с красотата и разумността, е въръжен с най-доброто оръжие. Ако ги нямате, с какво ще се борите?

На мене са ми разправяли, че мечка като срещнеш и не бягала, опасно било. Аз имах само един случай с мечка. Това беше в Маричината долина преди повече от трийсет години. Вървя с двама души евангелисти – единият проповедник, доста образован човек, другият също евангелист. Аз нося един чадър и други няколко души вървят по-напред. По едно време гледам, една мечка иде отгоре. Вече е приближила на около шест-седем метра, върви надолу вгълбена, с наведена глава. Аз се обръщам към евангелиста и му казвам: „Слушай, имаме една гостенка“. Спирам се, искам да направя път на мечката, че много тихо върви. Проповедникът като се обърна, спъна се от едно дърво, падна и вдигна двата си крака нагоре срещу мечката. Аз се спрях да гледам мечката: тя се уплаши и се върна назад по долината, тръгна нагоре по пътя, по който е дошла. Не съм виждал мечка така да бяга. Проповедникът каза: „Уплаших се, че ти не бягаш, и си помислих аз да бягам“. Рекох: „Ако не бях останал да гледам мечката, тя щеше да те сдави. Петнайсет секунди тя ме гледаше и аз я гледах. Тя гледа едно същество с краката нагоре – и мене ме гледа; не може да разреши въпроса и си казва: „Трябва да се бяга“.

И на вас ви казвам: обърнете краката на евангелиста срещу мечката, спрете се и гледайте мечката в очите – и ще се уреди работата. В този живот, в материалния живот, и най-лошите условия са условие за разумния живот. Онзи, който падне, е материалният живот, а онзи – разумният живот, трябва да бъде обърнат с главата към Слънцето. Ние не трябва да седим и да разискваме въпроса къде е Господ, какви са Неговите отношения и какви са нашите отношения към Него, а трябва да изпълним Волята Му, защото Бог е едно любещо същество. Той

е толкова чувствително същество, че не търпи никакво противодействие. При всяко колебание в нашия ум Бог се отдалечава и ние оставаме да носим последиците за нещата, при които сме били против. Изпълним ли Волята Му, тогава имаме Неговото благословение.

Казвам: няма нещо по-хубаво от това, когато човек вътре в душата си е готов да изпълни Волята Божия. Тогава неговото небе е ясно, той има всичкото благословение, за него всичко се нарежда в света. Ако и на бойното поле бъдеш с Бога, войната ще престане. Ако Господ не е с тебе, хората ще се бият; ако Господ е с тебе, войната веднага ще престане. Вие ще попитате: „Как ще престане?“. Тренианията тогава ще са такива, че веднага всичките хора ще бъдат полезни, моментално ще изчезне желанието да се бият. Даже Земята, ако дойде в присъствието на Божието лице, ще се разтопи. Каква е вашата вяра? Можем ли да заповядваме да престане войната? Тогава трябва да се въоръжите с Любовта. Няма в света по-мощна сила от Любовта. Човек трябва да се въоръжи с нея и да я употреби за доброто. Няма какво да се церемоним със света. И мечка да има, тя ще се отбие; или пък ти трябва да се отбиеш. Тя като мине покрай мене, ни най-малко няма да се нахвърли отгоре ми. Една мечка ако постъпи с мене както една муха – например тя ходи отгоре ми, аз я духна и тя хвъркне – това е едно изопачено състояние. Мечките, това са изостанали човешки души в далечното минало.

На мен ми разправяха следното, то се е случило в Карнобатско. Хванали едно мече и една българка го подувала. Като станало голяма мечка, един ден, когато минавало през селото, то идва при тази жена, която го е подувала. Приближила мечката, коленичила при краката на жената и започнала да ги лиже. Мечката помни и признава, че жената я е кърмила, тя е останала благодарна. Ние, съвременните хора, забравяме да отдадем благодарност на онова същество, което се е грижило за нас през хилядите векове. Трябва благодарност! Сега всеки мисли как да бъде големец, коя държава да бъде силна. Това са второ-

степенни работи. Първо е разумността, второ – красотата, трето – справедливостта, и най-после е доброто, ако отиваме от горе надолу. Ако вървим от долу нагоре, първо е доброто, после – справедливостта, красотата и разумността. Ако слизаме отгоре е по един начин, ако се качваме нагоре е по обратния начин.

Това са сега новите работи. Вложете ги в живота си, за да не бъдете еднообразни. Не ви правя никакъв упрек, но ви казвам закона: ако вървите по този път, ще имате успех. Аз ви казвам, че ако приложите доброто в сърцето си, справедливостта – в ума си, красотата – в душата си, и разумността – в духа си, ще се освободите от всичките болести, които имате, ще се освободите от цялата сиромашия в света, от всичките бедствия, от всичко ще се освободите. Направете опит! Може да имате несполучлив опит, но той няма да се прави, както сега правите опита. Изисква се сериозна работа: да намериш в сърцето си най-доброто място и да го гадеш на доброто; това добро да ти бъде един стимул. Трябва да поставиш справедливостта в ума си и тя да ти бъде подтик за работа, красотата да бъде подтик за душата – храна е това днес. Разумността е подтик на твоя дух. Само така може този свят да се поправи – светът може да се поправи чрез любов и обич.

Това е във висшите светове: всичко може да се поправи чрез добро, справедливост, красота и разумност. Това са сили и ако ние не ги приложим, другите работи са празни. Доброто е път за Любовта, справедливостта е път за Любовта, красотата е път за Любовта, разумността е път за Любовта. Доброто също е път за обичта, справедливостта е път за обичта, красотата е път за обичта, разумността е път за обичта. Вън от тия пътища нищо няма да се постигне: Любовта и обичта се постигат чрез тях и тогава ще имаме резултати. Вън от този път ще имаме сегашния живот, пълен със страдания. Ние сега се отклоняваме от пътя на доброто, отклоняваме се от пътя на справедливостта, отклоняваме се и от пътя на красотата. В красотата човек постига благородството на душата си.

Та няма да ви кажа сега: „Извагете окото си!“. Аз ви казвам така: „Ако те съблазнява окото ти, сложи доброто в сърцето си; ако те съблазнява ръката ти, сложи справедливостта в ума си; ако те съблазнява животът, сложи красотата в душата си; ако те съблазнява богатството, сложи разумността в духа си“. Това е новото. Първото е неразбрано, а това е малко по-разбрано. Когато Христос казва: „Извади окото си, ако те съблазнява“, Той иска да каже: „Сложи доброто в сърцето си“. Каже ли: „Отрежи крака си“, това значи: „Сложи доброто!“. Кракът е доброто. Ние трябва да пожертваме нещо – жертва трябва да направим!

В иносказателния език трябва тълкувание. Казва ли ти се: „Извади!“ – ти трябва да знаеш как да извадиш. Като извадиш житото от хамбара в ден, който е влажен, ще го развалиш. Ако извадиш житото, когато е сухо времето, и го посадиш, ти вършиш добро. Всякога, когато знаем как да поставим доброто в сърцето си, когато знаем как да поставим справедливостта в ума си, когато знаем как да поставим красотата в душата си и разумността – в духа си, това е новият живот. „Ще изпратя Духа Си и Той ще ви научи.“

Приложете Любовта в духа си, приложете обичта в душата си – и бъдещето е ваше.

Отче наш

4 април 1943 г., неделя, 5 ч.с., София, Изгрев

СЛУГИ, УЧЕНИЦИ, СИНОВЕ

*Добрата молитва
Сила, здраве е богатство
В начало бе Словото*

Ще прочета 20. глава от Евангелие на Йоан. Чели сте я много пъти, но 20. глава означава: ако умре, човек може ли да оживее? Това се чете като събитие, което е станало. Тази глава се отнася до всеки един човек. Като умре, ще може ли, тъй както е писано в главата, той да възкръсне? Тогава написаното има смисъл. Да участваме в един живот, в който хората ядат, а ние да умираме от глад, няма смисъл; за гладния има смисъл да участва в живота на яденето. Казвам: това е за онези, които трябва да ядат, а не за онези, които трябва да гладуват. (*Учителя прочете главата.*)

Духът Божий

Обикновеният живот става тягостен, повтарянето на едно и също нещо също става тягостно. От обикновеното ние трябва да влезем в необикновеното, в извънредното. Нещата не трябва да се повтарят много пъти, а само веднъж. Ние, като повтаряме обикновените работи, ставаме обикновени, изгубваме всякакъв интерес.

В детинството имаме едно желание – детето иска да стане възрастно. Като стане възрастно, то има желание да влезе в живота, да стане търговец; на него му трябва един съдружник. То намира съдружник, подобен нему; те влагат стока и започват да я продават. По някой път спечелват, по някой път изгубват. След това се разделя фирмата: единият я напуска по-рано, другият – по-късно. Казват, че тия ортаци са се разделили, останали са

обидени и са осиромашали. Като го срещнеше онзи едно време, тогава беше голям борец, с черна коса, със светли очи; сега е грохнал, върнал се е от бойното поле на живота и казва: „Отиде търговията вече“.

Във фигуративен смисъл ви говоря. Всеки мисли да си поживее, да се ожени, да има деца. Да се ожениш – това значи да си създадеш една голяма мъчнотия. По-голяма мъчнотия от женитбата няма: който няма беля на главата си, да се жени. Разбирайте ме правилно: не искам да мислите, че съчетанието, че тази женитба трябва да я изхвърлим. Двамата тогава имат да извършат една велика работа. Но да вземеш една книга от висшата математика, да се занимаваш с тези висши задачи и да не можеш да ги решиш – какво разбирате под това? Искаш да влезеш в един семеен живот, искаш да станеш баща. Ти като станеш баща, ще идеш при Бога и Той ще ти даде един дял. Мъжът като иде при Бога, Той му дава един дял, едно женско страдание. Майката като иде при Господа, Той ѝ дава друг дял – едно мъжко страдание. Тъй щото бащата донася женските, а жената донася мъжките неща. Казват: „Защо Господ създаде жената?“. Тя отиде при Господа и женското дойде. Най-първо Ева отиде при Господа и дойде Адам; после, като отиде Адам при Господа, той заспа и дойде Ева на Земята.

Та казвам: някои блага вие не можете да ги приемете, ако не идете при Господа. Мъжът донесе Любовта – като дял му се даде Любовта. За да се яви Любовта, на нея ѝ трябва греха – така се явява животът. Когато майката отиде при Господа, на Земята идва Мъдростта, знанието. Следователно жените не са носители на Любовта – те отхранват Любовта, а носят Мъдростта. Мъжете не са носители на Мъдростта – те носят Любовта. Всеки един от вас си има известни опитности. Чели сте книги, чели сте романи, опит имате. Гледал съм как някои автори описват майката. Не съм срещал нито един автор – нито в старо, нито в по-ново време, който да опише една майка и един баща както трябва – те винаги ги описват както не трябва. Ако някой е чел и може да ми даде друг пример, аз ще му благодаря. Мисля, че един само е писал...

Няма по-хубаво нещо от това, да срещнеш един баща, който е ходил при Господа: Любовта е дошла с него. Няма по-хубаво нещо от това, да срещнеш една майка, която е ходила при Господа – тя е донесла Мъдростта. Няма по-хубаво нещо от това! Няма по-хубаво нещо и от това, да срещнеш една сестра, която представя туй, което бащата е донесъл. Няма по-хубаво нещо от това, да срещнеш един син, който да представя туй, което майката е донесла. Следователно при брата се проявява Божията Мъдрост, при сестрата се проявява Божията Любов. Но любовта на сестрата – това е отражение, едно огледало. Братът е огледало и сестрата се оглежда в това огледало. На другата страна, когато Ева се роди и дойде в света, Адам беше огледало, а тя се оглеждаше.

Сега когато човек се оглежда в живота, това е едно нещо; когато друг се оглежда в него, е друго нещо. Пита някой: „Защо се оглеждаш в мен?“ „Искам да видя дали си срещнал бащата на Любовта.“ „Защо ме гледаш?“ „Гледам те дали си срещнал майката на Любовта.“ „Какво искаш да ми кажеш?“. Това е животът. Без любов никой не може да възкръсне. Любовта, която имаше Христос към Бога, тя Го възкреси; а това, което Го представи, е Мъдростта, която Го въздигна. „Отче, прослави Ме със Славата Си, която имам“. Предназначението на Любовта е едно нещо – тя носи живот. Предназначението на Любовта на Земята е, че тя носи живот, но това е във връзка с бъдещето, с растенето, което човек ще постигне.

По някой път някои от вас много се концентрирате, обиквате земята повече, отколкото трябва. Човек трябва да обича. Ако обича Земята повече от Слънцето или ако обикне земния живот повече от духовния, той е на кривия път; ако обикнеш духовния живот повече от земния, пак си на крив път. Чудни са хората, когато казват: „Земният живот нищо не струва“. Това е неразбиране. Земният живот е една подготовка, през която ти трябва да минеш. Ако не слезеш и не минеш през всичките изпитания, не можеш да влезеш в духовния живот. Земята е Божествена врата. Ако мислите, че не е Божествена

врата, това е друг въпрос. Когато считате Земята като врата за живота, това е друг въпрос. Бог създаде света, Бог създаде и човека. Сега имаме предвид само хората, създадени от хората. Много хора, които срещате сега, са копие на художници, които са нарисували картини на хора или са направили скулптури, но това е човешко дело. Гледаш някой човек – от восък е направен, но като че може да ти заговори. По някой път ще заговори, но като го пипнете, пак не е човек.

Казвам: в нас има едно Божествено начало, нещо, дълбоко скрито; каквото и да направиш, има един глас, който ти пришепва: „Бъди добър“. Любезно ти говори: „Бъди добър, да не повтаряш тази погрешка втори път“. Кажеш някоя лоша дума, нашепва ти: „Бъди добър, втори път не произнасяй тази дума“ – учи те той. Или ако постъпиш криво, казва: „Не се постъпва по този начин“. Облечеш се, той казва: „Така човек не се облича“. Станете сутрин, някой е турил лявата си ръка в палтото ви и пита: „Какво има – лявата или дясната ръка?“. Аз нямам нищо против: ако искаш да придобиеш знание, сложи си лявата ръка; ако искаш любов, сложи си дясната ръка в палтото. Ако сложиш дясната си ръка в палтото, отиваш – това, което искаш, няма да го получиш. Ако излезеш от къщи и поставиш на земята първо левия си крак, ще придобиеш едно нещо – не че е лошо; ако тръгнеш с десния крак, ще придобиеш друго познание.

Сега аз ви говоря във връзка със съзнателния живот. Под думите *ляв крак* разбирам това: да започнеш живот с добротата. Ти с добротата ще придобиеш едно познание; ако си с Божествената правда, ще придобиеш друго познание. Ако изучаваш красотата, ще влезеш в друг свят; ако изучаваш разумността, пак ще влезеш в друг свят. Сега повтаряме и казваме: „Разумен да бъдеш човек“. Ти не можеш да бъдеш разумен, ако не влезеш в разумния свят – предметно учение трябва. Не можеш да бъдеш красив, ако не си бил в света на красотата; не можеш да бъдеш справедлив, ако не си бил в света на справедливостта, в човешкия ум; не можеш да бъдеш добър, ако не си бил в

света на доброто. Всички неща от книгите, от теориите – това са работи, на книга построени, от тях умира човек. Представете си, че отивате при един ваш приятел, който ви угощава с картини. Покаже ли ви една бучка захар, вие имате право да я близнете. Представи си, че имаш сто души приятели и сто пъти близнеш една бучка по малко с езика. Какво ще бъде това ядене – само си го докоснал с езика! Аз не съм за близването. Като идеш при един твой приятел, трябва не само да си близнеш, но цялата бучка да ти даде. Тази бучка не трябва да бъде квадратна, а обла; и най-малко да бъде десет грама тежка. Ако бъде двайсет или трийсет грама, нищо. После не трябва да бъде твърда и корава, а мекичка – като я туршиш в устата, да се топи, да усещаш едно благоухание.

Та сега вие ще кажете, че едно време апостолите са писали, че Йоан в неговите послания е написал това, което е видял и опитал. Казват: „Видях, пипах и опитах“. Те са описали опитности, а не теории. Христос ги изведе в един свят и им каза: „Не се допирай до Мене, не съм възлязъл при Отца Си“. Когато Христос изведе двама души от учениците Си горе на планината, от кой свят беше? Това не беше в Палестина – Той ги изведе горе. Мястото, което се описва исторически, не е мястото, където дойдоха Илия и Моисей, от съвсем друг свят беше. Учениците със своите души се повдигнаха. Сега някои от вас казват: „Ние да бяхме там“. Да бяхте вие там, щяхте да спите, нищо повече. Ако очите на човека не са приспособени за тази светлина, той ще мижи. Както Моисей слезе от Божествения свят: тогава лицето му беше светецо и той трябваше да си тури було, че евреите не можеха да го гледат. Това показва, че един ден, като дойде Христос, няма да могат да възприемат Неговото учение. Те си сложиха було за онова, което учеше Христос. Това, заради което не приеха учението на Христа, то е булото – булото, което и Моисей имаше на лицето си, забуленото лице.

Ако Слънцето се забули, какво ще стане с нас? Ако Земята се забули, какво ще стане с нас? Когато някоя

булка се забули, както имат обичай в България, това е Моисеевият закон. От всичките забулени булки нищо не излиза. Един обичай казва: „Забулена булка“. Забулената булка знаете ли на какво мяза? Според турския обичай жената не трябва да я виждат мъжете. Един турски бей, понеже не можел сам да си избере другарка, пращал роднини и приятели, но не мъже, а от женски пол – майка си, сестра си или братовчедка си, та те му избирали. Венчал се той, а булката била забулена. След като се венчал, тя се отбулила пред него и го попитала да ѝ каже пред кого да се явява, кому да се показва – на бащата, на братята, на някои роднини. Като се показала пред него, той така се отвратил, защото тя не била красива, че ѝ казал: „Показвай се на когото искаш, но не и на мене“.

Ние нали искаме да видим някого? Той не се е явил такъв, какъвто е. Когато се открием, трябва да бъдем красиви, а не да крием своята красота. Това е душата, животът: значи ти си минал през училището на доброто, минал си през училището на правдата и си влязъл в красотата. Когато влезем в разумния свят, ще влезем само с придобитото знание – това е знание. Красотата е едно знание, което човек има в себе си; правдата е едно знание, което имаш; доброто е едно знание. В доброто Бог е вътре. Само тогава можем да Го видим: тогава, когато влезем в доброто, ще познаем Бога, че е благ; когато влезем в света на Правдата, ще видим, че Той е всеправеден. Каквото и да ни се случи на нас, Бог не е безучастен: Той присъства там, защото онова, което ние ще приемем, Той трябва да го превърне за добро. Ако Бог не присъства, нещата всякога се явяват такива, каквито не са. Ние страдаме от постъпки, където Господ Го няма. Щом не е там, те мъчно се изправят; там, където Той присъства, погрешките лесно се изправят. На Земята ние искаме да бъдем щастливи. Без доброто, без правдата, без красотата, без разумността не можем да бъдем щастливи.

Някой от вас казва: „Аз обичам едн-кого си“. Аз обичам една картина. Не е въпрос вие да обикнете моята картина: какво ще се ползвате, ако обикнете картината?

Нарисувана е хубаво, очите на тази картина светят, но какво ще се ползвате от нея? Ако чрез тази картина вие намерите пътя, ако разберете как да идете на това място, да влезете в този свят, който сме рисували, да пиете от водата, да ядете от хляба, да приемете светлината му, тогава ще знаете. Но да видите само картината е празна работа, губене на време. Вие казвате: „Да видим Христа“. Че не сте ли Го видели на картина?! Толкова картини има нарисувани, коя е вярна? Като Го видите, ще проверите как Христос ще ви говори оттам. Като видите Христа в очите, ще познаете какво нещо е красотата, ще почувствате какво нещо са красивите очи. Като видите ушите Му, ще прозвучи най-хубавата музика, която някога сте слушали, като по радио. Като видите устата Му, тогава ще внесете в себе си най-хубавата храна, която някога сте яли. Това разбирам под красотата.

Сега казвате за някого: „Уста има“. Какво влиза в тази уста? Врата е тя: устата е врата за Любовта, която трябва да влезе и да излезе свободно през човешката уста. Музиката трябва да влезе и да излезе през човешките уши; красотата трябва да влезе и да излезе през човешките очи. Казва Христос: „Мир вам“. Може ли да имате мир? Значи мирът трябва да бъде там, в света на доброто. Мирът трябва да бъде в света на правдата; той трябва да бъде в света на красотата; трябва да бъде в света на разумността. Това значи „Мир вам“. Ако мирът не присъства във вашия свят на доброто, ако не присъства във вашия свят на правдата, ако не присъства в света на красотата на вашата душа, ако мирът не присъства в разумността, тогава Истината не може да ви се открие.

Аз искам да ви говоря с един положителен език. Казвате: „Той е добър християнин“. Така не се говори! Аз бих рекъл: „Не е добър християнин“; и ще кажа: „Много добър е, но още не е посят, в хамбара е“. Добрият човек е даровит, но всичките дарби трябва да се посеят, да минат през известни изпитания, да излязат от земята, да минат през опитности.

Някой казва, че не знае да свири. Така не се говори! Може да свири човекът, много е даровит, но салонът не е отоплен. При 25 градуса студ не може да се свири: много даровит е, но само отоплете салона хубаво. Този салон трябва да бъде стоплен с огъня на Любовта. После, ако вечерно време се даде концертът, трябва да го осветите със съзнанието, за да светне. После трябва да има една отлична публика, приготвена да го слуша. Когато слушам един концерт, аз нося със себе си трийсет милиарда души. Милиарди знаете какво е! Всички са си отворили ушите и слушат. Слушам и аз и гледам, че всяка душа разбира концерта. Рагвам се и аз, който последен давам ухо, рагвам се, че те всички се ползват от концерта. Аз се запознавам с всички тези трийсет милиарда души.

Какво ще ми кажете за това? Това е Божественият свят и нещата там стават другояче. Ти влезеш ли в един салон, дето всичко е тъмно и нищо не знаеш къде има – светът е забулен. Щом стане светло, милиарди неща стават видими. Виждате колко хубаво е облечена Природата. Как става това, мъчно може да се обясни. Онези, които ви обясняват отвътре, това са вашите приятели. Всеки приятел ще ви каже по една сладка дума, разнообразие има. Вие се върнете у дома радостен и казвате: „Видях това, видях онова“. Това се вижда само когато Любовта ви пришенва, вижда се само когато Мъдростта ви пришенва, вижда се само когато Истината ви пришенва. Не говори ли Истината, не говори ли Мъдростта, не говори ли Любовта, нищо не можете да видите. Вижда се само това, което животът пришенва; вижда се само това, което знанието пришенва; вижда се само това, което свободата пришенва.

Представете си, че ще се явите при Господа – какво ще Му кажете? Ще идете да Му се оплаквате, че на Земята не са се отнесли с вас добре някой ваш брат или някоя сестра, а че вие много сте работили, че сте ги обичали, че сте пожертвали всичко заради тях. Туй ли ще Му опишете? Не! Ти отиваш само за едно нещо при Господа. Ако си жена, отиваш за Знанието и за Мъдростта;

ако си мъж, отиваш за Любовта и за Истината. Мъжът отива за Любовта и за Истината – тях Истината ги съединява. Всяка една жена търси Любовта, понеже я няма. Казват, че жената носи Любовта. Тя търси Любовта – размесени са работите. Вие мислите, че мъжът носи Мъдростта. Лъжете се: той търси почитанието от жената, търси само тя да го упътва. Ще кажете: „Как го упътва жената?“. Майка му го упътва. Ако тази майка не беше ходила при Господа, за да му донесе Любов... Сега цях да употребя една дума – може ли да познаете коя е? Аз ще ви я кажа, после ще ви дам тълкуване какво значи: *говедо*. *Го* значи да иде, *веди* значи да се учи – тя ще му донесе книга да учи. *Говедо* значи той да иде да се учи. Като ти каже някой *говедо*, значи иди да се учиш.

Именно затова вие дойдохте на Земята – да идете да се учите, да придобиете знание. Сега ще кажете: „Той ми каза говедо, обиди ме. Няма да му простя двайсет години“. Това е една сладка дума. Първоначално думата *говедо* е била много лоша. Пак ще употребя една дума – *калтав*, *калтазан*. Това е турска дума, още по-лоша. Аз да ви кажа какво значи говедо. Това е мило и красиво учение. На един човек аз няма да му кажа *говедо*, но ще му река: „Колко си мил, колко си красив! Много ми е приятно, че те срещам“. Това значи: „Какво говедо срещнах, ти си едно говедо, което за първи път срещам“. Кажи: „Колко си мил, колко си красив!“, а ти кажеш другата дума. Лошо звучи думата *говедо*. Даже аз като кажа някой път *говедо*, богва ме нещо.

Противоречия ще има, че бащата иска да учи майката на това, което не знае; майката пък иска да учи бащата на това, което тя не знае. Там е всичката драма в живота: бащата учи майката на това, което той не знае, и майката учи бащата на това, което тя не знае. Та казвам: само майката може да заведе бащата при Бога за Знанието; само бащата може да заведе майката при Бога за Любовта – така седи законът. Христос слиза в света. Какво носи Христос? Мъжкият принцип е Той – значи ще ни заведе при Любовта. Всички сега чрез Христа трябва

да приемем Любовта. Само Любовта в света спасява този свят, учи го да се жертва, никои друг не може. Никакво спасяване, никаква жертва, никакво самоотричане не може да стане без любов. Постижението, възрастването на нещата иде чрез Божествената Мъдрост. Хубаво разбиране трябва да имаме: всички трябва да започнем с Христа, с Любовта; Христос трябва да ви заведе при Бога.

Вие докато не видите Господа, не можете да разберете света. Не да Го видите по картини, а наистина трябва да Го видите. Той казва: „Не съм възлязъл още“; и казва: „Отивам да ви приготвя място“. Като ги изведе Христос, те видяха този свят – и тогава вече бяха готови да умрат. Петър вече не се отричаше, както първоначално; всички апостоли станаха герои и ходиха в другия свят. Когато човек се запознае с Любовта, няма нещо невъзможно за него. Дотогава, докато не е запознат с нея, той пада и става; щом се запознае с Любовта, става вече герой: плачене няма, скърцане със зъби няма, недоволство няма. Преди да е дошла Любовта, човек ще има всичките противоречия. Противоречията съществуват по причина на всички тези тълкувания. Какво ще видиш на небето, когато е покрито само с облаци; как ще наблюдаваш звездите? Нито пък Слънцето можеш да видиш – ти ще имаш съвсем друго понятие за него. Когато небето се очисти, тогава виждаме звездите, които представляват всичките велики добродетели; те представляват всичките велики добродетели, които Бог е вложил във Вселената. Това са слънца: онова, което ние виждаме, това са възможности в този свят.

Та казвам сега: тази година Христовият Великден е облечен с хубава греха. Виждате всички гървета как са облечени – великденски са облечени. В тази война иде нещо добро за хората. Много християни ще се запознаят с Любовта. Целият свят е придобил една нова фаза на Любовта, която ще се придобие на Земята. Сега всички ще бъдете герои. Не можете ли да бъдете герои? Вие ще попитате: „Да не би да умрем?“. Ако отидете без Христа, трябва да умрете; ако отидете с Него, няма

да умрете, гратис ще пътувате по треновете. Без Него ще платите, а плащането е смърт. Христос като отиде, трябваше да плати билета. Знаете колко скъпо костваше този билет! Вие не можете да си представите каква грамадна сума плати Той! Фигуративно говоря. Онова, което Христос имаше в Себе Си – онези страшни изпитания, докато очисти този път на хората, за да дойдат да познаят какво нещо е Любовта, това е страшна работа. Тия заблуждения, наслоени в човешките умове, наслоени в човешките сърца, наслоени в човешките души и в човешките тела, те са ужасно нещо.

„Мир вам!“ „Мир вам“ значи да влезете в света на доброто; „Мир вам“ е да влезете в света на Правдата; „Мир вам“ е да влезете в света на красотата; „Мир вам“ е да влезете в света на разумността. Или казано другояче, вие ще влезете в света на Любовта, на Мъдростта и на Божията Истина.

Та казвам: на този Великден обърнете един нов лист на вашия живот. Досега, както ви гледам, се радвам, защото виждам по вашите лица, че много сте страдали. Чета там каква ли не поезия, какви ли не любезни стихотворения чета, писани от вашите възлюбени. Но ако всичко това написано израсте, то ще бъде най-голямото благо. Пожелавам всички тия поетични неща, които са написани по вас, да израстат, да ги извадите от хамбара и да ги посеете. Знаете ли колко хубави работи са написани?! Виждам написано: „Откакто те видях, аз възкръснах“. Че е възкръснал, възкръснал е! Аз друго бих казал: „Откакто те видях, моят живот се осмисли. Откакто те видях, тъмнината изчезна“. Това са хубави работи. Може да ви цитирам и хиляди други работи...

Нали вие имате убеждение, че ще умрете. Така не се умира. Аз да ви кажа, че ако умирам, не искам да умра на бойното поле мърщина; ако умирам, аз не искам да умра за един човек. Нека да ме прати Господ някъде, на някоя земя, за да проповядвам на хората. Като ще направя нещо, да го направя на свят: да вдигна десет, двайсет килограма, да вдигна цялата Земя и да я понеса, да вдигна

и цялото Слънце, разбирам; но не да вдигам пращинки. Великите подвизи велики резултати раждат.

Ако искате, приемоте Любовта добре. Има нещо важно: Любовта не е дар. Всички неща се даруват, но не и Любовта. Всички се заблуждават, като искат Любовта да е дар. От всичко можеш да направиш дар, но от Любовта не можеш да направиш дар. Любовта никого не ограничава: нито сама се ограничава, нито някого другото ограничава. Тя е единственото благо в света, което примирява всички неща. Някой казва: „Аз му подарих своята любов“. Вие се заблуждавате: другите работи стават подарък, доброто може да е дар, но за Любовта зная, че тя не е дар. Любовта – това е изявление на Бога в Неговата вечност, в Неговата благост. Апостол Павел казва: „Око не е видяло онова, което Бог е приготвил за онези, които Го любя“.

Любовта е едно благо, тя не е един дар. Не давайте вашата любов дар никому, защото ще направите погрешка; не приемайте любовта за дар от когото и да е. Всеки дар приемам, но в дар Любовта никога не приемам – това е унижение за Любовта. Да се дарява Любовта, това значи аз да мога да взема Господа и да Го дам дар някому. Идеята е много смешна. Казва някой: „Аз дарявам моята любов“. Че Бог е Любов – значи ти Го оценяваш, даваш Го в дар. Ако ти Го подариш, какво ще стане с тебе? В Любовта аз бих предпочел да вляза в този човек, да му стана слуга, да работя заради него, та да го повдигна, отколкото да му кажа, че давам Господа в дар. Предпочитам аз да служавам... Бог е благ.

Сега трябва известни ваши възгледи да ги проверите, за да премахнете спънката, с която ние се спъваме. Любовта не е скъпоценен камък. Скъпоценните камъни са произлезли от Любовта, животът е произлязъл от Любовта. Всички неща са произлезли от Любовта, но тя е единственото нещо, което е неделимо. Туй, което е неделимо, то не може да бъде дар. В него ние се движим, в него живеем и съществуваме. Какво тогава ще дариш някому?!

Тогава в новото учение, за да възприемете Любовта, вие трябва да възстановите Господа в себе си, да Го

сложите на първо място, на Неговото свещено място, в тайната стаичка. Вие всички трябва да Му станете слуги и да Му служувате. Или Той да ви стане Учител, а вътре вие да Му станете ученик и да служувате. Слугата служи на физическото поле, ученикът – в духовния свят; а третото положение е това – Бог трябва да ви стане Баща, а вие да сте Негови синове.

Слуга, ученик, син – това са трите свята. Най-първо трябва да бъдем слуги, след това да бъдем ученици, и най-после да бъдем Синове Божии. Бог трябва да бъде в нас Баща, а ние да бъдем послушни синове, които да носят Любовта, с която Той ни е обгърнал.

Отче наш

25 април 1943 г., неделя, 5 ч.с., Великден, София, Изгрев

БЛИЗО Е

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

Ще прочета 4. глава от Първо послание на Петър.

Духът Божий

Ако апостол Петър пишеше послание в сегашните времена, малко по-другояче би го написал: че е близо времето в нашите времена, на прага е. Сегашните християни имат повече знания и теории за живота, тогавашните имаха повече една вътрешна опитност. Има неща, които чрез човешкия ум не могат да се добият. Вие не можете да придобиете Любовта чрез ума. Да умувате какво нещо е Любовта – това е празна работа. Всеки човек, който се опита да разбере Любовта чрез ума си, освен че няма да я намери, но ще се обърка.

Ние имаме пет сетива, чрез които се добива знанието. Има неща, които се придобиват чрез знание, чрез светлина – тогава изучавате само светлината. Едно тяло дава само отражение на краските, друго тяло дава само звукове. Това е слушането – то става чрез слуха. Трети тела дават ухане – това е само качество. Уханието е онова, което излиза от тях. Някои дават известна сладчина – това се усеща чрез нашия вкус. Четвърти тела, които са топли или студени, се възприемат чрез осезанието. Животът обаче е нещо повече. Тези усещания са външни органи на живота, но животът не е нито светлина, нито звук, нито ухане, нито сладчина, нито студ, нито топлина. Питаме: „Какво нещо е животът?“. Опитайте го! Това, което опитвате, то е животът. Туї,

което се изучава теоретически, е заблуждение. Любовта, която се изучава теоретически, е заблуждение. Това е като едно здание, което е съградено по всичките правила: стените му са перпендикулярно вдигнати, но утре, когато то се събори, от неговата форма нищо не остава.

Нас някой път ни привлича тялото на някого. Вземете това – в съвременната любов ни привлича строежът на тялото; очите и ушите също имат нещо, което привлича. Повече човека го привлича топлината, която има другият. Ако се ръкуваш с някой човек, който има студени ръце, не си разположен. Или пък някой път те привличат неговият ум, неговите мисли: поетически, меко говори.

Аз бих ви задал един въпрос: защо змията обича жабите? Приятно ѝ е да ги гълта. Змията е студенокръвна и жабата е студенокръвна. Според теорията две еднакви величини се отблъскват. Жабата е положителна, но е студена. Има едно обяснение: змията съдържа голяма доза електричество, тя е много динамична. Подвижността се дължи на електричеството, което пребъдва в нея. Жабата е земноводна; електричеството, което е в змията, я измъчва. Електричеството суши нещата. Жабата не се суши, понеже съдържа доста вода и магнетизъм. Водата е добър проводник на електричеството. Следователно змията като хване една жаба, електричеството минава в нея. Тя кряка: жабата не може да издържи това електричество и затова кряка; преминаването на този ток ѝ причинява страдания и тя започва да пее. Това за змията е едно указание, научно изследване, че токът тече правилно.

На вас по някой път ви е приятно да мъчите някой човек; значи има доста електричество във вас. Другият като жабата съдържа вода в себе си, има магнетизъм. Той става добър проводник на вашата енергия – да мине в него, за да се освободите. Вие имате някакво неразположение: това е същият закон, както при змията и жабата. Не че змията я мъчи, тя я обича.

Някои от вас считате, че не е важно да се говори за змията и за жабата. Може да ви се говори за светии, за ангели. Какво ще разберете от това, че са облечени

с ленени грехи, че са със златни колани? Че тук хората нямат ли златни колани, нямат ли звезду?! И звезду имат. Някои ясновидци описват какви са били ангелите. Така не се описва един ангел. Ангелът е едно същество, което има такъв живот, че и да се събере животът на цялото човечество, едва ли ще се равнява на него. От хиляди години, откакто са живели хората, да се събере тяхната опитност и да се сравни с неговата, този ангел съдържа нещо повече. Тъй щото един ангел по знание и по благородство се равнява на всичките хора на Земята – от очите му излиза благородство. Понеже ангелът, като срещне човека, хвърля голяма светлина в лицето му, хората припадат от страх. Когато те дойдат и намерят, че си извършил престъпление, скъсяват ти се краката; когато си направил добро, хич не се скъсяват краката.

Та казвам: всички вие задавате въпроса защо са болестите. Просто и ясно: всяка болест е следствие на безлюбието. Там, дето отсъства Любовта, се явява болестта; там, дето отсъства Любовта, се явява грехът; там, дето отсъства Любовта, там има всичките недоразумения. Вие считате, че това е причината, и казвате: „Еди-кой си е причина“. Дядо му е бил причина, на него – неговият дядо; и най-после отсъждаме, че Ева е била причината, че е яла от плода. Ни най-малко не е така! В естественото състояние на човека всеки човек е една Ева, всеки човек е Адам. Адам направи грях, който засяга всички. Вашите грехове са малки, не може да се сравнят с греха на Адам. Ако се възнаграждаваха греховете, на вас щяха да ви сложат много малко кръстче и то щеше да бъде дървено. На Адам ще му сложат златен кръст със сто брилянта. За сегашните презрешения никакви брилянти нямаше да има; затова и страданието на Адам е по-голямо.

Само един човек има, който е опитал колко силно е страданието – той е Христос. На Христа Му излезе кръв из порите, Той опита греха на Адам. Понеже вината на Христа седи в това, че когато се създаваше светът, Той каза на Господ да постави човека в Рая – рече: „От него ще излезе нещо“, препоръча го. И направи го Бог по

образ и подобие Свое, доверие имаше в човека. Адам мислеше, че Господ има доверие в него. И затова, като видя жената, каквото тя му каза, направи го. „Яж!“ – и той яде; „Излез от Рая!“ – излезе. Той беше герой във всяко отношение. Според мене Адам нямаше никаква идея за плода. Аз ако бях написал един роман, ни най-малко нямаше да го направя герой. Един човек, който, като направи едно прегрешение, се скрие под някой трън, та цял ден Господ трябва да го търси и да не може да го намери, какъв герой е? Героят се отличава със смелост. Адам трябваше да каже: „Господи, направих туй прегрешение, чух гласа Ти, но се убоях“. Мислите ли, че един човек, който прави престъпление, е герой? Адам не искаше да остане в Рая. Ако не беше съгрешил, той щеше да излезе заедно с Ева, защото щеше да каже: „Раят без Ева какво струва?“. Адам искаше да бъде заедно с нея.

Сега това са умствени заключения, това е половин истина. Може да кажете: „Учителя така говори“. Аз на една сестра като ѝ обяснявах от какво произтичат човешките престъпления, тя се обезсърчи. Че кой не е вършил престъпление, кажете ми?! Всичките хора вършат престъпления и затова не искат да говорят за тях. Един ден всички вие ще ги видите, като идете в другия свят – на филм ще ги прекарат пред вас, като идете на Небето. Това е сега теория. Отначало ще мине филмът и ако не ти потръпне кожата, ще останеш в Рая; ако се стесниш някъде, ще те пратят на Земята. Ще видиш някои работи, че не си ги направил както трябва, забравил си ги; за най-малкото поколебаване няма да останеш в Небето.

Няма какво да ни радва старият живот. Някой казва: „Много сме жибели“. Аз казвам: в моите очи целият човешки живот на миналото е една проказа. Грехът, това е най-голямата проказа, която съществува. Тази проказа е започнала от краката нагоре, докато на някои хора вече и лицето навсякъде е деформирано. Тези, ламбровозите типове⁴⁰, са деформирани. В главата им има пречупване като у животните, челюстите им са изгадени навън, носът е деформиран, очите са деформирани, ръцете са деформира-

ни, пръстите са изгубили своята големина. Това значи, че добродетелите са нарушени.

В Христа вече имаме геройство; Адам имаше слабостта на жените. Жените едно време искаха да оправят света; казваха: „И ние искаме да управляваме“. В древността има един анекдот. Явили се жените при един цар и му казали да им даде властта – те да управляват света. Този цар им казва: „Ще ви я дам, ще ви я дам, един малък изпит само трябва да издържите“. Той затворил нещо между две паници и им казал: „Няма да го отваряте. Тази паница ще я донесете така, както е“. Цял ден те се питали какво ли има в тази паница. Още първия ден се събрали стотина жени и гласували да се отвори паницата и да се види какво има. Питали: „Кой знае?“. Като я отворили, хвъркнало птичето – не го знаят къде е. Върнали се при царя, започнали да се извиняват, че птичката е хвъркнала. Той казал: „Много добре. Когато дойде птичето, тогава ще управлявате“. Които носят празна паница, не могат да управляват; които носят пълна паница, те управляват.

Аз да ви направя едно тълкувание: тази птичка, това е животът. Тия празни паници, това е празният ум, който няма никаква мисъл. Празна паница е празното сърце, което няма никакви благородни чувства; празна паница е празната воля, която няма никаква сила. Как ще управлява този човек без ум, без сърце и воля? Не че няма ум, има. Следователно Бог ви е дал всичките изпитания, за да се приготвявате всички за някаква работа. Невидимият свят има голяма нужда от това, понеже има доста ангели, които се занимават с хората. Ангелите имат своята работа: те приготвят хората да заемат мястото на ангелите, да помагат на съвременното човечество. И от вас мнозина трябва да живеят добре, за да заемат това място – доста служби има вакантни. Аз мога да лансирам всеки един от вас, стига да отговаря на онова, което изисква службата; мога да ви препоръчам. Вие може да кажете: „Много добре е казано“. Тук сте кандидати за министри, за директори, за учители, за майки, за бащи;

как да не сте кандидати и за ония работи? В невидимия свят те са на още по-висока степен.

Та казвам: трябва да се изучава животът. Досега сме изучавали живота без любов, но това е погрешно схващане. Ние разбираме живота дотолкова, доколкото сме страдали. Че други страдат, ние не мислим; че страдат животните, нас не ни интересува. Че страдат нашите близни, вие от това не се интересувате; казвате: „Нека страдат“. Като дойде страданието до нас, тогава го разбираме. За Небето се изисква да живеем за цялото човечество. Страданието на цялото човечество трябва да бъде наше страдание; радостта на цялото човечество трябва да бъде наша радост. Понеже страданията на Адам и Ева станаха наши страдания, по същия закон благостите на цялото човечество ще бъдат благости за всеки едного от вас. Това е Божият закон, Божията справедливост.

Сега кое ще бъде подбудителната причина? Само Бог, Които ни обича, е важната подбудителна причина към доброто. Хората могат да бъдат подбудителна причина дотолкова, доколкото Бог действа чрез тях. Във всеки човек Бог се проявява частично – той е частично, временно проявление на Бога. Един човек може временно да ви направи услуга. Някой път изисквате от хората всякога да бъдат добри към нас. Органически това е невъзможно. Този човек, като спи, не може да прави добро: не може да бъде буден, той спи. Ако кажем: „Стани да ми направиш добро“, ние влизаме в положението да го ограничаваме. Той при това трябва да има два часа, за да се занимава с ядене – тогава не може да мисли за теб. Има един час и половина да се занимава с обличане, после има да се занимава и със свои работи. Колко време му остава на него да мисли за тебе?

Ние не можем да искаме да посветим цялото си време на един човек; нито пък е правилно, ако го посветим на себе си. Защото онова, което аз имам, не съм го придобил сам – то се дължи на хиляди хора, които са го придобили. Значи ние разполагаме с техния капитал, но има и лихва:

на тия хора, които са ни помагали, ние трябва също да помагаме. Тия хора, които са ни обичали, трябва да ги обичаме; към тия хора, които са били добри с нас, и ние трябва да бъдем добри с тях. Ония хора, които са били несправедливи според закона на кармата, към тях ще постъпят неправилно. Но това е в закона на безлюбието... Който постъпва без любов, и спрямо него постъпват без любов.

Казвам: ние не можем да служим на Бога без любов, невъзможно е. Някой иска да го убедим, че има Господ, че има друг свят – това е невъзможно. Болният човек не може да работи, болният човек не може да учи, болният човек не може да прави добро – той е зает със себе си. Болестите, това е вътрешен егоизъм: ти мислиш да не умреш, мислиш само за себе си. Здравето е здравословно състояние. Здравето е свързано с Любовта, болестите – с безлюбието. Боледуваеш ли, ти веднага изпрацаеш в себе си безлюбието. Не лесните работи, най-мъчните работи ние ги вършим. Ние считаме, че да служим на Бога е нещо невъзможно. От всички същества на Земята Бог най-малко изисква от нас да направим за Него нещо. В сравнение с онова, което е направил за нас, Той изисква най-малкото. Като те посади, Бог изисква първата година един плод да дадеш. Една ябълка не можеш ли да завържеш; не можеш ли един плод да отхраниш?! Можеш: можеш и два, и три, и пет, и десет, и петнайсет. Ако вземем евангелското правило, дървото на живота е раждало дванайсет плода. Въпросът не е в множеството.

Всеки човек, който желае много в света, това е в закона на безлюбието. Любовта се ограничава в дванайсетте. Като ти дадат дванайсет лева, ти трябва да си доволен, не ти трябва повече; не искайте дванайсет хиляди. Дванайсет лева или дванайсет парчета като ти дадат, да си доволен; от дванайсет грехи да си доволен, от дванайсет самуна. Седнеш ли да ядеш – изяш дванайсет хапки. Ние влизаме в закона; не в онзи механически закон, а влизаме в закона на Любовта, в увеличението. В Любовта най-малката трошица се увеличава – тя става сладка хапка. Достатъчно е един лев да имаш в Любовта

– този лев през целия ти живот ще стане злато. Сегашните златни левове са доста ценни: ако е златен левът, повишава се неговата цена.

Не само това, но ние остаряваме, обедняваме; като остаряваме, и оглуяваме. Казват за някого: „Той е оглупял“. Децата се раждат глухави, а поумняват после; старите хора отново оглуяват. Казват: „Той е изветрял“. При първия начин в глухавото дете майката и бащата влагат любовта си и накарват това дете да поумнее. И когато бащата и майката напуснат детето, синът като се ожени, той ще даде живот на своите деца и в него не остава капитал. Тогава децата казват: „Нашият баща е малко изветрял“. Какво показва това? Че няма пари: изтеглени са всичките пари от банката и той осиромашава. Щом осиромашава, умът не му стига. Това е статично положение – езеро, от което изтича всичката вода, сухо езеро. Езеро, в което водата повече се втича, отколкото изтича, е пълноводно езеро.

Казвам: какъвто е нашият ум на младини, трябва да бъде такъв и на старини; прииждането трябва да бъде постоянно. Ние можем да се проявим по разни начини. Прииждането на Божествената енергия, на Божествената светлина в мислите трябва да бъде еднакво. Ще имате малко различие в приливите и отливите, но това е психически закон. Та казвам: по някой път вие се намирате в статическо положение. Казвате: „Не съм разположен“. Статическо положение е това. Какво ти липсва? Слънцето изгрява, светлина има достатъчно, хората ядат, радостни са – какво ти липсва? Нямам си шанка за Великден или си нямам хубаво палто...

Тук преди Великден дойде един брат: закъсал е и врънка, врънка ме да му дам старите си грехи. Аз не искам да му ги дам. След като ми врънка, врънка, отидох и намерих една греха, която молците бяха изяли. Имаше един нов костюм, но не исках да му го дам. Казва, че си е намерил плат. Рекох му: „Хубаво, уший си го, но я ти носи щастие, я не“. Казва ми: „Тази греха поне влияние има“. Има влияние, разбира се! Той е доста умен и не я

носи, както му я дадох, но я е обърнал, станала е госта хубава. Като го срещнат сега, хубава греха има; питали са го откъде е намерил такъв плат.

Искам да ви кажа: грехите на Любовта не остаряват, те имат хубава краска. Ако ние носим грехата на Любовта, поне вътрешната ѝ страна ще бъде хубава. Може да питате защо са тия молци, но те и мене ме дразнят. Открих една тайна: молците, за да се спасят от бъдещи страдания, си похапват; и с хапването се осигуряват. Нали от честния кръст, който има, човек се спасява. Но един ден гледам – на една греха, която имам сложена на едно място, дето никой не я е виждал, три малки дупчици са направени, начело са направени. Веднага разреших въпроса какво значат тия дупки. Дупките значат: и във физическия, и в духовния, и в Божествения свят трябва еднакво да проявяваш Любовта; те са дупчици, през които светлината трябва да влиза. Дупчиците са равномерни. „В трите свята еднаква светлина трябва да има“, казва този молец. Не едната дупка да е по-голяма – еднакво са големи, еднаква светлина влиза. Божественият свят е отгоре, духовният – по средата, а физическият – отдолу. Не го зная, но можех да намеря този молец.

Ние трябва да бъдем благодарни на онова, което Бог ни е дал. Детинска работа е да се обезсърчаваме за нищо и никакво. Дошъл е някой, нацапал те е. Кого не са нацапали? Ако ти си първият човек, когото са нацапали, да те съжаля, но ти си най-малко нацапан. Колко светии са цапани, какво ли не са казали за тях?! Сега гледам: някои братя са казали там нещо – и като че светът се свършва. Какво са казали? „Този брат не е свършил гимназия, нямал висше образование.“ Висше образование за четири години се завършва. С висшето образование не може ли да копае? Който завърши висше образование, грехота ли е да вземе мотиката? Който е с висше образование, половин час на ден трябва да копае майсторски с мотиката. Това е една необходимост.

Ние искаме да се отдалечим от Земята, свършено да няма земен живот. Така не се мисли. Бог ни е свър-

зал с разумното – краката са разумна площ, с която ние сме свързани, за да минат добродетелите в нас. Ако вземете, че разгледате ръцете: пръстите на човека са много неприятни. Това показва, че половината от човека е много жестока. Палецът е дебел – това показва голяма упоритост. На десет бивола е равен човешкият палец; неговият първи пръст показва, че честолюбието му е голямо, справедливостта му вече намалява. Като дойдете до художеството, изкуството съвсем намалява.

Ако вземете, в маймуната задните крака са тъй развити, както предните. Маймуните седят по-горе от човека. Повечето маймуни са вегетарианци, ядат плодове, докато хората има тепърва да дойдат до вегетарианството. Ние трябва да станем като маймуните – да се раждаме вегетарианци. Казвате: „Облечени са в козина“. Тия маймуни са бъдещи хора; те като дойдат, ще оправят света. Защо са тия маймуни? Пригответ ги в горите непоқварени, времето не ги е покварило да станат месоядци. Всички са вегетарианци, а това е много добър факт. Има някои от тях, които са лоши, но казвам: когато душите на маймуните дойдат в света на хората и хората се преобразят, светът ще се подобри.

Сега ние имаме едно отвлечение към тях; казваме за някого: „Той е маймуна“. Така не се мисли: всичките неща, които Бог е създал, имат еднаква цена. Защото две теории има: едната теория е, че хората са произлезли от маймуните, другата е, че маймуните са произлезли от хората. Най-напредналите души, които излязоха от Небето, останаха на заден план, маймуни станаха; тия, които излязоха най-после, станаха хора. Сега ще дойде редът на първите, които излязоха, а ние ще останем на заден план; те ще бъдат на първи план. Ако изтълкувате това буквално, ще кажете: „Каква е тази работа?“. В маймуните има нещо много благородно, семейният им живот е много по-добре организиран, отколкото у хората. Вземете правото – между маймуните то е повече, отколкото между хората. У хората трябва да има един закон, който да ги принуждава; в маймуните всичко отвътре произтича. Аз считам маймуните за хубави диаманти, но нешлифовани.

Като се шлифоват, хубави диаманти ще станат от тях.

Сега вие ще ме попитате: „Ами с нас какво ще стане?“. Аз говоря за ония добродетели, които Бог е вложил в нас. Тия добродетели трябва да ги проявяваме: ония способности, които Бог е вложил в нас, тях трябва да проявяваме. Силите, които Бог е вложил в нас, е нужно да ги проявяваме, а не да се колебаем. Често гледам, че между вас няма търпение. Не зная колцина от вас имат търпение: всинца носите неволята. Някои имат търпение, а вие кипвате изведнъж. Речеш: „Знаете ли какво са казали?“ – и кипнеш. Защо да не мислиш, че са казали нещо много хубаво; защо да мислиш, че са казали нещо лошо? Хубаво е казано! Че какво ще кажете за един добър човек? Какво може да се каже за една чиста, хубава вода, дето хиляди пътници са минали и са пили от нея? Могат ли да кажат, че е лоша водата?! Онези, които говорят против водата, това, което казват, няма да стигне до нейните уши. Благодарността на онези, които утоляват жаждата си, е по-голяма от фиктивните и измислените неща: че този човек не е такъв, че онзи не е такъв.

Всеки човек, който живее в безлюбие, е далече от Бога; всеки човек, който живее в невежество, е далече от Бога; всеки човек, който живее в самоизмама, е далече от Истината, той е далече и от Бога. Или казано с други думи: човек, който живее извън Божествения живот, който живее извън Божествената светлина, който живее извън Божествената свобода, какво ще знае той за Истината? Често са ме питали сестри: „Как мислиш, Учителю, прогресирали ли сме много?“. Според мене този, който е проводник на Любовта, е прогресирал; който е проводник на Божествената светлина, е прогресирал; онзи, който е проводник на Божията свобода, на Истината, е прогресирал. Няма какво да оспорвам кой да е и където и да е гали е проводник на свободата. Децата някой път са по-добри проводници на свободата от бащата и майката.

Та апостол Петър казва: „Имайте усърдна любов помежду си, защото любовта покрива много грехове. Бъдете гостолюбиви едни към други, без роптание. Според гарбата, която всеки е приел, служете един на друг като

добри настойници на многообразната Божия благодат. Ако говори някой, нека говори като такъв, който прогласява Божиите словеса; ако служи някой, нека служи като такъв, който действа със силата, която му дава Бог, за да се слави Бог във всичко чрез Исуса Христа⁴¹. Исус Христос разбира закона на Любовта. Христос казва: „Не Моята воля, но Твоята“. Ние считаме, че трябва да става нашата воля. Защо ще стане нашата воля? Ако стане волята на крака, това не може да бъде волята на целия организъм. Тя е частично проявление на Божията воля, понеже не съдържа благо то на цялото човечество. То е нашето благо.

Та казвам: началото е важно. Ние сме в пришествието на Господа. Второто пришествие се отлага още за години, то е недалеч. Второто пришествие ако би дошло, ще се увеличат страданията на хората. Страшна работа е Второто пришествие. Вие мислите, че като дойде то, може да се сложи ред и порядък, че хората ще живеят братски. Не, ще има плач и скърцане със зъби. Дойде гражданска война, избиват се хората: този обесят, онзи обесят, този ще накажат, онзи ще накажат. Трябва най-малко двайсет и пет години, за да се наредят тия хора, да се възпитат. Това е дълъг процес.

Някои мислят: „Дано дойде Господ, та да оправя света“. Мене ми е чудно, че искате Господ да оправя света. Във вас ако не го оправите, отвън как ще се оправя? Вие трябва да бъдете изправени, трябва да бъдете всички носители на Божията Любов; това не става по закон. С какво ще се похвалим? Или като дойде Господ, тогава ще започнем със сладки думи? Казваме: „Господи, ние вярваме, ние Ти помагаме. Господи, ние живяхме, мислихме, тъй както си направил. Ако е останало нещо, което не сме направили, ще го направим за в бъдеще. Ние всичко не можем сега да направим“. Като дойде Господ в света, трябва да намери поне един сладък плод, хубаво узрял, поне един плод да намери. Ако дойде и намери един хубав плод в нашия ум, ако намери един хубав плод в нашето сърце, ако намери един хубав плод в нашата душа, похубаво от това няма в света.

Сега това е дадено като мерило, не е насила. Ние не се съдим: външна съдба няма да има; всеки човек в себе си се съди. Да те съдят хората, това не е съдба: когато човек сам се съди, тогава и се изправя. Нужно е той не само да съзнава, че няма любов, но да приложи Любовта в живота си, да я опита. Нужно е да приложи Божията Мъдрост в живота си, да приложи и Божията Истина, постепенно да я опита. Тогава от моята опитност може да се ползват и другите, и аз мога да се ползвам от тяхната опитност – това е Божественото. Ние едни за други сме проводници на Божествената Любов. Всеки един човек предава от себе си нещо специфично, което го няма в нас. Ние разбираме хората затова, че предават нещо особено на Божествената Любов. И ние ще ѝ предадем нещо особено; в това отношение ние сме важни един за друг. Всеки един човек ще предаде нещо особено от Божията Мъдрост – нещо много малко. Всеки ще предаде нещо особено от Божията Истина. Тъй щото не считайте, че това не е важно. Има неща, които се предават без думи; отпосле чувстваме предадените неща. „Затова и тези, които страдат по Божията воля, нека предават душите си на верния Създател, като вършат добро.“

Тъй както разбирате Любовта, приложете една десета от нея; тъй както разбирате Божията Мъдрост, приложете една десета от нея; тъй както разбирате Божията Истина, приложете една десета от нея. Защото някой път разсъждавам така, някой пък идват чувства, че сме недоволни от хората. Господ има безброй същества, които не извършват Волята Му, но Той е доволен. Толкова хора има, които не вършат Волята Му, но Той още чака, защото малко са се научили. Казвам: какво има да ме смущава мен?

Това е живот вечен, да позная Тебе, Единяго истиняго Бога и Христа, Когото си изпратил.

2 май 1943 г., неделя, 5 ч.с., София, Изгрев

ЛЮБОВТА Е МУЗИКА

Първо послание на Йоан, 3. глава.

Който опитва реалността, расте в светлина, знание и живот; всеки, който опитва сенките, се смалява. Ти виждаш погрешките на хората, но това са твоите погрешки. Всеки човек, който е горделив, е възрастен. Когато едно дете се роди, само тогава то може да възприеме Любовта. „Вижте каква любов е дал нам Отец.“ Ако нашето съзнание не е будно, не можем да възприемем Любовта. Може да ти говоря за Любовта, но това нищо не те ползва; онова, което сами сме проявили в Любовта, то ни ползва. Когато се мъчим, това показва, че имаме някакъв дефект.

Тук сега мнозина не искат да минат през големи страдания и изпитания. На какво се дължи тази буря? Тя почти обрули всички плодове. Тази буря се дължи на нашите човешки мисли. Когато една жена пометне, от Бога ли е това? От нея е. Ако ние нямаме добри мисли и желания, растенията не могат да отгледат своите плодове, а това се дължи на войната, която съществува в Африка. Ние трябва да приложим онези правила и закони, които Бог е вложил в нас. Какви чада ще бъдем, ако не изпълняваме Неговата воля? Ние сами се мъчим от собствените си мисли, чувства и постъпки; мъчим се и от мислите, чувствата и постъпките на другите хора. Всеки от вас трябва да прояви най-хубавото, което има в себе си – в това седи новото учение. И всички хора, които приемат светлината, въздуха, водата и храната добре, са здрави. Които не приемат храната, водата, въздуха и светлината добре, създават условия за болести.

В Любовта законът е същият, както в музиката. Бог е светлината в нас и ни опитва какви сме. Едно време Бог пращаше ангелите, за да ни опитва какви сме. И по-

неже ангелите не можеха да Му предагат това, Той сам дойде да ни изпита. Музиката е душата на Любовта, тя е родена от Любовта в Божествения свят и представя най-красивото в света, което може да бъде достигнато от хората. Музиката е история, която показва как е създаден Божественият свят в Битието вътре. И ако искаш да знаеш как е създаден светът, трябва да слушаш музиката – това е историята на човешкия живот. И за да разберем живота, трябва да слушаме тази музика. Онзи живот, който е съграден чрез дисонанс, това не е живот.

Всички хора трябва да се родят от Любовта. Който е роден от Любовта, грях не прави. Човек, който има всичкото богатство на света, не може да краде. Но вие казвате: „Ние нали следваме този път?“. Може ли детето още първия ден, като влезе в света, да знае всичко? Стоенето на детето в утробата на майката се равнява на деветнайсетмилионния живот на историята на човечеството. Окултистите твърдят, че откакто човек се е явил на Земята, има деветнайсет милиона години. Деветият месец е месец на Истината, който се застъпва за човешката свобода. Раждането е освобождаване. Само Истината може да извади човека от утробата на майката. Ако се роди по-рано или по-късно, той няма условия за живот. Навреме трябва да се роди човек, но за да се родиш, Истината трябва да те извади от утробата. Всеки човек, който е роден от Истината, има бъдеще. Аз виждам погрешките на хората повече от вас и виждам какво са направили те от петстотин прераждания. Всеки, който греша, е силен и може да изправи грешките си. Само възвишените и умните хора правят погрешки.

На Земята съществува един Божествен порядък, него трябва да възприемете. Всички други неща – ангелски и човешки, са спомагателни средства. Едно учение, което не можете да приложите в живота си, е една храна, която не можете да опитате. Любов, която не може да извади човека от гроба и от противоречията, не е любов. Любовта в света разрешава всички мъчнотии. Човек не в един ден ще ги разреши, но постепенно. В края на краищата

всичките хора ще се обърнат към Бога. Когато говорим за обръщане към Бога, ние искаме да съкратим човешките страдания. Когато се проповядва Истината на хората, ние искаме да ги освободим от излишните страдания.

Бог два пъти не бие човека, един път го наказва. Много пъти ако го наказва, той върви вече в кривия път – едното наказание е благословение. Вие избягвайте второто и третото наказание, в Любовта има само едно наказание. Любовта като те накаже, това наказание няма да искаш да го гадеш на никого – то е ценно и струва повече от всякакво богатство. Когато Любовта накаже някой човек, това е една привилегия. Рагвайте се, когато Любовта ви наказва за първи път – това показва, че приближава вашето освобождение. Всякога, когато намерим фокуса на Любовта, това е нашето спасение, а като изгубим този фокус, идват всичките страдания.

Отче наш

9 май 1943 г., неделя, 5 ч.с., София, Изгрев⁴²

В ЛЮБЕЩИТЕ РЪЦЕ

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

Сила, здраве е богатство

Ще прочета 4. глава от Първо послание на Петър. Това е една опитност на старите християни в първите времена.

Духът Божий

Размишление

Благост

Трудно е по някой път човек да се справи със старите грехи, когато има здравина в тях, когато има нещо здраво; но когато няма здравина, той се чуди какво да ги прави. Тази мисъл трябва да се преведе. Казва се: „И тъй, понеже Христос пострада...“. Що е страдание? Човекът е преминал вече от греха. Казвате: „Защо трябваше да пострада Христос?“. Питам: кога страда майката за едно дете? Преди да го е родила тя го зачева, влиза туй дете – и тогава са страданията. Казвам: слушай, майка ти е страдала заради теб! Да не мислиш, че тия страдания са малко?! Девет месеца те е носила в утробата – знаеш ли какво нещо е това?! Ако злоупотребиш с това страдание, знаеш ли колко ще изгубиш?!

Сега казваме: „Христос пострада“, но не разбираме какво нещо е страданието. Ти ще преведеш това. Майката, която носи детето, го носи от любов. Често майките се чудят защо децата не ги обичат и по някой път стават своенравни. За мене това е ясно – толкова ясно, като бял ден. И за вас по някой път то е ясно, но

има неща, които не са ясни. На майката, която е носила детето, ѝ е дошла мисълта да си каже: „Що ми трябваше това дете?“. После тя оставя тази мисъл, но по някой път ѝ дойде наум, че може и без него, че може да го изпъди навън, да си върви някъде – защо ще ѝ създава главоболие? Тя пак изхвърли тази мисъл, но пак си казва: „Що ми трябваше това дете? Лишава ме от свобода“. Много бели създава това дете на младата майка: тя на хорото не може да играе, като има дете.

Детето изисква спокойствие, както когато погквашиш млякото, трябва да го оставиш спокойно. И когато тъчеш на стан, трябва да разположиш всичко равномерно, геометрически: кросното равномерно да бъде, да не е изкривено на една или друга страна, совалката и нищелките да вървят добре; после върви отдолу има, подложки – много работи се изискват. Вие казвате: „Тъкане е това“. Тъкането е много сложна работа. Я вас да ви накарат да сновете на дванайсет глави, как ще ги насновете? Някои стари хора не знаят да четат, но знаят да насновават на дванайсет глави, знаят да смятат хубаво: те разбират нещо от математика, и то потребното за живота.

Сега често във всичките религиозни учения опасността е там, че някой път ние повтаряме нещата. Представете си това: във времето на идолопоклонството човек ще си направи един идол, едно божество от дърво, някой път от камък или от злато, от каквото намери – и на този идол постоянно кади тамян, оплаква му се, моли му се, а той седи тих и спокоен. Иска човекът да го умилостиви, коли му жертви, казва му: „Чуй ме!“. Питам сега: какво е реалността? Вие казвате: „Реално е туй, което пипам, което хващам“. Това, което хващам, реално ли е? Реално е, разбира се, но тази реалност не може да ти помогне. Ти го прегръщаш и то казва: „Това е твоя работа, да ме прегръщаш.“ „Ти защо не ми помагаш?“ „Това не е моя работа“.

Сега често вие питате: „Защо този така постъпва, защо не ме обича?“. Това е негова работа. На какво основание трябва да ви обича? Искате да ви обича – защо?

Хубаво е, ако някой ме обича. Да те обича – в това няма нищо лошо, то е най-хубавата работа, която някой може да направи заради мен. Когато аз обичам някого, това е най-хубавата работа. Казвате: „Той да я направи“. Знаете ли колко мъчно се прави една мъчна работа? Сега вие казвате да ви обичат, но това е резултатът. Искате резултата, но да стане този резултат, това е трудна работа.

Всяка работа, от която вие не се ползвате сами, не може да ползва и другите хора. Казва някой: „Аз да му кажа на него“. Какво ще му кажеш?! Ти рисуваш една картина от Природата или някой човек. Знаеш ли колко време отнема това, колко наблюдателен трябва да бъдеш? Как ще поставиш ония качества на добротата, ония качества на справедливостта, на благородството, онези черти на постоянството, на твърдостта, онези черти на мекотата, на честността, чертите на красота как ще ги сложиш? Мислите, че това е лесна работа. Гледам колко им липсва на художниците. Казвате: „Отлична картина“. Някой път образите са хубави, но съществените черти ги няма вътре. Мислите ли, когато се направи един човек от восък, че същественото на този човек му липсва? Всичко има, но същественото го няма. Художникът всичко е направил, но живот няма. На този човек сърцето му някак си не върви, дишането му не е правилно, мисълта не е правилна.

Най-първо всичката ви погрешка е в сърцето. Когато гоїде някой човек при мене, аз отдалече чувам сърцето му – то тупа, както не трябва. Някой път хората ме безпокоят с биенето на сърцето си още от половин километър. По радиото си го чувам някак си да бие, а като гоїде то вкъщи, цяла врява вдига: „Туп, туп“. Постоянно ние вдигаме една врява в света. Не си ял добре – и цял въпрос правиш; другарката ти или гостилничарят е сложил малко сол – и ти казваш: „Много сол са турили, много пипер са турили“. Българите и англичаните обичат повече люти работи. Американците попска яхния не правят: каквото ще сложи в яденето, ще го постави в отделни чинии – домати отделно, соса отделно, мас-

лото отделно. За българина това не е така практично – десетина блюда да се наредят.

Та казвам: най-първо художникът трябва да се радва на своите картини. Ако той сам не се радва, как ще се радват другите? Той сам не се радва на картината и казва, че не му харесва, и пита другите какво мислят за нея. Точно това, каквото и той мисли. Има нещо, което не харесвам, което не достига на картината. Както ти не знаеш, така и аз не зная къде е то. Но някой казва: „Не го харесвам, има нещо, което не ми харесва в омото. Този фокус на зрението не е поставен добре“. И художникът казва: „Има нещо, което не ми харесва“. Той иска човека да го направи като ясновидец или светия, но е направил такъв светия, дето погледът му надолу да гледа. Светия, който надолу гледа, не е светия. Турците казват: „Който надолу гледа, той изгаря душите на хората. Ере бакан“. *Ере* значи *ера*; в *бакан* думата *бак* значи *вижда*. Който гледа в земята надолу, той изгаря душите на хората.

Как ще я изгори, душата може ли да се изгори? Дето казва турчинът: „Криво е това“. Ние имаме яка: *яка* значи *гори*, не значи да направиш нещо добро. Ако нещата, които са поставени там, не влагат нещо добро на врата, те го охлузват. Не че нещо изгаря, но гуми не им стигат. Когато някой казва, че изгаря душата му, разбираме, че има безпокойство в душата, това е изгаряне. Или някоя мома казва: „Изгори ми сърцето“. Не ѝ е изгорил сърцето той, но я е изгорило онова, което ѝ е дал. Момъкът ѝ е написал едно римско писмо, което не е хармонично и поетическо, та като го е чела, безпокойството е дошло. Това тя нарича вътрешно безпокойство: „Изгори ми душата“. Има гуми, които съдържат големи киселини – те правят съединения; пък има гуми, които означават условия – те също правят съединения. Някои гуми са кисели, някои са сладки.

Толкова години съм говорил за Любовта, а ви казвам, че за нея още не съм говорил. Ако аз започна да говоря за Любовта, трябва да престанат всичките страдания в света – нищо повече. Ако аз започна да говоря за Любо-

вта, всичката сиромашия в света трябва да престане; ако започна да говоря за Любовта, всичките недоразумения между хората трябва да престанат. Тъй аз уподобявам това. Сега казвате, че говоря за Любовта. Не, аз говоря за сянката на Любовта. Мине някой поп и падне сянката му върху теб – ти поп няма да станеш; мине някой владика и падне сянката му върху теб – ти владика няма да станеш. Мине някой цар и падне сянката му – ти цар няма да станеш. Мине някое говедо – ти говедо няма да станеш. Попаднал си под сянката на някое дърво – ти дърво няма да станеш. Попаднал си под сянката на някой голям камък, на голяма канара – като нея канара няма да станеш. Трябва разбиране сега.

Често цитират какво съм казал. Някой ми цитира какво съм казал в беседата. Аз съм говорил за сенките, същественото не съм казал още. Мислите ли, че когато привеждам един пример, съм показал някому щастие? Това е вярно, вие предполагате, че е възможно. Но може да има три начина за даване на пари: някой път нямам пари, и пак давам. Ида при бедния човек и му сложа един наполеон, мислено му го сложа. За мене е реално, но за просяка не е реално. Сега да видя, като сложа този наполеон мислено, какво ще му поставят в паничката. Мине някой и наполеон не слага, но някой тури пет лева, някой сложи два лева в копанката. Сега аз сложих нищото – въображаемият наполеон е нищо в копанката. Това нищо, като се превърне по закона четири пъти, става реално, реална единица. Аз сега, за да видя дали тия хорица схващат, че съм турил нещо. Казвам: „Минах и сложих един наполеон на човека“, но вие вземате буквално това и казвате, че нищо не съм сложил. Какво съм сложил? Мога да кажа, че съм оставил и двацет наполеона. Често в религиозните работи всичките тия идеи имат такива неразбрани неща. Казва някой: „Аз много го обичам“. Че кой не обича черешите? Но какво се ползва черешата, след като я изядеш?

Христос искаше да опита Своите ученици и им каза: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми, ня-

мате живот в себе си“. Ако ядеш един човек с любов, това е най-добрата работа, която с любов е направена. Няма по-голямо страдание от това, да ядеш един човек без любов. Казва някой: „Изяде ме“; или друг казва: „Изядоха ме“. Изяли са го, пък той още ходи. Как ще го разберете това? Българинът казва: „Изядоха ме“, но казва и: „Доядоха ме“. Казва, че са го дояли, но той още ходи. Тогава какъв е смисълът на тази дума? Думите *ял* и *ал* са близки. Думата *ял* значи: „Много взеха от мене, повече взеха, отколкото трябваше“. Много са взели, но не както ние разбираме, да го изядат съвършено. Та учениците на Христа казват: „Как, Той иска да ни мъчи да ядем човешко месо?!“. Тежка е тази дума и седемдесет и двамата от учениците Му казаха, че това учение не е за света: да учим хората да ядат човешко месо...

Сега често в любовта се препоръчва търпение. Какво значи любовно търпение? Дошъл един брат, обрал брата си и казал: „Търпи!“. Но това не е учение, няма какво да го търпи! Някой казва: „Колко ти взе брат ти?“ „Двайсет английски лири, последните ми пари взе“. Аз му давам гвайсетте английски лири, които му е взел. Някой не му дава парите, но казва: „Търпи“. Аз му давам гвайсетте английски, но той отива на друго място и там казва: „Знаеш ли, брат ми ми взе гвайсет“ – и онзи му дава гвайсетте лири. Отиде на друго място – и там разправя за своята полица. Изважда другият брат – и той му дава; значи стават шейсет. Докога ще разправяш, че брат ти те е обрал? Брат ти ти е направил едно благо, ти вече имаш шейсет лири. Ако не ти беше взел гвайсет, и шейсет нямаше да имаш. Като извадиш гвайсет от шейсет, имаш четирийсет печалба; това е двеста процента лихва, какво има да се оплакваш, кажи ми? Научно схващане на нещата е това.

Ние искаме да построим живота си. Всичките съвременни хора строят живота си, както не трябва да се строи. Ние всички сме в строеж, още не сме направени. Ако имате схващане как е построен човекът, той е още много недонаправен. Хиляди неща има, които трябва да се

приложат на човека, за да бъде направен. Главата му не е доправена, лицето му не е доправено, очите му са недоправени. Ръцете му, пръстите му не са доправени, краката му не са доправени; гръбнак има, който не е доправен; гушката му, гърлото не е доправено. Казвате за някого: „Много зле говори“. Не е доправен! На някой орган колко време трябва да проверяват тоновете? Някое пиано се е разгласило и казват: „Не говори хубаво“. Ще го тонираш. Ние изискваме от себе си, като че ли сме свършени – изискваме това, което не е доправено.

Аз нямам право да изисквам от вас да живеете като свършени хора. Може да ви го кажа, но това е невъзможно: „Искам да бъдете свършени“. Но ето аз какво разбирам в дадения случай. Искам да ядете сладко заради себе си; ако ви казвам да ядете сладко, то не е заради мен. Казвам: сладко яжте! Второто, от което ще се ползвате, е следното: че като ядете сладко, няма да ми мърморите; ако не ядете сладко, ще ми мърморите, а после аз трябва да уреждам тая работа. Казвате: „Дадохме пари“. За едно ядене сто лева не стигат нищо: аз трябва да изяждам сто лева. Искам сладко да ядете и казвам: радвам се. Защо се радвам? Защото парите няма да излязат от джоба ти: по този закон, щом се оплакваш, аз трябва да ти помогна. А пък щом се радваш, че сладко си ял, и аз се радвам, че си ял сладко, понеже нищо не давам. А се и радвам, че сладко си ял; казвам: и аз сладко ядох, и двамата сладко ядохме. Щом ти си ял, но си недоволен, аз давам сто лева и тръгваме двамата. Казвам: „Още веднъж при моя гостилничар, дето не си ял сладко, да не ходиш“. Втори път ти идеш при друг гостилничар, но и той направи същата погрешка...

Един турски гостилничар понякога има двайсет и пет тенджери, наредени като ученици: ще идеш там и всичкото ядене е разнообразно. Ако идеш пръв, когато е сготвено яденето, то е най-хубаво, масло има достатъчно. Но ако идеш после, когато яденето остане на дъното, то е вече изгубило тази хранителност. Ти очакваш масло, пък масълце няма, а масло трябва да има в яденето. Защо

трябва да има масло? Маслото внася мекота. Яденето без масло прави хората груби, мъже стават тогава. Що е мъжът? Мъжът е човек, който има само ум. Що е жена? Която има само сърце. Това са функции в гадения случай. Какво представлява една жена, която има само сърце? Сърцето постоянно бие. Що е мъж? Той е впрегнал мозъка си на работа, мисли за една идея, за втора, за трета. Някой път му е дошло наум да се жени. Мислите, че е лесна работа да се жени! Ходи той в едно село на хорото да гледа, във второ, в трето; хване се при тази мома, тури ръцете си на колана ѝ. Българинът тогава казва: „Излизаш нещо от момата“ – не я харесва. И тя иде и го хване – също не го харесва. Отива на второ място, на трето, на четвърто – една година търси, две, три – не може да намери, не е лесна работа. И това е работа.

На един английски реформатор, Веслей, който искаше да преобрази Англия, усърден християнин, му дошло наум да се жени. Двайсет години работил свободно, сестри му пишели писма, ходил навсякъде и бил добре дошъл. Намерил една англичанка и намислил да се ожени. Мислел, че тя ще му донесе нещо. След като се оженил, след три гена среща един приятел и му казва: „Не си струва човек да се жени“. Защо не си струва човек да се жени? Жена му го викнала да му чете един морал: „Слушай, тия сестри ще ги оставиш. Тази сестра да ти пише: „Любезни учителю, мили учителю, драги учителю, аз съм готова да се жертвам за тебе...“ – такива да ги нямаме. Няма да ходиш с други жени.“ „Не, не – казва Веслей. – Аз не мога нито една стъпка да отстъпя, на Бога ще служа.“ Тя била по-силна. Един ден му чела морал и понеже Веслей нямал брада, за да го хване, защото англичаните се бръснат, тя го хваща за косата, влачи го из къщи и казва: „Ти ще слушаш ли, или няма да слушаш?“. Сега да оставим това. Този, който описва живота на Йоан Веслей⁴³, му казва: „Учителю благи, намислих да се женя.“ „Тъй ли? Но да не ти пати главата“. Отговаря: „Намерих много добра сестра.“ „Тази сестра е много добра, тя с Христа може да живее, но не и с тебе“.

Казвам: ние с Христа можем да живеем добре, но един с друг мъчно живеем. Мъчнотията седи в това, че има един недоумък в нас. Представете си, че съм цигулар и искат от мене да свиря, искат не само да свиря, но хубаво да свиря, искат ми някои класически песни от Бетовен, от Бах⁴⁴, от Шуберт⁴⁵. Представете си, че не съм учил Бетовен и свиря някоя българска песен. Българинът казва: „Посвири ми музика. Не можеш ли да свирши?“. Той пита: „Не знаеш ли да свирши в дадения случай?“. На всеки човек трябва да дадеш това, което иска. Музикантът казва: Бах – Бах, Бетовен – Бетовен, българска песен – българска трябва да свирши.

Вие казвате: „Божията Любов“. Много неразбрана е Божията Любов. Тя седи в това, че Бог се занимава с най-гребните неща в света. Да ви кажа какво значи да се занимава с най-гребните работи в света. Ако една къща я увеличиш колкото цялата Земя, един протон от нея ще бъде още невидим. След като увеличим мухата колкото цялата Земя, пак протонът ще бъде невидим и ще трябва след това да го увеличим още две хиляди пъти, за да стане видим. С тия малки работи Бог се занимава и ги обича. Как ще обичаш един протон? Представете си, че вие сте в едно протонно състояние, а то е непонятно за вас. Един човек е доста голям, може да не съответства на някой малък. По някой път има момци, които са високи два метра, и такъв обича една малка мома – като я види, приятно му е. Има мъже, които са малки, а обичат жената да е голяма. Като я погледне той, приятно му е тя да е отгоре: мъжка Гана.

Тия работи ги казвам само за изяснение. Те не са реални, а са сенки на нещата. Същината не седи в големината на човека. Че и малките, и големите работи са силни, това е вярно на Земята: в действителния живот малките работи могат да са силни, както и големите. Една искра огън може да произведе резултат както голям огън – това е въпрос само на време. Малката семка става цяло дърво, като се увеличава милиони и милиони пъти. По Бога ако живеем, трябва да се интересуваме от малките неща. Човек иска да се научи да управлява езика си,

да знае как да го огъва. Някой път ти огъваш езика си несъзнателно. Трябва да дойдеш до такова състояние, че като изкажеш една хубава дума, да усетиш една сладчина, една мекота. Думите носят известно благо. Това благо трябва да го опиташ и тогава да ги изговаряш. Всичките думи, които произнасяме, влияят и на другите. Много работи в света ние изпращаме, без да сме ги опитали. И всичкото нещастие е в това, че целият живот сега в неопитаните идейни работи.

Понеже не разбираме живота, се явява критиката. Казва някой: „Ти не живееш добре, не правиш добре“. Друг казва: „Ти не ме обичаш. И ти не говориш добре“. Че не говоря добре, не говоря. По човешки говоря много добре – говоря като другите. Казва някой: „Набих го хубаво“. Ако вие биете житото, мислите ли, че правите нещо лошо? Туряте на хармана житото, прекарвате отгоре конете, те вършеят: освобождават житото, овършават го. Ако някой не овършее житото, ще кажете, че този човек е несретен, неспокоен; ако овършее житото, казвате: „Аз го набих“. Да набиеш човека, значи да му гадеш потребното. Сега ние какво разбираме под това, да набием един човек? Казва някой: „Защо ме бие, и аз не зная“. Често в училището ученикът напише някое число и учителят му плесне плесница. Това плясване в началото е само един досег. Ако учителят разбира добре нещата, той може да не плесне ученика, но само като замахне и го допре по лицето, да му предаде своята енергия – и ученикът ще се сети да направи задачата хубаво. А учителят, като плесне ученика, той забравя това, което е знаел. Това не е преподаване.

Във варненската гимназия, може да е било преди повече от четирийсет години, имаше един господин Белчев, не го зная дали е жив. Беше много сериозен човек, но имаше един хумор – като извади един ученик на гръската, хване го за главата и му казва: „Абе ти нищо не знаеш“. След като го хване за главата, ученикът решава задачата. После господин Белчев му казва: „Казах ти, че нищо не знаеш, пък ти си знаел“. Даваше сложни задачи: той

диктува, а ученикът пише. Най-първо му казва: „Нищо не знаеш“ – и го бута по главата. Като реши ученикът задачата, рече: „Брей, ти си знаел“. Учителят дава в класа да разрешават задачи, ходи между учениците. Някой е сбъркал – побутва го и му казва: „Ти нищо не знаеш“. Казва, че нищо не знае, но му показва грешката. Ученикът се поправи и вече знае нещо. По някой път Белчев извади тефтерчето си и казва: „Какво да ти пиша? Единица?“. Ученикът трепери, а той не единица, а пет или шест му е писал. Всичките ученици го обичаха, защото преподаваше добре и знаеше математиката. Като започне да разправя, разказва хубаво и още като го видиш, в него има нещо хармонично. Казваше: „Едно време и аз бях като вас, много малко знаех, но сега знам повече“.

Ще кажете, че така не се постъпва. Но как трябва да се постъпи? Някои хора казват, че трябва да имаш обхода на владика, да ходиш като владика. Мислите ли, че владишкото ходене е хубаво? По-тромаво ходене от владишкото няма. Аз, който съм изучавал ходенето, казвам, че по-тромаво ходене от владишкото няма. И аз мога да ходя по владишки – кой не може да ходи така? Ако човек дълго време седи вкъщи, ако четири-пет месеца седи и не ходи, като владика тогава ще върви. Като се движи, човек има известни движения, които произвеждат топлина; има известни движения, които произвеждат светлина и сила. Който като ходи не може да произведе известна малка светлина, известна малка топлина и сила, този ход не е правилен.

Тогава как трябва да си гържим главата и ръцете? Ораторът, като излезе, не знае как да си гържи ръцете; като започне да говори, не знае някой път какво да прави с ръцете си, защото те са проводници на известни сили. Понеже тези сили искат да излязат, ние усещаме опасност. По някой път гържим ръцете си затворени, за да не излезе нещо от тях навън. Има хора, от ръцете на които изтичат лечебни свойства. Като положи ръката си такъв човек, болестта, която имаш, ще изчезне. Има хора, на които погледът е лечебен: той като те погледне, веднага

престава главоболието. Някой път сърцето те боли: като те погледне човекът, престане болката – известна сила излиза от очите им. Има хора, като идеш при тях, те само като насочат ухото си към тебе, болката престава. Ти като разправяш на такъв човек, казваш: „Олекна ми“. Това не става, както ние мислим. Ухото е проводник на известни Божествени сили; окото, устата, носът, ръцете, всички органи са проводници на известни сили, всяка частица е проводник на сила.

Всичко в нас трябва да функционира по Божественому, не по човешки – това е съвършеният човек. Но туй е една колосална работа, а ние сме още малки. Аз не се безпокоя, че не мога да свиря, тъй някой свири хубаво – един ден и аз ще свиря като него. Някой пита: „Мога ли да бъда ангел?“. Ще бъдеш! Осемнайсет милиона години хората живеят на Земята и още работата им не е довършена, човешкото тяло не се е построило както трябва. Хората, тъй както са идвали, сега в своето развитие са на десет години. До двайсет години се изисква още толкова време, че и една година отгоре, за да станат пълновъзрастни. Някой ме пита: „Какво ще бъде в оня свят?“. Като идеш в оня свят, той ще ти бъде непонятен, ще е нещо извън времето и пространството. Една точка е без пространство. Тази точка, като се проектира на Земята, става пространствена; безпространственото става пространствено, става права линия. Ние искаме да живеем един правилен живот, но правилният живот е най-мъчното. Да живееш по права линия, това е свойствено само на Бога.

Само Бог е, Който от нищо прави нещо. Ние от нищо можем ли да направим нещичко? Бог от нищо прави нещо, а тъй ние от нещо правим нещичко. Колко време ни трябва, за да направим от нищо нещо? Ние от нищо трудно можем да направим нещичко.

Питам: вие приложили ли сте любовта си? Колко жени са приложили новото разбиране? Имате един мъж и трябва да постъпите тъй, както трябва. Колко мъже постъпват както трябва, като мъже от гледището на

християнството? Колко учители има, които постъпват с любов към учениците си; и колко ученици има, които са постъпили с любов към учителя? Колко майки са постъпили с любов към дъщерите си, колко бащи са постъпили с любов спрямо синовете си? Колко господари са постъпили с любов спрямо слугите си?

Някой път ми казвате, че ви е дотегнало да ме слушате. Хубаво, прави сте! Ако ви е дотегнало, и аз мога да кажа, че ми е дотегнало. Защо ви е дотегнало? Понеже онова, което съм ви казал, сте го турили в торбата, напълнили сте я и тя е станала много тежка. От тази торба, която ви дадох, трябваше да извадите семената и да ги посеете. Вие събрахте моя семена и сега ги продавате; казвате: „Нашият Учитель тъй е казал, иначе е казал“. Какво е казал Учителя, оставете; но важно е вие какво изваждате от онова, което е казано. Сега искате Господ да ви говори. Когато Господ ми говори, аз спирам; като ми говори Той, казвам: „Чакай, Господи, не ми говори повече, първо да го направя!“. Много малко ми говори Господ; казва ми: „Бъди добър!“. След туй престане да говори, после ми каже: „Бъди справедлив!“. Престане и пак рече: „Бъди снизходителен, прощавай!“. Аз прощавам – не чакам Господ да ми каже два пъти това. Втори път Той ще ми го каже в друга форма и трябва да го разбере.

Всяка дума иска приложение. Там, гдето сме приложили нещо, всичко върви много добре. Сега вие може да питате как говори Господ. Ами вие как говорите? „А как мисли Господ?“ Вие как мислите? Вие говорите така, както Господ говори; мислите така, както Господ мисли – от Него научихте този говор. Но този говор вие го научихте, както Бог никога не го е произнасял. Вие как произнасяхте Любовта? Невидимият свят е далече от нас, понеже нашият говор тук, на Земята, е като гръмотевица за тях. Някой път с говора си вие произвеждате сътресение – и ангелите се поставят надалече. Един ангел, когато те слуша, ще бъде на хиляди километри далече от тебе, ще му говориш като по радиото; той никога няма да дойде наблизко. После от всинца ни излиза

едно уханье, което ангелите не обичат. От тебе излиза едно уханье и носът ти не е развит, затова ангелите стоят далече.

Та казвам: ние още не сме от онези красиви цветя, които миришат хубаво. Срецаме някой и той казва: „Страдам“. Отговарям: „Ти не си станал още цвете, за да издаваш хубаво уханье“. Преди вас са живели вашите деди и прадеди и вие сте наследили едно наследство. Някой път се намирате в загънена улица: хиляди неща има, които трябва да се направят. Ще направите едно малко кътче в себе си, отдето трябва да започнете. В къщата си, като се гради тя, направи едно огнище, дето да се кладе огън и там да готвиш. В тялото ти да има едно място, дето Любовта да има олтар. Свещен огън трябва да има и на този огън ти само можеш да готвиш. Когато готвиш на човешкия огън едно ядене, то ще бъде човешко, ако го сготвиш на Божествения огън, ще бъде Божествено ядене. Огънят, който произтича от човешката любов, изгаря, гори; огънят, който произтича от Божията Любов, не гори. Не че човешката любов гори, но огънят, който се образува от нея, изгаря. Резултатите, които излизат от човешката любов, горят; огънят, който излиза от Божествената Любов, не гори – той е живот.

Та казвам: разрешението за всичките хора е да вземат подкваса. Всякога вземайте подкваса от Божествения огън. Човек всякога сутрин, като стане, трябва да се подкваси с Божествения огън. Някой път ние взимаме подкваска от човешкия огън. Запали се огънят – и всичко по човешки върви. Като вземем Божествения огън, по Божественому върви. Казвам: какъвто огън имаш, така ще ти бъде цял ден. Взизали ли сте някой път в къща, гдето камината не върви хубаво – кадеж има, когато собата не тегли? Мислиш ли, че щом ти си недоволен от себе си, хората ще бъдат доволни от теб? Някой път ние се заразяваме с недоволството на хората. Недоволството се пренася, то е една заразна болест като проказата, като сифилиса. Хората не трябва да са близко един до друг. Ние, съвре-

менните хора, не трябва да се приближаваме, защото от грешните се предават всичките лоши склонности, които имат. От един грешен човек ти трябва да бъдеш малко надалеч, за да не се заразиш от болестите, които има.

Та казвам: аз ви говоря, понеже като се събираме на събрания, ако сте се запалили с Божествения огън, ще си предавате всичките добри благословения, които имат. Ако сте се запалили по човешки, предавате си лошите работи, казвате: „Ние не живеем добре, имаме спорове“. Тогава обществените събрания не ползват. Тогава и сам да живее човек, не се ползва; и двамата да живеят, не се ползват. По човешки като живеем, не се ползваме; по Бога като живеем, и сами да сме, и по двамата, и по трима, и в събрание да сме, това е благословение. Колкото повече хора има, толкова по-добре. И нас Христос ни е носил със Себе Си. Казвате: „Ние живеем в Бога“. Какво значи страданието? Да живеем и да се движим в Бога, значи Той да ни носи, Той да ни държи в Своята утроба. Някой път ние в утробата Му вдигаме шум. Това не се позволява. И отвън като излезем, пак сме непослушни.

Казвам: понеже Бог ни е носил, тогава да се въоръжим с Любовта и да изпълним Волята Божия на Земята. Затова казвам да изпълним Волята Божия, понеже само Той ни е носил в утробата Си. Целият свят, в който живеем, е една утроба. Бог е дълготърпелив, когато трябва да изпълним Неговата воля. Без това Той е недостъпен: човек не може да направи нищо, ако не е готов да изпълни Волята Божия. Една мисъл имаш да кажеш – какво ти коства да кажеш една сладка дума?! Аз забелязвам, правил съм опити: някой път не искам да поздравя някого. Той е направил някаква погрешка и не искам да му кажа добър ден – в мен има желание да мина и да обърна гърба си. Но другото, Божественото казва: „Кажу му добър ден. Какво ти коства да му кажеш добър ден?“ „Ако му кажа, ще падне достойнството ми“. Но Господ казва: „Кажу му добър ден! Че ще падне твоето достойнство, няма нищо; но ако му кажеш добър ден, Божието достойнство няма да падне. Ако не кажеш това, можеш да урониш Божието

достоинство. Нека се урони твоео достоинство, но Божието достоинство да не се урони. Добър ден му кажи, речи му нещичко. Не се изисква да му направши нещо, не се изисква да му помагаш“. Но ти казваш: „Не мога да кажа добър ден“.

Така и тези, които страдат по Божията воля, трябва да предават душите си Нему, като на верен Създател да правят добротворение. Така и тези, които страдат по любов, трябва да предават душите си в любещите ръце на Бога. Тъй както е казано: „Тези, които страдат по Божията воля, да предават душите си Нему като на верен Създател на добротворството“, това е хубаво. Но в сегашното понятие е така: онези, които страдат по любов, трябва да предават душите си на тези, които любят. Та казвам: аз бих ви попитал вие в кои ръце предавате душите си; като седите, в кои ръце са вашите души? Вие мислите, че душата е свободна, но някой път тя е вързана с букаи. Много души има, които са вързани – и грънкат букаите им. Като дойде Любовта, трябва тия вериги да паднат и душата да се освободи от всички връзки. Освобождението в света е да освободим душите си. Душите са заробени с миналото на нашите геди и прагеди, те са заробени с наследствените мисли, с наследствените чувства.

Сега ние грънкаме и искаме да се приложи Любовта. Не може да се приложи учението без любов. Като дойде онзи ангел в затвора при Петър, сто и двайсет души християни се молеха за него. Ако те не се бяха молили, ангелът нямаше да дойде. Ангелът дойде и освободи Петър; каза: „Стани!“ . Бутна го, Петър стана и веригите паднаха. Ангелът рече: „Излез навън!“ . Той тръгна и каза на Петър: „Върви подир мен!“ . Дойде до затворената врата, простря ръката си и отвори вратата; каза: „Да не се връщаш, втори път да не те намирам тук“ . На наш език казано, това значеше: няма да седите в затвора да ви екзекутират.

Та казвам: аз ще ви направя едно добро. Намислил съм да пратя по един ангел във вашите затвори. Някой път,

когато дълбоко спите, този ангел ще дойде; веригите, които сега имате, ще паднат. Каквото ти каже този ангел на Любовта, направи го: стани, облечи си дрехата! Тази дреха Петър още не беше я облякъл, той не беше си облякъл още дрехата на Любовта. Защо вечерно време вие се събличате? Защото нямате любов. Човек, който е добил Любовта, нито се съблича, нито се облича – той всякога е облечен. Човек, който няма Любовта, постоянно се облича и постоянно се съблича.

Или казвам, за да ме разберете: невидимият свят, Божественият свят е решил да изпрати по един ангел във вашия затвор. Като ви бутне, ако се събудите, добре; ако не, той ще ви бута, бута – и ако се събудите, ще станете, веригите ви ще паднат. Той ще каже: „Облечи се, върви подир мене, иди в Божествения свят и работи!“. Та казвам сега да бъдете готови всички, като дойде този ангел, да го чуете. Кога ще дойде, не зная, Бог си има Своите разпореждания. Вие казвате, че вярвате. Че вярвате, това е друг въпрос. Апостол Петър вярваше в Христа, Негов ученик беше, но се намери в затвора. Той се намери в затвора, за да види любовта на онези братя, които се молеха; и поради силата на любовта им ангелът дойде. Като излезе от затвора, Петър не беше този човек, който влезе вътре в него. Когато Христос каза на Петър: „Тази вечер три пъти ще се отречеш от Мене“, той отговори: „Не, Господи, всички може да се отрекат, но не аз“. Той нямаше любов, а мислеше, че има. После се отрече три пъти и като го погледна, Христос каза: „Петре, каква е тази работа?“. С този поглед, с който Христос го погледна, от нозете му паднаха оковите и той излезе навън и плака. Каза: „Колко съм бил слаб, колко нещо съм обещал и не съм го направил“. Колко пъти и ние обещаваме и отлагаме... Като излезем вън, петелът кукурига...

Трябва да се върши Волята Божия. Ние ходим и казваме: „Болят ме краката“. Като те болят краката, ще речеш: „Трябва да се върши Волята Божия“. Болят те ръцете – трябва да се върши Волята Божия; боли те

гръбнакът – трябва да се върши Волята Божия; не знаеш нещо – трябва да се върши Волята Божия. Навсякъде трябва да се върши Волята Божия. Вършенето на Волята Божия ще премахне всички тия недъзи, които имаме. Някой път тук-там губиш своето равновесие: внимавай, не вършиш Волята Божия, будно съзнание трябва. Погледнеш един човек както не трябва – не вършиш Волята Божия, не искаш да му кажеш добър ден. Кажи на човека добър ден, кажи на гървото добър ден, на някое животно кажи добър ден. Когато минавам и видя, че някои мрави се карат, аз изваждам трошици, хвърлям им. Това е добър ден. Или зрънца им хвърля, за да се занимават с нещо. На растенията казвам добър ден: когато видя, че времето е сухо, уда и ги поляя с вода. Навсякъде трябва да дадем нещо, да станем проводници на великата Воля Божия, която е създала света. Заслужава да живеем за Бога. Вижте Земята, Слънцето, цялата вечност – това трябва да ни радва сега.

Та вие сте хванали най-мъчния път. Върнете се от този път, по който сте вървели – там никой не е успял. Вие сте хванали десетина-дванайсет души да работят за вас. Напуснете тази работа: дотогава, докато хората работят заради вас, трябва да им плащате. Вие искате без пари да ви работят. Единственият, който може да работи без пари, това сте вие; аз съм единственият, който иска да работи без пари. Ако аз работя, кой ще ми плаща? Ако аз очаквам да ми плащат, не съм свободен; ако няма кой да ми плаща и работя, аз съм свободен. Щом в Любовта има кой да ти отговаря, това е плащане, ти не си свободен. Ако любиш и няма кой да те обича, ти мислиш така: „Какво по-хубаво от това, човек сам себе си да обича?“.

Тази идея, човек сам себе си да обича, е непонятна. Ние искаме, като обичаме хората, и те да ни обичат. Там е нашата погрешка. Да обичаме себе си, значи да обичаме Бога; да обичаме себе си, подразбира да обичаме Бога в нас, Който ни е дал всичко, и да Му служим. Това е най-естественото положение. Ако аз не разбирам, че

Бог е в мене, и искам себе си да обичам такъв, какъвто съм, това е непрilожимо. Казвам: обичайте Онзи, Който живее във вас, и бъдете готови да изпълните Волята Му. Или бъдете готови да изпълните волята на Този, Който е направил целия свят, Който почита всичките хора и всичко в света става по Неговата воля. Но някой път вие ще кажете: „Аз не искам“.

Волята Божия по два начина се изпълнява: единият начин е по закона на Любовта, а другият начин е по принуждение. Щом е по принуждение, ние и сега я вършим – тогава имаме човешки живот. Ако вършим Волята Божия по закона на Любовта, ще имаме Божествен живот, ще влезем в закона на онзи свят, дето ще се освободим от връзките, от всичките връзки на противоречията. Предавайте душите си в ръцете на Онзи, Който ви е обичал.

Отче наш

16 май 1943 г., неделя, 5 ч.с., София, Изгрев

ДВА МЕТОДА

*Добрата молитва
В начало бе Словото*

Ще прочета 3. глава от Второ послание на Петър.

Размишление

Религиозните хора са изложени на много по-големи и на много повече заблуждения, отколкото светските хора. Един светски човек може да се заблуди в грехата, в костюма. Той може да си направи дванайсет костюма: всеки ден може да мисли какво да облече. Може да има дванайсет шапки или обуца: всеки ден да мисли кои обувки и коя шапка да сложи. Светският човек може да се заблуди в яденето. По китайски обичай може да имате по четирийсет яденета. Един американец бил поканен от китайски мандарин на гости. Трябвало да вкуси от всичките четирийсет яденета. Казва, че след това цели две седмици стомахът му бил разстроен. Китайците знаят как да ядат, но европейците не знаят как да ядат китайските яденета.

Ако вземете духовните хора, те имат странни идеи: считат всеки човек, който се е оженил, за грешник, че не върви в Божия път. Мислят, че който не е женен, е светия. Това е въпрос. Действително те донякъде имат известно право в този смисъл, че Бог като създаде животните, създаде ги по две, а човека създаде сам. Обаче като видя животните – а те са светските хора – че ходят по две, Адам каза: „Защо да правя изключение? Мене ми трябва другарка в тази райска градина. Сам не се живее“. Това показва, че съзнанието на човека не беше издигнато. Той трябваше да живее с Господа, Него да изу-

чава, но човекът обърна поглед към земята. Господ, като го видя, съжали го и му създаде другарка. По някой път сегашните хора питат какво значи това, как е станала тази работа. Понякога даже самите деца, като няма с какво да се забавляват, сами си правят куклички. Някои модерни кукли са доста живи: като ги бутнеш, някои глас издават, отварят и затварят очите си. На това, малкото дете, ще му дадат една кукла и то целия ден ще я носи, ще я показва на този, на онзи. На малкото момче бащата ще му купи конче; понякога му купуват железница – завърти я и пътува.

В живота религиозните хора считат, че да се смее човек не струва. Малко жълтичък трябва да бъде той, ако е пълничък, не струва; да е жълтичък, да са му хлътнали бузите, очите му също да са хлътнали. Те не знаят, че хората с хлътнали очи и хлътнали бузи са сприхаби, поне така съм ги видял аз. Хората с хлътнали очи са много сприхаби, дори само да ги бутнеш. Тях ги считат за светии – тия, сприхавите хора, за светии ги считат. Този светия навсякъде, където влезе, вижда погрешките. Един светски човек, като влезе в някоя къща, като го приемат и го нагостят хубаво, казва: „Много хубаво ме приеха, хубаво ме нахраниха, с богато ядене. Заклаха ми пиленце, хубаво опечено, че баница, че винце; после имаше хубави сладкиши – изпратиха ме много добре. Много добри хора са. После ми подариха и греха“. Като дойде реч за духовните хора, казват: „Много добре ме приеха“. Значи някой сладко му е говорил, чел му е, хубаво му е работил, молил се е; на яденето той не обръща никакво внимание.

Казвам: светските хора искат да живеят добре на Земята, което е невъзможно. Вследствие на това има едно противоречие, защото такъв човек, ако се не храни добре, и духовен не може да бъде. Защото аз мисля така: светският човек живее в стомаха си, духовният живее в гробовете си, а Божественият живее в главата си; той си има две седалища на главата. Разбиране трябва! Ако един човек не може да вкара в хармония своя стомах с гробовете си и гробовете си със своя ум, винаги се на-

мира в едно противоречие. Вие седите някой път и ви нападат мрачни мисли, мрачни желания. Някои мислят, че които са религиозни, не обичат да пооткрадват. Лъжете се: човек може да е много религиозен и пак обича да пооткрадва. Краденето не е нещо лошо. Има едно чувство, наречено стяженолюбие. Когато то е силно развито, ти обичаш да имаш.

Има един герой, Плюшкин⁴⁶ го наричат – каквото намери, той го носи вкъщи: едно парче, друго парче – трупа ги. Например вземете в катерицата – в нея това чувство е много силно развито. На катерицата ако ѝ дадете царевича или орехи, след като се нахрани, каквото остане, тя го взема и го скрива някъде – ще си го запази за в бъдеще. На kokoшката ѝ дайте една крина жито – като се наяде, тя ще започне да рови; рови и не мисли за утрешния ден. В kokoшката чувството за стяженолюбие е много слабо развито, тя живее от ден за ден. Някои хора, които имат kokoши ум, мислят, че са много щедри. Като влезе такъв в своето чувство за стяженолюбие, като му дадат нещо, всичко раздава. Някои мислят, че като имат тази черта...

Не се лъжете: всичко, което правим, трябва да е разумно в света. Ние трябва да ядем, но колко трябва да турим в стомаха си? Стомаха си не трябва да го изпълняме с храна, че да не може да работи; той трябва да остане наполовина празен, да остане доста място свободно. Вие не сте видели, че като гайда свири стомахът: като туриш храна, започва да я обръща. Ако се напълни, не може да свири, не може да се смели храната. Някои от вас страдате от несмилане на храната. Тогава се образуват газове, надува се стомахът, цяла нощ не можеш да спиш. Тия газове трябва да излязат навън. Тогава става оригването. От какво произтича оригването? Вие като религиозен човек седнете ли да ядете, не бързайте! Казвате: „Да се наядем, за да се молим“. Ти като ядеш, тогава се моли; малко яж и полека. А ти ядеш така, че да ти пращат ушите, бързаш. В това бързане между всяка ханка има достатъчно въздух: като поемаш храната,

ти вкарваш въздуха в стомаха си. Въздухът като влезе, разшири се, стопли се – и ти се въртиш. Колкото се може по-малко въздух трябва да вкарваш: на въздуха не му е мястото в стомаха, а в гробовете.

Та казвам: религиозните хора не знаят да ядат, в тях има едно тщеславие. Аз говоря сега за българите; англичаните другояче разбират духовния живот. Българинът ще седне да яде така: той разбира под ядене да вземе сух хляб, вода, малко чесън, малко лук; боб, леща или грах ще сvari. Религиозният счита за грях да яде кокошка; няколко пъти в годината той ще си позволи това по един стар навик от светския живот. Един свещеник ми разправяше: „Един навик имам. Не обичам месо да ям, организмът ми е много деликатен, но един дявол има, дето ме измъчва. Като дойде Коледа, имам нещо неопределимо, искам да си хапна свинско месо, опечено на кебап, соленичко, с чер пипер, с бахар – това седи в ума ми. Вече съм човек на шейсет години, а още умът ми не е дошъл, обичам да си похапна кебап. Всяка година се заричам да не ям свинско месо. След като ям, най-малко две-три седмици страдам, боли ме корем. Знаеш ли как ме боли: като ме хване коремът, седна на ръце и крака, въртя се като животно. Въртя се и казвам: „Ха, поне, ядеш свинско месо!“. Той доста духовито го разправя, в този свещеник има хумор. Дойде някой, че го пита: „Дядо поне, да пия ли малко винце?“. Казва: „Ако онзи иска малко, дай му, но много не му давай, малко му дай; винце малко му дай, една чашка от сто грама. Исква му се, а не може, човещина е това“.

Казвам: на този от двайсетте ти години, като дойде, дай му малко. „Аз все му давам, но не се въртя. Не само това, но с моя негъг, като ида на оня свят, какво ще правя, понеже пуша тютюн? В оня свят ще ида и ще ми се пуши, а там тютюн няма. Какво ще правя, откъде ще го взема?“ Казвам: ние трябва да се освободим от всичките заблуждения и навици. Има навици, които някога, в миналото, са били намясто за човека. В сегашното ни развитие много от храните не подхождат за човека. За някои хора мазната храна никак не подхожда, за някои още подхожда; за някои подхождат пиленца, агънца.

Ако се говори, светът не може да се оправи по този начин. Всички тия навици, които са създадени в нас, ние сме ги създали. Това са изкуствени навици, които сега трябва да преобразим. Новата култура зависи от това: от тия материали на миналото да създадем нещо ново. От всичките наши най-лоши навици трябва да създадем нещо много хармонично по същия начин, както една работна жена може да вземе вълната, да я изпере хубаво, да я изсуши, да я извлочи хубаво, да я направи на къдели, после да я изпере на хубава прежда, да я изтъче, да я направи на плат. Тази вълна, така както е била на гърба на овцете, с нея човек не може да се облече. Та казвам: това са материали, които трябва да обработваме.

Някои, като четат Писанието, може да вземат буквално как тогавашният свят е погинал. Потъна ли земята от Потопа? Хората погинаха; културата и каквото имаше, всичко потъна. След туй се оттегли водата, светът пак остана на първото си място. Сега светът има да мине през една криза, през огън – и Земята ще се обнови. Този огън ще бъде, който носи новия живот. Ония хора, които са готови за новия живот, ще влязат; онези, които не са готови, ще изгубят условията за живот. Представете си бубата: тя има материалистически живот в Природата, с по-твърда храна се храни. Гъсениците се хранят с листа; има определен период, когато се хранят с листа и остават в същото положение определено време. Като дойде времето да се образуват пашкули, за да станат пеперуди, тогава изменят начина на храненето.

За в бъдеще хората трябва да намерят онази храна, както пчелите са я намерили. Когато пчелите искат да образуват работници, дават им един вид храна; когато образуват търтеи, за тях дават друга храна. Един кошер някой път има четиристотин-петстотин търтеи; а работници има по двайсет и пет-трийсет хиляди, до шейсет хиляди. За царицата се определя съвсем нова, особена храна – тя от тази храна става малко по-голяма. Царицата се отличава между пчелите с особена си форма и работи най-много от всички. Тя снася за двайсет

и четири часа две хиляди яйца. Да снесеш две хиляди яйца за двайсет и четири часа – ще видите какво е царица! Някой казва: „Да бъда царица“. Ако е пчелна царица, кога ще ѝ остане време да се занимава със суетни работи? Та казвам: ние страдаме, понеже в ума ни има много идеи. Някой път се случва, че царицата започва да снася яйца работници и не знаят с какво да ги хранят. Когато работниците са малко, кошерът измира. Бръмбарите го угрят нашироко – каквото донесат работниците, го изяждат. Те отвън не отиват да ядат, готовото по братски го делят – и най-после измира кошерът.

Та сегашните социални работи, които хората искат да направят, аз ги намирам като едно отклонение, дето царицата е започнала да снася повече бръмбари, а по-малко работници. Ще претърпим една криза, социална криза. Социалната криза се ражда винаги, когато има много бръмбари. Ред и порядък се ражда, когато има много работници, а има само четиристотин бръмбара. Те са възлюбените на царицата: от трийсет до шейсет хиляди са работниците, които носят храната и слушат гласа на царицата. Ако един мъж не знае да свири и да пее, ако една жена не знае да преде и да готви, те не са научили живота. Пог думите *свирене* и *пеене* аз разбирам доброто мислене. Да мисли човек, това е фигура. Казват: „Ще изгори Земята“. Че Земята ще претърпи една фаза, това вече се забелязва. Всички хора са неспокойни, в целия свят съществува едно напрегнато състояние. Виждате, че зимно време земята е гола, всичко е черно. Най-първо, когато ще дойде пролетта, има известни признаци: тук-там ще чуете някоя птичка: „Чирилик!“. Пяят пойните птици, увеличават се. През зимата няма листа по дърветата, а напролет ще видите кокичето, минзухара – излезли са из снега. Като се стопи той, като изневиделица из земята изникне тревата, цветя от невиделото дойдат.

Сега всичко онова, което е скрито кармически в нашите умове, е добро, защото онези заложени навизи, всичко това ще израсте. Някои от тези неща ще останат за полза, но от някои човек трябва да се освободи. Да ка-

жем, че имаш навик. Когато не е според навика ти, както искаш, ти вземаш чашата – тя не е хубаво измита и веднага я блъснеш в земята, казваш: „Дай друга чаша!“. Хубаво, другия ден пак чашата не е измита и казваш: „Дай друга чаша!“. Два пъти като удариш чашата в земята, ако има отвън други чаши, добре, но ако е война и няма откъде да купиш, какво ще правиш? Аз често съм виждал: гадат хляб някому, а той хвърли хляба на земята. Хвърли кърпата и казва: „Дай друга кърпа!“; вилушката хвърли, лъжицата хвърли. Аз съм ги наблюдавал, няколко примера съм имал. Не мислете, че всичките българи са такива. Казвам: в гадения случай такива наблюдения имам. Този човек обича чистотата, защото всяко нещо изисква да е чисто. Питам: защо ни е този навик? Ако съм аз и чашата е неумита, ще стана да я измия, ще я изчистя. Защо ще я хвърлям, защо ще чупя чашата? Не е ли умита, ще уда да я измия; няма да карам да я мият, аз ще уда да я измия. Ако хлябът не ми харесва, ще уда да отворя долапа, ще взема по-чист хляб.

Аз съм срещал у българските свещеници два метода за възпитание. Певецът в църквата не пее хубаво. Излезе свещеникът, нахука го, казва: „Така не се пее“ – изправи се и от олтара го съди. Друг свещеник, когато певецът запее криво, той излезе и започне да пее правилно: не го хука, не му казва нищо – излезе и запее правилно, пее с него заедно – поправи го и пак влезе в олтара. Аз харесвам втория начин: да излезе навън, да пее с него и нищо да не му казва, така да го поправи. Свещеникът има отличен глас: като пее, онзи се поправя. Ние, сегашните хора, мязаме повече на първия свещеник, който излезе навън и наругае певеца. Това не е лошо: като е певец, да пее; като е дошъл в църквата, да се е научил. За обхода ако е, първият свещеник е сприхав, воинствен, не търпи никакви погрешки. На първия свещеник църквата винаги беше пълна с хора, за да го слушат; на втория само баби отиваха, те слушаха този певец. Как ще пее певецът, като гледа само стари баби?! Един певец се въодушевява от млади момичета. Старите дявовци са сигнали, клюмнали

в своите тронове, чакат за Второто пришествие. Този начин за съхранение на Божествения свят е погрешен.

Това са два метода за самовъзпитание. Единият метод е методът на злото, на насилието, другият метод е методът на Любовта. Хората досега са употребявали метода на насилието, той е бил потребен. Сега имаме задача да опитаме другия метод – на Любовта. Под думата *любов* не се подразбира меко да гладим с четката, но разумност трябва. От двамата души единият е сприхав, другият работи по любов. Дойде някой с изкълчен крак – той вземе крака, върти го. Онзи не може да търпи, вика, а той му казва: „Мълчи, говево!“. Вторият, като вземе да оправя крака, и той ще причини болка, но е внимателен, казва: „Търпете, зная, че ви боли кракът, но трябва да се поправи“, разумно постъпва. Той му причинява по-малко страдание. Сега Бог не създава говеда в света, нито лисици, нито вълци, нито мечки, нито тигри. Тия животни станаха такива от ония неподходящи имена, които човек им е поставил. Вола, като са го кръстили вол, вол е станал. Сложили са го да оре на нивата, станал е вол. Лисицата са я турили на служба да ходи, да носи кокошки от този и онзи курник. На вълка хората са казали: „Ти ще ходиш да ни носиш агнета от което стаго намериш, на нас ни трябва“. Тия животни, които са сега, са научили тия навици от хората.

Всички навици у животните са хорско изобретение; всичките лоши навици са човешко изобретение. Че е така, има пример в житието на един светия. Той живял в планините на Африка. Веднъж среща един лъв, който полага врата си. Светецът казва: „Ако не ме послушаи, ще те претрепят. Ще се откажеш да давиш животните, да ядеш месо. Ела подир мене!“. Лъвът тръгнал след него. Казва му светецът: „Няма да давиш животните!“. Цяла година лъвът живял при него. Един ден гледа светецът – лъвът хванал една крава за врата, води я при него, не я яде. На другия ден дошъл ловец – и него не яде. Лъвът ходи с тях заедно и каквото прави човекът, и той го прави – пасе.

Първоначално ние научихме лошите работи, понеже се отдалечихме от Бога. Всички лоши неща съществуват извън Божествената Светлина, извън Божествената Любов. Казано на човешки език, когато Божествената Любов в човека отслабне или човек не я възприеме, тогава той научава лошите навици. Аз съм наблюдавал свещеници: някой като не му целуне ръка, както трябва, той го блъсне с ръката си. Защо? Така знае човекът, така целува. Не е ли хванал ръката по особен начин, свещеникът блъсне ръката му. Та казвам: има неестествени положения, в които се намираме ние. Като влезе един полковник при здравите войници, всички трябва да го поздравят. Но представете си, че всичките войници са болни: диария ги е хванала, холера ги е хванала – как ще го поздравят? Всеки се гържи за корема. Друг порядък се разбира, когато са здрави хората. Ако са болни, не може да стане така.

Най-първо трябва да се освободим от ония лоши навици, които сме придобили и в които изгубихме своето реноме. Всеки от вас съжалева за някоя проява, но проявата е отвън. Някои от вас не говорите, не сте свободни. Някой изведнъж казва: „Слушал съм говеда“; друг седи, нищо не казва отвън, но вътре си казва: „Говеда“. В истинското възпитание трябва да извадиш тази мисъл и да ти е приятно, че си срещнал едно говеда. Един невъзпитан човек е както онзи скулптор, който намерил един негодялан камък и казал: „Става нещо от него“. Той ще вземе камъка, ще започне да работи, ще извае една хубава статуя. Разбира той и от този невъзпитан камък изкарва нещо.

Казвам: Бог вижда добрите неща в нас. Дълго време Той издига чука си и работи. Ти крякаш, Той работи, докато най-после един ден извае нещо; ако Господ ви намери и ви задигне, ще извае нещо от вас. Казвам: дълготърпеливи трябва да бъдем, но работа трябва. Вие искате самовъзпитание. На мнозина казвам: „Имате естествен добър глас – пейте!“. Имаше една сестра, която пострада, защото не ме послуша. В Братството тя имаше почти най-хубавия глас, много хубав глас имаше.

Казвам ѝ: „Пеи!“; тя отговаря: „На млади години не било, че на стари години да пея! Ще смущавам моя възлюбен, ще каже: „За кого пееш?“ „За тебе пея.“ „На мене какво ще ми пееш, сега искам да мълчиш“. Това е разбиране: да пее човек, туй е здравословно състояние. Като станете сутрин, запейте! Защо да не пее човек? Ако не може с глас да пее, на ума си нека пее. Ако се развие във вас слухът, вие ще видите, че светът е хармония и музика. Говорът, човешките мисли, човешките чувства и постъпки – всичко това е пеене, но така естествено, че ти е приятно да слушаш.

Казвам: в Деня Господен Господ по два начина ще дойде, както българските попове. Единият от амвона ще ти каже: „Говедо, така не се пее“, другият ще пее с тебе заедно. Това са два метода, методи на Земята, по които сме минали. Моисеевия закон неговите ученици го направиха. Според него ако някой намери съчки в съботен ден, ще го накажат, както сега за сапун обесват човека; няколко души има обесени. Тогава имаше закон за съчките и много хора ги постигна смъртта. Казвам: тогава хората са били невежи. Ние, които сме дошли в последните времена, когато Бог е дошъл да прояви Своята Любов, на какво трябва да служим? Ние се намираме пред свършен факт.

Видял съм това във Варна. Един баща бил много добър човек, много добър работник, но бил сприхав и обичал да пие. Като се напие, устата му се отваря, говори – може или не може. Той обичаше да потупва жена си. Първото му дете бе момиче, другото – момче. Моли се то: „Татко, не би ли мама!“. Бащата му плесне плесница и казва: „Да се махаш оттука, моя работа е това“. Туй момче дотогава се молило на баща си да не бие майка му, но като станало на двайсет и една години, бащата посегнал да бие майка му, а то хваща баща си за ръката и казва: „Татко, в мое присъствие ти забранявам да биеш мама“. Бащата казва: „Каза ми това и като стисна ръката ми като в клеци, познах, че ако не изпълня закона му, ще бъде лошо. Оттам насетне престанах да бия жена си“.

Та казвам: ще дойде Господ един ден, ще ви хване за ръката и ще ви каже: „В Мое присъствие ви забранявам така да постъпвате“. Какво ще отговорите?! Така е сега. Господ ще хване хората и ще каже: „В Мое присъствие ви забранявам да вършите тия престъпления“. Какво ще кажете, ще ги вършите ли? Сега това е фигура на речта. Няма по-хубаво нещо от това, човек да разбира Божията Любов в нейните три фази: да разбира светската, материалната любов, да разбира и духовната любов. Материалната любов е онази, от която се създават всичките форми; духовната любов всичките тия форми ги слага в движение, а Божествената Любов осмисля живота. Ако човек не се облече, ако не знае как да постъпва, ако не знае как да чувства и как да мисли, той ще бъде една баба.

Ние се намираме в едно голямо противоречие в света. Може да си малък и да искаш да растеш. Ти растеш до известно време, до пълната възраст, след туй изгубиш силите си, станеш стар дядо, презърбиш се, вече нищо не те радва. Гледаш младите и казваш: „Зелени са“. Не че си станал по-добър, но ти като не вземаш участие в живота, всичко те гразни наоколо. Които е остарял, е изгубил смисъла на живота. Старите хора имат много добри черти, две хубави черти имат – много са признателни. И най-малкото нещо да направих на един стар човек, той благодари, много е признателен. Старите знаят как да благодарят, а младите имат сили, услужливи са. Човек, който иска да се подмлади, трябва винаги да услужва. Старият, за да се подмлади, трябва да оценява нещата. Ако не можеш да виждаш доброто в хората, ако виждаш само злото, ти ще остарееш преждевременно. Старостта идва от виждането на лошите работи в света – тогава ние остаряваме преждевременно; подмладяването иде от услужливостта. Или както казват: трябва да пеем в света, но добре да пеем.

Аз съм давал един пример, привеждал съм го в своите лекции: ще го намерите в четвъртата година на Младежкия клас. Той е следният, става със студенти от

американския живот. Запознават се с двама приятели в училището: единият богат, другият – беден. Бедният е крайно честолобив. Богатият иска да му направи услуга, защото вижда, че обувката му са скъсани, но се чуди как да го направи? Да му даде пари, ще го обиди. Купува му хубави обувки и ги завързва. Прозорецът на стаята на бедния бил отворен и през прозореца му оставил обувките. Онзи ги намира: кой ги е оставил, не знае, но ги обува. Иде приятелят му и пита: „Някой е оставил тези обувки, как ги харесваш?“ „Види се, някой е искал да ги платя, затова ги е сложил там“. Американците обичат такива работи, те питат: „Колко ги оценяваш?“ „Доста хубави са. Ще ми отнеме цяла година да работя, докато ги платя“. Казва му приятелят: „Носи ги: я дойде, я не. Ако дойде, тогава ги плати. Носи ги сега“. Приятелят му си мълчи и пита: „Харесваш ли ги?“. Трябва да ви е приятно, когато вашите обувки ги носят и очакват да ги платите. Казва му приятелят: „Ако дойде някой, плати ги, ако не, носи ги“.

Сега често ние, като направим едно добро, казваме: „Аз го направих. Тия обувки аз ти ги дадох“. Тогава привеждам още един пример. Един българин искал да се ожени, пък нямал обувки. На хорото не може да се хване: бос как да играе? Отива бос на хорото, но един му казва: „Аз ще ти дам обувки, за да се хванеш на хорото, да играеш“. Дал му обувките. Онзи се хванал на хорото да играе, но първият казва: „Слушай, много не тропай, че ще ми скъсаш обувката“. Чува друг това и му казва: „Я му върни обувките, как така ще те засрамва на хорото? Аз ще ти дам обувки“. Дава му обувки и като се хванал българинът на хорото, му казва: „Тропай колкото искаш. Ако се скъсат, други ще ти дам“. И този нямал морал. Първият бил скържав, искал да не се скъсат обувката, та да не тропне много. Това показва характера му: „Внимавай, аз ти дадох обувки, но знаеш ли колко са скъпи!“. Вторият е щедър, но казва: „Тропай, нека знаят хората, че аз съм ти дал обувки“.

„И растете в благодатта и в познанието на Господа

нашего.“ Да растете в богатта се разбира растене в познанието на Любовта и в нейното приложение. Растете в познанието на Божията Мъдрост, растете в познанието на Божията Истина, защото свободен свят е само светът на Любовта, свободен свят е само светът на Мъдростта, свободен свят е само светът на Истината. Щом влезете в духовния живот, там животът е ограничен, има ограничения: знанието има ограничения, богатата има ограничения. Единственият свят, който не е ограничен, а е пълен с всичките блага, това е светът на Любовта, светът на Божията Мъдрост и на Божията Истина. Казвам: без любов човек не може да се възпитава – това е невъзможно.

Вие сега по някой път спрагате. Често вие се свързвате: за когото мислиш, свържеш се с него. Ти се свържеш с някой сприхав човек – и сприхав станеш; свържеш се с някой користолюбив човек – и користолюбив станеш. Между каквито живееш, такъв и ставаш: всеки може да ти направи една присадка. Дървото може да се присади. Питомното на дървото може да се предаде, но и дивото може да се присади на питомното. Ако питомното е присадено на дивото, това е добро, но ако дивото е присадено на питомното, е зло.

Ние сега сме добрите хора. Много добри хора са присадени с диви. Всички диви присадки трябва да се пречупят, за да израсте питомното и да дава плод. Когато дойдете до възможността да живеете в Любовта, всичките добри наченки, които Бог е вложил във вас, всички заложби, които са вложени във вас, ще дадат своите добри плодове. Любовта в нас ще пресъздаде света. Любовта като дойде, всичко ще изгори, всичко, което не струва, ще се разтопи. Ще останат само хубавите работи, които от памтивека са създадени у добрите хора на Земята.

Отче наш

23 май 1943 г., неделя, 5 ч.с., София, Изгрев

ПЪТ НА ИЗБАВЛЕНИЕ

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

Химн на Великата Душа

Ще прочета 8. глава от Посланието към римляните. Това е една глава, в която има разрешение на един от най-трудните въпроси. В 7. глава от същото послание въпросът е нерешен, едно противоречие съществува; в 8. глава се намира едно разрешение. (*Учителя прочете главата.*)

Аз мога да любя

Размишление

В дадения случай от вас се изискват няколко неща. Знаете ли какво се изисква? Изисква се състоянието на гладния, който очаква хляба – и той иде. Трябва да имате състоянието на жадния, който очаква водата – и тя иде, носят му я; да имате състоянието на болния, който очаква грехи, за да го облекат и да излезе; да имате състоянието на босия, който ходи между тръните и му носят обуца, за да се обуе. Трябва да имате тия състояния; като ги нямате, вие не се ползвате. У всички има нещо, което ви липсва; ако не ви липсваше, нямаше да бъдете тук. Онези, които не са дошли, може да имат някои причини.

Разправят за Кант⁴⁷, на когото животът протичал като по часовник. Всяка сутрин той ходел да се разхожда и може би повече от двацет и пет години го наблюдавали да минава всеки ден по едно и също място. Един ден се учудили, че той не е минал, защото него ден той умрял.

Питате за някой защо не е дошъл на събрание. Може да е умрял, може да е вързан. Вързали са го, имал е да плаща; или пък тренът, с който е пътувал, е дерайлирал. Или пък човекът се е оженил, а младата булка струва повече от едно събрание. Оженил се е... Жъненето е хубава работа: значи жъне със сърпа на нивата, събира житото. Който не е жънал на нивата, той никога не може да се ожени; който много пъти е жънал на нивата, може да се ожени. Като се ожени, ще яде това, което е жънал. Който не са жънали много пъти, гладни остават.

Някой път във вашия ум сегият грандиозни идеи. Вие искате да станете богати, силни, знатни, да направите къщи, целият свят да пише за вас във вестниците. Да допуснем, че пишат във вестниците, че вие сте толкова висок, както българинът обича да преувеличава и да казва: „Висок като топола“. Ако имаше височината на една топола, в коя къща може да влезе? Ако е висок като една топола, коя врата ще го събере? Никоя. После такава топола в сегашно време ако трябва да се облича, колко ще струва едно облекло? Някои от вас казват: „Аз с малки работи не се занимавам, занимавам се с големи работи“. Големите работи са направени от малки работи. Напишеш една дума – *вода*, и я произнесеш. Най-първо пишеш *в* – то казва какво искаш да кажеш; пишеш *о*, стане *во* – казва какво иска да кажеш. Напишеш *г*, стане *вог*; и най-после стане *вода*, като напишеш *а*. Това показва какво искаш да кажеш. Ти си жаген: само водата е, която може да утоли твоята жажда. Без вода не може ли? Не може в гадения случай. Защо не може? Конят без юлар не се води. Води, ако можеш, един кон без юлар. Ти можеш ли една котка да я водиш? По някой път аз говоря за котките, но колко усилия трябва, за да може една котка да добие един навик?

При мене се беше прикомандировала една котка, без да я викам – една такава, червеникава. Тя най-първо ме гледеше дивашки, с подозрение: гледам, че я е страх от мене. След като започнах да се отнасям много добре с нея, когато започнах да ѝ давам сиренце, баница, най-

хубавото, каквото имах, и тъй внимателно ѝ го давах, като на някой мой приятел, тя почна да върви след мене като адютант. Аз тръгна – и тя тръгне пред мене; аз се върна – и тя се върне. Слизам по стълбите – и тя слиза; върна се – и тя се връща. Аз вляза в стаята – и тя се качи и ме чака горе пред вратата; а никакъв юлар не слагам на котката. Тя знае, че имам сладки работи, и като върви подир мен и пред мене, все има предвид какво ще ѝ дам. Като вляза в стаята си, тази котка има две гуми, две котешки гуми, които аз научих от нея, много съдържателни. Тя ми казва по котешки: „Учителю благи, прояви сега своята велика благодост, която имаш към мен.“ „Как ще я проявя?“ „Да ѝ ми едно парче хляб с хубаво сиренце, първокачествено“. След като изяде нещо, тя казва друга една дума: „Учителю благи, откакто съм дошла при тебе, доста се просветих“.

Ще кажете: „Може ли да се просвети котката?“. Просвещава се. Казваме: „Просветнало му е нещо“. Просветнало му е, но като намери други котки, дави ги всичките: голям скандалджия беше този котарак. Някой път съм горе в стаята си и чувам, на керемидите се вдига шум; сега вече не прави скандали. Един ден слизам и виждам – приотвил се е да се хвърли на Мурджо, нашето куче. Казвам му: „Тук е място на мир! Чакай, Мурджо, да не го бутнеш, той е един от учениците“ – и Мурджо седи мирно. След време гледам: минава един друг котарак и ученикът като го натиснал, онзи започнал да кряска. Мурджо като се затича, хвана котарака и казва: „Какво право имаш ти да го натискаш?“. Щом го пусна, и онзи котарак избяга, върна се назад, а нашият го търсеше. Мурджо му казва: „Да благодарим на мене, аз ти дадох един добър урок. Да знаеш още веднъж как се дави един ученик“.

Ние всички мислим, че в Природата трябва едно правилно изповядване. Когато нещата правилно се изповядват, те внасят една светлина, здраве, разположение, радост и веселие. Един ден една недоволна сестра ми се оплаква, че младите сестри не се обхождали добре с

нея; привежда ми пример. Казвам ѝ: „Ти си един лист на едно дърво. Какво ще искаш това, което е и на другите листа? Възприеми светлината и работи. Остави другите листа: те се мъргат и може да те закачат, но не че имат зла воля. Нещо отвън има, което кара тия листа да мъргат, засяга ги. То засяга и тебе, не ги обвинявай“. Сестрата отговаря: „Ще трябва да се обхождат добре“. Казвам: „Това е твое лично схващане. И те трябва да се обхождат добре, но и ти трябва да ги разбираш добре“. Не само хората трябва да се обхождат, но и ние трябва да ги разбираме добре. Невидимият свят, Духът, Който ви ръководи, ти казва: „Направи това!“ . Ти се потриваш, казваш: „Времето не е добро – гъждовно е, вятър има. Нека престане вятърът“. Като ти каже Духът, и вятър да има, и сняг да има, стани и върви напред. Като излезеш отвън, и вятърът ще престане, и снегът ще престане – те са изпитания. Ти чакаш да престане вятърът или снегът, за да извършиш Волята Божия.

Казвам: в тази глава се разрешава единият от въпросите. Защото за да работи човек, трябва да има разположение, да има едно малко подбуждение. Всяко недоволство произтича от три причини. Когато не сме в съгласие със законите на Божията Любов, имаме вече едно неразположение; когато не сме съгласни със законите на Божията Мъдрост, имаме второ неразположение; когато не сме съгласни с Божествената Истина, имаме трето неразположение. Три са неразположенията: едното – на ума, другото – на сърцето, а третото – на тялото. Какво ти преняства да си в съгласие със законите? Има един закон в човека. Някой казва: „Аз на закон не се подчинявам“. Че ти никога не си се освобождавал от закона. Най-първо не мислиш право. Казваш, че не се подчиняваш на никакъв закон, а трябва да ядеш, да спиш, трябва да се обличаш, трябва да живееш в къща, по улицата трябва да ходиш. Не можеш да ходиш където искаш: гойдеш ли го някой плет, трябва да го заобиколиш.

Ти казваш: „Аз съм свободен“. Ние, хората, не сме свободни. Аз считам за свободни хора тия, които из-

пълняват закона на Любовта. Който изпълнява закона на Божествената Мъдрост, той е свободен; който изпълнява закона на Божествената Истина, той е свободен – вън от това никаква свобода няма. Това са относителни разбирания. Мнозина питат: „Как трябва да постъпваме?“. Казвате: „Кажете ми как трябва да постъпя, за да изпълня закона Христов?“. Постъпвай така, както майка ти е постъпвала с тебе, когато си се родил на Земята; постъпвай така, както баща ти е постъпвал с тебе, когато си се родил на Земята; постъпвай така, както брат ти е постъпвал, както сестра ти е постъпвала. Вие всички знаете това. Сестрата вземе малкото братче, гали го; братът го вземе, бащата го вземе, подхвърлят го; майката го взема, къне го. Четири правила има как да постъпваме: тъй както майката постъпва, тъй както бащата постъпва, тъй както братът и както сестрата постъпват. Не по форма точно така, но те са модели.

Как ще изпълниш закона Христов? Казваш: „Аз те обичам“. Какво значи *обичам*? Какво значи *бич*? За този, който не служи на Любовта, като кажеш *обичам* и махнеш *о-то*, остава *бич* – обичта става на бич. Като изпълниш закона, любовта става обич. Значи този бич става като узрял плод. Когато я няма любовта, той е зелен, горчив плод; когато любовта е там, плодовете стават сладки. Какво показва горчивината в света? Горчивите неща показват закона на безлюбието; сладките неща, това е законът на Любовта. Всички сладки неща са станали такива от ония хора, които изпълняват закона на Любовта. Слънчевата светлина, когато слеза от Слънцето, прави тия плодове сладки. Тя показва ония същества, които живеят на Слънцето, които изпращат своята помощ на Земята; показва, че те са много добри и много сладки.

Следователно на Земята имаме повече сладки плодове, отколкото горчиви. Един сладък плод показва какви са жителите на Слънцето; сладките ябълки и круши показват какви са жителите на Слънцето. Една слива, един лимон, един портокал, житните зърна – всички те показват какви са жителите на Слънцето и какви трябва да

бъдем сега ние. Един човек двайсет години яде череша и хляб – и да е горчив? Това как ще си го обясните? На мене много пъти са ми казвали: „Вие не ме обичате“. Рекох на един: „Прав си. Всеки човек, който не обича Бога, и аз не мога да го обичам“. Когато и мен хората не ме обичат, и на себе си казвам същото. Не може хората да те обичат, докато не обичаш Бога. Казвам: трябва да обичаш Бога, за да те обичат хората. Искаш другите да те обичат: защо да те обичат? Заради твоите очи ли?! Защо хората обичат Христа? Христос обичаше Бога: като дойде, изпълни Волята Му.

Трябва да сме готови на всички жертви за Божията Любов. Това е един закон: не жертви за хората, но вътре в себе си трябва да имаш един закон за онази жертва, която трябва да направиш. Ти седиш, мислиш и казваш: „Аз ако се пожертвам, какво ще стане?“. Вие криво разсъждавате. Христос изяснява въпроса: „Ако житното зърно не падне в земята, то само остава, ако падне в земята, то се умножава и сила придобива“. Ти като се пожертваш, ще спечелиш нещо; като не се пожертваш, сам ще останеш. Всичките радости в живота произтичат от жертвата, която ние правим за Любовта Божия; всичката радост и веселие произтича от жертвата, която правим за Божията Мъдрост; всичката свобода, която искаме да придобием, произтича от всички жертви, които правим за Истината.

Ние имаме странни понятия: някой път се възмуцаваме от известни методи. Ето аз как сравнявам това. Представи си, че се давиш в морето. В същото време няма едно хубаво гладко копринено въже, но има едно такова оцанано въже, направено от коноп. Хвърлят ти го, за да се хванеш за него. Ти казваш: „С такова ли въже ще ме спасяват?“. Ако това въже го няма в дадения случай, ще се удавиш. Оцанано-неоцанано, ще се хванеш за него; ако не се хванеш, ще се удавиш.

Ние, съвременните хора, искаме да живеем по Бога с копринени въжета. Някой казва: „Защо не ходиш на събрание?“ „Нямам нова шапка“. Без шапка не се ли ходи?

Не може ли да имаш само едно малко кюляфче? Аз се чудя – светските хора са много смели. При мене преди няколко време дойде една дама; бе турила на главата си едно малко кюляфче. То на детска глава не може да стои, как ли го е закрепила тя? Казвам ѝ: „Браво“. Тя отговаря: „Учителю, едва намерих шапка“. Аз в себе си я похвалявам: другите с големи шапки не можаха да дойдат, а тя с малката шапка дойде. Друг ще каже, че на събрание не може да дойде, понеже обувката му не били модерни. Едно време ти ако носеше скъсани обувки, всички щяха да кажат: „Закъсал е“; сега вече и десет души да имат скъсани обувки, носят ги. Аз имам едни модерни обувки, отгоре имат около десетина гупки. Едно време ако ги носеше човек, хората щяха да мислят, че е съвсем къскал. Сега ако ги носиш, ще кажат, че са по-хигиенични. И наистина, някои ги намират за доста хигиенични. Разбира се, те не са за зимно време, а за лятно време, когато не е гъждовно.

Казвам: ние живеем на Земята в едно училище. Земята е училище, а не забавление. Когато невидимият свят се усети уморен от прекалена работа, ангелите, след като са ходили навсякъде и са си свършили работата, идват на Земята да си починат и да гледат хората. Гледат ги какво правят, как тичат като мравки. Те виждат как човекът е неразположен, виждат, че се безпокои за нищо и никакво – безпокои се откъде ще дойде хлябът, безпокои се кой ще донесе вода. Все ще дойдат отнякъде... Безпокои се човек дали ще дойдат навреме, да не къснеят... Закъсняването е наше схващане, ние мислим така. Ако спиш, хич няма да къснееш; понеже си се събудил по-рано, казваш: „Закъснях“. Някой път като се успиш, казваш: „Закъснях“. Или те са къснели, или ти си къснял. Ако ти се събуждаш рано, другите късняват; ако се успиш, ти късняваш. Някой път онези, които носят богатата, късняват, а някой път ние късняваме. Не че ние късняваме, но не сме се събудили навреме. Казвам: трябва да бъдем всякъде навреме, да се събудиш навреме и да оставиш всичкото неразположение; сега не е време

да бъдеш неразположен. Неразположението ще дойде, от него не можеш да се избавиш, но на това неразположение не му обръщай внимание. То хлопа на вратата, ала неразположението по някой път има криви сведения. Че това неразположение е дошло при тебе, ти не си длъжен да го приемеш. Адресът е крив: не се е намерил друг, то хване тебе. Ти ще кажеш: „Не съм аз“.

Тогава ще постъпите като онази негърка, която живяла при едно американско училище по богословие, гето умала деветдесет години. Тя остаряла и всеки ден се молила на Господа, казвала: „Господи, освободи ме, всеки ден се мъча“. Минавали студентите и слушали как тя се моли да я прибере Господ. Американците обичат шегите. Трима студенти се представили като ангели и отишли при нея да я приберат. Преобличат се и хлопат на вратата ѝ. Тя пита: „Кой е там?“ „Трима ангели, които Господ изпрати от небето да те приберем.“ „Кажете Му, че нея я няма тука“. И ние се намираме в такова положение; когато дойде онова, което иска да ни освободи, казваме: „Има време“. Тя искала да я прибере Господ, но не по този начин, както тия студенти искат. Старицата казва: „Кажете на Господа...“. Значи тя схваща измамата: „Кажете на Господа такива несъвършени ангели от семинарията да не праца. Да не праца такива семинарски ангели, а ако праца, да праца истински“. Затова тя казва: „Кажете, че я няма“. Това е едно тълкуване.

Какво ни коства да дишаме, какво ни коства да си отворим очите и да възприемем светлината; какво ни коства да почиваме, да пием вода? Всички работи, които Бог ни е дал, са леки работи. Тези работи, които са тежки, ние сами си ги създаваме. Майката създава някои неприятности с децата. Някоя майка иска да храни децата постоянно, казва: „Не яде моето дете, изпостаяло е“. Не го принуждавай, нека детето да дойде само и да каже: „Мамо, дай ми хлябец!“, нека то само да дойде огладняло. То не иска да яде, а ти му даваш хляб; не иска хляб да яде, а ти го викаш на обед. Не е гладно детето, остави го! Вие казвате някой път, че сте неразположе-

ни. Ако чакаме ние да бъдем неразположени, тогава какво ще постигнем? Някой иска да се моли, но трябва да има разположение. Че ако един цигулар би искал да свири само когато има разположение, какво ще научи? Някой път трябва да свири и когато няма разположение.

Та привеждат един пример. Един човек минава покрай една река, иска да я премине. Идва до реката и вижда, че няма мост. Той разсъждава и казва: „Трябваше да направят мост, да има откъде да се мине. Какво е това безобразие, да няма направен мост?!“. Така разсъждава човекът: как да няма мост! Но идват разбойници и той като ги вижда, хуква и минава реката, отива на другия бряг – научава се да плува и така се освобождава от разбойниците. А те, понеже не искат да се наквасят, казват: „Нека си върви“. Ако имаше мост, човекът щеше да мине по моста, но и разбойниците щяха да минат по моста и да го оберат; благодарение на това, че няма мост, той не е обран. Вие като минавате реката, без мост ще я минете – и опасността ще остане на брега, няма да дойде при вас.

Човека, който минава през големи мъчности, не го обират; всички, които са обрани в света, са били все без мъчности. По пътя, по който ти ще минеш тогава, и онези, които ти мислят злото, също ще минат по него. Щом минеш по пътя на изпитанието, злото оттам не минава. Или другояче казано: човек, който върви по пътя на Любовта, е свободен, понеже злото не може да мине по този път. Човек, който върви по пътя на Мъдростта, е свободен, понеже злото не може да мине по нейния път. Човек, който минава по пътя на Истината, е свободен, понеже злото не може да мине по пътя на Истината. Ако минеш по пътя на Любовта, ти си спасен; ако минеш по пътя на Мъдростта, ти си спасен; ако минеш по пътя на Истината, ти си спасен. Онези, които те посрещат, ще останат след тебе и ще кажат: „Да си върви“.

Сега тази философия ни е ясна. Разисква се какво е Любовта. Аз разбирам Любовта така конкретно и ясно: човек, който върви по пътя на Любовта, е избавен от всички злини; път на избавление е това. Ти минаваш друга

граница, отиваш от една държава в друга. Когато гонят някого в една държава и той мине в друга държава, вече е избавен. Ако си извън Любовта, законът те хваща; в Любовта законът не те хваща. Законът те преследва до Любовта; влезеш ли в нея, казват: „Оставете го“. Излезеш ли вън от Любовта, законът те хване и казва: „Плащай!“.

Казвам: това е практическо приложение, тази идея трябва да остане в ума ви. Ти седиш при реката и мислиш: „Няма мост“. Минавай, не търси мост; навкасиш се – не навкасиш се, минавай! Някой път реката може да е широка. Аз съм наблюдавал котките: много табиеци имат те, много угодничества. Дойде ли до някоя преграда, котката няма да прескочи – тя търси отворено място да мине. Ще заобиколи преградата и няма да прескочи, когато има разположение; но ако назовиш тази котка, тя два метра може да скочи; ако е по разположение, ще търси път да заобиколи преградата. Ние по някой път сме в състояние да прескочим два метра. Дойдем до някое препятствие от четири пръста и питаме: „Кой сложи това препятствие?“ – търсим някъде да минем без никакво препятствие.

Казвам: ние сме будни за погрешките на хората. Ти като констатираш една погрешка, нищо не се ползваш, само цапаш ума си; като кажеш някому една горчива дума, с тази дума оцанваш езика си. Лошите думи цапат мозъка, лошите думи цапат сърцето. Малко ги цапат, но цапат. Когато дойде една лоша дума, трябва да си кажеш: „Въздържай се!“ – веднага намери някоя подобна на нея, с която да я замениш. Казвате понякога: „Духът“. Духът, това е законът на Божествената Любов; плодът на Духа е Любовта. Следователно ако ние се храним с плода на Духа, Който е Любов, както апостол Павел казва в своето послание, ако се храним с Любовта, мисълта ни ще бъде здрава, чувствата ни ще бъдат здрави и тялото ни ще бъде здраво. Това е единствената хигиена. Три правила човек трябва да положи за основа: да се храни с ума си, с плода на Духа – Любовта.

Ние трябва да бъдем като съвременните хора. Едно време хората се биеха със стрели, после дойдоха кремъкливите пушки, като кавали. Аз съм виждал такава пушка, като голям кавал. Ще вземе човек и ще тъпче барут от устата на пушката. Ако някой излезе да се бие в съвременния свят с такава пушка, той докато напълни кавала, ще го претрепят. Той докато напълни пушката, ще изстрелят сто снаряда, а една картучница ще изстреля още повече. Трябва да бъдем модерно въоръжени, старите методи не могат да ни послужат. Ако ходите с кремъкливи пушки, ще ви бият – модерно оръжие трябва да имате. Сегашните оръдия, които хората имат, не са най-силните. При бъдещите оръжия, които идват, най-големите гранати ще бъдат като една диня. Като я хвърлят и като се пръсне, всичко ще изчезне. Ще остане динята и хората ще седнат да я ядат. Като падне динята, топовеите ще изчезнат и ще почнат да ядат диня: ще се бият с дини, с ябълки, с круши. Мъж и жена ако се скарат, с дини ще се бият, после ще седнат да ядат. Вие сега носите оръжията на стрелите, на кавалите. Тия оръжия не са така модерни. Аз считам, че и съвременните оръжия не са така модерни. Като почнат да се бият с дини, като се пръсне динята, ще кажат: „Много ти благодарим“ – и ще седнат да я ядат, да опитат гали е слагка.

Какво ви коства да кажете една слагка дума като диня? Това, за което ви говоря, аз само веднъж съм го опитал. Когато идвах от Варна за пръв път в София – дотогава не бях идвал в София – минавам с един приятел, Бъчваров. Той пътуваше с един велосипед, но понеже беше валял голям дъжд, носеше велосипеда си. И аз нося една ръчна чанта, вървим пеш. Идваме до река Камчия, а тя придошла, заляла е на четири-пет километра целия път. Един кръчмар и бакалин едновременно ни казват: „Трябва да се върнете, по никои начин не можете да минете реката“, а пък ние трябва да вървим, не можем да останем. Иде един българин с хубава шарена кола – спретнат човек с дебели вежди; поглежда ни така, като харамия. Кръчмарят казва: „Този човек може да ви помогне, но той

е най-лошият. Не съм го видял досега да направи добро някому“. Казвам на Бъчваров да иде при него, понеже той издаваше списание и ходеше с хората. Казвам му: „Иди да му кажеш“. Отговаря ми: „Не ми хваща окото“. Аз искам да опитам дали работи законът у този българин. Отивам и му казвам: „Моля, може ли да ни направиш една малка услуга? Пътят е залят от реката, а този наш приятел има един велосипед. Ти само да качиш велосипеда на колата, а ние ще си дигнем крачолите на панталоните, ще изуем обувката си. Ти напред ще вървиш, и ние подир колата“.

Забелязах една малка усмивка на устата на българина. Погледна ме той изпитателно и каза: „Човецина, може ли така?! Ще се качите и вие на каруцата ми“. Селянинът си прехана устните: останахме на неговото разположение. Той като полковник заповядваше, вървеше напред, а ние – подир него, като редови. „Аз съм от новите полковници, ще се качите на колата ми.“ Качихме се на каруцата му. Бъчваров седна при него, приказваха си. След това, като минахме реката, селянинът ни покани да отидем при него вечерта и там пренощувахме. Нагости ни, а на сутринта, като станахме, дойде и ни изпрати на четири километра от селото; Бъчваров го абонира и за списанието си. Каза ни човекът: „Заповядайте и друг път“. Аз като го погледнах – виждам един венерин тип, човек на любовта, но няма кой да го бутне. На захарта ѝ трябва малко водица, за да се стопи; без вода не можеш да стопиш захарта. Казвам: всичките мъчнотии в нас са все от Любовта, плашат ни венерините типове. Казваше кръчмарят: „Не ми хваща окото“. Не, сложи му малко вода – и една дума е достатъчна. Ще хвърлите една диня – един снаряд с диня.

Апостол Павел казва: „Кой ще ни избави от любовта?“. Тя е единственият безопасен път, по който можем да вървим. Няма друга сила в света, която може да ни избави от това положение, в което се намираме, единствената сила е Духът, Който ще измени целия ред на нещата. Божият Дух ще употреби Любовта като едно

средство, Мъдростта като едно средство и Истината като едно средство. От Любовта ще дойде новият живот, от Мъдростта ще дойде новото знание, от Истината ще дойде новата свобода, в която няма да бъдем ограничени.

Казвам: бъдете готови да си запретнете крачолите. Ако не се решите да кажете на българина, че ще си запретнете крачолите: той да върви напред, а вие подир него, няма да ви качи на колата. Любовта да бъде напред, а вие – отзад. Тя ще ни качи на каруцата си и ще ни нагости хубаво – изключение няма. Ще се качим на новата каруца на този българин.

Отче наш

30 май 1943 г., неделя, 5 ч.с., София, Изгрев

ЧИСЛОТО ТРИНАДЕСЕТ

Добрата молитва
Махар Бену Аба

Ще ви прочета една от най-опасните глави на Писанието, от която хората се страхуват. Това, от което човек се страхува, не го прилага, той сега далеч от него. Тази опасна глава е 13. глава от Първо послание към коринтяните на апостол Павел. Никой не влиза в такава стая; в странство ако идеш, в стая номер 13 никой не влиза, макар да е много добре мебелирана. И имат право. Сега аз искам да ви накарам да влезете. Аз зная, че пак няма да влезете. Ако имате интерес в тази стая, ще влезете, понеже като влезете, ще трябва да платите нещо. (*Учителя прочете 13. глава.*)

Някой път нещата трябва да се повтарят, понеже има нещо пропуснато. На стр. 260 от книгата *Възможности за щастие*⁴⁸ съм говорил върху Любовта под заглавие *Единственото нещо*. Ако ви попитат какво се е говорило там, няма да знаете. Може да се е говорило ненавреме, може, когато съм говорил, да сте били заети с нещо друго, което е отвлякло вашето внимание. Сега ако ви попитам да дадете точно определение на Любовта, как ще я определите? Много мъчно: Любовта не може да се определи. Любовта не може да се определи, понеже има много отношения. Първоначалният подтик, от който са произлезли всички неща, е Любовта. Какво нещо е тя? Любовта е това, от което всичко е излязло: и доброто, и злото е излязло от Любовта. Как ще определите това вие? Допущате ли, че и злото е излязло от нея? Това са човешки твърдения. Това зло е да допускате отрицателни мисли в ума си. Например ти защо се сърдиш?

Онзи, който иска аз да не се сърдя, нека ми покаже един пример. Например аз ще го бодна с една игла – и той нищо да не ми каже, пак да ми се усмихне. Като го бодна, веднага ще има малко стускане на веждите. Другите казват: „Гърци, това е, за да те опита!“. За да ни опита, той трябва да бъде вец; не да ни опита тъй както не трябва. Като ни извади на гръската, трябва да ни даде една задача, която можем да решим; а той ни даде задача, която никой в математиката не може да реши, даде ни много мъчна задача, за да ни унижи. Може да са различни неговите съображения. Някои учители са благоразумни, пък някои не са благоразумни – различни са подбuditелните причини.

Не е лошо човек да се сърди, не е лошо и да не се сърди: и едното е добро, и другото е добро. Да кажем, че имате една киселина. Киселините не са отрови: силните киселини образуват отровите. Животните отдавна са запознати с отровата. Пчелите и осите преди много години са си изработили такива тънки жила – и в тях турят малко отрова. Като дойде някой наблизко, ще го жилнат веднъж или два пъти. Така казват: „Тук, в нашето място, да не влизаш. Ние сме същества много работливи, нямаме свободно време. Сега ти си дошъл като кореспондент, а ние нямаме време. Царицата не позволява да се занимаваме с информация, ще седиш настрана. Цветя има, мед събираме“. Ако не се отстриши, ще те жилнат по носа. Благородство има в пчелите, че никога не жият в очите. Пчелата няма да те осакати: може да те жилне по устата, може да те жилне по бузата. Те знаят меките места на човека, знаят къде да жият.

Разказваше ми един български свещеник, че на големия му син се случило някакво нещастие. Това няма да ви го разправам, как се е случило, то не ви интересува – но при туй нещастие, което му се е случило, останала една голяма буца на горната му устна. Той бил много красив, виден момък в селото. Седи бащата и казва: „Това дете как се осакати“; като го погледне, мъчно му стане. Три-четири години така го гледал, и все бащата нещо го ряз-

вало. Един ден той вика сина си да отидат да нагледат пчелите, да извадят мед. Завъртява се една пчела и ужилва момъка точно на горната бърна, на буцата. Бащата казва: „Не стигааше едно нещастие, че и второ“. Но за голямо чудо на бащата, като спаднал отокът на устната, и буцата изчезнала.

Та казвам: под думата *любов* много неща се разбират, опасна е тя. Много стаи има Любовта, зависи къде ще влезеш. После що е вяра? И вярата има много отношения. Някои казват: „Малко вяра имам“. Не че има малко вяра, но вярата има отношение към много способности и чувства, които човек притежава. Да кажем, един човек, който е много страхлив, има вяра, но в нея се намесва страхът. Не че вярата на този човек е слаба, но тя отстъпва пред страха. Този човек няма слаба вяра, но има силен страх – не е въпрос само за вярата. А ние казваме за такъв човек: „Слаба му е вярата“; или: „Той няма никаква вяра, обезверил се е“. Това не е така.

Обезверяването не се дължи на вярата, а се дължи на това, че в ума му е влязъл някакъв философски възглед, изменил е възгледа за нещата; той другояче мисли, а не че се е обезверил. Философски възглед е потребен; ние не трябва всякога да имаме едни и същи възгледи. Днес Слънцето грее весело, утре скрие лицето си – няма го, не се явява, забулено е. Ние ще кажем, че е сърдито, че не иска да ни види, но милиарди същества са го обикнали и искат да се разговарят с него, то няма време за нас. Слънцето казва: „Вие ще седите на заден план, с други ще се разговарям сега. Ще чакате“. Вие ще речете: „Аз нямам време“.

Защо нямате време? Вие сте някъде чиновник, под закон сте; нямате време, нямате нито една минута на разположение. Казва ви фурнаджията: „Ще чакате пет минути“, вие отговаряте: „Нямам време“. Този, който няма и пет минути на разположение да чака, като излезе, ще каже за фурнаджията: „Немарлив човек е, хлябът му не е готов, не го е изкарал навреме“. Той изхожда от своето гледище. Кой може да опече хляба точно на секундата, на

минутата? Някой път пещта не е добре напалена; като е слабо опалена – слабо се пече хлябът; а някой път е повече опалена – по-лесно се пече.

Някой път вие искате да идете до един граг, да кажем, искате да идете оттук до Самоков с автомобил. Ако ви вози някой смахнат шофьор, който кара бърже и не знае добре да кара на завоите, какво ще стане с вас? Вие казвате: „Ще уда в Самоков“, но от този шофьор зависи да идете ли там, или не. Той се е понапил, а вие се качите на автомобила; виждате, че е пиян, но казвате: „Нека си пие“. Не, ще му кажете: „Моля ти се, не пий сега по пътя, понеже ще ни караш! Като идем в Самоков, там ще ти платя два пъти повече да пиеш, но сега не пий, понеже ще ни возиш. Бъди така добър да не пиеш!“. Защо да не пие? Защото обичта към виното ще наруши любовта към нас: той ще ни обърне някъде по пътя – кому крак, кому ръка ще изкълчи и ще имаме лошо мнение за него. Като идем в Самоков, там можеш да пиеш колкото искаш.

Аз гледам: някои често почнаха да се оплакват, че не са близо до мен; те искат да бъдат близо до мене. Не че ме обичат, та искат да бъдат близо, но казват: „Искаме на първите редове да бъдем“. Аз влизам в положението им: те искат да бъдат на първите редове, понеже не могат да чуват какво говоря. Прави са: позадебеляло е ухото им, пък искат да чуят какво аз говоря; влизам в положението им сега. Онези, на които слухът е добър, не искат да заемат крайните места и да отстъпят. У онези, които чуват добре, чувството за собственост, за стяженолюбие е добре развито и не искат да си изместят стола. Някой седи на едно събрание или в една стая, в която живее, и не иска да отстъпи. Коя е побудителната причина? Това чувство на стяженолюбие е така силно развито, че като вземат една стая, те не искат да излязат и казват: „Тази стая е моя и не искам да изляза“. Някои, у които не е развито това чувство, са готови да се сменят и да идат където и да е.

Сега това качество не че е лошо, но някой път стяженолюбието може да те свърже с някоя идея, която пет пари не струва. И понеже собствеността в теб е развита, можеш да спориш заради нея с кого ли не. Срещал съм много религиозни хора, евангелисти, които искат да знаят Син Божий ли е Христос, или не. Хубаво, казвам: представете си сега, че една проста жена е пекла хляба; представете си и това, че една княгиня е опекла хляба. Вие искате да знаете хляба, който ядете, простата жена ли го е опекла, или княгинята. Някой ще вземе хляба, понеже княгинята го е пекла. Но брашното е еднакво, водата е еднаква, само че едната жена е проста, а другата е княгиня от благородно произхождение, едната има образование, а другата няма. По същество тук няма никаква разлика, но по форма има. Питате: „Кой опече хляба?“ „Княгинята.“ „Добре, аз ще взема.“ „Кой опече хляба?“ „Простата жена.“ „Аз не го искам“. Та и сега, когато някой попита: „Кой каза тия думи, Христос ли ги е казал?“, е същото. Христос е княз. Ако някой груг ги е казал тия думи, той не иска да слуша, но тези думи са същите. Онзи казва: „Не ми е интересно“.

Тук не е въпрос за любов, тука няма никаква любов. Някой човек тръгва по пътя и ако апетитът в него за ядене е развит, иска цял хляб да му сложат в торбата. Дадат му половин хляб, но казва: „Половин хляб няма да ми туряте“. Той като не е знаел, сложили са му половин хляб в торбата. В Царибродско има един обичай, който жените са внесли. Там жените не мажат къщите, ами мъжете, понеже казват, че ако жената я измаже, мъжът ѝ ще умре. Мъжете трябва да мажат, за да не умрат. Жените може би искат да си починат, пък и при мазането могат да се оцанат. Може това чувство за красота и изящество у тях вече да е развито и те казват: „Детоние ще се цапаме, мъжете да се цапат“. И са сложили това правило – ако маже, мъжът може дълго да живее. Който не разбира закона, ще каже: „Това е суеверие“. Не е суеверие, не е празна вяра: този мъж, като маже, ще види какво нещо е мазането. Може жената да не е

направила хубаво мазилката и вместо да каже, че не е замазала хубаво, ако мъжът е много възискателен и ако чувството за красота в него е силно развито, той може да направи забележка. Пък мъжът като маже, сам ще види какво нещо е мазането. Жените, като не са знаели как да мажат, понеже мъжете са по-стари, казват им: „Вие, мажете, тази работа е за вас. Мазането е за мъжете, не е за жените“.

Мазилката най-първо е за учителите. Учителите, като искат да се освободят от работата, оставят я на учениците. Учениците, като не знаят как да мажат, зацапат както знаят. Чудни са хората, аз разсъждавам така: да рисуваш една картина, това не е ли мазилка? Казвате: „Проста работа е мазилката“. Гениален трябва да бъде човек, за да знае как да маже платното. Те мислят, че мазилката е лесна работа – зацапай! Не е така: ти ще нацапаш, но всеки ще ти се смее. Ще направиш една картина – тя е мазилка, но ти така ще я направиш, че който я види, да каже, че е отлична. И веждите трябва да са хубави, и очите да са хубави, и картината да бъде жива.

Разбирането на Словото Божие не е лесна работа, то не е за деца. Вземете например готвачеството. Някой е готвач, но сложна работа е това – майсторство се иска. Човек трябва да бъде майстор, той трябва да знае какво да готви, съобразителен трябва да бъде. Ако някой готви и не знае как да го направи, ще накара всичките да се карат.

Та казвам: в какво седи нещастие то на числото 13? Нещастие то му е там, че то представлява дом, дете или майката е заминала за онзи свят, или гъщерята, или синът. Бащата е там, но майката я няма. Майката е онази, благородната, която върши всичките работи. Нея я няма, затуй е нещастие то в дома. Когато майката я няма, децата са въшлясали, нечисти, няма кой да им почисти; бащата е несръчен. Всички считат, че е изчезнал, но той е член от дома, най-важният член е. Някои казват тъй: „Не ме е страх от числото 13“. Числото 13 е на

бойното поле, при картечните – огън има, когато искаш да минеш през него. Трябва да минеш през тази зона на бойното поле. Казва някой: „Не ме е страх“, но като дойде там, не е само една картечницата, но има десетина картечници. Тогава ще видиш какво е числото 13. Казват: „Суеверие е това“. Какво суеверие, как ще минеш през това? Ще се откажеш. В дадения случай числото 13 е число без любов, Любовта я няма там: числото 13 е насилие. И тогава кабалистите лесно разрешават въпроса; те казват: „Ще изменим числото“.

За да се измени числото се изисква цяла наука. Ти ще напишеш на гръската числото 13, ако искаш да не те крадат крадци, защото и те се страхуват от него. Сложи съкровищата си под числото 13 – и тогава никои няма да влезе вътре. Умрял е някой – той е числото 13; имате един нечист клозет – това е числото 13. Имаш да даваш, пък нямаш нито пет пари – това е числото 13. Отрязан ти е единият крак – това е числото 13; отрязани са ти и двата крака – това е числото 13. Отрязват ти едната ръка – това е числото 13; извадено ти е око – това е числото 13. Оглушал си – това е числото 13; суша е, нищо не расте – и това е числото 13. Всичките нещастия в света произтичат от числото 13. Не че числото ги ражда, но онези Божествени сили, които раждат богатата, имат тук еднакво отношение, следователно има една дисхармония.

Скарали са се двама – това е числото 13; не могат да се примирят – това е числото 13. Предадеш урок на някой ученик, но не му стига умът да го научи – това е числото 13; убеждаваш някого, а той не вярва – това е числото 13. И онези, които не разбират закона, са сложили числото 13 на Любовта! Хората не знаят тази глава и малцина я четат; казват: „Веднъж я четох“. Като я четете веднъж, два пъти, три пъти, това не стига. Виждате, че аз я чета и ви вкарвам в тази глава. Когато говоря за Любовта, аз спазвам едно правило, понеже при числото 13 седи най-голямата змия, с най-силната отрова – и който рече да влезе там, тя го клъвне и той се

търкули на земята. Та когато аз влизам в числото 13, сменям този караул – поставям една фиктивна змия, неорганическа, само да плаши. Когато е жива змията, не е лесно. Който иска да влезе в тринайсетата глава, трябва да смени караула: като влезе и като излезе, има опасност. И като влиза, има опасност, и като излиза, има опасност да не те клъвне.

Вземете в живота двама приятели – те искат да влязат в стаята на Любовта, дето живее една красива княгиня. Като влезе единият, той се влюби в нея; като влезе другият, и той се влюби – и приятелството изчезне между тях. Приятелството изчезва, защото като рече единият да влезе, ще го клъвне змията; или като излезе, пак ще го клъвне – и оттам насетне той не харесва момата; ще се зароди и омраза между тях. Защо? Защото княгинята живее в стаята на безлюбие. Представете си – и двамата са овчари, млади момци, а пък момата е княгиня. Влезе единият и мисли, че тя го обича; влезе другият – и той мисли, че го обича. Мислите ли, че една княгиня може да обича един овчар? Тя си играе. Тия двама овчари влизат и не знаят, че като влязат, ще се осакавят. Колко от вас има със счупени сърца! На какво се дължи това? Вие сте влезли в стаята на Любовта без позволение и змията ви е ухапала.

Вие изучавате Бога. Опасна работа е числото 13 – тогава не можете да изучавате Бога. Ние нямаме понятие какво нещо е Господ. Голямата змия седи там, тя ще те клъвне – и ще се свърши работата. Някой път ви дойде наум и казвате: „Толкова години служим на Господа, какво ни е дал?“. Някои от вас казвате: „По любов го взех, какво ми даде той?“. Друг рече: „По любов я взех, какво ми даде тя?“. Не е виновната тя: всеки, който влиза в стаята на Любовта, може да бъде клъвнат от голямата змия. Някой път обвинявате Ева. Тя влезе в числото 13 – и като влезе там, клъвна я змията. Ева не трябваше да влиза. Падението стана от безлюбие: Ева влезе, когато не разбираше; тя влезе в числото 13. Няма да влизаш там, понеже е забранено – забранено беше това дърво.

В числото 13 трябва да влязат най-силните, най-умните, най-гениалните, светлите; то не е за невежите хора. Те нека да седят далече от него: само да погледнат и да си вървят. Има защо хората в Европа да се плашат от числото 13 – сега ние сме в числото 13. Питаме: „Кога ще се свърши тази война?“. Числото 13 е войната. Всичките хора търсят победа, всички хора искат това, което не трябва да искат. Ако искаш да победи Любовта, разбирам, но ако искаш безлюбието да победи, това е неразбиране. Ако трябва да победи разумността в света, разбирам, но ако трябва да победи невежеството, не разбирам. Ако трябва да победят силните хора, които ще турят ред, разбирам, но ако ще победят слабите, не разбирам. Каква е тази победа?

Та казвам: аз говоря за Любовта. Но до Христа тази змия седеше като пазителка на Любовта. От Христа насам вие още не сте изучавали закона – този закон се измени, не знаете кое число е. Ако човекът на Любовта не може да жертва всичко, не трябва да влиза при нея. Щом започнеш да правиш сметка и дойдеш до закона на Любовта, голямата змия ще те ухапе и оттам насетне нищо няма да излезе от теб. Много пъти хората не са готови и като им казват: „Повярвай в Бога!“, те отговарят: „Оставете ме, нека си поживея сега в света“. „Повярвай в Бога!“ Ще го ухапе змията. Казва някой: „Трябва човек да стане!“. За да стане човек, трябва да разбира. Като влезе в стаята на Любовта, какво трябва да търси? Като идеш при Бога, какво трябва да търсиш? Ти за да идеш при Бога, трябва да се справиш със своите наследствени черти, трябва да се справиш със средата, в която живееш, трябва да се справиш с характерните черти, които си имал.

Три са областите, от които зависят наследствените черти. Ние не сме свободни. Ти си роден от една майка, която е болна, наследил си нейните черти. Роден си от глупава майка – наследил си нейната глупост. Роден си от един баща пияница – наследил си неговите лоши черти. Наследствените черти, добри и лоши, се унаследяват.

Това, което си наследил, ти не можеш да се избавиш от него; и от доброто не можеш да се избавиш, ако се наследя. Казват някои: „Това се поправя“. Не се поправя! Вие искате да преобразите характера си, но в какво седи възпитанието? Церът на сиромашията е богатството, церът на болестите е здравето. Не церенето, но здравето е лек. Здравият човек е свободен от болестите; който не е здрав, не може да бъде свободен. Ти пари ако имаш, и грехи ще имаш, но тия неща не могат да внесат онова, което искаш, здраве не могат да внесат. Зависи как гледа човек...

Хората се страхуват от числото 13. Ще кажете, че това е суеверие. Зависи как гледа човек на нещата. Ако огънят е голям, не е суеверие, че се страхувате да влезете в него; ако огънят е слаб, и децата могат да влязат в него без страх. Сега мислят за Любовта. Любовта не е за деца, тя е за възрастни хора, които имат разбираня. За да бъде човек любещ, той трябва да разбира закона на надеждата, трябва да разбира закона на вярата. Тогава, за да дойдем до закона на Любовта, има два етапа. Човек за да познае Любовта, трябва да има отлично тяло, добре създадено, да има добре унаследено тяло; трябва да има отлично унаследен ум. И за да познае Любовта, човек трябва да има отлично унаследено сърце; за да познае Любовта, човек трябва да има отлична гуша и отличен дух. Това не е лесна работа. Вие казвате: „Любов“. Любовта не е за деца.

Често чувам да казвате: „Тук не сме хора на Любовта“. Ти първо трябва да се учиш от Любовта, защото тя има правила. Да се учи Любовта – това е най-голямата наука. Вземете един цигулар: още като видиш как си гържи цигулката и пръстите, може да знаеш дали ще свири добре. На съвременните цигулари много още има да им се предава. Тонът на един цигулар трябва да бъде непогрешим и чист. Чистият тон може да стане само със средния пръст, само с него може да се произведе. Достойнството на тона може да се предаде само с първия пръст; красотата на тона може да го внесе само трети-

ят пръст, а основният тон с малкия пръст се взема. И палецът играе своя роля в цигулката – той си има своя служба и в пианото, и в китарата. Съвременното свирене е чисто механично: има отлична техника, но тази музика е мъртва. Мъртва е по единствената причина, че още като влизат музикантите, те са ухапани от тази змия. Той сам е недоволен и свири само за пари. Свири и като му гадеш пари, става доволен. Музиката служи като средство за придобиване на пари.

Казвам: ако в Любовта не можеш да се подмладиш, ти не си разбрал Любовта. Ако в Любовта изгубиш здравето си, не си я разбрал. Всички се хвалят, че като влязат в Любовта, стават разсеяни. Змията ви е клъвнала.

„Ако раздам всичкия имот за прехрана на сиромасите и ако дам тялото си на изгаряне, а Любов нямам, нищо не се ползвам.“ Кое е онова в мене, което ще ме накара да раздам имота си? В мен трябва стяженолюбието да е слабо развито, та да не ми пречатства, а милосърдието да е силно развито. Стяженолюбието се намира отстрани на главата, долу, а милосърдието е отпред на главата, горе. Ако милосърдието е силно развито, а стяженолюбието е слабо развито, тогава човек може да раздаде всичко. Милосърдието е свързано със закона на Любовта; без милосърдие ти не можеш да бъдеш щедър. Някои казват: „Аз съм много милосърден“. Като гледам главата му – няма никакво милосърдие, то не е развито. Ако вземете милосърдието и ако то не се допира до две успоредни линии, ако не се допира до горната и до долната линия, този човек не е милосърден. Между двете успоредни линии милосърдието трябва да се допира и до горната, и до долната.

Някой иска да бъде твърд. Ако твърдостта не се допира до горната линия, човекът не е твърд; ако вярата не се допира до горната линия, тази вяра е ограничена. На съвременните хора им липсват много работи. Някой се разгневи на Господа и казва: „Аз съм повярвал в Бога, а Него Го няма никакъв“. Ще ви приведа един пример. В едно от училищата, дето се преподавала борба, един от

учениците казал за учителя, който му преподавал: „Пет пари не давам за учителя, какво ме учи“. Учителят удва и му казва: „Ти за мене пет пари не даваш. Я да ти видя силата!“. Започва да се боксира с него и с първия удар го търкулил на земята. „Не даваш пет пари за мене! Когато можеш да издържиш на удара, тогава може да говориш така. Сега си слаб, не можеш да издържиш един удар – ще си държиш устата затворена, да не казваш, че пет пари не даваш“. Има нещо, за което ще гадеш... Казваш: „Сила има в мене“. Когато се произнасяте, трябва да бъдете силни. Искате в света всичко да ви тръгне по мед и масло. Най-първо вие нямате един философски ум. Да сте твърд, не сте твърд: твърд сте само в желанията. Трябва да бъдеш твърд в убеждението. На парчета да те нарежат и да не отстъпиш – това е твърдост.

Аз съм привеждал примера за свети Никола⁴⁹ и за един български свещеник; и сега ще ви го приведа. Този свещеник обичал киселото мляко и поръчвал на попадията да му направи една голяма паница кисело мляко с каймак. Тя подквасвала млякото, но още докато било топло, изяждала каймака, понеже и тя го обичала. Попадията, докато подквасвала млякото, все обирала каймака и то нямало каймак. Попът не знаел, че попадията го яде. Един ден занесъл млякото в църквата, но попадията отишла и там, изяла каймака и намазала мустаците на свети Никола с мляко. Попът, като влязъл в църквата, видял, че млякото пак няма каймак, но видял и че мустаците на свети Никола са нацапани. Казал: „А, свети Никола, аз досега не знаех, че ти си ял каймака. Да няма такива работи!“.

Той напуснал църквата и тръгнал да бяга по света. Свети Никола се преобразил на един стар човек. Той срещнал попа и го попитал: „Синко, къде отиваш?“. Разправил му свещеникът цялата си история; казал: „Имам желание да ям каймак, а досега не съм ял. Служих на свети Никола, а той все ми ядеше каймака – и сега бягам от него“. Човекът рекъл: „Може да не е той, може друг някой да го яде.“ „Не, той го яде, всичкия каймак все той го яде. Видях в църквата, намазани са му мустаците.“

„Може някой друг да му ги е намазал.“ „Как ще му ги намаже? Църквата аз я заключих“. Млъкнал свети Никола и тръгнали двамата да вървят. Вечерта спират при един богат човек, дето детето му било болно. Старецът казва: „Донесете тук детето, аз зная да лекувам“. Взел детето свети Никола в стаята и се затворил със свещеника. Отрязал едната ръка на детето, после другата, отрязал единия крак, после другия, след това и главата. Свещеникът си мисли: „Загазих аз с този човек, сутринта ще трябва да бягам. Този е по-лош от свети Никола“. Свети Никола изчистил всяка част от тялото на детето и започнал да нарежда частите. Наредил ръцете, краката – и оздравяло детето. Като видял това, настърчил се свещеникът. И за пръв път тази вечер им донесли една паница с мляко и той ял мляко с каймак – донесли го за изцеряването на детето. И за пръв път свещеникът се научил как да яде каймак.

На сутринта станали и свещеникът искал да напусне свети Никола – помислил си, че и той е научил изкуството да лекува. Мислил си: ще реже и ще дойде каймакът. Свети Никола го виждал какво си мисли и му казал: „Синко, ти може да имаш пак голямо изпитание. Един ден, ако дойдеш до някое изпитание, повикай ме. Като ме повикаш, онзи, старият пътник, ще ти дойде на помощ“. Разделили се и свещеникът отива в една богата къща, дето детето пак било болно. Взел детето, нарязал го, както свети Никола го бил нарязал, после наредил частите, но те не се свързали. Повикал свети Никола и му казал: „Не върви“. Като дошъл свети Никола, взел частите, наредил ги и детето оживяло – пак дошъл каймакът. Тогава свети Никола му се изявил и му казал: „Не ядох аз каймака, а жена ти.“ „Чакай да се върна и на тази попадия да ѝ дам урок“.

Всичките нещастия в света един ден ще се върнат. Причината за нещастията ни е нашата неразбранщина. Има неща в света, с които, като не ги разбираме, влизаме в противоречие. *(Учителя прочете от книгата на стр. 268.)* „Значи дълготърпението е един от важните предмети, с

която Любовта се занимава. Ако турите на гърба ѝ един товар, тя ще го носи с радост. И втори, и трети товар да ѝ сложите, и тях ще носи с радост. И цялата Земя да сложите на гърба ѝ, тя ще я подхвърля като монка на една и на друга страна.“

Човек, който не може да носи всичките несгоди в живота, не е търпелив. Под думата *търпение* се разбира да носиш всичките несгоди на живота, и при това в теб да живее съзнанието, че си доволен от онова, което носиш; и да ти остане малко от това доволство. Щом дойдеш до крайния предел и си недоволен, не си от дълготърпеливите. Бог е дълготърпелив, понеже вижда, че всичките слабости, които имаме, ще се превърнат в наша полза. Ако изгубиш вярата, че всичко ще се обърне за добро, ти не си разбрал закона. В закона на Любовта някога, когато и да е, всичките противоречия ще се превърнат в добро. За първите хора мъчнотиите в Рая бяха много малки. Съвременното човечество се е развило – големи са мъчнотиите му. Но всичките тези мъчнотии са произлезли от едно малко непослушание – че сме влезли преждевременно в стаята на Любовта, дето седеше тази, голямата змия, която ухапа хората, и вследствие на това се получи отрова.

Ако ти заради Любовта искаш да се защитаваш с нож, ако от любов си убил някого, не си разбрал Любовта. Защо ще убиваш човека, присни го: още като иде отдалече, присни го! Защо ще го оставиш за свидетел: да го убиеш и да кажеш, че от любов си го направил? Това е от безлюбие. В Любовта най-малкото престъпление, което се допуска, е да присниш човека. Българите са разбрали този закон. В турско време, когато дойде някой много лош турчин, който е готов да ги бие, те ще му разточат баница, ще му заколят кокошка или агне, после ще му направят баница със свинска мас. Българите вярват, че свинската мас прави меки хората. Действително турците, като ядяха мас, ставаха меки. После той ще пийне ракийца, ще се понапие, ще се разшири сърцето му. Ще го изпратят и няма да бие никого.

Тия работи трябва да ги приспособите за себе си. Турците са пример, но тях ще ги намерите и сега. Някой турчин ще дойде с кон – ти ще излезеш да разведваш коня му. Някоя сестра сега ще дойде с коня и ти, още отдалече като иде, трябва да знаеш, че турчинът идва. Ако не знаеш как да постъпиш, тя ще те ухапе и целия ден няма да се намериш в себе си. Тя ще ти каже някоя дума: „Аз досега вярвах в тебе, сега вече имам най-долното мнение, пет пари не давам за теб“. Тогава какво ще кажеш? Тази сестра, която е казала така, те е ухапала: тя носи змията и от тази отрова ще даде и на теб. Сестрата носи отровата в себе си и с думите си ще я предаде и на теб; ще внесе отровата в думите си и ще те отрови.

Разправяше нашият брат Граблашев⁵⁰, че като изнасял сказки да убеждава хората, че има друг свят, държал една сказка в Плевен. Казал: „Държах една много вдъхновена сказка пред пълно събрание. Слизам от сцената, иде един господин и ми казва: „Много съм ти благодарен, господин Граблашев, ще ти кажа нещо, но никога да не чуе“. Аз мисля, че ще ми каже нещо хубаво. Той си доближи устата до ухото ми и рече: „Страшен вагабонтин си бил, брей!“ . Отця ми се да говоря за спиритизма. Изгледа ме онзи, изгледа ме, пък си замина“.

Тази змия навсякъде може да те клъвне. Вие говорите за дявола – тази стара змия е той. Едва сега нея я връзват, но още не е вързана. Идеш на бойното поле – кого ли не е ухапала? Милиони хора е ухапала и умират. Отначало тя е отцеубийца: на този вземе крак, на онзи – ръка, на онзи – глава. Казват: „Да дойде Царството Божие!“ . Когато дойде Царството Божие, няма да ги има тия работи. Когато дойде Любовта, ние ще бъдем в един свят на Любовта; сега се приготвяват условията. Малцина са онези хора на Любовта. Казва Писанието: „Ти ще му нараниш петата, а той ще ти смаже главата“ . Когато Любовта приспи злото, тогава ние сме в безопасност. Любовта е единствената сила, която може да смени тази змия.

Та казвам: имайте за Бога едно чувство, че като идете при Него, Той ще ви каже, както каза на Моисей: „Изуи обучащата си!“. И аз ви казвам: когато започна да говоря за Бога, и вие трябва да бъдете с изути обуча. Когато говоря за Бога, вие трябва да бъдете готови всичко да пожертвате. Ако аз говоря за Бога и не съм готов всичко да пожертвам, това не е Любов; ако съм готов да пожертвам всичко, добре. Същевременно и онова, което ще пожертвам, какво е? Какво ще ми достави един обществен живот? Ако не пожертвам къщата си, един ден пак ще ми я вземат. Ако не искам да пожертвам доброволно половината, един ден ще я пожертвам по закона на насилието. Любовта изисква доброволно да пожертваме нещо, за да гоиде вечното подмладяване.

Най-първо вие имате голямо недоверие, казвате: „Първо да видим“. Щом влезете при Любовта, трябва да имате само една мисъл – че тя не може да ви излъже. Любовта иска да вземе онзи неорганизиран живот, за да го организира. Тя ще ви даде един организиран живот, дето няма да има смърт. Смъртта е един неорганизиран живот, сиромашията е един неорганизиран живот, невежеството е неорганизиран живот; всичките ония противоречия, които съществуват, са един неорганизиран живот. Щом гоиде Любовта, имаме един завършен процес. Кой процес е завършен? Една хубава ябълка е завършен процес – остава да я изядете. Една зелена ябълка не е завършен процес, един цъфнал цвят не е завършен процес. Трябва да чакате той да завърже, да узрее, за да видите съдържанието на този плод.

Та някои се възхищавате от цветовете, възхищавате се от краските – те са външни неща. Само зрелият плод на Любовта, който носи безсмъртието, е истинският плод. Само зрелият плод на Любовта, който носи светлината в света, е истинският плод. Само зрелият плод, който носи мира и спокойствието, здравето и всички блага в света, той е Любовта. За нея, за това ново положение, трябва да жертвате всички тия временни неща, в които постоянно страдаме.

Но ние трябва да имаме една идея за Бога. Като дойдеш до Него, каквото Той ти каже, направи го! Трябва да ходим по закона на Любовта, по закона на Истината, по закона на Неговата Мъдрост. Любовта ще ни запознае с Бога, Мъдростта ще ни запознае с ангелите, Истината ще ни запознае с разумните хора на Земята и с цялото Битие. Човек, който ходи по закона на Любовта, ще познае Бога; човек, който ходи по закона на Неговата Мъдрост, ще се запознае с всички напреднали същества, които са ствършени. А който ходи по закона на Неговата Истина, ще се запознае с всичките хора, с всичките други животни, на които човекът е господар. Ако не можем да се запознаем с Бога, не можем да се запознаем с ангелите.

Ако не можем да се запознаем с всичките добри хора, ние не сме в пътя на Любовта и всякога ще чуваме гудите: „Чакай!“. Ще има раждания, прераждания, умирация, стабания, падания – и ще кажем, че животът няма смисъл. Това не е вярно: животът няма смисъл, понеже ние отхвърляме ония наследствени черти, получени от Бога. Бог вложи в Адам и хубави черти, но Ева възприе от ценния агент други унаследени черти. Ева унаследи чертите на ухапания човек. Първото ухапване е ухапването на Ева. При ухапването тя прие отрова и тази отрова се предава и сега. Трябва да ѝ поставим преграда чрез Любовта.

Бог е, Който може да ни избави от смъртта в живота. Смъртта е онази отровна змия в света. Ние ще се откажем да постъпваме така, както Адам постъпи, ще се откажем да постъпваме така, както Ева постъпи, и ще започнем да постъпваме така, както Христос постъпи.

Отче наш

6 юни 1943 г., неделя, 5 ч.с., София, Изгрев

СИЛА И СЛАБОСТ

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Ще прочета 3. глава от Евангелието на Йоан.

Обикновеният живот на човека е впрегнат в две мъчнотии. Човек се натъква на две мъчнотии: в живота си той ще опита най-големите страдания и най-големите радости. В началото, понеже той е малко дете, го зальзват. Най-първо, като го приеме, майка му ще го гали, ще го милва, ще го мие, ще го къпе; после тази майка ще го остави. И накрая на това дете ще му турят някоя раница, ще му дадат някоя лопата или мотица, ще го впрегнат като някое от четвероногите животни. След туй при всичките тия мъчнотии, които имаме, се дава радостта, че ще идем в оня свят. Разправят, че там това ще бъде, онова ще бъде. Ти никога не си бил горчиви работи. Дойде лекарят, даде ти горчиви хапове – и ще те убеди, че като вземеш тия хапчета, тази болест, която имаш, ще мине. Вие се занимавате с големи работи и затова има един недоумък, че всичките хора говорят за неща, които не са опитали. Цялата мъчнотия сега в това, че онова, в което вярваме, не е опитано. Например говорим за оня свят, а си представяме външната му страна. Човек може да е облечен много хубаво, с най-хубавите грехи, може да има най-хубавите модни обуца, най-хубавата модна шапка, но това не е животът.

Говорим, че имаме любов. Каква любов е това, че и най-елементарната работа не е разбрана! Да любиш, значи постоянно да даваш – така аз разбирам Любовта. В Любовта само ще даваш, нищо няма да вземаш. Божията

Любов значи постоянно да даваш; а да обичаш, значи постоянно да вземаш. Казва някой: „Аз го обичам“. Той мисли, че дава, а постоянно взема. Казва: „Обичам те“ – но намира торбата и взема хляба. Казва: „Обичам те, затуй вземам. Тази торба ще я взема – като извадя един самун, ще те обикна; като извадя два самуна, ще те обикна още повече“. Казва още: „Много те обичам. Обичам да ти правя всякога добро“. Отношението му е право, но аз съм гладен – той е извадил хляба, аз идвам, но няма хляб. Значи любовта му ме кара да гладувам. Яденето е хубаво сготвено, а той е дошъл и е изял яденето, защото те обича. Взел ти е дрехата, защото те обича; понеже те обича, ти е взел парите. Питаш го: „Защо взе парите?“ „Защото те обичам“.

Гледам: хората от толкова години са в едно противоречие и някой път ми разправят много интересни работи, дето не съм ги слушал друг път. Казват: „Представи си, Учителю, аз да го обичам, пък той не ме люби!“. Тя мисли, че като го обича, дава нещо, пък всъщност взема. Казва: „Представи си, че не ме люби!“. Когато ти обичаш, постоянно вземаш. Човек не трябва да иска да взема. Когато отивам при чешмата, не отивам, за да ѝ дам. Може някой път да си изпразня шишето във водата и тази вода ще иде при другата. Аз може да предполагам, че съм допринесъл с нещо на чешмата, но тази вода, която съм взел, е пак оттам. Като отивам при чешмата, имам винаги да вземам нещо от нея. Аз разсъждавам така: тази вода иска да я любя, тя е по-голяма. Ще вървя може би половин километър и тя ще каже: „Много ви обичам.“ „Какво трябва да ме обичаш?!“ „Щом ме обичаш, положи шишето.“ „Аз те обичам, затова ти всякога трябва да ми даваш.“ „Дотогава, докато даваш, аз те обичам; в деня, в който престанеш да ме обичаш, хич няма да идвам при тебе“.

Ние сега обичаме Бога и казваме: „Ама аз много вярвам в Бога, обичам Го“. Ти си отишъл при Господа и искаш нещо да ти даде. Дотогава, докато ти дава, обичаш Го; щом престане да изпълнява твоите прищевки, усъмниш се

дали Той съществува, дали е господар на всичките положения. Или казваш: „Кой знае каква е тази работа“. Това е един атавизъм. В човека има един атавистичен живот и затова много пъти вие се натъквате на мъчнотии. Вървиш по пътя и двама души се карат. Ти се интересуваш защо се карат. Те си говорят енергично, казват си мощни думи, думи, които са много силни. Може би ще си кажат всичките зоологически имена, които съществуват, ще се наругаят добре. После виждаш, че тия думи, които никога не си чувал, които са говорили и с които са се псували, остават в ума ти. Питаш: „Защо сега да ги слушам?“. Ти ще се оцапаш, защото тази кал се върти в ума ти.

Случва се, някой път дойде доста напреднала сестра или напреднал брат на шейсет, шейсет и пет, седемдесет, седемдесет и пет години; дойде напреднал брат, готов за Небето. Двама млади някъде седят и се разговарят за някои научни работи. Младият брат разправя на младата другарка как той е създаден, как Господ го е създал. Тя го пита: „Ами откъде го знаеш?“. Той отговаря: „Не зная, но ми е казано, че Господ е взел отнякъде пръст и е направил тялото ми, после е вдъхнал в мен дихание“. Младата сестра казва: „На мене майка ми ми разправяше как съм била взета от твоите ребра“. Той пита: „Ти помниш ли?“ „Не помня“. И двамата се разправят. Младата сестра разправя и те са близо един до друг и си приказват. Старата сестра иска да знае какво си приказват. Младият разказва своята история, защото най-първо младият момък, като дойде при младата сестра, ще ѝ разкаже, че е от високо произхождение, че имат имение, хубава къща, че имат слуги на тяхно разположение, имат коне и файтон, с който се разхождат. Той казва на младата сестра: „Ще ми бъде много приятно да ми дойдете на гости, ще ви разходим из нашето имение“; после рече: „Имаме хубава градина с извор. Хубаво ще бъде да дойдеш“. Старата сестра, гето е на осемдесет и пет години, на младини не искаше да има такъв брат, искаше да стане калугерица, в някой манастир да живее. Тя казва: „Как ни учеха едно време, че човек сам да живее било по-хубаво“ – и започва да се колебае. И мисли, че е направила една погрешка.

Може да се представи създаването на човека и така, както е описано, но ние се нуждаем от едно друго обяснение за създаването му. За създаването на жената трябва да се образува друга една теория, а после и за нашите отношения. Казвам: „Аз те обичам“, а ти ми казваш: „Аз чета книгата“. Щом четеш книгата, ти се ползваш от нея; аз като не я чета, не се ползвам. След като прочетеш тази книга, ще ми разправиш какво си чел – не за черните писма, за тях нищо не си видял. Разказваш за Рая в тази книга, но никакъв Рай няма. Това са формули като при един математик, който пише $1:2=3:4$. Мъртвите букви, написани с тебешир, имат отношения. В геометрията разправят за някакви отношения, които имало между линиите и ъглите, че тия ъгли имали някакво съотношение. Представете си, че един човек слуша някакъв концерт, но е малко глух. Когато искат да дадат изражение на някой пасаж, ще започнат да свирят тихо; а като започнат да свирят тихо, той хич нищо не чува. Като дойдат до най-реалното изражение на музиката, едва чуваш нещо от нея – и ти се вижда, че това е най-хубавата музика. Когато свирят силно, ти чуваш този кръсък и него наричаш музика.

Някой път казвате: „Той има любовно ръкуване“. Аз за това любовно ръкуване имам една малка опитност. Мнозина са ми хвацали ръката, но веднъж един брат хвана ръката ми, стисна я и пръстите ми и досега помнят любовта му. Като стисна ръката ми като Крали Марко, този брат ми разправя: „Аз харесах една млада сестра, много енергично се ръкува“. Казвам му: „И аз имам един брат, който има нещо мъжко в ръцете“. Някой те хване – и като че ще се изхлузи ръката ти; а някой те хване хубаво. Има човек, който, като се ръкува с тебе, е болен, неразположен – и веднага ти му дава едно светло състояние на ума. Това е доброто ръкуване. Има някое ръкуване, дето след като се ръкуваш, станеш неразположен. Има някой път, като ти говори човек, ти е приятно; а някой път, след като ти е говорил, ти е неприятно. Как мислите, ако ви теглят пред съда и про-

курорът гържи своята обвинителна реч, като се върнете въкъщи, какво разположение ще имате? Човекът се е учил да гържи обвинителна реч и започва обвинението, което е наредено много добре: предложение след предложение; той по законен начин ще нареди всичките доказателства дали си постъпил законно, изменник ли си станал. Е, какво разположение ще имаш тогава?! Питат ме: „Какво слуша в съдилището, какво ти говори прокурорът?“ „Остави се, не искам втори път да го слушам!“. Човекът много научно е говорил, защитавал е закона. Ти нямаш право да го представяш.

Ние, съвременните хора, искаме светът да се изправи, без ние да бъдем оправени; искаме светът да се очисти, без ние да бъдем чисти; искаме светът да ни свири на хубавите работи, без да знаем да свирим. Казваме: „Ще се научим от тях“. Аз казвам: като четем тази глава, на този, учения рабин, Христос му каза: „Ако не се родите изново, не може да влезете в Царството Божие. Роденото от плътта плът е, роденото от Духа дух е“. Роденото от плътта е солта, която, като се тури във водата, се разтопява, нищо от нея не остава. Роденото от Духа е семето, което, като се сложи в земята, гърво става и дава плод. Сега някой ще обясни що е плод. Плътта е сол, която се топи във водата и самата вода става солена, а солта няма да я намериш. Семето, като го посееш в земята, гърво става и дава плод.

Питаме: „Какъв е сега нашият живот на Земята?“. Най-първо се раждаме като красиви деца, а майката препери над нас. Някой път майка ти замине, баща ти замине – ти останеш тук малко детенце, слуга. Новият господар те потупва, новата господарка те потупва, после и новите господарчета те потупват. Ти си в една къща, където нямаш право. Дойде господарят и те бие, дойде господарката и те бие, дойде малкото господарче – и то те бие. Те говорят за любов, но ти казват: „Тук това защо не си го направил? Като те повиках, защо не дойде навреме? Обущата защо не ги излъска хубаво? Коня защо не си гледал?“ – за всяка погрешка ти се карат.

Тия хора живеят княжески живот, но теб той какво те ползва? Аз не бих желал да нося хубава копринена риза, нито копринена греха, не бих желал да нося диаманти. Един диамант, който го е носил прокажен човек, може да струва милиони, но болестта е останала в него. Има някои диаманти, които са прокажени. Във вестниците често показват, че който го е носил, все нещастен е бил. Казвам, че трябва да бъдем внимателни. Има велики мисли в света, които са прокажени. Като влезе тази мисъл в теб, и всичката проказа ще дойде.

Думата *обич* само като мене през устата на един първокласен светия, който е изпитал всичко в света и се е научил как да служи на Бога, да върши Волята Му, ражда това чувство. После този светия се е научил как да внася правдата, реда и порядъка спрямо всички. Един светия го наричам светия не само когато го обичат хората, но трябва и животните да го обичат, и растенията да го обичат. И земята, по която ходи, го обича; реките, през които ходи, го обичат, и звездите – всички го обичат. Този човек е светия според мен. Ако само хората те обичат, ти още не си светия. Всеки светия, когото дърветата не обичат, всеки светия, когото реките не обичат, всеки светия, когото камъните не обичат, когото пътищата не обичат, той няма да влезе в Царството Божие. Тогава вие се намирате в едно заблуждение.

Сега ще употребя една форма – ще поставя младите в едно положение и то ще произведе едно огорчение във вас. Да кажем, един княжески син е много добре облечен, красив е, има правилен нос и уста; но като гледам ухото на този княжески син, той има един дефект, един малък дефект. Този дефект е отпреди десетина прераждания и сега е дошъл при него. Той като княжески син ще започне много добре и ще свърши много зле; ще започне с любов и ще свърши с престъпление. Ние, съвременните хора, започваме все с любов, всички все с любов започваме: приятелството започваме с любов, познанството започваме с любов; най-после и народите започват с любов. Вземете два народа, както са английският и германският, защо се

бият? Англичаните обвиняват германците, че са много користолюбиви; и германците обвиняват англичаните, че също са много користолюбиви. Фактически кой е силен човек? Който носи голям товар. Кой е слаб човек? Който носи малък товар.

Всички вие искате да бъдете силни. Силата в света е тази, която е създала всичките животни. Силните хора създадоха лошото в света. Всички вие искате да бъдете силни; искате да служите на Бога и нито един от вас не иска да бъде слаб. Единствените хора, които са донесли всичко добро в света, са слабите хора. Слабият човек казва: „Заповядай, мини отпук“; а силният казва: „Отпук няма да минаваш, оттам ще минеш“. Казвате: „Аз не искам да бъда слаб“. Никой не иска да поддържа слабия човек, всеки иска да бъде силен. Научно извеждам това така: силният е *ен-пъти*. В математиката за нецо, което се повтаря много, казват: *ен-пъти* се повтаря. Например някой раздава една плесница на този, на онзи, за да се покаже, че е силен човек. След като ги е бил всичките, той поддържа, че е добър човек. Ще кажеш, че не е добър, но ще си донесеш беля на главата.

Един американец обижда друг, после казва: „Трябва човек да се пази да не обижда хората“. Когато казват да се пазиш, да не обиждаш хората, подразбират силните хора. С какво да не ги обиждаш? Той казва: „Какво да не ги обиждаш, тъпчи ги, ако можеш!“, но когато тебе те тъпчат, е друго. Когато се запознаеш със силния, той ще те тъпче; но когато силният се запознае със слабия, него ще го тъпчат. Един ми казваше: „Веднъж си позволих да кажа на един боксьор: „Ти си един пигмей“. Той му ударил една плесница, повалил го на земята, ударил му още една, смачкал му шапката. Казва битият: „Разбрах, че този човек не е пигмей, но е *ен-пъти* по-силен“.

По някой път си позволяваме за името на Бога да говорим неща, с които Го обиждаме. Бог поругаем не бива. Вие казвате: „Бог прощава“. Той, след като ти удари две плесници, казва: „Да знаеш само – никаква лоша мисъл, никакво лошо чувство, никаква лоша постъпка да няма

при Бога“. Това се разбира; а не да идеш с всичките твои недъзи и да кажеш: „Той е милостив, жалостив“. Тъй както се говори, подразбираме майка ти и баща ти, които са тук, на Земята. При Бога човек с нечисти крака не може да иде, с нечисти ръце не може да иде, с деформирани уши не може да иде. Мислите ли, че един велик художник, който знае да рисува много хубаво, ще вземе една детинска картина или една карикатура и ще я тури вместо някой светец, да ѝ се покланят?

Ако ние, съвременните хора, млади сестри и братя, обичаме някой човек, виждаме само хубавите черти, заради които го обичаме. Никога в света не можеш да обичаш нещо деформирано. После има и три вида красота. Някой път виждаш външната красота, някой път виждаш красотата на неговия ум. Умственото тяло също е красиво, то прилича на физическото. Умственото тяло, физическото тяло и духовното тяло си приличат, но материята, от която са направени, се различава. Най-тънка е материята на човешкия ум, после – на духовното тяло, и най-после – на физическото. Ти с физическото тяло приемаш физическите впечатления. След като минат през него, впечатленията от физическото тяло влизат в духовното тяло. То преработва тия впечатления: сърцето разбира какъв е светът. Тия впечатления от духовния свят влизат в умствения: умът ги преработва и имаме три познания на ума. Никога един човек, за когото ти нямаш нито една свещена мисъл в себе си, не може да те обича. Едно правило ще ви дам: ти никога не можеш да завържеш приятелство с когото и да е, ако не гържиш една свещена мисъл, нещо хубаво за него. Любовта зависи от онази мисъл, която ти имаш за него. Колкото мислите ти, чувствата ти, постъпките ти са по-чисти, толкова любовта ти е по-интензивна. Ако от любов говориш сладко и медено, вътре имаш нещо.

Сега мнозина ме питат: „Ще видя ли Христа?“. От виждане до виждане има разлика. Ти можеш да видиш един цигулар, да му видиш хубавата цигулка, но музиката не седи в това, което си видял, а в това, което си чул.

Една картина се оценява не от това, какво мислиш за нея, но от това, какво виждаш в картината. Ние имаме музика, художество и поезия; и очите ни може да слушат гласовете, но докато дойдеш до положението да слушаш гласовете с очите си, знаеш ли какъв труден въпрос е това? Едва сега ушите слушат музиката. Един ден може да възприемем музиката чрез очите. Най-първо музиката е минала през устата, минала е през носа, и в третата степен е дошла до ушите. Близо е вече до очите.

Аз ви говоря за един процес. В онези, свършените същества, към които ние се стремим, няма никакъв дефект. Ако срещнеш такъв един светия, той е като Слънцето: ще ти даде всичко онова, от което имаш нужда. Не че има желание, но онова, голямото изобилие, което Бог ни е дал, той иска да го даде, да се освободи от него; доставя му радост да даде нещо от себе си. Вземете един гениален певец: той иска да пее, набъбнало е нещо в него. Аз го считам като една бременна жена: гениалният певец е като бременна жена, на девет месеца е и иска да роди. Казва: „Измъчи ме това дете, трябва да го родя.“ „Почакай, почакай!“ „Нито една минута не мога да чакам, ще пейя“. Дойде ли ти наум – пей! Аз разбирам закона така: дошло е време да родиш; защото ако не родиш навреме, и детето ще умре, и ти ще умреш. Дошло ли е време да пейш, пей! Той разправя, че след години ще се учи. След години ще умреш, днес трябва да родиш; ако не родиш, умре ще отидеш на оня свят.

На мен някои ми казват: „Аз след година ще се оправя“. След година поповете ще ти четат на гробищата: „Упокой душата на раба Твоего, Господи“. Аз разбирам закона – закон е това, не е теория. Днес се е събудило твоето съзнание, една мисъл трябва да се роди днес – не я отлагай нито секунда. Дойде ли тази мисъл, ти си в Божествения път и Бог гледа на теб благосклонно; не я ли родиш, ти си осъден на страдание. Ти не искаш най-първо да възприемеш една мисъл – значи помяташ. Без помятания на най-хубавите мисли, без помятания на най-хубавите чувства! Аз което разбирам, и вие трябва да

разбирате същото; което вие разбирате, и аз трябва да го разбирам. Любовта има еднакви отношения към всички хора; и към боговете, и към ангелите, и към хората, и към животните тя има еднакви отношения. Може в микроскопическо отношение да направиш едно добро – законът е все същият. И голямата буца ще опиташ с езика си, и малката прашинка ще опиташ с езика си. Само че при малката частица ще употребиш повече енергия и малко ще получиш, а при голямата буца трудът ти ще се възнагоди.

Казва някой: „Аз не искам да бъда съвършен“. Съвършенството трябва да бъде идеал за живота, то е смисълът. Несъвършенството причинява всичките страдания, съвършенството носи всичките блага в себе си, всички Божествени блага. Казва друг: „Аз не искам да бъда много богат“. Сиромашията ражда всичките страдания, богатството не ражда страдания. Когато имаш материално богатство, а си беден умствено и духовно, тези богатства ще ти причинят страдание. Когато имаш материални блага, трябва да бъдеш и духовно, и умствено богат – тогава тия богатства съвпадат и ти ще бъдеш носител и изпълнител на Волята Божия. Човек, който не е богат, не може да изпълни Волята Божия. Богат човек значи такъв, който живее в мястото на Бога. *Бо* е баща, място на Любовта, където растат нещата и гето зреят; място на Бога, откъдето светлината иде. От мястото, откъдето иде светлината, идват и всичките блага от Божествения свят. Питаме: „Къде е Той?“. И светлината иде от Божествения свят, и Любовта иде от Божествения свят.

Когато младите се събират, тази любов откъде произлиза? Те грешат, но къде грешат? Те си правят едно свое жилище, направят му прозорец – после на прозореца турят пердета, кепенци; и като влязат в този затвор, забравят как да си отворят кепенците. Тогава Любовта не идва отвън и те я загубват. Вие сами си създавате известни идеи, вие си избирате братя в света. Не си избирайте братя: щом някой ти е брат, не го избирай; щом

не ти е брат, тогава го избирай. Не избирай братята, какво ще ги избираш?! Една майка, която е родила двама синове, те са братя. Тя им е дала своите качества – не избирай от тях! Щом родиш някой и избираш, казвай: „Чакай да го видя какъв е...“. Моят нос, като се приближи до един карамфил, знае какъв е. Колкото уханието в носа е по-приятно, толкова карамфилът е по-хубав. Но като мина покрай някой магарешки трън, носът ми показва, че не е хубав. Всеки един човек е като цвете. Някой е достигнал до една степен, друг – до друга; аз не искам да ви обезсърчавам. Някой е дошъл до степенята на магарешкия трън... Пчелите обаче изваждат сок от него. Това, което за нас нищо не струва, за тях има мед.

Сега аз ви говоря, за да ви насърча. Вие сегите и очаквате, казвате: „Да идем в оня свят“. Оня свят е на степените. Още при царската врата ще ви поставят на един изпит. За да влязат учениците в гимназията, те имат приемен изпит; и в университета има приемен изпит. Вие казвате, че сте видели Христа, че сте Го обичали и че Той ще ви посрещне. Младият момък посрещал ли всичките момичета, както посрещал своята възлюбена? Своята възлюбена той посрещал по един начин, а другите – по друг. Не че иска това, но има особено разположение спрямо своята възлюбена. Вие сте музикант и като гоиде някой, който свири, имате разположение. С тия, които не знаят нито да пеят, нито да свирят, не можете да се обхождате така, както с другите. Музиката образува обхода: колкото си по-музикален, толкова повече ще те обича този човек; колкото по-малко си музикален, толкова по-малко ще те обича.

Хората не могат да ни обичат, ако не сме добри. Добротата е нещо музикално. Доброто според мен на физическия свят е основният тон, откъдето трябва да започнем. Доброто е *до*, правдата е *ре* – *ре* върви в правия път. Любовта е терца – *ми*: разклонение има, нагаждане. Ти не можеш да проявиш любовта в *ми*, ако не знаеш да пееш *ми*. В терцата от *до* до *ми* е основният тон. Ако не вземеш *до* вярно, не можеш да вземеш вярно и *ре*, не

можеш да вземеш вярно и *ми*. Говориш за Любовта, а аз казвам: „Я ми изпей *ми*“. Вие казвате: „Давай!“. Това не е любов, то е крякане на коза, която врещи. Никаква любов няма в козата: тя като дойде, дето има най-нежни клончета, ще ги похапне. Като дойде в мене, тя ме счита за лицемер: „Това не е право, онова не е право“. Защо ми е такава коза да ме обича? Аз не искам такава коза да ме обича.

Казвам: ако си коза, козите няма да наследят Царството Божие. Сега мнозина казвате: „Той не ме обича“. Как няма да го обичам?! Щом пее, обичам го. Ти не можеш да пееш, а искаш да те обичат. Не може да те обичат, щом не пееш. Щом пееш хубаво, ще те обичам; щом не пееш хубаво, не мога да те обичам – любовта ми е обич към пеенето. Ти не си щедър човек, не даваш щедро – не мога да те обичам. Обичам те, защото щедро даваш. Отиваш при един бакалин и той ти слага десет грама повече в захарта, а някой ти слага десетина грама по-малко. И един грам като ти подяде, не можеш да го обичаш. Тогава трябва точно да мери – ни повече, ни по-малко. Нали знаете онази грама на Шекспир, дето онзи лихвар евреин направил договор и искал, ако дължникът не плати навреме, да реже от месото му. Съдията, който отсъдил, казал: „Ако една капка кръв падне повече, тогава главата ти ще иде. Ще отрежеш точно“. Съдията искал да му отреже толкова месо, колкото е посочено в договора.

Та казвам: искам във вас да се зароди едно желание, като се приближите при Бога, при едно същество, което ни оценява според дарбите, които сме развили, да възприемем добре Божествените блага и да дадем отзвук на Любовта. Ние още не знаем да любим в пълен смисъл, не можем да дадем отражение на нашата любов. Първото качество на Божествената Любов е подмладяването. Без Божествената Любов подмладяване не може да става, без Божествената Любов възкресяване не може да има, без нея добрина не може да има. Без Божествената Любов справедливост, кротост, въздържание не може да има. Що

е Божествена Любов? Тази Любов, за която говорим, е носителка на всички Божии блага. Само по пътя на Божествената Любов благата ще дойдат в нас. Аз няма какво да се насилвам да бъда добър – вземам мястото на слабия човек. Щом служа на Любовта, трябва да бъда слаб – Любовта не обича силните хора. Не че не ги обича, но знае, че ако ги прати да носят едно благо, те ще изобият света. Като дойде силният при някой глух, казва: „Ти не слушаш“ – и му удари две плесници. Друг е глух – и него бие. Слабият, като иде, носи Любовта – носи благата на Любовта. Той казва: „Сега не ме чуваш, но като прочуеш, ето ги благата“ – и си заминава. Той не те бие.

Казвам: светът се нуждае от слаби хора; ние се нуждаем в нас от мисли, които са слаби. Апостол Павел беше амбициозен, сега ще го покритикувам малко от гледището на Любовта. Най-първо той беше силен човек и започна да гони християните: какво право имат те да се отдалечават от Моисеевия закон. Качи се на коня той да ги гони, да ги измъчва. По пътя срещна Христа и като блесна, веднага Той го търкули от коня. Каза му: „Савле, защо Ме гониш?“ „Кой си Ти, Господи?“ „Аз съм Исус. Защо Ме гониш?“. Каза Павел: „Господи, света искам да оправя със сила.“ „Не става със сила тази работа“ – и Савел ослепя. Каза му Исус: „Ще идеш при Ананий, слабия човек“. И на него Господ му проговори; каза: „Ще дойде един силен човек“. Рече Ананий: „Господи, чувал съм за него лоши работи“. Каза Христос: „Силата му *ен-пъти* излезе от него, той се търколи от коня и ти ще му покажеш пътя на слабите хора“.

Казва някой: „*Ен-пъти* е силният човек“. Като дойде до силния, извадете *е* и *н* навън, за да стане слаб. Господ като даде на Павел изпитания, той се моли и каза: „Силен човек не искам да бъда, а като слаб трябва да работя за Тебе“. Господ каза: „Моята сила се проявява в твоята немощ. Когато си слаб човек, ти ще изпълниш Волята Божия, а като си силен, ще измъчваш всичките хора“. Павел, като е разбирал това, е написал осма глава на Посланието към римляните. Казвам: Любовта идва

само при слабите хора, туй да го знаете; силните хора не знаят какво нещо е Любовта. Дотогава, докато си силен, ти няма да познаеш Любовта, ще имаш само сянката ѝ. Само когато станеш слаб човек, ще разбереш какво е Любовта. Слаб човек наричам този, който има предвид правата на всичките хора. Той казва: „Всеки човек има право като мен, всеки човек може да приеме Божиите блага, както и аз ги приемам“. Всички трябва да имаме това разположение. Божиите блага трябва да бъдат общо достояние на всинца ни.

Ние трябва да бъдем проводници; не да ставаме слаби, но да не ставаме силни. Силата е сухота, а слабостта е влага. Имайте влага, гледайте вашата сила да я превърнете в началото в немощ – и тогава вашата немощ ще я превърнете в сила. Тогава ще дойдат плодовете. В един дом когато и мъжът, и жената са силни, и двамата се бият; когато единият стане силен, а другият слаб – примиряват се.

Отче наш

13 юни 1943 г., неделя, 5 ч.с., София, Изгрев

РЕЛИГИОЗНИ И ДУХОВНИ ХОРА

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

Мога да кажа

Ще прочета 4. глава от Откровението.

Духът Божий

Размишление

Бог е Любов

Има три неща, които са необходими на човека. Това е за тези, които различат, за духовните хора. Духовните и религиозните хора се различават. Религиозният човек иска много – той с 1000 лева не се задоволява, със 100 000 лева, с един милион, с два милиона не се задоволява, иска много. Какъв е религиозният човек? Алчен човек, който не се насища никога. Религия значи свързване. Той е вързан и когато върже, и него не пуска; казва: „Мене не ме пуцат, и аз не пуцам“. Духовният човек е подвижен – той се движи и на едно място не седи; отдето мине, той всичко раздвижва, разлюлява гърветата и всичко останало. Понякога духовните хора приличат на тих ветреца, а някои – на буря, на хала: дето минат, повличат всичко. Ще кажете, че всяко нещо трябва да си бъде на мястото. Бурята трябва да мине за малко – на някое място за половин, за един час, най-много за десет часа; но с месеци тази буря ако гържиш, тя ще обрули всичко.

Най-първо вие всички мислите, че имате ясна представа за Бога. За Господа говорите, но Го мислите за човек като вас. Една мравя, когато разсъждава за човека, мисли, че той е една голяма мравка. „Какво нещо е чове-

към? – пита тя. – Мравя като нас, но много по-голяма.“ Каквито са разбиранията на мравята за човека, такива са понятията за Бога на човека. Например някой казва: „Да уда при Господа, да Му се оплача“. Какво ще се оплакваш на Господа?! Ако изхождаме от гледището на Писанието, което казва, че ако някога Земята застане пред лицето на Господа, тя ще се стопи, значи ако цялата Земя би се стопила пред Него, и ти ще се стопиш. Какво ще идеш да се оплакваш при Господа, това е безпредметно! Ти за Бога имаш човешко понятие, искаш да Му се оплакваш. Защо не идеш да се оплачеш на баща си, на майка си, но ще идеш да се оплакваш на Господа? Понеже Господ е толкова надалече, това е същата идея, както ако аз уда да се оплача на Слънцето. Как ще идеш да се оплачеш на Слънцето, то е 150 милиона километра далече?! Ти на светлината можеш да се оплачеш, но не и на Слънцето. Невъзможно е да идеш на Слънцето. Казваш: „Аз искам да отида“. Как ще отидеш, с какво превозно средство?

Ти искаш да идеш при Господа, но Той е заобиколен, около Него има девет чина ангели. С девет сфери ангели е заобиколен, как ще минеш през тях до Господа? Още като идеш при първите, ще те спрат. Казваш: „Не може така, аз искам“. Може да искаш, колкото щеш. Това показва голямото тщеславие и амбиции на човека. Човекът е малко, но много горделиво същество, мисли, че много знае. Той казва: „Абсолютно“. Че какво е абсолютно? „Грандиозно.“ Но какво нещо е грандиозността? Често казват хората: „Знаеш ли съвременната квантова теория? Ами теорията на Айнщайн⁵¹ за относителната реалност?“. Хората са писали за относителната реалност, но човешкото понятие е тази относителна реалност. Казват, че има абсолютна реалност, но каква е тя, нищо не знаят за нея. Говорят за относителна реалност, но и за нея не знаят. Хората говорят за две непонятни неща.

Ние имаме понятия за светлината и тъмнината, но по същество не разбираме какво нещо е светлината и тъмнината. Относително разбираме, че светлината разкрива света пред нас и ни предпазва от пагане. Като хо-

дим в света, не се препъваме, а като ходим в тъмнината, се спъваме. Когато човек възприема правилно светлината, не боледува, но когато не я възприема правилно, боледува. Вие възприемате светлината, но започват да ви смъдят очите. Това показва, че те не са приспособени да приемат светлината. Храниш се, но щом се нахраниш, заболи те стомахът. Естествено, ти не приемаш храната както трябва. Казваш: „Сладко ядох, но ме заболя коремът или стомахът“. Защо те е заболял? Не си ял добре, бързаш за десет минути да свършиш тази работа. Защо бързаш? „Работа имам.“ Като бързаш, какво ще свършиш? Бързината се определя от възможността, която е поставена в човека. Колко може да бърза един охлюв, като кон може ли да бърза? Ще тръгне охлювът, но какво ще искаш от един охлюв, който се движи, или какво ще искаш от една малка буболечица? Тя и да бърза, крачката ѝ са много малки: не прилича на кон, на автомобил, нито на един аероплан.

Често съм слушал някой да казва: „Широки идеи имам“. Какви са широките идеи? „Братство и равенство в света.“ Какво е братството и какво е равенството в света? Физически две тела са равни, еднакво тежки. Туряме едното тяло на везните, то тежи 45 килограма, туряме и другото, и то тежи 45 кила, уравновесяват се. Това е равенство. Питам: ако сложим едно такова равенство, какво движение ще имаме? Когато водата се изравни навсякъде, няма никакво движение. За движението трябва да се роди едно неравенство. Неравенството дава подтик в живота. Ако сложиш равновесието като вода, ще замръзнеш. Но ако всички искат да бъдат равни, да имат всичките блага, нищо няма да постигнат в света. Бог нямаше желание да създаде света, Той всичко имаше, защо трябваше да създаде хората? Да си има главоболие, да Го безпокоят...

Казват: Господ е създал света и ти не можеш да бъдеш равен на Него. Частта не може да бъде равна на цялото никога; тя има една възможност да бъде като цялото, но цялото ще бъде всякога по-голямо от частта.

Някои хора са проникателни, ясновидци. Що е ясновидство? Той вижда по-далече, да кажем, на сто километра, на хиляда километра, но вижда външната страна; вижда червено шише, но какво има в шишето, не знае. Казва: „Червено е шишето“, но какво има в него, не знае. Има друг, който знае съдържанието, знае какво има в това шише; казва: „Шишето е червено, вътре има сладък сок. Ако не вярвате, опитайте“.

Вземете например Любовта – какви са вашите понятия за нея? Философите нямат понятие за Любовта. Много е писано за нея и в старите, и в новите времена, и единственото конкретно понятие за Любовта е, че тя е една енергия, която постоянно изтича и в нея няма обратно движение. Любовта тече и не можеш с нищо да я мериш, никаква мярка не приема, с никаква оканица не можеш да я измериш. И оканица да имаш, тя си тече, и без оканица пак тече; и малко като вземеш, и много като вземеш, все си тече. Можеш да кажеш коя любов е твоя, но ти се заблуждаваш в Любовта. Тази вода не е твоя: като влезе в тебе, тя няма да седи дълго време – ще ти помогне и после ще излезе навън.

Та казвам: Любовта е това, с което Бог се проявява в света – с нея е създал целия свят. Светлината е едно проявление на Бога, въздухът е едно проявление на Бога, растенията са едно проявление на Бога, но те са временно проявление. Хиляди години растенията са се проявявали – и ние считаме тия растения за по-невежи от нас. Чудно е, че тия растения, които са по-невежи от нас, създадоха най-хубавите сладки плодове, които ни хранят и благодарение на тях ние живеем. Ако те престанат да дават плодовете си, и човешкият живот ще се съкрати. През тях като минава, животът се облагородява, за да може хората да го възприемат.

Сега още земния живот не сме разбрали какъв е, а искаме да видим какъв е небесният живот. Ти земния не знаеш, а казваш: „Искам да ида на Слънцето“. Всичката енергия излиза от Слънцето, но човекът още не е човек на Слънцето; условията на него са съвсем други. Как ще

идеш на Слънцето? Съвременните учени хора казват, че външната топлина на Слънцето е 6000 градуса, а вътрешната му топлина някои я изчисляват на 40–50 милиона градуса. Как ще издържиш тази топлина – 6000 градуса или 40–50 милиона градуса как ще ги издържиш? 6000 градуса – това е подвижна енергия. Топлината аз я схващам като енергия, която се движи, която има трептения. Светлината има още по-голям брой трептения.

Та казвам: когато ние не можем да схванем известен брой трептения на известна реалност, при която се приближаваме, в нас се заражда едно болезнено състояние. Например при теб се приближава една мечка, на която трептенията са силни; тя ти внушава страх и ти не можеш да издържиш енергията ѝ, уплашиш се и бягаш. Значи твоята енергия е по-слаба. Приближиш се при огъня, той започва да ти пари. Това показва, че организъмът ти не е в състояние да издържи. Ако може да издържи тази топлина, ще ти бъде приятно. Дотогава, докато топлината ти е приятна, ти възприемаш правилно трептенията ѝ; щом започне да те пари, трептенията ѝ са по-силни, отколкото твоят организъм може да издържи.

Сега друга идея. Вие питате: „Ти вярваш ли в Исуса Христа?“. Вярвам толкова, колкото и ти вярваш. „Ти вярваш ли в Бога?“. Вярвам толкова, колкото и ти вярваш. Всичките хора имат една и съща вяра в Бога. Питат ме: „Ти вярваш ли в хляба?“. Вярвам. Аз определям четири реалности, които са достъпни и отдето трябва да започне зданието. Вярвам в светлината, вярвам във въздуха, вярвам във водата, вярвам в хляба. Това е на Земята, но и други реалности има. Но ако ти не можеш да възприемеш правилно светлината, ако не можеш да възприемеш въздуха и да си служиш с него, ако не можеш да възприемеш правилно водата, нищо не знаеш.

Трябва да възприемеш водата не твър, както си мислите краката, но да разбираш свойствата ѝ. В нея се крие известна динамичност. Аз да ви приведа един малък пример. Имаме един брат, който се беше простудил, и аз му казвам: „Пий топла вода, ще ти мине“. Рече: „Пух

топла вода, не минава простудата.“ „Кажу ми как си пил водата“. Той взел една чаша топла вода и я изпил за половин час. „Така не се пие топла вода, аз ще ти кажа как.“ Сядам при него и за половин час го карам да изпие шест чаши гореща вода. Като изпи шестте чаши, веднага дойде реакцията – изпоти се и мина простудата. Не една чаша трябва да изпиеш за половин час, а шест. Тази топлина от водата трябва да мине в твоя организъм. Ти си изгубил топлината, а тя е добър проводник.

Някои ги е страх от много любов, а други приемат повече любов. Като приемеш повече любов, ще пощурееш. Виж младите: като дойдат в любовта, пощуряват, вкъщи не се завъртат, няма ги у дома. И момъкът, и момата, и старите – като дойде любовта, шашави стават. Много хора има, които полудяват от любов: мръдне му умът, че жена му или неговият приятел не го обичат. Като усети, че го обичат, радва се тогава. Оставете се от тия заблуждения.

Какво нещо е Любовта, не може да се обясни, но какво нещо е светлината, можем да разберем. Когато светлината ме обича повече, пътят ми е по-светъл; когато ме обича по-малко, пътят ми е по-тъмен. Следователно щом се увеличава светлината, и Любовта се увеличава; щом се намалява светлината, и Любовта се намалява. После нашите понятия за светлината какви са: каква е тя сутрин, когато иде? Тази сутрин изгревът не беше така хубав. Облаците дойдоха и понеже са се влюбили в светлината, взеха ни Любовта на светлината, че не остана за нас, погълнаха я. Те казват: „Вие отгоду ще чакате, ние ще се порадваме на Слънцето. И вие нещо ще пожертвате...“. И ние роптаем, че има облаци.

Какви са нашите отношения към Бога? Понякога имаме голямо мнение за себе си и някой казва: „Аз ще се помоля на Бога“. И той си мисли, че за каквото се помоли, ще стане. Някой път е ваяло дъжд и някой ми казват: „Аз се помолих – и завая дъждът“. Срещам друг, и той казва: „Аз се помолих и завая дъжд“. Трети ми казва същото; десет души ми казват същото: всички са

се молили и всеки мисли, че той като се е помолил, е дошъл гъжгът. Този гъжг щеше да дойде и без тяхната молитва, защото растенията също се молят – те имат много по-голяма нужда от него, отколкото ние. Те се радват, понеже като са се молили, е дошъл гъжгът. Растенията са милиарди същества и като са се молили, е дошъл гъжгът – и те се радват. Ако само ти се молиш, това е нещастие в света – молят се хиляди. Не се радвай, когато само ти работиш: когато милиарди същества работят заедно, тогава се радвай, понеже всичките вземат участие и помагат на твоята работа.

Вие като четете четвърта глава от Откровението, гори и няколко пъти да я прочетете, тя ще бъде неразбрана за вас. Казва се, че Йоан е видял престол, на който е седял Бог, описва какви са били животните, после е имало двайсет и четири престола, двайсет и четири старци с венци; те паднали пред престола и с венците хвалили Бога. По човешки ако разбираш: че са хвърлили венците и са хвалили Бога, как ще го разбереш? После имало четири животни: едното било подобно на лъв, другото било подобно на телец, третото имало човешки образ, а четвъртото приличало на орел. Това е едно състояние. Човек е силен като лъв, търпелив като телец, разумен като човек, пък и фантазьор като птица: четири състояния са това. Той трябва да хвърка като птицата: значи твоят ум трябва да има качествата на птицата, да хвърчи нашироко. Умът ти трябва да има качеството на един телец, да издържа вътрешно мъчностиите. В известни времена той трябва да бъде смел като лъва, да не се страхува, да не се плаши. И най-после трябва да бъдеш като човека, който се спира да мисли.

Сега може да четете няколко тълкуватели тези неща как ги предават, различни коментариуми има – може да ги четете. Има един закон: щом помисля и мисълта ми щом е права, всякога имам едно радостно състояние. Щом мисълта и чувствата стават неестествени, винаги човека го напада една тъга. Тогава той не мисли правилно.

Какви трябва да бъдат отношенията на един син към баща му? Ако в един син се зароди желание да стане голям като баща си, да бъде независим като него, правилно ли е неговото отношение? Баща му му е дал всичките възможности, отделил е половината от своята енергия, за да го създаде, да му даде условия да живее, а той иска да стане независим като него. Някой път и ние искаме да бъдем независими, да нямаме нужда от Господа, да станем като божества. Възможно ли е това? Колкото канката може да живее самостоятелно от океана, толкова и човек може да бъде самостоятелен във от Бога. Това е една погрешна идея. Ако ние в Бога се усещаме притеснени, извън Него това ще се угесетори, ще бъде още по-голямо. Онова, което тегне в света, е фактът, че ние имаме много божества. Историята показва, че индусите имат 35 милиона божества. Тогава индусите са били 350 милиона. Като ги разделите, по колко души се пада да служат на всяко божество, по колко индуси ще има във всяко общество?

Когато Моисей отиде при фараона, той му каза: „Ще отида в името на Бога на Авраам, на Йаков и Исаак⁵²“. Чу фараонът и си каза, че знае един Бог с много по-голямо общество, и рече, че не пуска израелския народ. Моисей започна със слабата страна; представи величието на Бога в слаба форма, представи Го чрез трима души. Фараонът каза: „Вие вярвате в един Господ, но аз не се заблуждавам.“ И тогава започнаха чудесата. Най-после Моисей застави фараона да пусне евреите. Тук идеята е представена, че Бог е на трима души, но Той е Бог на всичките хора, които мислят добре навсякъде във Вселената, Той е Бог на всички хора, които чувстват добре; Той е Бог и на всички хора, които са силни и вършат Волята Му. Числото три е символ: първият е Авраам – на мисълта, на светлината. Това значи, че ако в своята душа нямаш светлина, ти си далеч от Бога; ако нямаш топлина, си далеч от Бога; ако нямаш сила в дадения случай, ти си далеч от Бога.

Казват, че Бог е Бог на слабите, не на силните. При Господа като идеш, няма да се оплакваш от силните хора. Според мене всеки човек, който не може да ти услужи в дадения случай, е слаб. Всички ние отиваме и се оплакваме все от слабите хора – и затова се наказваме. Ако идеш при Бога и се оплакваш от вѝшките, ще бъдеш наказан. Вземи гребен, изхвърли всичките, накажи ги – ти си господар. Няма какво да се оплакваш от силните.

Има само един силен – Той е Господ. Пак ще те на-кажат, защо ще се оплакваш? В света няма много силни хора – само Господ е силен и на Него нямаме право да се оплакваме от всичките други силни хора. Това е заблуждени-е. Всеки човек, който не може да прави добро, е слаб; човек, който прави добро, е здрав, но още не е силен. За да бъде здрав, трябва да прави добро. Ако възприемеш светлината, ще бъдеш радостен. Тогава няма да бъдеш силен човек, но като възприемеш светлината, ще бъдеш радостен. Ако възприемеш добре Любовта, ще имаш мир в душата си и ще се разбираш с всичките хора по лицето на Земята, защото недоволството е голяма сиромашия.

Дојде някой при мен и се оплаква, че е сиромаш човек. Дошъл е при мене и търси да го обичат хората, но за да те обичат те, трябва да имаш нещо. Учителя го обичат заради знанието, банкера го обичат за парите му, готвача го обичат за хубавото му готвене, момата я обичат заради красотата ѝ, здравия човек го обичат за здравето. Всеки трябва да носи някаква добродетел от себе си в света. Сегашните хора трябва да повярват в едно: че всички ние можем да бъдем здрави. Вие искате целият свят да бъде здрав. Мислите ли, че Онзи, Којто е създал света, не е мислил за това. Вие тогава нямате ясна представа за Бога. Ти, човекът, ще искаш твоите отношения към всичките хора да бъдат нормални, така както Господ изисква. Няма да съдиш никого, понеже ще изучаваш законите. Погрешката на всинца ви е, че всички сте станали съдии. Кој как дојде, започне да тълкува Писанието. Нито това, което е писано, нито оноа, което е неписано, е право, а той казва как трябва да се напише...

Често казвате: „Любов няма между нас“. Каква трябва да бъде Любовта? „Правя мисъл няма.“ Каква трябва да бъде правата мисъл? Правата мисъл е такава: когато някой човек ни притеснява, той трябва да бъде на десет, на двайсет, на сто километра. Законът е, че когато обичам някого, аз се приближавам до него. Ако го обичам обикновено, ще бъда най-малко десет километра далече от него; ако го мразя, ще бъда на петстотин километра, ако много го обичам, ще бъда на един километър. Ако го идеш един километър по-близо, или ти ще се стопиш, или той ще се стопи. Трептенията на хората, които се обичат, като се срещнат, си влияят. Любецките хора са много възискателни – така мислите вие. Като идете при един човек, който ви обича, той е крайно възискателен; ако ти го обичаш, ти ставаш крайно възискателен. Сега мислите, че любовта е тиха вода. Не е тиха вода любовта, тя е най-мощното нещо в света. Ти трябва да имаш правилно отношение към нея. В любовта ако носиш мисли и чувства, които ѝ противодействат, ще създадеш в себе си своето нещастие.

Често вие страдате и казвате: „Моля се на Бога и пак страдам“. Православните хора казват: „Господи, помилуй! Господи, помилуй!“ – по десет, по четирийсет, по сто пъти. Религиозните хора са много ексцентрични. В Сливен имаше едно движение на набожните. Като започнат да се покланят – по сто, двеста, треста, по петстотин поклони правят в църквата. Една жена започнала да се покланя и най-после владиката казва: „Я ѝ кажете, че стига“. Тя продължава да се кланя. Отива владиката да ѝ каже. Тя отговаря: „Дядо владика, и за тебе има място да се кланяш“ – и пак продължава с поклоните. Най-после владиката заповядва да я изпъдят от църквата, понеже нарушава хармонията. Тя ако иска да се кланя, да отиде в гората. Но това е религиозно тълкуване: отишла е в църквата да се кланя.

Един калугер ми разправяше своята опитност. Той идеше от Света гора. Вижда един калугер и му казва: „Ти си много набожен.“ „Откъде го знаеш?“ „Аз го виждам.“

„Разправи ми отде го знаеш“. Казва ми калугерът: „Гледам двата му пръста – показалецът и средният са хванали слинове. Той като се е покланял по четиристотин-петстотин пъти, на пръстите си слин има“. Религиозните сливат първия и средния си пръст – и на тях се покланят. Какъв смисъл има в един поклон? Действително за онези, които се покланят, това е едно гимнастическо упражнение. Ако човек е заболял и ако прави сто поклона, ще се изцери. Докато е болен, трябва да ги прави, но щом оздравее, няма защо да прави поклони. Ако като здрав правиш поклони, ще се разболееш и ще има обратна реакция.

Бог се е отдалечил толкова от нас, за да не препяства на нашата мисъл. Много надалече е Той от нас, а Духът Му е близко като светлината на Слънцето. То е на 150 милиона километра от нас и затова го виждаме така малко. Тъй както ни представят идеята за Бога, ние имаме погрешно схващане. Ако искаш да представиш Бога по човешки, ще Го представяш в следната форма: като най-добрия земен баща, като най-добрата земна майка, като най-добрия земен съдия, като най-добрия учител. Това, което намериш в хората като най-добро, това ще сложиш в Бога, за да имаш ясна представа. Ако мислиш, че този човек е лош, че онзи е лош, ти нямаш хубава мисъл в себе си и ще изгубиш своето настроение, понеже всяка мисъл, която изпращаме към Бога, Той я връща назад. Нито една наша мисъл, каквато и да е тя, не остава при Него, а Бог я връща назад. Ако мисълта е добра, тя ще бъде върната при теб, ако е лоша, ще се върне с двойна сила, ще те блъсне в главата и ще ти каже: „Така не се мисли“ – и ти ще чувстваш някакво страдание. Мислиш ли добре, поправя се поведението ти.

Може би това чувство произтича от факта, че искаш да ядеш много повече, отколкото трябва. Ти изядеш половин кило череша и казваш: „Да имам едно кило“; изядеш половин кило круши и казваш: „Да имам едно кило“. Имаш 1000 лева заплата, а казваш: „Да са 2000“. Имаш едно малко здраве, а искаш по-голямо здраве. Имаш един ръст от 1.65 метра, но не си доволен и казваш: „Да са

два метра“. Не търси два метра, на Изгрева нямаме човек, който да е висок два метра. Най-високият човек е около три метра. Едно време хората са били по трийсет, четирийсет, петдесет, по сто метра, обаче Природата е намерила, че това не е икономично, затова е направила сегашните хора малки. Разумността не зависи от големото. Човек може да се разширява и да се смалява. Ние трябва да разбираме законите на увеличаването и смаляването.

Всички страдаме от грандиозни идеи, искаме да бъдем богати, да се осигурим за сто и двайсет години. Щом се осигуриш за сто и двайсет години, ти ще бъдеш нещастен човек. Ние имаме право за един ден да бъдем осигурени: откакто изгрее Слънцето, докато залезе – трябва за дванайсет часа да сме осигурени, понеже Бог е промислил за нас. Мислите ли, че онзи баща, който има две-три деца, не е промислил за тях? На разумния баща, който се е оженил по всички правила, които Бог изисква, като се родят децата му, те са осигурени с прехрана. Като ги праща в училище, те няма да мислят откъде да вземат пари – бащата е промислил. Ако сме от разумните деца, всичко е промислено. Ако искаме да се осигурим, въпросът е друг – ние ще се отделим.

Някой православен мисли, че е най-любим на Бога; някой баптист⁵³ мисли, че е най-любим на Бога; някой брамин⁵⁴ или индуус мисли, че е най-любим на Бога. Окултистите мислят, че са най-любимите на Бога, затова те обясняват кармата. Кармата нищо не обяснява – тя е закон, който съществува. Ограничението на живота е законът на кармата. Християните сега казват: „Да се прероди човек“. Ако се прераждаш по закона на кармата, ти на Земята си под закон. Законът като те хване, трябва да плащаш гълга си. Пет пари имаш да даваш – ще ги платиш по закона; сто лева да имаш да даваш – ще ги платиш. Законът и за стотинката не те извинява – трябва навреме да платиш, тогава ще се освободиш.

Учението на християнството е по благодат, то е закон на Любовта. Създаденият закон, от който трябва да се освободите, е механическата страна. Кармата⁵⁵ е

механически закон, а дихармата е органически, психически закон, по благодат. Под думата *благодат* разбираме закона на Любовта, под думата *карма* разбираме безлюбие. Аз под думата *закон* разбирам безлюбие. Законът като те хване, той иска да знае виновен ли си, или не. Щом си виновен, той ще те накаже; щом не си виновен, не те наказва, понеже си извън закона. Що е закон? Щом те хваща законът и те наказва, ти си извън Любовта; щом не те наказва, си в Любовта. Някой е наказан и пита: „Защо ме наказват?“. Защото си извън Любовта, в безлюбието живееш. „Какво трябва да направя?“. Влез в Любовта, напусни закона. Що е законът? Законът е за виновните хора. Всеки, когото хваща законът, е виновен; всеки, когото не хваща законът, е праведен човек. Човек, когото законът хваща, не може да бъде праведен. Ние няма какво да се осланяме на закона.

Представете си, че един войник носи една сабя и разчита на нея. Ако сабята може да разсече главата на неговия противник, добре е да разчита, но това е законът – да сечеш главите. Любовта приспива. Ако вървиш по закона на Любовта и имаш пред себе си цял полк противници, тя ги приспива и после пак ги събужда. Срееще друг полк – пак ще ги приспи. Ако е по закон, ще трябва да стреляш, но и те ще стрелят. Като стреляте, ще има наранени.

Казвам: сега трябва да изучаваме единствения закон в света – това е законът на Любовта. Много се говори за Любовта. Ти по закона на Любовта никога не трябва да срещнеш един лош човек. Ако го срещнеш, или той трябва да стане като тебе, или ти трябва да станеш като него. Ако станеш като него, ти си вече в клетките на закона; ако той стане като тебе, той е в закона на Любовта. Но ако този човек не е готов за тази любов, тя е неразбрана любов и той не може да се ползва от нея. Трябва да имаме закона на свободата. Любовта е онази, пълната свобода, с която човешкият дух, човешката душа, човешкият ум и човешкото сърце могат да действат. Щом се ограничавам в своя подтик, хората ме съдят, че не съм постъпил добре. Няма защо моите по-

стъпки към хората да бъдат изменени: аз трябва да зная в дадения случай моята стъпка права ли е, или не. Щом е права, аз съм радостен и весел, силен съм и всичко имам на разположение; щом се наруши тази хармония, усещам вътрешен дисонанс.

Казвам, има три неща, с които ние сме в постоянно стъпковене: ние сме в постоянно стъпковене с Любовта, в стъпковене сме със закона на Божията Мъдрост, в стъпковене сме и със закона на Истината. Като не сме в съгласие с Истината, губим своята свобода. Като не сме в съгласие със закона на Мъдростта, губим светлината. Като не сме в съгласие със закона на Любовта, губим живота.

Казвам: щом не се подчиняваш на закона на Любовта, ти губиш живота. Какво се ползваме, ако изгубим живота? Единственото ценно, което сега имаме, това е животът. „Това е живот вечен...“ – туй е онзи, щастливият живот без страдания, щастливият живот без скърби и без мъчения, без противоречия. Всичките противоречия, които идат в света, идват по закона на Любовта – и те се превръщат в една вечна Божествена хармония. Лошият човек, като се приближи при добрия, казва: „Какво трябва да правя?“. Той веднага трябва да измени своето естество. Ти от Любовта можеш да се освободиш само по два начина: като ѝ се подчиниш или като бягаш от нея. В любовта или трябва да бягаш, или трябва да се подчиниш – господар не можеш да бъдеш. Като дойдеш до Любовта, трябва да станеш едно с нея: каквото мисли тя, да го мислиш и ти; каквото прави тя, да го правиш и ти. Ако искаш да правиш каквото си искаш, ти искаш да бъдеш по-горен от Любовта. По-голям от Любовта няма.

Та всички вие искате да измените закона и питате: „Защо Господ направи света такъв?“. Не мислете тъй: възприемете живота така, както иде от Бога. Вие мислите, че някой човек е по-щастлив. Това е ваше заблуждение. Този, щастливият човек, има разбиране, в него има послушание. От какво произтича нещастие то на хората? Адам трябваше да бъде послушен на Бога и Ева трябваше да бъде послушна; понеже е взета от Адам, трябваше да

бъде послушна и на Адам, и на Бога. Ева трябваше да има две послушания, а Адам има друго послушание. Най-първо Адам не беше готов за едно нещо: Бог искаше да направи той да има само едно послушание – да има обич към Бога. Адам каза, че не му достига нещо: от любовта му се отнемало нещо, което трябва да приложи някъде. Той трябваше да изпитва любов към Ева – това значи, че Адам трябваше да има два вида любов, а това е невъзможно. На двама господари да се служи е невъзможно, да имаш любов към двама души е невъзможно. Едната любов в света – това е любовта на хармонията; два живота – това е вече противоречие. Едно чувство ще имаш! Силното чувство има две лица, три лица и много лица; и мисълта има няколко лица и няколко образа. Но според единството една любов трябва да има в света: когото и да обичате, вие трябва да излизате от принципа, че обичате Бога и затова обичате хората; а не да мислите, че защото обичате хората, затова обичате Бога. Сега това е новото схващане.

Тия двацет и четири старци, това са двацет и четири часа; венците, това е животът. Когато женят една мома, турят ѝ пръстен, турят ѝ венец – това е задължение. Двацет и четири задължения има човек; всеки час – задължение. Като гоиде този венец, като го хванеш, ще кажеш какво е твоего задължение и ще го изпълниш. Дванайсет задължения има през деня: три фази с по четири подразделения. Сутрин, откакто изгрее Слънцето, та до обед, трябва да спазваш закона на младостта; от обед до вечерта ще спазваш закона на възрастта. И в третата фаза – до среднощ, ти ще спазваш закона на началото. Като заспиш вече, ти си немощен: ще оставиш на съня да се разправи с тебе, той както иска. Тогава казвам: в Любовта ние имаме правото на живота. Когато изгрява Слънцето и когато залязва, ти си изгубил Божественото влияние. Христос казва: „Работете, докато е ден“. Иде ноц, когато никой не може да работи: щом гоиде ноцта, значи липсват Божествените условия. Не мислете, че Господ всякога може да ви дава условия.

Та сега трябва да посветите живота си да служите на Господа. Някои искат като стари хора да служат. Господ от стари хора няма нужда. Ако идете при Бога, когато станете грешници, какво ще Му занесете? Господ прощава вашите грехове, Той е милостив. Вие ще идете при Бога, когато сте млади, когато сте здрави: с най-хубавите чувства, с най-хубавата сила, която имате, да Му служите. Сега казвате: „Господ да ни благослови, че тогава да Му служим“. Че Той вече ни е пуснал на Земята – най-хубавото място, което е дадено на хората, за да учат. Ако тук не можем да учим, къде ще учим? Искате да идете в оня свят – оня свят е свят на послушание. Адам нали беше там. Каза му Господ: „От дървото на познанието на доброто и злото няма да ядеш. В който ден ядеш, от Рая навън ще излезеш“. При Ева дойде онзи, черният агент, и каза: „В който ден ядете от дървото на доброто и злото, ще станете като Бога“. Тя повярва в това, че ще бъде така, отиде и убеди Адам. И като ядоха от плода, кое беше вярно: станаха ли и двамата божества? Те излязоха от Рая. Онова, което каза Бог, излезе вярно: те не станаха силни като Бога и познаха, че са слаби божества. Човек, който иска да стане като Бога, може ли да стане такъв?

Дойде някой човек и ти казва: „Ти си даровит, гениален човек“. Няма какво да ми разправя той, аз вярвам в онова, което Бог е вложил в мене. Няма да уповавам в думите, ако те не съвпадат с това, което е в мене. Ева не трябваше да слуша агента, а трябваше да каже в себе си: „Аз не мога да послушам това. Ако ям от дървото, не мога да стана като Бога“. А тя повярва, че ще стане... Кои е онзи, който прави престъпление, като вярва, че може да стане като Бога? Никой. Ако правиш добро, можеш да станеш, но ако правиш зло, ти си под влиянието на Земята, кармата ще те намери – ти не можеш да бъдеш господар. Човек трябва да бъде извън закона: като те повика законът, да няма къде да те хване. Той да каже: „Не е от нашата област, не подлежи на никаква съжба“.

„Достоен си, Господи, да приемеш слава и почит, и сила, защото Ти си създал всичко; и чрез Твоята воля то съществува и е създадено.“ Тази мисъл е, която трябва да те подвиги: че светът ще бъде такъв, какъвто е, но ние искаме той да бъде в нашите умове такъв, какъвто Бог го е създал. Не да търсим Любовта, както ние мислим за нея, но Любовта, както Бог я проявява. Затова на всинца ни трябва смирение. Кацне ли някоя муха на гърба ти – да не се обидиш от това. Дошъл е някой комар, кацнал е на теб – ако си много праведен, опитай нещо друго. Ако си много праведен, кажи на комара тъй: „Аз съм праведен човек“ – и виж дали ще си забие жилото. Ако забие жилото, не си праведен. Ако кажеш, че си праведен, и той вдигне жилото си и ти каже: „Признавам това“, ти ще му отговориш: „Имаш право да взимаш кръвчица от грешните, а от праведните – ако ти позволят“. Кацне ли някоя муха или който и да е, Писанието казва: „Който иска, дай!“. Дай, когато имаш; но когато нямаш, какво ще му дадеш?

Кой трябва да услужва? Ние, които имаме Божественото благословение, ще дадем. Нямаш ли Божието благословение, не можеш да послужиш. Слугуването в света без любов е невъзможно, само по закон е възможно. Законът ще те застави: имаш – нямаш, да дадеш; тебе може да те продадат. Разказва Писанието за един, който гължал 10 000 таланта⁵⁶, че му ги простил господарят. Той имал да вземе 50 пеняза от някого, хванал го за гушата и го турил в затвора. Идват слугите и казват на господаря какво е направил. Господарят казал да продадат и него, и жена му, и да не ги пускат, докато не платят всичко. Това е закон, тъй не е любовта в живота.

Сега вие се занимавате с малките погрешки на другите. Господ ви е простил 10 000 таланта – големите погрешки, а ти срещнеш един брат, който ти гължи 150 лева, и му казваш: „Дай ми ги!“. Погрешка имаш. Оставете това сега, прощавайте! Както Бог ви прощава, така и вие прощавайте. Казва се в Писанието: „Бог беше в Христа и примиряваше света със Себе Си, като

не вменяваше греховете“. Вие като се срещате с вашите длъжници, прощавайте им, примирявайте се с тях, както Бог прави. „Не мога.“ Това е по закона на кармата; щом не можеш, това е законът – законът ще те спре. Щом можеш, това е извън закона – и тогава можеш да служиш на Бога.

Сега ние се нуждаем от хора, които могат да правят нещата – не от тези, които казват: „Не мога“, но от тези, които казват: „Мога“. Затова трябва да спрягаме глагола *мога*: „Мога, можеш, може, можем, можете, могат“ – във всички времена трябва да спрягаме този глагол. Това значи, че си слязъл до дъното на известен въпрос. Хванал си много добре *Г* – то е вечният закон; хванал си се и имаш два полюса. Ти си натоварен с това, което можеш да носиш. Значи върху този въпрос имаш светлина, топлина и сила. Всеки човек, който има светлина, топлина и сила, може да извърши каквато и да е работа в света. Сега трябва да използваме светлината като сила, топлината като сила и самата сила като двигател за постижението на ония идеали, които имаме. Тия идеали са в строежа, вътре в света. Всички ние сме съработници – строи се светът. Едно лято не може да стане с един лист. Една хубава мисъл е само един лист: хиляди и милиони листа и цветя са потребни. С един цвят пролет не става.

Сега хората се въоръжават. Най-хубавото оръжие е да се въоръжите с оръжието на Любовта, с оръжието на Знанието и на Мъдростта, с оръжието на Свободата и Истината. Свободни хора са силните хора; хора на знанието са силните хора; хора на Любовта са силните хора. Сега в света не са потребни слаби хора. Под думата *слаб* какво разбирам? Аз съм ви говорил за това. Слабият е под закон, а силният е извън закона. Но понеже силният не постъпва според Любовта, той влиза в рамките на закона. Понеже слабият вярва в Любовта, той сам не слуша Любовта и не се ползва от нейните блага. Казвам: щом си слаб, ти си в рамките на закона; щом си силен, трябва да вярваш в Любовта. Слабият не вярва в Любовта: той

щом повярва в нея, ще стане силен. Слабият, щом не вярва в Любовта, ще остане в рамките на закона. Казва апостол Павел: „Вие, силните, носете бремето на слабите“. Които са под закон, освободете ги: вие, силните, носете! В Любовта кои са силни? Който е слаб, той е по закон; щом си слаб, и ти си по закон. Тогава престани да служиш на закона! Ти си слуга и служиш на един господар; имаш ли един кон, ще идеш да служиш на коня.

Аз правя един опит, който е следният. От месояжните имам едно малко лъвче, дето ме обича много. Аз излизам – то тръгне с мене; навсякъде ходи пред мен. Това лъвче ходи като адютант пред мене и само за ядене мисли. Каквото имам, каквото ядене ми донесат, то казва: „И на мене ще дадеш“. От сутрин до вечер само за ядене мисли; щом се наяде, изтегне се и легне да спи. Щом се събуди, аз разбирам езика му, то пак ми казва: „Има ли нещо за ядене?“. Като го гледат, някои мислят, че много ме обича. Това лъвче е влязло в стаята, без да ме пита, и е развалило една паница с ядене. Излязло е навън и се преструва, че нищо не е направило. Аз излизам навън и му удрям една плесница. Като му заших една плесница, то слезе долу, дето имаше една сестра, и тя започна да се смее.

И лъвовете трябва да служат по закона на Любовта. Това лъвче е в рамките на закона. То казва: „Имам право да бутам яденето“. А то няма право да го пипа, понеже за мене е донесено. Лъвчето не разбира закона: това ядене не са го донесли за него. Аз като му позволя, тогава има право да яде; а понеже без закон е пипало, плесницата идва. Гледам: на другия ден идва това лъвче и ме поглежда. Казвам му: „Ще зачиташ закона. Като станеш като мене, да се изправиш на краката си, тогава като на мен ще ти донесат ядене по закона на Любовта“. Разправяше ми един български свещеник, че и той имал едно такова лъвче. На Гергьовден, като събрал около сто и петдесет плешки, оставил неговото лъвче при тях – и то не пипало нищо. Седи при сто и петдесет плешки и не се съблазнява. Но това е изключение.

Казвам: сега ние често се съблазняваме от плешките и като това лъвче пипаме – и тогава идват плесниците. Не се изкушавайте: свободата е извън закона! Трябва да се освободим от закона, който хората са вложили от хиляди години, за да влезем в закона на Божията Любов и да слушаеме онова, което Бог е създал в нас, за да нямаме никакво противоречие. Питаме някой: „Ти вярваш ли в Бога?“. Като вляза вкъщи, гледай запален ли е светилникът ми, кандилото гори ли, огънят на огнището гори ли – не ме питай вярвам ли в Бога. Щом огънят на огнището гори, щом свещта е запалена вечерно време и щом кандилото е запалено, щом трапезата е сложена и има хляб, не ме питай обичам ли Господа и на кой Господ служа. Щом ме питаш, ще ти покаже вратата и ще ти каже да излезеш навън, да си вървиш. Щом приемеш нещата, ще ти каже добре дошъл, ще ти отвори вратата на една стая и ти ще имаш всичко на разположение.

Няма какво да питаш: „Обичаш ли ме, или не?“. Влез в човека и гледай запалена ли е свещта на неговия ум, запалена ли е свещта на неговото сърце, запалена ли е свещта на неговата душа, служи ли с духа си – тогава всичко е наред. Благодарни на Бога, че си дошъл при един човек, който е разбрал Бога и служи както трябва. Ти си дошъл при един син на Бога, който служи, както Баща му служи. Тъй както Бог ни е услужвал, и ние като Него трябва да служим. Никой не ми е услужвал така, както Бог ми е услужвал, защото Той е предвидил всичко. Защо да не мога аз да служа тъй, както Той ми е прослужил? Служи на Онзи, Който първоначално ни е служил, и на ония хора, които са около нас и които изпълняват Волята Божия.

Тогава, като четете посланието на апостол Павел: „Аз от плът и кръв не се допитах...“, ще знаете, че това значи – от Любов.

Отче наш

20 юни 1943 г., неделя, 5 ч.с., София, Изгрев

ЧЕТИРИТЕ СТРУНИ

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

Аз мога да любя

Ще прочета 8. глава от Евангелие на Матей.

Когато човек се качва високо нагоре на някоя планина, не го следват много хора, те не отиват при него. Казва се в главата, че като слязъл Исус от гората, дошъл много народ. Казвам: всичките хора ни следват, когато слизаме долу; страданията в света винаги ни следват, когато слизаме надолу; радостите ни следват, когато се качваме нагоре. (*Учителя прочете главата.*)

Изгрява Слънцето

Размишление

Няма по-лесен занаят от цигуларството. Най-лесен е той, а колко добри цигулари има? Лесно е това, но се изисква голям труд. Не всеки счита цигуларството за добър занаят. Казват: „Не си струва!“ – и търсят някой по-тежък занаят. Друг по-лесен занаят няма от този – да носиш перото. Старите турски кагии си носеха перото и масилницата – и като трябва той да подпише нещо, извади перото и го подпише. Няма по-лесен занаят от това – да бъдеш кагия, да съдиш хората. А колко добри кагии има? Лесните работи са мъчни. Да си съдия е по-лесна работа.

Един прост турчин отишъл веднъж в съда. Той имал дело за едно теле – имало спор на кого е то. Питат го другите селяни: „Какво каза съдията?“. Той казва: „Бир обаче, бир понеже – но отиде даначето“. Той само това

разбрал: „Бир обаче, бир понеже...“. И разбрал, че е изгубил даначето, изгубил е давията, че може да съжалява. Може в дадения случай даначето да е било негово, но може и да е било чуждо. Ако даначето е негово, има за какво да се смущава; ако не е негово, а е дошло преди три-четири години в неговия двор, той го хванал и казва: „Мое е“, законът не признава това и счита, че го е откраднал, че даначето е чуждо. Всички поговорки идват, за да обяснят някои мисли и желания, които храним. Често ти харесва една чужда мисъл, но тя не е твоя. Доиде съдията и каже: „Бир обаче, бир понеже“ – и мисълта отиде. Питаш: „Защо ми взеха мисълта?“. Доиде някой при мене, иска да ме попита нещо – и забрави за какво е дошъл да ме пита. Казвам му: „И забравихте какво беше?“. Отговаря: „Взеха ми мисълта“. Аз в себе си казвам: „Отиде даначето“. Това, което забравяш, не е твое; това, което си изгубил, не е твое. Изгубил си нещо: трябва един презв ум.

Вземете нашия брат с цигулката – той може да ни послужи като пример. Цигулката има четири струни. Едната струна, басовата – това е бащата. После противоположната на нея, тънката, е *ми* – тя е майката и е най-тънка. После до баса седе *ре*. В дадения случай *сол* е бащата, защото той позволява всичките работи – за българския говорим. *Сол* е тонът на бащата, *ре* е големият син, а *ла* е гърцерьята. И така имате цялото семейство: баща, майка, брат и сестра. Тия струни не се месят в своите работи. Когато доиде бащата, той говори: започва някаква песен, сега той дава тон. После има не само струни, но и няколко позиции. Онези, които не са вещи, свирят само на първа позиция. На първата позиция минаваш от *сол* в *ре*, в *ла* и в *ми*; после пак се връщаш назад. В първата позиция като дойдеш, ще вземеш някой тон с първия пръст, с втория, с третия, с четвъртия; после пак започнеш обратно назад. Най-първо онези, които сега са се учили, дълго време свирят на първа позиция. Има първа, втора, трета, четвърта, пета, шеста, седма, осма, девета позиция – трудна работа е това. Има прекръстос-

ване на тия позиции – да минеш от първа на втора или от първа на трета позиция, на четвърта или на пета.

Някой казва: „Нас не ни интересува това“. И човекът е почти така нагласен. Неговият дух някой път е *сол*, неговата душа е *ми*, неговият ум е *ре*, неговото сърце е *ла*. Душата или духът му някой път хванат бащата и казват: „Кажу си гумата!“. Или ще хванат сина и ще кажат: „Я кажи, доволен ли си от баща си?“. Ще хванат гъщерята и ще я попитат доволна ли е от баща си. После ще попитат майката; ще кажат: „Ти какво мислиш за твоя възлюбен, как живеете?“. Тя някой път току писне, оплаква се. Нагласяват я и тя казва: „Не си хармонираме особено. Първия път се обичахме, сега някой път се раждат някои недоразумения“. Цигуларят вземе ключа, побутне-побутне и казва: „Сега вие се обичате“. Втория път пак има разногласие, той пак бутне с ключа. Бутне – и майката е намясто. Бутне бащата: той е слязъл с половин тон – навие го, завърти ключа. Бащата не знае, че тия ключове образуват хармония. Цигуларят накара бащата да мисли както трябва, майката накара да мисли както трябва...

Казвам: първия път, когато вземате уроци по цигулка, учителят няма да ви научи първо да нагласявате цигулката. Най-първо ще ви предаде уроци – и после ще ви научи как се нагласява цигулката. За това се изисква развито ухо. Често учителят нагласява цигулката, после я даде на ученика да свири, после пак я нагласява. Често на вас ви дотяга – вземате цигулката, нагласявате я и казвате: „Искам да зная и аз да я нагласявам“. Хубаво е това, но има време, докато човек се научи да нагласява цигулката си. За да нагласяваш добре цигулката в живота, трябва да разбираш състоянието на баща си – да знаеш какво е състоянието му, какъв е основният тон, който той иска. После трябва да знаеш какъв е основният тон на майка си, какво тя иска; трябва да знаеш какъв е основният тон на сестра си, какво тя иска. Най-после трябва да знаеш какъв е твоят основен тон и ти какво искаш, кое е основното, което желаеш.

Като деца има две неща, които искате: баща ви и майка ви да ви дадат нещо. Като дойде баща ти, ти го гледаш с четири очи дали носи нещо. Той носи кошничка и в нея има нещо; или в джоба си носи нещо. Той носи известни подаръци. Ние, съвременните хора, които се ползваме с опитността на хиляди поколения, не схващаме онзи труд, който те са положили. Пътят, по който ходим, мислим, че е създаден естествено. Всичките дарби, които хората имат, се различават. Дарбите, които имат великите, талантливите и обикновените хора, показват, че те не са работили еднакво. Някой път ти си религиозен човек и те считат за малко смахнат. Ти цитираш от Писанието, но хората не те разбират. Не че не те разбират, но ти не разбираш живота си, той не е нагласен. Ако не разбираш струните и те не са нагласени, не можеш да минеш от една струна на друга; щом са нагласени, веднага песента излиза добре.

Вие казвате: „Господ всичко ще даде, от Господа е всичко“. Че всичко Бог ще създаде, това е вярно – Той вече е създал всичко, но работата е оставил за нас. Казвате: „Аз се помолих“. С молитва не става работата. Потребни са ти пари – ще се помолиш на баща си, от него ще вземеш. Потребен ти е хляб – ще поискаш от майка си. Да кажем, ти си станал двайсетгодишен момък и казваш: „Мамо, дай ми хляб“. Дали си дете на пет години, на две, на три, на четири, на десет, на петнайсет? Станал си момък на двайсет и една години, а искаш хляб от майка си – тя да ти дава. За какво положение считате вие това?

Аз често съм слушал някои евангелисти: отворят Евангелието и всички стихове цитират, четат какво е казал Христос. А някой човек не знае много, но знае как да меси хляб. Аз зная много, много голяма философия имам, но не зная хляб как да направя. Казва някой: „Едно трябва да знаеш – хляб да месиш“. Отговарям: „Хляб не зная да правя, но каша мога да правя, до кашата съм дошъл“. Едва се научих каша да правя. Малко вода сложи в тенджерата, туря и малко солчица, взема и брашното,

сипвам по малко, разбърквам кашата много добре – бъркам, бъркам, да не стане гъста, а рядка, за да няма гъвкане. Хляб като направих, трябва да го гъвчеш. Бъркам кашата и я слагам да ври половин час. Изваждам я – и без хляб мога да мина. Някой път може да прегориш кашата; може огънят да е много силен и отдолу да прегори кашата – тогава се образува твърда кора. Трябва да бъдеш майстор, да нагласяваш огъня, защото ако е много слаб, кашата не увира, ако е много силен, тя прегаря. Трябва да знаеш да нагласиш огъня. Когато уда някъде и няма хляб, казвам: „Дайте ми тенджерата и водица, аз си нося брашненице“ – и веднага направя кашата. Взема лъжица, насърбам се – и пак благодаря. Тия хора нямаха хляб, но ми служиха със своята тенджерата. Ако има хляб, не правя каша; ако няма хляб, тогава правя каша. Когато другите хора нямат хляб, вие си направете една каша. Благодарете, че има огън, но не го правете силен, та да прегаря кашата, нито пък огънят трябва да е слаб.

Мисълта в света играе една важна роля. Ти в гадения случай поне теорията на цигулката трябва да разбираш. Всичките струни са кожени. Бащата се отличава в първоначалното положение: той е дебела, плътна струна, синът е по-тънка, а сестрата е още по-тънка. Майката е най-тънка струна, затова нейният звук е тъничък. Гласът на гъщерята е по-дебеличък, на братата – още по-дебел, а на бащата – най-дебел. Или от земно гледище бащата е най-авторитетен. Като каже: „Бу-бу-бу“ – дойде синът и поддържа баща си; това, което бащата е казал, е вярно. Сега службите какви са? Двете струни показват какъв е законът. *Ре* и *ла* в гадения случай са възпитателен метод. *Ре* е това, което постоянно дава, *ла* е това, което взема. Под думата *любов* разбирам онази енергия, която влиза в Природата. *Ла* е закон как да възприемаш; при *ла* зреят плодовете, при *ре* се насаждат.

В гадения случай човекът ако не може да мисли, какво може да даде? Той иска да мисли, за да даде нещо от себе си, но за да даде, трябва да е възприел нещо. Ние по някой път искаме да играем ролята на Бога. Казвате:

„Аз измислих“. Човек нищо не може да измисли. Кажете ми една нова мисъл, която да е ваша.

Един ден стоях тука – и слушам кукувицата. Няма нито един българин, който да знае какво говори кукувицата. Преводът на *ку-ку* не е верен. Нито един англичанин, нито един русин, нито един французин не е превел правилно звука *ку-ку*. Един ден се заинтересувах и слушам, кукувицата казва: „Тук“. Вие слушате кукувицата и казвате, че вика *ку-ку*. Обърнете внимание и ще видите, че не е *ку-ку*, но е *ту-ку*. От толкова време наблюденията едва правя превод на една кукувица. Светът върви криво, понеже не *ту-ку*. С *ку-ку* никъде няма да идеш. *Куж* подразбира воден свят, гемиджия трябва да бъдеш. Ти си на сушата – имаш гребла, но какво ще ги направиш на сушата? Казвате: „Тази работа е лесна“. Лесна е тази работа във водата, но е мъчна на сухо.

Казвам: трябва да искате вие да бъдете на цигулка. Сегашната струна *сол* е доста скъпа. Някой път тя е обвита със сребро, някой път е обвита със злато; някой път металът е по-прост, но и звукът е по-прост. Кожата, от която е направена струната, трябва да бъде хубава. Вие искате да бъдете баща. Не е лесна работа да бъдеш баща. Да играеш ролята на бащата, може, но баща не можеш да бъдеш – ти играеш само ролята на бащата. Ако искаш да бъдеш баща в някой дом, можеш само да играеш ролята на бащата. Ролята на майката също можеш да играеш, но да станеш майка е трудна работа. Някой казва: „Колко е хубаво майката да възпитава децата“. Казвам: докато ги възпиташ, какъв зор ще видиш! Някой път майката така реве, докато това дете излезе навън... Някой път вие искате да станете баща или майка, но докато се роди една мисъл или едно добро чувство, колко зор ще видите. Ти излизаш: станало ти е тежко, скръбно, бременен си с някоя мисъл. „Защо съм скръбен?“ Искаш ли майка да бъдеш, ще страдаш.

Казвате: „Я ми кажете какво е разрешението на тази трудност“. Доjde ли една бременна жена, ще кажеш: „Много няма да работиш, няма да ходиш, много работа

няма да вършиш и да се напъваш – полека ще вървиш. Другояче ще пометнеш онова, което носиш, умряло ще го родиш. Ще бъдеш спокойна и няма да се тревожиш. Ако се тревожиш, ще родиш едно несретно дете, ще го отровиш“. Това е възпитанието за майката. Една майка трябва да има светли мисли, чисти чувства; после трябва да има една широка душа и един мощен дух. Казвам: външният свят трябва да ни послужи. Този свят, в който живеем, е свят на плътта; той не е лош, а е само за пример. От този свят трябва да минем към Божествения свят, в света на чистотата.

В гадения случай скръб е, когато цигулката не е нагласена. Не свириш хубаво – скръбен си; свириш хубаво – радостен си. Хубава е цигулката, това е радост; разстрои се цигулката, това е скръб, веднага отслабват струните. Имаш лък, а няма с какво да го намажеш. Някой път го намажеш повече, някой път – по-малко. Трябва удар, за да излезе тази музика. Не е лесно да бъдеш цигулар. Понякога, когато някой цигулар започва да маже лъка, го намазва два-три пъти, друг го намаже три-четири пъти, а някой – десет пъти. Той не е от майсторите цигулари. Някои цигулари са много големи майстори. Разхлаби ли се цигулката, той разбира, че с около четвърт тон е спаднала – изведнъж завърти ключа и пак продължи да свири. Някой, за да нагласи цигулката, развърта, развърта. Казвам: този не е майстор. Онзи като хване, веднага я завърта; като бутне ключа, знае колко да завърти. Другият, като не знае как да завърти, развъртва и завъртва много пъти. Много не въртете ключовете, когато свирите и когато се нагласявате. Често ние се смущаваме. Най-първо ти вземеш да свириш: много са възискателни другите. Бащата е много възискателен в цигулката, той иска да го почитат: ако го развиваш, не свири вече. Майката е много тщеславна, обича да я хвалят. Хвалят я, но с какво? Някой може да ме хвали, че съм учен човек – какво придобивам от това? Ако не съм учен, няма защо да ми казва, че съм учен – създава ми неприятности.

Цигуларите сега се намират в трудно положение. Като дойде някой цигулар, казва: „Я ми изсвири нещо от Бах“. Той не е свирил Бах, доста трудни парчета има Бах. Някои парчета и на Бетовен са много трудни. Цигуларят казва: „Мене Бах не ми харесва толкова, едн-кой си автор има по-хубави парчета“ – той него знае, него си свири. Всички цигулари свирят нещо, което за тях е по-хубаво. Казва някой: „Посвирете Бах“, но Бах е труден. Сега някой казва: „Я ми посвири едно парче от Истината“. Друг казва: „Я да ти изсвирия едно парче от Любовта“. Досега много малко автори съм срещал, които свирят парчета от Любовта, както трябва. Много прости парчета са, но мъчно се свирят. Някой почва да свири основния тон, казва: „Аз ви обичам“. Какво значи *обичам*? Нищо не значи. Имате *о-бичам*. *Бичам* значи режа с трион. Някой като махне *о-то*, разбира, че трябва да реже дървото или най-малко да го разцепи.

Един ден гледам, една сестра застивосвала един килим. Рекох: „Оплаква ми се твоят килим, казва ми: „Кажу ѝ да не удря, така не се удря. Бива, бива, но така не се удря...“. Говори ми килимът, казва: „Другите ме газиха, окаляха ме, сега аз съм виновен, защото съм допуснал да минават. Как няма да допусна?! Постлаха ме, човещина е да не протестирам. А сега тука ме изправиха, стивосват ме на кое основание съм ги допуснал. Не съм господар. Други ме туриха, други ме газиха, сега аз изплащам техните грехове“. Аз утешавам този килим и казвам: „Тази сестра е млада и доста красивичка. Ти трябва да се радваш, че такава млада сестра те обича, от обич е това“. Той рече: „Удря ме“. Тогава килимът ми се извини, каза: „Аз мислех, че е някоя стара сестра, но като я погледнах, харесва ми“. Килимът казва: „Аз съм радостен, че в живота дойде една млада сестра да ме бие, досега все стари ме биеха“. Дойде някой и ви каже една дума. Гледайте млад ли е, или стар. Ако е млад, добре е: всичките млади хора носят нещо хубаво.

Под думата *млад* аз разбирам Божието благословение, което излиза чисто като един извор. Трябва да се радва-

ме на това, което ние разбираме. Ако този извор слеза отвисоко, той има удар. Не че иска да удря, но понеже наклонът му е голям, удря. Като слезе в долината, ударите не са толкова силни. Някой път имаме доста големи страдания, които произтичат от доброто желание на Любовта. Любовта е нещо мощно и силно в света и е най-мекото от всички сили, които действат в Божествения свят – тя действа най-леко в света. По някой път, за да се очисти куртa, която се е набрала по нишките, Любовта причинява страдания. Курта така се е залепила, че тя трябва да я извади оттам. Например съвременните нервни болести на какво се дължат? Има кур, която се ползва по нашата нервна система, тогава не може да се предават електричеството и магнетизмът по струните на нервната система и ние усещаме, че някъде сме задушени. Или някой път ви заболи кракът, а не знаете причината.

На гръбначния стълб има дванайсет отвора от дванайсетте струни на прешлените, дето излизат нервите, които се разпространяват по цялото тяло, по ръцете и по краката. Някой път те се напъхват с мазнини, образуват се мазнини около нервната система и тия нерви, които отиват до краката, не изпращат достатъчно енергия. Кръвта не може да отива там и вследствие на този недостиг краката заболяват от глад, раменете или вратът заболяват от глад и се явява ревматизъм. Следователно ще изпращаш достатъчно енергия навсякъде и всичките органи ще ги храниш, както Господ иска. Дойде някой религиозен човек – боли го гърбът; друг го боли кракът и казва: „Боли ме“. Болката е дошла, понеже не храниш твоите слуги както трябва, не изпълняваш Волята Божия, а мислиш за велики, за големи работи.

Един млад момък, който бил облечен много хубаво, носел подарък на любимата си, но бил малко несръчен в ръцете си; и като гледал нагоре, все мислел какво да ѝ каже. На пътя имало едно препятствие – спъва се той и пада с подаръка, окалва се. Пита: „Кой сложи това препятствие?“ – и започнал да кряска. Ако не гледаш,

може да се спънеш, но ако гледаш, може да заобиколиш това препятствие. Ние мислим това-онова и паднем – и целият подарък, който носим, ще се окаля. Не трябва да бъдем смахнати. Какво е смахнат човек? Смахнат човек е онзи, който иска да яде сладки плодове, преди да е сял. Посей ги, че тогава ще ги ядеш. Аз като обичам една мома, какво ще направя? Ти можеш да обичаш момата, но всичките моми, които Господ е създал, аз ги обичам най-много, че от Господа идат. На младата мома, която обичам, няма да ѝ занеса плодовете вкъщи, но ще ида, ще я взема в градината и сама ще си откъсне. Тогава няма да се претъвам. Наместо аз да гледам какво ще стане, нека тя гледа. Първия урок ще ѝ дам на нея, ще ѝ кажа: „Туй дърво е отлична мома, мълчалива; тя е цъфнала, завързала е и мълчи“.

На всичките моми Бог е казал: „Няма да говорите, ще мълчите“. Дърветата хиляди години мълчат и като станат хора, тогава ще говорят за своите добрини. Ако говориш, нищо няма да вземат от тебе, нищо няма да узрее. Ако много говорите, ако кажете: „Аз това ще направя, онова ще направя“, нищо няма да направиш. Ако мълчиш, много работи ще направиш. Не мислете, че аз като ви говоря, и тогава нищо не става. Там, гдето съм мълчал, работите десет пъти по-добре са станали, отколкото там, гдето съм говорил. Законът и за мен, и за вас е един. Колкото по-малко говориш, по-добре е; колкото повече говориш, по-зле е. Не че е лошо да говориш много...

Казвате: „Аз те обърнах към Господа“. Как става обръщането на каруцата? Аз съм отгоре на каруцата, конете са впрегнати. Аз седя отгоре и обръщам конете – обръща се и каруцата. Аз обръщам каруцата, сама по себе си тя не се обръща. Конете са впрегнати в каруцата, аз потегля гема – обръщам ги на другата, на противоположната страна. Една каруца, която обръщам към Господа, и конете, които обръщам, хора ли са? Не са хора. Ако остане вие да обърнете света и вие да го оправите, тая работа е изгубена. Най-първо сега аз се уча да обръщам

себе си; най-първо се уча да обръщам кесията си, да я отворя и да я затворя, за да зная по колко да изваждам. Най-първо се уча да готвя: да готвя за себе си и да зная как да ям. После се уча да зная как да измия съдините. Допуснете, че ви направя едно добро, и след туй идете да се хвалите, че съм го направил. Представете си, че някому съм дал много хубави ябълки: аз му ги дам и всички се награт, казват: „От тази ябълка и ние искаме да вкусим“. Този човек, на когото съм дал ябълката, какво се ползва? Десетина-двайсет души като идат и всички искат да опитат ябълката, какво ще остане за него? Като му дам ябълката, аз трябва да мълча – нека да изяде плода. Другояче всички ще искат да се награт и ще се развали доброто.

Като те питат: „Правиш ли добро?“, ти си мълчи. Според мене като те попитат дали правиш добро, ти речи: „Сега уча това изкуство. Първите уроци вземам.“ „Свириш ли на цигулка?“ „Сега се уча“. Като идеш при цигуларя, най-първо ще вземеш празни струни. Ще вземеш бащата на празно, сина на празно, гъщерята на празно и майката на празно; после обратното – майката на празно, гъщерята на празно, брата на празно и бащата на празно. След това учителят ще ти покаже гамите от *сол*. На първата струна ще вземеш *сол, ла, си*. Като вземете третия тон, свиренето ще свърши и после учителят ще ви изпита. Ще каже: „Кой тон е това?“. Някой път може да го определи какъв е. Че истината не може да се познае – тя е проста.

В Божествената музика трябва да разпознаваш Божествените тонове. Ако ги разпознаваш, всичките неща ще вървят. И на Божествената Мъдрост трябва да разпознаваш всичките тонове, основните и тонове; на Божествената Любов трябва да разпознаваш основните тонове. После и обичта си има основен тон – да обичаш не е лесна работа. Любовта има един основен тон, обичта има друг основен тон; милосърдието има един основен тон, търпението има друг основен тон. Вие мислите, че всички имат един основен тон. Това са разни положения.

Аз съм привеждал един пример и не зная колцина от вас са го разбрали: един класически пример, който е гаден. Един ангел видял, че Господ се концентрирал и гледал към Земята. Той никога не бил виждал Господ така да гледа. Ангелът погледнал там, където Господ гледал Земята, и казал: „Трябва да има много важна работа, където Господ гледа“. Този ангел поискал от Господа позволение да види това място – какво важно има там. И какво било неговото учудване, като слязъл на Земята и видял един идолопоклонник, който бил хванал един идол, бил го прегърнал и го молел да му помогне. Какво показва това? Този човек е хванал идола и казал: „Каж ми къде е Господ“. Раздрусвал го, молел се на идола да му каже къде е Господ. Ангелът най-първо се учудил как го прегръща и като обърнал внимание, разбрал езика му. Идолопоклонникът казал: „Какво мълчиш? Толкова години идвам при тебе, кажи ми къде е Господ! Ти тук си взел Неговото място. Каж ми къде е Господ, защо не говориш истината?!“ – и го раздрусва. Затова Господ го гледал.

Когато имате погрешна мисъл, разтърсете я и кажете: „Къде е Господ? Къде е правата мисъл?“. Това, което представя Господ, е едно нещо; това, което показва направлението на Господа, е друго нещо. Когато някой човек ви разтърси и каже: „Я ми кажи къде е Господ!“, виж не играе ли роля. Когато му кажете къде е Господ, вие го виждате, че той три гена е гладувал: търси Господа и ходи изгладнял – този пита, онзи пита. Ти не се стреми да му кажеш къде е Господ – заведи го вкъщи и му дай един хубав обед. Поприказвайте си, кажи му: „И друг път ела“. Три пъти като дойдеш при мен, аз ще ти кажа къде е Господ. Питате: „Как ще му покажа?“. Ето как аз бих постъпил. На третия път денят ще е ясен, аз ще му дам обедата сутринта рано, преди да е изгряло Слънцето. След това ще му кажа: „Ела да видиш откъде иде този хляб“. Ние ще идем да посрещнем Слънцето. Господ е на Слънцето и изпраща Своите благословения на Слънцето, че ни дава тия хубави работи. Превозно средство прави Слънцето, за да видиш мястото, откъдето Господ изпраща благословенията.

Ти започваш да философстваш, че Господ е това или онова. Бог е направил Слънцето, за да показва времената. Какво показва Слънцето? Че мястото, гдето Господ живее, е светло, както Слънцето е светло. Мястото, гдето Бог живее, е широко – широко място, много по-голямо от Земята. Там е свободата: онзи, който възприема слънчевата енергия, е свободен, понеже Слънцето е голямо. Големите неща големи работи вършат. Големите тела големи работи вършат, а малките тела вършат малки работи. Бръмбарът е малък – малка работа върши; човекът е голям – голяма работа върши. Геният е голям – голяма работа върши; талантливият е по-малък – по-малка работа върши; обикновеният е още по-малък – още по-малка работа върши. Човек докато не дойде до положението да разбере какво нещо е доброто, поне трябва да знае мястото му.

В Любовта не се изисква много да знаеш, но трябва да знаеш тя откъде изгрява и къде залязва. Две неща трябва да знаеш: любов е това, което изгрява; обич е това, което залязва. Защото след като залезе любовта, онова, което тя е оставила, ти ще го обработиш. После трябва да знаеш откъде изгрява Мъдростта и къде залязва; откъде изгрява Истината и къде залязва. Първото важно нещо е: изгревът, това е любов; залезът, това е обич – те са противоположни. Вие ще разберете, че Слънцето си е заминало. В обичта почивката е работа, вътрешна работа. В любовта целия ден ще ходиш, ще пренасяш каквото Слънцето ти дава, а вечерта ще работиш. Онази домакиня овчарка, която през цялата година е пасла своите овце, като ги остриже през зимата, не ходи пак да пасе овцете. Те живеят в кошарата, а тя със своята хурка започва да преде.

Казвам: трябва да изпредем най-тънката нишка в нашата мисъл, трябва да изпредем най-тънките нишки в нашите чувства и в нашите постъпки. Ще дойде процесът на тъкането, за да се направи един плат. Ние още не познаваме процеса на подмладяването и процеса на остаряването. Някои от вас сте близо на запад, ще залезете, а как ще изгреете, не знаете. Гледате, че остарявате, и

камо отидете при Господ, Той ще ви попита защо остаряхте. Питаш един ученик защо ходи в училището, той ще ти каже, че отива да се учи. Вие казвате, че сте остарели. Като отидете при Господа, ще кажете, че сте завършили училището, и Той ще рече: „Изпитайте го, да видим какво е научил. Нека гържи матура.“ Сто и двайсет години си живял на Земята, в училището, и Господ ще каже: „Изпитайте го, да видим какво е научил“. Първият предмет, за който ще ви пита, е къде е изгревът на Любовта и къде е залезът ѝ – точното време трябва да определите. Може да идете в Небето напролет – тогава Любовта от друго място изгрява. Може да идете зимно време в Небето – на друго място е изгревът на Слънцето. Точно трябва да знаете мястото, откъдето изгрява. Ще кажете: „Оттам“ – но трябва да е точно, с градуси ще определите. Като идеш в една къща, ти не можеш да търсиш вратата навсякъде – всеки прозорец не е врата. В една къща има две врати: една врата, от която се влиза, и една врата, от която се излиза. Тази врата, от която влизаш, е изгрев, а тази, от която излизаш, е залез.

Сега основната мисъл каква е, каква мисъл трябва да остане във вас? Аз по някой път се учудвам на дълготърпението, което Господ има към нас. След като си живял сто и двайсет години, Той вижда, че много малко си научил. Дойдеш втори път – пак много малко си научил; дойдеш трети, четвърти път. Представете си, както окултистите казват, че за да завърши своето образование на Земята, човек трябва да идва тук 777 пъти, да се преражда. Ще идваш 777 пъти за по 120 години и в тия 777 прераждания само дванайсет пъти ще се срещнеш със своята възлюблена душа. Човек се преражда, за да се срещне с нея. Дойде веднъж – няма я; и пак е тъжен, че не е дошла. Тя се извинява, че е имала работа. Като слезе пак тя на Земята, тя го търси: 777 пъти се търсят и едва дванайсет пъти се намират. И като извадите дванайсет от 777, ще видите колко прераждания остават разделени? На Земята човек има дванайсет щастливи прераждания, а през другите Господ да му е на помощ. Това

не ви го казвам за обезсърчение. Ако сте зимно време в училището, какво ще направите? Ако дойде момент да ходиш в училището, обстановката ще бъде друга.

Закон е, че всичките хора трябва да ни служат, за да познаем Бога. Ние се стремим към познаване на Бога. Това е живот вечен, да позная Единаго истиннаго Бога. Ако познаем Бога, това е живот вечен – онзи, щастливият живот, осмисленият живот. Като познаем Бога, ще знаем как да Му служим; ако не познаваш Бога, не можеш да Му служиш. В познанието е служенето. Най-първо на нас ни трябва познание, да познаваме Бога, и тогава можем да служим на окръжаващите. Ще идем там, където Господ ни праща, а не там, гдето ние искаме. Ако ние сме в разрез с Бога, служенето не е намясто. Служение е, когато нашата воля и волята на Бога действат заедно, в хармония, а не насила. Гдето има насилуе, там е вече законът, това е човешкото служение. Където при служенето има любов, това е законът на Любовта, туй е служението на Бога. Без любов на Бога не може да се служи, без любов нашият живот не може да бъде осмислен. Ние ще живеем, но ще имаме разни отношения: ще бъдем ту скръбни, ту радостни, ту весели, ту недоволни.

Казваме: „Като се преродим“. Като се преродим втори, трети, четвърти път, насърчаваме се. Във всяко прераждане ти не можеш да учиш един и същи предмет. Ако в първото прераждане не си поставил основа, във второто, в третото прераждане ще минеш живота си безполезно. Така какво ще научиш? Ако триста шейсет и пет гена не си посещавал училището, ако не си слушал какво се е говорило там, а само си присъствал, какво ще научиш? А когато учителите са приказвали и ти си слушал, е съвсем друго. После, когато учителите говорят за някой предмет, ти казваш, че са чудни.

Най-първо учителят ти предава за единицата. Единицата е най-малкото число. Щом единицата е най-малкото число, двете е по-голямо, а трите е още по-голямо. Това е статическо положение. Що е единица? Една идея. Що е двойка? Единица значи това, което е създадо света;

две е това, което внася противоречия в него. Ние сме сега в числото две: вие всички се борите. Що е две? Значи ти си още единица и ще се научиш тази единица да я разделиш на две. Искаш да направиш добро някому – ще разделиш двойката наполовина. Що е две? Да се научиш правилно да даваш – колкото за тебе, толкова и за другите. Две е число на пълната справедливост. Три като влезе, съвсем друг закон е. При единицата ти ще осъзнаеш това, отдето си излязъл. Що е единица? Изворът, от който си излязъл. Що е две? Пътят, по който си тръгнал. Що е три? Мястото, до което си дошъл, най-близката станция. Що е четири? Това е затвореният кръг. Въплътил си се тук, на Земята: като някой кон ще се въртиш около един колец, ще обикаляш по един начин, после по друг начин. Що е четири? Ще вършееш хармана, камшик ще има: ще вършееш в една посока, после ще те обърнат на другата страна. Нали сте видели как вършеят: карат конете на една страна, после ги обръщат на другата.

Това са обяснения. Единицата трябва да я разбираш основно, тя е Божията Любов; двете е приложението на Любовта. Най-трудното число е това – за него Бог не се е произнесъл. В Писанието се казва за първия ден: „Видя Бог, че е добро“; за втория ден Бог не се произнася. И за третия ден се казва, че е видял Бог, че е добро; само за втория ден Той не се произнася. Като завършим нашата еволюция и като прегледа работата ни, ако Бог каже, че е видял, че е добро, това е вторият ден; но ако не каже така, пак ще дойдем да се учим. Докато Господ не се произнесе, работата на числото две не е завършена.

Ние, хората, се намираме в един незавършен процес на числото две. Създадени сме в шестия ден, в закона на Любовта. Бог е дълготърпелив за всичките ни погрешки. Ако не бяхме създадени в шестия ден, щеше да бъде друго. Виждате животните, които не са създадени в шестия ден, каква е съдбата им; виждате и съдбата на дърветата. Всеки ден се определя съдбата на съществата, които са създадени в другите дни. Трябва да благодарим, че сме

създадени в най-добрия ден, в шестия ден. По-добър ден е седмият ден, денят на почивката. Това е великото бъдеще, когато изминем пътя на Любовта и се научим да служим на Бога с любов. Тогава ще влезем в седмия ден, за да си починем като Господ, и ще започнем новия свят.

Ако ви попитат какво правите сега, кажете: „Учим сега за изгрева и за залеза на Слънцето, за любовта и за обичта; учим числата едно и две. Едното сме го свършили, двете още не сме го завършили“.

Отче наш

11 юли 1943 г., неделя, 5 ч.с., София, Изгрев

ДОБРО СЛУШАНЕ

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Ще направим малка забележка за едно от правилата. Онези, които посещават Божественото училище, трябва добре да слушат. Знаеш ли какво значи добре да слушаш? Когато пее някой, да разбираш отношенията, които съществуват. Сега ние не чуваме никакъв говор в тона, чуваме само гласа. Всеки тон има своя дума. Един ден човек, като пее само, ще говори. Сега на тона слагаме думи, които да се пеят: караме нотите да пеят туй, което ние искаме. Един ден нотите ще пеят това, което те искат, защото тоновете са живи. *До-то* според мене, както аз го зная, е едно интелигентно същество. То казва: „Какво обичате? Може да ви попее“ – всичко може да ви изпее. Това е *до-то* – всичко пее. Ние го считаме само за един тон от първата гама, който започва на първата линийка под петолиннето.

Ако можеш да слушаш добре, ще можеш и да пееш добре. Ако можеш да гледаш добре, ще знаеш добре да рисуваш. Ако можеш да ухаеш добре, ще разбираш езика на цветята – уханието е говор на цветята. Пък ако знаеш добре да ядеш, ще знаеш добре да се разговаряш с Любовта. Ако знаеш добре да пипаш, ще разбираш какво нещо е добродетелта. Това са правила. Човекът, който няма усет, не може да разбира какво нещо е доброто. Доброто и злото е едно отношение. Да ходиш по един гладък път е добро. С боси крака ако ходиш по един трънлив път, докато минеш, може в тях да влязат стотина тръна – това е зло. Като идеш там, ще вдигнеш крака си нагоре.

Що е зло? Стотина тръна, влезли в крака ти. Като минаваш по пътя, трябва да ти е приятно, че си стъпил по най-меката почва.

Ние мислим за оня свят. Някой път ме питат какво има на оня свят. Ако влезеш в оня свят без любов, той е толкова грозен, че ще хукнеш да бягаш. Ако влезеш без любов в оня свят, ще видиш – всички са грозни като арапи; ако влезеш с любов – всички хора са като ангели, облечени са като тях. Хората имат детински понятия за оня свят. Мислят си: „Както на Земята е“. Вие казвате: „Облечени сме“. В Небето грехите, с които сме облечени, им изглеждат толкова лоши, че не биха седели нито една секунда, ако нямат любов към нас. После човешките тела изпускат такава лошо уханье: не са като хубави цветя, но като магарешки тръни, зле миришат. Онези, които слизат при нас, имат любов, понасят тия неща. Сега има едно такво разбиране: голяма привилегия е човек да бъде на Земята. Има ангели, които хиляди години чакат да слязат на Земята, да се преродят. Вие пък мислите да идете в Небето. За да идеш в училището, да идеш да слушаш някой певец, трябва да имаш ухо. Ако искаш да гледаш хубава картина, трябва да имаш очи, да разбираш смисъла на цветовете.

Вие искате да имате Любовта. Как ще разберете какво нещо е Любовта? Любовта в моите очи е най-хубавото същество, което съществува някъде в света; по-красиво същество от Любовта няма. Вие ще си представите някоя статуя. Но като гледаш едно същество с такава красота, с такво разнообразие, то никога няма да ти дотегне. Сега Любовта я схващате като вътрешен усет на сърцето. Това, което вие усещате, е сянка. Любовта има една много малка иглица, много тънка иглица, по-тънка от хобота на комара, на осата. Толкова е малка, но като ви бутне, веднага чувствате, че сте разположени. Ако тя би ви бутнала с една игла, или ако би ви бутнала с хобота на слона, вие ще се разтопите. Сега едва можем да издържим на докосването с най-тънката игла, която тя носи, не сме приспособени. Как да станем прис-

пособени? Ти ако искаш да свариш нещо, трябва ли ти 5–6000 градуса топлина? Трябва ти 100 градуса. Защо ти са 2–3000 градуса? Искаш ли да познаеш дали се топи златото, трябва ти 1200–1500 градуса. Платината се топи при 1800 градуса.

Във вас има такова желание; казвате: „Като умрем, къде ще идем?“. Един страх имате сега. Един от българските свещеници, един от най-добрите свещеници ми казваше: „Имам един ужасен страх от това, как ще се мре. Аз не съм страхлив, но от смъртта имам един панически страх, само като си помисля как ще се мре“. Рекох: „Не съм умирал, не зная“. Голямо геройство е човек да умре. (*Вън лаят кучета.*) Сега тия двете кучета в хармония ли са? Делят нещо отвън. Имат ли някаква идея? Нямам.

Сега ще прочета 15. глава от Евангелието на Лука.

Духът Божий

Ще ви приведа само едно просто сравнение; сегашният живот без сравнения остава неразбран. Да допуснем, че вие искате да идете на театър или да слушате някой концерт. Там се продават билети. Представете си, че вие отивате с пари, които са изгубили своята цена, не искат да ги разменят. Може да носите 1000 или 10 000 лева, но виждате, че парите, които имате, не вървят, никакъв билет не можете да вземете. И 100 000 лева да гадете, няма да ви дадат. Казвате: „Не сме лоши хора“. Не сте лоши хора, но парите ви не струват. Трябва не само да бъдете добри, но джобовете ви да бъдат пълни буквално, по материалистически.

Друго едно сравнение ще ви приведа. Представете си, че отивате да ядете. Най-приятната хапка е първата, при втората хапка тази приятност се намалява. След като турите петдесет-шестдесет хапки, започва да ви става безразлично. Най-после дойдете до едно място, дето не искате да ядете. Ако някой ви кани, казвате: „Не искам да ям, не съм гладен“. Що значи яденето? Яденето значи, че ти си се разтоварил. Храносмилането е разтоварване.

Трябва да знаеш по кой начин да се разтовариш. Що е яденето? Разтоварване – да знаеш да се разтовариш. Ако се разтовариш повече, отколкото трябва, ти губиш, ако се натовариш по-малко, отколкото трябва, пак губиш. Ще се натовариш колкото трябва. В Природата има закон: като имаш едно шише, трябва да го напълниш до уста-та, да няма празно място, да е напълнено догоре. Не се позволява шишето до половина да го носиш с вода.

По някой път вие имате една неразбрана идея. Що е неразбраната идея? Шишето да е до половина. Що е любов? Да гадеш един отличен обед на някой сиромаш човек: той да яде, а ти да го гледаш. Като яде, да ти е приятно, като че слушаеш музика, като мяска. Това е арфа с трийсет и две струни. Като започнат тия акорди, да ти е приятно. Аз бих желал да гадеш един обед на бедния човек. А на тебе като ти гадат, ти да можеш да свириш. Ако не можеш да свириш, това е срамота. Всяко ядене е концерт: който знае добре да свири, посещават го и всички върви добре. В деня, в който започнеш да правиш погрешки и никои не идва на концерта, ти загазваш. Като загазиш на концерта, какво става? Като се изпокъсат всичките струни на арфата, ръцете ти престават да пипат, прелистване има. Вземеш хляба – превърнеш листа; пак го вземеш – пак на арфата. Дојде гругият лист, пак арфата започне.

Някои от вас ходили ли сте в оня свят? Ходили сте: оттам сте дошли, но сте забравили. В оня свят вие не сте ходили: в оня свят, в който сега искате да идете, никога не сте ходили. Вие няма да идете в оня свят, дето е бил Адам – ще идете в един особен рай, не в Адамовия рай. Ако идете в Адамовия рай, ще попаднете на същите изпитания, в които попаднаха Адам и Ева. Този рай на изпитанието е тук, на Земята. Венчият един млад момък и една млада мома – те са в рая, всичките благословения им се дават. Като направят първата погрешка, какво е това? Когато се скарат семейните хора, когато направят първата погрешка – яли са от плода. Казали са си обидна дума или са се погледнали с лош поглед – вед-

нага Господ ги вика в рая. Адам се скрие на едно място, а Ева – на друго – и вече ги няма. Най-първо те си гугукаха, наблизо бяха. Щом Ева яде от забраненото гърво, гледаш – и младата булка я няма, и младия зет го няма. Като дойде Господ да ги търси, търси ги един по един. Като ги намери, тя казва: „Една малка обидна дума ми каза, не можех да търпя“.

Адам аз го уважавам за едно нещо, че като му даде Ева един плод, беше доволен от него. На вас като ви дадат един плод, вие сте недоволни, искате по-голям; казвате: „Защо не взех повече?“. Вие искате повече, преди да сте яли плода. Идеш някъде, искаш да подариш нещо. Онзи го погледа, погледа и казва: „Такова нещо не се подарява“. Подариш някому синя шапка; казва: „Синя шапка не нося, червена искам“. Дал си пари за синя, сега пък за червена трябва... Една млада сестра дойде при мене и ми каза: „Учителю, видях много хубави модерни обуца, направени от плат, и отдолу не са с гьон, но с някаква смес.“ „Колко струват?“ „650 лева“. Прост материал е това, в нормално време тия обуца биха стрували 15–20 лева, а тя ги е взела за 650 лева. Още на първия ден се бяха измачкали и откърпили.

Земята е едно училище, в което сте слезли да работите. Най-първо ви дават една много лека работа. Пет неща са ви дали: най-първо да се научите хубаво да гледате, за да възприемате хубавите работи. Като идете при онези, които свирят хубаво на цигулка, например идете при един голям цигулар, той първо ще ви научи да теглите лъка по струните, да вземате само *сол, ми, ре, ла*. Четири струни има цигулката, сегашната цигулка има четири струни. По някой път поставят още една струна, но не знаят къде да я сложат. Обвиняват Паганини⁵⁷, че е слагал пет струни – особена терца по-голу е свирел той, особени работи.

Вие като излезете, в какво положение ще се поставите, как ще гледате Слънцето? Има един начин как да го гледаш сутрин; към обед другояче се гледа, вечер, като залязва – по трети начин. Всеки ден наблюдавайте как гледат хората. Като срещнете един човек, вие му хвър-

лите поглед, накриво го гледате – гледате го отдолу, с края на долната част на окото. Хората са много смешни. Някой седи спокоен, разговаря се с някого, в това време вие го поглеждате наново надясно – има нещо, което не знаете, а искате да го узнаете. Искате да знаете от какво се нуждае този човек. Той е гладен, свършил е своята лекция, която е имал да държи; огладнял е и иска да иде да яде. Ти мислиш: „Какво ли мисли?“. Човекът мисли да яде; казва: „Ще свиря, аз имам концерт, а не съм научил хубаво туй парче“.

Казвам: ако трябва да се запознаем с Любовта, значи в яденето трябва да се свири. Отчупиш една хапка – каква нота съставя тя? Петдесет хапки ядете – с коя гама започва това? Като ядете, с първата лъжица коя нота е взета? Като приемете първата лъжица, един звук има – това е първият тон. Като отчупиш от храната със зъбите, кой музикален тон е това? Тия работи не ви интересуват: интересува ви сладко ли е яденето, или не. Представете си, че вие седите някъде, гадена ви е вода, а няма захар в нея. Че тогава вие сте свободни да сложите толкова, колкото обичате: една, две, три, четири, пет бучки. Ако някой тури една бучка, значи вкусът му за сладчината е развит, той е силен; ако слага две – вкусът му е по-слаб, слага ли три – още по-слаб е, туря ли четири – още по-слаб е, ако сложи пет – съвсем слаб е. Който слага половин бучка, много силен е вкусът му за сладчината. В Русия пият на прикуска – с една бучка изпиват няколко чаши. Ние сме свикнали в чашата три бучки да слагаме, после разбъркаш и сложиш още една. Понеже нашият вкус е притъпен, искаме повече захар.

Човек като малък не знае как да ходи; като стане по-възрастен, ходи добре; като остарее, иска да му услужват. Коя възраст в живота ще предпочетете да имате всякога? Детинската възраст, когато трябва да пълзиш, или на детето, което се изправя на краката си, или на младото дете на петнайсет години, или да сте на двайсет и пет години, или на трийсет и пет, на четирийсет и пет, или на деветдесет години, или на сто и двайсет? Кои години бихте избрали? Ако изберете трийсет и пет

години, от работа не може да се освободите: кой как гоиде, ще иска да работите като киражийски кон.

Тук преди години имахме един брат Цеко. Кой как го види, казва: „Хайде, Цеко, в града!“. Цеко се държеше сократовски: вземе количката, иде в София, нейде извади книжката, чете. Пак потегли, пак вземе книжката, после пак чете. Или извади перото, пише поезия. Смееха се на Цеко: все му се смееха, че не знае да пише. Те му се смеят, а той пише, пише. Онези, които му се смееха, ги надмина в римите. Те се смеят, той пише. Питам го: „Цеко, откъде идеш?“; той казва: „Цеко отдалеко“. Смисълът на живота е в цялото. Колкото повече хора познаваш, толкова си по-културен; колкото по-малко хора познаваш, толкова си по-некултурен. В какво седи културата на един цигулар? С едно парче културен ли е той? Ще свири Бетовен, Моцарт, Бах; а другите казват: „Учен човек е този“.

Казвам: ние трябва да пазим свободата си. По някой път казвате: „Никой не ме обича“. Любовта е по същия закон. Бог е сложил чашата на масата ти, турил е захар, колкото искаш, а ти казваш: „Няма кой да ме обича“. Чаша има, топла вода има, захар има – налей вода, сложи захар! Любов има, колкото искаш. Търсиш другите хора да гоидат да сложат бучки в чашата ти – и ти можеш да го направиш. Те като го направят, може да кажеш: „Повече туриха“ или „Малко туриха“. В чая сложи една бучка, две, три, колкото искаш – не е грехота. Има хора, които са яли сладки работи и не искат да ядат вече сладко. Опасно нещо е преяждането. Трябва да знаете, че недоимъкът и преяждането са две опасни неща, особено пресищането. Щом се пресищаш, образува се един лош навик, ставаши индиферентен. Някой стане индиферентен към любовта – преял е. Стане индиферентен, не иска да се учи: значи е станал индиферентен към знанието, към истината – преял е.

Казвам: ако идем в Небето, с какво ще се похвалим? Най-първо, като идете на концерт, трябва да слушате като слушатели. Ако идете и нищо не можете да слуша-

те, безпредметно е, само заблуждавате хората. Питам те кое парче ти е харесало – всички парчета цигуларят не ги свири еднакво. Някои парчета съответстват на ума, някои съответстват на сърцето, някои съответстват на душата, на духа. Всичките парчета, които той ще свири, са с различни качества. Например ти срещнеш едно цвете, розата – на какво е символ тя? Вземеш един карамфил или някоя теменужка, или цвят на ябълка, на круша – всички цветове са осмислени. Ако помриреш един цвят и не можеш да разговаряш с него, или срещнеш един англичанин и не можеш да се разговаряш с него, това е безпредметно.

В Севастополската война⁵⁸ минават едни англичани в България. Спира се един английски войник и казва на една българка да му даде мляко. Тя рекла: „Абе синко, майка ти как не те е научила да говориш български? Кажу ми на български, да те разбира“. Той ѝ разправя, тя не разбира. После на англичанина му дошло на ума и направил с ръка една паница – показал как се дои мляко и тя разбрала какво иска. Казала: „Така кажи“. В нашия свят вие така говорите, много прости хора сте. Ние казваме: *мляко*. Той казва: „Мляко искам, кравешко мляко“; жената отговаря: „Трябва да го знаеш, а не да го показваш с ръка. Аз те разбрах, но вие не сте културни“. Думата *културен* те не са я употребили, аз я употребявам.

Казвам: не чакайте Природата да дойде и да си сложи пръста, за да я разберете. Мнозина казват: „Трябва да турим ума си на работа“. Умът не може да влезе на работа, ако няма достатъчно светлина. Разните мозъчни центрове не са еднакво осветени. Сегашните научни изследвания показват, че онези центрове, където светлината е работила повече в главата, винаги костта там е по-тънка. Ако вземете черепа на един умрял човек, ще видите, че дето светлината е работила, костта е тънка; дето светлината не е работила, костта е дебела – тия центрове са останали неразвити. Интересно е да гледаш някой човек: той се интересува от яденето и костта е тънка, където е центърът на яденето. Някой е много

сърдит, много честолюбив – такава тънка кост има на този център. Някой е побойник, обича да се бие – главата му отстрани е тънка. На три места е работила светлината: човекът да яде, да се сърди и да се бие.

Аз често изследвам характера на българина. Някой път се случва: закачи се нещо на ланеца ми и ако не съм буген в даден момент, иде ми да гръпна, да го скъсам. На това, дето се е закачило, иде ми да му се скарам, да го гръпна. Ако го гръпна, ще го скъсам. Къде е погрешката: в ланеца или в мене? В мене е. Погрешката е в българина, той е много възискателен – с малко труд иска много да спечели. Българинът има две добрини. Но той като направи едно малко зло, хвали се, че е направил голямо зло – че ще го съдят, че ще го накажат, за това не мисли. Ако иде на бойното поле, стреля – и ако убие един човек, казва: „Десет души убих“. Не че лъже, но в него чувството на преувеличение е силно: каквото види, увеличава. Понеже повече преувеличава своето зло: не го е направил, но се хвали – Господ гледа снизходително към него, че преувеличава престъпленията. На българина не му иде наум, че големи глоби ще му турят.

Има един пример в Стария Завет. Иде един и донася известието на Давид⁵⁹, че той е убил Саул⁶⁰. Саул му казал: „Прободи ме с меча си, за да не падна в ръцете на неприятеля“. Този, който е казал това, понеже Саул е неприятел на Давид, мислел, че Давид ще го похвали, и му рекъл: „Аз го прободох“. Казва Давид: „Как, ти посмя да прободеш един Божи помазаник!“ – и заповядал на войниците да го убият.

Сега аз не съм нито за преувеличаването, нито за намаляването. Какво знаем от Любовта? Любовта, ако я искаш за себе си, на физическото поле по три начина може да се прояви. Ние сами се покваряваме. Срецнеш един човек, той проси нещо. Аз не обичам да давам. Защо? Това е поквара: няма по-лошо нещо от туй, да бъркаш и да даваш пари на хората. Искат ли ми нещо някой, казвам: „Заповядай, ела с мене“ – ще го поканя на обед с мен. Имам ли семейство – ще го заведа в дома, ще го угостя.

Този човек не трябва да проси, а той това иска. После ти ще го нагостиш като приятел, а не като просяк. Той е излязъл от невидимия свят и е виден. На много просяци ако прегледате ръцете, може да видите как са развити линиите им. Те са били царе, князе, паднали ангели, паднали светии, герои, но са прегрешили. Гениални хора са те, ще издържат изпита, а ти мислиш, че са просяци. Външно само са просяци. На тия просяци ако погледнете линиите на ръцете, ще видите, че не са просяци. Линията им е начертана много хубаво.

Например Господ ви даде коса, а не я оценявате. Даде ви червена, не я оценявате; даде ви такава, жълтеникава, даде ви кафява, даде ви бяла, не я оценявате. Защо не сте доволни от бялата коса? Бялата светлина в света е тази, която дава. Бялата светлина ни дава голяма приятност. Вие сте недоволни от бялата коса, защото е боядисана бяла, а не е по същество бяла. Мнозина имат черни коси, но косата не е по същество черна, а е боядисана черна. Ако по естество е черна, тя има качества на черната коса, а боядисаната няма качества. Която коса по естество е черна, тя е хас, има качества. Като стане с бяла коса, човек става по-здрав, по-умен, по-богат. Ако е боядисана, щом човек сложи боя, загазва. Това е първата измама, която светът е виждал. Сега нали жените си боядисват устата. Това не е здравословно. Ако са червени устните, те имат качеството на червеното.

Природата си има козметика. Защо хората да не се боядисат по същество отвътре, а не отвън? Аз да ви кажа как да си боядисате устните. За цяла година имайте предвид това: когото видите, трябва да му направите най-малката услуга – и да ви е приятно. Животно може да е, трева може да е – направете им услуга и за една година ще ви се зачервят устните, вие ще се усещате радостен и весел. Сега гадеш някому нещо и кажеш: „Откъде ме срещна, изгубих си времето“. После гоиде един възлюбен, а домакинът ще каже: „Сега ли намери?“ – недоволен е. От какво произтича това?

Ние сме решили да боядисаме устните си отвътре. То не се изисква много време, за да се направи добро –

за направянето на едно добро някой път се изисква една, две, три секунди. За да направиш едно добро дело, не се изисква повече от три секунди – цял час не можеш да правиш добро. Три минути е много – понякога една секунда е достатъчна. Видиш един човек, който е паднал. Аз имам един пример, но не е хубав, за да се представя. Когато посетих за първи път Сливен, дойде ми наум да ида в планината, там да прекараме лятото. Направих първото планинско посещение и се учудих. Избрах най-хубавото място, но ми казват: „Там има разбойници“. Отговарям: „Разбойниците по планината не бродят, те по ниските места ходят“. Отидох в гората, избрах едно много хубаво затъмнено място. Там имаше едно гърво на около двеста години. Казвам на нашите приятели по това гърво никои да не се качва. Гледам: двама от приятелите сложили до гървото четири кола – ще изглаждат площ, за да правят една маса, да ядем там. Като туриха клоница, забиха гвоздеи в гървото. Казвам: „Това гърво да не го безпокоите“. Гледам, търсят пръчки да изплетат масата.

Един ден един от братята, доста голям, се качил на това гърво. Казах никои да не се качва, а той се качил. По едно време клонът, на който стоеше, се откърши и той завика: „Учителю, отивам!“ – и пада с гърба си. Казах една дума и той се обърна веднага. Като го погледнах, казах една дума, братът се обърна с лицето надолу и се хвана за един клон. Казвам: „Нали ви рекох да не се качвате на това гърво“. И той може да ви разправи тази работа. Ако паднеше, щеше да се натъкне на тия клоница и щяха ще кажат: „Този човек ги заведе в планината и ги умори“. Вие какво ще кажете? „Отиде вече.“ Аз не казах: „Отиде“, говоря го на ваш език, а казах: „Помогнете му! Той направи една погрешка, помогнете му“. От невидимия свят веднага му помогнаха. Братът каза: „Нещо ме взе и ме обърна“. На гърба си падаше, но като рекох: „Обърнете го“ – веднага се обърна с лицето и се хвана за следващия клон. Аз не казвам: „Отиде вече“ – имах достатъчно време да кажа: „Обърнете го, простете му!“. Така и го направиха.

Какво ви коства да кажете: „Да стане Волята Божия“. Искаш да пееш на някои, но си недоволен и казваш: „Няма да им пея“. Не, кажи: „За Господа ще им пея“. Не са ти платили: „Хайде, за Господа ще пея!“. Някой ме е обидил: „Хайде, пак за Господа ще му пея“. Има Един вътре в нас, заради който никога не трябва да се отказваме да направим добро. Поставете си за правило да кажете: „Господ в мен живее и в теб живее, и в другите живее“. Само че онзи човек не съзнава, че Господ живее в него. Каквото и да правите в света, правете го заради Онзи, който живее във вас. Някъде гори една свецица, някъде – две свецици, някъде три или десет, петнайсет, трийсет, петдесет, сто... Ако бих ви сложил за правило да разберете въвн от закона как да постъпите с някого, трябва да постъпите с него тъй, както Господ постъпва с вас. Господ ви е дал очи, уши, сърце и всичко останало, от небето ни грее Слънцето; дал е на ваше разположение свободно да вкусите череша, слива, ябълка, круши, да пиете вода, да ходите, да се разхождате – хиляди блага... Постъпете така, както Той постъпва.

Колко мъчно можем да се отучим от онзи конски характер, който имаме. Тази ръка е създадена от коня – задните крака на коня са създали ръцете; много добре са направени те. Конете казват: „Това е подарък за човека – само задните крака можем да дадем“. Всичките навици на коня сте ги взели с краката му. Речеш да удариш – това е ритник: с хиляди години са ритали те. Едно време ритането отзад е било намясто, но ритането с ръка не е намясто. Гледаш човека – какво ще го риташ? Веднъж хванали две момчета и ги довели при мене: набрали те ябълки и грозде в пазвата, хванал ги Ради и ме пита какво да ги прави. Пита: „Да ги натупам ли?“. Казвам: „Царски синове са това, дошли са на разходка, направили са погрешка. Ще им простим, те малко са набрали. Донеси още една кошница, нека носят много здраве на баща си, на братята си“. Погледнах ги и им казвам: „Много здраве носете“.

Казвате: „Какво възпитание!“ . Колко стражари е поставил Господ? Къде са стражарите на дърветата? Стра-

жарите ние сме ги турили: сложили сме един ред стражари и изхождаме за Божествения ред от нашия. Казваме: „Стражари има тук“. Този стражар не го е поставил Господ. Птичката идва – вземе череша и си замине; една гарга си вземе и си замине – кой както дойде, си вземе череша и си замине. Ние, хората, сме сложили един порядък и казваме: „Господ е казал, че нямат право. Този е крадец“. Божественият свят е друг – тези стражари са човешки порядки. Човешките познания са ни довели до стълкновение с Божествения свят. Казвам: аз на вас ви говоря. Вие учите, слушате ме, че ви представям една опера, пея ви нещо. Не че не знаете, но ви питам: какво съдържа тази песен? Или донесе и сложи една паница череша. Не че сте невежи, но питам: „Дайте си мнението. Какво ще кажете?“. Започвате да ядете и казвате: „Отлични череша“. Това искам да кажете – че са отлични.

Казвам: когато ви говоря, вие мислите, че не знаете. Не, аз ви давам едно ядене, давам ви череша, за да се произнесете върху тях. Вие какво мислите за светлината? Вземете една луна и пречупите светлината. Тази пречупена светлина е светлината, която избягва. Ако я прекарате през една призма, тя идва на фокус и изгаря; ако остане да върви по обикновените пътища, не причинява никаква вреда. Ако и вашият ум не е нагласен и като призмата пречупва светлината и образува един фокус, който изгаря; ако сърцето ви не може да възприеме светлината както трябва и я пречупва, образува фокус и изгаря; ако и вашата воля не знае как да възприеме светлината и я пречупва, образува фокус и изгаря, кой е виновен? Умът изгаря, сърцето изгаря, волята изгаря. Казвате: „Не зная как е направено“. Не пречупвайте Божествената светлина, нищо повече – това е цяла наука.

Казвате: „Какво има да учим?“. Тъкмо сега сте за учене. Някой път вие трябва да знаете, че ако хванете само един косъм от гясната страна на главата си, ще поправите една погрешка. Трябва да знаете кой косъм да хванете – близо до ушите или близо до слепите очи, или отгоре на главата. Достатъчно е един косъм да хванете, за да поправите характера си. Някой път ти не помниш,

не знаеш да мислиш – ако знаеш кой косъм да хванеш, веднага ще дойде паметта. Трябва да знаеш от коя страна да пипнеш. Има хора, които познават Библията: едн-кой си въпрос на едн-коя си страница е засегнат – веднага го знаят; други не знаят къде е в Библията. Колко време ще ти отнеме да го намериш? Онзи казва: „На стотната страница, втората глава, петнайсетия стих“.

Сега какво са болестите в света? Незаконното употребяване на силите на Любовта образува болестите, незаконното употребяване на силите на Мъдростта и на Истината образува болестите. Ти искаш да бъдеш богат, но не искаш другите хора да бъдат богати; не искаш да бъдеш сиромаш, а искаш другите хора да са сиромаси. Това, което не желаеш за себе си, не го желай за другите! Щом аз съм сиромаш, ще пожелая и другите да бъдат сиромаси; щом аз съм учен, ще пожелая и другите да бъдат учени; щом пея, ще пожелая и другите да пеят; щом не зная да пея, ще пожелая и другите да не знаят, та и те да послушат. Какво нещо е да не знаеш да пееш? Дойде някой, аз му казвам: „Ти знаеш да пееш, аз не зная – я ми попей!“. Щом знаят, ще ги накарам да ми пеят; искам ли да бъдат като мене, ще изгубят цялата способност за пеене. Дойде богатият: аз съм сиромаш, но не трябва да пожелавам той да бъде като мене. „Я си отвори кесията!“ Ако не я отвориш, ти ще станеш като мене, пък аз ще стана като тебе.

Казвам: едно правило има, което трябва да приложим, и то е следното – да постъпваме по образа, както Бог постъпва. Той е много внимателен, сам не слиза да помага. Вижда, че някъде се гави една мравя, и казва на мене: „Помогни ѝ, помогни на тази мравя“. Аз ѝ помагам. Види някой, който седи по-голу, и казва: „Помогни на този човек“.

Често угвате болни при мене. Казва някой: „Боли ме кракът“. Аз зная защо го боли кракът. Много пъти Духът му е казал: „Стани, помоли се, коленичи!“, но той не го е направил и затова го болят краката. Много пъти Духът му е казал: „Дай на този човек, на онзи!“, но той не дава, затова ще го заболи кракът. Духът му

казва: „Обърни внимание на този човек!“ – иска на някой сиромаш човек да помогне. Той все отказва. Веднъж, два пъти ще откажеш – и ще те заболят очите. „Послушай този човек!“ Ти не искаш да слушаш – и ще те заболят ушите. Това, което Бог говори чрез хората, чрез Слънцето, чрез листата, чрез водата, вие не го слушате. Това е пътят, по който можете да се освободите от всичките болезнени състояния.

Направете опит заради вашите геди и прагеди. Боли те ръката заради дядо ти: ще изправиш погрешките на дядо си. Някой път те боли кракът на дядо ти – изправи погрешките на дядо си! Ти минаваш по пътя на дядо си. Дядо ти е изкопал дупка – ти паднеш в нея. Посей едно семе в дупката, не хокай дядо си: посеи едно гърво в дупката, за да израсте. Всичките погрешки са изкопани дупки, в които трябва да се турят най-хубавите плодни гървета. След двайсет-трийсет години, като минете, ще има какво да вкусите. Тогава ще срещнете един брат, който ще ви се усмихне. Сега на мястото на този брат седи някой вълк, някоя мечка или някоя голяма змия, някой слон може да седи...

Старите трябва да се разтоварват, младите да се товарят, а възрастните да носят товарите. Например вие нямате никаква статистика, а искате една пчела да събере двайсет килограма мед. Как да ги събере? За да се съберат двайсет килограма мед, трябва да се съберат петстотин хиляди цветя. Вие искате четирийсет килограма мед. На тази пчела ѝ трябва да се съберат четири-пет милиона цветя, за да го събере; трийсет хиляди работници трябва да имат условия. Навсякъде, дето нямате мед, аз виждам причините. Много кошери има в София, но само първата година имаха мед. Много кошери има, а малко цветя. Казвам: не живеете в места, дето има много кошери, а малко цветя.

Отче наш

1 август 1943 г., неделя, 5 ч.с., София, Изгрев

ДВАТА ПЪТЯ

Ще прочета 5 гл. от Евангелието на Матей.

Много пъти сте чели тая глава и мислите, че я знаете. Човек знае нещата само когато може да ги прави; докато не се е научил да ги прави, той нищо не знае. Колко неща сте чели за музиката, колко пъти сте пели, но докато не се научите да взимате вярно тоновете, не знаете какво е музика, нито какво е пеене. Всичко в Природата пее: и растенията, и дърветата, и птиците, и животните, но има грамадна разлика между пеенето на едните и на другите.

Прочетената глава представя една малка част от голямата беседа, която Христос е държал на времето. Тя е част от едно цяло, което може някога да се възстанови.

Казва се: „Не тропай на едно място“. Кога не се тропна на едно място? Когато играят хоро. Ако младият момък и младата мома играят на хорото и тропат само на едно място, това не е хоро. Който играе хоро, трябва да обикаля хорицето. Друг е въпросът, ако се играе ръченица, но и при ръченицата има движение напред и назад, въртене, махане с кърпа.

Казва се за някого, че е религиозен. В какво се заключава религиозността, кой човек е религиозен? Съществуват два вида религиозни хора: едни играят хоро, а други – ръченица; така именно те се състезават. И едните, и другите искат да минат за праведни, но това е невъзможно. Не е лесно да станеш голям, не е лесно да станеш дълбок. Кой може да придобие дълбочината на океана? Казват за някого, че е набожен. Кой човек е набожен? Който има благоговение. В Индия има милиони богове. Ако си набожен, можеш ли да служиш на толкова богове? Колко време ще ти е нужно, за да служиш на всеки бог по един ден? При това на всеки ще служиш по особен начин.

Ти служиш на един Бог и не можеш да се справиш, а какво ще стане, ако трябва да служиш на много богове? Какво значи да служиш на много богове и какво – да служиш на един Бог? Много от богове подразбират много идеи; един Бог – една идея.

Как ще служиш на болния? Изкуство е да служиш на болен. Ти трябва да знаеш кога и как да го повдигнеш, да го обърнеш, да смениш грехите му, да го завиеш, да му донесеш навреме вода и храна; деликатно трябва да го пипаш, за да не му причиниш болка. Както и да го пипаш, той казва: „Внимавай, болен съм“. Днес малко хора са деликатни и внимателни. Много от съвременните хора имат необуздан език, не говорят добре. Те говорят безсмислени и неверни работи; изучават Библията невярно, тълкуват я невярно и я прилагат невярно.

Някой мисли, че няма друг като него. Прав е, няма друг човек като него: той е особен екземпляр, няма подобен на него. Ако е праведник, няма друг, който да мисли по същия начин; ако е грешник, няма като него друг грешник – всеки човек е особен екземпляр. Понякога праведният е по-лош от грешника, а грешникът – по-добър от праведния. Какво ще кажете на това? Някой иска да стане виден, богат, всички да говорят за неговото богатство, за къщата, за нивите, за говедата му. Смешно е да уповаваш на богатството си. Къщата ти е хубава, говедата ти са здрави и угоени, но това се отнася до тях. И това не е лошо, но направи онова, което нивата прави, бъди и ти добър като нивата си. В какво се заключава доброто на нивата? Тя се отличава с безкористие: каквото изработи и каквото расте на нея, нищо не задържа за себе си. Ти сееш жито – нивата го възраства. Ожънеш нивата, събереш житото, а за нея оставяш само стърнището: загато се е мъчила, ти ѝ даваш стърнищата. След това казваш: „Аз съм по-добър от нивата“.

Така ти постъпваш и в живота: ядеш от чуждото, от онова, което другите са изработили, и минаваш за добър човек. За бедния, който работи цял ден, казваш, че умът не му достига, затова е беден. Питам: чий ум е

по-добър – на оня, който забогатява, или на оня, който обеднява; на оня, който пълни хамбара си, или на оня, който го изпразва? Положението на оня, който пълни хамбара си, в едно отношение е добро, а в друго отношение е лошо. Като пълни хамбара си, той си създава неприятели. Оня, който изпразва хамбара си, минава за несретник или за будала, но с това той си създава приятели – всички го обичат и познават. Ако си богат, ще те обичат за пълния хамбар, а не заради тебе.

Мнозина се запитват как да обичат гаден човек. Много просто: ще го обичате за хамбара му. Срещаш млад момък – здрав, умен, красноречив. Младата мома се влюбва в него. Защо се влюбва? Заради пълния му хамбар. Той е богат, здрав, разумен, хубаво говори, обещава да ѝ купи нови обувки, копринена рокля, да я разхожда с автомобил, да я води в странство; тя ще се разхожда, а слугинята ще работи. След това казват, че тая жена обича мъжа си. Обича го, докато хамбарът му е пълен. Щом се изпразни хамбарът, тя го изпъжда от къщата и му казва: „Да си вървиш, не обичам празен хамбар“. Той плаче, че възлюбената му го е напуснала. Защо го е напуснала? За да отиде на работа, да напълни хамбара си. Това е кривата философия на живота, която не трябва само да се констатира. Така постъпват хората и в религиозния си живот. Моли се човек на Бога и казва за себе си, че е религиозен. Защо се моли?

Един дервиш отишъл на баня и според тогавашното разбиране, като Божи служител, не трябвало да се занимава с пари, затова не носел нищо в джоба си. Окъпал се хубаво и излязъл от банята. На вратата го спрял баняджията и го запитал: „Къде отиваш?“ „Отивам си вече, благодаря, окъпах се хубаво.“ „Тая работа не става с благодарност, ще платиш за банята.“ „Нямам пари.“ „Като нямаш пари, защо си дошъл да се къпеш?“ „За Бога, пусни ме!“ „Ти си дервиш, трябва да знаеш законите – ще платиш! Поне 20 пари ще гадеш, не може без нищо“. Дервишът започнал да се моли: „Господи, или ми дай 20 пари да си платя, или събори банята“. И наистина, случи-

ло се нещо особено: съборила се банята, вдигнал се голям шум. Баняджията се втурнал да види какво е станало, а в това време дервишът си отишъл. По пътя той видял, че един ходжа се моли, и му казал: „Аз зная за какво се молиш.“ „За какво се моля?“ „За пари – искаш от Господа да ти даде нещо. И аз се молих на Господа само за 20 пари. Той предпочете да събори банята, отколкото да ми даде. Господ не се занимава с пари“.

Сега и вие се молите. Някой ви донесе нещо и вие казвате, че Господ е послушал молитвата ви. Вие получавате отговор на молитвата си, но не защото се молите, въпросът е съвсем друг. Направили сте добро на някого, моя човек вижда, че се нуждаете от нещо, и за благодарност ви отговаря пак с добро. Някои мислите, че Бог е горе някъде, на Небето: молите се и Той оттам отговаря на молитвата ви. Това е заблудение и невежество. Ако се молиш за пари – това е невежество; молиш се за грехи, за обувки – и това е невежество. Набожният, като говори за Любовта, знае, че тя разрешава всички противоречия. Това, което не разрешава противоречията в живота, не е любов; може да е някакво състояние, което наричат любов или обич, но не е истинска любов. Да любиш, това значи да живееш, да те грее Слънцето през деня; да обичаш значи да се грееш вечер на Месечината. Какво ще придобиеш, ако се грееш на Месечината? Плодовете не зреят на Месечината, и благословения не идат от нея. Когато грее Слънцето, тогава благословенията идат на Земята. Понякога и от Месечината идат благословения, но те се различават от тия на Слънцето. Който не разбира законите на живота, не прави разлика отде идат благословенията. Ако искаш да работиш, ще отидеш на Слънцето; ако искаш да почиваш, ще отидеш на Месечината. Не можеш да се грееш на Слънцето и да почиваш: то не обича хората да се греят на неговите лъчи и да почиват. Който иска да почива, нека се грее на Месечината – тя обича всички да се греят на нея и да почиват, а не да работят. Който отива на Месечината, той трябва да почива.

Хората се делят на светски и религиозни. Докато е светски, човек работи: прави къщи, прокарва пътища и железници, строи фабрики. Като стане религиозен, той престава да работи и мисли само за почивка, казва: „Аз работих много, сега трябва да почивам“. Той посещава концерти и театри, разговаря и почива. И вие, които ме слушате, сте религиозни хора. Едно ви е нужно – знание, за да се научите да говорите истината. Никога не гонущайте в ума си една невярна мисъл, в сърцето си – едно невярно чувство, и в душата си – една невярна постъпка. Не давайте ухо на всичко, което се говори отвън. Някой слуша всичко, каквото се говори отвън, и го приема сто на сто вярно.

Преди няколко гена дойде един човек отвън и каза, че вечерта ще има бомбардировка. Богатите се уплашили много, вдигнали част от богатството си и забягнали в близките села. Може да има бомбардировка, но може и да няма. Болният може ли да те бомбардира? Здравият може да те бомбардира, но болният – никога. Ако болният каже, че ще дойде да работи на нивата ти, не вярвай на думите му; ако здравият ти каже това, можеш да разчиташ на него. Двама религиозни се разговарят: единият е без работа, а другият заема висока служба. Първият моли втория да го назначи на служба. „Бъди спокоен, на мене разчитай. Имам много познати, все видни хора, ще ти услужа.“ Първият чакал няколко седмици, но не получил отговор на молбата си. Защо? Видните хора са отсъствали. Докато разчиташ на видни хора от Англия, Америка или Русия да дойдат и да ти помогнат, много време ще чакаш. Не разчитай на видни хора. Които разчита първо на видни хора, а после на себе си, той служи на много богове. Разчитай на себе си, на онова, което сам можеш да направиш.

Ако аз съм цигулар и отида в някое село, няма да разчитам на бедните и на богатите хора, но ще започна да свиря и така ще се запозная с тях. В гадения случай цигулката ще ми помогне повече, отколкото ако се хваля с богатството си или с високото положение, което заемам.

Хората не се интересуват от богатството ми, нито от високото ми положение, но от свиренето ми. Не говори нищо за себе си: иди при някой болен и му помогни да се излекува. Той веднага ще те пита: „Имаш ли някакъв цяр, за да ми помогнеш? Аз не се нуждая от хора, които са обиколили света, но се нуждая от истински учени, които могат да ми помогнат. Ако си онзи, който носи цяра, ти си добре дошъл“.

Често ви казвате, че имате любов. Ако вашата любов в даден случай не може да даде утеха на ума ви, каква любов е тя? Ако вашата любов не може да даде утеха на сърцето ви, каква любов е тя? Ако вашата любов не може да даде утеха на душата ви, каква любов е тя? Ще кажете, че се молите на Бога. Молитва, която не произлиза от любов, не е истинска. Молитва без любов е кална вода, образувана от пороя – от такава молитва нищо не остава. Ако глух човек свири на цигулка, той не може да се радва на свиренето. Който свири, трябва да свири за себе си, пръв той да се радва на свиренето си. Щом той се радва, и другите ще се радват; ако сам не се радва, и други не могат да се радват. И певецът трябва да пее за себе си.

Каквото правите, правете го първо за себе си. Затова Христос казва: „Болен бях, не Ме посетихте; гладен бях, не Ме нахранихте“. Запитаха Христа: „Кога, Господи, си бил болен и гладен?“. Христос отговори: „Който направи това на един от малките, на Мене го е направил, и той носи благословението. Който не го е направил на един от малките, и на Мене не може да го направи. Той сам се излага на ограничения“.

Мнозина искат да отидат на Небето, без да знаят тамошния език. Ако кажат „добър ден“, трябва да знаят езика на Небето; кажат ли на друг език „добър ден“, ще ги върнат назад. Там не се говори нито на български, нито на френски, нито на английски – там се говори езикът на Любовта. При това как ще погледнете Господа? Ако Го погледнете, както сега гледате, пак ще ви върнат назад. Това е по човешки казано. Не е лесно да отидеш

на Небето, не е лесно да станеш и цар. Някой иска да стане цар, всички хора да го почитат. Какво е направил за човечеството, за народа си, за да го почитат? Той не е създал света, не е създал народа си, а разчита на онова, което миналото е изработило.

Всички хора разчитат на миналото. Те говорят за миналия си живот, но на миналото не трябва да се разчита. Трябва ли да се разчита само на онова, което Христос е говорил преди две хиляди години? Той е говорил на тогавашните хора, а сегашните трябва да посеят Словото Му, да опитат неговия плод. Ако не направят това, те са на крив път. Във времето на Христа Любовта е била такава, каквата е и днес. Кажете ли някой, че не може да обича, това показва, че тръбичката му е тясна. Във времето на Христа тесните тръбички пуцаха малко вода, но и сегашните тръбички не пуцат повече. Обаче големите и широки тръби и днес пускат толкова, колкото и във времето на Христа. Какво може да излезе от една градина, която се полива с тесни тръбички? Оня, който е поливал със Словото Божие, той носи Божествената светлина, топлина и сила в себе си, той озарява човешките души. Този човек не знае какво нещо е болест, недоимък, лоша гума. Дето минава, всички му правят път; и кучетата отстъпват пред него.

Минавам през едно село и още отдалече виждам няколко кучета, които се готвят да ме лаят. Понеже не искам да ме лаят, турям ръката си в джоба, изваждам един геврек – и като идвам до тях, начупвам геврека, давам на всички по едно парче. Те ме поглеждат недоверчиво, с което искат да попитат: „Вярно ли е това? Наистина ли ни даваш геврек, или ще последва друго нещо? Много пътници са минавали през селото ни, но са ни давали такива ритници, от които хълбокът ни още носи следи“. Казвам им: „Опитайте ме и ще видите как ще постъпя с вас“. Те взимат геврека и с погледа си ми говорят, че още не вярват. Много пъти трябва да мина през селото, за да разберат какъв човек съм – от един път не правят заключение. Вярвам, че ще имат възможност да ме

опитат: колкото пъти мина през тяхното село, все ще им давам по нещо.

Помнете: докато е на Земята, човек постоянно се изпитва. Някой прави добро и говори за това, което е направил. Той трябва да се запита за кого е направил доброто. Ако посееш нивата си, на кого правиш добро: на нивата или на себе си? Като ожънеш житото, ти се ползваш от него. Посадиш едно плодно гърво, което след няколко години даде плод. Кой се ползва от плода: гървото или ти? Като знаете това, не казвайте, че правите добро. Преди да казвате колко добрини сте направили, започнете се гало ли е плод доброто, което сте направили, и ползват ли се близките ви от тия плодове. Докато доброто не дава плод, то не ползва нито нас, нито нашите близки.

Често се дя в стаята си и се чувствам неразположен. Търся причината за неразположението и намирам, че някой паразит ме безпокои. Отде е дошъл той? Или някой гост ми го е пренесъл, или аз съм го донесъл отнякъде. Питам моя паразит защо е влязъл в мене да ме безпокои. Той отговаря, че му е дотегнало между хората – дошъл е да ме чуе как говоря; слушал е за мене, че съм говорил хубаво. Питате: „Паразитите говорят ли?“. Казвам: това е алегория, от която и вие ще научите нещо. Паразитите са плодове на човешката мисъл: по тях познавате какъв е човекът. Кога се почесва човек по главата? Когато мисли много. Искам от някого да ми направи една услуга. Без да мисли, той веднага ми услужва. Искам от друго услуга, но той започва да се почесва и мисли да направи ли услугата, или не. Щом видя това, отказвам се от молбата си.

И банкерът мисли много да даде ли пари назаем, или да не дава. Ако искаш пари от някой банкер и видиш, че той се почесва отзад по врата, откажи се от неговата услуга – той ден не е щастлив. Ако вземеш пари от банкера, работата ти ще пропадне. Излез от кантората и се пази моя ден да не взимаш от никого пари назаем. Ако правиш заем в петък, парите ще се пръснат; ако взимаш пари във вторник, ще се скараш със съседите си.

Изобило не вземай пари от човек, който се почесва отзад по главата. Ще кажете, че той може да е щедър. Рядко ще срещнете щедри хора. За непотребните неща те са щедри, но дойде ли до потребните, там няма никаква щедрост. Всички дават щедро гнилите плодове, но здравите загържат за себе си.

Къде се проявява щедростта на човека? В Любовта. Като люби, човек дава от себе си най-ценното. Това, което е ценно за него, е ценно и за другите. Кое е ценното за човека? Здравето. Следователно ще поддържаш здравето си и ще го пазиш. Аз съветвам всеки здрав човек да отива поне един път в месеца при лекар да го преглежда. На болния казвам да отива при Господа, при Него да се лекува. Единственият, Който може да помогне на болния, е Бог – никой друг. Какво ще допринесат хората на болния? Нищо особено. Те ще му говорят небивали неща, които повече ще го разстроят, отколкото да му помогнат. Време е вече да отворим нов лист в живота. Ако говоря за Любовта, а краката ми не я разбират, тя не е дошла още. Когато Любовта дойде в мене – и главата, и ръцете, и краката, и сърцето, и душата ми – всяка клетка на моето тяло знае, че Любовта цари в мен. Цялото тяло трябва да се радва на Любовта. Очите ми трябва да се радват на Любовта, ушите ми трябва да се радват на Любовта, устата ми трябва да се радва на Любовта. Всички хора трябва да се радват на Любовта. Каква любов е тая, на която никой не се радва? Това значи да проповядваш на хората онова, което не познаваш.

Казваш: „Да обичаме Бога!“. Как ще накараш човека да обича Бога, ако не си го научил да обича тялото си, което Той му е дал? Как ще се молиш на Бога, ако сам измъчваш тялото си? Ти боледуваш, изнасилваш клетките си, ядеш, пиеш чрезмерно, а след това викаш към Бога за помощ. Какво ще Му кажеш, като дойде Той при тебе и види, че не си живял, както трябва? Ти не си дал нужната храна на тялото си, не си поел въздух, както трябва, не си поел светлината, както трябва. Ти не си постъпил честно със себе си: не си постъпил честно нито с ума,

нито със сърцето, нито с душата си. Какъв човек си ти тогава? Вървиш намръщен, със свити вежди, недоволен си от всички. Може ли при това положение да не боледуваш и да не страдаш? За да се освободиш от болестта и страданието, потърси Бога – само Той може да Ти помогне. Някой иска Христос да го посети. Христос ще те посети само тогава, когато си свършено сам и никой друг не може да ти помогне. Ако искаш да познаеш Христа, това може да стане само тогава, когато се намираш пред най-голямото изпитание, когато никой не може да ти помогне. Христос е последният, който ще те посети – Той е началото и краят на твоя живот. Бог посещава човека два пъти през живота му: когато се ражда и когато напуска Земята. Онзи, Който те праща на Земята, и Онзи, Който те посреща в другия свят, е Бог. Хората са в междината, дето работят всичко, каквото им попадне.

Сегашните хора не разбират дълбоко нещата. Мнозина казват за себе си, че всеки ден се разговарят с Господа. Преди известно време дойде при мен един млад човек с бъдеще, който ми каза, че се е разговарял с Господа. Зная как се е разговарял: той мисли върху някой въпрос, разговаря със себе си и счита, че Бог говори с него. Той се самозаблуждава: минал е край една градина с хубави зрели плодове, пожелал е да си откъсне един плод и твърди, че нещо му казвало отвътре да си хапне от тях. Това, което му е проговорило отвътре, е неговото желание, а не гласът на Бога. Когато Бог проговори на някого, всички се радват. Ако откъснеш един плод само за себе си и казваш, че е твой, Господ не ти е проговорил.

Да задържаш нещата само за себе си, това е човешко желание. Срецнеш един болен, радваш се; срещнеш един здрав, не се радваш. Какво разбиране е това? Трябва да се радваш и на болния, и на здравия еднакво. Радвай се и на невежия, и на учения; радвай се и на тоя, който знае да свири, както и на оня, който не знае да свири. Който знае да свири, ще весели оня, който не може да свири – така и двамата ще бъдат доволни. Ученият ще говори на простия, здравият ще помага на болния, музикантът ще

свири на оня, който не знае да свири – това е Божественото. Всичко, каквото можеш да направиш за другите от любов, е Божествено. Ако някой ти говори с любов и желание да ти помогне, Бог говори чрез него.

И тъй, ако искаш да учиш музика, ще търсиш човек, който познава музиката в нейната дълбочина; ако си болен, ще търсиш здрав човек, който живее с Бога. Всеки здрав човек, който живее в съгласие с Божиите закони, може да лекува. Колко от сегашните лекари, като хванат само ръката на болния, могат да го излекуват? Това може да направи само оня лекар, който е абсолютно здрав и е свързан с Бога – от него изтича жизнена, магнетична сила. Ако болният се лекува при такъв лекар, той оздравява. Какво виждаме днес? Болни лекари лекуват болни; болни религиозни хора, които сами не са разрешили въпросите си, учат здрави хора – след това и едните, и другите се чудят защо нямат успех. Невъзможно е болен да лекува болния, нито невежият да просвещава невежия; невъзможно е човек, който сам не е разрешил важните въпроси в живота си, да просвещава другите.

Христос казва: „Бъдете съвършени, както е съвършен Отец ваш небесни“. Някой казва, че иска да бъде съвършен, да прилага Правдата. Няма по-страшно нещо от Правдата. Защо? Защото Правдата има две страни: от една страна тя съди човека, затова не се е учил да свири; от друга страна го съди, затова не свири правилно. Разбере ли, че някой не иска да учи, тя заповядва да го затворят; щом се яви в него желание да учи, тя го освобождава.

Сега аз ви говоря като на ученици и желая да ме разбирате. Приятно е да говориш на някого, който те разбира. Като говоря, някои се запитват какво искам да кажа. Значи те не разбират беседите. Защо не ги разбират? Защото беседите ми са обвити в няколко опаковки. Това го правя съзнателно, за да не ги цапате: ръцете и мислите ви не са чисти. Дойде някой да слуша беседа, но се съмнява в думите ми, подозира ме. Щом се съмнява и ме подозира, и аз му се отплащам по някакъв начин – опа-

ковам беседата. Той се чуѓи зашто ништо не разбира. Многу естествено – болен е тој човек! Как може да слуша и да възприема правилно она, којто страда од коремоболие? Той се върти во леглото и не може да се успокои. Тоа е адът на Земята. След тоа ќе каже, че Господ го е забравил. Не го е забравил Господ, но тој е забравил Господа. Болният се обрѓаќа към Господа с думите: „Господи, зашто си се отдалечил од мене?“. Как ќе се отдалечи Бог, кога то Писанието казва, че Тој изпѓава цялата Вселена?! Следователно не Бог се отдалечава од нас, а ние од Него. Стрежете се към новото, за да изправите мисълта си.

Во какво се закључава новото? Ти си недоволен, гневен, не знаеш какво да правиш. Запитај се зашто си недоволен, какво искаш. Ти си богат – недоволен си; имаш добър слуга – пак си недоволен. Докато не се научиш да служиш на другите и да ги обичаш, никога няма да бѣдеш доволен. Ако не можеш да служиш на слугата си и не го обичаш, и тој не може да ти слугува и да те обича. Без љубов служене не може да има. Бог създаде света с љубов, Тој посещава хората с љубов и на всекиго дава по нешто. Ако си градинар и отглеждаш различни плодове, дето и да отиваш, носи по една кошница од твоите плодове с љубов. Ти сам ги носи, не оставяј на другите да ги носат, зашто ќе ги оцанат.

Всички недоразумения между хората се дължат на безлюбието. Дето е безлюбието, там недъзите се отхранват, както селяните отхранват прасетата. Какво правят със своите угоени прасета? Продават ги – тръговия въртят с тях. Някой мисли как да скрие своя недъг. Недъзите не се скриват, но се изправят. Отвори сърцето си за доброто – и недъзите ќе те напуснат. Джобът ти е пълен с пари – давай и не жалай да казват за тебе, че си добър. И тоа не е лошо, но по-добре е да даваш, без да очакваш похвала. Може и да не даваш, и тоа не е лошо, но даването и недаването произвеждат два различни резултата. Друг е въпросът, ако не даваш на пияницата пари.

Преди години бях во Америка, во Нью-Йорк. Веднъж ме среща един човек, започна да ми говори на английски, да

описва положението си. Имал болна жена, деца, беден бил, не могъл да ги гледа. Дадох му нещо и той се отби в една кръчма. След два часа го срещам пак: спря ме и започна да се оплаква от положението си. Той не ме позна, но аз го познах и му казах, че не обичам хора, които лъжат. Щом искаш пари за пиене, кажи си истината, аз и така ще ти помогна. След това го заведох в една гостилница, дадох една сума на гостилничаря и казах: „Дайте на господина ягене срещу тия пари. Ако не иска да яде, оставете го свободен, да си върви, а вие задръжте парите за себе си“.

Често хората се натъкват на желания, подобни на тия на пияниците. Родил се във вас едно желание и вие искате да му услужите. Това желание ви казва, че има жена и деца, че иска да му помогнете, обаче то не говори истината. Не задоволявайте това желание в себе си, то не иска да прави добро. Помагай на всеки човек, който е готов да прави добро, насочи помощта си към оня, който е готов за доброто. Закон е да се дава, но той е за разумните. „На кого трябва да се дава?“ На оня, който ви обича. На оня, който не ви обича, нищо не давайте! Христос казва: „Ако имаш две ризи, дай едната на своя ближен“. Това се отнася до оня, който люби. Само любещият дава така и само на любещия можеш да дадеш. Даването изключва насилието: който изисква насилствено, той е крадец и разбойник. Даването става по закона на свободата; и доброто става по закона на свободата. С други думи казано: няма закон, който може да застави човека да дава и да прави добро. Хората на Любовта са крайно внимателни, никога не искат повече, отколкото им трябва.

Един дервиш срещнал на пътя си един бей. Спрял го и помолил да му услужи с малко пари. Боят отворил кесията си, в която имало лири, сребърни и медни пари, и казал на дервиша: „Заповядай, вземи колкото ти са нужни“. Дервишът погледнал към кесията и взел само 20 пари. „Вземи повече!“ – казал боят. „Благодаря, толкова ми трябва. Ако взема повече, това е лакомство.“ Казвам: човек, който мисли да се осигурява за месеци и години,

не прилича на дервиша. Днес ти се нуждаеш от светлина, въздух, вода и от хляб. От тебе се иска само едно: да живееш според закона на Любовта. Тогава, както се е погрижила Любовта за днешния ден, така ще се погрижи и за утрешния. Това, че хората се оплакват и роптаят, се дължи на миналото. Сега хората воюват, бият се помежду си – защо? Искат да поставят нов ред в света. Те не знаят, че новият ред съществува. Кой може да наложи този ред? Слънцето. Кой може да накара Земята да дава добри плодове? Слънцето. Може ли Месечината да накара Земята да дава добри плодове? Не може. На болния тя дава почивка, но не може да въздейства на Земята, да я застави да дава плодове. Не разчитайте на малките лампички – на тяхната светлина не могат да зреят плодове, те не могат да оправят работата на хората. Само Слънцето носи благословение на Земята; само Слънцето на живота е в състояние да оплоди Земята и да възрасти семената на твоята душа, да развие твоята мисъл.

Често хората се питат къде отива човек, като напусне Земята. При Бога ли отива? Де ще отиде и как ще го приемат, това се определя от земния му живот. Както е живял на Земята, такъв ще бъде животът му и в другия свят. Ако някой е водил нечист живот на Земята, като отиде в другия свят, няма да го приемат в чистите апартаменти, но ще го пратят на баня да се изчисти. Като излезе от банята, ще го подложат на огън от 50 милиона градуса топлина, за да изгорят в него и последните нечистотии и да светне. Ако главичката на една карфица се постави на този огън, всичко около него ще изгори. Този огън е нужен, за да унищожи всички вредни елементи, всички паразити, всичко нечисто – и да остане само Божественото, на което може абсолютно да се разчита. В света няма по-голям огън от огъня на Любовта. Който люби, той е минал през огъня на Любовта; той знае какво значи огън от 50 милиона градуса. Този огън съгражда, а не руши. Който не се ползва от богатата на Любовта, прави и себе си, и окръжаващите нещастни. Без любов щастие не съществува: всички неща, придобити без

любов, носят нещастие и страдание. Значи страданието и скръбта идат по пътя на безлюбието, а радостта и благата – по пътя на Любовта.

И тъй, съществуват два пътя: ляв път – на безлюбието, и десен – път на Любовта. Ако вървиш по пътя на Любовта, ще имаш един резултат; ако вървиш по пътя на безлюбието, ще имаш друг резултат. Любовта произвежда един рог явления, а безлюбието – съвсем друг. Който не разбира Любовта, казва: „И без любов може“. Един ден ще се движаш в пътя на Любовта, а на другия ден – в пътя на безлюбието; значи един ден – наляво, на другия ден – надясно. Влезеш ли веднъж в пътя на Любовта, там ще останеш. Който не иска да върви заедно с тебе, покажи му левия път. Всяка мисъл, която не е съгласна с тебе, да върви в левия път; всяко чувство, което не е съгласно с тебе, да върви в левия път; всяка постъпка, която не е съгласна с тебе, да върви в левия път. Всички добри мисли, чувства и постъпки, които са съгласни с тебе, вървят в пътя на Любовта. Това, което е в съгласие с човешката душа, иде от Бога; това, което не е в съгласие с човешката душа, не е от Бога.

Казано е в Писанието: „Блажени ниците духом, блажени кротките, блажени нажалените, блажени милостивите; блажени, които гладуват и жадуват за правдата; блажени миротворците“. Като четеш блаженствата, и ти трябва да бъдеш от тия блажени. „Блажени ниците духом, блажени миротворците.“ Ти можеш да бъдеш ниц духом, без да си миротворец. Само оня е миротворец, който носи мир между хората. Може ли да се нарече миротворец оня, който не внася мир между хората? Стремете се да бъдете блажени, да придобиете блаженствата като семена в живота. Сладки са плодовете на блаженствата.

Помнете: както блаженствата имат плодове, така и Духът има плодове. Например Любовта е плод на Духа. За коя любов се говори? За творческата, за Любовта, която съгражда и която носи светлина. Изгряващото Слънце подразбира Любовта. Често Слънцето е скрито в облаци. И облаци, и гъждът са потребни. Какво прави

земеледецът, ако няма влага и дъжд? Българинът знае, че ако една година няма дъжд, глад го очаква. Както житото има отношение към влагата, така и сърцето има отношение към Любовта. Любов, която не повдига сърцето, не е истинска. Ако сърцето не се храни с любов, не може да се прояви; душа, която не се храни с Любовта, не може да се прояви; дух, който не се храни с Любовта, не може да се прояви.

Днес всички говорят за Любовта, но въпреки това са недоволни, бедни и страдащи. И вие сте в същото положение. Очаквате да отидете на оня свят, там да се задоволите и да разбогатеете. Чудно нещо, толкова години ви говоря за Любовта, но и до днес не сте я приложили! Идете тогава на другия свят и вижте какво ще научите там за Любовта. Ако на Земята не възприемете и не приложите Любовта, на другия свят нищо няма да научите. Някои се страхуват от Любовта – да не ги заблуди. Любовта е чиста, бистра вода. Чистата вода не причинява пакости. Колкото пъти и да минаваш през чиста вода, тя няма да ти причини никаква пакост, обаче мътната, нечиста вода всякога оставя нещо лошо в човека.

Добрият човек е чиста вода, която носи благословение за всички. Дружи с добър човек и не се страхувай! Лошият човек със своите мисли и чувства все ще остави нещо лошо в тебе. Пази се от гружба с лош човек! Ако чрез Божественото в себе си не можем да внесем чистота в света, какво сме придобили? Любов, която не носи чистота, не е истинска; любов, която не носи здраве и благословение, не е истинска; любов, която носи чистота, здраве и блага на хората, е истинска, Божествена Любов. Стремете се към тая любов, и то доброволно, без насилие. Ако ви насилват, това е безлюбие. Казвате, че се страхувате да проявите любовта си към някого, за да не се качи на главата ви. Зависи кого сте обикнали. Ако обичате муха, тя ще се качи на главата ви; ако обичате кон, вие ще се качите на него. Различавайте хората, за да знаете как да проявявате Любовта и какво да давате на всеки човек. Колкото и да говориш за любов на муха-

та, все муха ще остане. Тя постоянно ще те безпокои: ще каца на носа ти, на лицето ти, докато я изхвърлиш навън. Не можеш да направиш мухата любеща, добра и щедра.

Какво се иска от човека на Любовта? Ако искаш да придобиеш Любовта, ще пожелаеш светъл ум, добро сърце, широка душа и силен дух. Само Любовта внася светлина в ума, само Любовта внася мекота в сърцето, само Любовта внася широта в душата и сила в духа. Желая ви да бъдете умни, добри, широки и силни, да не се оплаквате от живота. Ако заболете, хванете болестта и я изхвърлете навън; ако ви заболи крак, намажете го с гървено масло, помилвайте го и кажете: „Толкова години си ми служил безкористно, сега и аз ще ти послужа“. Дайте почивка на крака си, без да се страхувате от болката. Ако не постъпваш благородно със себе си, никога не можеш да проявиш благородство към окръжаващите. Ако не постъпваш благородно със своите ръце, крака, очи, уши, нос, как ще постъпваш с другите хора? Както се отнасяш със себе си, така ще се отнасяш и към другите хора. Едно е нежно на сегашните хора – добра обхода.

Съвременният свят е пълен с певци, музиканти и учени. Много певци и музиканти има, но всеки трябва да се запита, като пее и свири, раждат ли се повече плодове. Ако гърветата дават изобилно плодове, певците и музикантите са пели и свирили добре. Не раждат ли гърветата много плодове, музикантите не са свирили добре и певците не са пели хубаво. Някой казва, че е обърнал много хора към Бога. Как ги е обърнал и какво е обърнал в тях? Ако е обърнал кесията им, а сърцата им не е обърнал, това не е никакво обръщане. Друг е въпросът, ако обръщате пълната кесия на човека, който се дави – тежката кесия ще го отнесе на дъното на морето. Тежка е човешката кесия... Има звезди във Вселената, на които материята е 22 000 пъти по-тежка от материята на водорода. Какво ще стане с вас, ако вземете една малка част от тази материя? Ще се намерите на дъното на океана. Ако кесията на човека е от такава материя, той

веднага ще потъне във водите на океана; и след това трябва да дойде друг човек отвън, да го спаси от смърт. Следователно за да не потъва, човек се нуждае от леки мисли, леки чувства и леки постъпки, за да не се претоварва неговата кесия.

Стремете се към любов, която носи светлина за ума; стремете се към любов, която носи мекота и топлина за сърцето; стремете се към любов, която разширява гушата и усилва духа. Тая любов прави човека щедър, готов на всякакви услуги и жертви – това е истинската, правилната любов към Бога. Такива хора са нужни на България, на Франция, на Русия, на Англия, на Америка, на целия свят. Това са хората, които ще служат на новото, на бъдещия ред в света.

Радвайте се на Слънцето, радвайте се на Месечината, радвайте се на звездите, радвайте се на всичко, което съществува в света. Радвайте се на малките работи, както се радвате и на големите.

10 октомври 1943 г., 5 ч.с, София, Изгрев

СИНОВНО ОТНОШЕНИЕ

Евангелие от Лука, глава 5.

В 19. стих от 5. глава от Евангелието на Лука е казано: „Понеже не намериха място, отдето да внесат болния, възлязоха на покрива и през керемидите го спуснаха с огъра пред Исуса“. Ако днес човек се осмели да отвори покрива на някого и оттам да спусне болния, ще го гадат под съд. Ние похвалваме тия хора за смелостта им. Голяма е била тяхната смелост, но и къцата не е била много солидна. Ако покривът е бил като сегашните, не биха могли да го отворят.

Смел трябва да бъде човекът в доброто, даже и да сгреши. За предпочитане е да бъде смел, отколкото страхлив. Понякога и страхът е намясто. Ако заекът срещне мечка, трябва ли да прояви смелост, да се бори с нея? Той трябва да разчита на краката си и да бяга. Тук се изисква разумност, а не смелост. Трябва ли човек да бяга от пчелата? Смешно е да бягаш от пчелата. Спри на мястото си, вдигни главата си и духни към нея – тя се плаши от вятъра. Щом духне вятър, пчелите се скриват в кошерите. Обаче не е позволено на пчеларите да опушват с дим кошерите, за да взимат меда. Това е насилуе, а насилюето води към зло.

Стремете се към доброто в живота. Всеки ден трябва да внасяме нещо ново в живота, колкото и да е малко то. Вижте как художникът започва своята картина. Ако рисува човек, той първо поставя основните черти: челото, носа, брадата. Като направи скицата, всеки ден прибавя по нещо към портрета. Той постепенно дохожда до най-малките подробности. Ако художникът бърза да свърши картината си за един ден, нищо не е постигнал: само скиците стават бързо. Има художници, които са

майстори на скиците, но малцина могат да нарисуват човека такъв, какъвто е. Гледаш един портрет и виждаш, че добротата на този човек е пресилена: той е представен по-добър, отколкото е в действителност. Някой художник е нарисувал някого по-смел, по-красив, отколкото е всъщност. „От кого зависи това?“ От художника. Смелият художник предава своята смелост на човека, когото рисува; страхливият художник му предава своя страх. Какъвто е характерът на художника, такива са и неговите картини.

Казвам: мнозина ме слушат, малцина ме разбират. Това зависи от разбирането на човека. Всеки разбира според своята мярка. Не е лошо това, но понякога вие съкращавате тая мярка: с един или с два милиметра, но все ще я съкратите. „Защо става така?“ Защото бързате. Кое е по-добре: да увеличава човек нещата, или да ги намалява? Това се определя от случая. Ако ти е дошъл гост и пожелаеш да го нагостиш, дай му изобилно ядене, за да остане доволен. Когато се храниш, никога не преяждай. На госта ще гадеш изобилно, за да не мисли, че си скъперник, но към себе си ще бъдеш строг, няма да преяждаш. Към госта си бъди щедър – не мисли, че той ще те оцети. Колко ще изяде един човек, може ли да изяде един хляб? Има хора, които ядат много, но те се срещат рядко – те минават за големи герои.

Разправят за един българин от Варненско, че могъл да изяде цяло агне. При един случай той изял едно агне, което тежало 12 kg, после два килограма хляб и един килограм халва. Дали е истина това, или е преувеличено, не се знае. Агнето може да е тежало 12 kg, но с кожата, с вътрешностите – неочистено. Като се одере кожата му и се очисти, то ще тежи по-малко, 7–8 килограма най-много. Има нещо преувеличено в този факт, но има и нещо вярно. Срещат се хора, които ядат много и около тях се създават легенди. Българинът обича да преувеличава и да намалява – това е негова черта. Един американски писател описал два интересни случая за хора, които ядат много. Един американец влязъл в едно сиротопиталище и

изял закуската, приготвена за 70 деца; друг американец изял яденето, приготвено за 20 души. И двамата надминават българина, който е изял едно агне.

Трябва ли човек да яде много? Това не е в съгласие със законите на Природата. Чрез яденето тя опитва хората: за да ги изпита, на едни дава много, на други – малко. Може ли слонът да се задоволи с едно кило ориз? Десетки килограми ориз са нужни, за да се нахрани един слон. Какво ще прави бащата, ако синът и гъщерята ядат като слона? Той ще се види в чудо, защото не може да ги задоволи. В бъдеще човек ще яде малко. За да гоиде до това положение, той трябва отсега да намалява количеството на храната. Сегашният човек работи извън мярката с цел да осигури яденето. Днес голям процент от хората умират от преяждане и от пресилен труд за осигуряване на храната. Те ядат бързо, не правят подбор в храните, а това изтощава и разстройва организма. Малък процент от хората умират от други болести.

Помнете: яденето е велик процес, свързан с Любовта. Който не яде с любов, сам се излага на страдания; който яде бързо и преяжда, сам се излага на страдания. Според една статистика 95% от хората страдат от преяждане, от недоволство. Те ядат и не благодарят – все намират нещо, от което са недоволни: яденето било пресолено, постно; хлябът бил твърд или недопечен. Хигиената на яденето изисква от човека да благодари за хляба и за яденето, които му се дават. Не съм срещал човек, който да благодари на Бога за всичко, което му е дадено. Който не благодари, всякога ще се натъква на лош хляб и на лошо ядене – в това няма никакво изключение. Подобното подобно привлича: Любовта привлича хубавото, красивото, чистото, а безлюбието – лошото, нечистото. Когато хората грешат, яденето им е лошо; когато хората се бият, яденето им е лошо.

Съвременните хора се бият, милиони хора се убиват, но всичко това не е волята на Бога. Това не е в съгласие със законите на Природата, нито е определено да стане. Понеже хората се отклониха от законите на Любовта,

на Мъдростта и на Истината, войната гоїде като естествено последствие на това отклоняване. На това се дължи и намаляването на дажбите. Днес хлябът се намали, захарта, месото, маслото също се намалиха. Днес най-здравите хора отиват на бойното поле, за да правят окопи, бункери и укрепления. Казват за някого, че е лош. Не е лош, но е войник на бойното поле, въоръжен е и воюва. Без да иска, той ще те докосне с оръжието си.

Казват за някого, че работите му не вървят добре. Много естествено, умът му е зает с ненужни работи. Вместо да се занимава с велики и красиви неща, той впряга ума си в работи, които го изтощават. Човек трябва да воюва, но за това се изисква ум, доброта и сила. Ако не си най-умен, най-добър и най-силен, не воювай с никого. Има смисъл да воюваш, ако си въоръжен. С какво трябва да се въоръжиш, как трябва да воюваш? След сегашната война милиони мъже и жени трябва да работят усилено, най-малко 30 години, за да изправят погрешките, които са направили. Милиони майки трябва да работят, за да изправят погрешките на войната. Не е лесно да се родят толкова синове и дъщери, които да заместят числото на убитите. Това са сравнения, от които се виждат последициите на войната.

Казвате, че само неразумните хора се бият. Не е въпрос само за външната война: външната война е страшна, но по-страшна е вътрешната. Един човек се разгневи – и без да съзнава, убива милиони клетки в себе си. Скарат се или се сбият двама души – двойно число клетки умират. Това е излишно разпиляване на енергия. Гневът разрушава човешкия организъм: като се разгневи, човек отпада и губи енергията си. Някой се оправдава, че е наследил гнева от майка си или от баща си; същевременно казва, че е роден от Бога и следва пътя на Христа. Това е невъзможно – не може да се родиш от Бога и да се гневиш. Христос си послужи само веднъж с камшик, за да изгони търговците от храма, и повече не повтори това. Като влезе в храма и вдигна камшика, Той рече: „Ревността към моя дом ме изяде“. С вдигането на камшика Христос

искаше да каже, че човек трябва да изхвърли своите лоши мисли, чувства и желания навън. Така трябва да се разбира постъпката на Христа. Ако мислите, че Той е имал намерение да изгони лошите хора от църквата, светът никога няма да се оправя.

С камшик светът не се оправя. Лошите хора в църквата представят ония същества в човека, които търгуват с Божественото. Който иска да служи на Бога, сам трябва да се заеме да очисти своя храм. И тогава, като влезе Христос в неговия храм, няма да вдига камшика Си да гони търговците. Някой се извинява за погрешките си. Няма нищо лошо в погрешките, но човек трябва да знае защо греша. В тъмнината се допускат всякакви погрешки, обаче светлината не допуска нито една погрешка. Ако грешаш, ще знаеш, че живееш в тъмнина; ако не грешаш, живееш в светлина. Съвременното човечество трябва да се поправи. Божественият свят е добър, но човешкият свят е развален. Хората са го развалили – и те сами трябва да го поправят. „Кой ще оправя света?“ Добрите хора. Както в невидимия свят има добри и лоши същества, така и в човешкия свят има добри и лоши хора.

Първият Адам, който беше създаден по образ и подобие на Бога, беше добър и праведен. Обаче вторият Адам, който бе направен от пръст, носеше греха в себе си, затова съгреша. И Ева, направена от реброто на Адам, също съгреша. Всеки мъж и всяка жена, направени от пръст, имат слабостта да ядат повече, отколкото им е нужно. Някои казват, че човек е направен от кал. Не, той беше направен от най-хубавата пръст, а не от кал. Частиците на тая пръст бяха издръжливи и трайни. Впоследствие, когато човекът съгреша, те изгубиха своята чистота и трайност. Така се създадоха различните болести и тумори, от които хората и до днес страдат. Ако се питате защо идат болестите, ще знаете, че те са резултат на отслабване на Любовта, Мъдростта и Истината; болестите са резултат на намаляване силата на живота, знанието и свободата. Който иска да бъде здрав, трябва да увеличи количеството на любовта и енергията

в себе си. Възприемайте повече енергия от Слънцето, ако искате да бъдете жизнерадостни. Рагвайте се на изгряващото Слънце, ако искате да продължите живота си.

Мнозина се отдават на грижите си и не обръщат внимание на Слънцето, което изгрява. Заети само със себе си, те са недоволни от него, от неговата топлина, и се оплакват, че то силно грее и ги изгаря. Да благодарим на Слънцето – без него злото щеше да бъде по-голямо. Злото, нещастиято и страданието са резултат на човешкия живот. Бог не създаде оръжието – човекът го създаде. Човек злоупотребява с благата, които Слънцето създава, и казва, че то е причина за нещастията. Слънцето създава изобилно блага, но човекът, като не може да отвори сърцето си, ги задържа само за себе си, докато се развалят и започнат да гният. Гнилите и развалени ябълки се продават евтино, но те носят болести. Прясното мляко и масло се продават скъпо, по 400–500 лв.; развалят ли се, бързат да ги продадат. Пазете се от стари, развалени храни; пазете се от стари, развалени мисли, които евтино се продават.

Стремете се към правите и нови мисли, които никога не се продават. Добрите чувства и желания, както и добрите постъпки, също не се продават. Който се е опитал да продаде една добра мисъл, едно добро желание или една добра постъпка, всичко е изгубил. Мислите, желанията и постъпките са живи и съзнателни. Щом почувстват, че господарят им мисли да ги продаде, те веднага го напущат. Стихът от Писанието, в който се казва, че Бог ще изпрати Духа Си, се отнася до посещението при човека на добрите мисли, чувства и постъпки. Духът внася красивото и възвишеното в човека. Да мисли човек, че може без Духа да се прояви, това е криво разбиране, крива мисъл. Божият Дух като жива енергия слеза отгоре и действа върху човешката гуша. Мощен е Божият Дух, мощна е Неговата енергия. Тя повдига угнетения, оживява мъртвия, оздравява болния. Когато Духът те посети, ако кажеш на болния, че ще оздравее, най-много след два гена той ще стане от леглото си. Кажи на обезсърчения, че

животът му ще се осмисли – и той ще вдигне увисналата си глава и ще тръгне смело напред. Мощна е Божията мисъл, тя върши чудеса.

На какво се дължи обезсърчаването? На отрицателната мисъл на окръжаващите. Както физически силният човек може да те хване за ръцете и да те завърже с въже, та да не мръднеш от мястото си, така и отрицателната мисъл на окръжаващата среда може да те окове и ограничи. Отрицателните сили могат да заведат човека, гето пожелалят. Някой казва, че в умствения свят поне може да бъде свободен. Зависи под чие покровителство се намира. Ако е под влиянието на отрицателната мисъл, той не може да бъде свободен; ако е под покровителството на Любовта, на Мъдростта и на Истината, той е свободен. Вън от Любовта, вън от Мъдростта и вън от Истината никаква свобода не съществува. Търсите ли свобода, ще я намерите в Любовта, в Мъдростта и в Истината. Търсите ли свобода, ще я намерите в живота и в знанието. В свободата има живот, в свободата има знание. Свобода, която не носи живот, не е истинска. Защо е свободен човек, глупости ли да върши? Ако можеш да подобриш живота си и да се освободиш от противоречията на ума и на сърцето си, ти си свободен човек. Ако не можеш да постигнеш това, ти не си свободен.

Животът освобождава човека. Заг живота стои Любовта, а заг Любовта – Божият Дух. Дето животът, Любовта и Духът не присъстват, там няма свобода. Ако животът, Любовта и Духът не присъстват в човека, той не е свободен. Свободата иде чрез светлината. Както светлината е свободна да прониква навсякъде, така и ние трябва да бъдем свободни. Свободата иде чрез въздуха. Както въздухът се движи свободно, така и ние трябва да бъдем свободни. Свободата иде чрез водата. Както водата тече свободно, така и ние трябва да бъдем свободни. Както хлябът минава свободно през живите същества, така и ние трябва да бъдем свободни. Затова Христос казва: „Аз съм живият хляб, слязъл от небето. Който Ме яде, той има живот в себе си“. Жив е хлябът,

живо е житното зърно. То говори на човека, както Бог му говори отвътре. Крушата, ябълката също са живи – и те говорят на човека.

Някои религиозни очакват Христос да дойде отвън, за да им говори. Христос е в светлината, във въздуха, във водата, в хляба и в плодовете. Не Го търсете отвън: достатъчно е да приемеш хляба с любов, за да ти проговори. Яж плодовете с любов, за да ти проговорят. Човек може да проповядва чрез плодовете. Посади няколко плодни гървета, отглеждай ги с любов и кой как мине, давай по един плод – така ще проповядваш по-добре, отколкото с думи. Който иска да стане проповедник, нека отглежда 20–30 плодни гървета и да раздава на всеки уморен и ожаднял пътник.

Ще кажете, че това е губене на време. Кой не си е губил времето, кой не е съжалявал за изгубеното време? Ако си изгубил част от времето си за непотребни неща, дай малко време и за отглеждане на няколко плодни гървета, да видиш какъв резултат ще имаши. Сейте изобилно семена в живота си и знайте, че времето ви не е изгубено. Това обновява и подмладява човека. Новото учение изисква млади, жизнени хора, способни за работа. Да се подмладиш и обновиш, това не значи, че ще живееш вечно на Земята. Ако живееш 120 години, това е достатъчно; повече от 120 години не може да се живее на Земята, няма условия за това. Като живееш 120 години, ще напуснеш тялото си, както събличаш старата си греха. Ще съблечеш грехата си и ще благодарих на клетките, които са работили за тебе цял живот.

Мнозина гледат на тялото си като на временна машина: щом тя престане да работи, всичко се свършва с нея. Не е така: има милиарди клетки в човешкия организъм, които са живи, съзнателни и организирани, както хората се организират. Вижте как днес, във войната, се организират милиони хора, които изпълняват специфична работа. Всеки върши работата си точно навреме, с пълно съзнание за своето задължение. И войната крие нещо добро в себе си. Външно войната се води от хората, но

заг тях се крие нещо друго. И конете взимат участие във войната, но тях друг ги напътства. Конят не отива доброволно на война, господарят му го кара. Както конникът възсяда коня и го управлява, така и духовете възсядат хората и ги карат да се бият. „Кога ще свърши войната?“ Когато конниците слязат от хората; докато са на гърба им, войната ще продължава. Обикновено войните стават вечер, в тъмнина, когато хората не виждат, че ги възсядат – невъзможно е през гения да става война. Сега на Земята владее нощ. Тази е причината, дето съзнанието на обикновените хора е в тъмнина. Например ако в мирно време убиеш човек, ще те съдят, ще те затворят и скъпо ще платиш за престъплението, което си направил. Ако във време на война убиеш 10–20 души, ще минеш за герой, за което ще получиш кръст за храброст. Какво показва това? Че личният морал е по-висок от обществения.

Когато се говори за съзнанието на народите и на цялото човечество, виждаме, че те са останали назад. Много трябва да се работи върху съзнанието на един народ, за да се повдигне до нужната висота. И отделният човек не е прогресирал много, въпреки това някои хора се опитват да пророкуват. Често се чува пророчеството на тоя, на оня – кой народ ще победи в сегашната война. Ново слънце ще изгрее! То се приближава вече към Земята. Щом се яви първият лъч на това слънце, войната ще престане. Тогава хората ще разберат, че не трябва да се бият. Право ли е двама братя да се бият? Те се бият, защото са пияни; като изтрезнеят, ще си погадат ръка. Днес се бият християнски народи. Какво ще спечелят от войната? Ще видят, че не са разбрали още Христовото учение. Както евреите не приеха на времето Христовото учение, така и сегашните християни не разбраха Христа. Да се биеш, това не е в съгласие с Христовото учение – войната е остатък от езичеството. Казано е в Писанието: „Той отначало беше отцеубиец“. За кого се говори в тоя стих? За черните братя, последователи на Черната ложа.

Помнете: Любовта изключва убийството, човек няма право да убива. Грънчарят, който прави грънциите, има право да ги чупи, обаче чиракът, който само помага, няма това право. Следователно ако войната е от Бога, намясто е; ако е от хората, не е намясто. Има ли право конят да ритне човека и да го убие? Ако си позволи това, курушум го чака. В съзнанието си човек минава през една тъмна нощ – Кали юга⁶¹. Попадне ли в тая нощ, той може да извърши най-голямото престъпление. Външно човечеството има добри условия за развитие, но вътрешно то минава през тая тъмна нощ – Кали юга. Дълъг е периодът на тъмната нощ. Той започна от съгрешаването на първите човеци и продължи до времето на Христа. Христос дойде на Земята да каже на хората, че това тъмно време изтича. Сегашното време е край на Кали юга, край на черния век. Като изтече това време, ще настъпи светлият век на човечеството.

Идат вече светлите братя на Земята, иде новото време в света. Някои от светлите братя ще се въплътят, други ще се вселят – и едните, и другите ще бъдат видими. Те ще разрешат всички въпроси правилно; ще напишат: „Не е позволено на хората да се бият“. Какво допринася войната? Хиляди и милиони хора умират, хиляди и милиони хора се осакатяват. Всички тия хора са гласували за войната. Днес всички следят с интерес кой ще победи: германци, руснаци, италианци или англичани. Пророците предсказват едно, вестниците пишат друго – всички очакват края на войната.

Казвам: горко на ония хора и на ония народи, които не вървят в Божия път! Това е пророчество. Бог е против ония синове на непослушанието, които не вършат Неговата воля. В това отношение всички хора са под един знаменател: пред Бога и германци, и руснаци, и италианци, и англичани – всички са на едно стъпало. Пред Бога всички народи са непослушни – всеки народ преследва своите лични интереси, а не интересите на Божието Царство. Така е било, така е и днес, но бъдещето носи новото. Всеки човек, всеки народ първо ще има предвид интересите на

Бога, а после своите. Всеки ще разбере, че това, с което разполага, не е негово. Слънцето, от което се ползваме, наше ли е? Растенията, цветята, камъните, въздухът и водата, от които се ползваме, наши ли са, Земята наша ли е? Ние сме дошли на Земята като наематели и Бог ни изпитва: и както живеем, това ще ни се въздаде. Някои желаят да победят германците, други – англичаните, трети – руснаците. Защо желанието на хората е различно? Аз бих желал Любовта да победи, бих желал Мъдростта да победи, бих желал Истината да победи; аз бих желал животът, знанието и свободата да победят, бих желал движението, учението и работата да победят. Когато Любовта победи, животът ще дойде; когато Мъдростта победи, знанието ще дойде; когато Истината победи, свободата ще дойде. Това е истинската победа, тая победа трябва да пожелаем всички. Ако човешкото победи, какво ще придобием? Едни ще бъдат потиснати, а други – свободни. Това не е победа.

Светските хора имат право да разчитат на себе си, те имат право да мислят, както искат, но духовните хора не могат да мислят като тях. За духовните хора е не само погрешно да мислят криво, но е и грешно. Ние трябва да се молим да дойде светлината, да изгрее тоя ден. Светлината трябва да озари всички народи, за да съзнаят, че пътят, по който вървят, не е прав. Те трябва да разберат, че методите, с които си служат, не са човечни. Ако двама души искат да се бият, нека се замерват с ябълки. Единият да подхвърли една ябълка, другият да подхвърли една ябълка – и който може да удари с повече ябълки, той ще излезе победител. Ще кажете, че е глупаво хората да се бият с ябълки. А да се бият и убиват както сега, е умно, така ли?! За предпочитане е да воюваш с ябълки, отколкото със сегашните оръжия.

Сегашните хора лесно се обиждат. Не са се отнесли с нужното внимание към някого – и той веднага се възмущава. Казва: „Знаете ли кой съм и откъде уда? Знаете ли на коя държава съм посланик?“. Ако си посланик на една държава, трябва да зачиташ законите ѝ – тогава и

тя ще зачита твоите права. Следователно и ние, като дохождаме на Земята, трябва да зачитаме нейните закони. Само така тя ще зачита нашите права, само така ще има правилна обмяна между Земята и нас. Какво виждаме днес? Срещат се двама души, не се познават, а се критикуват. Не е лошо да критикуваш, но ако познаваш нещата. Какво означава думата *критика*? Тя е съставена от две думи: *крие* и *тика*. Значи критикът крие и тика нещата напред. Критикът скрива истината, а вади логическото заключение напред: той ще доказва, че някой е прав, защото бил обиден. Какво представлява обидата? Муха, която безпокои човека. Той може лесно да се справи с мухата: достатъчно е да духне – и ще се освободи от нея. Ако не вложиш мисъл и чувство в духането, нищо няма да постигнеш.

Един наш познат от търновските села, крайно религиозен, решил да опита силата си, да види доколко е напреднал. Като се разхождал край селото, видял един бик между говедата и си помислил: „Ще хвана бика за рогата и ще му заповядам да не реве“. Приближил се до него, хванал го за рогата и му казал: „В името на Господа Исуса Христа, заповядам ти да мълчиш!“. С едно мръгване бикът го повалил на земята. Говедарят видял какво става и веднага дошъл на помощ на нашия познат. Ако не беше говедарят, апостолът нямаше да остане жив. Питам: трябва ли човек да се бори с бик, за да опита силата си? Бикът нека си реве, неговото място е между говедата. Нека си пасе спокойно, а ти мини край него, без да го закачаш.

Казвам: не се занимавайте със злото в себе си, не го пъдете – не е ваша работа да се борите с него. Само Любовта може да се бори със злото, само Мъдростта може да се бори със злото, само Истината може да се бори със злото. Ако Любовта, Мъдростта и Истината не могат да ви спасят от злото, никаква сила не може да ви помогне. Любовта, Мъдростта и Истината са сили, които излизат от Бога и работят за нашата свобода. Трябва да приложим Любовта за основа, за да освободи живота; да приложим Мъдростта за основа, за да приемем знанието;

да приложим Истината за основа, за да станем свободни. Ако не приложим Любовта в живота си, никакво знание, никаква свобода не можем да придобием.

Знание е нужно на съвременните хора, за да разбират какво място да заемат, какви връзки да правят помежду си. Тръгнеш с някого, сложиш го от лявата си страна, а той заема дясната; сложиш го надясно, той заема лявата страна. Той не разбира, че ако върви отляво, ще изгуби разположението си. Много пъти съм правил опити със своите приятели, но те като не разбират какво правя, постъпват по своему. Не е безразлично дали ще вървиш от лявата или от дясната страна на човека. Някой седне на края на трапезата и се чувства обиден. Повечето хора се борят за първите места. И във времето на Христа двама от учениците Му, Заведеевите синове, пожелаха един от тях да седне отляво на Христа, а другият – отдясно. Който иска да седне отляво или отдясно на Христа, трябва да има знание. Правило е: ако умът работи повече в човека, тури го от лявата си страна; ако сърцето му работи повече, сложи го от дясната си страна. Ако не спазвате тия правила, често ще изпадате в противоречия.

Дясната страна на човека е свързана със светлината, а лявата – с топлината. Някои хора обичат топлината, а други не обичат да стоят на топло. Който обича топлината, трябва да стои надясно, където е светлината. Който обича светлината, има права мисъл; той трябва да стои наляво. Само така ще се оправят работите. Сърцето има нужда от помощта на ума, а умът – от помощта на сърцето. Умът и сърцето се нуждаят от помощта на душата и на духа. Духът следи, наблюдава какво прави човек и тихо му нашепва: „Не постъпваш добре“. Ако постъпва добре, пак му нашепва: „Добре постъпваш“. Колкото и да се оправдаваш за постъпката си, той казва: „Нищо не те оправдава“. За колко трябва да продаваш стоката си? Колкото струва, толкова ще я продаваш – нито повече, нито по-малко. Защо ще преувеличаваш нещата? Ще продаваш крушите или ябълките

толкова, колкото струват. Тежка, хубава била крушата. Колкото и да е голяма една ябълка или круша, ще тежи 200–300 грама – не тежи един килограм.

Понякога и Природата, когато възпитава, увеличава или намалява нещата. Обаче човек трябва да има ясна представа за нещата, да ги вижда такива, каквито са в действителност. Всеки трябва да се вслушва в ума и в сърцето си, да не излиза от рамките на своето естество. Какво правят сегашните хора? Те не слушат ума, сърцето и душата си – и очакват да излезе нещо особено от тях. Това е невъзможно: нищо не може да стане повече от това, което Бог е създал. Той създаде света – какво повече може да направи човекът? Бог е работил милиарди години за създаването на света, и още милиарди години ще работи върху него. Това не се иска от човека – търпение се иска от него. Трябва ли да свършиш една работа за един час – не скъсявай времето, нито го увеличавай. Ако скъсиш или увеличиш времето, работата няма да се свърши добре.

Едно се иска от човека: всяка мисъл, всяко чувство и всяка постъпка да произтичат от Любовта, от Мъдростта и от Истината. Тогава и той ще се ползва от мисълта, от чувството и от постъпката си, но и окръжаващите ще се ползват. Както аз се ползвам от хубавата вода, така и околните ще се ползват; както аз се ползвам от чистия въздух, така и околните ще се ползват. Посрецайте светлината с любов, за да се ползвате от нея. Ще кажете, че Слънцето грее силно. Не гледайте Слънцето, когато грее силно – гледайте го сутрин, когато изгрява. При това има особен начин за възприемане на слънчевата светлина, не само чрез очите. Малко хора могат да използват правилно светлината, въздуха и водата, повечето хора дишат само с дробовете си. Има и друг начин на дишане – чрез астралното тяло, или чрез етерния двойник. Съветвам едного да прави шест вдишки, шест задържания на въздуха и шест издишки. Той ме пита не може ли да са по-малко от шест; друг ме пита не може ли да са повече от шест. Първият иска да съкра-

ти дъщерките, вторият иска да ги увеличи. И двамата не разбират правилно закона за дъщерките. Аз взимам числото шест като число на Венера, за да смекчи нещата – всичко да става по пътя на най-малкото съпротивление.

При Любовта нещата стават с най-малки разноси; въвн от Любовта разностите се увеличават. Любовта не обещава големи резултати: тя започва с малки величини, с малки семенца, които поставя при благоприятни условия. В скоро време те порастват, стават големи дървета, които дават изобилно плод. Който прави големи къщи, той не се движи по закона на Любовта – друг закон го ръководи. Без любов няма живот, няма знание, няма свобода; без любов няма движение, няма учение, няма работа.

Какво представлява Любовта? Разумно отношение на Бога към нас. Чрез това отношение ние възприемаме Божията мисъл, Божието чувство, Божията сила. „Какво носи Любовта за човека?“ Тя носи всички права, дава истинска свобода. Чрез Любовта човек определя своето синовно отношение към Бога. Откажеш ли се от Любовта, ти губиш правата си, губиш свободата си, губиш синовното си отношение към Бога и ставаш слуга. На слугата се плаща, а на сина се отговаря с любов; синът става наследник на баща си. И слугата, и синът са на мястото си, но всеки трябва да знае своето място, своите права и задължения. Ако искате да станете наследници на Любовта, ще работите по нейните закони; ако искате да ви плащат, ще станете слуги.

Казвам: отворете покрива на вашата къща, за да се освети тя. Има къщи, които не се осветяват добре – прозорците им са малки. За да се осветяват както трябва, отворете и покрива им. Бих желал и вашите глави да се осветяват не само чрез очите, но и чрез покрива ви. Човек е на прав път в живота си, когато започне да приема светлината и от горната част на главата си. Ония от вас, които желаят да работят съзнателно, нека направят опит да видят колко мисли, колко чувства и колко постъпки се възприемат по пътя на Любовта. Всеки трябва да знае за себе си колко от неговите мисли и

чувства се възприемат и прилагат с любов. Кажеш ли, че някой е лош, ти не живееш по закона на Любовта: от гледището на Любовта няма лоши неща в света. Ако яденето, което ядеш, е горещо и изгори устатата ти, то ли е лошо, готвачът ли е лош, или ти сам си виновен за това. Погрешката е в готвача, ако не те е предупредил; погрешката е твоя, ако ядеш бързо, обаче яденето е добре сготвено.

Това, което хората наричат зло, не е нищо друго освен горещо ядене. Не бързай, почакай малко да изстине яденето – и тогава яж. Казват за някого, че е много студен човек; за друг казват, че е много горещ. Вината е в ръката. Ако ръката ти е студена, не се ръкувай с хората, докато не се стоплиш; ако ръката ти е гореща, не се ръкувай, докато не се разхладиш; ако ръката ти е влажна, пак не се ръкувай, докато не се изсуши. Не е добре ръката на човека да бъде много суха. Ръката на болния е или гореща, или студена. Следователно ако и твоята ръка е много гореща или много студена, това показва нездравословно състояние.

Кое е естественото състояние на човека? Естественото състояние на човека изисква светъл ум и топло сърце. Не е естествено сърцето на човека да изстива, не е естествено умът му да потъмнява. Избягвайте студенината на сърцето, избягвайте тъмнината на ума. Не яжте много гореща храна, не яжте и много студена храна. Спазвайте тия правила, за да бъдете здрави, богри и силни.

17 октомври 1943 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ПЛОДОВЕТЕ НА ДУХА

Първо послание към коринтяните, 13. глава.

В 13. глава от Първо послание към коринтяните се говори за плодовете на Духа. Любовта е плод на Духа. Всеки плод има смисъл, когато се яде; следователно и Любовта се осмисля, когато се яде. Ако Любовта не се яде, тя не принася никаква полза. Като изядеш един плод, той трябва да се асимилира, да проникне в кръвта, за да даде добър резултат. Където животът се развива правилно, там резултатите са добри.

Често се говори за бита на един народ. Думата *бит* има две значения: бият някого с тояга и казват, че моя човек е бит; говори се и за бита на някой народ. Под *бит на народа* се разбира сбор от неговите нрави и обичаи. Битият човек и битът на народа са две различни понятия. Боят плаши хората, но всъщност от боя са излезли много блага. Не е страшен боят, но трябва да знаеш как да биеш. И светлината бие, и въздухът бие, и водата бие, но боят на светлината е милване, боят на въздуха е милване. Понякога въздухът се гневи и тогава не милва, но удря – тогава той къса листа, чупи клончета, изкоренява дървета. Ако светлината на Слънцето те бие, рагвай се, защото човек ще станеш.

Едно се иска от човека: да разбира нещата правилно. Колкото и да се разбират нещата правилно, все има нещо неразбрано за човека. Ако се вгледате в религиозния живот на човека, и там ще намерите нещо неразбрано; ако се вслушате в езика на детето, и там ще намерите нещо неразбрано. Малкото дете вижда запалената свещ, сочи с ръка към нея, говори нещо, но никой не го разбира. След това то туря пръста си в свещта и се опарва. Като се опари два-три пъти, майката го предпазва да не слага

нак пръста си в свещта, като му казва *гъш*. Чуе ли тая дума, то разбира вече значението ѝ и не пипа свещта. И възрастните, като не разбират значението на думата *гъш*, не се пазят от опарване.

Не слагай пръста си там, гето не трябва. Любовта учи човека къде да пипа и къде да не пипа. Хората отсега нататък трябва да се заемат с изучаването на Любовта. За коя любов говоря? Не говоря за обикновената любов, която започва с много обещания, а с малко дела. Младият момък обещава на момата цял свят, а накрая и групи не ѝ дава; той обещава на момата да се жертва за нея, но като умре тя, казва: „Всичко се свършва вече. След гроба няма живот, нямам никакви задължения“. Той гледа час по-скоро да я погребее, тя да си отиде, отдето е дошла. В първо време момата е божество за него; щом умре, става обикновено същество. Оня, когото заравят в земята и който остава там за дълго време, не е никакво божество – той отива на оня свят да се пречисти. Както момъкът постъпва с момата, така и момата постъпва с момъка. След това всички хора говорят за добър живот.

Мнозина проповядват, че трябва да се живее добре, да бъдем добри, да се обичаме. Това не е проповед. Любовта трябва да я слушате, както слушате видния цигулар или певец на сцената. За Любовта не се говори: колкото и да се говори за нея, все неразбрана остава. Какво ще разбереш за музиката, ако само се говори за нея? Ако слушаш музика, колкото и да не си музикален, все ще разбереш нещо. Остане ли само да слушаш какво говорят за музиката, трябва да бъдеш много музикален, за да разбереш нещо. Само оня може да говори за музиката, който я носи в себе си. Той трябва да говори музикално, да взима тоновете вярно и всяка дума да бъде на мястото си. Никакво двусмислие не се позволява в думите на говорителя: всяка дума, изказана от него, трябва да има само едно значение. Ако някой каже, че е гладен, жаден или болен, ние разбираме само едно нещо. Каже ли някой, че е здрав, добър или силен, пак разбираме едно нещо. Кои човек е силен? Силен е най-умният, най-добрият човек. Силата е

резултат на ума и на сърцето, т.е. на светлия ум и на доброто сърце.

Често се говори за Истината и за Мъдростта. Никой не може да придобие Истината, ако не разбира Любовта; никой не може да придобие Мъдростта, ако не разбира живота. Ти не можеш да разбереш светлината, ако нямаш свобода. Свободата е резултат на живота и на знанието. Животът не може да се прояви без свобода, и свободата не може да се прояви без живота. Значи свободата е условие за проява на живота и животът е условие за проява на свободата; обаче и като си свободен, и като не си свободен, ти ще живееш. Когато турят някого в затвор, свободен ли е? Той не е свободен, но живее. И затворникът живее, и свободният живее; разликата между двамата е само в това, че затворникът очаква времето, когато ще го пуснат на свобода. Смъртта е затвор, а животът – свобода. Най-лошият затвор в Битието е смъртта. Кой може да избави човека от моя затвор? Животът.

*Ако говоря с човечески и ангелски езици,
а любов нямам, ще съм мед, що звънти,
или кимвал, що дрънка. (1. ст.)*

Ако съм най-доброто дърво в света, а плод нямам, нищо не съм. Ако съм най-хубавият хляб, а никой не ме яде, нищо не съм. Ако хората ме ядат, това показва, че съм хубав, доброкачествен хляб. Добротата на хляба не е в неговата външност, но в съдържанието му.

*Ако имам пророчество и зная
всичките тайни и всяко знание,
и ако имам всичката вяра,
щото и гори да премествам,
а любов нямам, нищо не съм. (2. ст.)*

Любовта се отличава от всички добродетели като пръв плод на Духа. Без любов никаква добродетел не може да се прояви.

*И ако раздам всичкия си имот
за прехрана на сиромасите,
и ако предам тялото си на изгаряне,
а любов нямам, нищо не се ползвам. (3. ст.)*

„Любовта дълготърпи“ – търпението е първият плод на Любовта; „Благосклонна е“ – вторият плод; „Любовта не завидва“ – третият плод; „Любовта не се превъзнася, не се гордее“ – това е четвъртият плод.

А сега остават тези трите –

вяра, надежда и любов,

но най-голяма от тях е любовта. (13. ст.)

Много се говори за Любовта, но тя малко се прилага. Тая е причината, защото хората се отегчават от говоренето. Ако не искаш да се отегчаваш и да отегчаваш другите, не слушай да ти говорят едно и също нещо; и ти не говори едно и също нещо. Приемай и слушай само онава, от което имаш нужда; яж само когато си гладен. За какъв глад се говори? Ние не разбираме само физическия глад. Може да си гладен за живот, но животът е разбран и осмислен само при Любовта. Без любов животът няма смисъл, и без живот Любовта няма смисъл: като се проявява, животът изявява Любовта. Някои се възмуцават, че животът не протича както те искат. Това е невъзможно. Защо? Те са още деца в разбирането си.

Събрали се керемидчия, градинар и жътвар и отишли заедно при Господа да молят за хубаво време. Керемидчията пожелал сухо време, за да се сушат керемидите му; градинарят пожелал дъжд, за да се напоят градините му; жътварят поискал ясно и топло време, за да узрее житото му, та по-скоро да го ожъне. Господ им отговорил: „Вие искате едновременно три различни неща. Съгласете се помежду си кое желание да задоволя първо и тогава елате повторно при Мене“. Ако времето е сухо, градинарят ще остане недоволен; ако е дъждовно, керемидчията ще роптае. Правилно разбиране е нужно на хората.

Казвате, че искате да живеете в мир и съгласие. Не е лошо това, но за мирен живот са нужни условия. Не е лошо да вали дъжд, не е лошо сухото време, не е лошо и чистото ясно небе, но времето трябва да се сменя, а човекът да е готов всеки момент да се ползва от него. Устойчивост и издръжливост се иска от хората. Ако човек боледува, трябва да знае защо боледува; ако гладува, трябва да знае защо гладува. Как ще разбереш положение-

то на болния, ако никога не си боледувал? Как ще разбереш състоянието на гладния, ако никога не си гладувал? Трябва някога да боледуваш, за да знаеш какво нещо е болест; трябва да гладуваш, за да познаваш глада; трябва да жадуваш, за да познаваш жаждата. Трябва да опитаеш безпаричието, бедността, за да влизаеш в положението на бедния и на страдащия. Докато е в утробата на майка си, детето е обвито в царска мантия, в тънко було; цом се роди, свалят мантията му и го пуцат голо в света. Докато е в утробата на майка си, детето е свързано с нея, тя го храни; цом излезе от утробата ѝ, отрязват пъпа му и скъсват външната връзка с майката. Тая връзка помага при дишането на детето. Като се скъса връзката, детето започва да диша само и заплаква.

Ще кажете, че знаете как се ражда детето, не е нужно да ви се говори. Много неща знае човек, но и много неща не знае. В ранната си възраст, когато се занимавах с музика, слушах видни музиканти, имах мнение за тях. Технически не разбирах всичко, но вътрешно разбирах музиката, виждах къде е силен музикантът и какво му липсва. Като започнах да свиря, разбрах какво именно липсва на музиканта, разбрах къде се крие мъчнотията в свиренето. Достатъчно беше някога да тегля само един лък, за да разбера, че нещо не ми се поддава; друг път с едно теглене на лъка излиза нещо хубаво. Това показва, че и при свиренето има специално време, наречено музикално време. Изкуство е да знаеш кога времето е музикално – и тогава да свириш. Ако за мен времето не е музикално, аз ставам слушател, а други свирят; ако за мен времето е музикално, аз свиря, а другите ме слушат. Слушате някого да свири и казвате, че той има добър тон.

Какво представлява тонът? Трептение. Трептението е форма, начин за изразяване на музиката, а не е тон. Под *тон* разбираме разумното начало в свята. Тонът трябва да има първо посока на движение. Тая посока води към някакъв разумен център. На кого ще свириш? На някое разумно същество – на канара няма да свириш; ще свириш на същество, което дава отзвук на твоето свирене. Тонът се нуждае от среда, през която да минава. Средата

трябва да бъде чиста, спокойна, тиха. Добър проводник на тона е етерът. Тонът се нуждае още от чистота. Казвате за някой музикант, че има чист тон. Чистият тон преодолява всички противоречия. Значи основен, истински тон е тоя, който има посока на движение, среда и чистота.

В духовно отношение основният тон на живота е Любовта. Без любов тон не може да се произведе, без вяра не може да се произведе, и без надежда не може да се произведе. Тренианията на основния тон на Любовта са много силни, и през етера те се разнасят по целия свят. Когато аз пея на Земята, и най-малката звезда във Вселената чува моята песен. Ще кажете, че това е теория. Не, това е факт. Под *звезда* разбирам всяко разумно, музикално същество. Няма музикално същество в света, което да не се вслушва във всеки тон, отдето и да иде той. Понякога ти си радостен, без да знаеш причината. Радостта ти се дължи на музиката, която възприемаш от Слънцето: някое същество от Слънцето пее, а ти слушаш.

Следователно всяка радост е резултат на възприемането на хармонични тонове от пространството, всяка скръб е резултат на възприемане на дисхармонични тонове от пространството. Дисхармонията гразни ухото, а гразненето причинява мъчение и скръб. Когато опитният капелмайстор махне с пръчицата си, дисонансът се превръща в хармония: ние казваме тогава, че скръбта се е превърнала в радост. Да любиш един човек, това значи да му пееш. Не можеш да обичаш човека, ако не му пееш. Това се забелязва навсякъде в живота. Проследете промяната, която става с някои упорити деца, когато пораснат и се влюбят. Момчето е било своенравно, мрачно, неотзивчиво, но щом се влюби, става весело, по цял ден пее; и момчето като се влюби, става приветливо, услужливо, припява си, започва да се гизди, да мисли за своята външност.

Мнозина се запитват дали в тяхното сърце има условия за Любовта. Достатъчно е да граснете първата клечка кибрит и да опитате може ли да се запали огънят на вашето сърце. Щом се запали огънят, никой не е в

състояние да го угаси. Колкото майки и бащи да са правили опити да изгасят огъня в сърцето на своите синове и дъщери, не са успявали. Не се опитвайте да гасите Божествения огън! Видете ли, че гори, оставете го да върви в своя път. Не се стремете да изгасите Слънцето, не се стремете да изгасите звездите! Това е огън, който нито се пали, нито се гаси, той е най-приятният огън в света. „Заслужава ли даден човек моята любов?“ Няма човек, нито живо същество в света, което да не заслужава да бъде обичано. „Грешен е моя човек, не заслужава да бъде обичан.“ И грешникът заслужава да се грее на Божието слънце. Слънчевата любов изпраща еднакво своята светлина и топлина на всички живи същества на Земята. То грее и топли еднакво гълъба и змията, тигъра и овцата; за него няма достойни и недостойни същества.

Съвременните хора трябва да се освободят от своите ограничени разбирания и морал. Лесно се казва, че моя или онай човек е лош. Какво всъщност е лошавината, кой човек е лош? Лошавината не е външно качество. Лош ли е моя, който обича да яде чесън? Устата му дълго време мирише на чесън. В приказките от *Хиляда и една нощ* се разказва за една царска дъщеря, в която се влюбил царският син, но по една малка причина не могли да се разберат и се разделили. Той обичал да яде чесън. Един ден, когато трябвало да се срещне с нея, той хапнал малко чесън, но миризмата му не могла да избегне от чувствителното обоняние на царската дъщеря, която органически не я понасяла. Възмутена от поведението на своя възлюбен, тя го изпъдила от дома си. В кого е вината? И в двамата. Царският син трябваше да знае дали неговата възлюбена обича чесън, или не. Ако не обича, трябваше да се откаже от желанието си да яде чесън, особено когато се среща с нея. Тя казала: „Не искам мъж, който не се съобразява с моите желания“. И царската дъщеря трябваше да отстъпи, да изтърпи първия път, докато дойде до едно разбирателство със своя възлюбен.

Хората изобщо не обичат нечистите работи. Добре е това, но те трябва да се пазят еднакво и от външната,

и от вътрешната нечистота. Любовта не търпи никаква нечистота. Тази е причината, дето влюбените обичат да се мият и чистят: те се обличат хубаво, с чисти грехи, пишат си писма на бяла или розова хартия с красив почерк. Ще кажете, че това са глупави, младежки работи. Не е така: цяла философия, цяла наука има в любовните писма на младите. Момъкът пише на момата: „Ти си божество за мен. Откакто те видях, цял свят се отвори пред очите ми. Живея с радост, с надежда за светло, велико бъдеще“. Докато я обича, той разкрива сърцето си пред нея и тя се радва, чувства се щастлива; щом престанат да се обичат, светът се разрушава пред тях и двамата стават нещастни.

Питам: какво ще стане с нас, ако Бог се оттегли или ни напусне? Слънцето, звездите, Луната ще изгаснат; гърветата и цветята ще изчезнат пред очите ни, красотата на Вселената ще изчезне, животът ни напълно ще се помрачи. Тъй щото ние живеем, защото Бог е в нас. Ако Той се оттегли от нас, веднага ще дойдат нещастията и смъртта. Всесилен е Бог, в един момент може да разруши цялата Вселена, но никога няма да направи това. Той никога няма да ни постави на ненужни страдания; Бог има желание да ни учи, да разберем защо живеем и защо е създаден светът. Всичко, което Той е създал, е ценно.

Не се противете на Божествения порядък. Друг е въпросът, ако се натъквате на човешкия порядък. Дойдете ли до Божествения свят, там не се позволява да влезе човек с обувки, с немити ръце и крака, с нечисти грехи. Ще измиете лицето, ръцете и краката си три пъти, ще облечете нови, чисти грехи, ще обуете нови обувки и така ще влезете в Божествения свят. Ще внесете в ума си чисти, светли мисли, в сърцето си – чисти, благородни чувства, и така ще влезете в Божествения свят. Когато хората изучат законите на моя свят и заживеят по тия закони, светът ще се превърне на рай – никаква война няма да съществува. И тогава, като се помолите на Бога, Той веднага ще прекрати войната.

Днес всички се питат кой ще победи в сегашната война. Казвам: майките и бащите ще победят. Ония ми-

лиони хора, които умряха на бойното поле, трябва да се преродят – това ще направят майките и бащите, а не воюващите. Майките и бащите, братята и сестрите ще оправят света и ще освободят узнетените и нажалените. Трябва да се създаде ново поколение, нови синове и дъщери. Това ще направят всички майки и бащи: руските майки и бащи, английските майки и бащи, японските и германските майки и бащи – всички майки и бащи по лицето на Земята, те ще победят. С други думи казано: Божественото ще победи, то ще оправя света. Майката е символ на Любовта, бащата – на Мъдростта. Значи Любовта и Мъдростта от една страна и Истината – от друга, ще победят света и ще го оправят. Това, което руши и разваля нещата, не е Божествено.

Сега се говори за правда в света. Какво струва правдата без Любовта? Тя има отношение към живота до толкова, доколкото Любовта се изявява. Праведен е оня, който изявява любовта си в живота, т.е. който служи на Бога. Казано е в Писанието: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичката си сила“. Кой може да люби така? Силният, здравият, умният и добрият човек: той има любов в себе си и каквато работа започне, може да я свърши. Може ли да проповядва Словото Божие? И това може, защото разполага с различни методи. Вместо да говори на хората, той може да свири. Да свириш с любов – под това разбирам проява на съзнателния живот. За моя живот е потребна светлина, топлина, свобода и сила. Любовта е майка на моя живот, Мъдростта – негов баща, а Истината – негова възпитателка.

Съзнателният живот подразбира жертва, която почиства на закона на даването. Какво ще даде на хората невежият, на какво ще ги научи? Как ще свири той, като не разбира това изкуство; как ще оре, като не знае какво нещо е орането? След всичко това той се осмелява да каже, че е изорал нивата си. Изорал я е благодарение на воловете и на ралото си. Воловете теглят ралото, то прави браздите, а той казва, че сам е изорал нивата си. Не се говори така. Друг казва: „Аз мога да любя“. Какво

значи да любиш? Да любиш, това значи да предаваш на ближния си богатата, които си приел, така чисти, каквито са били.

Ти носиш един плик от Господа до своя близен, но искаш да знаеш какво има в него. Отваряш плика и започваш да четеш. Това не се позволява – само оня има право да чете писмото, който го праща. Следователно ти ще го предадеш, без да се подгадеш на изкушение, и ще се радваш, че си изпълнил задачата си правилно. Тогава и двамата ще се радват: оня, който носи писмото, както и оня, който го получава. Ти не можеш да се радваш, ако Слънцето не изгрява. Изгряващото Слънце е писмото, което всеки ден се отваря и прочита от оня, който отива да го посреща. Като залязва, Слънцето затваря писмото си и то отива да се чете на друго място. Когато изгрява и залязва, Слънцето разнася писмото по целия свят – да го четат всички и да видят какво Бог е вложил в него. Всички блага идат от Слънцето.

Мнозина не разбират Писанието и казват, че човек не трябва да се покланя на нищо. Покланянето подразбира влюбване. Не трябва ли човек да се влюбва? Той все ще се влюби в нещо, все ще напише едно любовно писмо. Слънцето чете любовните писма на хората и ги носи по света, като казва: „Ето я Любовта“. Като грее, Слънцето говори за Любовта... И човекът като Слънцето трябва да изявява Любовта, която е вложена в него. Като изявява любовта на своя ум, на своето сърце и на своята воля, човек трябва да знае, че изявява Любовта на Оня, Който живее в него. Изявявайте Бога в себе си и не мислете, че няма подобни на вас. Подобни на тебе има много, но подобни на Бога няма. Естествено е да има подобни на тебе. Защо? Защото ти се оглеждаш в ближния си като в огледало. Ако се гледаш в едно огледало, ще видиш само един образ – само лицето си; ако искаш да видиш гърба си, ще вземеш две огледала. Колкото повече огледала имаш, толкова повече образи ще получиш. Така ще се оглеждаш от всички страни.

Който не разбира закона на отражението, казва, че едно огледало е достатъчно. Не е достатъчно едно огле-

дало, най-малко две огледала са нужни: в едното ще видиш лицето си, в другото – гърба си. Когато стрижат косата на някого, пак употребяват две огледала. Остане ли само с едно огледало, човек трябва да се задоволи с това, което бръснарят каже. Щом и той вземе едно огледало в ръката си, ще види как е остриган отзад. Не разчитай само на думите на бръснаря – често неопитни момчета могат да те направят за смях. Разправяше ми един стар човек как го остригало едно младо, неопитно момче. Взело ножиците и стригало, дето му попадне. Като се погледнал старият в огледалото, уплашил се: на места косата му била по-дълга, на места – по-къса, а някъде до кожата била остригана. Момчето кълцало с ножиците, както му попаднало.

Като наблюдавам проявите на любовта на сегашните хора, виждам как се кълцат едни други. Като не знаят да стрижат, те взимат ножиците и режат, както им попадне. Така те накълцват умовете и сърцата си – не знаят да стрижат. Като се научите да стрижете, тогава прилагайте изкуството си; като се научите да говорите музикално, по любов, тогава говорете. Докато не сте научили едно изкуство както трябва, не бързайте да се проявите. Аз разбирам добре музиката и въпреки това не пропускам случая да слушам видни музиканти и певци. Всеки музикант влага нещо особено в музиката, което заслужава да се чуе. Всяка певица има нещо особено в пеенето: една се отличава по своя тембър, друга – по мекия си и чист тон. Има певици, които влагат душата си в пеенето.

Човек може да пее и да свири добре, ако се свърже с разумния свят; той може да мисли и чувства правилно, ако се свърже с разумния свят. Като се свържеш с разумния свят, богатата на живота протичат по естествен начин. Ако не можеш да направиш тая връзка, ще пренасяш богатата на части, както носиш вода с кофи да поливаш градината си. Водата трябва сама да дохожда при тебе, да тече непрерывно. Остане ли ти да я пренасяш от едно място на друго, това значи да се натъкваш на мъчнотии и страдания.

Плодовете на Духа са Любов, радост, мир, дълготърпение, благост, кротост, въздържание. Радостта има отношение към ангелския свят, мирът – към човешкия свят, а дълготърпението – към животинския свят. Дълготърпението е слизане дълбоко в материята. Всички живи същества се нуждаят от благост, милосърдие, кротост, въздържание. Веднъж видях змия, хванала една жаба. Тъкмо се готвеше да я глътне, аз се приближих до нея и мислено ѝ казах: „В мое присъствие не позволявам да стават престъпления. Ще пуснеш жабата и ще продължиш пътя си“. Змията се опита да ми възрази, че дълго време е дебнела жабата, не ѝ се иска да я пусне, но най-после се съгласи – пусна жабата и се скри някъде между камъните. Ще кажете, че змията не може да говори. Аз говоря с духа, който е в змията, а не с нея. Змията е форма, в която се крие някакъв дух. Той разбра, че в мое присъствие не позволявам да се вършат престъпления. След мене той е свободен да прави каквото иска.

Първият плод на Духа е Любовта. Хората са дошли едва до опаковката на Любовта; те са далече от съдържанието на Любовта – от Божията Любов. Христос казва: „Както Ме е Отец възлюбил, така и Аз ви възлюбих“. Следователно ние не можем да познаем Любовта, докато не опитаме Любовта на Бога към нас. Много блага е дал Бог на хората, много любов е излял към тях, но те още не са Го познали, поради което са недоволни от живота. Бог вижда това, но търпи и чака времето, когато хората ще се пробудят. Бог е дълготърпелив и милостив, Той знае, че недоволството, мъчението и страданието са временни неща, само Любовта и Радостта са вечни. Казано е в Писанието; „Ще изтрия сълзите им и няма да помена греховете им“.

Старият свят заминава, нов свят се създава. Каквото става в света, всичко е за добро. Посаждаш един орех, който след време се пропуква и от него израства ново, младо растение. Вятърът огъва клоните на младото дърво, снегът ги навежда към земята, докато един ден дървото заякне и започне да устоява на всички несгоди и

ветрове. Който яде от плодовете на моя орех, трябва да благодари. Докато нашата любов не даде плод, както орехът, ние не можем да разберем Божията Любов. Христос казва: „Който Ме яде, той има живот в себе си“. Никой не може да яде Христа, но ще яде плодовете на Неговия живот. Следователно давайте на хората от плодовете на своята мисъл, на своите чувства и постъпки, за да ви разбират. Само така ще се радвате на плодовете си, както и на плодовете на своите ближни.

Изучавайте музиката, както аз съм я изучавал. Като изучавах музиката, намерих погрешките на музикантите и разбрах къде грешат. Питам ме свиря ли Бах, Бетовен или Моцарт. Аз намирам, че още не съм дошъл до тях: свиря някакъв Бетовен или Бах, но мой Бетовен, мой Бах. Въпреки това аз познавам класическата музика, зная откъде Бетовен е черпил своята музика. Аз се интересувам от истинския оригинал, а не от преводите, които музикантите са направили. Бетовен, Бах, Моцарт са направили сполучливи преводи. И аз свиря мои, оригинални работи; понякога правя преводи, по-близки или по-далечни от оригинала. Като работих върху музиката, намерих доста музикални времена, от които разбрах дали свиря правилно, или не. Когато попадах точно на музикалното време, достатъчно беше да посвиря 10–15 минути, за да се оправи времето: облаците се разпръсваха и небето ставаше чисто, ясно. Ако има голяма суша, пак свиря – тогава небето се заоблачава и дохожда гъжг. Със свиренето си мога да примирявам хората. Ако не мога да примиря двама души, които се карат и бият, значи не съм свирил хубаво. Доброто свирене е в състояние да подобри нещата, да премахне мъчнотииите и противоречията в пътя на всеки човек.

Същият закон действа и в Любовта. Някой казва: „Аз обичам“. Щом обичаш, всички противоречия в живота ти временно поне трябва да престанат; ако не изчезнат, ти не обичаш както трябва. Обаче има противоречия, които са необходими за развитието на твоя ум и на твоето сърце – те са на мястото си. Да бъдеш кротък и да не

вършиш никаква работа, това не е желателно. Каква работа ще свърши един слаб, хилав кон, на който ребрата се броят отдалече? Кротък е моя кон, не рита, но и работа не върши. За предпочитане е здравият кон, който рита, но върши работа, отколкото хилавият, който кротува и нищо не работи. Някои хора, като остаряват, стават кротки и добри, но нищо не работят. Това не е право: старият трябва да работи. Че е стар, че не може вече да работи, това не го оправдава. Дядото казва: „Когато бях млад, работех; сега ще почивам“. Като млад ти си вършил госта пакости и глупости, сега пък ще работиш, без да причиняваш на когото и да е пакости. На млади години си грешил, на стари години ще работиш и ще изправяш погрешките си.

Това е правило, което забелязах и при свиренето. Когато вземах някой тон неправилно, другите музиканти свиреха добре, чисто; ако някой от тях грешеше, аз свирех правилно. Дълго време упражнявах ухото си в слушане, докато схванах това съотношение между хората: те едни други се коригират. Като научих законите на музиката, и аз свирех добре, и другите музиканти свиреха добре. Така се създаде оркестърът – всички свирехме заедно. Когато капелмайсторът дирижираше, все се намираше някой да греша; щом отсъстваше капелмайсторът, никой не грешеше. Защо никой не грешеше? Нямаше кой да поправи погрешката. И да грешеше някой, погрешката минаваше незабелязано.

Много хора се отегчават от живота на Земята, искат да отидат в другия свят. Те не знаят, че и там ще работят. Ще ги поставят в оркестър и ще изискват от тях да свирят без погрешки – там оркестрантите свирят без капелмайстор. Там никой не се занимава с погрешките на другите – не искат да се петнят. И аз не обичам да се занимавам с погрешките на хората, за да не петня ума и сърцето си. Погрешките са кал, която се чисти мъчно. Докато има капелмайстори, всякога ще има противоречия и погрешки. Бог е допуснал противоречията, за да се изправят хората. Погрешките се изправят само

на Земята. Ето защо, когато някой ангел иска да изправи някоя своя погрешка, слеза на Земята в човешка форма; щом изправи погрешката си, отново се връща на Небето и заема мястото си между ангелите. Много ангели има на Земята, които са дошли да изправят погрешките си. И вие сте дошли на Земята да изправите погрешките си и да се научите да мислите, да чувствате и да постъпвате правилно. Само така човек ще оцени благата, които Бог му е дал. Велико нещо е да срещнеш човек, който цени благата, защото и той сам е благо за другите. Като любиш човека, и той ще те люби. Тогава неговото благо е твое и твоео благо е негово.

Какво представлява Любовта? Тя е пробен камък, тя е ключ, който отваря всички затворени врати. Прилагайте Любовта като поттик на своя ум и на своето сърце. Любовта е първият плод на Духа. Когато соковете на този плод проникнат във вашия ум и във вашето сърце, вие ще се освободите от противоречията на живота. Казано е в Писанието: „Дето е Духът, там е свободата“. Казано е още, че Истината освобождава човека. Истината е врата, през която Духът минава и носи свободата. Казано е: „Ще изпрати Бог Духа Си“. Когато Духът влезе във вас, ще роди първо Любовта. Щом приемем Любовта като плод на Духа, и ние ще се храним с нея, и окръжаващите ще се хранят.

Сега аз прочетох 13. глава от Първо послание към коринтяните, а вие прочетете 5. глава от Посланието към галатяните, за плодовите на Духа. Работете съзнателно върху себе си, без да се самоосъждате. Ако направите една погрешка, радвайте се; като я изправите, радвайте се два пъти повече. Самоосъждането не е Божествено качество. Понякога причината за погрешките е въвн от човека. Някой иска да каже нещо на приятеля си, който е далече от него. За да се чуе гласът му, той трябва да вика, защото външната среда е шумна. Като вика много, гласът излиза нехармоничен, а въвн всяка дисхармония има някаква погрешка, нещо фалшиво. Кой е виновен за тая погрешка: оня, който говори, или шумът въвнш-

ната среда? Големият шум се дължи на грубата среда. Ти викаш, кряскаш, за да те чуят – и ако никои не те чуе, ставаш нервен, гневаш се; после се извиняваш, че си нервен.

Какво нещо е нервността, кога е нервен човек? Когато има да плаща дългове, а няма с какво да ги плати. Бръкне той в джоба си, нищо не намира. Богатият бръкне в джоба си и веднага вади, колкото му трябва. И бедният, и богатият не са на прав път: те не трябва да чакат последния момент да си платят дълга, но два-три дена преди срока да отидат при своя кредитор и да се изплатят. Не чакайте кредиторът да ви търси, но вие идете при него да оправите сметките си. Ако си беден и не можеш да платиш дълга си, помоли се на кредитора да отложи плащането. Той ще чуе молбата ти, но ти трябва да бъдеш внимателен, да не го караш да те търси в дома ти и да се връща назад празен.

Законът е същият и при изправяне на погрешките. Като направиш една погрешка към някого, не чакай той човек да дойде при тебе, тогава да се извиниш, но ти го намери, иди в дома му и там се извини. Като видя Бог, че хората не искат да се изправят, че не са готови да обърнат погледа си към Него и да искат извинение, Той изпрати Своя Единороден Син на Земята, за да им покаже пътя за примиряване. Хората могат да се примирят само чрез Любовта, те могат да се спасят само чрез Любовта – друг път няма; без любов нищо не се постига.

Казано е: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми, нямаме живот в себе си“. Всеки трябва да се храни от плодовете на Любовта. Само така ще се създаде нова Вселена, само така ще се придобие вечен живот.

Това е живот вечен, да позная Тебе, Единнаго истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил.

24 октомври 1943 г., 5 ч.с., София, Изгрев

НОВОТО НАЧАЛО

Псалом 23.

Апостол Павел казва: „Докаато бях дете, мислех по детински; щом станав мъж, напуснах детинското“. Наистина, човек трябва да напусне детинското. За кое детинско се говори? Има нещо детинско в човека, което той трябва да напусне, но има нещо детинско, което трябва да задържи в себе си за вечни времена. За това детинско Христос казва: „Царството Божие е на децата“. Детето носи в себе си възможностите и условията за растеж. Каква е разликата между детето и възрастния? Детето е семе, едва посято или още непосято. То не е изникнало, не се е разлистило, не е цъфнало, не е дало плод. Старият е узрял плод, който виси на дървото и чака или да го вземе някой, или да падне на земята. Ако го вземе някой, ще го опита и ще го познае. Ако никой не го вземе, ще падне на земята, дето го очаква смърт. Семката му ще се посади и след време ще израсте отново.

Каквото става на Земята, същото става и в невидимия свят. Привидно някои неща се губят, но всъщност няма загуба в Природата. Нещата само се видоизменят, но не се губят, нито се създават. Губи се нереалното, а реалното остава за вечни времена.

Какво виждаме в човешкия живот? Детето се ражда здраво и весело; то расте и става юноша, също весел и здрав. Колкото повече години минават, човек постепенно губи силите и здравето си и заболява. Каква е разликата между здравето и болезненото състояние на човека? Здравият е доволен от всичко: от яденето, от съня си, от водата, от въздуха, от хората, които го заобикалят. Болният е недоволен – нищо не може да го задоволи. Хапне нещо, неприятно му става; легне да спи, недоволен

е – обръща се на една, на друга страна, не може да заспи. Някой му говори, той не иска да слуша какво му се говори; окръжаващите го гразнят, дори приятелите му са неприятни. Здравият гледа на всичко като на реалност, болният отрича реалността: гето и да отиде, той се намира като в небрано лозе. Поговорката „Намирам се като в небрано лозе“ – в смисъл, че се намиращ в трудно положение, трябва да се коригира. Не е лошо да се намериш в небрано лозе – има какво да ядеш. Лошо е, ако се намериш в обрано лозе: там и да искаш да си хапнеш нещо, няма какво, че всичкото грозде е обрано.

Христос казва: „Ако не станете като децата, няма да влезете в Царството Божие“. Има нещо хубаво в детинството, което трябва да се запази до старини. Детското трябва да ни радва и в детинството, и в напредналата възраст. Приятно е на майката да има здраво, жизнерадостно дете – и който го види, да каже: „Прилича на майка си“. Не е приятно да видиш едно болно, хилаво, плачливо дете – и който го види, да каже: „Прилича на майка си“. Има деца своенравни, разглезени, по цяла нощ не спят – плачат, сърдят се, крещат. Те са генерали, управляват майка си и баща си – само техните заповеди се чуват.

Един наш познат доктор ми разправяше опитността, която имал със своето малко дете. Една вечер майката отишла на концерт, а детето оставила на бащата, той да се занимава с него. По едно време детето се събудило и започнало да плаче. Бащата го взел на ръце, разхождал го по цялата стая, но то не преставало да плаче. Сварил му кашичка, дал му да яде, то пак не преставало да плаче. Люлял го, песни му пял, приложил всички методи, които познавал като лекар – детето продължавало да плаче. Обърнал се за помощ към всички светии, които познавал – детето не млъквало. Понеже бащата се занимавал със спиритизъм, той викал духовете – и това не помогнало. Най-после му дошло на ума да прочете *Отче наш*. Щом прочел молитвата, детето млъкнало и заспало. Докторът казваше: „Никога в живота си не бях чел молитва така,

както в моя случай. Силна беше молитвата ми, затова даде резултат“.

Защо молитвата на хората не дава всякога резултат? Защото не е силна, не е искрена. Някой се моли, но вътре в него нещо кряска, не му дава покой. Такава молитва не е намясто. Докато нещо кряска и вика в тебе, мисълта ти не може да се предаде. Като заспало детето, бащата се успокоил и започнал да мисли какво му е дала тая опитност. Той познал силата на молитвата; от друга страна разбрал, че не е прав, когато се ядосал на жена си, защото е оставила детето на него. Нещо започнало да кряска и да негодувва в него, както в детето. Докато кресливото дете в него не млъкнало, и детето не млъкнало. С молитвата първо той се успокоил, а после – детето.

Сегашните хора се оплакват от страдания и нещастия. Коя е причината за страданията им? Еднообразието в живота. Те търсят щастието там, дето го няма. Хората търсят щастието в материалния живот: искат да бъдат добре облечени, добре нахранени, добре приети между другите; да имат файтон или автомобил на разположение. Искат да посещават театри и концерти, да бъдат млади, здрави, да не боледуват; да имат хубави къщи, добре мебелирани. Хубаво е всичко това, но на Земята такова щастие не може да се постигне. И да имаш всичко това на разположение, пак няма да бъдеш щастлив. Хората ще ти завиждат, ще се питат как си придобил това богатство; ще кажат, че с кражби си разбогатял. После кравите и овцете ще те съдят, че си ограл кожата им, остригал си вълната им, издоил си млякото им; и горите ще те съдят, че си ги изсякъл. При това положение можеш ли да бъдеш щастлив?

Човек може да бъде щастлив само при три случая: когато знае как да носи Любовта, Мъдростта и Истината. Другояче казано: трябва да знае как да постъпва с ума, със сърцето и с душата си. Умът ще му даде светлина, сърцето ще му даде топлина, а душата ще му даде сила. Без светлина, без топлина и без сила нищо не се постига. Това е все едно да живеете в красив свят с

хубави плодни градини, без да опитвате плодовете му; да минавате край чисти, буйни извори, но да ви е забранено да пиете вода; да влизате в големи, богати магазини, пълни със скъпи грехи, но да нямате право да си купувате; да обикаляте осветени салони, дето пеят и свирят видни певици и музиканти, но да нямате право да влезете вътре да ги слушате. Навсякъде има училища, университетите, дето се преподават различни науки, но вие нямате право да ги посещавате. Какво щастие е това?! Красив е светът, който ви заобикаля, но не можете да се ползвате от неговите блага.

Помнете: щастие то е в самия човек – в светлината на неговия ум, в топлината на неговото сърце и в силата на неговата гуша. Това щастие носи здраве и сила за човека. За да запази здравето си, а с това и своето щастие, той не трябва да допуска в ума си нито една отрицателна мисъл, а в сърцето си нито едно отрицателно чувство. Дойде ли една отрицателна мисъл до ума ви, оставете я вън. Колкото пъти и да хлопа, не ѝ отваряйте: мълчете си вътре и не питайте кой е там. Така на вратата ми хлопаше един стар човек, който продаваше яйца. Той беше 90-годишен дядо, носеше яйца само на мене, защото му плацах скъпо. Тогава яйцето струваше един-два лева, а аз му давах по десет лева на яйце. Понеже ценя малките неща, плацах му скъпо. Някога го оставях да хлопа, без да му отворя: чета, занимавам се и нямам време да отварям вратата. Той започваше да хлопа все по-силно, докато най-после или аз отстъпя, като му отворя, или той си отиваше. Така проверявах докога ще тропна и какво ще направи, ако не му отворя. Ще питате защо съм постъпвал с него така. Според мен той и аз сме едно. Той стои отвън, хлопа и мисли, че е нещо вън от мене; аз седя вътре и чета, но зная, че съм едно с него. Това означава, че добрите и лошите страни на хората се включват във всеки човек.

Представете си, че някой пее една песен. Всяка песен има свое ехо: каквато е била песента, такава е и нейното ехо. Ако не си пял добре, и ехото ще бъде такава. В

ехото слушаш себе си, но като не знаеш отде иде то, възмущаваш се, не си доволен от пеенето. Често ние сме недоволни от отражението на нещата и казваме, че това или онова не е правилно, не е хубаво. Така си пял ти. Пей хубаво, за да бъде и отражението хубаво; след това слушай да видиш какво ще бъде ехото. Изпей песента два-три пъти, докато сам бъдеш доволен от ехото; не се гневи на това, което сам си създал. Някой се гневи за нищо и никакво: върви по улицата, удари се в някой камък и се разгневи. Защо се гневи? Че камъкът се е изпречил на пътя му. Той трябваше да го махне от пътя си, още като го види отдалече, преди да беше се ударил в него.

Много неща има в света, които трябва да се сложат на местата им. За да поставиш нещо на неговото място, трябва да имаш подбудителна причина за това. Една от подбудителните причини в живота са парите. Даваш на някого 10 лева да свърши една работа – не иска да я свърши; даваш му 50 лева – пак не иска; даваш му 100 лева – започва да мисли да я свърши ли, или не; като му дадеш 200–300 лева, веднага свършива работата. Колкото повече плащаш, толкова по-добре се върши работата; колкото по-малко плащаш, толкова по-зле се върши работата. В духовния свят нищо не се плаща, там разменната монета е Любовта. Който не разбира този закон, счита, че като му направиш няколко добрини, си длъжен всякога да му правиш добро. Ако един път не му услужиш, сърди се; ако един път не му дадеш пари колкото иска, пак се сърди. Той не се задоволява с десетина лева – най-малко 100 лева иска. Ако му дадеш 100 лева, следния път иска 200; после иска 300 и постепенно увеличава. С малко не се задоволява и така те погледне, като че иска да каже: „Знаеш ли кой съм аз?“. Казвам: „Зная кой си, но ти не знаеш кой съм аз“. Като постъпвам по един или друг начин с хората, аз имам възможност да ги опозная. Ако и те изучават себе си, ще видят, че между всички явления и прояви в живота съществува известна зависимост: едно явление предизвиква друго.

Един виден професор по музика срещнал една бедна даровита мома, с хубав глас, но със слаба воля – сама

тя не могла да прояви своя талант. Професорът решил да ѝ помогне, той я взел под свое покровителство и със своята силна мисъл и воля успял да събуди в момата желание да пее. Тя започнала да пее и в скоро време се проявила като добра певица. Професорът тръгнал с нея из Европа да дава концерти. В присъствието на професора тя се проявявала отлично; но щом той отсъствал, тя не излизала на сцената. Един момък се влюбил в момата, но като виждал, че професорът я придружавал навсякъде, той започнал да ревнува – гледал на професора като на препятствие в своя живот. Един ден той успял да се качи на сцената и убил професора. От тоя момент момата престанала да пее.

Хората мислят, че певецът е самостоятелен, че не зависи от никого. Човекът е зависим – неговите прояви зависят от други същества. Щом се прекъсне тая зависимост, престават и проявите. Тая зависимост ние определяме с думите: „Идеал и връзка на човешката душа с Бога или с някое светло същество“. Човек трябва да осъзнава присъствието на светлото същество в себе си и да уповава на него. Прекъсне ли се тая връзка, животът се обезсмисля. Тъй щото, когато говорим за Любовта, разбираме именно връзката на човешката душа с Бога. Любовта на човека към Бога е първото условие за неговата проява. Значи любовта ми към Бога е условие, в което аз мога да се проявя; Любовта на Бога към мене е условие, при което Бог се проявява в мен. Трябва да се радваме, когато Бог се проявява в нас, защото и Той се радва, когато ние се проявяваме в Него. Да живееш добре значи да обичаш Бога. Без любов към Бога няма съзнателен живот.

Има две положения в живота: да обичаш или да те обичат. Кое от двете положения е по-добро? Добре е да обичаш, добре е и да те обичат. Първо Бог ни обича – нашата любов е последствие на Неговата. Началото на нещата е Божията Любов, краят е човешката любов. Казано е в Писанието: „Аз съм алфа и омега, т.е. начало и край на нещата“. След всеки край иде ново начало. Божията Любов подразбира начало на нещата, т.е. условие

за проява. Когато ние се проявяваме, в Бога се заражда ново начало. С други думи казано: нашият край е ново начало на Божиите прояви. Ето защо, когато човек започне да мисли, че няма какво да прави, иде новото начало. Вие сте изпратени на Земята като артисти, за да представите Божиите интереси. Като изиграете ролята си, ще слезете от сцената: други ще продължат ролите ви, а вие ще станете публика.

Когато се говори за Любовта, някой казва, че хората го обичат. Как познава това? Кое е вещественото доказателство, че някой ви обича? Той е досетлив, има предвид нуждите ви и всякога ги задоволява. Няма по-хубаво нещо от това, да даваш от любов. Важно е да даваш навреме. Само Бог дава така. Небето със звездите и слънцата е създадено за хората – да се учат и да се ползват от тях. Всичко, каквото хората са пожелали, Бог им го е дал. Какво се иска от тях? Да принесат от плодовете на благата, които са получили. Една светла мисъл, едно благородно чувство и една възвишена постъпка са плодове, които можем да принесем на Бога.

Казано е в Писанието, че Бог е възлюбил истината в човека. Под *истина* разбираме оценяването на всички възможности, вложени първоначално в нас. Който не ги оценява, не може да бъде доволен. Докато е дете, то не се радва на детинството си, но иска да порасне, да стане голям човек. Като порасне, вижда, че има много работа, която не може да свърши сам, и решава да се ожени. Той разчита на жена си и на децата си, очаква на тях, но остава излъган. Най-после казва: „Да се оженият децата, да останем с жената сами, тогава ще работим по-добре“. И тук остават излъгани – внучета трябва да се гледат: ту едното се разболе, ту другото – и те пак нямат време да помислят за себе си. Какво участие можете да очаквате при такива условия? Дал ти е Бог едно дете – момиченце – не си доволен; даде ти момченце – пак не си доволен. Какво повече искаш? Искаш ли да имаш дванадесет сина, като Иаков? Той имаше дванадесет сина, но работите му пак не вървяха добре. Иаков изигра брат

си Исав, затова напусна бащиния си дом и отиде при чичо си Лаван. Тук той се влюби в дъщеря му Рахил, за която работи седем години. Но чичо му го излъга: вместо Рахил му даде по-голямата си дъщеря – Лия, която имаше болни очи. Човекът с болни очи не обича Истината. Йаков трябваше да работи още седем години за Рахил. Еврейският закон не позволява по-младата сестра да прежени по-старата.

Кое е старото в света? Това, на което очите са развалени. Както Йаков излъга брат си и взе първородството му за една чиния леца, така Лаван излъга него, даде му Лия – чиния с леца вместо Рахил. Така Лаван продаде и двете си дъщери на Йаков, с което му показа, че е търговец. Един ден Йаков реши да напусне Лаван и тръгна на път – да се прости с брат си и да заживеят заедно. Той взе двете си жени и двете си робини и тръгна към бащиния си дом.

Човек има един ум и едно сърце – две жени. В мъжа и умът, и сърцето са женски; в жената обратно: и умът, и сърцето са мъжки. Понякога умът и сърцето на мъжа са мъжки – тогава той е мъж. Човешкият ум се занимава с отражението, със сянката на нещата, а не с тяхната реалност. Умът изучава външните условия на живота, сърцето – вътрешните условия, условията на душата – тяхната същност. Ако се водите само по ума, ще имате хубави неща – къщи, автомобили, градини, но все ще ви липсва нещо. Мислите ли, че яденето, сготвено от един здрав и от един болен човек, ще бъде еднакво вкусно? И двамата знаят да готвят, и двамата ще турят едно и също масло, но яденето, сготвено от здравия, има един вкус, а от болния – друг вкус. Ако прокажен човек ушше една дреха, непременно ще внесе нещо от болестта си в дрехата. Платът на дрехата може да бъде много хубав, но проказата на шивача ще мине и във вас. Ако сте взели пари назаем от човек, който ги е крал и е насилвал бедни вдовици, неговата психическа проказа ще влезе във вас.

Казвам: храната, както и богатата, които идат от невидимия свят, трябва да минават през чисти ръце.

Хлябът, водата и въздухът трябва да бъдат чисти. Ако всички хлебари и търговци бяха чисти, друг порядък щеше да има в света. Сега навсякъде се натъквате на нечистота. Какво може да излезе от един нечист свят, какъвто е сегашният? Нищо друго, освен противоречия. Какъв е изходният път на всичко това? Представете си, че един виден певец дава концерт. Съберат се няколко деца, влязат в салона и започват да гърнкат с тенекии. Той пее, а те гърнкат. Какво ще чуете от песента му, ще ви бъде ли приятно това пеене? Децата ще развалят пеенето. Често човек допуска палави деца в Божествените работи, с което разваля красивото в тях. Божественото не позволява да му се гърнка с тенекии. Който си позволи това, скъпо плаща.

Преди няколко гена гоїдоха да ми се оплачат от една болна сестра, доста възрастна, че говорела лоши работи, карала се с всеки, който я посещавал. Коя е причината за това? Понеже сестрата се готви да замине за другия свят, около нея са се събрали заминалите ѝ роднини и се карат. Те искат да я оберат, да вземат всичкото ѝ богатство. Като видят, че някой иде да я види, те го пъдят, страхуват се да не вземе и той нещо от нея. Като видите, че някой изгуби съзнание и почне да хърка, казвате, че той умира. Всъщност той не хърка, но това са роднините му, които искат да го оберат. Някои от вашите роднини са благородни, а някои са груби, карат се, сърдят се помежду си кой повече да вземе. Те говорят отвътре, а не болният. Те приличат на грамофонни плочи. Една плоча иска да вземе дрехите на болния, друга плоча иска обувките, трета плоча иска парите му. За да не се карат роднините на болния, още преди да се разболе, той трябва да ги извика и да им каже: „Докато съм жив, не позволявам да ме безпокоите. Щом замина за другия свят, тогава ще гоїдете да вземете, каквото ви трябва“.

В една от Своите притчи Христос обръща вниманието на хората да не се карат за имане. Ако господарят даде част от богатството си на своите слуги, те трябва да работят, да увеличат богатството и да не се ка-

рат кой е взел по-голяма част. И вие, преди да заминете за другия свят, извикайте роднините си, дайте каквото сте имали, и им кажете да не се карат помежду си. Не оставяйте наследници след заминаването си. На всеки човек е дадено преизобилно. Разчитайте на това, което Бог ви е дал, а не на онова, което може да дойде отвън. Гледай вечер звездите и Луната, радвай се на светлината им, но не разчитай на тях. Горко на оня, който разчита на светлината и на топлината на звездите. Тяхната светлина не е даже една милиардна част от светлината на Слънцето.

Единствената светлина, на която можем да разчитаме, е тая, която иде от Слънцето. Единствените блага, на които можем да разчитаме, това са ония, които идат от Бога. Някой ти направи една малка услуга – радвай ѝ се. Малка е тя, никой не знае за нея, но нещо Божествено е скрито там. Всяка радост, която преживяваш, се дължи на радостта на оня, който е направил една услуга. Той се радва, затова и ти се радваш. Чистата радост подгразбира, че услугата е направена по закона на Любовта. И тъй, каквото правиш, прави го в името на Бога. Вън от Бога всяко добро или всяка услуга е празно шише – това е човешкият порядък. Шишето може да е красиво отвън, но е празно. В Божествения порядък шишетата са пълни, там всяка форма отговаря на своето съдържание. В човешкия порядък може да турят съдържание в шишето, но обикновено между външната форма и съдържанието няма съответствие. Ако шишето отвън е красиво, съдържанието му е лошо. Трябва ли след това да се питаши защо си недоволен? Много естествено, съдържанието на шишето ти е лошо.

Следователно ако си недоволен, ще знаеш, че си в човешкия порядък; ако си доволен, живееш в Божествения порядък. Ако си светски човек и си доволен, ти живееш в Божествения порядък и си по-близо до Бога от оня религиозен, който е всякога недоволен. Религиозният човек иска да стане по-добър, отколкото е, за да мине за праведен. Това е невъзможно: никой не може да стане по-

добър, отколкото е в действителност. Едно се иска от човека: да проявява доброто, което е вложено в него. Той е толкова добър, колкото проявява доброто. Ако проявява повече доброто, е по-добър; ако по-малко го проявява, е по-малко добър. Задачата на човека е да прояви Любовта, която е вложена в него; да прояви Мъдростта, която е вложена в него; и най-после да прояви Истината, която е вложена в него.

Когато хората не знаят как да постъпват, те се настроят помежду си и не могат да се търпят. Чудя се на хората: котката знае как да постъпва и да разполага господаря си, а те не знаят. Котката се умилква, гали се, мърка и господарят ѝ дава млекце да си хапне. Някой човек, вместо да предположи приятеля си, настройва го срещу себе си. Отива при приятеля си, иска сто лева назаем с обещание след пет гена да ги върне. Не само че не ги връща, но иска още двеста лева и казва, че след десет гена ще му ги върне. След десет гена отива пак при него, иска още треста лева. Приятелят му, недоволен от него, не го приема вече в дома си и постепенно изменя отношенията си. И двамата не постъпват правилно. Първият обещава и не изпълнява. Той не трябва да обещава, щом няма възможност да изпълни обещанието си. Вторият бърза, не дочаква края на нещата. Ако той имаше търпение, първият щеше да плати гълга си. Ще кажете, че не го е платил след пет гена, както е обещал.

В човешкия порядък въпросите се разрешават по буква, обаче в Божествения порядък буквата нищо не разрешава. Пет човешки дни не отговарят на пет Божествени: един Божествен ден отговаря на хиляда човешки години. Следователно ако Бог ти каже да чакаш един ден, ще чакаш хиляда години. Ако приемате нещата по буква, ще чакате само един ден – и като не стане това, което ви обещават, ще мислите, че са ви излъгали.

Като изучавам сегашните хора, виждам, че те са преждевременно остарели. Защо? Защото не говорят истината. Ще кажете, че понякога си служите с бяла лъжа. И бялата лъжа не е позволена. Младата мома се кара с

майка си, но като види възлюбения си, веднага се усмихва. Началник се кара на своите служители, но щом види по-голям началник от себе си, усмихва се. Това е бяла лъжа, това е неестествен живот. Казваш, че трябва да се проявиш такъв, какъвто си. Какъв трябва да бъдеш? Според мене ти трябва да се проявиш според законите на Любовта, на Мъдростта и на Истината. Ти трябва да се проявиш съобразно законите на живота, който произлиза от Любовта; трябва да се проявиш според законите на знанието, което произлиза от Мъдростта; трябва да се проявиш според свободата, която произлиза от Истината. Ако не се проявиш по тия закони, животът ти не е Божествен. Не бързай да се произнесаши за хората и за техните постъпки. Какво лошо има в това, че си дал на някого пет-десет лева, които не е могъл да върне навреме?

Един мой познат ми разправяше следната опитност. Случило се, че няколко месеца бил без работа. Един ден бръкнал в джоба си и намерил само един лев. Той си казал: „Както съм гладен, мога да си купя само едно симидче, та да задоволя малко глада си. В това време видял един просяк, който се отправял към него. Нещо отвътре му казало: „Дай тия пари на просяка“. Дадох последния си лев и останах без пет пари в джоба си и гладен. Вървя и си приказвам: „Ако не бях дал лева на просяка, щях да си купя един симид, да не гладувам. Сега съм и гладен, и без работа. Ходя немил-недраг по улиците“. В това време някой ме извика. Обръщам се да видя кой ме вика. Оказа се, че един мой приятел от детинство, с когото не бях се срещал десетина години, ме видял отдалече и пожелаал да ме спре. Заговорихме се и той ме покани да отидем в дома му, да се нахраним. Отидохме, нахранихме се добре и след това му казах: „Приятелю, благодаря ти, че ме нахрани. Останал съм без пет пари в джоба и без работа.“ „Не се безпокой, няма да останеш гладен. Ще ти дам някаква служба“. И така стана, след два-три дена той ме назначи на служба. Казвам: давай щедро, с любов, и не се страхувай, няма да останеш гладен.

Друг случай. Един българин завършил музика във Франция. Върнал се във Варна, в родния си град, и започнал да търси работа. Докато намери подходяща служба, той се съгласил да занимава богати варненски деца с музика и танци. Един баща останал недоволен от работата на учителя и настроил другите бащи против него. Така той останал без работа и често гладувал. Един ден го срещнал един негов приятел и го поканил у дома си на обяд. Доволен от обяда, той благодарил на приятеля си и си отишъл. Скоро след това го назначили на служба – секретар при тогавашния валия турчин. Случило се, че неговият приятел, който го угостил в един от трудните моменти на живота му, бил обвинен като комита и затържан в полицията. При обиска в дома му намерили някакви подозрителни писма. Като научил това, секретарят прегледал писмата и унищожил всички ония, които издавали приятеля му като комита и опасно лице. Така го освободил от отговорност. След това секретарят срещнал приятеля си и му казал: „Обядът, който ми даде, ме спаси“.

Казвам: правете добро и не се страхувайте, доброто ще ви изведе на добър край. Няма по-хубаво нещо за човека от това, да се държи за Божествения порядък. Ако се вгледате в живота, ще видите навсякъде във вътрешността му прояви на Божествения порядък – само повърхността му е кална и нечиста. Щом се махне калта, съдържанието – Божественото, остава чисто. Съдържанието на всички хора е Божествено. Няма човек в света, който не иска да живее добре, обаче дойде ли го прилагането, там среща мъчнотии. Не е мъчно да пееш, но когато времето се изстуди, гърлото изстива и гласът излиза дрезгав. Причината е малка, но ти не си спазил правилата, които гърлото изисква. Човек е добър по естество, но умът и сърцето му трябва да знаят правилата на живота и да ги спазват. Ако те не спазват тия правила, и волята не се проявява правилно. Когато умът и сърцето имат нужната чистота, и волята действа добре; ако умът и сърцето не са чисти, волята е слаба и неразумна. Когато умът се озарява от Божествената светлина, а

сърцето – от Божествената топлина, волята се изявява с всичката си сила и мощ и разумно ги използва. Който живее в Божествената светлина и топлина, пречиства кръвта си и се освобождава от всякакво нервно разстройство. Ако не приемаш правилно светлината и топлината, сам се натъкваш на различни болести.

На какво се дължат болестите? На противоречия в човешкия ум и в човешкото сърце. Тия противоречия са резултат на старите човешки разбирания. Като знаеш това, не искай от човека невъзможното. Не е лесно да бъдеш певец. Да желаеш да пееш е едно, да бъдеш певец е друго: за това се искат условия, създадени преди няколко поколения. Освен това майката и бащата трябва да са музикални, да предават своята музикалност на децата. Окръжаващата среда, публиката също трябва да бъде музикална. Публиката предразполага певеца, дава му импулс да пее; ако не го обича, той не може да пее. Следователно за да бъде някой певец, трябва да се спазват следните условия: майката и бащата да са музикални, да имат разположение към музиката; певецът да има същото разположение и музикалност и публиката да е музикална и да обича певеца. Значи предразположението на ума, на сърцето и на душата към музиката създават добри условия за развитието на човека.

И тъй, за постигане на доброто е нужно вътрешно разположение към него. Не е достатъчно да се говори: „Да живеем добре, да бъдем щедри“. Какво значи да бъдеш щедър? Ако дадеш последния си лев, щедър ли си? Ако вземеш пари назаем от някого, за да помогнеш на друг, щедрост ли е това? Ти можеш да даваш само от онова, което е в джоба ти. Ако нямаш, ще кажеш истината. Срам ли те е да кажеш, че нямаш? Ако дадеш всичко, каквото имаш, и тръгнеш да търсиш за себе си оттук-оттам, това не влиза в Божествения порядък. Джобът ти е празен, но можеш да дадеш поне едно житно зърно на някого и да кажеш: „Посей това житно зърно и след три-четири години ще станеш богат“. Той взима житното зърно, но не е доволен, казва: „Ще ме залъгва с едно

житно зърно!“ . Това зърно струва повече от сто лева, които може някой да ти даде.

Помнете: в Божественото се крие тайната на живота. Житното зърно е Божествено семе – в него е животът. Имаш един диамант в джоба си или на пръстена си. Малък е той, но струва десетки хиляди; струва повече от парите, които си вложил в една банка. Парите не носят здраве, а диамантът, като скъпоценен камък, допринася нещо за здравето ти. Богатство, което не допринася нищо към светлината на вашия ум, към топлината на вашето сърце и към силата на вашата душа, не е истинско. Всяка мисъл, всяко чувство, всяка постъпка трябва да допринасят нещо за вашия ум, за вашето сърце и за вашата душа. Ако нищо не допринасят, те са безполезни.

Мнозина се оплакват, че са остарели вече, че не могат да работят. Ако сте остарели и поумнели, благодарете за това. На Небето само старите хора и старите неща светят, те носят опитностите на незапомнени времена. Слънцето и светлите звезди са стари, отдавна проявени. Тъмните звезди, които още не светят, са млади, непроявени деца; те причиняват големи пакости и неприятности. Това виждаме и в живота: всички деца са причинили и продължават да причиняват неприятности на родителите си и на околните. Майката носи девет месеца детето си в утробата и през това време непрекъснато го убеждава, че трябва да излезе вън. Тя го убеждава, а то не иска, докато най-после се съгласи да излезе.

Казват: „Родило се е дете на света“. Майката си знае как го е родила и през какви мъчности е минала. Понякога детето излиза преждевременно. Ако излезе навреме, то започва да опитва любовта на майка си: плаче, сърди се, цапа се. Майката го мие, чисти, облича, съблича, пее му, храни го, приспива го – велико търпение проявява към него. Тя си мисли: „Гений ще стане това дете“. И вие трябва да имате търпението на майката, да понесате с любов вашите мисли и чувства. Те са малки деца, причиняват ви неприятности, но един ден, когато осъзнаят

положението си, ще светнат. „Еди-коя си се е червисала и напудрила.“ Имайте търпение, ще се измие. Това се дължи на желанието в нея да се представи за такава, каквато не е; туй е желанието на дете, което не се е проявило още. Някога, като ми целуват ръката, гледам по нея червена боя. Отде е дошла? Зная отде е, но никого не съдя.

Бъдете радостни при всички противоречия на живота. Само при големите противоречия се изявява Божията Любов, само при големите противоречия се изявява Божията Мъдрост, само при големите противоречия се изявява Божията Истина. Следователно когато изпаднете в големи противоречия, тогава именно действа Божественото – така Бог създава великото в света. Колкото повече страда човек, толкова по-светло бъдеще го очаква. Колкото по-усилено и съзнателно работят умът и сърцето на човека, толкова по-широки хоризонти се отварят пред него. Като знаете това, не бягайте от страданията, които разумният свят ви изпраца. Благодарете на Бога не само за доброто, но и за изпитанията и мъчнотиите, на които се натъквате. Няма зло в света, което Бог да не е превърнал на добро. Един ден и безлюбието, и страданието, и противоречието ще се превърнат на добро. Какво направи Йов⁶² при големите противоречия, какво постигна? Позна Бога. Следвайте неговия пример. Жена му и приятелите му го изкушаваха, искаха да го спънат, но той издържа.

Казвам: благодарете на Бога и като здрави, и като болни. Кои се моли по-добре: здравият или болният? Какъв човек си, ако не се молиш като здрав, също и като болен? Какъв човек си, ако не се радваш на богатството си и не скърбиш при скръбта си? Да скърбиш, това значи да изправяш работата. Какво прави майката, когато детето ѝ се оцапа? Наскърби се, но веднага взема коритото, сипва топла вода и го изчиства. След един-два часа то пак се нацапа; тя пак го изчисти, преоблече го и като види, че е чистичко, презърне го и го целуне – радва му се. Като скърби, майката оправя работата. И вие правете така: измийте вашите изцапани мисли и желания

и ги целунете. Нашите мисли и желания са деца, които ни предават добри уроци. Каквито и да са те, трябва да благодарим на тия деца. Четете двата псалома – 91. и 23., и не се страхувайте. Ще видите, че каквото и да ви се случи, всичко ще се превърне на добро.

Питате: „Какво да се прави с мъчнотиите?“. Ще работите, докато ги преодолеете. Видният майстор цигулар е минал през големи мъчнотици. Ако не е минал през такива мъчнотици, не би станал велик цигулар. Днес каквато мъчнотия и да срещне в музиката, той лесно се справя с нея. И видният художник, като рисува, не среща мъчнотия, която да не може да преодолее. Добрият говорител знае къде да поставя всяка дума. Тия хора са минали през мъчнотици и страдания, а днес мнозина търсят лек път за придобиване на блага, и като не успяват, сърдят се, крещат. Кога крещка човек? Когато има работа с глухи хора. Всички хора не са глухи, но запушват ушите си, не искат да слушат крещането на неразумните. Други затварят очите си, минават за слепи, не искат да виждат погрешките на хората. Трета категория хора обичат да свиват веждите си. Защо правят това? Мислят, решават важни въпроси.

Казват, че лицето на едни хора е гладко, а на други – набръчкано. Питам: кое от двете лица е по-съдържателно? В гладкото лице капиталът не е вложен в обръщение, не донася никакъв приход; в набръчканото лице капиталът е в обръщение. Трябва ли да имаме бръчки? Зависи какви са бръчките. Има разумни бръчки, които донасят приходи, има бръчки, образувани от неправилно начупени линии. Те не донасят никакъв приход, а говорят за вземане-даване, за обръщение на капитал, който има или малък приход, или загуба. Това подразбира голяма фирма с малка печалба.

Казват за някого: „Той е отличен философ или отличен богослов“. Всички хора са отлични. И Ева беше отлична жена, но направи една погрешка; същевременно тя направи и едно добро; и Адам направи една погрешка, но направи и едно добро. Всички говорят за грехопадението, за погрешката на Адам и Ева, но никой не знае доброто,

което те направиха. Адам направи едно епохално добро, и Ева направи едно епохално добро. Само Небето знае доброто, което те направиха, и то е записано там. Не се спирайте само върху погрешките на хората – намерете доброто, което са направили и правят, и мислете върху него. Не говорете за любовта, която сте изгубили; говорете за любовта, която сте спечелили. Не говорете за мъдростта, която сте изгубили; говорете за мъдростта, която сте спечелили. Не говорете за истината, която сте изгубили; говорете за истината, която сте спечелили. Спечелената любов, спечелената мъдрост, спечелената истина на Адам са по-велики, отколкото изгубените.

Какво трябва да се прави сега? Отговарям: следвайте пътя на Христа. Христос дойде на Земята като Син Божий и живееше скромно, без файтони и автомобили, без къщи. Той ядеше заедно с митарите и грешниците, без да ги осъжда. Само веднъж взе камшик в ръка и изгони търговците от храма. Добре е понякога човек да се разгневи, да събори масите на търговците в храма и да ги изгони вън. Следователно ако искате да следвате Христа, ще живеете като Него. Не се сърдете на майка си и на баща си, не се гневете на брата си и на сестра си. Ако искате да се гневите, ще ви кажа как да изявявате своя гняв. Един българин от Варненско отишъл в града да си купи чехли. Обиколил всички чехлари, но никой не се наемал да му ушие чехли – имал много голям крак. Най-после той отишъл при един турчин чехлар, дано там му вземат мярка. Турчинът му дал един чифт, втори чифт, но никой не ставал. Ядосан, той му казал: „Да се махаш, калъпъс, няма чехли за тебе!“. Българинът се ядосал, но премълчал. Излязъл на четири километра вън от града, там се спрял, обърнал се към града и извикал: „Сен калъпъс син!“ . Олекнало му от обидата и се върнал назад.

И вие, като се разгневите на някого, излезте четири-пет километра вън от града, спрете се и извикайте: „Сен калъпъс син!“.

БЪДЕТЕ СЪВЪРШЕНИ

Прочете се беседата „Бъдете съвършени“ от книгата „Слава Божия“.

Евангелие от Матей, 5. глава

Тая беседа е държана през 1926 г., седем години след приключване на Европейската война. Европейските народи, на които Христос проповядваше да бъдат съвършени, казват: „Ние не сме съвършени, само Бог е съвършен“. Но Той ни подбужда да се стремим към съвършенство. Ние трябва да проявим Божието съвършенство, а не нашето. Ако искаме да проявим нашето съвършенство, това никога няма да стане. Фотографът снима само такива образи, които вижда. Той може да фотографира само образи, които съществуват, но не и такива, които не съществуват. По който начин той не може да фотографира образ, който не съществува в Природата – който не може да създаде нов образ.

Казваш: „Искам да бъда съвършен“. Искаш, но не си съвършен. Бъди доволен, че не си съвършен – ще работиш за своето усъвършенстване. Бог, Който живее в тебе, е съвършен. Ти си семе, което ще се посади в земята: след време ще покълнеш, ще израстеш и съвършенството на Бога постепенно ще почне да се проявява. Следователно ще знаете, че сте семена, които трябва да се посадят в земята, да израснат и постепенно да проявяват съвършенството на Оня, Който ги възраства. Не се стремете да покажете на хората какво сте, но се стремете да изявите Божието съвършенство. Бъдете искрени пред себе си.

Кой човек е искрен? Който не се прикрива, но се показва такъв, какъвто е в действителност. Нервният човек е искрен, той се показва такъв, какъвто е. Нервният е горещ и не се прикрива. Близките му вземат предпазни

мерки и така се приближават до него. Някой носи нещо опасно в себе си, но го скрива, за да не го видят окръжаващите. Той прилича на ловеца, който дебне вълк или мечка в гората. Ловецът е направил на няколко места големи дупки, покрил ги е с пръст и храсти, та като стъпи животното отгоре, да падне вътре.

Хората често говорят за съвършенство, но постъпват като ловеца – правят капани. Който стъпи на един от тия капани, пада вътре. Това е човешко съвършенство. И децата устройват капани на птичките – те слагат житни зрънца под някое корито, което закрепват така, че да бъде полуотворено. Зрънцата примамват птичките: цом влязат вътре, коритото се захлупва и те остават под него. С такъв капан една умна селянка уловила една лисица, която влизала почти всяка вечер в курника ѝ и изяждала по една кокошка. Селянката отворила една дупка отгоре на курника. Лисицата видяла, че вратата му е затворена и не може да влезе, както друг път, и започнала да обикаля натук-натам. Най-после забелязала дупката на горната част на курника, подскочила и влязла вътре, дето намерила богата трапеза – хубави, добре угоени кокошки. За да не се бави да ги яде, тя удушила няколко от тях и решила да ги задугне. Когато трябвало да излезе от курника, видяла, че е попаднала в капан – не могла да излезе от дупката. Сутринта стопанката погледнала през дупката и останала доволна – лисицата била вече в ръцете ѝ.

Какво заключение можем да извадим от този пример? Съвършеният влиза свободно и с позволение през вратата на курника. Несъвършеният влиза през горната дупка на курника, дави кокошките, но остава там – сам влиза в капана. Когато хората грешат, те не мислят какво правят и сами влизат в капана, както лисицата в курника. Те мислят, че ще минат безнаказано. Няма да минат леко, ще платят за изядените кокошки, т.е. за погрешките си. Сега каквото и да се говори, погрешките не могат да се избегнат. Човек греша даже в яденето. Той греша и като оре земята, и като сее житото, и като го жъне. Важно е обаче добре ли е сготвено яденето и дали е здравословно.

Ако яденето е добре сготвено, като ядеш, трябва правилно да възприемаш и асимилираш хранителните сокове. Казвате: „Каква философия има в яденето?“. В храненето има такава философия, каквато има в музиката, в поезията, в художеството. Музиката носи живот, поезията носи живот, изкуството носи живот. Всички хубави неща носят живот в себе си. Душата опитва красотата и се ползва от живота, който носи тя. И науката носи живот.

Питате каква наука е химията. Наука за Любовта. Човек, който се занимава с Любовта, трябва да бъде химик. Когато се обичат, хората се съединяват; когато не се обичат, те се карат, разделят се и се отдалечават един от друг. Химикът знае коя любов е устойчива и коя не е устойчива. Той знае още кои елементи образуват устойчиви съединения и кои образуват неустойчиви съединения. Сегашните хора са големи химици, могат да образуват устойчиви съединения, могат да образуват неустойчиви съединения. Като разлагат неустойчивите съединения, те предизвикват големи експлозии. Всички вещества и елементи, които са лишени от живот, от светлина и от свобода, са експлозивни. Тия вещества не могат да стоят затворени дълго време. Веднъж приготвени, те трябва да се изразходват, иначе сами ще експлодират и ще причинят по-големи пакости, отколкото във войната. Тази е причината, дето народите се вълнуват една срещу други и започват да воюват.

И човек съдържа в себе си взривни вещества, които не могат да издържат повече от 15 години. Ако до това време не ги изразходва, те сами ще избухнат. Като се гневи, човек постепенно изразходва тия вещества и се предпазва от по-големи разрушения. Тъй щото ти можеш да се гневиш най-много 15 години, повече не се позволява. Това е крайният предел на гнева – по-далеч от него не можеш да отидеш. Числото 15 е връжето на гнева, с което дяволът е вързал човека. Той знае силата на гнева и като види, че някой се гневи, стои далече от него. Щом се освободи от експлозивите в себе си, човекът казва,

че въжето на гнева в него е скъсано вече. На опитните химици казвам: разбутайте вашите бомби, за да експлодират пред вас и да не причиняват по-големи пакости. В Скопие наскоро паднала една бомба, но не експлодирала; след нея паднала втора, и тя не експлодирала. Като дошли българските механици, разтворили бомбите и така научили тяхното устройство.

Пазете се от бомбите на живота, пипайте ги внимателно, за да не избухнат в ръцете ви. Само Любовта, Мъдростта и Истината могат да ви избавят от бомбите на живота. Христос казва: „Любете враговете си“. Защо? Защото те носят бомби, с които убиват. Не можеш да избегнеш бомбите на своя враг, ако не го обичаш. Без любов няма прогрес, без любов не можеш да решиш задачите си, без любов животът е тежък и пълен с мъчнотии. „Какво да правя, като не съм свършен?“ Можеш да бъдеш свършен. Празното шише може да се напълни и пълното може да се изпразни. Като се изпразни, шишето става ли несвършено; като се напълни, става ли свършено? Въпреки това човек се стреми към свършенство. Защо? Защото само свършеният може да се ползва от Божиите блага. За несвършения животът носи мъчения, страдания и противоречия, той не може да се ползва от благата на живота.

„Бъдете свършени!“ Какво представлява свършенството? Метод за използване на Божиите блага. Как ще използваш яденето, ако стомахът ти е разстроен? Как ще говориш, ако гърбовете и гърлото ти са болни? Защо стомахът, гърбовете и мозъкът на хората са болни? Защото нямат любов, светлина и топлина в себе си. Човешкият организъм боледува, когато е лишен от вътрешна светлина, топлина и сила. Всички удове на човешкия организъм трябва да се импулсират от Любовта. Клетките на тялото се размножават по законите на Любовта, Истината и Свободата. По този начин клетките от едни удове минават в други: след години клетките на краката се качват в мозъка, а мозъчните клетки слизат в краката; така те сменят ролите си. Това може да стане

след хиляди години. Обмяната на веществата и смяната на службите в организмите е неизменен природен закон. Някоя мозъчна клетка казва: „В крака ли да сляза?“. Ще слезеш в крака, а след години пак ще се качиш в мозъка. „Аз съм в главата.“ Ще слезеш в крака. Краката на хората са глави на животните, краката на ангелите са наши глави, краката на Бога са глави на ангелите. Значи краката имат условия да станат глави – това е процес на усъвършенстване.

„Бъдете съвършени като Бога“. Как се постига съвършенството? Чрез страданията. Така човек слиза в гъстата материя да се учи. Ако той не страда, няма бъдеще; и ако не се радва, пак няма бъдеще. Чрез радостта човек слиза в скръбта, чрез скръбта той се качва в радостта. Скръбта е ровък материал, който трябва да се обработи; щом се обработи, човек се качва в радостта. Когато мъчениците отиваха на кладата, се радваха – те знаеха закона, че скръбта им ще се превърне на радост. Те горяха в огъня и пееха – знаеха, че смърт не съществува. Който не разбира закона, ще се моли да не го изгарят.

Има деца, които плачат, когато ги изпращат на училище; има случаи, когато децата искат да ходят на училище, а родителите им не желаят да ги учат. В първия случай децата не разбират благата, които ги очакват; във втория случай родителите не разбират какво благо носи учението за децата. Когато детето иска да ходи на училище, нека ходи; ако не иска да се учи, родителите му трябва да настояват да учи. Дете, което силно желае да учи, да не слуша баща си, който му препяства. Щом детето иска да учи, бащата трябва да е съгласен с него – това е най-доброто положение. И двамата са прави: и детето, и бащата.

„Да бъдем съвършени!“ Кой иска нашето съвършенство? Бог, нашият Баща – Той иска от нас да ходим на училище, да се учим. Някой не иска да учи, но отвътре нещо му казва: „Ще учиш!“. Следователно желанието на Бога да учим трябва да стане и наше желание, желанието на Бога да станем съвършени трябва да бъде и наше

желание. Да вървим по пътя, по който Бог ни подтиква, да не се противим на Бога, а нашата воля да бъде в хармония с Божията. Да се стремим към съвършенството, към което Бог ни напътства – това е новото, което иде в света.

От нас се иска да прославим Името Божие с любов, да въдворим Царството Божие с мъдрост, да въдворим Царството Божие и Неговата Правда с мъдрост и истина, да изпълним Божията воля с истина.

14 ноември 1943 г., 5 ч.с, София, Изгрев

ПРАВО МИСЛЕНЕ

Често хората говорят за другия свят, но мислят, че ще го разберат, когато отидат там. Да мислите така, това значи да вярвате, че плодното гърво, което виждате в гората, може да ви последва. Всъщност може ли плодното гърво да дойде с вас? Кога може да стане това и по кой начин? Като вкусите плода на гървото, семката може да дойде с вас, но не и самото гърво. Човешката гуша е плод на живота. Само тя е в състояние да влезе в другия свят и да го разбере. Страданието представлява изяждане на плода, за да се извади семката и да се посади. В страданието се крие любовта на онова същество, което изяжда плода. Че в страданието е скрита любовта, това малцина знаят.

Следователно ти не можеш да обичаш човек, който не е страдал. Страданието преобразява човека. Който не разбира това, мисли, че и без страдание може. Това е заблуждение, което произтича от статичното положение на човешката мисъл, че човек е форма, която не се изменя. Това е невъзможно. Защо? Могат ли панталонките на тригодишното дете да му послужат и в юношеската възраст? Щом порасне, панталонките стават тесни и му причиняват страдание. Само грехата на Любовта може да се стеснява и разширява, т.е. да се нагажда към различните възрасти на човека. Ако носите мисъл, чувство или постъпка, които не се нагаждат към вас, те не са истински. Понеже Бог ни обича, нагажда се към нашите условия. Ако и ние Го обичаме, трябва да се нагодим към Него. Обаче досега малко хора са се нагаждали към Бога. Какво виждаме в живота си? Че Бог се е нагаждал към нашите желания: каквото сме пожелавали, Той го е правил за нас. Целият Космос представлява реализирани желания на всички същества – от малките до големите.

Днес Бог иска нещо от нас не със закон, но доброволно. Бог иска всеки човек да има отличен ум, чрез който Той да се проявява. Бог иска от човека да има отлично сърце, чрез което Той да се проявява. Бог иска от човека да има отлична душа и отличен дух, чрез които Той да се проявява. Понеже човек още няма правилни отношения към Бога, раждат се ред противоречия в живота. Това виждаме и в отношенията на децата към родителите. Майката се грижи за децата си: облеча ги, къпе ги, храни ги, радва им се. Те растат, развиват се, живеят, обаче те не отговарят на любовта на майка си, затова тя преждевременно остарява и умира. Ако питате защо гърцата и синът живеят, казвам: децата живеят, защото родителите им ги обичат. Защо родителите умират преждевременно? Защото децата им не ги обичат.

Ние живеем и се радваме на дълъг живот, когато обичаме Бога; ако не Го обичаме, животът ни е кратък. В широк смисъл на думата под *смърт* подразбирам да възлюбих Господа и да се освободиш от заблужденията в живота. Да живееш, това значи да обичаш чисто, безкористно. Светът е създаден само от любов. Всичко видимо е израз на великата Любов, на възможностите, които се крият в човешката душа и в човешкия дух. Същото се отнася и за небето. Казано е, че Бог създаде и небето, и земята. Значи и небето, и земята са създадени от Любовта.

Кой е най-важният момент през деня? Изгряването на Слънцето. Има ли ден без слънце? Ако Слънцето не изгрее, и ден няма да има. Може ли умът да действа без светлината и сърцето – без любовта? Светът, в който умът се проявява, е Светлината; светът, в който сърцето се проявява, е Любовта. „Как да мисля, как да любя?“ Това не е твоя работа. Семето пита ли ви как да расте? То се нуждае само от условия – земя, вода, въздух и светлина. Твоя работа е да го посадиш и полееш, останалото ще завършат светлината и въздухът. Следователно постави ума си в полето на светлината и сърцето си – в полето на Любовта, и не питай как ще мислиш и как ще любиш. Като не разбират тия закони,

мнозина се съмняват дали ги обича някой, или не ги обича. Какво значи да те обичат? Да те обича човек, това значи да не вижда погрешките ти. Тъй щото не питай обичат ли те хората, а питай виждат ли погрешките ти. Ако виждат погрешките ти, не те обичат; ако не ги виждат, обичат те.

Какво представлява Любовта? Светът на красотата е свят на Любовта. Красотата има отношение към светлината – отсъствието на светлината прави нещата грозни. Ако пътуваш в тъмна нощ, ти се блъскаш, спъваш се и казваш, че светът е грозен. Красив е светът, но светлина трябва, за да видиш истинската му красота. Обикни нещата и светлината ще дойде. Дето е светлината, там е животът. Майката обича детето си, затова то расте, както цветето расте и се развива на светлината. Ако детето не обича майка си, тя ще умре преждевременно. Детето трябва да знае, че и него го очаква същата участ: то ще порасне, ще се ожени, но и неговото дете няма да го обича. Като знаете това, приложете Любовта в живота си – обичайте всичко, което Бог е създал. Само така ще се оправи светът.

Защо хората не успяват в живота си? Защото са користолюбиви. Представете си, че един шивач ви е ушил една хубава греха. Ако сте користолюбив, вие не желаете и други да имат такава греха. Питат ви кой шивач ви е ушил грехата, но не казвате; къде живее, пак не казвате. Защо мълчите? Искате само вие да бъдете добре облечен. Това няма да ви направи щастлив. Щастие е достояние на всички, а не само на едного. Ако всички са щастливи, и ти ще бъдеш щастлив; ако всички са здрави, и ти ще бъдеш здрав. Когато майката кърми детето си, то расте и се развива правилно. Само това дете е здраво. Давай от себе си и на другите, за да бъдат и те здрави. Христос казва: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми, нямате живот в себе си“. Ако детето не се храни с млякото на майка си, не може да живее. Понеже то приема млякото на майка си, то има живот в себе си. Нещастие е за детето, ако майката няма мляко.

Когато майката има мляко и сама кърми детето си, то става здраво и красиво; болната майка храни детето си с болно мляко, затова и детето не е здраво. Каквото е майката за детето, това са близките ни за нас. Ако не се ползваме от мислите и чувствата на своите близки, нямаме живот в себе си.

„Ако се не роди човек изново, не може да влезе в Царството Божие“. Новораждането погразбига Любовта на Бога към човека, проявена по нов начин. Всеки човек трябва да се роди изново. Какво ще стане с едно плодно дърво, ако го извадите от лошата почва и го посадите в по-добра? Ще се подобри ли качеството на неговите плодове? Ще се подобри. Това става и с човека, ако го извадим от лошите условия на живота и го поставим при по-добри. Това наричаме *новораждане*. Бъдещето носи добрите условия за човека, то носи условия за преобразуването на човечеството. „Защо се бият сегашните хора?“ Защото се стремят към новото, те искат да преобразят света. Ония, които идат със самолетите над големите градове, казват: „Повече светлина е нужна на хората! Отворете големи прозорци на къщите си, отворете покривите си да влезе повече светлина“. Така разбират те идването на новата култура и хвърлят бомби.

Както бомбите разрушават физическите къщи на хората, така и Божественото учение разрушава старите форми на човешките мисли, чувства и постъпки. С това Бог обръща вниманието на хората, че е време вече да напуснат старите форми и да създадат нови, красиви форми. В бъдеще ще живеем между хора, които ни обичат и които ние обичаме. В бъдеще децата няма да умират, но и родителите няма да умират. Първото нещо, което се изисква от човека, е да има любов към Бога. „Къде е Бог?“ Навсякъде, но никъде не може да Го намерите. „Защо?“ Не знаете къде и как да Го търсите.

Да търсите Бога, това е все едно да търсите захарта във водата. Ако турите захар във водата, в скоро време тя ще изчезне. Въпреки това тя е предала едно от качествата си на водата – сладчината. По вкуса на водата познаваме, че в нея има захар. Качество на водата

е мекотата; следователно сладчината се проявява само при мекотата.

Говорим за стари и нови форми, обаче трябва да се знае, че Божественото начало не се ограничава от външните форми. Защо? Защото то само ги е създало. Формите обаче ограничават човешкото начало, даже и самия човек; затова се казва, че формите не правят човека щастлив. Всяка форма е ценна, когато съдържанието ѝ е ценно. Ето защо гойде ли в ума ви една светла мисъл, в сърцето ви – благородно чувство, и във волята ви – добра постъпка, вие трябва да им дадете подходяща форма, за да намерят мястото, дето могат да се проявят. Значи съдържанието се нуждае от съответна форма, а формата – от място, дето да се прояви.

Като тръгнахме за планината, видяхте какво беше времето – облачно, мъгливо и ветровито; като стигнахме на Бивака, яви се слънце, мъглите и вятърът изчезнаха. Сега пак идат мъглите. Ще кажете, че времето се е развалило. Не е така – наши приятели от невидимия свят изпратиха отново мъглите, за да ни представят красиви картини и да ни забавляват с тях. Разбиране е нужно на сегашните хора – да разбират по нов начин и живота, и Природата.

21 ноември 1943 г., 5 ч.с., Витоша

ЧОВЕШКА И БОЖЕСТВЕНА ЛЮБОВ

Ще прочета 12. глава и част от 9. стих от 11. глава на Исая.

Земята ще е пълна със знание за Господа. (9. ст.)

Тоя стих изразява материално една истина. На всички е ясно как се пълни нещо материално. Важен е духовният смисъл на стиха: това значи, че ще дойде ден, когато всички хора ще знаят как да служат на Бога. В сегашния християнски свят малко хора разбират дълбокия смисъл на Христовото учение. Всеки християнин казва: „Аз вярвам в Христа“. Всички вярват, но малцина разбират и прилагат Христовото учение правилно. Кой не вярва в Слънцето? Има хора, които вярват в Слънцето и умират; други вярват в Слънцето и живеят. Някои вярват в Слънцето, но са бедни; други вярват в Слънцето и са богати. Едни вярват в Слънцето и са прости; други вярват в него и са учени. „Защо е така?“ Само невежият пита защо е така.

Само детето пита защо майка му го е оставила на земята да ходи, а не го носи на ръце, както по-рано е правила. Майката е носила детето си цели девет месеца в скришната си стаичка и след това го изважда навън. Това е голяма привилегия. След излизането на детето от тая стаичка майката казва: „Кракът ти повече няма да стъпи тук“. Много естествено: ако за 9 месеца детето не е научило това, което майката крие в себе си, и за 90 месеца няма да го научи. Числото 9 е краен предел на нещата. Като дойдеш до това число, ще се бориш: или ти ще биеш, или тебе ще бият; или ще свършиш училище, или няма да го завършиш – никакво отлагане не се позволява. Числото 8 е строгата майка, през която минаваш най-после. Числата 2, 5 и 8 представляват майката. Ако при числото 8 – последната майка, не станеш човек, при никоя друга майка няма да станеш.

Числото 9 е последният син. Той е марсианец, всякога воюва. Когато пипне, пита го: „Защо не се подчиняваш на Бога?“ „Аз любя Бога.“ „Любиш ли Го? Ако Го любиш, трябва да бъдеш готов на всички жертви за Него“. Жертвата има отношение към здравия, силния, учения и богатия. Болният не може да прави жертви, той казва: „Аз те обичам“. Какво допринася той със своята любов? Има смисъл да те обича здрав човек, защото все ще ти даде нещо. Да те обича болен, това значи да вземе нещо от тебе. Здравият има здрава мисъл, здрави чувства, от които болният се ползва.

Какво означава здравата мисъл? Да мислиш здраво, това значи да бъдеш последователен във всичките си работи. Преди години бях в Шумен. Там срещнах един наш познат, добър евангелист. Той беше обуцар. Попитах го може ли да ми ушие едни хубави обувки. Казах му, че досега са ми шили обувки все светски обуцари; моя път искам евангелист да ми ушие обувки, да видя каква разлика ще има между едните и другите. Той се съгласи. Отидох в работилницата, взе ми мярка, показа кожата, от която ще ги направи, и обеща да ми ушие здрави обувки. Наистина, обувките бяха отлични: хубава форма, добре легнаха на краката ми – само кожата не беше изпитана. Носих ги един месец и кожата отгоре започна да се пука. За оправдане обуцарят каза, че вината е в мене – много съм ходил с тях, затова са се напукали. Като помислих малко за обувките, намерих къде се крие погрешката. Обуцарят е добър майстор, шие хубаво, дава красива и удобна форма на обуцата, но не познава качеството на кожата. Друг път пак ще си заръчам при него обувки, но преди това ще потърся човек, който разбира от кожи, та обувките ми да траят поне десет месеца, а не само един.

Някои хора приличат на моя евангелист – много неща знаят, добре ги правят, но трайността им е малка – само за един месец. Двама влюбени – Стоян и Драганка, се разхождали в една гора и любовно се разговаряли. Стоян носел в джоба си един револвер и за да покаже колко е верен в чувствата си, казал на Драганка: „Видиш ли моя

револвер? Докато е в мене, никој не може да те бутне“. Увлечени в разговора, те навлезли вътре в гората, а насреща им се задала една голяма мечка. Като видял мечката, Стоян изтръпнал от страх – едва успял да се качи на една стара круша. Драганка останала под крушата и за да се спаси от мечката, дошло ѝ на ума да се престори на умряла. Легнала на земята и се притаила. Стоян ѝ казал: „Драганке, не се страхувай, аз ще цъкам отгоре“. Мечката се приближила към тях и започнала да гуши Драганка. Оттук я погушила, оттам я погушила и продължила пътя си. Като отминала, Драганка се вдигнала от земята и се готвела сама да продължи пътя си. Стоян веднага слязъл от гървото и я запитал: „Драганке, какво ти говори мечката?“ „Каза ми друг път да не тръгвам с такъв герой като тебе“.

Следователно когато някой казва, че ме обича, аз зная защо ме обича: обича ме за парите, които съм вложил в банката. Той не се интересува от мен – от парите се интересува. Той се интересува да не пропадне банката, а с нея заедно и парите му. Ако пропаднат моите пари, и неговите ще пропаднат. Той трепери за банката и си казва: „Защо вложих парите си в тая банка?“. Прав е човекът, това е човешка банка. Един ден човешките банки все ще пропаднат. Досега не съм срещал човек, който да не е фалирал; не съм чувал човешка банка да не е фалирала. Някоя мома пита своя възлюбен: „Обичаш ли ме?“ „Обичам те.“ „Докога ще ме обичаш?“. Като се оженият, докато са млади, живеят добре; щом започнат да остаряват, тя го нарича „гъртия“, той я нарича „гъртата“. Всеки мисли за себе си, казва, че очите му не виждат, краката му не държат. Тя поглежда към него и се чуди как е могла да се влюби в тоя човек; той се чуди как е могъл да се влюби в нея. Те стават посмешище един за друг.

Човек, който остарява и отслабва, не живее в света на Любовта. Човек, който остарява и отслабва, не живее в света на Мъдростта. Човек, който остарява и отслабва, не живее в света на Истината. При сегашното разбиране на човека отслабването и остаряването са

на мястото си. Човек живее и греши: какво ще стане при това положение, ако той не остарява и отслабва? Погрешките му щяха да се увеличат толкова много, че никога не би могъл да ги изправи. Опасно е сегашният човек да бъде вечно млад и силен. Слабостта и старостта са спасителни пътища за сегашния човек. И смъртта спасява човека – тя го освобождава от задълженията му. В този смисъл само младият има право да обича. Той има задължения: къща прави, ниви и градини обработва – иска да се ожени, да има деца. Старият е свободен от тия задължения. И той обича, но неговата любов има особен характер, коренно се различава от любовта на младия. И старият гради къщи, но в умствения свят; и той говори за Любовта, че трябва да се обичаме, да се жертваме, но сам не може да прояви нито Любовта, нито жертвата.

Какво всъщност е жертвата и кой може да се жертва? Само богатият може да се жертва, Той може да принесе сърцето и ума си в жертва, може да принесе душата и духа си в жертва. Това значи доброволно служене. Да жертваш сърцето си не значи да го унижиш. Бог казва: „Сине Мой, дай Ми сърцето си!“. Защо иска сърцето, а не ума? Защото сърцето е работило много, изцапало се е и днес трябва да го иде някой да го очисти. Само Бог може да очисти човешкото сърце и да го напълни. Някой казва на ближния си: „Дай ми кесията си“. Защо иска той кесията му? За да я изпразни. Вземи кесията на своя ближнен, изпразни я, за да си послужиш, но после я върни пълна. Какъв човек си, ако не можеш да напълниш кесията, която си изпразнил? Човек изпразва кесии, а Бог ги пълни.

Какво нещо е Божията Любов и какво – човешката? Божията Любов пълни човешкото сърце, човешкия ум, човешката душа и човешкия дух; човешката любов изпразва човешкия ум, човешкото сърце, човешката душа и човешкия дух. Това е разликата между едната и другата любов. Не можеш да кажеш, че човешката любов е Божия и Божията – човешка. И човешката любов има добра страна – тя изпразва, приготвя условия за пълнене. Дето намери празни кесии, Бог ги пълни. И Христос, като го иде

между хората, трябваше да се изпразни, да се приготви за приемане на Божията Любов. Като те обича някой, ти трябва да даваш.

От няколко време ходя често на Витоша, правя разходки по планината. Който не знае причината за това, мисли, че нарочно излизам вън от града, крия се от бомбите. Всъщност въпросът е поставен другояче. Ако следите кога стават бомбардировките, ще видите, че те стават, когато съм в града, а не когато излизам на планината. Много естествено, крадците и разбойниците не търсят бедни хора, но богати, защото има какво да вземат от тях. Те търсят мене. Когато оберат мене, и вие губите. Докато съм богат, вие се ползвате от моето богатство; щом обеднея, и вие губите. Не говорете неща, които не разбирате. Трябва да разбирате Любовта. Човешката любов е на мястото си като човешка любов, Божията Любов е на мястото си и нищо не може да я измести. Човешката любов е мътна вода, която се пречиства само от Божията Любов. Очисти ли се от утайките и калта, човешката любов се повдига.

Не е страшна калта във водата, защото тя е примес, не е нейна съставна част. Както се пречиства водата, така се пречиства и човешката любов, а именно по пътя на ума и на сърцето. Умът се пречиства чрез светостта, а сърцето – чрез страданието. Казват за някого, че е свят човек, а за друг, че е чист. Святият човек е умен, а чистият – добър. Не смесвайте светостта с чистотата. Светлина има в ума, а чистота – в сърцето. Добрият работи с чисти звонкови монети, той никога не дава фалшивите монети за истински. Ако в ръката му попадне фалшива монета, той никога не прави опит да я прокара. Как ще се оправдаеш пред себе си, като я дадеш вместо истинска звонкова монета? Че са я дали на теб, това не ти позволява да я дадеш на други. Някой те моли да му послужиш. Ти казваш: „Говорих вече за тебе, работата ще се нареди“. Оказва се, че нищо не си говорил. „Ще говоря някога.“ Това не е услуга. Важно е онова, което можеш да направиш за човека в даден момент.

Колкото и да е малка една работа, свърши я навреме. Пагнал е един лист на земята – наведи се и го вдигни! Някой ти иска няколко стотинки или един лев – дай му ги веднага, не отлагай за другия ден! Друг е въпросът, ако някой ти иска хиляда лева. Щом нямаш пари, няма да му дадеш. При това има случаи, че някой иска пари, за да дава на други, да минава за благодетел. Българската пословица казва: „С чужда пита помен не се прави“. Божествен закон е: като обичаш някого, ще работиш за него и каквото придобиеш, ще му го дадеш. Като любиш, ще проявиш оная любов, която е вложена в тебе, а не чуждата любов, описана в романите. Ще се откажеш от подражаването – ще проявиш своята любов, а не чуждата.

Всеки трябва да прояви своята любов, своята мъдрост и своята истина. Някой иска да прояви Христовата Любов, да бъде като Христа. И това е възможно, но той трябва да мине през страданията на Христа. Христос Го заковаха на кръста: готов ли си и ти да бъдеш закован като Него? Тежки бяха гвоздеите, с които заковаха ръцете и краката на Христа. Някой се оплаква, че са го обидили. Какво представлява обидата? Голяма е разликата между обождане с игла и пробождане с гвоздей. Има и големи обиди – като пробождане с гвоздей, но те рядко се случват. Такива обиди човек с години не може да забрави.

Защо човек не може да забрави някои обиди, това е въпрос, върху който не трябва да се говори. Ако открия този въпрос, ще причиня пакост първо на себе си. Защо? Няма да ме разберете. Много съм говорил върху Любовета и с това съм си причинил пакост. Колко души са ме разбрали?! От ония, които са ме разбрали, печеля; за ония, които нищо не са разбрали, плащам. Какво печеля, ако на хиляда души подпиша полици по хиляда лева? При това само десет души плащат, а за останалите аз плащам. Пред тях минавам за благодетел: трябва ли след това да разправям, че тия хора са ме подяли? По-добре нищо не давай на хора, които не плащат, отколкото да се оплакваш, че са те подяли. Как постъпвам в такъв случай? Понеже съм богат, давам и на добрите платци,

както и на ония, които не плащат; и на едните давам по един лев, както и на другите. Закон е: като дойдеш до единицата, никой не може да те излъже – когато и да е, единицата пак ще се върне при мене. Никой не може да задържи единицата в себе си – няма сила в света, която може да я задържи.

И тъй, когато се говори за Божията Любов, разбирам числото едно, единицата, която никой не може да задържи. Единицата е мощно число, тя никога не се размножава. Казваме: Единият Бог и Троеличният Бог, т.е. Бог на многото лица. Под *Единия Бог* разбираме идеята, че само Бог има едно лице. В едното Си лице Бог е съвършен. Това съвършенство никой не го познава, знаем само, че в Бога няма никаква промяна. Казваме ли, че Бог е троеличен, разбираме лицата на всички хора в Бога. В едното лице на Бога е безграничната любов, а в трите лица – граничната любов. В граничната любов се явяват противоречия, затова някои се питат защо Бог е постъпил така? Като не познават великата Божия Любов, хората искат да играят ролята на Господа, но сами се спъват. Не може несъвършеният да замести или прояви съвършения.

Ние не познаваме Единната Любов, затова грешим. Казваш, че обичаш гаден човек. Обичаш го, защото ти дава повече от другите. Когато обичаш някого повече от другите, това показва, че той ти дава повече от тях; ако повече взима, по-малко го обичаш. Кажеш ли някой, че обича известен човек или че не го обича, зная вече причината за това. Обичаш го, защото в миналото някога или пък днес ти е давал повече от другите. Не го обичаш, защото освен че нищо не ти дава, но взима от теб. Някой говори лошо за тебе – не го обичаш; говори добре за тебе – обичаш го. Някой ти е услужил – обичаш го; не ти е услужил – не го обичаш.

Всички хора искат да ги обича Бог. Какво са направили за Него? Бог проявява Любовта Си към всички – за Себе Си прави това. Като люби, Той печели; ако ние любим, ние печелим. Без любов няма печалба. Да очакваш на подаяние, това значи да се ползваш само от половината

на живота. „Чуждото и на Великден се взима“ – така казва практичният българин. Ако разчитааш само на любовта на майка си и на баща си, ти си загубил половината от своя живот. Те ще те обичат, докато са живи, но какво ще правиш после, кой ще те обича? Сега аз не искам да влизам в противоречие с вашия живот. Какви сте вие и как живеете – този въпрос го оставям настрана. Какъв съм и кой съм, също оставям настрана – аз не очаквам на това, което вие знаете за мене. Радвам се на това, което зная за себе си; радвам се на това, което давам; радвам се, когато човек благодари за това, което е получил. Радвам се на великата Божия Любов и на нея разчитам; радвам се, че обичам хората; радвам се на моята и на тяхната радост.

Ако аз не живея като Бога и като добрите хора, и ако вие не живеете като мене, какво представляват моят и вашият живот? Ще кажете, че хората се оплакват от живота си. Не е лошо, че се оплакваш. Оплакването подразбира някаква мъчнотия – не можеш да решиш задачата си. Щом решиш задачата си, оплакването престава. Някой се оплаква, че има нива, но семе няма, волове няма, не може да я изоре. Ти обичаш този човек и веднага предлагаш помощта си. Имаш два вола, имаш жито и му казваш: „Дай нивата на мене, да я изора и засея. През лятото, когато житото роди, ще делим печалбата наполовина“. Можеш ли да делиш богатата с някого, ако нищо не си работил?

Българинът е практичен: две трети от богатата иска да задържи за себе си, а за ближния си – една трета. Една трета е малка част, наполовина трябва да се делите. Не е лесно да разбереш смисъла на едната трета. Бащата е единицата, майката е двойката, а детето – гъщерята и синът – тройката, т.е. едната трета от цялото. Ако детето е момиче, майката е вложила повече капитал от бащата; последният се ползва от лихвите на този капитал. Бащата се радва, че се е родило момиче, защото има кой да го обича. Дъщерята обича баща си, а синът – майка си. Ако едни родители имат само гъщеря, бащата

умира по-рано и влиза в дъщерята – там продължава да живее. Дъщерята е възлюбената на бащата. Ако в едно семейство се роди момче, бащата е вложил капитала си, а майката го използва – синът обича майка си. С любовта си към сина и дъщерята майката и бащата ще научат значението на едната трета. Ако жената не стане майка и мъжът не стане баща, те никога няма да разберат значението на числата едно и две. Единият от тях трябва да има нива, а другият – жито и волове, да изоре нивата и после да я посее. Нивата е майката, а воловете и житото – бащата. Той ще изоре и посее нивата и каквото получи, ще го дели наполовина.

Какво дава нивата? Чрез слънчевата енергия и елементите, които се намират в нея, тя възраства житото. И нашето Слънце черпи енергия от други слънца. Да не отивам по-нататък, за да не се спъвате – важно е да благодарим, че нивата е богата. Аз говоря за една богата, наторена нива, която естествено получава Божието благословение. Ако нивата е бедна, не сеи на нея, докато не я наториш, не работи на бедна земя. Не сеи на пясък, а сеи на богата, здрава почва. Ако искаш да четеш, избери богата, хубава книга; ако е роман, трябва да е първокласен. Чети такава книга, в която нещата да са сто на сто верни, а не само едно на сто.

Някои се питат какво ще стане с тях. Ако човек върви по негативния път на живота, черен ще стане. Достатъчно е в четири поколения хората да се отдалечат от Божествения път, за да печернеят; достатъчно е четири поколения да живеят по закона на Любовта, за да побелеят и красиви да станат. Ако изпълняваш Божията воля с любов, красив ставаш; ако не я изпълняваш, грозен ставаш. Ако изпълняваш Божията воля с любов, здрав ставаш; ако не я изпълняваш, заболяваш. Ако изпълняваш Божията воля с любов, умен ставаш; ако не я изпълняваш, оглуяваш.

В сегашната война неприятелят устройваше различни примки. Някъде пуцаха от самолетите различни предмети: писалки, бонбониери за деца, играчки, но всяка играчка

или писалка струваше един живот. Те бяха пълни с взривни вещества: едно докосване до тях причиняваше голямо нещастие. Като знаете това, не пипайте предмети, които неприятелят ви е подхвърлил. И в човешкия живот има мисли и чувства, които съдържат взривни вещества – достатъчно е да се докоснеш до тях, за да експлодират. Те са сложени на пътя ти от черните братя. Много хора страдат от такива малки пера или писалки. Като ги намерят, турят ги в джоба си, а после се чудят защо ги боли сърцето. Някоя мома срещне един красив момък, влюби се в него и се оженият. Той има слабост да пие. Какъв ще бъде техният живот? Може ли тя да го измени? Не може – той всеки ден експлодира и причинява пакости. Кой е виновен за това? Виното. Любовта към виното разваля живота. Единственото нещо, което не разваля живота, е водата. Божественото не разваля живота, човешкото го разваля; Божествената мисъл не разваля живота – човешката го разваля. Чистото никога не разваля нещата – нечистото ги разваля.

Като говоря за нечистото, никого не съдя. Естествено е, че който е слязъл на Земята и работи, все ще се окаля. Това е в реда на нещата, но облечи работната си греха, че и да се окаляш, нека да има какво да облечеш. Ще съблечеш работната си греха и ще облечеш чиста. Кога? Когато свършиш работата си. Не можеш да очакваш ръцете на работния човек да бъдат гладки, меки – все ще има по няколко мазоли по тях. Има ли нещо лошо в мазолите? Мазолите показват, че човек работи. „Груби ръце има този човек.“ Груби са ръцете му, но той работи, излиза нещо от тях.

Един човек живял 30 години според Божиите закони и придобил голяма чистота и святост. Той прекарвал повече в планината. Един ден решил да отиде на черква, да се помоли на Бога заедно с хората. Като слизал от планината, срещнал го един разбойник, главатар на банда, погледнал го и го спрял да му каже нещо: „Слушай, братко, много хора съм срещал, но ти ми харесваш. Искам да те оставя за мой заместник за известно време, да

управляваш моите хора. Решил съм да отида на черква, а няма кой да ме замести. Ето оръжието ми, предавам го на тебе и спокойно слизам в града. Ще постъпваш, както намираш за добре, аз имам вяра в тебе“. Святият човек се замислил какво да прави, да приеме ли главатарството, или не. Най-после решил да направи тая жертва, да вземе оръжието и да стане главатар. Мислел, че така ще се избегнат престъпленията, които главният разбойник би направил.

По едно време довели при светията един богат човек с цел да го оберат. Той го погледнал и казал: „Ти ще останеш при нас, няма да те убиваме, но ще вземем парите ти и ще ги раздадем на бедните. В Божия закон е писано: „Когато богатият не прилага любовта, богатството му се взима“. След това довели при главатаря един беден човек, погрешно хванат. Разбойниците мислили, че той има пари, но останали излъгани. Главатарят се приближил към бедния и му казал: „Не се страхувай, нищо няма да ти направят. Твоето наказание ще бъде леко. Ти ще получиш част от парите на богатия. Дълго време си молил Бога да се подобри положението ти. Молитвата ти е чута. Сега ще си отидеш, ще благодариш на Бога и ще живееш добре“. След това и богатият, и бедният били пуснати на свобода.

Казвам: през деня човек трябва да бъде беден, да работи; вечер трябва да бъде богат, да почива. Като работиш през деня, ще срещнеш различни хора: едни ще те изнудват да работиш без пари, други ще ти платят добре и ще се разделите приятелски. Ще благодариш и за едното, и за другото; вечерта ще се прибереш щастлив, че си научил нещо от живота, и можеш спокойно да си починеш. Само така човек може да реши задачите си правилно. „Трябва да се плаща.“ Вярно е, че трябва да се плаща, но някъде получаваш даром. Какво плаща ученикът на учителите си, които го учат? Ти ходиш на училище, връщаш се у дома си, учиш, придобиваш знания и опитности, без да плащаш нещо. Благодари за всичко, което придобиваш в живота. „Искам да бъда щастлив.“ На Земята

щастие няма. В бъдеще щастие то ще дойде на Земята, но при сегашните условия е невъзможно. Днес хората воюват, като опитват силата на четири-петтонните бомби.

Защо става войната между народите? Защото не обичат Бога. Ако народите, както и отделните хора, обичаха Бога, войната никога нямаше да стане. Всички проявяват любовта си по свой начин. Германците проявиха любовта си към англичаните по свой начин – 600 пъти бомбардираха Лондон. Сега англичаните им отговарят със своята любов, те започнаха да бомбардират Берлин. Всички воюващи прилагат Моисеевия закон: „Око за око, зъб за зъб“. След всичко това хората разискват върху въпроса кой народ е прав. От Божествено гледище никой не е прав – право има само Божията Любов. Без любов към Бога нищо не се разрешава. Това е закон, който се отнася както за отделния човек, така и за всички народи, за цялото човечество, за цялото Небе. Без любов към Бога нищо не се постига. Дръжте се за Божията Любов като за условие за истинския живот.

Човешката любов е любов на страха, а Божията Любов – на свободата. Ако искаш да се освободиш от страха, трябва да станеш слуга на Божията Любов. Човешката любов може да се повдигне, когато започне да служи на Божията Любов. Само Божията Любов кара човека да знае това и да го изисква от себе си, а не от другите. Ще кажете, че е мъчно да любите Бога. За едного е мъчно, за другото е лесно. Мъчно е да обичаш оня, който нищо не ти е дал; не е мъчно обаче да обичаш Оня, който всичко ти е дал. Как ще разчиташ на човешката любов, с която една греха не можеш да ушиеш? Божията Любов представлява дебело въже, образувано най-малко от десет хиляди здрави конци. Човешката любов е един от тия конци. Заедно с другите той върши работа, но сам нищо не може да направи. В това отношение човешката любов е десет хиляди пъти по-слаба от Божията; тя е по-слаба даже от паяжината. Неустойчива е човешката любов, опасно е да се държиш само за нея. Човешката любов може да заведе човека в Черната ложа. Любовта

на черните братя е по-слаба и от водата, и от въздуха. Защо ни е любов, която няма никаква устойчивост; защо ни е любов, която не издържа ни като водата, ни като въздуха?

Трябва да се обърнем към Господа и да благодарим за всичко, което ни е дал, и за всичко, на което ни е научил. „Какво сме научили?“ Ако можеш да постъпваш, както аз постъпвам, много нещо си научил. Например аз не давам на човека по-малко от една стотинка или от един лев – аз работя изключително с единицата. Пет или десет стотинки не давам, пет или десет лева не давам, но по един лев съм готов да дам на всички хора. Една круша, една ябълка, един хляб мога да дам на човека, но не и две ябълки, две круши или два хляба. Един ден мога да работя за човека, но два дни – никога. Един месец или една година мога да работя за човека, но два месеца или две години – никога. Щом изтече годината, прекратявам работата; милиони да ми дават, не работя нито един ден от втората година. Единицата, едното – това е идеята Любов към Бога. Който люби Бога, има вътрешен мир, спокойствие и радост.

Като дойдоха бомбите над София, всички се уплашиха, трепереха от страх; някъде се събираха по много души заедно, за да си дават кураж. Те не знаят, че така привличат вниманието и могат да пострадат повече, отколкото ако човек остане сам. При това не забравяйте, че от невидимия свят е определено къде да падне бомбата. Мислите ли, че за Христа не беше определено да бъде разпнат? Христос се моли ако е възможно да се отмени горчивата чаша. Не е лесно да съзнаваш, че си Син Божий, и да бъдеш разпнат като най-голям грешник. Най-после, като мина през големи страдания, Христос се подчини на един закон, който ще изучавате в бъдеще. Знаете ли какво нещо е да те изостави Бог? Изложен на големи страдания, на поруганието на хората, Христос се обърна към Господа с думите: „Господи, защо си Ме оставил? Дойдох да помагам на хората, но вместо да придобият нещо, те Ме разпъват“.

Страданията, които Христос преживя, се разбират едва днес – две хиляди години след разпятието. Христос разреши Своята задача с думите: „Господи, в Твоите ръце предавам Духа Си. Да бъде Твоята воля!“. Той знаеше, че в Божията Любов няма промяна.

Сега и на вас казвам: каквото и да се случи в живота ви, не се обезсърчавайте. Ще дойдат скърби и страдания – не се смущавайте! Ако не знаете нещо и не го разбирате, благодарете и за това. Ако мислите криво, сами се спъвате; ако мислите право и не работите, пак се спъвате. Някой мисли, че аз мога да му помогна, да свърша неговата работа. Мога да му помогна, но ако и той работи. Който очаква да получи всичко наготово, сам се спъва. Човек трябва да уповава на Бога и да работи. Това значи да постъпи като двамата слуги: като единия, който получил два таланта и спечелил още два, и като втория, който получил пет таланта и спечелил още пет. Третият слуга получил един талант и го заровил в земята. Когато господарят му дошъл и поискал сметка за неговата работа, той казал: „Зная, господарю, че си строг: жънеш, дето не си сял, затова зарових таланта в земята, та като се върнеш, да ти го дам“. Господарят му отговорил: „Като знаеш, че съм строг, защо не даде таланта под лихва, та да принесе нещо?“. Слугата не е бил искрен – той не заровил таланта за господаря си, но за себе си. Ако господарят му не се върне, той ще го извади от земята и ще го загържи за себе си. Не заравяйте богатството си в земята, вложете го в обръщение, за да се умножава. Така ще се ползвате от него и вие, и вашите ближни.

Помнете: никои не може да зарови Любовта в земята. Без любов няма живот, Любовта всякога дава. Това е нейното отличително качество. Един млад момък срещнал на пътя си млада красива мома, на която лицето било опръскано с киселина. Като видял страданието ѝ, той веднага измил лицето ѝ и го изтрил с кърпичката си. След това доставил отнякъде чисто гървено масло, с което намазал лицето на момата, за да не изгори. Тя се обърнала към

момъка и благодарила за помощта, която ѝ оказал. Момъкът помогнал на момата, без да пожелае нещо от нея. Неговата постъпка е чиста, безкористна – той дава от себе си, без да взема нищо.

Благословен е оня, който дава, без да очаква нищо. Има смисъл да взимаш, но от Оня, Който носи изобилието. Взимай от Слънцето. Когато взимаш от подобния си, ще взимаш по-малко, а ще даваш повече. Това е Божествен закон: от човешката любов ще взимате по-малко, а от Божията Любов – повече. Божията Любов представлява златни звонкови монети, а човешката – книжни пари. Някога книжните пари се равняват на златните, но в повечето случаи те са по-голу от златните. Има случаи, когато един златен лев е равен на сто или на хиляда книжни лева. Божествената Любов никога не губи стойността си, а човешката се променя. Човек трябва да бъде внимателен, да не събира много книжки пари – после ще се чуди какво да прави с тях, де да ги вложи. Той иска да купува ниви, къщи, но тогава хората не са готови да продават имотите си, защото парите са обезценени.

Преди години един наш приятел турил в Библията си десет хиляди лева, за да ги употреби за Бога. Случило се, че при ядене той се задал и умрял. Никой от домашните му не знаел за тия пари и те така си останали – обезценили се. Ще дойде ден, когато човешката любов, на която разчиташ, ще се обезцени. Днес моя те обича, оня те обича, обсипват те с подаръци, но всичко това нищо не струва. Това са зальгалки, с които черните братя заблуждават хората. Те им говорят за хубави работи, за идеали, но вместо да ги повдигнат, спъват ги; вместо да ги оправят, объркват ги. Само вечността оправя човека. Черните братя са майстори да представят нещата в благовидна форма, за да не виждаш лошото.

Двама приятели се срещнали след няколкогодишна раздяла. Единият от тях бил много шеговит, той често си служел с лъжи и с измислици. Другият бил сериозен, но понякога обичал да слуша шегите на приятеля си. Като се срещнали, сериозният казал на приятеля си: „Кажу

ми една от твоите лъжи.“ „Остави се, братко, отгавна забравих лъжите. Животът ме налегна, отказах се от шегите.“ „Какво става с тебе?“ „Остави се, баща ми умря и нямам средства да го погребя“. Приятелят му се трогнал, извадил хиляда лева и му ги дал. Вторият взел парите и казал: „Ето, тая е последната лъжа, която ти казах“. Тоя пример е известен и между турците.

Султанът казал един ден на един от шегобийците си: „Каж ми една лъжа, каквато не си казвал друг път.“ „Не мога повече да казвам лъжи.“ „Защо?“ „Такъми са нужни за лъжите, а нямам средства за това.“ „Колко пари ти трябват?“ „Около 250 лири“. Султанът му дал 250 лири и очаквал шегобиецът да се снабди с такъмите и да му каже някаква лъжа. Минали два дена, шегобиецът не се явил в двореца. На третия ден пристигнал при султана и казал: „Не можах да намеря такъми.“ „Защо?“ „Защото това беше последната лъжа, която ти казах“.

Няма по-велико нещо в живота от Любовта – да обичаш и да те обичат. Любовта е извън всякакви закони. Не можеш да съдиш някого, че те обича или че не те обича. Някой е обещал да те обича цял живот, а не е изгържал на обещанието си. Това става по свобода. В Любовта само Бог е вечен, съвършен, неизменен и безграничен. Любовта на Бога е неизчерпаема. Да се страхуваме, че Бог ще престане да ни обича, това е неразбиране на Любовта. Някой се страхува, че Бог ще обикне друг, а него ще изостави. Това е неразбиране на Любовта. Може ли изборът да дава само на един човек?

Във Варненско има една чешма, наречена *харла*. Водата ѝ е толкова изобилна, че кара воденица. Един ден ме заведоха да видя харлата. Казаха ми, че се страхували да не се намали водата ѝ, понеже мнозина черпели от нея. Тоя страх не е намясто: хиляди хора могат да черпят от харлата и водата ѝ да не се намали. Това е все едно да се страхува човек да не вземат любовта му. Колко любов му трябва на човека? Едно малко шише. Не се страхувайте, никой не може да вземе харлата ви. И до днес още харлата кара воденицата.

Едно се иска от вас – да приложите Любовта и да покажете на хората как трябва да се живее. Всеки трябва да се обърне към Бога с молба да му се помогне, за да служи на Божията Любов толкова, колкото е служил и на човешката. Какво е придобил, като е служил на човешката любов? Колко пъти се е раждал и умирал, колко пъти се е прераждал – и в края на краищата е свършвал с разочарование. Колко неща е придобивал и изгубвал! Човешката любов клони към запад, а Божията Любов – към изток. Бог казва на човека: „Не отивай на запад, гето Слънцето залязва. Обърни се към изток, гето Слънцето изгрява“. В човешката любов има залез, тъмнина, а в Божествената – изгрев, светлина. Това, което изгрява в ума, в сърцето, в душата и в духа ни, е Божествената Любов; това, което залязва в нас и ни причинява страдания, е човешката любов.

Трябва да благодарим, че живеем и в човешкия, и в Божествения порядък, за да се учим. Човешката любов е обвивка на Божията. Така тя запазва нейната чистота. Трябва да поставим човешката любов в служене на Божията Любов, да тръгнем в пътя, в който изгрява Божията Любов, и да оставим залеза за ония, които нямат опитността от него. Хубави са картините на залеза, но те не са за нас. Ние ще рисуваме картините на изгрева.

Христос казва: „Не съдете, да не бъдете съдени!“ Не съдете нито човешката, нито Божията Любов. В човешката любов ще минете през разочарование, смърт, раждане и прераждане. В Божията Любов ще разберете смисъла на стиха: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил“. За оня, който носи Божията Любов в себе си, е казано: „Роденият от Бога грях не прави“. Той е излязъл от областта на смъртта и е влязъл в областта на вечния живот. Божията Любов прави нечистите неща чисти, а човешката оцапва чистите.

„Не съдете, за да не бъдете съдени!“ Кога човек не съди? Когато обича. Ако не обича, той всякога е готов да съди. Обичта означава светлина. Като не обичаш, ти

си в почивка; като обичаш, вършиш всичко както трябва. В Божията Любов нещата стават както трябва, в човешката любов нещата стават както не трябва. Нека да заработим така, както трябва, а не така, както не трябва.

Сега да се молим, за да не ни намерят бомбите. Ако вървим по пътя на човешката любов, те ще ни намерят; ако вървим по пътя на Божията Любов, няма да ни намерят. Да се молим на Господа така: „Господи, избави ни, за да можем от сега нататък да се посветим на Твоята Любов и да ѝ служим“. Ако не се молите, бомбите ще ви посещават. Тия посещения показват, че още сте в човешката любов. „Какво трябва да се прави, за да не ни посещават бомбите?“ Молете се; кажете: „Избави ни, Господи, от зло, за да Ти служим!“.

Кога ще дойде мирът? Когато пожелаем – от нас зависи. Мирът ще дойде по нов начин – по Божия път. Единственият, Който може да донесе мира в света, е Бог. Когато се обърнем към Бога с всичката си душа, с всичкия си ум, с всичкото си сърце и с всичката си сила, мирът ще дойде. Когато всички народи се обърнат към Бога и Го възлюбят, мирът ще дойде.

*Да възлюбим Господа с всичкия си ум, с всичкото си сърце,
с всичката си душа и с всичката си сила.*

28 ноември 1943 г., 5 ч.с., София, Изгрев

БЕЗОПАСНИЯТ ПЪТ

Ще прочета 23. псалом.

Често се говори за Истината. Да се говори за Истината, това значи да се говори за свободата и за Любовта. Понякога за Любовта се говори както за ябълката; така се говори и за свободата. Външно всички познават ябълката, но вътрешно малцина я познават. Външното знание не е съществено. Казват за някого, че успява в живота си. Кои човек успява, по какво се познава това? Казвам: само оня успява в живота си, когото придружават хлябът, водата, въздухът и светлината. Само оня побеждава, който е в съюз с хляба, водата, въздуха и светлината. Покажете един човек в света, който да е победил без хляб, без вода, без въздух и без светлина. Правото е на моя страна. Кога? Когато хлябът, водата, въздухът и светлината са на твоя страна.

Някой стои, разглежда нещата отвън и е недоволен от живота. Защо? Защото няма ясна представа за живота. Със своите мисли и желания той готвя на Господа. Той е своенравно дете, което никой не може да задоволи. Не е лошо да бъдеш недоволен, но трябва да работиш, за да се справиш с причините на недоволството. Ти не си виновен, че си недоволен. Недоволството носи началото си още от първите човеци. Днес всички, които те заобикалят, са недоволни. Ти трябва да се справиш не само със своето недоволство, но и с недоволството на окръжаващите.

Как можем да се справим с недоволството? Ще направите връзка със светлината, защото Бог е светлина; ще направите връзка с въздуха, защото диханието на Бога е във въздуха. Ще направите връзка с водата, защото тя е носителка на живота; ще направите връзка с хляба, защото е казано: „Аз съм живият хляб, слязъл от небото“. Хората приемат нещата по два начина: чрез закона и чрез любовта. Законът е принудителен начин – той е за

гецата. Като стане човек възрастен, законът трябва да отстъпи на любовта. Това, което стеснява и ограничава човека, е законът – той го ограничава и в разбирането, и в прилагането. Дето е законът, там е насилието и злото. Представете си, че счупите едно шише на малки парченца, които нахвърляте на земята. Това шише е вече опасно за човека – достатъчно е той да стъпи бос на земята, за да се нарани. В този смисъл злото не е нищо друго освен дребни парченца стъкла, пръснати по земята. Всяка мисъл, раздробена на много мисли, пръснати в света, без прилагане и без служене на Бога става опасна. Всеки човек, който не приема хляба, водата, въздуха и светлината с любов, е опасен; всеки човек, който приема хляба, водата, въздуха и светлината с любов, е безопасен и добър.

Днес всички хора се запитват кой ще победи в сегашната война. Ще победят ония, с които е хлябът, водата, въздухът и светлината. Без хляб, без вода, без въздух и без светлина не може да има никакво развитие нито в индивидуалния живот на човека, нито в семейния, нито в обществения, нито в общочовешкия. Това трябва да се разбере от всички. „Аз мисля.“ Какво е твоето мислене? Ако мисълта ти е силна, кажи нещо – и каквото кажеш, трябва да го направиш. Ще напишеш някоя книга... Какво от това, че си написал една книга? „Ще я четат хората.“ Ще я четат, ако знаят да четат; ако не знаят да четат, какво ще ги ползва книгата? Който не знае да чете и вярва в нея, ще я използва като лекарство, но сам ще се убеди, че тая книга не може да лекува. Истинското лекарство за човека се крие в хляба, във водата, във въздуха и в светлината. „Какво представлява хлябът?“ Живият хляб е Бог; чистата, животворна вода е Бог; чистият въздух и светлината – това е проявеният Бог. Няма по-хранително нещо в живота от хляба, по-чисто нещо от водата, по-приятно – от въздуха, и по-красиво – от светлината.

Идете на Северния полюс, да прекарате там шест месеца нощ, за да разберете какво нещо е светлината. Голяма радост изживява душата, когато след шестмесечна нощ види изгряващото Слънце. Следователно каже ли

някой, че е радостен, това показва, че той е видял изгряването на Слънцето след дълга нощ. Само при радостта човек познава силата и красотата на Божествената светлина. Радостта се дължи на изгряващото Слънце в духовния свят. Светлината прави човека смел и решителен, тя го повдига, дава му криле. Вечер, като залезе Слънцето, човек става страхлив. Без светлина пространството се изпълва с неприятели. Тогава човек чувства, че нещо се оттегля от него, губи смелостта си и започва да се страхува. Приятно е да ходиш в светлина.

Как трябва да се живее? Иди при плодовете, там ще се научиш. Когато обикне хората, ябълката започва да дава хубави плодове. Когато момата обикне един момък, тя започва да се облича хубаво, постепенно се разхубавява. Тя става внимателна, любезна с хората, разговаря се с всички – добра обхода има. Щом любовта я напусне, тя отново се затваря, нищо не я интересува.

Сега цялото човечество е в края на века. Иде новата епоха, която носи едно здравословно състояние за всички. Няма по-приятно състояние за болния човек от това, когато постепенно започва да се подобрява и очаква деня, в който да стъпи на краката си и да напусне своето легло. Знаете ли каква сила се влива в човека, когато реши доброволно и с любов да изпълни Божията воля? Всички трябва да изпълним Божията воля с любов, без да ни се говори, без да ни убеждават! Ако постоянно ни се казва да любим Бога, да изпълняваме Волята Му, това значи да се отегчим. „Да свирим, да пеем!“ И това не става с говорене.

Хиляди години вече как хората говорят за Любовта, но какво са разбрали от нея? Ако се натъкнат на най-малкия изпит на Любовта, те не могат да издържат. По какво се отличават добрите и любещите хора? Ако носи кошница, пълна с грозде, и срещне някой човек, любещият е готов да му даде най-големия грозд. Оня, който не носи Любовта в себе си, като срещне някого, пак може да му даде един грозд, но най-малкия. Той бутне един грозд, види, че е голям – и го оставя; бутне втори, трети – и като намери най-малкия, дава го. Да благодарим, че и това дава. Когато се състезават в първенство кой да заеме

първо място, хората стават по-щедри. Добре е човек да бъде пръв, но трябва да отговаря на известни качества. Пръв е оня, който носи светлина в ума си, топлина в сърцето си и сила в душата си.

Казвам: ако си пръв на физическия свят, ти можеш да свършиш най-тежката работа; ако си пръв между учените, ти можеш да решиш най-трудната задача; ако си пръв между добрите, ти си готов на най-голямата жертва за своя ближен. Някой музикант е виден, защото свири най-трудни парчета; който свири обикновени, леки парчета, той е обикновен музикант. Добре е да бъдеш пръв, но във възможностите, които се крият в твоята душа, а не да седнеш на първо място. Простият и на първо място да седне, пак прост си остава; ученият и на последно място да е, пак е учен. Дето и да седне даровитият, все е на първо място. Обикновено силните хора остават назад, а слабите излизат напред. И в Природата, между дърветата, виждаме същото: малките и слаби клончета излизат отпред и нагоре, а големите и силни клони остават назад и надолу. Те държат тежестите. В светските общества децата са на първо място, а възрастните – назад; в духовните общества възрастните са напред, а децата – назад. И едното, и другото е добре. Като шиеш една греха, ще си послужиш с малка игла, а не с губерка. Деликатните работи се вършат с малки, нежни инструменти. Малките работи ще шиеш с малка игла, а големите работи – с голяма игла.

Думите *голямо* и *малко* имат друг смисъл, а не такъв, какъвто досега са имали. Големото не подразбира нещо физически голямо. Защо? Защото физически големите неща се смаляват, а физически малките растат. Това, което се смалява, не е голямо; и това, което расте, не е малко. Голяма ли е прясната, висока 10–20 метра, която през лятото се стопява и нищо не остава от нея? Малка ли е семката, която покълва, расте, развива се и дава плод? Мощна сила се крие в малкото семенце. Дето е Духът Божий, там е силата. Защо ви са десет кибритени кутии, ако кибритените клечки са влажни? Цъкаш една, втора, десета, но никоя не се запалва. За предпочитане е една суха кибритена клечка пред десет влажни кибритени

кутии. Една мисъл с Божествено съдържание е за предпочитане пред сто мисли с човешко съдържание. Човешките упорити и своенравни мисли отдалечават човека от Бога; след това той се моли на Бога да го направи даровит. Опасно е това: да бъдеш преждевременно даровит значи да излезеш на първо място като някой паразит. И въшката излиза на първо място, снася гниди, които се нанизват по космите като броеници. Дълго време трябва да се чисти човек, докато се освободи от тия гниди.

Сегашните хора употребяват голяма част от времето си, за да крият нещата. Не всичко трябва да се крие, но и всичко не може да се изнася пред света. Как ще разкриеш сърцето си пред хората, за да покажеш процесите, които стават в него? Как ще разкриеш мозъка си? Ако отвориш мозъка си, ще нарушиш порядъка, който съществува там. Понеже вън и вътре в мозъка има голямо налягане, за да издържи на това налягане, Природата го е поставила в здрава, яка обвивка. Черепът запазва мозъка от голямото напрежение на мисълта. Ако се наблюдават процесите на мисълта и отражението, което те правят в мозъка, ще забележите големи повдигания и спадания в някои мозъчни центрове. Накарайте упорития да каже нещо, което той не иска да изнесе вън. На каквито мъчненя и да го подлагат, той не казва нищо, но от напрежение мястото на главата, гето е центърът на твърдостта, започва да се повдига.

Да се върнем към Любовта като към нещо реално. Не е достатъчно да кажеш на човека, че го обичаш. Човек не се нуждае само от гуми; и Бог не се нуждае само от гуми. Да обичаш някого, това значи да направиш нещо реално за него. Бог възлюби човека и създаде заради него света, Той предвиди и създаде всичко, от което хората се нуждаят. Това е любов! Любовта носи за човека хляб, вода, въздух и светлина. От тия блага произлизат всички останали. Ти говориш за Любовта, но какво си допринесъл на хората със своята любов? Ако хората изпълняваха Божията воля, малцина щяха да боледуват, да бъдат бедни, неучени и прости. Като не изпълняват Божията воля, хората вършат работи, с които се излагат.

В една от гимназиите в България дошъл министърът на просветата да презледа училището. Заедно с директора той посетил един от класовете, за да види как се работи. Директорът разговарял любезно с министъра, но като се обръщал към учениците, свивал вежди, заканвал им се, за да не направят нещо, с което да го изложат. Повечето хора имат две лица: като се обърнат към Господа, показват светлото си лице – разположени са; като се обърнат към хората, показват сърдитото си лице – не са разположени. Бог гледа на всички хора еднакво; Той иска да види готови ли са да покажат и на ближния си своето весело, засмяно лице, което показват на Него.

Павел казва: „Ние няма да умрем, но ще се изменим“. Всички трябва да се изменим не по закона на насието, но по свобода. Всички говорят за свобода, но малцина я разбират. Къде е свободният човек? Има ли свобода в семействата? Като отида в някое семейство, виждам, че или мъжът не е свободен, или жената. Ако жената е красива, с хубави черти на лицето, с благородно сърце, мъжът я ограничава, следи я къде гледа и какво прави; после поглежда към мене, за да не би да взема нещо от нея. Аз поглеждам към двамата и казвам: „И двамата сте добри, разумни хора. Обичайте Бога, работете за Него, за да се ползвате от благословието Му“. На мъжа мислено казвам да не бъде толкова недоверчив. Погледът на жена му е чист, тя е справедлива и честна, никога няма да му измени. Жена ти е една хубава книга, която трябва да четеш. Ползвай се от нея, защото тя няма да остане завинаги при тебе. Ако мислиш, че можеш да задържиш тая книга само за себе си, тя скоро ще те остави. И на жената казвам същото: и мъжът е хубава книга, която жената трябва да чете. Ако и двамата искат да станат господари, животът им ще се развали. Мъжът трябва да вижда в жена си Господа, жената трябва да вижда в мъжа си Господа. И заради Господа те трябва да си дадат един на друг свобода. Без Бога ние не знаем как да се отнасяме с хората.

Всеки човек се нуждае от приятел. Ако си болен и срещнеш човек, който може да ти бъде приятел, ти ще

оздравееш. Приятелят предава нещо от себе си. Всички хора са носители на Божиите блага. Радвайте се, когато срещате човек, който не крие тия блага, а е готов да ги сподели със своите близки. Трябва да бъдем извори, които дават изобилно от своите блага и на другите; да бъдем проводници на Божественото и да се радваме, че изпълняваме такава служба. Останалите въпроси са задача на Бога – Той решава трудните въпроси, а не ние. „Какво ще стане със света?“ Това не е ваша работа – който е създал света, Той има грижа за него. В края на краищата всичко ще се нареди така, както трябва.

Ти седиш и мислиш какво да правиш, как ще завършиш училището, кога ще отидеш на оня свят. Това не е важно – от тебе се иска да учиш и да бъдеш способен ученик. Как ще свършиш училището, ако не учиш? Ти не мислиш за твоята работа, но се произнасяш, че някой не живее добре. Ако видиш, че приятелят ти не живее добре, не изисквай от него добър живот, не го критикувай, но се обърни към Господа и кажи: „Научи ме, Господи, да живея добре. Неговата погрешка е моя погрешка. Щом аз изправя живота си, и той ще изправи своя“. Ако в дюкяна на своя приятел си поставил лош слуга, в кого е погрешката? Смени лошия слуга с добър и работата ще се оправи. Никога не поставяй лош слуга в своя дюкян или в дюкяна на своя приятел.

Съвременните хора не разбират дълбокия смисъл на живота, защото мислят статично. Те се стремят да бъдат добри, а всъщност друго се иска от тях – да проявят Божията Любов, т.е. да бъдат проводници на Любовта. Често хората се обичат, но взаимно се изкористяват. Слугата е внимателен и добър към господаря си с цел да му увеличи заплатата; и господарят се отнася добре със слугата си, увеличава заплатата му с цел да го разположи, повече и по-добре да му работи. И двамата са корисни един към друг. И това е добре, но истинският живот изисква друго нещо от човека. Ако слугата не работи на господаря си като за себе си и ако господарят не плаща на слугата като на себе си, и двамата не се обичат. Да работя за другите като за себе си и те да

ми плащат като на себе си, това е идеалното в живота. При това положение не може да има недоразумение между хората. На това иска Бог да ни научи.

Казвам: трябва да познаваме Бога, Който живее в храната, във водата, във въздуха и в светлината. Ако приемате хляба, водата, въздуха и светлината и не сте доволни, какво повече искате? Какво повече искате от плода като храна за вашия организъм? Една светла мисъл е плод, който човек създава в умствения свят; доброто чувство е плод, който човек създава в сърдечния свят; добрата постъпка е плод, който човек създава на физическия свят. Радвай се, ако някой опита плодовете на твоя ум, на твоето сърце и на твоята душа, и кажи: „Добри са тия плодове“. Само така се разбира стихът, който Христос е казал: „Всяко растение, което Отец Ми не е насадил, ще се изкорени“; или: „Всяко дърво, което не ражда според закона на Любовта, не може да се благослови“. Ето защо животът ни трябва да се насочи към използване на светлината, въздуха, водата и хляба като към блага на живота. Малцина знаят, че във въздуха е диханието на Бога, във водата е животът, в хляба е словесното мякко. Във всяко външно благо се крие вътрешно благо, което трябва да се използва.

Представете си, че Бог зададе на хората въпроса как могат да оправят света – какво ще отговорят? Какво ще кажа, ако зададе и на мене моя въпрос? Аз няма да говоря за оправянето на света, но понеже виждам, че съм снежна прясна, ще помоля Господа да ме стопи, за да потека. С мене заедно ще се стопят всички хора и заедно ще потечем. Докато сме снежни преспи, ще стоим на едно място и няма да мърдаме; като се стопим, ще се раздвижим, живот ще се създаде около нас. Днес всеки се е свил, затворил се е – страх го е да не го оберат. Обмяна трябва да става между всички, да се движат нещата. Доиде ли една Божествена мисъл в тебе, не я задържай дълго време – пусни я на работа да свърши нещо и след това да се върне пак при теб. Не задържайте и чувствата си – нека отиват на работа; и вие не стойте на едно място! Какво правят военните със своите вой-

ници? По цял ден ги упражняват. Щом научат военното изкуство, нека ги пуснат по домовете им, за да помагат на близките си. Щом дойде жетва, всички войници трябва да бъдат по домовете си, за да жънат. И офицерите могат да отидат на жътва. Ако офицерът може да се бие, защо да не жъне? Ако върши по-мъчна работа, защо да не върши и по-лека?

Сегашните хора вършат по-мъчните работи, а лесните изоставят. Понякога става обратно: занимават се с леките работи, а мъчните изоставят. Лесно е да счупиш едно шише, но то мъчно се залепва. Да вземеш счупените парченца и едно по едно да ги лепиш, това не е лесно. Правете упражнения, за да не отвиквате на оня ред, който Природата изисква. Ето, това лято не правих екскурзии – и сега мъчно се ходи. Но казвам си: „Ще ходя!“. Като ставам сутрин, виждам, че съм отвикнал, но тръгвам, за да бъда полезен на себе си и на другите. Някои искат да знаят какво правя на планината. Рагвам се на планината и търся причината за лошавината на хората. Дошъл съм до две положения по този въпрос: човек става лош, когато му даваш повече, отколкото трябва, или когато му даваш по-малко, отколкото трябва. Който е получил повече, отколкото трябва, не може да го носи и започва да търси човек или животно да му го носят. Така той създава злото. Ние товарим ума си с ненужни мисли, сърцето си – с ненужни чувства, и тялото си – с ненужни постъпки. Така си създаваме голямо напрежение. Човек не може да работи в света, докато сам не се учи отнякъде. „Какво се иска от нас сега?“ Единственото нещо, което се изисква от вас, е да намалите товара си. Надигнал ли си голям товар, аз казвам: „Намали товара си!“. Безпокоиш ли се, казвам: „Не се безпокой!“.

Срещам една мома, която се тревожи, че късметът ѝ не може да излезе. Годявала се е няколко пъти и се е разгодявала – и се е обезсърчила вече. Казвам ѝ: „Рагвай се, че си свободна. За когото и да беше се оженила, щеше да те измъчва. Провидението иска да те освободи от мъчение, а ти се свързваш. Ще чакаш, не е дошъл още твоят час. Чрез тебе ще дойдат души, които ще по-

магат на хората“. Бог казва на една мома да чака, а тя бърза, иска по-скоро да се ожени. Баща ѝ и майка ѝ също бързат, искат да я наредят, да се задоми. Ако съм на мястото на тая мома, ще стана слугиня; щом ми излезе късметът, тогава ще се ожени. В този случай слугуването е намясто. Когато не ме викат да копая, ще взема цигулката да свирия или ще чета книга. Младите момичета и момци имат нужда от музиканти, които да свирят на хорото. Виждал съм понякога да свирят трима музиканти заедно: единият свири на цигулка, вторият – на гайда, третият – на гъдулка – и хорото се върти.

Казвам: вадете поука от всичко. Като видиш една ябълка или каквото и да е плод, разгледай формата му и виж каква поука ще извадиш от него. Кажу си: „Искам да бъда като този плод“. Всяко хубаво нещо заслужава да послужи за пример. Като видиш поука от всяко нещо, ще се научиш да цениш и малките неща. Някой вземе един косъм, подхвърли го и казва: „Косъм е това!“. Косъм е, но Бог е работил за него. Гледайте на живота с нужната сериозност. Първо отделение да свършиш, това значи да минеш цял курс, през което време Земята прави едно обръщане около Слънцето. Така минават година след година и ти придобиваш все нови и нови знания. Да завършиш курса на гимназията, това показва, че си придобил нещо.

Изучавайте живота, но знайте, че без Божията Любов, Мъдрост и Истина нищо не се постига. Ти не можеш да разбереш някого, ако не го обичаш. Обичта предшества нещата, тя води човека към истинското знание. Като се говори за Любовта, някой казва: „Може да обичаш, но трябва да познаваш човека, да знаеш заслужено ли го обичаш, или не“. Изкуство е да обичаш човека, да му дадеш любовта си безкористно и да не мислиш заслужава ли той това, или не. Само така ще видиш последствията на твоята любов. Всяко живо същество заслужава да бъде обичано. Докато даваш любовта си с мярка, всякога ще гледаш нещата по форма и ще се въздържаши. Любовта изключва всякакви форми: ти обичаш някого за самия него, а не за неговите хубави очи, нос или уста.

Преди два дена тръгнах с двама приятели за Витоша. По едно време започна да роси, явиха се няколко росни капки. Бях говорил вече за росните капки като за Божие благословение. Вървяхме нагоре и пред нас се яви дъгата във вид на голяма, широка врата по направление от запад към изток. Цели два часа дъгата вървеше пред нас и ни придружаваше. Ние вървим, дъждецът ни мокри слабо, но не се страхуваме от него. Рагваме се, че дъгата е пред нас и ни казва, че потоп няма да стане. От нас зависи да дойде мирът, да се оправят работите. Мирът ще дойде по-скоро, ако не изтръсваме росните капки – те носят благословието в света. Милвали ли сте росните капки, та да опитате благомото, което те носят? Това не става по задължение, но по свобода. Росната капка крие в себе си електричество и магнетизъм, които трябва да се използват разумно. Като знаете това, не изтръсвайте дъждовните капки от грехата си. Не се страхувайте, че грехата ще се развали – напротив, цветът ѝ става похубав. Друг е въпросът, ако дъждовните капки са смесени с прах и сажди – тогава те развалят грехата. Чистата росна капка носи благословение. Оня, който има силно обоняние, усеща уханието на росните капки.

Ние продължихме да вървим и колкото по-нагоре се качвахме, толкова по-разположени бяхме. Така опитахме благата на дъгата и на росните капки. Казвам: рагвайте се и на малките блага, дадени от Бога. Великото се крие в малките блага. Всеки сам трябва да дойде до това заключение. Не казвай на човека какво да яде и как да яде, но му дай един плод и го остави сам да се справи с него. Ако цени малките блага, той първо ще погледне плода, ще го помилва, ще поговори с него – и след това ще си позволи да отвори плика, за да види какво е скрила Природата в него. Във всеки плод Природата е написала нещо хубаво.

Няма по-велико нещо от това, Бог да бъде наш Баща. Казвах: „Ава Отче!“. Той е далече от нас, а не както другите бащи. Бог стои далеч от нас, за да не ни плаши. Той иска да бъдем свободни: всичко, каквото правим, да изтича от Любовта. Той не ни критикува, оставя

ни свободни, даже и да направим някаква погрешка. След това тихо ни нашепва: „Сгрешил си, но ще изправиш погрешката си“. Трябва да изправяме погрешките си, без да съжаляваме, и да се радваме, че има какво да изправяме. Да се радваме, когато направим нещо според Божиата воля. „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго истиннаго Бога“. Това е живот вечен, да възлюбиш всички хора заради Бога, да видиш какво е вложил Той във всеки човек. „Какво е човекът?“ Лист от великата Божествена книга, върху който Бог е написал ценни неща. Всеки лист е на мястото си. Като четеш тая книга и видиш, че някой лист липсва, трябва да го намериш и да прочетеш това, което Бог е написал на него. Разбирайте листата, в които Бог е вложил вечните блага на живота.

Ценете всеки лист, за да разбирате Господнята молитва: „Отче наш, Които си на небето, да се освети Името Ти“. Къде е Името Божие? В умовете ни. „Да дойде Царството Твое.“ Къде? В сърцата ни. „Да бъде Волята Твоя.“ Къде? В душите ни. „Не ни въвеждай в изкушение, но избави нас от лукавия, защото е Твое царството, и силата, и славата завинаги. Амин!“ Изкушението дохожда в живота на хората, когато станат нехайни. Като не оценяваш богатството, което ти е дадено, ще те поставят на изпит, за да видиш какво нещо е беднотията. Ако не си доволен от богатството, ще ти изпратят сиромашията; ако не си доволен от сиромашията, ще ти изпратят богатството. Богатството е един род изпитание, а сиромашията – друг род. Като забогатеееш, създаваш си неприятели и започваш да се страхуваш да не изгубиш имането си, тоя-оня да не ти направят някакви пакости.

Неразбраното богатство е мъчение и неразбраната сиромашия е мъчение; разбраното богатство е благо и разбраната сиромашия е благо. Затова е казано: „Блажени нищите духом“. Как ще разберете това, от вас зависи. Всеки ще разбере и приложи тая истина по особен начин. Всеки човек прилага Любовта по особен начин – в това се крие красотата на живота. Няма по-деликатен въпрос от тоя, да приложиш Любовта и при най-гребния случай по свой, специфичен начин. Може да си подражавате, но

не и да се копирате. Проявявайте Любовта така, както Бог ви напътства, в оная форма, която на вас подхожда. Божествената красота се заключава в хармоничното съчетаване на разнообразните форми на Любовта.

Да бъдем носители на Божията Любов, да бъдем носители на Божията Мъдрост, да бъдем носители на Божията Истина, да бъдем носители на Божия живот, на Божието знание, на Божията свобода! Да бъдем носители на Божественото движение, на Божественото учение и на Божествената работа!

Да изпеем песента *Аз мога да любя*.

Христос казва: „Вам е дадено да разберете тайните на Царството Божие“. Какво означават тия думи? Когато едно цвете или дърво израсте, дадено му е да разбере тайната на светлината. За онова, което не е израсло, е нужно време, за да разбере тайната на светлината. Какво ще стане с тия растения? Какво ще стане с другите хора? Ние говорим за ония, които са израснали вече, за тях светлината е разбрана. Те трябва да използват светлината, да не се обръщат назад. Вие се обръщате назад и гледате какво ще стане със света. Ще се намерите в положението на Лотовата жена, на която беше казано, като напуца Содом и Гомор, да не се обръща назад, за да не гледа какво става.

Не гледайте какво става със света – със света Бог ще се разправя, както знае. „Защо да не гледаме?“ Има неща, които не могат да се гледат. Сутрин може да гледаш Слънцето, но на обяд не можеш. Ония неща, които можем да възприемаме и прилагаме в живота си, можем да ги гледаме; обаче ония неща, които не можем да възприемаме и прилагаме, не можем да ги гледаме. „Какво ще стане със света?“ Това не е твоя работа. Ако любиш, в Рая ще бъдеш; ако не любиш, в Ада ще бъдеш. „Кога ще бъда в Рая?“ Ако любиш Господа, в Рая ще бъдеш; ако не Го любиш, в Ада ще бъдеш. „Няма ли друг път за влизане в Рая?“ Аз не зная, може да има и друг път, но единственият безопасен път за влизане в Рая е да обичаш Бога. Ако не Го любиш, в Ада ще бъдеш – по-ясно от това

няма. „Ами ако направя едно добро?“ Можеш да направиш добро, но това още не показва, че ще влезеш в Рая.

Христос казва: „По-лесно ще мине камила през иглену уши, нежели богатият да влезе в Царството Божие“. Мислиш ли, че ако се натовариш със знание като камила, ще влезеш в Царството Божие? С човешко знание не се влиза в Рая – там учените имат друго знание. Наблюдавайте как свирят музикантите в симфоничния оркестър. Те свирят с часове и не правят никакви погрешки. Някога те свирят без капелмайстор и пак не правят погрешка. Никой не е чувал как свирят музикантите в Рая. Техните мисли, чувства и постъпки са съвършени. Дадат ли им нещо ново, от пръв поглед още те свирят безпогрешно. Новаците в музиката правят много погрешки – между тях има спор, дисхармония.

Казвам: учете се да свирите, да станете виртуози, свирете за Господа. Ако жената работи за мъжа си 20–30 години и се учи от него, защо да не работи 20–30 години за Господа? Мъжът ѝ се кара, пъди я, нарича я с разни епитети – тигрица, змиорка, и тя всичко изтърпява. Защо да не служи на Господа?! Вие сте служили на много господари, всички са ви лъгали, затова и на Господа не вярвате. Казвате: „Не знаем как ще постъпи с нас новият господар“. Много работи, които хората вършат, са все заблуждения. Те учат много работи, които знаят: влизат в казармите, учат се да маршируват, да се обръщат наляво-наясно. Не знаят ли това? Знаят го, но за най-малкото непослушание ги турят в арест.

Всичко, каквото става в света, е добро. В целокупния живот всички неща са добри, само някои неща при известни условия са лоши. Здравото шише е безопасно. Щом се счупи, частиците му се разпръсват и стават опасни. В целокупния живот всички неща са намясто. Щом частите на тоя живот се отделят настрана като отделни, самостоятелни прояви, те стават опасни. Частиците от счупеното шише, както и отделните прояви на целокупния живот, ще ги сложим настрана, като противоречия. Псалмопевецът казва: „Добре ми стана, че пострадах“. Ако страдаш и не виждаш добрата страна на това, ти

не разбираш страданието. Днес не разбираш страданието, но след две-три години ще разбереш, че всичко, което си минал, е било за твоя полза.

Помнете: всичко, което се случва в живота ви, е за добро. Радвайте се, че сте минали през страдания, които са ви обогатили с опитности за новия живот. Не се смущавайте! Ако се смущавате, трябва да не се смутите; като се оскърбявате, трябва да не се наскърбите. Вечер, като пътуваш през гората, дръж ръката си пред очите, да не се удариш в някой клон. Щом усетиш, че пред тебе има клони, наведи се малко. „Не съм навикнал да се навеждам, да правя поклони“. Щом пътуваш през гора, ще се покланяш. Каквото и да срещнеш в живота си, не казвай, че това или онова не можеш да направиш. Богат човек съм и срещам един, който ми казва: „Раздели с мен богатството си.“ „Веднага ще изпълня желанието ти. Колко искаш?“ „Еди-колко си.“ „Заповядай!“ Той казва: „Обрах го“. Не ме е обрал: като обере мене, той обира себе си, но не знае закона. Сега някои обират хората, а мислят, че не обират себе си. Всъщност като дават откуп за нещо, те обират себе си.

Нова мисъл е нужна на човечеството. Хората проповядват Словото по стар начин. Казват: „Колко е страдал Христос!“. Те желаят да следват Неговия път, да бъдат като Него. Мнозина искат да бъдат като Христа, но без да ги разпъват на кръст, без да забиват ръцете и краката им с гвоздеи. Такива Христосовци не признавам. Геройство е онова, през което мина Христос. Аз проповядвам вече учението: долу гвоздеите на Христа, които държаха ръцете и краката Му заковани! Трябва да поставим гвоздеите настрана и да разберем възкресението. Бог освободи Христа от гвоздеите и прояви Своята Любов към Него. Някои плачат, че Христос бил закован. Трябва да мине Любовта през вашите сърца и да разтопи леда! Христос и днес е различен и закован; доброто, което искаме, е заковано. Гвоздеите трябва да се стопят, ръцете и краката трябва да бъдат свободни. Човекът трябва да слезе от кръста и да служи на Бога. Не са нужни мъртви кръстове, но живи кръстове, които растат.

Истинският кръст е Любовта, която расте, която въздига човешкия ум, въздига човешкото сърце, въздига и човешката душа. Тя изважда мъртвите от гробовете. Това е Любовта, това е Бог, Който се проявява. Трябва да станем едно с Бога, да възприемем Любовта, която изтича от Бога, и да се освободим от ненужните терзания. Това значи да станем безсмъртни. Нека да приемем Любовта и да раздаваме от нейните блага. Какво лошо има в това, ако срещнеш на пътя си един гладен човек? Когато Христос минаваше през изгладнелия свят, даваше му от хубавите плодове, които носеше. Сега и ние, като минаваме по Христовия път, има какво да ядем. Христовият път е обрасъл вече с плодове. Когато Той минаваше по този път, нямаше нито едно дръвче. Мнозина тръзваха по този път, но дохождаха до едно място и се връщаха назад. Пръв Христос мина през този път. Днес Неговият път е обсипан с блага.

Да се радваме, че минаваме по пътя, който Христос е приготвил. Сега пътят ни е още по-добър. До времето на Христа нямаше кой да държи ключа на Ада – и праведните, и грешните влизаха заедно. Христос заключи Ада, за да не влизат праведните в този затвор. Апостол Петър държи ключа на Рая – няма опасност грешните да влязат там. Опасно място е Адът, но няма опасност вече за праведния да влезе там. Опасно е да влезеш в астралния свят на заблужденията.

Да се радваме, че пътят, по който вървим, е безопасен. Да снемем знамето на Любовта от гърба си и да го вдигнем високо. Няма по-смели хора от тия, които живеят в Любовта; няма по-страхливи хора от тия, които живеят в безлюбието. Най-големи герои са хората на Любовта, най-страхливи са хората на безлюбието. Досега всички желаехте този народ да стане знаменит, оня народ да стане знаменит – сега ние желаем Господ да внесе мир между народите и те да слушат какво Той им говори.

Всички народи трябва да изпълнят Божията воля и мирът да дойде по Божествен път, както Господ иска.

5 декември 1943 г., 5 ч.с., София, Изгрев

НАЙ-ВЕЛИКАТА НАУКА

Ще прочета 60. глава от Исая и 13. глава от Първо послание към коринтяните.

Всяко нещо, което се чете, трябва да се разбира. Семето не може да се разбере, докато не се посее, докато не изникне, не израсте, не цъфне, не даде плод и плодът му не се опита. Докато семето е в хамбара, нищо не ни ползва – то трябва да се посее.

*Ако говоря с човечески и ангелски езици,
а любов нямам, ще съм мед, що звънти,
или кимвал, що дрънка. (1. ст.)*

„Ще съм мед, що звънти, или кимвал, що дрънка“ – значи неразумен ще бъда.

*И ако имам пророчество и зная
всичките тайни и всяко знание,
и ако имам всичката вяра,
щото и гори да премествам,
а любов нямам, нищо не съм. (2. ст.)*

Какво особено има в това, че човек премества една гора или една планина? Какво ще придобиеш, ако преместиш един тежък камък или една планина от едно място на друго? Само енергията си ще изразходваш – нищо повече. Важно е любов да имаш.

*И ако раздам всичкия си имот
за прехрана на сиромасите,
и ако предам тялото си на изгаряне,
а любов нямам, нищо не се ползвам. (3. ст.)
Любовта дълготърпи, благосклонна е;
любовта не завижда; любовта
не се превъзнася, не се гордее. (4. ст.)*

Значи Любовта е силна. Не мислете, че търпението е слабост – търпеливият е силен човек. За Бога се казва, че е дълготърпелив – Той е най-силният. Най-великата

наука в света е да се научи човек да живее според закона на Любовта. Това е най-лесното нещо, а същевременно и най-мъчното. Мислите ли, че живеете по любов? Вашата любов е външен грим – гримирани сте отвън с Любовта. Тя не е проникнала още в живота на сегашните хора; животът им е пълен със страдания и смущения.

Вчера бях в дома на един от нашите братя. Той разказваше, че отнякъде му дошло едно куче, което проявява голяма ревност. Братът има кози. Ако рече да погали козите в присъствие на кучето, последното се хвърля върху козите, лае ги – ревнува. Той ще погали и кучето, но едновременно не може да гали и козите, и кучето. И кучето, и козите са му еднакво любими. Често и хората изпадат в същото състояние – и те ревнуват. Човек мисли, че ако погледят някого в негово присъствие, него ще забравят. Как ще гладии едновременно и козите, и кучето? Ще дойде ред да се погали и кучето. Какво означава думата *куче*? Казват *к-уче, к-учи* – значи кучето учи, както всичко в света се учи. Питат ме какво означава момата? Обърнете сръчките на думата *мома* и ще получите *мамо*. Следователно мома, която не може да стане *мамо*, не е мома. Учете се да се освобождавате от заблужденията.

Често наблюдавам как постъпват художниците, музикантите, философите. Всеки гледа да направи това, което може и знае, всеки е специалист в известна област. Цигуларят свири това, което добре знае и обича; художникът рисува това, което знае; философът разсъждава върху това, което разбира. И аз искам да свиря това, което обичам. Измени ли на себе си, човек прави грешки.

Три закона определят нещата: закон на мислите, закон на чувствата и закон на постъпките. Тия закони показват кое е начало на нещата и кое – край, кое е първо и кое – последно. Ти говориш на някакъв език, държиш реч. Първо трябва да имаш глас, за да говориш; после словото трябва да бъде съдържателно; най-после трябва да нареждаш думите така, че да предаваш мисълта си правилно, да те разберат хората. Кои думи се явиха първи в речта? Първи се явиха съюзите, после глаголите, прилагателните,

местоименията; последни се явиха съществителните. Това учените са доказали опитно. Когато някой заболее мозъчно, първо забравя съществителните имена. Той не може да каже *брадва*, но казва: „Това, което сече“; не казва *кон*, но „това, което се язди“. После забравя местоименията.

Един американски професор, филолог, като предавал на студентите си за местоименията, преживял някакво затъмняване в съзнанието си и забравил кой е. Разказвал за личните местоимения *аз, ти, той* – и като се запитал в себе си кой е, кое лице е той, не могъл да си отговори *аз* ли е, *ти* ли е, *той* ли е, или някой друг. Прекъснал лекцията и отишъл у дома си да пита жена си кой е. Ще кажете, че това е болезнено състояние. Не, с него е станало някакво психично объркване.

Кои са трите лица в семейството? Първото лице в семейството е бащата, второто лице е майката, а третото е синът или дъщерята. За себе си Бог казва: „Аз съм“. Това *Аз* има едно значение. Когато ние се обръщаме към Господа, казваме: „Ти си, Господи!“. Това има друго значение. Когато се казва, че Бог създаде всичко, разбираме, че Той носи бремето на цялата Вселена, в Него всичко се движи и живее. Кажа ли: „Ти си, Господи“, трябва да изпълня Божията воля. Човек може да изпълни Божията воля, но не може да носи цялата Вселена на гърба си, не може да носи грижите на всички хора и да задоволи нуждите им. Бог задоволява нуждите не само на хората, но на всички живи същества. Като не е в сила да задоволи даже своите нужди, човек се обръща към Великия с думите: „Ти, Господи!“. Единствен Той може да ни помогне. За да ни помогне Бог, ние трябва да спазваме закона на Любовта.

Помнете: както са определени тоновете на китарата, мандолината и пианото, така е определено човек да живее по закона на Любовта. Обаче малко пианисти има, които свирят хубаво. Изкуство е да знаеш как и колко да натиснеш клавиша. Някой пианист свири по няколко часа на ден, и то след като е свирил 10–15 години. Защо свири толкова? За да не загуби техниката си. Следова-

телно малко хора изпълняват Божията воля, малко хора се молят както трябва. Някой се моли по няколко пъти на ден и мисли, че молитвата му е приета. Молиш се, но молитвата ти трябва да даде плод. Ти казваш, че си посял едно семе, но плод нямаш – минали са вече три-четири години и семката не е израсла. Да посееш едно семе, това значи то да израсте, да цъфне, да даде плод и да опиташ плода му. Щом не си опитал плода му, ти нито си посял семката, нито си я познал.

И за човека се казва, че по плода му ще го познаем. Плодът на човека са неговите дела, значи човек се познава по делата си. „Набожен човек съм.“ Ако твоята набожност не даде плод, както растенията и дърветата, не си набожен. Плодовете със своята сладчина и вкус определят делата на растенията. Като ядеш един плод, виждаш какво е сърцето на плодното дърво. Ако плодът на една ябълка или круша е сладък, значи сърцето ѝ е добро. Това дърво обича Господа и Господ го обича, затова дава сладки, вкусни плодове. Вкусът и сладчината на плода изразяват съдържанието на неговата любов.

Като слушат да говорят така, някои казват, че не разбират как е възможно растението да обича Бога. Ако си вързал очите си с кърпа и казваш, че не виждаш, това не показва, че всички не виждат. Ти авторитет ли си? Който не разбира, да отиде на опашката; който разбира, да излезе напред, на главата. Който свири добре, да излезе напред; който рисува добре, да излезе на първо място. Някой иска да излезе напред, за да се прослави. Истинската слава е слава на Цялото. Ще кажеш, че искаш да бъдеш блажен. Ако искаш само ти да бъдеш блажен, никога няма да постигнеш блаженството. Когато блаженството стане достояние на всички хора, тогава имаме истинско блаженство. Защо Бог изгори градовете Содом и Гомор? Заради лошия живот на хората – да не се увеличи злото в света. Обаче злото от Содом и Гомор достигна и до нашите времена.

Всички хора се питат кой ще победи в сегашната война. В един дом се бият майката и бащата, братята

и сестрите – и всички се питат кой ще победи. Щом всички се бият, моя дом е място на раздор. Казват, че в някой дом пее кокошка, а в друг – петел. Така не се говори: да пееш, значи да даваш разумно. Петелът никога не пее за лошо, той е единственото живо същество, което всякога дава. Петелът не пее, когато човек умира, обеднява или пропада на изпит; изобщо когато някъде става зло, петелът не пее. Става ли някъде добро, петелът тогава пее. Това значи петел! Не трябва ли тогава да пее петел вкъщи; не трябва ли мъж да пее вкъщи? Под *пее* не разбирам крякане и викане, да се чуват празни думи. Не е мъж оня, който само кряка. Пеенето на петела не е крякане, но кукуригане. Вие не разбирате дълбокия смисъл на думата *кукурига*. Аз бих желал петелът всякога да кукурига. Българинът не се е вслушвал в кукуригането, за да чуе колко различни тонове има. Един петел пее бас, друг пее сопран, трети – между двата гласа. Голяма разлика има в гласа на петлите.

Целта на моите беседи не е да изнасям недъзите на хората. Да знаеш недостатъците на хората, това нищо не те ползва. Да критикуваш, това е голямо изкуство. Да бъдеш критик значи да си учен и свят човек. Ако не си учен, ако не си светия, ще мълчиш, няма да даваш мнението си. Ако свириш и пееш хубаво, гай мнението си; ако не знаеш нито да свириш, нито да пееш, кажи: „Нямам мнение“. Всеки, който си дава мнението, гето не трябва, губи. Защо ще критикуваш кое е право и кое – криво? Търси важното, същественото – и като го намериш, тогава си кажи мнението. Качеството на грехата се определя от качеството на плата. Ако носиш грехата си десет години и платът не се изтърка, ако косъм не пада от него, грехата е добра. Обувките ти са добри, ако след десетгодишна употреба запазват формата си. „Как е възможно това?“ Вижте какво става с крилата и с краката на птицата: цял живот хвъркат и кацат от клон на клон, но нито крилата, нито краката им се изхабяват.

Какво виждаме в човека, какво казва той за себе си? „Едно време бях млад и обичах. Ето, остарях вече и не

обичам.“ Лошо е, че си остарял. Какво направи, защо остаря? Причината за остаряването не се крие в годините. Мине някой край тебе и ти казваш: „Не мога да търпя този човек, не мога да го нося“. Чудно нещо, едно време майка ти те носеше – и това беше добре за тебе; ти считаше, че това е в реда на нещата. Не е ли в реда на нещата и ти да носиш някого? Като те е носила майка ти, не ти ли е дала пример? Както тя е носила товар, така и ти трябва да носиш.

Един трудолюбив българин се върнал вечерта вкъщи, уморен от работа и труд. Цял ден копал, сял на нивата, изложен на горещото слънце. Нагвечер завалял силен гъжд. Уморен и цял мокър, той бързал по-скоро да се прибере, да се изсуши и да си почине. Жена му, изнежена и ленива, прекарвала повече вкъщи, за да не чернее на слънцето, да не се изморява от тежкия труд. Като видяла, че мъжът ѝ пристига мокър, тя го посрещнала с думите: „И така си мокър, вземи котлите и донеси вода“. Той взел един котел, донесъл вода и го изсипал върху жена си. „Сега, жена, и ти си мокра, можеш да донесеш вода.“ Наквасването не е повод мъжът да отиде за вода, а тя да седи вкъщи, да не се мокри, това не разрешава въпроса. Трудът трябва да минава от един човек на друг.

Всички трябва да се трудят. Ако речем да тълкуваме този пример, ще се явят две тълкувания. Мъжете ще поддържат страната на мъжа, ще кажат: „Каква жена! Вместо да послужи на мъжа си, тя го кара да отида за вода“. Жените ще поддържат страната на жената, ще кажат: „Колко груб мъж! Да залее жена си с един котел вода!“. Според мене тая жена имала добър ум, но лошо сърце, а мъжът имал добро сърце, но лош ум. Ако жената имаше добро сърце, като види, че мъжът ѝ иде уморен от работа, веднага щеше да отиде за вода, нямаше да го използва. Ако мъжът имаше добър ум, нямаше да накваси жена си. Мъж с лош ум и жена с лошо сърце не могат да се споразумеят – в техния живот водата ще се разлива и двамата ще са наквасени.

Работа се иска от всички, а не само молитва. Казват: „Толкова години вече се молим за България“. Какво е излязло от вашата молитва?! Трябва да ви се плати ли, че сте се молили за България?! Аз няма защо да се моля за България – аз се моля за ония българи, които обичат Бога с всичкото си сърце, с всичката си душа, с всичкия си ум и с всичката си сила; за тия българи се моля и на тях съдействам. Как постъпиха евреите с Христа, Който гойде между тях? Освен че не Го приеха, те Го разпнаха. Един българин овчар слушал свещеника в черква да проповядва за Христа, как евреите Го измъчвали, как Го разпнали. На излизане от черквата овчарят видял един евреин, вдигнал кривака си срещу него и го запитал: „Ти защо разпна Христа?“. Евреинът отговорил: „Това беше преди две хиляди години, други Го разпнаха, а не аз“. Хвърлят се минавачи, хващат кривака на овчаря и спасяват евреина. Казват му: „Тоя не е виновен.“ „Този хванах, него ще бия“.

Едно трябва да се знае: въпросът не се свърши с разпятието на Христа. Той прости на евреите, които не Го приеха. От евреите Христос мина в Римската империя – и там Го поругаха чрез Инквизицията. Те казваха на Христа: „Ние работим за Тебе, проповядваме Словото Ти, но искаме парички“. И Той им даде парички. Сега иде ред на славяните. Христос ги пита: „Вие какво искате? С пари ли ще работите? Другите преди вас въртяха търговия“. Те казваха: „Ако ни дадеш нещо, ще работим за Тебе“.

Сега и вие се питате кой е избраният народ. Оня цигулар е избран, който знае да свири всички класически парчета, които съществуват от памтивека досега. Оня народ е избран, който свири в гамата на Любовта – такъв човек може да учи. Кажете ли някой, че не може да учи, не вярвам на думите му. Човек, който може да яде, може и да учи. Щом ядеш, всичко можеш да правиш; щом не ядеш, всичко не можеш да правиш. Щом пиеш вода, всичко можеш да правиш; щом дишаш, всичко можеш да правиш; щом приемаш светлината, всичко можеш да правиш. Някой казва: „Това не мога да го направя“. Все ще го направиш някак. Никой не трябва да върши нещата по

закон. Един закон съществува за всички хора, но всеки ще го разбере по своему. Един е законът на Любовта, но ти ще го приложиш, както знаеш.

Всички говорят за народа, казват: „Милият народ“. Въпреки това казват, че тоя е невежа, оня е невежа. Значи милият народ е от невежи и простаци. Кой е милият народ? Божественото прави народа мил. Онова, което расте и се развива и което при всички условия остава едно и също, е Божественото начало. То е мощно и прави народа мил.

Един български офицер ми разправяше една своя опитност: „До Сръбско-българската война аз мислех, че българинът е прост, невежа. Случи се, че сърбите ме раниха, ротата ми се пръсна и останах сам. Един от моите войници излезе отнякъде, взе ме бързо на гърба си и каза: „Господин капитан, не бой се!“. Като ме носеше на гърба си, аз се запитах: „Ако той беше ранен, щях ли да го нося?“. Всички войници се оттеглиха, а тоя ме носеше. По едно време проговори: „Аз ще те нося, ще те занеса, дето трябва, а Бог ще ме напътства“. Изнесе ме човекът. Днес аз дължа живота си на тоя воиник“. Той е милият народ, който носи, това е Божественото в човека, което насърчава. То казва: „Не бой се, аз ще те нося“.

Сега, като говоря за молитвата, може да се яви спор между молещите. Всички казват, че се молят. Какво е допринесла молитвата им? Ще кажете, че праведните се молят и осигуряват бъдещия си живот. Доброто отваря пътя на човека за другия свят. Някой казва, че ще се хване за крака на праведния и на добрия човек и с него заедно ще влезе в другия свят. Краката са символ на доброто. Следователно прав е човек, като мисли да се хване за крака на праведния – значи той се хваща за доброто. Важно е да се задържи за доброто, да не го изпусне.

Един богаташ заминал за оня свят. Той мислел, че е много праведен и ще влезе направо в Рая. Спрели го пред райската врата и го завели в Ада. Там го запитали: „Какво добро си направил на Земята, за което да не ти е платено? Само това добро може да ти помогне“. Като

помислил, дошло му на ума, че един ден купил моркови. Спряла го една бедна жена и му поискала един морков. Той ѝ дал моркова, без да види някой и да му благодари за това добро. Господ прегледал в книгите и видял, че това добро е отбелязано. Тогава заповядал да вземат моя морков и да му дадат да се хване за него, за да излезе от Ада, да не се мъчи там. Той се хванал за моркова, но за краката му се заловили неколцина с желание и те да излязат от Ада. Богаташът се обърнал към тях и казал: „Защо сте се хванали за краката ми? Морковът е мой!“. В този момент морковът се скъсал и богатият отново паднал в Ада. Такъв морков не може да спаси света. Никакво заливане на жената с вода няма да спаси света. Кой е виновен за това?

Казват: „Съдба има в света“. Какво се постига, като осъдят някого? Ще го осъдят, ще го турят в Ада, т.е. в затвор. Докога ще го държат затворен? Каква култура носи оная държава, която има хиляди затворници? Покрай тях трябва да се плаща на стотици пазачи – да ги наблюдават и да ги следят. Затворниците трябва да се възпитават. В това отношение истинските християни не говорят за Ада. Те се спират върху стиха, дето се казва: „Ще създам ново небе и нова земя“. Агът е временно нещо. Ще дойде ден, когато той ще се преобрази и ще стане място за добър живот. Не само Агът е място за мъчение, и на Земята има мъчение. Майката даде една ябълка на детето; после тя иска ябълката, то не я дава. Майката натисне ръката му, вземе ябълката и го набие; то плаче, сърди се. И майката се мъчи, и детето се мъчи. Щом майката поиска ябълката, детето трябва да я даде. Ако майката трябва да бие детето, да натиска ръката му и така да вземе ябълката, това е старата култура.

След всичко това ще се говори за старозаветниците, как са се били, как са побеждавали, как старите пророци са проповядвали. И това не е лошо, но какво ще говоря за малкото момиченце или момченце, когато е било на една година? Всички знаете какво може да прави детето на една година. И аз мога да ви кажа какво прави детето,

като се рогу. Мога да ви кажа какво прави момиченцето на десетгодишна възраст; и след десетгодишната му възраст пак мога да кажа какво прави. Каквито работи и да прави малкото дете – момиченце или момченце – майката мълчи, на никого нищо не казва. Тя окъпе детето, изчисти го добре, преоблече го и след няколко часа или на другия ден – според възрастта му, то пак е нечисто. Майката вика ли съседите си да им разказва какво е направило момиченцето или момченцето ù? Каквото и да правят, тя си мълчи. Това е добър пример. Гледам, някой е окъпал някого, изчистил го е и дохожда да ми разправя какво е направил. Казвам: „Не постъпвай като майката“.

При сегашните бомбардировки хората гадоха гостъп на различни слухове. Дойде един познат при мене и ми каза: „Нашите свалили 30 неприятелски самолета“. След него дойде друг, който донесе официално съобщение, че нашите са свалили три неприятелски самолета. Числата 30 и 3 не са едно и също. Някои казвали, че ходя на планината да се моля. Не говорете за неща, които не разбирате. Ако ходя на планината да се моля и въпреки това ни бомбардират, каква молитва е моята? Бог казва: „Сине Мой, дай Ми сърцето си!“. Ако българинът иска да стане човек, готов ли е да даде сърцето си на Бога? Готови ли са българите да направят всичко, каквото Бог им каже?

Не говорете за неща, които не знаете и които не са станали. Аз ходя на планината, но вие не знаете причината за това; вие не знаете защо излизам вън от града. Някое цвете има силен аромат. Аз се отдалечавам от него. Защо? Искам да намеря крайния предел, додето стига уханието му. Ако се приближавам до някое цвете, искам да усетя миризмата му отблизо. Когато се отдалечавам от хората, аз се приближавам към Бога, за да разкажа за нуждите на тия хора – значи искам да им помогна. Отдалечавам се от хората, за да възприема нещо от Бога, което да им дам после. В този смисъл отдалечаването и възприемането имат една и съща крайна цел – даването. Като се приближавам към Бога, приемам нещо; като се отдалечавам от хората, работя. Това означава излизане

от къщата и влизане в нея. Излизането е едно нещо, влизането – друго.

Много съм говорил за Любовта, но тя пак остава неразбрана. Някой казва на другите, че не обичат Господа. С това той иска да каже, че него не обичат. Как ще го обичат? Как трябва да проявят любовта си към него? Ако той е мома или момък, може да му се помогне трояко: да му намерят подходящо лице да се ожени, да му се помогне в духовния свят или в умствения, т.е. да му се даде възможност да прояви доброто чрез сърцето или чрез ума си. Момата иска да се ожени, да има слугиня, която да ѝ работи, а тя само да заповядва. Тоя морал не е прав. Какво дават господарят и господарката на слугата си, че искат да ги слуша? Парите, които му дават, не са техни; храната, която му дават, не е тяхна; гумите, които му говорят, и въздухът, който излиза от устата им, също не са техни. Само едно нещо е тяхно – усилието, което правят, за да му говорят.

И от мене искат много неща. Прави са хората, трябва да искат, но и да знаят колко могат да носят. Някой иска пълен чувал, сто килограма тежък. Съгласен съм да му дам колкото иска, но при условие сам да носи товара си. Той едва може да носи десет килограма, а иска сто. Защо му са толкова много? Гладна година иде, трябва да се осигури. Там, дето хората не се обичат, глад има; там, дето хората не се обичат, жажда има; там, дето хората не се обичат, страдание има. Страданията се дължат на паднали духове – ангели, които не обичат хората. Ангелите, които обичат хората, причиняват радости. Това е една истина: дали е сто на сто вярна, ще я проверите. Изобщо който обича, причинява радости; който не обича, причинява скърби. С други думи казано: обичам ли Бога, причинявам радост; не обичам ли Бога, причинявам скръб. Само Бог е съвършен. Ако отправите към Него една добра, светла мисъл, Той я приема – и вие се радвате. Ако отправите една лоша, отрицателна мисъл, Той я връща обратно към вас – и вие страдате. Като знаете това, не питайте защо се радвате и защо скърбите.

Някои казват: „Ние сме лоши хора“. Не се говори така! Лош човек е оня, който има повече, отколкото му трябва, и го загърбва за себе си. Той е материалист. Нуждаеш се от 10 лева, а имаш 20 – ти си лош човек; нуждаеш се от 100 лева, а имаш 500 – лош човек си. Трябва ти една къща, а имаш две – лош човек си. Трябва ти една служба за прехрана, а имаш две служби – лош човек си. Любовта се заключава във вечното движение.

Разказват, че германците открили нещо ново, с което могли за 24 часа да разрушат Лондон. Това, което англичаните направили с Хамбург, те могли да го направят с Лондон, но не искали. Не е въпрос да се разруши един град. Като приложат Моисеевия закон „Око за око, зъб за зъб“, всичко се постига. Те искали да постъпят така, че англичаните да забравят да им пакостят. Дали е вярно това, дали германците са казали така, не е важно – важно е може ли да стане това и по какъв начин ще стане. Възможно е само при условие германците да се обърнат към Бога – Той ще смекчи сърцата им и войната ще се прекрати. Значи ако германците се обърнат към англичаните с любов, всички въпроси ще се разрешат лесно. Същото се отнася и до англичаните, до французите, до италианците, руснаците и японците. „Как ще се изяви Любовта?“ Чрез доброто в човека.

Да приложим доброто в живота си, както го е приложил един от героите на полския писател Сенкевич⁶³. Един голям полски велможа бил хванат от враговете си, които за отмъщение му извадили очите. След време враговете на велможата попаднали в негови ръце. Запитали го как ще отмъсти на врага си. Той отговорил: „Не искам да си послужи със закона „Око за око, зъб за зъб“. Ще постъпя по Христовия закон: „Ако ти ударят една плесница, дай и другата си страна“. Обърнал се към врага си с думите: „Иди си, братко! Бог да те благослови!“.

И тъй, всеки, който поддържа Христовия закон, е цигулар. Ако свири една песен на първата позиция на цигулката и тя не излиза добре, ще обърне другата страна, т.е. третата позиция, и на нея ще свири; на третата

позиция се свири добре. Цигуларите свирят на седем позиции. Първата позиция е майката, втората е бащата – най-трудната позиция, останалите позиции са братята и сестрите. Както виждате, бащата и майката са създали много синове и дъщери. Те образуват трио, квартет, гаже и цял оркестър. Старите еврейски царе са имали много синове и дъщери. Знае се за Соломон, че е имал 300 жени и 900 наложници. Ако от всяка жена е имал по едно дете, ще излезе, че Соломон е имал 1200 деца.

Веднъж ме запитаха каква е била сунамката, в която Соломон се е влюбил. Тя е била овчарка, както и Соломон. Тия 1200 жени при Соломон бяха овце, които той пасеше. Сунамката казваше на Соломон: „Аз не давам моите овце за твоите. Моите овце са възпитани по друг начин, не както ти възпитаваш твоите. Ти не си добър овчар, не постъпваш както трябва“. Разбиране, философия е нужна на човека, за да се справи с толкова жени. Овцете на Соломон били от различни породи: 300 били от царска порода, от обработен материал – изпедена прежда; 900 били от обикновена порода, необработен материал – не-педена прежда.

Казвате: „Кажете нещо за оня свят“. Оня свят е музика, ти трябва да имаш уши, за да чуваш, и очи – да виждаш; трябва да разбираш езика на невидимия свят. Според Сведенборг⁶⁴ ако отидете на Небето, трябва да минете през първото, второто и третото небе, дето ще срещнете ангели, на които трябва да разбирате езика. Ангелите от първото небе не виждат ангелите от второто небе, то е затворено за тях; и ангелите от второто небе не виждат тия от третото небе. Ако ангелите не могат да минават от едно небе в друго, колко по-малко това е достойние на хората. Те схващат Божествения свят като светлина. „Какво има в Божествения свят?“ Само светлина, никакви форми няма в Божествения свят. Следователно и никакви противоречия не съществуват там.

И в нашия живот няма по-хубаво нещо от светлината; няма по-хубаво нещо от въздуха, който дишаме; няма по-хубаво нещо от водата, която пием; няма по-хубаво

нещо от храната, която ядем. Няма по-хубаво нещо от онова, което виждаме и чуваме. Слушам, че някой пее хубаво. Аз говоря за такова пееие, което повдига болния от леглото, прави го весел и радостен. Като чуеш гласа на Любовта, ти оздравяваш, ставаш радостен и весел. Слушайте, когато Любовта пее и свири, когато яде, пие вода, диша чистия въздух и приема светлината. Това е истинският живот.

Една вечер стоях на тъмно в стаята си и гледах как сестрите се молят. Те правеха молитвата си, придружена с движения за дишане – очистителни движения. Почувствах силата на молитвата им и започнах да размишлявам върху думите, с които Бог е сътворил света. Той каза: „Да бъде виделина“ – и стана виделина; „Да бъде суша“ – и стана суша; „Да се яви вода“ – и яви се водата; „Да се явят растенията“ – и явиха се растенията; „Да се явят рибите, да се явят животните“ – и се явиха. Най-после Бог каза: „Да се яви човекът. Да го направим по образ и подобие Свое“.

Сега и аз казвам: трябва да отделим всички ония неща от миналото, които ви спъват. Вие имате много препятствия в ума, в сърцето и във волята си, които и до днес ви спъват – отделете ги! Някои се спъват от най-малките препятствия, като мухите. Достатъчно е мухата да се докосне до паяжината, за да се спъне. Често правя наблюдения над мухите. Гледам, една муха весело бръмчи и хвърка. По едно време чувам, че почва жално да бръмчи. Поглеждам, кацнала е на една паяжина и се е оплела. „Какво търсиш там?“ „Исках да разбера какво мисли паякът за мене.“ „Няма защо да се интересуваш за мнението на паяка. Той не ти мисли доброто.“

Всичко, което е въвн от тебе, не ти мисли доброто. Само това, което е вътре в тебе – Божественото, има предвид твоето добро. Не разчитай на това, което говори отвън. Ако разчиташ на него, всичко ще изгубиш – то ще задигне всичко и ще те обере. Разчитай само на Оня, Който ти говори отвътре. Това е Божественото в тебе – него ще слушаш. Христос опита гласа и на оня,

който говори отвън, и на Оня, Който говори отвътре. Във външния глас Той позна ония, кошто не Го обичаха. Те Му казваха, че Бог не Го обича, затова Го е изоставил. И Христос се обърна към Бога с думите: „Господи, защо си Ме оставал?“. Най-после Той каза: „Господи, в Твоите ръце предавам Духа Си. Да бъде Твоята воля!“. С тия думи Христос победи. В победата е силата на Христа. Тогава Бог проговори на Христос отвътре – и след три гена Той възкръсна. Така Христос разбра силата на думите, кошто идват отвътре. Вслушвайте се в тихия глас, който ви говори отвътре.

Помнете: ония, кошто не ви обичат, са отвън; тия, кошто ви обичат, са отвътре. Ония, кошто не ви обичат, говорят отгоду, от под пъна; тия, кошто ви обичат, говорят отвътре и отблизо. Божественото не е в ума, но някъде под лъжичката. То се проявява по различни начини. Един ден наблюдавах как една котка си играеше с мишка. Хванала мишката, не иска изведнъж да я изяде, играе си с нея. Мисля си: кой може да спаси мишката от устата на котката? Докато мислех по тоя въпрос, котката се унесе и заспа. В това време мишката избяга и се скри в едно сандъче. Котката се събуди, помириса мишката и я извади от сандъчето. Тя си мисли: „Няма да избегнеш от мене“. Поигра си с мишката и пак се унесе. Мишката избяга и отново се скри в сандъчето. И тоя път котката я хвана. После пак се унесе, но третия път мишката се скри между купчина камъни и котката не я намери. Значи има кой да помага. В тоя случай камъните представляват доброто в човека, което помага. Сандъкът не може да помага. Влезем ли в някой сандък, котката ще ни намери там и ще ни изяде. Трябва да влезем между камъните, в доброто, което ще ни изведе на сигурен път.

И тъй, това, което може да ни помогне в сегашните времена, е Божията Любов. Трябва да чувстваме дали Божията Любов се проявява, или не. Трябва да знаем Божията воля ли изпълняваме, или нашата. Казваме: „Да бъде Божията воля“, но ни е страх. „Може да умра.“ Не, ще кажеш: „Да бъде Божията воля!“ „Да не се простудя.“

„Да бъде Божията воля!“. Като се къпеш, ще съблечеш грехите си и гол ще влезеш в банята. Като се окъпеш и изчистиш добре, ще облечеш чистите си грехи и така ще излезеш вън. Не се страхувайте да съблечете старите си мисли и желаня. Ще ги съблечете, ще се окъпете и ще се облечете в нови, чисти мисли и желаня. „Какво ще остане от нас?“ Оставете моя въпрос настрана: съблечете старото, окъпете се и облечете нови грехи! „Ще ни вземат грехите.“ И това става: някой отиде на баня да се окъпе, съблече грехите си, но излиза гол – задигнали са грехите му, няма какво да облече.

Сега всички хора се страхуват от бомбите. Не може без страх, но страхът трябва да остане отвън, а Любовта да е отвътре. И вие, които живеете на Изгрева, също се страхувате. Всички искат да бъдат близо до мене. Дървото, за да израсте, да цъфне и да завърже плод, трябва да бъде далеч от Слънцето – то е на разстояние 150 милиона километра от него. Важно е дървото да бъде в такова положение към Слънцето, че правилно да възприема светлината. Важно е също какво положение има човек към Божията Любов. Ако застанеш хоризонтално към Любовта, ти си на Северния полюс; ако застанеш наклонено към Любовта, ти си в умерения пояс; ако застанеш перпендикулярно към Любовта, ти си на Екватора, в горещия пояс.

Далече ще бъдете от Слънцето, но важно е да имате плод. Христос казва: „Ако Ме любите, ще опазите Моята заповед“. Това значи да възлюбите Бога с всичкото си сърце, с всичката си душа, с всичкия си ум и с всичката си сила; това значи да възлюбите ближния си като себе си. „Ако думите Ми пребъдват във вас и вие пребъдвате в Мене, аз и Отец Ми ще дойдем, ще направим жилище във вас и аз ще ви се изявя“. Това е новата, най-великата наука; това е новото небе и новата земя. „Трябва да се живее!“ Вие още не сте живели. Казано е в Писанието: „Радвай се на Неговата обетована земя“. Земята отсега нататък ще се разкрие, както се разкрива приятелят ви, когато ви покани в своя дом. Той ви гоцава, разговаря се

с вас приятелски, запитва ви за жена ви, за децата ви, и най-после ще си кажете „довиждане“. Сегашните хора живеят все в това „довиждане“.

Бог казва: „Ще създам ново небе и нова земя“. Да създаде Бог ново небе и нова земя, това значи да сложи нов ред и порядък в света. Новото изисква да не се мисли за старото. Старите трябва да се подмладят, а младите да не остаряват. Млади и стари трябва да уповават на Господа и да Му служат.

Сега ще прочета от 6. до 10. стих от 42. глава на Исая.

Желая ви да се освободите от товара си, да не носите повече от десет килограма на гърба си. Силните да носят най-много по десет килограма, слабите – по един килограм, а средните – от един до десет килограма. Нека да прославим Името Божие в себе си, да търсим първо Царството Божие и Неговата правда. Тя носи великите блага на живота. Да изпълним Божиата воля!

Днес в света се вдига голям шум. Това да не ви смущава. Шумът е мътна вода, която трябва да се избистри. Мътната вода не може да оправя света, топяцият се лед също не може да оправя света. Когато мътната вода се избистри, светът ще се оправя; когато ледът се стопи и водата се пречисти, светът ще се оправя. Зима е сега, земята е замръзнала – може ли да израсте от нея нещо? Когато зимата мине, цветята и тревите ще израстат. Сегашната зима трябва да мине, да дойдат пролетта и лятото. Като дойде лятото, ще работиш. Ако не работиш, погрешката е в тебе: лятото ще мине, без да го използваш. Ако през зимата не можеш да работиш, погрешката е в зимата, а не в тебе. Не се занимавайте с погрешките на зимата, но изправяйте своите погрешки. Как ще ги изправите? Като работите през лятото.

Иде вече пролетта. Започнете новата работа, която подразбира служене на Бога. За всекиго има възможност да служи на Бога. „Как ще служим на Бога?“ Като сложим духа си на работа. „Какво представлявам аз, един човек в света?!“ Да задаваш такъв въпрос, това е все едно

малкият пръст на ръката да каже, че нищо не върши и че никой не мисли за него; това е все едно косъмът от главата да каже, че и той нищо не върши и че никой не мисли за него. Това е неразбиране на нещата. Косъмът и малкият пръст са части от тялото. В Божествения свят един косъм е толкова важен, колкото цялото тяло; и пръстът е толкова важен, колкото цялото тяло. В човешкия свят и хиляда косми нищо не струват.

12 декември 1943 г., 5 ч.с., София, Изгрев

БЛАЖЕНИ НИЩИТЕ

Казва се, че повтарянето е майка на знанието. Повтарянето е работа. Всяка сутрин човек трябва да яде. Значи едно и също нещо се повтаря много пъти. Привидно процесът на храненето е еднообразен, но в самата храна има голямо разнообразие.

Ще прочета 5. глава от Евангелието на Матей. Често съм ви давал закуска от тая глава.

*И като видя многото народ,
възлезе на планината; и щом седна,
пристъпиха при Него учениците Му. (1. ст.)
И отвори устата си, та ги поучаваше
и говореше. (2. ст.)*

Тия хора само са слушали, нищо не са разбирали.

*Блажени нищите духом,
защото е тяхно Царството небесно. (3. ст.)*

Кои са нищи духом? Може ли да яде човек, на когото зъбите са развалени и стомахът е разстроен? Блажен е оня, на когото стомахът е здрав – за него е яденето. Той сяда и започва сладко да яде. Под *нищи духом* някой разбира слаб, болен, беден човек. Не е така – Небето не се нуждае от болни, слаби и бедни хора. Ще кажете, че нищ духом е кроткият и смиреният, но силен човек. Какво представлява силата, малцина знаят.

Едно време старите турци отивали на лов със своите хрътки, особена порода кучета. Когато хрътката успявала да догони заека, ловецът ѝ казвал: „Хайде, чоджум, ха напрег!“ – давал ѝ различни гальовни имена. Щом заекът поемал върха, а хрътката оставала назад, той ѝ казвал: „Ха домус, ха гяур!“ – наричал я с лоши имена. Заекът и хрътката се надпреварват, но и ловецът взема участие в това надпрепускане. Ако тя загуби премията, господарят ѝ ще я кръсти с най-лоши имена.

И вие, като гоїде хрътката ви при неблагоприятни условия, кръщавате я с най-лоши имена. Няма човек, който да не е казал нещо лошо на хрътката. „Блажени нищите духом“, т.е. блажени ония, които са работили дълго време и са огладнели. Като се върнат вкъщи, те сядат пред хубавото ядене. Блажени са, защото за тях е яденето. Щом има хубаво ядене, Царството Божие е дошло за тях. Понеже са работили, дават им се добри условия.

Четете често 5. глава от Матей, докато я разберете – тогава ще бъдете щастливи. Нещастие то на хората се дължи на това, че не са разбрали тая глава. Някой казва: „Като отида на оня свят, там ще се уча“. Няма защо да чакаш това време – да умреш, че тогава да учиш, това е заблуждение. „Аз умирам за тебе.“ Няма защо да умираш и да плачеш за мен, да ме погребваш – ще живееш за мене. Знаеш ли колко струва едно умиране и едно погребване? Някога хиляди, а някога милиони лева. Всички искат най-лесното – да умрат; после оттук ще им правят помен. Тежко ти, ако чакаш оттук да ти изпратят четири-пет пъти през годината по един колет. Ще чакаш да гоїде Задушница, да се съберат душите на едно място и да раздават за тях.

За просветения човек идеята за раздаване за душите е заблуда. Когато някой замине за другия свят, първо го турят на работа, а после му дават да яде. Ако някой е ял и пил на Земята, без да е работил, в другия свят го слагат на работа – пращат го да сади плодни гръвчета. Ако каже, че му е дотегнала тази работа, питат го: „Как не ти дотегна на Земята да ядеш и да пиеш? Там ти винце, ракия, но тук няма такива неща. Тук има грозде, което никога не ферментира. Тук има и вино, но сладко – никога не опива. Тук всички живеят по закона на Любовта, но такава любов, от която никой не плаче“.

Често се говори, че някой е умрял от любов. Как е възможно да умреш от любов? Мома обича някой момък и плаче, че той не я обича. Как е възможно да обичаш и да не те обичат? Ако обичаш и не те обичат, има причини за това. Коя е причината? Съдът, в който сипват масло-

то, е пробит, ти носиш празен съд. Хората те обичат: който те срещне, сипва масло в съда ти. Ти се радваш на маслото, но след известно време то изтича и съдът ти пак остава празен. Защо? Пробит е някъде, дупка има. Маслото е Любовта, която хората влагат в тебе. Преди няколко дена отидохме на екскурзия, носехме чайник да сварим вода. Напънахме чайника, турихме го на огъня, но виждаме, че водата взе да изтича. Чучурката на чайника се беше разлепила и водата изтичаше – не можахме да я сварим. Чучурката може да се залепи, но ще минат няколко дена. Какво да се прави сега? Една сестра взе малко хляб, запуши дупката на чайника и водата завря.

Човекът трябва да бъде доволен. Някой ти се усмихва – не си доволен; иска да ти каже няколко думи – пак не си доволен. Казваш, че той не знае как да ти ги каже. Така може, така казва. Недоволството показва, че хората са болни. Това е болезнено състояние. Университет си завършил – пак си недоволен; искаш да яздиш, купуваш си кон – пак си недоволен. Казваш: „Моят кон не е хубав“. Преди всичко конят не е твой – Бог създаде коня. Ти само го яздиш, но той не е твой – конят е на кобилата. Точни трябва да бъдем в думите си.

„Блажени нищите духом“. Снаха пере грехите на свекърва си и понеже не я обича, изкарва яда си на тях. Пере ризата ѝ, мачка я и казва: „Изденица!“. Свекървата облича ризата и възприема лошите чувства, които снахата е внесла в нея. Така отношенията не се подобряват. Един ден иде при мене тая млада жена и се оплаква от свекърва си. Казах ѝ: „Ще ти дам един съвет. Ако го приложиш, ще имаш резултат“. Тя пожела да чуе съвета ми. Казах ѝ, когато пере грехите на свекърва си, да мисли добре за нея, да отправя към нея хубави чувства и разположение. Тя се усмихна и реши да направи опит. След няколко месеца дойде пак при мене доволна, че съветът е дал добър резултат – отношенията със свекървата са се подобрили. Лесно се развалят отношенията между хората, но и лесно се подобряват.

Иде приятелят ти при тебе и ти му даваш един плод. Ръцете ти са нечисти, оцапани са от нещо. Приятелят ти взема плода, помирисва го и остава недоволен. Казваш: „Колко е неблагодарен!“. Вината не е в приятеля ти, но в твоята неразумност. Защо не изми ръцете си и тогава да подадеш плода? Лошото е въвн от тебе, но ти трябваше да бъдеш внимателен, да измиеш ръцете си. Когато даваш плод на някого, изми ръцете си добре, с топла вода и сапун, и тогава го подай. Ако пишеш писмо на някого, напиши нещо хубаво. От какво страгат сегашните хора? От недобре написани любовни писма. Някой вземе писмовника, препише едно любовно писмо и сам се възхищава от него. Ожениш се за една млада мома, която нищо не знае. Ти трябва да я учиш, да ѝ предадеш първия урок, за да се научи да яде правилно. Аз съм учител и първо ще наблюдавам учениците си как се хранят, как отварят и затварят устата си, как дъвчат, как гържат главата си – това е важно. Човек не е пратен на Земята да се жени, да става господар, да управлява света; той не е пратен на Земята да го товарят като кон, да го дялат като дърво, да го чукат като камък. Някой е извършил престъпление, а друг обвиняват и го турят в затвора, дето го бият по няколко пъти на ден. После се извиняват, че са направили погрешка.

Едно се иска от човека – да определи отношенията си към Бога. Някой очаква да отиде при Господа и тогава да определи отношенията си към Него. Той ще отиде при Господа, но важно е как ще го посрещнат. Ако Бог се яви при него като мирови съдия, лесно ще мине; но ако го посрещне като съдия от окръжния съд, от апелативния или от касационния съд, може да заведе против него углавно дело. Какво ще прави, ако веднага го осъдят? Ще каже: „Съдба е това!“. Какво означава думата *съдба*? Да се даде на всекиго това, което му трябва. Който няма цигулка, цигулка му се дава; който си няма жена, жена му дават; който няма дечица, дечица му дават; който няма обувки и шапка, това му се дава; който няма грехи, грехи му дават; който не е яздил на кон, кон му се дава; който

не се е возил на файтон, на файтон се качва; който не е бил министър, министър ще стане. Кои каквото пожелае, ще му дадат, за да бъде доволен. Това е съдба, а не да затвориш човека, да го осъдиш на доживотен затвор или на смърт. Това не е разрешаване на въпросите. Понеже хората не съдят правилно, Бог ще ги съди и ще разреши всички въпроси. Хората ще бъдат доволни от Неговата съдба.

Казвате: „Да се оправят работите ни!“. Вашите работи няма да се оправят, докато целият свят не се оправи. Кажу: „Господи, да бъде Волята Ти както на Небето, така и на Земята. Да се прослави Името Ти както на Небето, така и на Земята. Да дойде Царството Ти както на Небето, така и на Земята“. Под *небе* разбирам вашия ум. Всеки човек, който мисли, е горе на Небето; всеки човек, който не мисли, е долу на Земята. Ти мислиш, че ако отидеш горе, ще умреш. Какво означава умирането? Събличане на старата греха. Следователно не можеш да мислиш, т.е. да влезеш в умствения свят, ако не съблечеш грехата си, направена от гъста материя. В умствения свят се крият възвишените и светли мисли, които можеш да възприемеш чрез ума си.

На физическия свят, дето се хранят много хора, не може да има хармония. Готвиш за 15–20 души в една тенджерка. На първите сипваш отгоре, с повече масло, а на последните – от дъното, постно. Постното ядене не е много вкусно. В Божествения свят за всеки човек се готви в специална тенджерка. Всеки плод е отделна тенджерка: дадеш на някого една ябълка или круша – даваш му я заедно с тенджерката, дето се е готвила. Хората се чудят: добре готвят, а въпреки това страдат. Погрешката е в това, че готвят за много души. Ще готвиш само за едного и в отделна тенджерка. Ако съм на ваше място и отида на гости при една мома, която не е определила тенджерка за мене, втори път не стъпвам в дома ѝ. Видя ли, че е приготвила тенджерка специално за мен, казвам: „Добър гостилничар е тая мома“. Това изисква реалният живот.

И тъй, за моите очи е нужна специална светлина. Аз не мога да се ползвам от светлината, която е минавала от едни очи в други – ще възприема оная светлина, която иде направо от Слънцето. Хубаво е това, което излиза направо от Бога и влиза в нашето сърце, в нашата душа и в нашия дух. Да говориш за нещо, което не си опитал, значи да говориш за музиката, без да я познаваш и разбираш. Не е достатъчно само да говориш за яденето, но да знаеш да готвиш – ти ще готвиш само за един човек. Не е достатъчно да отидеш при крушата, но трябва да знаеш как да си направиш избор. Не е достатъчно само да имаш високо мнение за себе си, но трябва да отговаряш на това мнение. Когато си горе, имаш високо мнение за себе си, но какво ще правиш, като слезеш долу? Какво направи Христос, като се видя в робски образ? Смири се. Като Син Божий трябваше да Го посрещнат навсякъде, като че е цар, но условията на Земята изискваха смирение. Като слезе на Земята, Той получи най-големи укори.

Казвате: „Да бъдем като Христа“. Това е неразбиране на въпроса. В едно отношение аз не искам да бъда като Христа, да страдам на кръста като Него. Защо? Един пострада за всички, няма защо хиляди хора да страдат като Христа. Когато богатият даде достатъчно храна и средства за всички, няма защо ти, бедният, да искаш да раздаваш като него. Не разваляй неговата работа – той е дал най-хубавия хляб. Ще дойде някой да раздава като Христа: не разваляй работата на Христос! По-добре научи хората да ядат хляба, който Той е дал, а не да раздаваш като Него. Яж живия хляб, даден от Христа. Съвременните хора страдат от човешкия хляб.

Преди години дойде при мене една мома да се оплаква, че не ѝ върви в живота. Искала да стане учителка, не могла; искала да вземе друга служба, пак не могла. Пита ме не може ли да намери някой, та да се ожени. Казвам ѝ: „Ти си родена за певица. Не ти върви в живота, защото взимаш чужда длъжност, а не твоята, за която си определена. Ти не можеш да готвиш, значи не си годна за женене. Ще станеш певица и като свършиш тая работа,

тогава ще замислиш друга. Първо ще пееш пред малко хора, няма да излизаш на голяма сцена.“ „Истина ли е това, което ми говориш?“ „Истината говоря“. Чудни са хората: като не им върви в живота, мислят, че окръжаващите са лоши. Казват за някого, че е лош човек. Ако си на негово място, и ти ще бъдеш лош.

В едно земеделско училище имало един бик, който бил кротък по характер. Един ден бикът се разлудял, започнал да прави пакости. Като не могли да се справят с него, решили да го убият. Един от слугите можел да се разговаря с животните, разбирал езика им. Той казал: „Не бързайте, не убивайте бика!“ . Приближил се до него и започнали да се разговарят. Бикът му казал: „Моля ти се, помогни ми! В задния ми крак е влязъл голям трън, който ме кара да лудея. Извади тръна и аз ще се успокоя“. Слугата се навел, извадил тръна от крака на бика, намазал болното място с гървено масло и го превързал. След един час бикът бил съвършено тих и спокоен.

Някога ще ви говоря за Любовта, която се присажда. Не е лошо да присаждаш Любовта, но майстор трябва да бъдеш. Срецам една мома дивачка, виждам, че трябва да се присади с калема на Любовта, да се облагороди. Един туря присадката – не се хваща; втори туря присадката – не се хваща; трети туря присадката – пак не се хваща. Най-после цялото гърво изсъхва. Когато присаждаш човека, трябва да си майстор. На сто присаждания едно да не се хване, а 99 да се хванат, разбирам; обаче 99 да не се хванат, а едно да се хване, това не разбирам.

С каква мярка трябва да ви мери Господ сега? С каква мярка мерят добрите хора и с каква мерят лошите? Мярката за добрите хора се различава от тая за лошите. С каква мярка мерят ония, които имат добър език? Учител и ученик се разговарят. Учителят е благороден, разумен човек. Изведнъж той удря една плесница на ученика. Защо? Защото ученикът казва на учителя си: „Ти си простак, не знаеш как да постъпваш“. Така не се говори. И вие получавате такива удари; неочаквано някой ви удари една плесница. Защо? Цял ден мърморих

в себе си, недоволен си. Така ти смуцаваш невидимия свят. Никакво мърморене! Ако сте в гората, имате право да мърморите. Изваждате ножа от джоба си и режете бързо. Тук клъцнете, там клъцнете – свободни сте, никой не ви съди. Влезете ли с ножа вътре и започнете ли да мушкате моя-оня, веднага ще ви накажат. Че си сякъл бързо, никой не те държи отговорен, но позволиш ли си да мушкаш хората с ножа, веднага ще те съдят. Започнеш ли да критикуваш моя-оня, ти мушкаш с ножа си. Като говориш лошо за другите, все едно, че за себе си говориш; като говориш добро за другите, все едно че за себе си говориш. Хората се плашат едни други, казват: „Ако говориш лошо за мене, ще те накажат; ако говориш добре, ще те възнаградят“. Правете всичко не по закон, от страх, но по свобода. Прави добро за самото добро. Понякога и злото е намясто. На десет добрини едно зло е намясто и на десет злини едно добро е намясто.

Сега да годем до положителната страна на живота. Всички искате да живеете добре, да имате Божието благословение. И това е възможно, но кога? Когато изпълните своето предназначение. Ти си създаден за певец, а не искаш да пееш – как ще угодиш на Бога? Ти си създаден да свириш, да шиеш грехи или обувки, но не искаш да изпълниш тая работа. Наистина, не е лесно да правиш обувки, но ако работиш с любов, като ушиеш обувки на някой човек, ще го улесниш, работите му ще тръгнат напред. Ако не работиш с любов и ушиеш обувки на някого, ще му причиниш страдания. Тогава ти не си добър майстор, не си истински обуцар.

Казваш: „Не ме приемат хората“. Защо не те приемат? Защото не знаеш как да постъпваш. Ако знаеш как да се отнасяш с хората, навсякъде ще те приемат. Срецаш един човек, който иска вода, гърлото му е засъхнало от жажда. Бъди умен, веднага вземи една чаша чиста прясна вода и му дай, за да утоли жаждата си. Дай на жадния от най-чистата вода, кажи на скръбния най-ободрителната дума – това значи да носиш Божието благословение. Така постъпва Бог – Той дава на всяка

душа от най-хубавото, което носи в Себе Си. Ако искаш да бъдеш подобен на Бога, давай на близките си от най-хубавото, което носиш в себе си. „Не мога да давам от най-хубавото.“ Щом не можеш, ти не вървиш по Божия път. Оставете настрана глагола *не мога*.

Един ден отивахме на Витоша. Едва тръгнахме и започна да роси, капнаха няколко капки. Като изгря Слънцето, яви се хубава голяма дъга. Какво показва дъгата? Тя определя отношението на човека като личност към другите хора, тя определя колко богат, умен и духовен трябва да бъде човек. Когато човек е вътрешно богат, умен и духовен, явява се дъгата като доказателство на това, че няма да стане помон. Помонът стана, когато хората се отклониха от правия път, той сложи край на старата култура. Тя мина през вода, а сегашната култура минава през огън. И това не е идеалното: най-после ще дойде културата на изгряващото Слънце, което ще дава на хората най-красивото, най-хубавото, от което те имат нужда. Светът не трябва да се потопи, но трябва да мине през огън и да се пречисти. Има неща, които трябва да се изгорят; има неща, които не трябва да минат нито през вода, нито през огън. Когато плодът зрее, нито през вода се прекарва, нито през огън.

Как постъпват сегашните хора? Някой те обиги и ти искаш да се махне – това е пътят на помона. „Да се накаже, да изчезне!“ – това е пътят на огъня. Не трябва да искаш нито помон, нито огън. Навсякъде имаме огън – сегашната война постоянно създава огън. Вземеш пушката в ръка, жегнеш някого – ето огън. Достатъчно картучници има човек в себе си – в своя ум, в своето сърце и в своята воля. Сега воюват с модерна артилерия, с модерни самолети, от които пуцат тежки бомби. Страшни са бомбите, които излизат от човешката уста.

Един благороден господин ми се оплака, че се е пропил. Защо се е пропил? От една тежка дума, която жена му била казала. Той искаше да ми каже думата, но аз го спрях. Каже ли ми тая дума, ще се оцапам – не искам да се калям и после да се чистя. Ако сам попадна на тая

дума, по-малко ще се окалям. Казвам му: „Ще ти дам един съвет как да се справиш с тежката дума. Ще напишеш на жена си едно любовно писмо, с което ще ѝ благодариш за думата, която ти е причинила най-голямата скръб, но и най-голямата радост. Считай, че тая дума ти е казана от Господа. Той ти казва, че си даровит човек, но трябва да работиш, да се усъвършенстваш. Ти си изпратен при своята жена като при професор, да те учи. Бог те пита: „Харесваш ли моя професор?“. Ако го харесваш, постъпвай като него“. Човек е неблагодарен; той е получил толкова благословения от Господа – и пак е недоволен. Цял ден роптае, че умът му не е такъв, какъвто трябва; сърцето му не е такова, каквото трябва; волята му не е такава, каквато трябва; че къща нямал, пари нямал – от всичко е недоволен.

Настигам един ден трима млади, една мома и двама момци – и двамата я обичат. Единият кара велосипед, бавно върви – разговарят се тримата. По едно време момата взе да се оплаква, че се е уморила, че краката са я заболели. Момъкът, който караше велосипеда, предложи на момата да седне пред седалището; след това и той се качи и тръгнаха. И двамата бяха на опасно място, можеха главите си да счупят, но те не мислеха за опасността. Другият момък съжаляваше, че няма велосипед, та и той да повози момата. Така се бяха стекли обстоятелствата – ходили на екскурзия и се уморили. И двамата момци са внимателни един към друг. Важно е във всичко да виждате доброто. Всяко добро, което иде чрез хората, е израз на Божието благословение. Като не виждате това, вие тълкувате нещата криво и сами си създавате страдания. Христос казва: „Ако обичате ония, които ви обичат, какво повече правите от фарисеите?“. Коя крава не обича теленцето си? Ние трябва да се отличаваме със своята любов.

Какво правим, като отиваме на планината? Първата ни работа е да се преоблечем, понеже сме изпотени. Като хвърлям потната риза, тя веднага замръзва. Слънцето грее, но е студено. Питат ме защо ходя често на Вито-

ша. Ходя да се изпотявам, да изхвърлям нечистата пот, за да гържа отворени седемте милиона пори в организма си. Чрез тях ние приемаме Божието благословение. Затворят ли се тия седем милиона прозорци, нищо не можем да приемем. Някои казват да вземем автомобил, но аз разчитам само на моя мотоциклет, с две колела. Той ми е даден от Бога и с него си служа. Ако има автомобил, това е случайно нещо. Всеки има по един мотоциклет само за себе си – никаква мома не може да качи на него. Да разчиташ на случайни неща, това е човешка работа. Ще разчиташ на Божественото.

Да даваш от богатата си само на едного, това е човешка работа. В света има два милиарда хора – към всички трябва да бъда еднакъв. Каквото отношение имам към себе си, такова отношение трябва да имам към всички. Под *себе си* разбирам Бога, Който живее в мен. Най-голямото благо, което имам, се дължи на Него. С всички искам да постъпвам така, както Бог постъпва. Какъвто е Бог в мене, такъв е и в другите хора – Той е навсякъде един и същ. Навсякъде аз виждам Божието съвършенство.

Отношението на човешката душа към Бога се определя по вътрешен път, никой не може да научи това отвън. Ако рече някой да те учи как да любиш, нищо няма да научиш – Любовта сама учи хората. Казано е в Писанието: „Духът ще ни научи на всичко“. Това, което научиш от Бога, е най-великата наука, най-великото знание. Това, което научиш от Любовта, остава за цялата вечност, то никога не се разваля, не се губи. Единственото нещо, което не се разваля, е това, което излиза от Бога. Той е извор, Който никога не се размътва. По бреговете на моя извор няма никаква кал, никакви утайки, никакви нечистотии. Дъното на моя извор не се вижда, то е дълбоко и покрито с чист кристален пясък, водата му е чиста и освежителна. Който пие от тая вода, той придобива живот в себе си.

Исправяйте отношенията си към Бога, без да се самоосъждате. Радвайте се на оная благодат и доброта, които Бог проявява чрез хората. Радвайте се на всеки

човек като на запалена свещ, която е проява на Слънцето. Колкото по-силен е токът на инсталацията, толкова по-силно свети свещта. Пазете инсталацията си, никоой да не се докосне до нея. Никоой няма право да бута Божествената инсталация. Опасно е, ако се развали тая инсталация. Дойдем ли до човешкото сърце, само Бог може да го поправя. Вложи сърцето си в ръцете на Бога и не се страхувай. Оставиш ли сърцето си в ръцете на човека, знай, че той не може да го поправи. Сърцето, умът, гушата и духът са прерогативи на Бога – само Той има право да се докосва до тях. Всяко живо същество се нуждае от Бога. Отдалечиш ли се от Него, ще замръзнеш; приближиш ли се при Него, ще се стоплиш. Докато обичаш Бога, ще живееш в изобилие; щом престанеш да Го обичаш, изобилието се прекратява.

В една местност имало двама градинари. Плодовете на единия били доброкачествени, а на другия – лоши. Един човек се разсърдил на добрия градинар и казал: „Не искам да ям от твоите плодове“. Щом не искаш от добрите плодове, ще ядеш от лошите. Никоой не може да се сравни с добрия градинар, никоой не може да даде това, което Бог дава, никоой не може да направи това, което Бог прави. Павел казва: „Нито на ума, нито на сърцето на човека е дохождало това, което Бог е приготвил за ония, които Го любяат“.

Трябва да дойдем до положителното учение: да изучаваме светлината в нашия ум, топлината в нашето сърце, силата в нашата гуша и добродетелите, скрити в нашия дух; да изучаваме и методите за прилагане на светлината, топлината, силата и добродетелите. Прилагайте добродетелите в живота си, ценете малките неща и се радвайте на тях. Видиш ли една малка пеперуда, обърни се към Господа с думите: „Господи, благослови я!“. Видиш едно дърво – помол се и за него Бог да го благослови. Видиш един извор – пожелай и той да се благослови. Срецнеш едно малко дете – пожелай и то да се благослови. Най-после се помол Бог да благослови и тебе. Бъди доволен и благодарен за всичко, както пеперуката е доволна.

„Блажени нищите духом.“ Блажени са нищите духом, които се учат от пеперудите; блажени са нищите духом, които се учат от изворите; блажени са нищите духом, които се учат от плодните дървета. Блажени са нищите духом, които се учат от скъпоценните камъни; блажени са нищите духом, които се учат от златото. Кое е главното свойство на златото? То не се окислява и е устойчиво. При това за него е безразлично в кой джоб ще влезе: в джоба на бедния или в джоба на богатия; в кесията на простия или на учения. Златото се радва на онова, което съдържа в себе си. И ние трябва да се радваме на благата, които са вложени в нас, както и на благата, вложени в нашите ближни. Вие още не сте осъзнали колко много блага ви е дал Бог, затова именно хората лесно се заблуждават.

Често ме питат как трябва да се говори на хората. Ще говориш естествено, ще им говориш, както светлината им говори, както въздухът им говори, както водата им говори и както хлябът им говори. Някога, като не си доволен от обувките си, събуваш ги и оставаш по чорапи. Ако те питат защо ходиш по чорапи, не казвай, че обувките ти са лоши, но кажи, че краката ти са уморени, че искаш да си починат. Казваш, че не можеш да ходиш бос. Не можеш, защото имаш обувки. Какво ще правиш, ако нямаш обувки? Ще ходиш бос. Единствените добри обувки са човешките крака – добродетелите на човека; единствените добри ръкавици са човешките ръце – справедливостта на човека; единственият хубав поглед е погледът на светлината, която излиза от човешките очи; единствената хубава реч е топлината, която излиза от човешката уста; единственият хармоничен тон е тоя, който се възприема от човешкото ухо.

Като правех своите научни изследвания из България, срещнах една стара, 85-годишна жена, която ми каза: „Синко, моята работа е свършена вече. Едно време, като бях млада, друго беше“. Рече тия думи и се усмихна. Отговорих ѝ: „Аз зная изкуството да подмладявам. Мога да те подмладя, да станеш 19-годишна мома. Как би постъп-

вала с момците?“. Тя изведнъж се изправи, погледна ме и каза: „Може ли да бъде това?“ „Може“. Казвам: отсега нататък вие трябва да изправяте погрешките на своите младини. Нито бабата се е отнасяла добре с младите момци, нито те са се отнасяли добре с нея. Какво представлява любовта на младите? Тяхната любов е мъчение, не е истинска любов. Сега иде новият живот, сега иде оная любов, според която е приятно да срещнеш човека. Защо? Защото знаеш как да постъпваш. Каквото правиш, трябва да става с разположение и любов, а не с насилие.

Едно правило ще ви дам: никога не стойте зад коня. Той няма доверие в никого – усети ли, че някой стои зад него, веднага започва да рита. Ако трябва да застанеш зад коня, запази известно разстояние, за да не те докосне. Конят е щедър, но само в ритането. Не всеки оценява тая щедрост. В едно богато семейство, което имало четири дъщери, дохождал един млад офицер. Те го посрещали внимателно, го щадали го добре; при всяко посещение правели баници, за да го задоволят. Той произхождал от добро, но крайно пестеливо семейство. Младият момък се оженил за една от дъщерите. Един ден я срещнах и я попитах доволна ли е от живота си. Тя веднага се оплака, че мъжът ѝ бил много стиснат – един подарък, едно внимание не е показал към нея досега. „Каквото поускам, все отлага.“ „Значи не прилича на оня момък, когото го щадахте щедро с баници. Ти трябваше да знаеш това още отначало. Той идваше във вашия дом като на гостилница. Ако имаше приятелско отношение към вас, трябваше да донесе нещо от себе си. Брашното, маслото, сиренето трябваше да бъдат от него, а трудът – от вас.“ Ще кажете, че новото учение изисква от човека щедрост. И двете страни трябва да бъдат щедри, а не само едната.

Живота, който сме развалили, сами трябва да го изправим, всичко трябва да се изпере и да се очисти. Мислите, чувствата и постъпките ни трябва да се изчистят, за да заживеем, както Бог изисква. Бог казва едно, вие правите друго – как ще се оправи светът? Може ли Обществената безопасност⁶⁵ да оправи нещата?

Там могат да те прострат на земята, да ти ударят 25 тояги, но пак няма да те оправят. Само Любовта може да оправи човека. Тя внася светлина в него, той вижда погрешките си и се изправя. Не е достатъчно само да бъдеш любезен и внимателен към едного. Да бъдеш майка, това не значи да бъдеш добра само към своите деца, но и към другите. Здравето на нейните деца е в зависимост от разположението ѝ към чуждите деца.

Здравето на един дом зависи от достъпа на чистия въздух в него. Колкото по-големи са прозорците и по-често се отварят, толкова по-зрави са хората в тоя дом. Ако прозорците са малки и не се отварят често, въздухът в къщата е развален, нечист и хората боледуват. Всички искат да бъдат здрави, да живеят добре, но не могат да изпълнят желанието си. Някога човек прави погрешки несъзнателно. Той вижда, че някой греша, и му прави строга бележка; после съжалява, че е постъпил строго. Строгостта е метод, но ако се употреби намясто; не се ли употреби намясто, енергията се е изразходвала напразно. Методите на Природата са крайно икономични: тя е щедра, дава изобилно, но не разточително. Срецаш един човек, спираш го на пътя и му казваш грубо: „Мини оттук, пътят е кален, ще се окаляш“. Понеже му казваш това грубо, той не те слуша, върви в пътя си. Защо не кажеш на човека меко, внимателно? Грубият тон изразходва повече енергия. Кажи меко, спокойно на човека: „Мини отдясно; пътят, по който вървиш, е кален“. Всеки човек има желание да помогне на ближния си, но не знае как да направи това.

Когато Слънцето грее, не стойте вкъщи на затворено: изложете гърба си на слънце, за да използвате слънчевите лъчи. Когато плодовете узряват, не чакайте да ви ги донесат наготово: идете при дърветата, там да ги видите и сами да си откъснете. Не очаквайте други да ви готвят; ако няма кой да ви наготви, гответе си сами. Кой е по-добър готвач – жената или мъжът? Днес жената готви, но е недоволна, готегнало ѝ е. Тя готви при трудни условия: масло няма, олио няма; а ако се на-

мери отнякъде, трябва да се плати скъпо, по 300–350 лв. килограма. Хубавите работи струват скъпо.

Професор по музика предал урок на един американец, за което взел голямо възнаграждение. След това той запитал ученика: „Искаш ли да взимаш още уроци?“ „Достатъчен ми е един“. Уроците на видните професори са скъпи. И уроците на доброто са скъпи. Ако си способен, ще вземеш само един урок и ще платиш колкото ти искат; ако платиш за два урока, това показва, че не си способен. Питаме: „Какво е нужно на човека?“. Само един урок от Любовта. Вझे ли два урока, той ще фалира. Кой може да плаща на урок по десет хиляди долара? Скъпи са уроците на Любовта! Тя внася светлина в човешкия ум, а сегашните хора живеят в тъмнина. Те трябва да отворят прозорците си и да се научат да гледат, да познават пътя, по който вървят.

Когато дойдох за пръв път в София, един приятел обеща да ме заведе на Черни връх. „Знаеш ли пътя на там?“ „Зная го добре, ходил съм четири-пет пъти.“ Един ден тръгнахме за Черни връх; той върви напред, аз след него. Вървахме три-четири часа из планината, но никакъв връх не се виждаше. Питам приятеля си: „Защо не се вижда още върхът?“ „Ще се види скоро“. Вървахме още малко и той започна да се оглежда, после рече: „Объркал съм пътя“. Казвам му: „Виждаш ли моя знак на небето? Той е над Черни връх, сочи към северозапад“. Приятелят видя знака, но не повярва, че по него можем да се ориентираме. Казах му да следваме моя знак и той се съгласи. Тръгнахме по тая посока и скоро видяхме върха. Тогава той каза: „Чудно, как се заблудих!“. Той се е заблудил, но отгоре не се заблуждават.

И човекът, когато тръгва в правия път към Бога, може да обърка пътя и да се заблуди. Какво трябва да прави? Да погледне нагоре, за да види знака на небето, който ще го ориентира. Погледни нагоре и ще видиш знака, който сочи правия път. Един ваш брат тръгва в града да свърши някаква работа. Поглеждам към небето, виждам две успоредни линии, а между тях едно малко облаче. Каз-

вам му: „Ще имаш едно малко препятствие в работата си.“ „Не ми се вярва. Какво отношение има облачето към моята работа?“ „Ще видим, сам ще се убедиш“. Той отиде в града и вечерта се върна, каза: „Работата се свърши, но с едно препятствие. Както каза, така и стана“. Разумният свят показва на човека какво ще му се случи. Ако е умен, той ще се ползва от това, което му се дава.

Един ден пътувах от Казанлък за Карлово, дето исках да спра за няколко часа, за да гържа една сказка. Времето беше хубаво, небето бе ясно, нито едно облаче нямаше по него. По едно време се яви един тъмен черен облак; в същото време видях на небето две успоредни линии. Разбрах, че трябва да замина направо за София, да не се отбивам в Карлово. Защо не трябваше да се отбивам в Карлово? Оказа се, че същата вечер салонът в Карлово бил зает от военните, които през деня го поправяли. По невнимание на слугите, както горяла печката в салона, паднали кюнците и част от дюшемето изгоряло. Понеже не разполагах с друг ден за сказката, върнах се направо в София. Ще кажете, че не можах да гържа сказката си. Какво от това? На много места съм гържал сказки, а в Карлово не можах – нищо не загубих. Мислите ли, че ако гържите една сказка, ще оправите обърканите работи на хората?

Радвайте се на това, което Бог ви дава, радвайте се и на доброто в себе си. Служете на доброто и не се смуцавайте от нищо. Все ще се случи поне един път в живота ви военните да наемат салона, в който се гържат сказки. Добре е, че те са го наели, защото имат възможност да го поправят. Ако днес не можете да свършите една работа, ще я свършите на другия ден. Радвайте се, че имате възможност да я свършите. Ако през този живот не можете да свършите работата си, през другия ще я свършите. Вторият ден обаче е по-къс от първия – от човека зависи как ще го използва.

Това, че хората се делят на стари и млади, е все едно да отделят дясната ръка от лявата и десния крак от левия. Десният крак и дясната ръка имат отношение

към ума, а левият крак и лявата ръка – към сърцето. Как ще отделиш ума от сърцето? Значи десният и левият крак, както дясната и лявата ръка, ще застанат успоредно и ще започнат заедно да работят. Дясното око има отношение към ума, а лявото – към сърцето, но двете заедно изразяват душата и духа на човека. Дясната ръка дава светлина, а лявата – топлина; левият крак създава плодове, а десният ги раздава.

Както двата крака, двете очи и двете ръце вършат заедно една работа, така млади и стари трябва да работят заедно, за да вървят напред. Ако срещнете един стар цигулар, не го критикувайте, но дайте му импулс да свири. Доведете една млада мома пред него, да го вдъхновява – той ще поглежда към нея и ще свири. Младият дава импулс, а старият използва живота. Старият никога не може да даде импулс, а младият никога не може да използва живота. Ето защо старите и младите трябва да се съберат заедно: младите да дават импулс, а старите да използват живота. Ако нямаш подтик, извикай един млад човек да те импулсира. Ако имаш импулс и не знаеш как да го използваш, извикай един стар човек да го импулсираш. Младата мома, пълна с импулс, е недоволна, че не цъфтя някой млад човек да ѝ свири. Ако тя няма ухо, той не може да ѝ свири. Музикантът свири само на оня, който има ухо и може да слуша и да възприема – такъв е законът. Ако си добър, доброто е за тебе; ако си умен, разумността е за тебе; ако си истинолюбив, истината е за тебе; ако си любящ, животът е за тебе; ако обичаш мъдростта, знанието е за тебе.

„Блажени нищите духом.“ Защо са блажени? Защото е тяхно Царството небесно. Сега и на вас казвам: всички сте добри, но не сте проявили доброто. Вие държите доброто в хамбара си и чакате благоприятни времена да го проявите. И това не е лошо, но по-добре е да извадите и най-малките семенца от хамбара си и да ги посееете на нивата. Може да ги посадите на видно място, а може и на някое незабелязано място – важно е да ги посадите, да им дадете живот. Ако сега не проявите вашето добро,

кога ще го проявите? Ако сега не помогнеш на ранения на бойното поле, кога ще му помогнеш? Трябва ли да чака той с часове и дни, за да му се помогне? Всеки има нужда от нещо в дадения момент. Дайте ход на Божественото в себе си, за да се прояви. То е девата в човека, а външният човек е слугата или слугинята ѝ. Като срещнеш някой човек, кажи му: „Твоят господар е много добър, поздравя го“. Ако срещнеш жена, кажи ѝ: „Твоята господарка е много добра, поздравя я“.

Вие сте обезценили Божественото в себе си, поради което обезсмисляте живота си и преждевременно остарявате. Човешкото остарява, а Божественото – никога. И в младия, и в стария Божественото е всякога младо. Човешкият свят започва с младостта, а свършва със старостта; Божественият свят започва с младостта и върви към вечно подмладяване. Подмладяването е Божествен импулс, който води към усъвършенстване. Казано е: „Бъдете съвършени, както е съвършен Отец ваш небесни“. Бъдете добри, както е добър Отец ваш небесни; бъдете любящи, както е любящ Отец ваш небесни; услужвайте на хората, както Бог услужва. Това е най-хубавото, което човек може да направи. Сложете надпис на своята градина: „Тук има хубави плодове. Които мине, може да спре, да си почине и да си откъсне един плод“.

„Защо Бог ни даде очите?“ Да виждаме добре. „Защо ни даде ушите?“ Да слушаем добре. „Защо ни даде устата?“ Да говорим добре. „Защо ни даде носа?“ Да възприемаме уханието на цветята. „Защо ни даде ръцете?“ Да вършим хубави работи. „Защо ни даде краката?“ Да ходим в пътя на доброто. Хиляди блага ви е дал Бог, а вие седите на едно място като инвалиди и очаквате да дойдат с носилки да ви местят от едно място на друго. Желая да ви видя в хубави градини, при благата, които Бог е дал – при чистите извори и полянки, при високите върхове. Да ви видя сами да се качвате по планините, не с носилки и автомобили; при това всеки сам да си услужва. Това, което хората правят, и ти можеш да го направиш.

Всеки трябва да си опита силите какво може да направи. Малко работи, но каквото направих, да бъде хубаво. Цигуларят да свири хубаво, шивачът да шие добре, обувчарят да прави хубави обувки, бакалинът да продава добра стока. Всеки в занаята си да бъде добър майстор. Затова Бог ни е дал ум и сърце, да изразяваме чрез тях най-хубави неща. Умът и сърцето представляват голямо богатство, с което Бог е надарил човека. Голямо съкровище се крие в тях.

Сега всички хора се молят за мир на Земята. Ние не сме за този мир, той не е действителен. Сънувате вечер, че ви гонят мечки и вълци. Като се събудите сутринта, успокоявате се – нищо няма. Това, което ви е плашило насън, е заблуждение – то не е реално. Хората страдат от нереални неща.

Един цар минал покрай един беден човек, който седял на улицата и свирел на цигулка. Като разбрал какво е положението му, царят го съжалил и казал на един от министрите си да се погрижи за него, да му дадат някаква сума, за да се помогне на дечицата му. Бедният човек взел парите и започнал някаква търговия. В скоро време той забогатял. Царят се заинтересувал от положението на тоя човек и пожелал да го види. Отишъл в дома му и го намерил на легло. Запитал го от какво е болен и колко време лежи. „Три месеца вече, откак съм на легло. Като вдигах топове в магазина, един топ памук падна върху рамото ми и заболях.“ Царят се замислил за положението на търговеца, който добавил: „И аз се чудя какво ми стана. Едно време и камък да паднеше върху гърба ми, нищо не ми ставаше, а сега един топ памук ме тури на легло“.

Казано е в Писанието: „Ще залича греховете им и няма вече да ги помена“. Направете и вие същото – вземете оня тefтер, в който сте писали какво има да взимате, и заличете всичко. Турете кръст на стария живот и го изгорете. След това вземете нов тefтер и пишете всеки ден: „Днес Слънцето изгря много хубаво. Днес аз, жена ми и децата ми се нахранихме отлично – весели и разположени сме. Слава Богу, днес ни гоиде най-голямото

благословение. Досега Бог ни е благославял, отсега нататък ние ще Го благославяме. Ще служим на Господа с нашия ум, с нашето сърце, с нашата гуша и с нашия дух, както Той иска. Ще служим на Господа с всичко, което Той ни е дал“.

Казано е: „Когато Ме потърсите с любов, с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си гуша и с всичкия си дух, ще Ме намерите. Когато Ме търсите със знанието на ума, на сърцето, на гушата и на духа, ще Ме намерите. Когато Ме потърсите със свободата на ума, на сърцето, на гушата и на духа, ще Ме намерите“. Да потърсим Господа с Любовта, с Мъдростта, с Истината – и да бъдем всички свободни.

19 декември 1943 г., 5 ч.с., София, Изгрев

БОЖИЯТА ВОЛЯ

Ще прочета 1. псалом.

Малко хора търсят причината на неразположението си. Някой мисли, че е неразположен, защото няма пари; друг мисли, че е неразположен, защото няма къща. Всъщност това не са съществени причини за неразположение. Една от причините, която спъва хората, произтича от факта, че те не приемат достатъчно светлина; не приемат достатъчно въздух – диханието Божие; не знаят как да пият вода и как да ядат хляб. Светлина, въздух, вода и хляб – ето същественото, от което хората се нуждаят. Искаш да се облечеш хубаво, да имаш нови обувки и шапки – това е мода, не е необходимост. Какво са допринесли за човека обувките и грехите? Птиците носят ли обувки, млекопитаещите обличат ли грехи? С каквито обувки и грехи дохождат, с такива си отиват. Вие ще започнете да философствате върху живота на птиците и млекопитаещите, но философията още не разбира абсолютната Истина.

Казвам: който говори много, показва своите слабости; който мълчи много, показва своето невежество или темерутство. Правило е: не говори за неща, които не са станали; говори за онова, което е предсказано да стане – и като стане, всички ще го видят. Вие не знаете какво ще стане, не знаете коя част от София ще нападнат самолетите. Някой иска да знае коя част на града ще нападнат. Като стане, ще видите. Сега при бомбардировките виждате колко слабо същество е човекът – в известни случаи той е по-слаб от комара. Комарът е доста издръжлив; същевременно човек е страхлив и неустойчив. Той е неустойчив и в мислите, и в чувствата – в любовта си, във взимането и даването. Затова е казано в Писанието: „И разкая се Бог, че направи човека“. Често хората уповават един на друг, а после се разочароват.

На четири неща може да уповава човек: на светлината, на въздуха, на водата и на хляба. Под *вода* разбирам живота, под *хляб* разбирам Духа Божий, за който е казано: „Аз съм живият хляб, който слеза от небето“. Мъчно ще разберете какво нещо е хлябът, както младата мома мъчно разбира живота. Щом се яви в нея желание да се ожени, тя не иска вече да живее в бащиния си дом: майка ѝ, баща ѝ, братята и сестрите ѝ вече не са ѝ мили и тя ги напуца. Няма по-голямо нещастие за човека от женитбата: ожениш се и родиш деца, които едно след друго умират.

И кокошката измътва пиленца, на които отрязват главичките и ги изяждат. И тебе, човека, след 120 години най-много ще те хванат, ще ти оголят костите, ще ти вземат, каквото си спечелил, и ще кажат: „Хайде, иди сега да работиш!“. Ще дойдеш отново на Земята, но след време пак ще те обертат, ще оставят само костите ти и ще ти кажат пак да дойдеш да работиш. Ще печелиш, ще те обират – край няма тая история. Казвате: „Да си наредим живота“. Как ще го наредите? Момчето като стане на 19 години, а момчето на 21, започват да мислят да се оженият, да си родят едно момченце или момиченце – и напускат родителите си. Къде остава любовта им към тях? В първо време младите се обичат, не могат да живеят един без друг; ако родителите им не позволяват да се оженият, животът им потъмнява. Като се оженият, животът им пак потъмнява и се питат какво да правят сега. Ще ви кажа една истина: човек може да се ожени или за дявола, или за Бога. Засега повечето хора се женят за дявола. „Как го познават?“ Лесно се познава дяволът.

В Ню Йорк един американец милиардер дал обявление във вестниците, че търси касиер. Явили се около 20 младежи с големи препоръки. Той хвърлил поглед към тях и казал: „Ще ви имам предвид“. Един ден влязъл в кантората млад момък без никаква препоръка и още при влизането си видял на земята една книжка; навел се, вдигнал я и внимателно я турил на масата. След това се обърнал почтително към банкера и казал: „Четох във вестниците,

че търсите касиер за кантората си. Аз съм готов да върша всякаква работа, но нямам препоръка. Можете да опитате дали ще ви задоволя“. Банкерът отговорил: „Ти носиш най-добрата препоръка в себе си“.

Някой религиозен казва: „Аз се моля по три пъти на ден“. И ученикът казва: „Аз уча по три пъти на ден: сутрин, на обяд и вечер. По три пъти чета урока си“. Важно е какво си запомнил. Някой чете урока си по 20 пъти, за да го запомни. Учене трябва! Ще четеш урока си, докато го разбереш и запомниш; като го запомниш, да не го забравяш.

Много пророци и пророчици съм срещал в България. Все им казва по нещо Духът, но те са забравили какво им е казано. Питам: какъв пророк или какъв човек си, ако забравяш това, което Господ ти казва? Ще кажеш, че Бог ти е открил нещо, но си го забравил. Щом забравяш, твоята кесия е скъсана. Лошо е, когато забравяш. Мома, която има двама кандидати, непременно ще забравя едния. На два коня едновременно не можеш да яздиш. Кой човек може да си тури краката на два коня? „Аз имам две идеи в ума си.“ Това е невъзможно. Една идея трябва да има човек – двете идеи раждат злото.

Какво нещо е злото? Аз не искам да определям злото, само казвам, че методите на доброто и на злото коренно се различават. Дето и да те срещне злото, ще одере кожата ти, месото ти ще направи на пастърма, а най-после и костите ти ще използва – то използва всичко до конец. Ако си овца, ще остриже вълната ти, ще я опреде и изтъче, ще изкара хубав плат, който ще продаде скъпо. Ако след това те срещне доброто и види ограната ти кожа, то знае вече как да постъпи. Каквото ти е взело злото, доброто ще ти го даде. Това, което връща взетите блага на човека, е добро; това, което взима всичките блага на човека, е зло. Доброто дава Божиите блага, а злото ги отнема. Щом злото и доброто нямат еднакви отношения към Божиите блага, те представляват сили от различен характер.

Вземете една цигулка и наблюдавайте как е направена. Обърнете особено внимание на математическата линия в средата на цигулката. Ако всичките части на цигулката имат еднакво отношение към тая линия, тя звучи хармонично. Звуковете и тоновете се събират от двете страни на цигулката. Ако това не става едновременно, в тона на цигулката има нещо дисхармонично. Това зависи от майстора, който е правил цигулката, а не от цигуларя. Тонът на цигулката зависи и от струните, от тяхното качество и дебелина. От значение за това е и нагласяването на струните.

Като говоря за тоновете, правя аналогия: тонът *сол* представлява човешкия дух, *ре* е човешката гуша, *ла* е човешкият ум, *ми* – човешкото сърце. Според сегашния строеж на човека *сол* е основният тон на живота. Тонът *сол* дава условия за разцъфтяване на нещата. Без моя тон човек не може да цъфне, без моя тон човек не може и да напълни, без моя тон нищо не може да се посее и не може да израсте. Следователно цом дойдете до духа, ще знаете, че без него нищо не може да цъфти. След цъфтенето иде другият процес – разнасянето на уханието из пространството. Насекомите усещат това ухание и влизат в цвета. Това прави гушата – тя възприема уханието, което иде от цвета на духа. Тя отправя насекомите и малките същества към уханието на красивите подбуди и желаниа като към естествени цветя. Тя им казва: „Търсете уханието и нектара на естествените цветя, а не на изкуствените“.

Светът е пълен с изкуствени цветя. Някой поставя една Божествена мисъл в заповедна форма и казва: „Да се обичаме!“. Божествена е тази мисъл, но не е сложена намясто. Със заповед хората не могат да се обичат. „Да се обичаме!“ – това е заповед, закон. Единственото нещо, което не се подчинява на закона, е Любовта. Защо? Защото тя сама е закон. Ако Любовта би повярвала в закона, тя щеше да направи престъпление. Законът е подчинен на Любовта, тя сама е закон на себе си, няма нужда от други закони. Това, което тя прави, е закон. Казвате: „Да

се обичаме!“ . Помислете каква форма трябва да гадете на тая мисъл – *да се*. Ако буквата *с* я присъединим към частицата *да*, получаваме немската дума *das* – това. Предмет ли е Любовта? Като говоря за Любовта, аз не искам да произведа противоречие в умовете ви – и без това вие сте пълни с противоречия. Ако река да разбъркам вашите противоречия, само кал ще направя; ако искам да открия доброто във вас, първо ще се оцапам с калта ви. Вашето добро е покрито отгоре с кал. Много трябва да се ровя в калта, докато гойда го доброто. Казвате: „Трябва да гойдеш до гръното“. Аз не се интересувам от гръното на кръчмарските бъчви.

Мнозина ме питат ще се познаваме ли в оня свят. Тия хора приличат на оня турчин, който ходил в Багдад и като се върнал в Делиорман, разказвал на близките си, че в Багдад прескачал 20 м широки трапове. Един ходжа му казал: „Ефенди, прескочи и тук такъв трап.“ „Не може, тук хавата не позволява“. Невъзможно е да прескачаш 20 м широк трап. Можеш да прескочиш трап, но който не е широк 20 м, това е преувеличено. Източните народи обичат да преувеличават нещата. Един турчин казал: „Имаше около сто милиона по сто милиона войници, събрани на едно място“. Един българин му възразил: „Това е невъзможно! И орехи да са, пак не могат да се съберат толкова на едно място“. Така не се говори. Добре е това, но често хората страдат от крайното преувеличаване на нещата.

Във Варненско един млад момък дошъл да иска гъщерята на един богат чифликчия. Той казал на момата: „Ако се ожениш за мен, ще ти взема две слугини, ще ти купя хубаво кожухче с лисича кожа – ще бъдеш като царица при мене“. Тя повярвала на думите му и се оженила за него. Мислите ли, че той изпълнил обещанието си? Нито слугини ѝ взел, нито кожухче ѝ купил. През целия си живот тя работила сама, никаква слугиня не ѝ помагала. Двете слугини представляват двете ръце – тя работила с ръцете си и на тях разчитала.

Следователно гоjde ли някой да ви обещава нещо, за да се ожени за вас, отхвърлете тая женитба. Да се

ожениш, това значи да дадеш условия на една душа да се развива. Тя слеза от Бога, иде на Земята – и ти трябва да я упътиш. Ще ѝ кажеш: „Ела при мене“. Ако не иска да дойде, ще чака други условия. Обещават ли ѝ много, ще я излъжат: ще вземат всичките ѝ пари, уж за да ѝ направят къща, но ще ги изядат и изпият. В края на краищата тя ще остане и без пари, и без къща. И тук един брат излъга друг – купи му къщата и обеща да му направи хубав апартамент. Пари не му даде, апартамента и го гнес не му направи и го остави на пътя, без пари и без къща. Аз не вярвам в човешките обещания, вярвам само в онова, което Бог е написал. Как ще вярваш в човешките заблуждения? Дошъл е някой реформатор да оправя света и ще описват неговата външност. Това не ме интересува – самият реформатор ме интересува. Той бил написал някаква книга. Не ме интересува книгата му – животът му и неговата мисъл ме интересуват. Не ме интересува неговото вино, налято в бъчви – интересува ме неговото грозде.

Казва се: „Да вярваме в Бога!“. Какво представлява вярата? Тя е път, който води към Божествената Любов. Питате: „Ще се познаваме ли в оня свят, ще постигнем ли своите желания?“. Ако не зачиташ своя дух, ако не зачиташ своята душа, ако не зачиташ своя ум и своето сърце, нищо не можеш да постигнеш. Кое ще ви препоръча в невидимия свят? Само духът, душата, умът и сърцето препоръчват човека. Човек се препоръчва чрез духа, душата, ума и сърцето си. Като отидете в другия свят, никой няма да ви съди за погрешките. Ако сте прилагали закона на насилието, само час след вас ще тръгнат десетки кокошки, агнета и прасета с отрязани глави. Какъвто живот сте минали на Земята, това ще ви се представи в картини. Давали сте обещания, които не сте изпълнили – и това ще бъде написано. Какво ще правите пред тая реалност, как ще се оправдавате? Никой няма да ви съди, но делата ви ще вървят след вас – те ще ви съдят.

От всички се иска чист живот. Освободете се от нечистите неща в живота си, както чистите лещата.

Като заливате лецата с вода и хвърлите водата, тя се освобождава от много примеси и нечистотии. Оризът обаче се чисти зрънце по зрънце. Не допускайте нито една фалшива мисъл в ума си, нито едно фалшиво чувство в сърцето си, нито една неблагоприятна постъпка в душата си. Нищо нечисто не допускайте в себе си.

Често цитират стиха от Писанието: „Вълкът и агнето ще живеят заедно“. Може ли сега човек да живее заедно с вълка? Ако е вълк, може, но ако е агне, по никоя начин не може. Вълк, който не яде агне, не е вълк – той се е преобразил и е започнал да пасе трева, както агнето. Тогава вълкът и агнето могат да живеят заедно. Преди години във Варненско се яви една голяма пророчица и гадателка, която предсказваше на хората много неща. При нея идеха и вълци, и агнета – от двете категории хора. На всички предсказваше, а на себе си не можа да предскаже. Една вечер влязоха в къщата ѝ крадци и я обраха. Тя беше събрала много пари и крадците ги задигнаха всичките.

Питам: какъв гадател е оня, който не може да оправи своя живот? Аз не вярвам в пророци, които не могат да оправят своя живот; не обичам ония пророци, които говорят лъжи. Вие всички сте пророци, но не знаете кога ще бомбардират София. „Ще бомбардират ли София?“ Може да я бомбардират, може и да не я бомбардират. Питам ме защо ходя на планината. Отивам при Господа, Той е на планината. Ако софиянци са без Господа, зная какво ще стане със София. Каквото стана със Содом и Гомор, това ще стане и със София. Господ не е между грешните хора, той е на Витоша, като на планина. Ако търсите Господа, ще Го намерите на Витоша, на планината. Някои не обичат да се качват по планините, мързи ги, не им се ходи; други минават за герои, затова ходят, а трети ходят от страх. Не е лесно всеки ден да извървяваш по 18–20 км път нагоре и надолу, да се качваш и да слизаш от планината. Оставаше ли Христос вечер в Йерусалим? Той отиваше на планината.

Всяка сутрин, като отивам на планината, срещам един млад свещеник, който ме поздравява любезно. Той

слиза в София и се чуди какво правя на планината. Според мен София е празна кесия, тя ме интересува дотолкова, доколкото мога да туря нещо в нея. „Трябва да почиваме.“ Докато си в почивка, ще седнеш вкъщи; щом се свърши почивката, ще излезеш, ще отидеш в духовния свят. „Какво ще стане със София?“ Да не изкушаваме Господа. Когато Господ реши да погуби Содом и Гомор, прати ангели при Авраам да му съобщят тая вест. Тогава Авраам запитва: „Господи, ако има сто души праведни, ще погубиш ли тия градове?“ „Няма да ги погубя.“ „Ако има 80?“ „Няма да ги погубя.“ „Ако има 50?“ „Няма да ги погубя.“ „Ако има десет души праведни?“ „Няма да ги погубя“. Понеже нямаше десет души праведни, Содом и Гомор изгоряха.

Сега някои питат какво ще стане със София. Ако в София има десет души праведни, кожата ѝ ще остане здрава; ако няма десет души праведни, ще ѝ одерат кожата. Лошото, което става в България, е за непослушанието на българите. От 30–40 години говоря на българите, но те не са готови да изпълнят Божията воля. Аз им говоря, а те хвърлят кал върху мене – заблуждавал съм хората. Аз не съм създал света, следователно всички трябва да се подчиняват на онова, което Бог е вложил във вас – на Божественото. Вие се занимавате с чуждите работи, а своите оставяте настрана. Значи занимавате се с мъчните работи, а лесните оставяте настрана.

Питате се кого обичам повече. Ако дойде някой болен при мене, аз го претеглям и намирам, че е доста тежък. Ако олекне, обичам го; ако не олекне, не го обичам. Ти си богат и си тежък. Ако олекнеш, обичам те; ако не олекнеш, не те обичам. Който иде при мене, трябва да е доста олекнал. Аз обичам тежките хора, когато започнат да олекват; обичам и леките хора, когато започнат да натежават. Кое дете майката носи на ръцете си? Слабото, малкото дете. Коя майка носи на ръцете си 21-годишния си син или дъщеря?!

Срещам един човек, който се нуждае от помощ. Мисля си как да му помогна. С мене върви друг и ми казва: „Тоя човек не заслужава никаква помощ“. Защо не заслу-

жава? Защото той има предвид друг, на когото иска да помогне. Така не се говори, а той си мисли: „Ако дам на единия, няма да остане за другия или пък по-малко ще остане“. Казвам му: „Знай, че колкото дам на единия, толкова ще дам и на другия“.

Помнете: малките неща в Природата растат и стават големи. Малкото зрънце става голямо, от малката семка става голяма диня. Разчитай само на онова, което расте. Всяка Божествена мисъл има условия да расте и да се развива. Дали тая мисъл е в духа, в гушата, в ума или в сърцето на човека, не е важно – тя всякога и навсякъде има условия да расте. Божественото е малко, но може да расте и да става голямо. Който не разбира Божественото, несъзнателно греша. Той взема човешкото вместо Божественото, както неопитният взема фалшивата монета за чиста. Някой забелязва, че са му дали фалшива монета, но гледа да я прокара някак. Погрешката му е съзнателна. Какво трябва да направи? Да отдели монетата настрана – така ще изправи погрешката и на другите. Попаднете ли на фалшива монета, изгорете я или я заровете в земята, но не правете опит да я прокарате.

Сега ви разказах нещо от моя живот, което не обичам. Не е въпрос да кажа, че обичам човека – важно е да видя какво мога да направя за него, как да му помогна в това, в което той сам не може да си помогне. Важно е да помогна на човека така, че да се прояви Божественото в него. Аз не мога да свърша всичките му работи, но мога да съдействам да се проявят дарбите, които Бог е вложил в него. Всички трябва да си съдействаме за проява на онова, което Бог е вложил в нас, всеки трябва да помага на ближния си да се прояви Божественото в него. Ще дойде ден, когато благото на едного ще бъде благо за всички. Всички неща ще станат общи, а сега са частни. Докато са на нивата, житните класове са поотделно; когато земеделецът овършее нивата, всичките класове отиват на едно място.

Някога всичките блага ще бъдат събрани в общи големи хамбари. Тогава Божиите блага ще бъдат общо гос-

тояние на всички хора. Докато е на нивата, всеки стрък трябва да расте, да завърже и да даде добър плод. Ще страдаш, че вятърът те е духал, че гъжг или сняг те е валял. Това не трябва да те смуцава – от тебе се иска да си създадеш хубаво зърно. Представи си, че се намираш пред един чист планински извор. Трябва ли да напътваш хората как да пият от неговата вода? Когато човек се намира пред чистия извор, не му давай никакви съвети. Добрият и чист извор не причинява никакви пакости. При чистия извор ще пиеш толкова вода, колкото трябва; човек греша само когато се намира при лош и нечист извор. Какво трябва да правиш, когато отиваш при Бога като при чист планински извор? Три неща може да направиш: да прославиш Името Божие, да прославиш Царството Божие и Неговата Правда, да вършиш с любов Божията воля.

Преди години ме срещна един свещеник от Варненско – умен, но доста сприхав човек. Той ме спря и нервно запита: „Защо разваляш моя народ?“. Аз го оставих да се изкаже и спокойно го изслушах. След това му отговорих: „Ти мислиш, че аз пакостя на хората. Прав си само ако не съм предал Божията Любов на моя народ, ако не съм предал Божията Правда, ако не съм му посочил начин за изпълнението на Божията воля. Ако всичко това съм сторил, не си прав. Като се срещнем втори път, ще се разберем по-добре“. След пет-шест месеца той дойде при мене, навел си беше малко главата и ми говореше по-мекичко. По-рано говореше строго, заповеднически, а сега бе омекнал. Какво ли е станало с него? Оказва се, че един ден пътувал за Варна. Той носел няколко големи куфара. По пътя станало сблъскване на два влака. Сътресението било доста голямо. Куфарите паднали върху главата му и го контузили силно.

Като ученици вие трябва да се отличавате с чистотата си, да бъдете чисто злато. Отвън и да имате кал, това да не ви смуцава. Съдържанието на вашия живот по дух, по душа, по ум и по сърце трябва да бъде чисто злато. Давайте от онова, което Бог ви е дал. Някой път се сърдите един на друг, не можете да се

търпите. Защо не се търпите? Краката ви са нечисти и трябва да се измият. Ако измиеш краката си и пак не те търпят, погрешката не е твоя. Ако измиеш краката си и някой не може да те търпи, погрешката е в него; ако не измиеш краката си и той не може да те търпи, погрешката е в тебе. Когато отивате в някой магазин да си купите нещо, не се пазарете – колкото ви искат, толкова дайте. Ако ви искат 10 лева за едно яйце, дайте и благодарете, че сте го намерили; и 20 или 30 лева да ви искат, дайте и благодарете. В миналата война, когато германската марка падна много, германците плащаха за един обяд милиони марки, даже един милиард. Толкова скъп беше животът тогава, че германците не можеха да се справят, не можеха да оправят сметките си. Какво представляват днес 10 лева за едно яйце? Тогава едно яйце струваше милиони. Ще възразите, че стойността на лева или на марката е била различна от сегашната.

Казвам: всички хора се различават по нещо. Право е: и музикантите, и певците се различават. Някой казва, че може да свири и да пее. Може, но има разлика между него и опитните музиканти. Слушаш някой музикант да свири и на душата ти става тъжно; продължаваш да го слушаш – тъгата ти изчезва. Слушаш друг музикант и мисълта ти се прояснява, светло ти става в съзнанието; слушаш го още – тъмнина се явява в съзнанието ти. Добър музикант е оня, който вдига болните от леглото – те оздравяват и започват да работят. Добрият музикант отваря сърцата на скъперниците, те отварят кесите си и започват да дават. Оня музикант, от свиренето на когото болните не стават от леглата си и не оздравяват, онзи, от когото богатите не отварят кесите си и не дават, не е добър, не свири хубаво. Питам: колко души станаха от леглата си от вашето свирене и колко богати развързаха кесите си?

Сегашните хора сами създават нещастieto си. Господ те е пратил на Земята да посадиш една добра мисъл, но ти не я посаждаш – мъчиш се. Трябва да приложиш едно желание, за да се повдигнеш, но не го прилагаш – мъчиш

се. Вложено е нещо в душата ти, което трябва да реализираш, но го отлагаш – пак се мъчиш. И след това се оплакваш, че работите ти не вървят. Много естествено – не изпълняваш това, което трябва.

Един мой познат ми разправяше следната опитност: „Случи се в живота ми нещо, което ме доведе до голяма немотия – останах само с един лев в джоба си. Вървя и пипам лева, на него разчитам. Мисля си какво да правя, как да изляза от това трудно положение? Пак пипна джоба си, за да видя стои ли левът. Седнах в градината на една скамейка и започнах да обмислям положението си. Ето, задава се един просяк, иде точно срещу мене – много богаташи отмина той и право към мен иде. Спря се, погледна ме, поиска помощ. Нещо отвътре ми казва: „Дай лева на моя просяк“. Не мислих много, бръкнах в джоба, извадих лева и го дадох на просяка. Последният ми лев отиде, нищо не ми остана. Започнах да мисля и си казвам: „Голям нехранимайко съм, има нещо лошо в мене“. В това време виждам един мой приятел, с когото не бяхме се срещали десет години. Той дойде при мене, зарадва се и ми каза: „Къде се губиш? Откога те търся, върви с мен!“. Заведе ме у дома си, нагости ме добре и каза: „Ако имаш нужда от мене, аз съм на твое разположение. Приятно ми е, че те видях след толкова дълга раздяла“.

Казвам: когато извадите последния лев от джоба си и няма на какво да упоавате, Господ ще ви се изяви. Докато упоавате на последния лев, вие спъвате Бога и Той не може да дойде при вас. Освободете се от всичко човешко, на което упоавате. Когато Бог ти каже да гадеш нещо от себе си, дай и не съжалявай. Някой казва: „Ще раздам всичко, което имам, за да спечеля доброто мнение на Господа“. Това е изкушение – не трябва да изкушаваме Господа. Ако нямам пари, а съм здрав, ще отида да копая; няма да се моля на Господа да ми прати пари, но ще отида да работя и ще си изкарам хляба. Младият момък казва: „Отиде и последното, на което разчитах! Какво ще се прави?“ „Ще работиш!“.

Като четете Стария Завет, натъквате се на стиха: „Да се кланяш на Слънцето“. Ако се кланяш на Слънцето и не работиш, грешиш. Казано е още да не уповаваш на хората. Това значи: не прави хората божества, та да не изпаднеш в изкушение. Обаче Бог може да ти помогне чрез хората. Не мислете, че човешката любов е като Божията. Според мене само една любов съществува, но в обикновения човек тя се проявява по един начин, а в добрия и праведния – по друг начин. В цялото Битие съществува една любов. Дето влезе, Любовта смекчава и облагородява. Ако те обикне едно животно, то е готово на жертва и на услуга за тебе; ако те обикне една птичка, и тя е готова на услуги. Когато пророк Илия остана сам в пустинята, гарван му носеше хляб. Обичаше го тоя гарван.

Един българин в миналата война останал далече от своята част, под неприятелските куршуми. Едва успял да се скрие в една пещера, дето прекарал три дена, лишен от парче хляб. Дошло му на ума да се обърне към Бога, макар че не вярвал в Него. Той казал: „Господи, покажи ми по някакъв начин, че съществуваш“. Не се минало много време, една костена жаба се приближила до пещерата, оставила хляба, който носела в устата си, и продължила своя път. Една костена жаба го накарала да повярва в Бога. Ако тя върши Божията воля, защо човек да не я върши?

Сега всички се страхуват да не падне отнякъде някоя бомба, да не ви бомбардират, а когато изхвърляте бомби от устата си, не се страхувате. Една такава бомба може да скара 10–20 души. Да скараш няколко души само с една дума, това не е ли бомба, това не е ли поражение? Казваш за някого: „Не вярвай на тоя човек, той е голям лъжец“. Това не е ли бомба? Не говори зад гърба на човека. Ако искаш да му кажеш нещо, бъди смел, кажи му го в очите. Първо се помоли на Господа да го просвети, после му кажи каквото си намислил. Кажи му: „Не искам да говоря лошо за тебе пред другите. Казвам ти направо, че това, което вършиш, не е добро“.

Казвам на всички: блажени сте, ако познавате пътищата Господни. Днес всички хора са поставени на изпит – сами да разберат доколко познават Господните пътища. Досега бомбардираха София няколко пъти. Три пъти бях в града, един път на Витоша, и един път вън от града. Ако българите бяха ме послушали, София нямаше да пострада. Не казвам, че мене трябва да слушат – Господа трябва да слушат, да приложат учението на Христа. Да оставим настрана това, което аз говоря: приложете това, което Христос е говорил. Ако българите, англичаните, русите, германците, италианците бяха приложили Христовото учение, нищо лошо нямаше да им се случи. Божието Слово преди две хиляди години и сега е едно и също. Във всички времена и епохи Божието Слово е еднакво ценно. Божествените неща никога не губят цената си – колкото са били ценни едно време, толкова ценни са и сега. Едно време Божественото е било пъпка, сега е цвят, а след време ще бъде зрял плод. Не е въпрос за греховете на хората: аз говоря за живия Бог – Бога на Любовта. Зная, че Той е единственият, Който обича грешниците. Казано е в Писанието: „Бог не съзволява в смъртта на грешника“.

Сега пред ужаса на бомбите всички хора са готови да жертват – страхът ги прави щедри. Човек трябва да бъде еднакъв и в лошите, и в добрите времена – обещае ли нещо, трябва да го изпълни. Трябва ли да приличате на оня циганин, който извадил няколко косерчета от едно гнездо и като се явила буря, уплашил се и обещал да си раздели птичетата с Бога. С това той искал да омилостиви Бога, за да не го накаже. Като престанала бурята, той слязъл от дървото и казал: „Господи, защо Ти са косерчета? Жена нямаш, циганчета нямаш – нека всички косерчета останат за мен“.

Доброто, което сте обещали да направите, изпълнете го без отлагане! Всяка добра мисъл и всяко добро чувство, колкото и да са малки, приложете ги! Така ще имате една опитност, която никой не може да ви даде. Пророците, като помагали на хората, минали през големи изпитания, но придобиха големи опитности. Никой не

може да мине по пътя, през който пророците са минали. Обикновеният човек греша и не забелязва, че е направил погрешка; когато пророкът сгреша, той изпитва голямо страдание. Христос казва: „Ако кажа, че не познавам Господа, ще бъда подобен на вас. Аз Го познавам и Волята Му изпълнявам“.

Първата задача на човека е да изпълни Божията воля по любов, а не по закон. Много неща изпълняват хората, но по закон. Кой човек не е правил милостиня и кой не се е женил? Това не е Божествено. Младият момък се жени, защото е намерил красива, богата и здрава мома, която ще му роди няколко здрави и красиви дечица. Това е користолюбие. Ако мъжът не носи нищо вкъщи, жената започва да се сърди, недоволна е. Изкуство е при това положение тя да не каже нито дума, а да счита, че това е в реда на нещата, и да приема мъжа като гост, да го изпраща като гост. Коя жена постъпва така? Тя се чуди какво да мисли за него и казва: „Аз съм разочарована от мъжа си, нещо повече очаквах от него“.

Не очаквайте хората да правят по-голямо добро от вас. Бъдете в доброто първи, а в злото – последни. Това е правило, което трябва да спазвате. Не обичайте вашите угоди, вашите фалшиви мисли и чувства – откажете се от тях, както се отказвате от фалшиви монети. Възлюбете духа си, гушата си, ума си и сърцето си. Любете Бога, Който се проявява във вашия дух, във вашата гуша, във вашия ум и във вашето сърце; изпълнявайте Волята Му без никакво раздвояване в себе си.

Бъдете внимателни едни към други, без да се стремите да угаждате на човеикото. Мнозина угаждат на хората и така изоставят работата си. Дојде някой при тебе. Нека да си поговорите, но ти трябва да отидеш на нивата. Кажу на госта си: „Хайде да отидем на нивата. Ще вървим и ще говорим.“ „Не може така, остану да си поприказваме.“ „Работата не чака“. Друг отива на Витоша, но някой го спира и иска да го върне назад, за да му каже нещо. Кажу: „Тръгнал съм за Витоша и не мога да се върна.“ „Страх ли те е да се върнеш?“ „Не ме е

страх, но днес Господ минава през Витоша, искам да Го видя“. Бог минава само за момент, не се спира. Достатъчно е да Го зърна, за да почувствам Неговата благост и любов – повече не ми трябва. Казват някои, че Бог праща бомбите, за да възпитава хората. Това е заблуждение – оня, който убива и разрушава, не е Бог. Само Оня, който лекува, помага и повдига, е Бог. Оня, който лъже и заблуждава, е един; Оня, който всякога говори Истината, е друг. Единственият, който обича, е Бог; единственият, който дава живот, знание и свобода, е Бог. Дето минава Той, душата усеща наслада и готовност за всякакви жертви. Следователно угаждайте и на хората, но не се отказвайте от Божественото.

Един петел намерил едно парче сирене. Взел го с клюна си, качил се на едно дърво и в момента, когато се готвел да го изяде, под дървото минала една лисица. Тя погледнала към петела и казала: „Петльо, много си красив! Райска птица си. Какъв ли е гласът ти? Попей малко, за да те чуя“. Поласкан от думите ѝ, петелът отворил устата си и изкукуригал. Сиренето паднало на земята. Лисицата се навела, изяла го и казала на петела: „Много хубаво пееш.“ „Хубаво пея, но сиренето отиде в твоята уста“. Петелът научил един урок. На другата година той пак намерил парче сирене; качил се на едно дърво да си го хапне. Лисицата го видяла, похвалила го за хубавия му глас, но той първо изял сиренето и после изкукуригал. Лисицата казала: „Тая година не пееш толкова хубаво, както миналата“.

Казвам: първо изпълнете Божията воля, а после угаждайте на хората. Когато свършим работата за Господа, тогава можем да седим, да пеем и да се разговаряме. Първо изяжте сиренето, т.е. изпълнете Божията воля. Първо изпратете Божествената мисъл в света, между хората, а после кажете: „Сега съм на ваше разположение. Каквото искате, ще го направя“.

Да изпълним първо Божията воля, а после волята на хората.

ВЪЗПРИЕМАНЕ И ПРЕДАВАНЕ

Съществуват два вида силни хора: едните са силни във възприемането, а другите – в предаването. В главата за блаженствата Христос има предвид ония хора, които възприемат добре и предават добре. Човек, който не възприема добре, не може и да предава добре. Който не се е учил да свири добре, не може и да предава добре. Младият има здрави очи, добре вижда, но не всякога разбира добре. Старият не вижда добре, но разбира добре. Някога е по-добре човек да недовижда, но да разбира добре, отколкото да вижда, а да не разбира добре. Майстор цигулар е оня, който не прави погрешки и взема правилно тоновете. Всеки негов тон се отличава с чистота, мекота, точност и съдържание. Слушаш някой цигулар, но не си доволен от него – тоновете му са сухи, безсъдържателни, стипчиви.

Често говорим за Любовта, Мъдростта и Истината. Не е достатъчно само да се говори, но трябва да имате ясна представа за тях. Не е въпрос научно да ги знаете – научните работи не ни интересуват. Някой не вижда добре, но знае какво нещо е светлината, какви са трептенията ѝ, с каква бързина се предава. Предпочитам да виждам светлината, отколкото да зная научно какво нещо е тя. Някой казва, че познава Любовта, но не може да каже какво е всъщност тя. Любовта е нещо, за което не може да се говори. И аз няма да говоря за Любовта. Тя е нещо, без което никой не може да живее; не е нито въздух, без който не можеш да живееш; нито вода, без която не можеш; нито хляб, без който не можеш; нито дреха, без която не можеш. В момента, в който Любовта престава да влиза в човека и прекъсва отношенията си с него, той се вкисва и животът му се обезсмисля. Вие не сте се вкиснали още, не знаете какво значи да се вкиснеш. Да се вкиснеш малко, това всеки е опитал, но

изцяло да се вкиснеш, това е страшна работа. Всеки е опитал малкото недоволство, но голямото недоволство малцина са го опитали.

Нужна е способност на човека да приема нещата добре и да ги предава добре. Това се отнася и до учения, и до неучения. Каква е разликата между учения и простия? Ученият е натоварен кон с различни теории, някои от които нямат никакво прилагане. Какво придобива адвокатът, който знае всичките закони на държавата, а държавата фалира? Какво придобива съдията, който знае да съди хората, а няма кого да съди? Ако хората живеят добре, съдията ще бъде без работа. Съдията съди лошите хора, а не добрите. Какво придобива той? Освен че нищо не придобива, но губи. Днес изгаде една присъда, утре – друга, но осъдените не са доволни от него и го кълнат. Тия недоволства му причиняват големи пакости. Казвам на съдиите: „Ако искате да не ви кълнат, никого не осъждайте“.

Христос казва: „Не съдете, да не бъдете съдени“. Ако имате ключ от затворите, отворете широко вратите и пуснете затворниците на свобода, за да ви благославят. Кажете на затворниците: „Излезте вън, на свобода, и повече не грешете“. Радвайте се на тяхната свобода – и те да се радват на свободата си. Казвате: „Какво ще стане с нас, ако пуснем затворниците на свобода?“. Питам: какво ще стане с вас, ако не ги пуснете? Казваш: „Какво ще стане с мене, ако направя едно добро?“ „Все ще стане нещо.“ „Ако не го направя?“ „Пак ще стане нещо“. Ако правиш добро, ще придобиеш нещо; ако не правиш добро, ще изгубиш нещо. При злото законът е обратен: ако не правиш зло, печелиш; ако правиш зло, губиш. „Какво да правя със злото?“. Не прави зло, за да печелиш. Разумният печели и от доброто, и от злото.

Какво носи новата 1944 година? Тя има две четворки: едната четворка представлява доброто, а другата – злото. Като правиш добро, ще печелиш; като не правиш зло, пак ще печелиш. Това носи новата година – чрез нея Господ иска да научи народите да правят добро, за

да печелят; да не правят зло – и пак да печелят. Сега народите се бият – правят зло. Казвам: ако се биете, ще губите. Ако тая година правите добро, ще спечелите толкова, колкото никога не сте печелили; ако не правите зло, пак ще спечелите толкова, колкото никога не сте печелили. Това носи новата година. Какво повече искате? Повече от това е от лукавия. Друг е въпросът върно ли е това. Върно е 101%, без никакво изключение.

Един абсолютен закон гласи: който прави добро, благославя се; който прави зло, губи. Който не разбира моя закон, иска да се махне злото от света. Махне ли се злото, половината свят ще изгубите. Злото е потребно, но трябва да се въздържате да не го правите. Като не го правите, ще печелите. За доброто вие ще работите, а за вас ще оставяте злото да работи. Досега вие сте били слуги на злото, а господари на доброто; сега ще станете слуги на доброто, а господари на злото. Когато доброто стане господар, то знае какво да прави. Казват, че не знаете как да служите на доброто. Има нещо, което всяко живо същество знае и може да прави. И пилецето знае как да яде. Кокешката се обажда на неговия език и то знае вече да яде. Това, което ви говоря, и вие знаете да го правите. „Как да се въздържаме от злото?“ Не питайте, вие знаете това. Сложете запалена свещ пред едно малко дете и вижте какво ще прави. То ще посегне с пръста си да хване пламъка и ще се опари. Така ще направи два-три пъти; след това е достатъчно майка му да каже *гъш*, за да не смее до туря пръста си в запалената свещ.

И на вас като ви кажат *гъш*, ще си оттеглите пръста. Докато ви доказвам научно защо да не слагате пръста си в пламъка на злото, пръстът ще отиде. Кратка, но съдържателна е думата *гъш*. Светът се нуждае от добри работници, от хора със здрави очи, със здрави уши, със здрав нос, със здрава уста, със здрави ръце и крака. Устата трябва да бъде здрава, сладко да говори; ушите да бъдат здрави, хубаво да слушат; очите да бъдат здрави, добре да виждат; ръцете да бъдат здрави, да рабо-

тят; краката да бъдат здрави, да ходят. Човек трябва да има здрав стомах, здрави гърди, здрав мозък, косата му да бъде мека.

Каква трябва да бъде косата на мъжа и каква – на жената? Ако мъжът е с черна коса, жената трябва да бъде с бяла; ако жената е с черна, мъжът трябва да бъде с бяла коса. Белият цвят дава, черният взима. Който има черна коса, трябва да знае възприема ли добре; който има бяла коса, трябва да знае дава ли добре. Ако някой е беден, бялата коса не е намясто; ако е богат, бялата коса е намясто. На бедния косата трябва да бъде черна, да взима; на богатия косата трябва да бъде бяла, да дава. За бедния белият цвят не е намясто; за богатия черният цвят не е намясто. Ако косата на богатия е черна, трябва да я боядиса бяла. Какво разбираме под *боядисване*? Да боядисаш нещо, значи да прекараш през него това, от което се нуждаеш; това значи да прекараш инсталация в къщата си. „Нямам време.“ Ще намериш малко време да направиш нещо.

Съвременните хора сами се заблуждават. Те постоянно изменят своите теории и учения и искат да прикриват нещата. И това е добре, но когато става намясто. Да носиш лятно време чадър, разбирам, но зимно време чадърът не е намясто. Вместо чадър Природата е сложила коса. Като пада светлината на главата, космите я разлагат и тя става безопасна. Ако носиш чадър, за да се пазиш от слънцето, ти се лишаваш от неговата енергия. Сегашната мода лишава човека от много блага. Не се води по парижката мода, която осакатява краката; направи си удобни обувки, че да не се допират кракът до кожата, а да влиза поне малко въздух. Ако си направиш тесни обувки с остри върхове, ти ще нараниш краката си. И високите токове на обувките не са удобни. Обикновено ниските госпожици носят обувки с високи токове, за да изглеждат високи. Който носи високи токове, няма висока идея. Ако токът е 3–4 сантиметра, намясто е, но какъв смисъл има да носиш токове, високи 12–15 см?

Аз не съм против модата, но се водете по модата на Природата. Под *мода* разбирам завършена форма, която допринася нещо на човека. Всяка форма, която добре възприема и предава Божиите блага, е намясто; всяка форма, която препятства на доброто възприемане и предаване, не е намясто. Всяка мисъл, всяко чувство и всяка постъпка, които са добри приемници и добри предаватели, са намясто. И космите на човешката глава са добри приемници и предаватели. Човек е здрав, когато приема и предава добре слънчевата енергия. Ако косата не приема и не предава добре слънчевата енергия, човек заболява. Докато очите приемат и предават добре светлината, казваме, че са здрави. Ако ушите приемат и предават добре звука, те са здрави. Ако носът приема и предава правилно миризмите, и той е здрав. Щом удовеите престанат правилно да възприемат и предават, явява се вътрешен дисонанс.

И тъй, за да бъдете здрави, трябва да пазите енергията си, да не я изразходвате безполезно. Някога човек приема повече енергия, отколкото трябва, а някога дава повече, отколкото трябва. Ако за доброто даваш повече, намясто е; но цял ден да се занимаваш с ядене, това не е намясто.

Преди няколко дена отидох с приятели до село Симеоново. Спряхме в една кръчма да си починем. Гледам, кръчмарят се навел, реже месо. Както го режеше, месото изглеждаше крехко. Запитах го защо реже толкова месо, какво ще прави с него. „Ще го пека; тая вечер ще дойдат много гости, ще ядат и пият.“ „Не може ли без месо?“ „Не може, така винцето върви повече. Пък и моята работа върви добре.“ „Сега е пост, защо ядат месо?“ „В цялото село е останал само един, който пости. Всички останали ядат месо.“ Наблюдавах известно време кръчмаря и виждах как си мисли за занаята; същевременно виждах и последствията, които го очакват от яденето на месо. Помислих си да му кажа ли нещо за лошите последствия, които го очакват, но реших, че така ще бъде по-добре. Когато един човек страда, сто души се ползват от неговото страдание; значи ако той не пострада, сто

души около него ще страгат. Вие искате обратното: да предупредите един за последствията, които го очакват, за да не страда. На вас казвам: не режете месото. Така предпазвам и вас, и ония сто души, които ще ядат. Като предпазвам един, едновременно предпазвам още сто души.

Защо ви говоря за Любовта? За да бъде добре и за вас, и за ония, които идат след вас. Единствената мощна сила, чрез която човек може да постигне своя идеал, е Любовта. Ако искаш да имаш добър приятел, обичай Бога; ако искаш да имаш добри деца, обичай Бога; ако си търговец и желаеш да имаш добри клиенти, обичай Господа. Ако обичаш Господа, и като адвокат ще имаш добри клиенти, които ще ти помагат. Прилагайте навсякъде Любовта. Ако Любовта няма приложение в живота, тя е безпредметна. Аз се интересувам само от ония неща, които се прилагат. Когато възприемам и предавам Любовта правилно, тя дава изобилно своите блага. Един любовен поглед спасява човека, една любовна дума спасява човека, една любовна постъпка спасява човека; едно парче хляб, дадено в името на Любовта, спасява човека. Любовта във всички свои действия се изявява като вечна, мощна, творческа сила.

Сега се явява въпросът: истина ли е това? Първо опитайте Любовта, а после разсъждавайте. Не питай дали те обичат хората; не се самозаблуждавай в това, че един те обича повече, а друг – по-малко. Да мислиш, че един те обича повече, а друг – по малко, това е субективно схващане. Ако шишето ти е малко, малко ще приемеш от Любовта. Някой те обича повече, отколкото очакваш, но шишето ти е малко, не може да събере всичката любов. Ти се сърдиш, че малко ти е дал. Кой е виновен? Нямаш по-голям билник, шишето ти е малко, съдържа едва един килограм. Причината е в тебе, не в него. Ако не възприемаме всичката любов, която ни се дава, причината е в нас, а не в Природата. Това се дължи на нашите недъзи.

Някой казва, че Природата го спъва. Това не е вярно, трябва да бъдем справедливи! „Искам да обичам някого повече.“ Как ще го обичаш, когато шишето му е малко?

И да искаш да го обичаш много, не можеш. Ако билникът му е от 12 килограма, толкова любов ще му сицеш; ако шишето му е от един килограм, толкова ще му сицеш. Има шишета от половин килограм, от сто грама, а даже и по-малки. Каквато е големината на шишето, толкова съдържание ще влееш в него. Казваш: „Много съдържание съм вложил в тоя човек“. Вложил си според големината на шишето му. От него зависи да вложиш повече или по-малко.

Закон е: колкото приемате, толкова трябва да давате. Ако искаш да приемаш повече, трябва да си готов да даваш повече; ако даваш повече, ще приемаш повече. Ако си търговец, ще спазваш следния закон: дрехата трябва да отговаря на сумата, която получаваш за нея. Ако дадеш по-долнокачествена дреха, а получиш по-голяма сума, ще се създаде дисхармония, купувачът ще остане недоволен и ще каже: „Излъга ме тоя търговец!“. Ако дрехата отговаря на сумата, купувачът ще каже: „Скъпо платих, но хубава дреха купих“. Изпрати ли ти някой една хубава мисъл, отговори му с едно хубаво чувство – твоео чувство трябва да отговаря на неговата мисъл. Мисълта представлява монетата, с която купуваме чувството, т.е. материала, стоката. Материалът трябва да има отношение към парите. Ако на отличните мисли на някого не отговориш с отлични чувства, ти не оценяваш неговите мисли; ако ти му дадеш отлични чувства, а той ти отговори с обикновени мисли, не е оценил чувствата ти. Между мислите и чувствата трябва да има пълна хармония.

Разправят за един богат човек, 45-годишен, че не знаел какво нещо е благодарност. Каквото добро или услуга му правили, той на никого и за нищо не благодарял. Случило се един ден, като вървял по улицата, изкъчил единия си крак и паднал на земята. В това време край него минала една млада красива мома. Като видяла, че човек лежи на земята, веднага му се притекла на помощ. Наместила крака, превързала го и го придружила до дома му. За пръв път той благодарил на момата, за пръв път почувствал какво значи благодарност. Той често си пов-

тарял: „Благодаря на тая мома, че намести крака ми и аз можах да ходя“.

Казвам: за всичко трябва да благодарим! Да благодарим на Господа, Който се спира пред всички и помага. Какво представлява Бог и как се изявява? Според мен младата мома, която е наместила изкълчения крак на богатия, е проявеният Бог. Чрез нея Бог му е дал един добър урок, научил го е да благодари. Доброто в човека е Бог, любовта в човека е Бог, разумността в човека е Бог, силата в човека е Бог. „Какво съм тогава аз, човекът?“ „Какво съм аз?“ – с тоя въпрос не се занимавам. Щом Бог се проявява в мене, това съм аз; когато аз се проявявам, това е Бог. „Какво съм аз и какво е Бог?“ – ето един важен въпрос. Аз съм малкото добро, Бог е голямото добро; аз съм малката любов, Бог е голямата Любов. Аз давам трошици, колкото да се нахранят птичките; Бог дава изобилно, за да се изхранят всички живи същества на Земята – от най-малките до най-големите. Моята канализация е малка, а Божията – голяма, тя дава на всички изобилно. Аз съм ситно сито, по-малко давам; Бог е дармон, изобилно дава. Българинът си служи и с двете. Когато иска да пресява бяло брашно за бял хляб, той си служи със ситното сито. Брашното се пресява много добре – триците остават в ситото. Хубав е хлябът от това брашно, но според учените не е хранителен. В брашното трябва да има малко трици, за да стане хлябът по-хранителен.

Когато хората издребнеят в живота си, те започват да си служат със ситни сита. Тия сита са малки, лесно се носят. Когато селянинът иска да си свърши работата по-скоро, служи си с дармона. Ако рече да пресява със ситно сито, трябва му много време; при това колкото повече пресява, повече трици се отделят. Сегашните хора, които си служат със ситни сита, имат много трици за продаване – години наред те ще продават своите трици. Когато срещнеш днес, все за трици говори. „Не обичам еди-кого си“ – това са трици. „Еди-кой си ми причини пакост“ – това са трици. „Работата ми не върви добре“ – това са трици. „Нямам обувки и грехи“ – това са три-

ци. „Какво да се прави?“ Вземи гармона и с него пресявай. Както и да се мели Божественото жито, то не се нуждае от ситно сито. Както и да го пресяваш това брашно – и през ситно сито, и през гармон, и в двата случая е едно и също. Като знаеш това, не си губи времето да го прекарваш през ситно сито. Ти мислиш, че ако прекараш нещата през ситното сито, ще се освободиш от злото. Божественото жито и брашно не търпят нито гармони, нито сито. Можеш да го пресяваш през каквото искаш, но едно ще знаеш: ако го прекарваш през ситно сито, ще изгубиш повече време. Само в това е разликата.

Къде може да се приложи ситното сито и къде – гармонът? Ако искам да позная какъв е моят съсед, показвам му и ситното сито, и гармона. Ако вземе като мярка ситното сито, отказвам се от него; ако вземе гармона, приемам го за съдружник. Мога да го изпитам и с хляба. Ако му дам цял хляб и той го раздели така, че по-голямата част задържи за себе си, отказвам се от него. Той мери със ситно сито – значи служи само на себе си. Човек, който услужва първо на себе си, носи ситно сито; който услужва и на другите, носи гармон. Ако Бог постъпваше като нас, какъв щеше да бъде нашият живот? Ако по отношение на нашите погрешки прилагаме ситното сито, какво би станало с нас? Ако Той правеше разлика между добрите и лошите хора, какво щеше да ни очаква тогава? Бог постъпва еднакво справедливо и с добрите, и с лошите хора. Що се отнася до човешкия живот – като при ограничен живот – и ситното сито, и гармонът са намясто. При сегашните условия и двете неща са добри.

Какво означава думата *гармон*? Тя е съставена от две думи: *гар* и *мон*. Значи имаш гар, който си получил само веднъж. Когато иска да направи нещо, българинът прекарва нещата през гармон. Той е направил дупките на гармона два пъти по-големи, отколкото трябва. Кога си служи с тоя гармон? Когато иска да задържи богатата за себе си. Значи за себе си употребява гармона, а за хората – ситното сито. Ситното сито е по-близко до първич-

ното. Дармонът се е отдалечил много от първичния образ. Когато грешии, ти не виждаш своята погрешка, но виждаш погрешката на своя ближн. За своята погрешка казваи: „Малка е“ – и я заличаваи. Същата погрешка, направена от ближния ти, веднага я виждаш и казваи, че е голяма. За себе си туряи гармона, а за другите – ситното сито. Значи имаш две мерки. Щом си служиш с две мерки, отношенията с близките ти не са прави. Казват за някого, че е прикрит човек. Кой е прикрит и кой – открит? Прикрит е оня, който мисли зло: той и като говори, и като мълчи, все е прикрит. Открит е тоя, който всякога има предвид доброто: и като мълчи, и като говори, той е всякога открит.

В Любовта няма прикрити неща – в света на Любовта всичко е ясно, открито и отчетливо написано; в Любовта всеки може да знае, важно е да умее да чете. В такъв случай ще знае колко струва Любовта, която не може да се плати с нищо. Мислите ли, че синът и дъщерята могат да ценят любовта на майка си и грижите, които тя е положила за тях? Могат ли да оценят те грижите и любовта на баща си? Как ще оцените усилията, които някой е направил, за да ви обърне към Бога? Знаете ли колко енергия е изразходвал той, знаете ли откъде е дошъл тоя дух, за да ви помогне? Той е напуснал своето блаженство само за да ви повдигне. Какъв човек си ти, ако след това кажеш, че той нищо не е направил за тебе.

Всяко добро, колкото и да е малко, има велика цел. Вие трябва да оценявате доброто, което ви се прави; трябва да оценявате любовта на всички същества, които идат от далечни светове, за да ви помогнат. За Христа се казва, че е бил богат, но като е слязъл между хората, е раздал всичкото Си богатство и е останал последен сиромаш. След като взеха всичкото Му богатство, поругаха се с Него и най-после Го разпнаха – така Го изпратиха на оня свят. Трябва ли и ние да постъпваме по същия начин? Като дойде между вас човек, който ви обича, вие трябва да постъпите с него добре. Той иде да помага.

Новата година не търпи хора, които не оценяват любовта на ония, които идват да се жертват. Тая година вие искате мир. Как мислите, ще има ли мир, или не? Пита ме един ще се ожени ли, или не. Казвам: „Искаш ли да се ожениш?“ „Искам.“ „Ще се ожениш“. И семето пита ще изникне ли, или не. То носи възможностите в себе си: щом му създам условия, то непременно ще изникне. В тоя смисъл и женитбата зависи от него, а не от мене: възможностите са в него, а Бог му дава условия. И доброто зависи от нас. Ние носим възможностите, а Бог ни дава условия да ги проявим – в това се заключава нашата свобода. Когато имаш условия да направиш доброто, а казваш, че не знаеш как да го направиш, ти си несправедлив към себе си. Друг е въпросът, ако нямаш условия.

Новата година е малко строга, понеже има две четворки. Едната четворка представлява Божествената Мъдрост и Божественото Знание, които се придобиват мъчно; втората четворка представлява Божествената Истина и свобода, без които човек не може да живее. Четворката е строго число, то не обича лъжата. Това е квадратът, върху който може да се гради къща; значи то е основа на нещата. Ако основата е добра, цял град може да се постави на нея; ако не е добра, каквото си построил, лесно ще се развали. Четворката представлява още и семейството: бащата, майката, синът и гъщерята. Ако всички са умни, по-добро число от четворката няма; ако са глупави, по-лошо число от четворката няма. Затова някои хора се страхуват от това число.

Какво виждам днес в света? Много хора са запушили дупките на своите гармони. Има солнички, на които дупките също така са запушени. Разтръсвай солничката, но не можеш да осолещ яденето. Трябва да вземеш игла и да отпушиш дупките. Тая година изисква от хората да си вземат игли и да отпушат дупките на своите гармони. Вината не е в нас, но във времето. Вън е влажно, солта се е овлажнила и е запушила дупките. Оставете всички дупки отворени, за да могат Божиите блага свободно да излизат навън. Вие сте оставили отворена само една дуп-

чица и се чудите защо съществува такава дисхармония в света.

Дармонът е музикален инструмент, както цигулката. Когато цигуларят свири, тоновете излизат през дупките на цигулката. Ако нямаше дупки, никакъв тон нямаше да излезе. Една дупка да се затвори на цигулката, тонът вече се разваля. Благодарете за красивия ум и за красивото сърце, които са ви дадени – те са инструменти, които трябва да пазите, та да не се запушат дупките им. Оставете отворени прозорците на вашия ум, за да влиза повече светлина през тях. Оставете отворени отдушниците на вашето сърце, за да влиза отвън чист въздух и да излиза навън димът, та да става горенето пълно. Ако горенето не е пълно, явяват се сажди и пушек, които причиняват големи нещастия. Трябва да извикаме коминочистач, който да отвори комина, за да се подобри горенето. Коминът трябва да бъде направен добре, че какъвто и вятър да духа, горенето да става правилно. Печката в моята стая тегли добре, само един вятър не ѝ благоприятства. Като вляза в стаята, познавам кой вятър духа. Ако духа тоя, който не ѝ понася, стаята е пълна с дим; ако духат другите ветрове от три посоки, тя гори добре. Дойде ли четвъртият вятър, тя започва да гими.

Аз уподобявам четирите ветрове на четирите темперамента в човека. Единият темперамент наричам източен вятър – Божията Правда; вторият темперамент е северният вятър – Божията Истина; третият темперамент е южният вятър – Божественото добро; четвъртият темперамент е западният вятър – добрата обхода. „Какво е изток?“ Справедливостта. „А запад?“ Добрата обхода. „Ами север?“ Истината и свободата. „Юг?“ Доброто, което всеки човек трябва да приеме и предаде. Между Правдата, Истината, Доброто и добрата обхода има вътрешна хармония, която хората трябва да изучават. Правда без истина не може да се прояви; истина без добро не може да се прояви; добра обхода без правда и без добро не може да се прояви.

Първо човек започва с Правдата – тя е подтик и движение напред. Правдата е тонът *ре* – подтиктът, движението. Човек трябва да има подтик, за да възприеме нещо. Ако не възприемаш добре и не предаваш добре, ти не можеш да се ползваш от подтика. Ако не дишаш правилно и не издишваш правилно, не можеш да се ползваш от чистия въздух. Ако и твоята мисъл не може да приеме въздуха, който е минал през гробовете, нищо не се ползваш. Свръхсъзнанието извлича живота от въздуха чрез мозъка и чрез гробовете. Ако не дишаш правилно и ако мозъкът не възприема правилно енергията от въздуха, ти си осъден на заболяване. Ако дишаш и благодарих на Бога за въздуха, който приемаш, твоеото свръхсъзнание правилно приема благата, които въздухът носи, и правилно ги предава. Благодарих на Бога и като приемаш въздуха, и като го изпуцаш.

Сегашните хора благодарят само когато приемат, а не и когато дават. Ще благодарих и когато приемаш, и когато даваш. Можеш ли да гадеш хляб, ако не приемеш брашно? Можеш ли да пиеш вода, ако не ти е гадено? Първо трябва да възприемеш Божественото и после да гадеш; не Го ли възприемеш, нищо не можеш да направиш. Сегашните хора искат да преобразят света, да направят нещо ново. Това е невъзможно: без образец те нищо не могат да направят! „Къде е образецът?“ В Божествения свят. Човек може само да се води по образца на онава, което Бог е направил. Ако следваш българско училище, няма да създаваш нищо ново, но ще учиш това, което българите са създали. Във Франция ще учиш това, което французите са създали; в Англия ще учиш това, което англичаните са създали; ако отидеш в Русия, ще учиш това, което русите са създали.

Ти си дошъл на Земята, следователно ще учиш това, което Бог е създал – няма да даваш тон на нещата, но ще учиш това, което е създадено вече. „Аз имам особено мнение.“ За себе си казвам: аз нямам особено мнение – моето мнение за нещата е такова, каквото е мнението на Бога. Какво мнение ще имам аз? Искам да направя хо-

рата щастливи. Как ще ги направя щастливи, когато не зная нуждите им? Аз не зная какво обичат те да ядат, какви книги четат, в какви къщи искат да живеят. Сготвя хубаво ядене, но не го харесват. Как ще ги направя щастливи?

И тъй, бъдете верни на себе си, не се отклонявайте от онова, което Бог е вложил във вас. Бъдете благодарни за всичко онова, което Бог ви е дал и което всеки ден ви дава. Слънцето всеки ден носи своето благословение. Благодарете за ония права, които са ви дадени от Бога. Тая година приложете онова, което носите в себе си, за да бъдете полезни и на другите: всеки да прояви свободно Божественото в себе си! Някой има стремеж към музиката – нека свири, не го критикувайте! Стари и млади свирете: старите да свирят класически парчета, а младите – весели и игриви. После ще се сменят: старите ще свирят весели и игриви парчета, а младите – класически. Младият възприема, а старият предава. Щом е така, младият трябва да възприема добре, а старият – да предава добре. Младият и старият трябва да живеят заедно. Когато умът възприема добре, сърцето трябва да предава добре; когато сърцето възприема добре, умът трябва да предава добре. Това е правилният процес, който трябва да се извършва във всеки организъм.

Всички хора са дошли на Земята да се учат. Някои не искат да учат – те мислят, че знаят много и казват: „Не ни трябва повече знание“. Отговарям: вие още не сте започнали да учите. Сега сте едва в забавачницата, много още има да учите. Ако ви дам темата какво нещо е Любовта, как ще я развиете? Или какво е добродетелта в своето приложение? Ако ви дадат задачата да влезете между лоши хора и да ги направите свои приятели, как ще решите тая задача?

Един американец се хванал на бас, че може гол да обиколи света. Той съблякъл дрехите си, отишъл в една баня, окъпал се добре и от една тънка, но жилава хартия си направил елече и панталони, които облякъл. Те прилепнали плътено към тялото. Така той изглеждал съвършено гол.

Тръгнал от една фирма на друга с цел да ги рекламира из целия свят. Всяка фирма му давала голямо възнаграждение. Така той обиколил света, рекламирал всички фирми и издържал баса, че може гол да обходи целия свят. Можеш ли да влезеш в едно общество, без да се скараш с някого? Влезеш в един дом, дето обичат червения цвят – трябва ли да ги осъждаш за това? Други обичат синия или черния цвят – трябва ли да ги осъждаш за това? Различните хора обичат различни цветове. Обикновено младите носят светли дрехи, а старите – тъмни. Значи младите дават, а старите възприемат. Възрастност не е така – младите трябва да възприемат, а старите да дават. Затова вие, старите, трябва да носите бели дрехи.

Какво означава червеният цвят? Който носи червен цвят, той се нуждае от живот – червеният цвят символизира живота. Като възприеме достатъчно живот в себе си, човек не се стреми вече към червения цвят. Един свещеник разправяше, че като юноша обичал червения цвят. Той се чуди откъде е идвало това желание. Това се дължи на стремежа му към живота. Всеки цвят символизира нещо. Когато иска да се индивидуализира, човек се стреми към оранжевия цвят; когато иска да забогатее, стреми се към зеления цвят; когато иска да поумнее, стреми се към жълтия цвят; когато иска да усилва вярата си, стреми се към синия цвят. Дали хората знаят това, не е важно. Обикновеният човек не знае тия неща, но посветеният знае всичко.

Има неща, които не трябва да се знаят. Какво прави майката, която пече питата? Понеже децата са нетърпеливи, те искат да знаят кога ще се опече. Докато се опече питата, майката приспива децата си. Ако не ги приспи, те ще я безпокоят – едно след друго ще се изреждат и ще я питат: „Мамо, кога ще се опече питата?“. За да бъде спокойна, майката казва: „Легнете си, мама“. Щом ги приспи, тя свършва работата си спокойно и след това ги събужда: „Станете, мама, питата е готова“.

Много хора приличат на малките деца – постоянно питат кога ще постигнат желанията си. Ако си като

децата, легни да се наспиш; като се събудиш, всичко ще бъде готово – грехата ти ще бъде ушита и ти само ще я облечеш. Когато идват светли празници, бащата купува грехи, обувки и шапка на детето си – и като дойде очакваният ден, то пита баща си: „Татко, имам ли нови грешки?“ „Имаш.“ „А нови обувки?“ „Имаш.“ „Ами нова шапка?“ „Имаш“. Детето се облича с новите грехи и се радва, че е дошъл светлият ден.

Всяка нова година човек пожелава да придобие нещо. Тая година пожелайте да възприемете добре Любовта и да я предадете добре; да възприемете добре Мъдростта и знанието и да ги предадете добре; да възприемете добре Истината и Свободата и да ги предадете добре; да възприемете добре справедливостта и да я предадете добре; да възприемете правилно добрата обхода и да я предадете добре.

*Блажени нисшите духом,
защото е тяхно Царството Небесно.*

*Блажени кротките, защото
те ще наследят земята.*

*Блажени миротворците,
защото Синове Божии ще се нарекат.*

Желая ви да бъдете нисши духом, за да влезете в Царството Небесно; желая ви да бъдете кротки и да наследите Земята; желая ви да бъдете миротворци и да се наречете Синове Божии.

Благодарете за миналото, което се реализира; благодарете за настоящето, което сега става; благодарете за бъдещето, което ще стане.

2 януари 1944 г., 5 ч.с., София, Изгрев

БОЖЕСТВЕНИЯТ ДЕН

Ще прочета 1. глава от Евангелието на Йоан. Йоан е евангелист на мекотата. Без мекота никакъв градеж не може да стане; само меките неща се поддават на възпитание и самовъзпитание.

Изпейте песента *Имаше човек*.

Истинският живот зависи от възприемането и предаването на онова, което човек е придобил и научил. За оня, който разбира, възприемането и предаването са два важни процеса. Някога даваме повече, някога взимаме повече. Ако взимаме повече, забогатяваме, ако даваме повече, обедняваме. Богатият и бедният се различават в следното: богатият има какво да яде, но не знае как да яде; бедният знае как да яде, но няма какво да яде. Казват за някого, че е беден. Защо е беден? Някой е учен. Защо е учен? Учил се е човекът. Някой е невежа – защо? Не е учил. Ще кажете, че на учения му е дадено, затова е учен. Дадено му е, но даденото трябва да се храни.

Да запаметяваш нещата, това не показва, че си учен, запаметяването не е наука. Не е важна грехата, която стои закачена в гардероба – важна е грехата, която носиш на гърба си. Каква полза имате от грехите, които стоят закачени? Показваш грехите на приятеля си и казваш: „Мои са тия грехи, но нека стоят, да не се цапат“, а вѐн е студено, ти трепериш от студ. Кое е по-добре: грехите да бъдат нови, а ти да трепериш, или да ги обличаш и да се ползваш от тяхната топлина.

Защо на някого се дава повече, а на някого – по-малко? Има причини за това. Познава се кой е приел повече и кой е дал повече. Оня, който взима повече, натежава; който дава повече, олеква. Като претеглиш човека, ще знаеш с колко е натежал и с колко е олекнал. Има чувствителни везни – Божествените, с които се теглят човешките

мисли и чувства. Такива везни на Земята не съществуват. Едни мисли са леки, а други – тежки. Като се съберат няколко тежки мисли в главата, човек чувства тежест, тежи му нещо. Мислиш ли, че си сиромас – това е тежка мисъл. Тя се трупа в главата на човека, както Плюшкин е събирал различни неща, за да задоволи чувството на стяженолюбие в себе си. Някои сиромаси са плюшкиновци – събират разни вещи, за да се осигурят; други нищо не събират и постоянно се оплакват, че нямат.

Сегашните хора носят в ума, в сърцето и в душата си много мисли, чувства и желания, някои от тях съвсем ненужни. Казваш: „Тоя човек е здрав и аз искам да бъда като него“. Ти имаш всички условия да бъдеш здрав – върви след тоя човек и виж как живее, как се облича, как се храни, какво чете, какви мисли го интересуват. Ще научиш нещо от него, но здравето му не можеш да вземеш. За да бъдеш здрав, трябва да дойдеш в съгласие с Природата – тя ще ти даде светлина, въздух, вода и храна. Много неща са нужни, за да бъде човек здрав.

Какво е придобил цигуларят, ако години наред свири песента *Цвете мило, цвете красно*? Цветето е мило и красно, но той не е мил и красен. Има много цигулари в света, но някои са спрели на едно място като пъпка и не мърдат – все джуджета ще си останат. Гледам, на Изгрева между високите и дебели гървета е израснал един орех. До едно време е расъл и където е стигнал, там е спрял – не може повече да расте. Защо? Големите гървета поглъщат всичките хранителни сокове и за него нищо не остава: няма достатъчно светлина, въздух, вода и храна, няма и кой да го обича. Всички го гледат недоволно, пъдят го – и той няма какво да яде. Никой не се сееща да го пренесе далече оттук, да не е между големите си братя.

Мнозина искат да имат големи братя. И това може да стане, но джуджета ще останат. Ако имаш голям брат, трябва да стоиш най-малко на сто километра разстояние от него. Само така ще се ползваш от благата. Тая идея изглежда странна, но така е в цялата Природа.

Бог е предвидил всичко, затова е поставил слънчевите системи на грамодно разстояние една от друга. Разстоянието между Земята и Слънцето е толкова голямо, че свободно могат да се поставят три хиляди системи като слънчевата. Разстоянието от най-близката слънчева система до нашата е толкова голямо, че са нужни три години, докато дойде светлината ѝ на Земята. Знаете с каква бързина се движи светлината – с 300 хиляди километра в секунда.

Питат: „Защо слънчевите системи са на грамодно разстояние една от друга? Не могат ли да бъдат наблизо?“. Не може – наблизо са гжуджетата, а надалече – слънчевите системи. Ако си надалеч, човек ще станеш; ако си наблизо, нищо няма да стане от тебе. „Да бъдем близо до Бога!“ Близо до Бога е оня, който изпълнява Неговата воля; който ходи по съвета на Божия Дух; който слави Божието име. Близостта не е нещо материално. На физическия свят може да сте близо, но близостта има отношение към съзнанието. Казваш: „Държа един човек в ума си“. Всеки държи някого в ума си. Защо го държи? Има за какво. Четеш една книга, в която авторът е писал нещо за Любовта. Ти държиш този човек в ума си, за да научиш нещо за Любовта. Друг е писал за Мъдростта – и него държиш в ума си. Трети е писал за Истината, за живота: четеш книгите му и го държиш в ума си. Някои са писали за знанието, за свободата. Като четеш книгите им, ти ги държиш в ума си – ще научиш нещо от тях.

Провидението иска от сегашните хора да се разтоварят. Всички са натоварени с нещо и пшкат пог своя товар. Някой е натоварен с голяма сиромашия, а друг – с голямо богатство. Какво се иска от тебе? Да знаеш как да разтоварваш съзнанието си. „Кога се товари съзнанието?“ Когато носиш едновременно две идеи, две мисли или две желания. Ти искаш да следваш, но не можеш да определиш къде да отидеш – в Германия или в Англия. При сегашните условия гето и да отидеш, няма да бъдеш спокоен: ще се страхуваш от бомби, ще четеш във вестниците колко хора са убили, колко парахода са потънали, кои войски напредват и кои остават назад.

Като четете Писанието, вие се спирате върху евангелиста Йоан, върху апостол Петър и ги изучавате. Каква е разликата между двамата? Петър е голям националист, а Йоан е свободомислец, човек на Любовта. Оня, който обича повече народа си, а по-малко себе си, дава повече, взима по-малко; оня, който обича повече себе си, а по-малко народа, взима повече, дава по-малко. Много естествено, народът е голям, има какво да се вземе от него. Един човек не прилича на един народ; един народ не прилича на един човек. Народът е голямо гърво, което ражда много плодове; човекът е малко гърво, едва посадено, което ще израсте в бъдеще и ще стане голямо. Коя прежда е за предпочитане: дебелата или тънката? Зависи от времето: тънката прежда е за лятото, дебелата – за зимата. Ако облечеш зимно време тънка греха, ще трепериш; ако облечеш лятно време дебела греха, ще се изпотиш. Жена, която преди тънко, има предвид лятото; която преди дебело, има предвид зимата.

Като знаете това, не критикувайте жената, която преди дебело; не хвалете оная, която преди тънко – и двете са на мястото си. Не казвайте за някого, че е груб – дебело преди човекът, готви се за зимата. Когато дойде зимата, вие се нуждаете от дебела прежда. Не мислете, че дебелата прежда не струва нищо. Лятно време не струва, но зимно време няма по-добра от нея. И тънката прежда не е добра за зимата, но през лятото няма по-добра от нея. Който преди тънко, по-малко страда; който преди дебело, повече страда. Дойде някой при мене, оплаква ми се, че животът му е тежък. Дебело предеш, за зимата се готвиш. Лято е, сега никой не търси дебелата прежда, затова ти е тежко. Като дойде зимата, всички ще купуват дебела прежда – тогава ще ти олекне.

Кога му олеква на човека? Ако си скръбен, ти си тежък. Намери човек, по-скръбен от тебе, и ти ще забравиш своята скръб – ще ти олекне. Ако си тъжен и намериш весел човек, ще ти стане по-мъчно. Защо ти е мъчно? Защото си облякъл тънка греха през зимата. Трябва да смениш тънката греха с дебела. Ако си търговец и пре-

деш дебело, причината е външна. Казваш, че имаш някакъв идеал. Оставете настрана вашия идеал! На физическия свят всички неща са материални. И като проповядваш, пак имаш предвид нещо материално – търсиш клиенти, за да продадеш стоката си. Колкото повече клиенти има бакалинът, толкова по-известен става. Същото се отнася и до професора: колкото повече студенти има, толкова по-знаменит става. И цигуларят е толкова по-знаменит, колкото повече хора го слушат.

Казано е: „Не прави връзка с грешния“. Като изхождат от моя стих, някои се страхуват да се свързват с хората, страхуват се от всичко, което означава някаква връзка. В това отношение религиозните са много страхливи. Някой иска да носи пръстен, но се страхува; въпреки това никои не може да се ожени без пръстен. За да се ожени момата, пръстен трябва; за да се ожени момъкът, пак трябва пръстен – той е емблема, както паспортът. Ако тръгнеш от България за Америка, пръстен трябва – паспортът е пръстен. От значение е колко трябва да платиш за паспорта: има евтини и скъпи пръстени. Някоя бедна мома иска да се ожени, но няма пет пари. Тя търси богат момък, за да се влюби в нея и да ѝ направи пръстен. Ако царският син се влюби в тая мома, тя веднага се повдига пред целия народ. Преди това никои не ѝ е обръщал внимание, а сега всички ѝ се кланят. И обратното се случва: някой светски човек е уважаван от всички. Щом стане набожен, близките му се отдалечават от него, не го уважават. Защо не го уважават? Защото царският син не се е влюбил в него, не се е сгодил още. Царският син минава край дома му, но още не се отпуска, не иска да му даде пръстен – той го изпитва. Хората казват, че царският син го залъгва. Не разчитайте на царския син, който само ви посещава, без да ви даде пръстен. Какво означава пръстенът? Право да напуснеш дома си, да отидеш от едно място на друго.

Мнозина гледат на пръстена като на символ на Любовта. Любовта е първото условие, при което съзнанието може да върви напред. За да могат умът и сърцето

да се движат, да вървят напред, те трябва да имат побудителна причина. Тая причина е Любовта – тя е единствената, която желае доброто на всички хора и ги подтиква напред. Види ли, че някой се е обезсърчил, тя казва: „Вземи цигулката и свири. Ти ще свириш, аз ще те слушам“. Любовта говори на човека и отвътре, и отвън, и същевременно го слуша.

Един виден проповедник в Америка – Муди⁶⁶, разправя своята опитност, как е достигнал до това положение. Той бил обучаващ, но пожелал да стане проповедник. Посещавал различни черкви и събрания с желание също да излезе на амвона да говори. Колкото пъти се опитвал да говори, всякога го прекъсвали. Той не се отчайвал, продължавал да посещава видни проповедници, да се поучава от тях. Един ден отишъл да слуша един знаменит проповедник, но преди това се наял добре с шунка. Когато проповедникът говорел, той заспивал и нищо не могъл да чуе. На излизане от събранието Муди казал на един от приятелите си: „Когато отиваш на проповед, не викай едновременно и друг да ти проповядва. Нищо не чух от днешната проповед, защото слушах два проповедника: един отвън, и друг – отвътре – шунката. Научих един добър урок. Вътрешният беше голям критик, той ме приспа“. В края на краищата Муди станал виден проповедник, прочул се и в цяла Англия.

Светът, в който хората живеят, е един от двамата проповедници. Той постоянно говори в човека и всичко критикува: „Това не е намясто, онова не е намясто“. Всички знаем кое е намясто и кое не е намясто, всички знаем кои хора са лоши и кои са добри. Ако знаем, че десет цигулки са лоши, знаем, че поне една от тях е добра. Коя от тях ще ни помогне: десетте лоши или едната добра? Достатъчна ни е само добрата цигулка, лошите не ни трябва. Казвам: не се занимавайте с лошите хора. „Ама много са лоши!“ Колкото и да са лоши, те са на мястото си – те са чукове, които трошат камъните. Дето има градеж, там са нужни чукове и наковални. Слушайте какво ви говорят лошите хора, но търсете добри-

ме, както търсите светлината на звездите. Намерете най-близката звезда от Земята, чиято светлина достига до вас за три години.

Мислите ли, че е лесно да намерите тая звезда; мислите ли, че е лесно да намерите Бога? За да Го намерите, първо ушите ви трябва да бъдат отворени, за да чувате какво ви говори. Следователно за да намериш Бога, трябва да имаш здрави очи и да виждаш добре; трябва да имаш здрави уши и да чуваш добре; трябва да имаш здрав стомах и добре да асимилираш храната. Като отидеш при Бога, Той ще те нагости. Какъв гост ще бъдеш, ако стомахът ти е разстроен? За да намериш Господа, трябва да имаш схватлив ум, добре да възприемаш и предаваш.

Колкото и малко да възприемате, бъдете благодарни. Какво ще правите, ако сте пчела от един кошер и трябва да прекарате зимата с 12 килограма мед, каква дажба ще ви се пада дневно? В един обикновен кошер има около 30 хиляди пчели. Направете изчисление, да видите колко мед ви се пада дневно. Пчелата няма чиния, няма вилица. Тя туря хобота си в една малка килийка и колкото мед вземе, това е нейната дажба. И тя пак е благодарна. Добра и чиста е храната на пчелите. Ако ядеш мед умерено, здрав ще бъдеш; ядеш ли повече, отколкото трябва, ще се разболееш. Сегашните хора се стремят към щастлив живот. Опасно нещо е щастие, то води към голямо състезание. Всички спорове и недоразумения в света стават все за щастие. Материално нещо е щастие, даже ангелите се съблазняват от него. Ако река да доказвам това, трябва да ги дна и месеци.

В древността един цар пожелал да му разкажат една приказка без край. Явили се различни учени и философи да му разкажат такава приказка. Разказвали дни и месеци, но все дохождали до някакъв край. Най-после се явил един философ, който обещал да разкаже на царя такава приказка. Той започнал: „Царю честити, в миналото живял един цар, който направил голяма житница, за да събере всичкото жито на царството. Житницата била 100 километра дълга и 20 километра широка. Като строили хамбара,

по невнимание майсторите оставили една малка дупчица. Напълнили хамбара с жито и го заключили. Едно щурче забелязало дупчицата и една вечер влязло в хамбара, взело си едно зрънце и го изнесло вън. Втората вечер щурчето пак влязло в хамбара, взело си едно зрънце и го изнесло вън. Царят запитал философа: „Какъв е краят на тая приказка?“ „Почакайте, царю честити, когато щурчето изнесе навън всичкото жито, тогава ще дойдем до края на приказката“. Колко хиляди години са нужни, докато щурчето изнесе всичкото жито? Приказката е еднообразна, както и земното щастие. Истинското щастие е разнообразно: без разнообразие няма щастие. В музиката щастие то се заключава в разнообразието на тоновете. Песен от един-два тона е еднообразна. Има такива български песни: *ди-ди-ди*. Оня, който не може да пее, е от тия песни: *ди-ди-ди*.

Няма по-хубаво нещо в живота на човека от това, когато умът му започне да работи, да има светлина. Няма по-приятно нещо от това, да гледаш красотата в света; няма по-радостно нещо от това, да бъдеш здрав. Няма по-сладко нещо от първата хапка. Ядеш ли съзнателно, всяка следваща хапка става по-сладка. Като дойдеш до оная, която е най-сладка, трябва да спреш. Ако не спреш там, ще дойде обратният процес: всяка следваща хапка ще започне да губи сладостта си. Който не разбира Божиите блага, страда. Причина за страданията е човешката лакомия.

Соломон, най-мъдрият цар на Земята, показва голямо лакомство. Той не се задоволи с една-две жени, но взе триста жени и деветстотин наложници. Най-после той разбра, че триста жени не могат да го обичат. Всяка жена има по един мъж в ума си, когото търси – тя търси оня, който Бог е определил за нея. „Обичат ли ме хората?“ Само Един може да те обича, ти трябва него да намерши. „Кой е той?“ Той е Оня, Който те е създал. Погрешката на Ева се заключава именно в това, че тя искаше да има двама приятели, които да я обичат; тя не се задоволи само с Адам, който ѝ беше определен от

Бога. Агенът гоиде при Ева и каза: „Твоят другар не е учен, в него няма никаква философия. Той се занимава със зоология, дава имена на животните. Каква наука има в това, да дадеш име на заека, на коня, на вола? Виж, твоята наука е друга. Ти се занимаваш с растенията и цветята, изучаваши ботаниката. Приятелят ти, вместо да оцени твоята работа, взима от твоите плодове и ги дава на животните. Ти ще разбереш каква сила се крие в растенията“.

Питате ме: „Ти там ли беше тогава?“. Предполагам, че е било така. Нали и вие предполагате някои неща? Вижгате, че млад човек се разговаря с млада мома, и предполагате нещо. Младият човек може да е лекар. Той разпитва младата мома за състоянието на болната ѝ майка; пита я: „Как е майка ви?“ „По-добре е“. „Има нещо между тези млади.“ Нищо особено няма между тях, освен някаква търговска работа. Младият човек може да е професор, а тя – негова студентка: пита я нещо върху предмета, който преподава. Той може да е цигулар, а тя – цигуларка: говорят нещо върху музиката. Като не знаете истината, вие предполагате все любовни работи.

Кои работи са любовни? Които излизат от Бога. Любовта е начало на нещата, тя ражда живота. Значи ние излизаме от живота и влизаме в света, създаден от Бога. Светът трябва да се изучава. Цял ден няма да седиши вкъщи, ще отидеш в гората между дърветата, ще отидеш при изворите; вечер ще излизаш на открито да наблюдаваш звездите и да ги изучаваши; сутрин ще посрещаш изгряването на Слънцето. Ще видиши какво ще приемеш от дърветата, от изворите, от звездите и от Слънцето. От всяко нещо, създадено от Бога, можем да възприемаме. В това се крие благомото на света. Ако не приемем по нещо от това, което Бог е създал, нищо не можем да постигнем. Колко цветя трябва да посетят пчелите, за да изкарат един килограм мед? Според изчисленията на някои 50 хиляди пчели трябва да посетят 500 хиляди цветове, за да извадят едва един килограм мед.

Сегашните хора са неблагодарни на малкото. Всъщност малкото расте и се развива, а голямото се намалява. Малката любов расте и се разширява, а голямата се намалява. Малкото добро расте и се увеличава, а не голямото. Следователно не търсете големите неща – голямо богатство, голяма любов и голямо добро: започнете от малкото и постепенно вървете към голямото. За човека при сегашния порядък на живота е полезно малкото, което расте – голямото има отношение към друг порядък на нещата. Това не значи, че трябва да ограничите своите големи желания. Стремете се към големите работи, но прилагайте малките. Бъдете свободни в стремежите си, както и в прилагането на нещата.

Добре е да свирите Бетовен и Моцарт, но започнете от малките работи. Много музиканти свирят Бетовен и Моцарт, но малцина дават верен превод на тяхната музика. Слушал съм такива музиканти и намирам, че някои места не са вярно преведени. Животът, през който минаваме сега, е превод на Божествения живот. Колкото по-верен е преводът, толкова по-добър е животът. И Бетовен, и Моцарт са превеждали от Божествената музика. Още много бетовеновци ще дойдат: новият век ще донесе нови музиканти, които ще пишат като Бетовен. Той е започнал от малкото и постепенно е вървял към голямото; затова именно неговата симфония расте, а не се смалява. Всички неща, които се смаляват, вървят по пътя на инволюцията; тия, които растат, вървят по пътя на еволюцията.

Какъв е пътят, по който човек е вървял? Човекът е излязъл от Бога и е започнал с големи работи. С влизането си в света той постепенно е слизал надолу и е дошъл до крайния предел, отдето повече няма къде да слеза. Тук е трябвало да направи завои, за да започне да възлиза. В слизането и възлизането си човек е изучавал закона на Любовта. Какво трябва да направи човек, за да го обичат? Той трябва да плати, т.е. да даде нещо от себе си. Никой не може да те обича, ако не си дал нещо – Любовта гаром не се дава. Когато хората се обичат, между тях става

правилна обмяна. Хората ще те обичат за нещо, което си дал. Всеки обича честния търговец, всеки обича честния грехар, а никой не обича нечестния човек.

И ние обичаме Бога заради онова, което ни е дал. Какво ни е дал Той? Дал ни е богат ум, който хиляди години ще изучаваме; дал ни е отлично сърце, което хиляди години ще изучаваме; дал ни е необятна душа, която с никакво богатство не може да се сравни; дал ни е мощен дух, който хиляди години ще ни поддържа. Какво още можем да очакваме, има ли за нещо да плачем и да съжаляваме? Плачеш, че някой обичал някого, а тебе не обича. Той го обича външно, а ти плачеш. Не плачи – и той иска да го обичат! Казваш, че той не те обича, но и той казва, че ти не го обичаш. Защо и двамата не се обичате? Защото и двамата искате едно и също – да вземете нещо, и двамата сте еднородни. Знаем, че еднородните неща се отблъскват, а разнородните се привличат. Положителните сили се отблъскват, отрицателните също се отблъскват. Обаче положителните и отрицателните сили се привличат. Следователно за да се обичате, единият трябва да даде, а другият – да вземе.

Ако искате да завържете приятелство с един човек, намерете най-добрата черта в характера му и я гръжете винаги в себе си. При това ще подхранваш тая черта: всеки ден ще я поливаш, ще ѝ даваш храна да расте. Като израсте, ще намериш друга добра черта в него, която всеки ден ще подхранваш. Това е правило, което трябва да спазвате. Държиш ли някоя лоша черта на човека в себе си, знай, че никакво приятелство не може да съществува между вас. Започнеш ли от добрите черти на приятеля си и постепенно започнеш да се спираш на лошите, приятелството ти непременно ще се развали. Приятелят ти ще изпадне в положението на бакалин, който е продал всичката си стока и вече никой не го търси. Захар няма, масло няма, сирене няма, смокини няма... За какво ще го търсят хората – за хубавите му грехи, обувки или шапка? От бакалина искат стока – нищо повече. Обичайте приятеля си, подхранвайте доброто в него, за да става

все по-добър. Искайте от него хляб, дайте му условия да го омеси и опече, за да го ядете, докато е още топъл.

Да бъдем носители на топлия хляб, който Бог ни праща сега. Най-добрият хляб е тук. Всеки има право да спре само за една минута, да вземе топлия хляб и да го опита. „Хубав ли е хлябът?“ Взemi и го опитай. Голяма философия не е нужна, нещата трябва да се опитват. Преди да си опитал хората, не говори за тях, че не са умни или че не са добри. „Еду-кой си не е добър.“ „Опита ли го?“ „Не съм го опитал, но така казват другите.“ За тях може да е така, но не и за тебе. Как живеят хората и в какво вярват, това е добре за тях – за мене е важно как аз живея и в какво вярвам. Как са живели хората в миналото, това е било за тях – важно е днес как ние живеем.

Съвременните хора приличат на воюващите. Всички говорят за волята, всеки казва: „Трябва да наложиш волята си“. Така е, но волята ражда бой, борба. Когато делят ябълка, хората се карат, всеки иска повече – делбата ражда спор. Дето няма изобилие, спор се ражда: един иска повече, друг е недоволен от малкото. Един е взел едно кило, друг – половин кило: карат се, недоволни са. За да бъдат доволни, всеки трябва да вземе толкова, колкото му е нужно за един ден; за другия ден Бог ще се погрижи. Един е Божият ден – в Бога съществува само един ден. Изгревът на тоя ден е Любовта, зенитът на тоя ден е Мъдростта, залезът е Истината. Що е залез? Отдалечаване. Като се нахраниш, яденето се отдалечава от тебе, отива да се смели; след време пак ще те посети. В изгряването и залязването на Слънцето се изявява Божественият порядък.

Каква е разликата между човешкия и Божествения порядък? В човешкия порядък законът управлява. Дал си на някого пари, ще му кажеш: „Върни парите!“ Ако не ги върнеш, законът ще дойде. В Божествения порядък Любовта управлява. Щом си дал веднъж, няма да искаш да ти върнат даденото – пак ще дадеш. Който дава, взема; който никога не е давал, никога не може да вземе. Който

дава в името на Любовта, има право изобилно да получава. Там, дето си сял, имаш право да получаваши. Сял си в една градина, израснали са гървета, поливал си ги – имаш право да си вземеш един-два плода. Ако не си сял, нямаш право да взимаш, а ще чакаш благоволенieto на хората.

Закон е: можеш да взимаш само от онова, което си давал. От Бога, Който живее във всички хора, всякога можеш да взимаш. Пожелаеш ли да вземеш нещо от човека, ти взимаш от Божественото в него. Докато си на Земята, ще взимаш от човешкия порядък, както и от Божествения. Божественото всякога дава, а човешкото всякога взема. На човешкото ще гледаш като на човешко, няма да търсиш в него Божественото, а в Божественото няма да търсиш човешкото. Само така може да става обмяна между човешкото и Божественото. Професорът предава своята лекция, а студентът възприема и учи. После студентът разказва наученото, а професорът слуша, поправя и допълва. Ако студентът нищо не е учил, професорът няма да го слуша – между него и студента не може да стане обмяна.

Какво ще говорим, като отидем при Господа? Трябва ли да Му говорим за греховете си? Господ не се нуждае от грешни хора. Ще Му говорим ли за своето невежество, за своята сиромашия и болест? Бог не се интересува от нашето невежество, от нашата сиромашия, нито от нашите болести. Той се интересува от онова, което сме научили за Любовта, колкото и микроскопично да е то. Хората на новото учение много говорят. В това отношение аз харесвам цигуларите. Цигуларят гоиде, вземе цигулката и свири. Колкото по-малко говори, а повече свири, толкова по-добър цигулар е той. Какво ще разправя цигуларят при кого е учил. Не е важно при кого е учил, важно е какво е научил. Важно е онова, което си научил от Бога, т.е. от Любовта, да го предадеш по всичките правила на Любовта. Добре е да свириш, но по всичките правила на музиката. Някои свирят, но не спазват тия правила.

На същото основание ще любиш по правилата на Любовта и ще направиш хората щастливи. Каква любов е тая, която не може да направи човека щастлив? Тя не е Божествена Любов, не е истинска. Ако моята любов не може да направи хората щастливи, тя не е истинска; ако моята любов не може да внесе мир в душите на хората, тя не е истинска. Ако моята любов не може да внесе светлина в умовете на хората, тя не е истинска; ако моята любов не може да внесе подтик в човешките сърца, да ги накара да научат нещо, тя не е истинска. Не е въпрос как гледат хората на моята любов – важно е как давам и какво давам. Аз сам се радвам на онова, което давам. Ако расте, то е Божествено; като расте, то ще даде плод и плодът ще узрее. Ябълката, която посаждам, ще израсте, ще даде плод и плодът ѝ ще узрее. Ще каже някой, че е целувал ябълката. Целувай ябълката, когато израсте и даде плод. Ако не израсте, какво ще целуваш? Има смисъл да целуваш гървото, което расте, извора, който извира, хляба, който се пече. Целуваш ли гърво, което не расте, извор, който не тече, и хляб, който не се пече, ти сам се петниш.

Дојде един човек при мене – аз се отнасям добре с него. Защо? Защото неговото гърво расте в моята градина. Дојде друг човек – не се отнасям добре с него. Защо? Неговото гърво не расте, не мога да очаквам никакъв плод от него. Може ли да обичам еднакво тия гървета? Ако и вторият иска да го обичам, нека наглежда гървото си, посадено в моята градина. Когато гървото започне да расте и да се развива, аз ще го обикна, както и първото гърво. Щом тоя човек дојде при мене, ще му кажа: „Виж, твоето гърво е израснало вече“.

И тъй, търсите ли добра, правилна обхода, игете между разумните хора. Между глупавите обходата не е правилна. Защо? Защото нямат нищо, те не носят блага. Йоан Кръстител казва: „Не нося аз блага на човечеството, но Тоя, Който иде след мене. Той е Христос, Син Божий“. Христос посади семената на Любовта. Да се радваме на Божията Любов, която Христос донесе на

човечеството. Христос казва: „Никой не може да гоиде при Мене, ако Отец Ми не го е привлякъл. И никой не може да отиде при Отца, ако Аз не му покажа пътя“. Христос показва пътя към Бога – пътя към вечния живот. Без Христа никой не може да намери Бога. „Как познаваме кой е влязъл в тоя път?“ Който влезе в пътя, той се отрича от себе си. Христос казва: „Който не се отрече от баща си и майка си и от своя живот, не може да бъде Мой ученик“. Това са мистични, вътрешни неща, които трябва да се изучават. Малко от съвременните християни са дошли до вътрешния, мистичен смисъл на християнството.

Какво означават думите: „Да се отречеш от своя живот“? Това значи да се отречеш от своя живот на безлюбието, да се отречеш от своя живот на невежеството, да се отречеш от своя живот на ограничението. От много човешки неща може да се отречеш. Отречи се от онова, което нарушава твоята чистота и ухане. Ти обичаш цветята за уханието им, обичаш хляба за съдържанието му; обичаш водата за живота, който носи в себе си; обичаш светлината за простора, който се открива пред тебе. Радвай се на най-малкото благо в живота, радвай се на най-малкия лъч на Божествената светлина. Ако се радваш на най-малкото, ти можеш всичко да постигнеш. Задоволявай се с малкото, за да постигнеш голямото.

Христос казва: „Когато отидеш някъде, седни на последното място. Остави домакинът да те покани на първото място“. Само домакинът може да определи твоето място, само добрият учител музикант може да определи твоя глас, само той може да гаде истинския тон и да определи метода, по който трябва да свириш. Не е лесно да поставиш пръстите си на определените места на цигулката. От пръстите на добрия музикант излизат къси вълни, които поставят пръстите точно на местата им. От пръстите на неопитните музиканти излизат дълги вълни.

Кой е най-добрият професор в света? Бог – Той учи хората на всичко. Едно младо 16-годишно момиче от Новопазарско получило от дядо си едно малко Евангелие. Като не разбирало смисъла на Евангелието, момичето го сложило на гъното в сандъка, а отгоре наредило чезза си. Скоро след това то се оженило. Родило момче, което порасло, станало 15–16-годишно. Добро било момчето, рагвало майка си. Случило се, че заболяло от тежка болест, която не могло да изгържи. Майката се отчаяла от живота, не знаела какво да прави от скръб. Един ден, като нареждала сандъка си, попаднала на Евангелието, което дядо ѝ ѝ подарил. Отворила го и започнала да чете. Всеки ден чела по малко, докато се увлякла в него и то ѝ станало необходимост. Сега разбрала тя смисъла на живота и съжалявала, че не е чела Евангелието по-рано. Тя си казала: „Ако го бях чела, момчето ми нямаше да умре“. Започнала да събира съседките си и да им чете Евангелието – професорът на живота. Тя казвала: „Четете Евангелието, за да не изпаднете в моето положение. Аз го чета днес, но сърцето ми е скръбно, гори ме нещо вътре. Четете го и вие навреме, за да не губите своите възлюбени“.

Сегашните хора губят добрите условия на живота, понеже не четат Евангелието, не прилагат малкото добро, не оценяват малката любов. Ако трябва да приемеш малката любов, приеми я с благодарност; ако трябва да я дадеш, дай я доброволно. Дай път на Любовта да се прояви в най-малък размер, но доброволно, както тя желае. Не поставяйте никакъв закон на Любовта – тя сама е закон. Христос казва: „Не съдете, да не бъдете съдени“. Аз казвам: не се самоосъждайте! Не казвай, че си прост. Опитвал ли си ти обидата на учения? Аз съм опитвал обидата и на учения, и на простия. Ученият ще ти даде един сухар, който и с чук не можеш да разчупиш; простият ще ти даде сух хляб, който също с чук не можеш да разчупиш. Разликата е само в това, че ученият ще ти даде сухар, а простият – хляб. Аз не се нуждая нито от сухара, нито от сухия хляб – нуждая се от Любовта и на учения, и на простия, даже и в микроскопичната ѝ проява.

В Любовта всички хора – и учени, и прости, са еднакви.

„Да възлюбим Господа Бога твоего с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичката си сила. Да възлюбим ближния си като себе си.“ Няма по-велико нещо от Любовта. „Да възлюбим Господа“ – това е изгревът на Божията Любов, началото на живота. „Да възлюбим ближния си“ – това е зенитът на Божията Любов. „Да възлюбим себе си“ – това е залезът на Божията Любов.

Следователно Любовта към Бога е началото на живота, любовта към ближния е зенитът на живота, а любовта към себе си е залезът на живота. Ако в любовта към себе си не разбереш Истината, ти не си познал Любовта; ако в любовта към ближния си не придобиеш знание, ти не си познал Любовта; ако в самата Любов не познаеш Любовта, не си познал Бога. Смислът на живота се крие в Любовта към Бога, към ближния и към себе си. В тая Любов се изявява Божественият ден.

9 януари 1944 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ПРИЛОЖЕНИЯ

РЕЧНИК НА ОСТАРЕЛИ И ЧУЖДИ ДУМИ

- адепт** *лат.* 1. Лице, посветено в тайните на окултните науки.
2. Убеден последовател, ревностен привърженик на някое учение.
- атавизъм** *лат.* Поява у човека, у животински или растителни видове на белези, които са свойствени само на техни далечни предци, често като уродства.
- бамбашка** *тур., разг.* Особен, необикновен, съвсем различен.
- билник** *тур.* Стъклен съд за течности с плетена обвивка; дамаджана.
- букаи** *тур., ост.* Окови.
- бърни** *ост.* Устни.
- валия** *тур.* Управител на вилает в Турция; областен управител.
- вилушка** *рус.* Вилица.
- всинца** *рус.* Всички.
- вътък** *ост.* Нишки, които при тъкане се преплитат с основата.
- галиматия** *разг.* Безсмислица, бъркотия, безпорядък, неразбория.
- гем** *тур., диал.* Дълъг ремък на юзда.
- горница** *разг.* Горна част на къща, дреха и др.
- губерка** *ост.* Игла.
- гъгнив** *ост.* Който говори неясно или заеква.
- давия** *ост.* Съдебно дело, процес.
- дам** *ост.* Обор.
- даначе** *разг.* Теле, което вече е поизрасло и е отбито.
- дармон** *диал.* Решето с едри дупки.
- дервиш** *тур.* Мохамедански калугер.
- домус** *тур.* Свиня.
- дрехар** *ост.* Шивач или продавач на дрехи.
- диканя** *тур.* Примитивен земеделски уред за вършитба,

направен от дъски с набити отдолу остри кремъци, които изчукват зърната и надробяват сламата; теглен е от коне или волове.

дървено масло *ост., разг.* Зехтин.

ескорт *фр.* Войскава част, която придружава някого за охрана; конвой.

жидко *рус.* Течно.

забитин *тур., ост.* Турски военен управител в град или село.

запрети *рус.* Забрани.

звонкови пари *рус.* Монети.

замязал *ост.* Заприличал.

изхуквам *ост.* Гоня някого, като викам обидни думи срещу него.

истукан *истор.* Статуя на божество.

кадилница Глинен или метален съд, в който слагат жар и тамян, за да кадят.

кадия *ар.-тур.* Верски и граждански съдия у мохамеданите.

каймета *ар.-тур.* Банкноти, обикновено по-едри.

кальпсъз *тур.* Няма калъп, без калъп.

картошки *рус.* Картофи.

каяфет *ар.-тур.* Външен вид, външност.

кимвал *гр., ост.* Музикален инструмент от два медни диска, които се удрят един в друг; чинели.

кирадгия *тур.* Наемател на помещение.

киреч *ост.* Строителна смес от вар и пясък; хоросан.

кокички *ост.* Костилки.

копанка *ост.* Кръгъл съд, издълбан от дърво.

косер *ост.* Кос.

костена жаба *ост.* Костенурка.

краски *рус.* Цветове.

кремък *ост.* Твърд минерал, кварц, от който при удар изхвърчат искри.

крина *истор.* Дървен цилиндричен съд, използван в миналото като мярка за зърнени храни (около 15 кг).

кросно *диал.* Част от тъкачен стан с прави кръгли дървета: на едното се навива основата, а на другото – готовата тъкан.

- кърчаг** *ост.* Стомна.
- кюляф** *тур.* 1. Вид островърха шапка. 2. Конусовидна кесия за продукти. 3. *прен.* *Скроявам кюляф* – изигравам, измамвам.
- ланец** *ост.* Синджирче за джобен часовник или което се носи като украшение.
- мазгал** *тур., ост.* Дупка или отвор в кула, в крепостна стена и др., предназначени за стреляне през тях; бойница.
- мамалига** *рум.* Румънско национално ястие от царевично брашно във вид на гъста каша; качамак.
- мандарин** *санскр.* Висш сановник в Китай, управител на област.
- махна** *тур., разг.* Недостатък, кусур.
- медленно** *рус.* Бавно.
- митар** *църк.* Лице, което е събирало налозите и данъците за Римската империя в Юдея.
- мравя** *рус.* Мравка.
- мъздовъздаяние** *библ., ост.* Отдаване на мъст, на справедливост; съд.
- мърцина** *разг.* Напразно.
- мязам** *ост.* Приличам.
- наброски** *рус.* Нахвърляни бележки, записки или скици.
- неглиже** *разг.* Свободно, небрежно, като у дома си.
- нищелка** *диал.* Част от тъкачен стан, която мести нагоре и надолу нишките.
- огниво** *ост.* Метален или каменен къс, чрез който с прахан се пали огън от кремък.
- оканица** *тур.* Съд, който съдържа една ока.
- окрякахме орталъка** *тур., разг.* Оплакахме се шумно, така че да ни чуят всички.
- опас** *диал.* Пояс.
- орталък** *тур., разг.* 1. Съдружие. 2. Множество хора, тълпа, общество, свят.
- остен** *ост.* Тънка тояга с остър железен връх, която служи за подкарване на едър рогат добитък.
- охтика** *ост.* Туберкулоза.

- парясвам** *гр.* Напускам съпруга или съпругата си; развеждам се.
- пеняз** *ост.* Римска сребърна монета.
- перостия** *гр.* Железен триножник, който се поставя върху горещ огън, за да поддържа съдове.
- петмез** *тур.* Сварен до сгъстяване сок от грозде, захарно цвекло и захарна тръстика, понякога с прибавени други плодове и парченца тиква; рачел.
- пехливанлък** *тур.* Борба; демонстрация на физическа сила.
- пилюли** *лат., фр.* Лекарство с различни примеси във вид на кръгло или овално топче, удобно за поглъщане; хапче.
- подувам** *ост.* Кърмя.
- посторонно** *рус.* Странично.
- прахан** *ост.* Сухо вещество от дървесна гъба, което служи за запалване на огън от огниво.
- предложение** *рус.* Изречение.
- прикуска** *рус.* Захапка, прехапване.
- прикя** *ост.* Чеиз, зестра.
- равин** *евр.* Еврейски свещеник.
- редингот** *англ.* Горна мъжка дреха, дълга до коленете, с прави ъгли и два реда копчета.
- рождкови** *ост.* Плодове, които се раждали в старо време в Средиземноморието и с които се хранели свинете и сиромасите.
- самун** *тур.* Кръгъл хляб.
- сайбия** *тур., разг.* Собственик, стопанин.
- серсемин** *перс.* Глупак, тъпак, смахнат човек.
- симид** *тур.* Хляб от бяло брашно, приготвен с нахутена мая.
- скържав** *ост.* Скърперник.
- слин** *ост.* Твърдо надебеляване на кожата, обикновено по дланите на ръцете или по врата на впрегатен добитък поради продължително триене при работа; мазол.
- соба** *тур.* Печка, пещ.
- совалка** *ост.* Продълговата дървена рамка със заострени краища, в която се закрепва прежда за вътък и се прокарва между нишките на основата при тъкане.

спогаждам се *ост.* Разбирам се.

стивосвам *разг.* Изтупвам, като удрям силно.

странство *ост.* Чужбина.

стяженолюбие *рус.* Стремеж към придобиване на материални блага, скъперничество.

табиет *разг.* Характер, нрав, природа.

такъми *тур.* Съвкупност, комплект от уреди, инструменти, принадлежности за извършване на определена работа.

тарга 1. Малка дървена платформа за пренасяне на строителни материали, пръст, тор и др. 2. Сандъче с отделения за бутилки.

трен *фр.* Влак.

тумпарлест *разг.* Предмет, който е закръглен или издут в някоя своя част.

уд *ост.* Крайник, орган на тяло.

фарисей *евр.* 1. Член на религиозно-политическа партия на богатите градски слоеве в Древна Юдея, отличаващ се с фанатизъм и лицемерно изпълнение на външната обредност. 2. Лъжливо благодетелен, външно благочестив, а в действителност много порочен човек, лицемер.

форте *ит., муз.* Силно.

хава *разг.* Състояние, положение, ситуация.

харман *тур.* Място за вършеене.

хас *ост.* **Струвам хас.** Обръщам внимание, засяга ме, интересувам се.

хасъл *тур., разг.* 1. Истински, същински. 2. Точно, тъкмо, наистина, действително, всъщност.

чоджум *тур.* Дете мое.

шантан *фр.* Увеселително заведение с певица; бар.

юлар *тур., оглавник* *ост.* Въже или ремък, с които се връзва добичето през главата.

„Еternal дженерейшън” (The eternal generation) –
вечно поколение; според Учителя – вечно, постоянно
произвеждане, т.е. вечно подмладяване.

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

¹ **Павел** е апостол на християнството. Той е роден в град Тарс в Киликия в еврейско семейство и името, което използва там, е Савел. Той е и римски гражданин по рождение и когато пише на гръцки, използва латинското си име Павел. Първоначално участва в гоненията срещу християните. След чудодейното явяване на Христос при Дамаск става християнин и разпространител на християнската вяра. Проповядва в Антиохия, Киликия, Кипър, Ефес, Атина, Македония, Коринт и Испания. Около 67 г. Павел е осъден на смърт и е екзекутиран в Рим.

² **Соломон** управлява в средата на X в. пр.Хр. При него Древен Израел достига най-голямата си военна сила. Той предприема мащабна строителна програма в своята столица Йерусалим, увенчана от Соломоновия храм. Държавата му се разпада малко след неговата смърт. Голяма част от сведенията за Соломон идват от Библията, като по-късно му е приписвано авторството на няколко от нейните книги (сред тях *Притчи Соломонови*, *Еклисиаст* и *Песен на песните*). В Библията Соломон е възхваляван за своята мъдрост, богатство и могъщество.

³ **Източният фронт** е наименование на един от главните фронтове, на който се водят военни действия през Първата световна война, сцена на редица решителни сражения между силите на Русия и Румъния от една страна и тези на Централния съюз от друга. През Втората световна война там се водят бойните действия между Третия Райх и Съветския съюз в Източна и Централна Европа в периода от началото на операция *Барбароса* на 22 юни 1941 до разгрома на германската съпротива в Чехословакия през 1945 г. Краят на военните действия на Източния фронт води до унищожаването на Третия Райх и разделянето на Германия на две отделни държави.

⁴ **Никодим** – новозаветна библейска личност. В Своята беседа с него (Йоан 3:5-7) Христос изяснява някои важни страни от учението Си, между които е и условието за спасението на човека – новораждането.

⁵ **Физиогномиката** е наука, позволяваща да се съди за характера на човека по чертите и изражението на неговото лице. За нейна родина се смята Древен Китай. За развитието ѝ в Европа са работили Аристотел и Питагор. През Средновековието отделни възгледи на физиогномистите усъвършенствал Ибн Сина (980-1037), през епохата на Възраждането – И. Скот, Леонардо да Винчи и Бартоломео Кокал (1467-1504) от Болоня, който издава *Компендиум по физиогномия и хиромантия* (Страсбург, 1533), илюстриран с майсторски нарисувани гравюри, също и французинът Мишел Леско. Кокал публикувал през 1523 г. и учебник по физиогномия, към който се прилагал списък на знаменити хора с указание за грозящите ги беди и опасности. Леско издава своята *Физиогномия* в Париж през 1540 г. През XVI-XVIII в. с физиогномия се занимава швейцарският свещеник и художник Йохан Гаспар Лафатер, публикувал четири томнен труд *Физиогномически фрагменти* (1775-1778). В средата на XIX в. известният психиатър и криминалист, професорът от Торинския университет Чезаре Ломброзо, създава трудове по физиогномия, които се превеждат и издават и в наши дни.

⁶ **Йаков** е по-малък брат на Исав и син на Исаак. Той е известен и под името Израил, което носи, защото се е борил с Бога и е успял да изтръгне благословията Му. Йаков е вторият син в семейството на Исаак и очаквал за наследник да бъде предпочетен първородният му брат Исав, но той с измама се сдобил с първородство и така си осигурил наследството, а брат му бил принуден да се превърне в скитник и да се препитава с лов. Животът на Йаков бил вгорчен от загубата на любимия му син Йосиф.

⁷ **Йосиф** е един от дванадесетте сина на старозаветния патриарх Йаков. Животът му е описан в книга *Битие* (гл. 37-50). Неговите братя организират срещу него заговор и го продават като роб в Египет. Там Йосиф успява да се издигне, да стане приближен на фараона и организира мащабна земеделска и стопанска политика. Тогава отново се среща със своите братя и те се помиряват. Старозаветният разказ свързва именно с тази история преселението на евреите в Египет – страната, където по-късно те ще бъдат поробени.

⁸ **Руските императори Александър или Николай.** Става въпрос за **Александър III** – император на Русия (1881-1894) от династията Романови. Управлението му се свързва с отказ от либералната политика и със сближаване на Русия с Франция. Опитите на Александър III да се намесва в политическия живот на България довеждат до прекъсване на отношенията между двете страни. **Николай II** е негов син и е последният император на Русия. Той управлява от 1894 до принудителната си абдикация през 1917 г. Неговото управление е белязано с много социални и политически противоречия, с революционни движения и две революции – през 1905–1907 и 1917 г., с участие във война с Япония и в Първата световна война. Николай II е принуден да се отрече от трона по време на Февруарската революция през 1917 г. и е разстрелян заедно със семейството си.

⁹ **Илия** е еврейски пророк от IX в. пр.Хр., живял в Древна Юдея. За него е разказано в III и IV книга *Царства*. Той се появява, за да върне еврейския народ към истинския Бог, защото се е увлякъл по идолопоклонство; заповядва безмилостно да се избият всички жреци на вавилонската богиня Езавел и единствен сред хората е взет жив на Небето. Илия се възнася, като с ученика си Елисей отива до брега на Йордан, а от другата страна на реката стояли още петдесет ученици и ги наблюдавали. Тогава Илия взел кожата си, сгънал го, ударил с него водата, тя се разделила и двамата преминали по сухо. Изведнъж се появила колесница с огнени коне и отнесла Илия с вихрушка на Небето.

¹⁰ **Питагоровото учение** е създадено в Питагоровата школа, основана в град Кротон в Южна Италия през 532 г. пр.Хр. и просъществувала до края на VI в. пр.Хр. Основана е върху същността на източната мъдрост и знанията на египетските посветени. Тя се занимава с философски, научни, политически и религиозни въпроси. В нея има както мъже, така и жени, представители на всички раси и религии. Учениците дават обет за мълчание и спазват множество забрани относно храненето и хигиената, за да постигнат нравствено и физическо пречистване. Те се докосват до Божествената Психея, човешката душа. Обучението започва с *Наука за числата*, науката за живите сили, за работата на Божествените качества в макро- и микрокосмоса.

Питагор откъсва учениците от света на формите и ги отвежда в несътвореното Битие, при *Великата Монада*, която нарича Единица. *Четири елемента*, от които са сътворени планети и същества, са четирите състояния на материята. *Земята* представя плътното, твърдото състояние; *водата* – течното; *въздухът* – газообразното; *огънят* – безтегловното състояние. Петият елемент, *етерът*, е астралната светлина. Питагор и учениците му въвеждат термина *философия* като любов към Мъдростта и копнеж за постигане на Истината. Важно значение имат и работите на питагорейците за изучаването на музиката. Питагор не е писал трактати, но му приписват книгите *За възпитанието*, *За държавата*, *За природата* и *Свещени слова*.

¹¹ **Шекспир, Уилям** (1564-1616) е знаменит английски драматург, актьор и поет от епохата на Ренесанса. Той е собственик на компания за театрални представления, позната и станала популярна под името *Мъжете на Царя*. Автор е на ненадминати по художествено майсторство сонети, трагедии и комедии. През 1599 г. е построен театър *Глобус*, в който Уилям Шекспир е акционер. За представленията си там той пише комедията *Дванадесета нощ*, трагедиите *Хамлет*, *Отело*, *Крал Лир*, *Макбет*, *Ромео и Жулиета* и др.

¹² **Милтън, Джон** (1608-1674) е английски поет, известен с епическата си поема *Изгубеният рай*. Той е противник на абсолютната монархия, носител на републикански възгледи и привърженик на либерализма.

¹³ **Опълченска 66** – става въпрос за ул. „Опълченска“ 66 в София, където от 1904 г. Учителя живее в дома на Петко Гумеров.

¹⁴ **Йеремия** е живял 600 г. пр.Хр. Наставлявал народа в истинското богопочитание. Предсказал падането на Йерусалим, което е станало в негово време. По време на вавилонския плен оплакал поробената си родина. Йеремия започнал да укорява народа заради идолопоклонството и да го предупреждава, че Божият гняв ще дойде над него. С тая цел написал книгите *Плач Йеремиев*, *Послание на Йеремия* и *Книга на пророк Йеремия*.

¹⁵ **Моисей** е библейски герой, религиозен водач, законодател и пророк в юдаизма, автор на *Петокнижието*. Книгите

Изход, Левит и Числа представляват своеобразна биография на Моисей. Библията сочи Моисей като основна фигура при преселението на евреите от Египет в Ханаан, както и в консолидирането на еврейските племена около култа към Йехова. По време на пътуването им на изток Моисей получава Десетте Божи заповеди – основа на еврейското законодателство, както и на редица други правни, религиозни и житейски норми от еврейската традиция, въвежда институцията на Съдии на Израил – по-късно главни водачи на народа му, превръща брат си Аарон и неговите потомци в жреци на Йехова. Въпреки че доживява до 120 години, той умира, преди евреите да достигнат Обетованата земя.

¹⁶ **Ван Бетовен, Лудвиг** (1770-1827) е немски композитор и пианист, представител на Виенската школа. Още когато е на възраст около 30 години, започва прогресивна загуба на слуха му и това е отбелязано в творчеството му с теми като героизъм, трагизъм и борба, интелектуална дълбочина и интензивност на изразяването. Автор е на симфонии, сонати и концерти, измежду които са *Лунната соната*, *Апасионата*, *Девета симфония* и др.

¹⁷ **Йоан Богослов** е един от дванадесетте апостоли на Христос и един от най-приближените Му ученици, на когото разпнатият Исус поверява грижите за Своята майка. Преданието на християнската църква сочи, че Йоан е доживял до дълбока старост, като се е грижел за Богородица до самото ѝ успение. След евангелските събития той живее основно в Смирна и Ефес, а в края на живота си е заточен на остров Патмос, където пише знаменитото си *Откровение*. В канона на Новия Завет са включени пет книги, чието авторство се приписва на Йоан – *Евангелие от Йоан*, три послания и *Апокалипсис*. *Евангелието на Йоан* се отличава от останалите три канонични евангелия, тъй като се спира не толкова на живота на историческия Исус, колкото на Неговото учение.

¹⁸ *Божествената мисъл*, МОК, VII год., 1942 г.

¹⁹ **Спиритизъм** – течение, тясно свързано с религията, чиято главна идея е контактът с душите на умрелите с помощта на медиуми. Модерният спиритуализъм се заражда в средата на XIX в. в САЩ. За целта се използват карти, ритуали, къмба, вещи на покойния и много други.

²⁰ **Опорни точки в живота**, Рилски беседи, София, 1942.

²¹ **Толстой, Лев Николаевич** (1828-1910) е руски граф, писател, религиозен реформатор, философ, есеист и публицист – убеден пацифист. Отказва се от частната собственост върху земята и имението си, от авторските си права, и работи земеделски труд, става вегетарианец и пълен въздържател. Новия си религиозен светоглед претворява в романа *Възкресение*. Световноизвестни са неговите романи *Война и мир*, *Ана Каренина* и *Възкресение*. Създател е на религиозно-философско учение *толстоизъм* за несъпротивление на злото чрез насилие. На 82 години напуска имението си и планува пътуване за България, за да се срещне с Учителя, но умира на малката жп гара Астапово.

²² **Болшеvizмът** е ляво революционно крило на Руската социалдемократическа работническа партия (РСДРП) след разцепването ѝ на болшевики и меншевики. През пролетта на 1917 г. те се отделят в Руска социалдемократическа работническа партия (болшевики) и представляват фракция от привърженици на „максимална“ програма – отстояват пълното унищожение на буржоазната класа и създаване на работническо движение.

²³ **Симеон I Велики** (1864-927) е български владетел, управлявал от 893 до 927 г. Борис го изпраща в Магнаурската школа в Константинопол, за да получи богословско образование. Симеон се завръща в България и се установява в княжеския манастир в Преслав, където с Наум Преславски се заема с преводи на старобългарски език. Брат му Владимир наследява Борис, който се оттегля в манастир, и прави опит да възстанови езичеството в държавата. Борис се връща на трона и посочва Симеон за нов владетел. Успешните войни на Симеон срещу Византия и сърбите довеждат до временно разпростиране на България върху по-голямата част от Балканския полуостров. Симеоновото царуване е и период на културен разцвет, наречено *Златен век*. Българската православна църква става патриаршия, а глаголическите ни преводи се разпространяват из целия славянски свят.

²⁴ **Иван Асен II** (1189-1241) е цар на България от 1218 до 1241 г. През 1217 г., след 10-годишно изгнание, се завръща в България с руски наемници, за да си върне от цар Борил българския престол. При неговото царуване границите на България

отново достигат до три морета. Той е известен с добре премислените династически бракове, които укрепват държавата политически и осигуряват териториалните ѝ разширения. С възкачането на престола на Иван Асен II вътрешните междуособици в България затихват, настъпва време на подем в икономиката и културата; той проявява търпимост и не преследва богомилите. Установява приятелски отношения с унгарците и с латините. Известен е с битката при Клокотница.

²⁵ **Д-р Миркович, Георги** (1826-1905) е лекар и общественик, член-кореспондент и академик на БАН. Учи в Духовната семинария в Киев, завършва гръцко и френско училище в Цариград, от 1851 до 1856 следва медицина в Монпелие, Франция. Заради активната му дейност за националната ни кауза е осъден от турските поробители на вечна каторга в Диарбекир. Освободен е след Руско-турската война, установява се в Сливен, където е управител на болницата. Д-р Миркович е първият лекар в България, който започва лечение по метода на хомеопатията. Два мандата е народен представител, издава няколко списания. Първата му среща с Учителя е през 1900 г., на първия събор на Веригата. Под влияние на общуването си с него започва издаването на списание *Виделина* с материали за духовно усъвършенстване. Завършва земния си път в присъствието на Учителя.

²⁶ **Пълен генерал** е звание от времето на Третото българско царство, в периода 1878-1897. Званията се подреждат в настоящия ред в йерархията: пълен генерал, генерал-лейтенант, генерал-майор и генерал от съответния род войски. Те се отбелязват с определен брой звезди на пагона.

²⁷ **Все, що е писано**, Неделни беседи, 1942 г.

²⁸ **Ваал** в Стария Завет е идол на финикийците, култът към който се разпространил и сред евреите. За него се разказва в книгата *Съдии*, глави 2., 10. и 11. Поклонението на Ваал се установило в прочутата Вавилонска кула и включвало разврат, кървави оргии, човешки жертвоприношения и церемониална проституция. Ваал е бил смятан за божество на Природата, отговарящ за дъжда, гръмотевиците и светкавиците. Думата *Ваал* означава още *съпруг, господар*, но тя се е превърнала в символ и на лъжливите богове.

²⁹ **Свети Петър** бил неук и беден рибар от гр. Капернаум на брега на Галилейското езеро. Еврейското му име е Симон, а името Петър, което на гръцки означава *камък*, му дава Исус Христос. Ап. Петър е един от любимите ученици на Спасителя и е въздигнат от Него до апостолско достойнство. След Възнесението на Исус и слизането на Светия Дух ап. Петър проповядвал и вършил много чудеса и изцеления в Палестина, Мала Азия, в Гърция и други страни. Отишъл в Рим по време на гонението на християните от Нерон и бил осъден на разпъване през 67 г. В новозаветния дял на Библията са включени две съборни послания на ап. Петър.

³⁰ *Светът на великите души* е дадена от Учителя през 1932 г. Четенето на тази книга трябва да се придружава с размисъл, за да се намерят в нея истините, които съответстват на трите свята. С тоя метод на четене книгата ще донесе богати плодове.

³¹ *Дали може*, Неделни беседи, 1917-18 г.

³² **Лайденовата стъкления** е експериментален уред, който съхранява статично електричество в стъкления. Била е изобретена независимо от немския физик Евалд фон Клайст през 1744 г. и от холандския физик Питер ван Мьосхенбрук през 1745-1746 г. Името на уреда произлиза от холандския университет Лайден, където Мусхенбрук е учил. Лайденската стъкления е използвана в много ранни експерименти с електричеството и нейното откриване е било от голямо значение в изучаването му.

³³ **Дан Колов (Дончо Колев Данев)** (1892-1940) е български борец и кечист. Заминава за САЩ заедно с група българи, когато е едва на 17 год. За цялата си кариера изиграва над 1500 срещи. В двубои успява да победи много от известните по онова време кечисти, непобеждавани от никого професионалисти, включително забележителни тибетски майстори. Той е първият европейски шампион на България по борба свободен стил, известна по онова време като *кеч*, и печели европейското злато през 1936 г. на шампионата в Париж. Интересна и показателна за неговата сила и дух е случката, когато отива на лов, но се среща лице в лице с мечка, с която се бори около час, като накрая успява да я пребори и да я убие с пушката си. Следи от неговите ръце са оставени по лапите ѝ, където я е държал в жесток захват.

³⁴ **Елисей** е живял през IX в. пр.Хр. Ученик е на пророк Илия и при възнесението му получил неговия плащ и пророчески дар. Елисей служил повече от шестдесет години според III (19. гл.) и IV книга *Царства* (2.-9. и 13. гл.). Притежавал е изключителна сила на духа, твърда вяра и прозорливост. Извършил е множество чудеса: разделил водите на р. Йордан и преминал по сухото ѝ дъно, възкресявал, лекувал от проказа и др.

³⁵ **Инквизицията** като самостоятелно учреждение със свой административен апарат е учредена от папа Иннокентий III през 1204 г. по време на походите срещу албигойците, като с нейното създаване са натоварени доминиканците. Правната процедура на действията ѝ се основава на римското право, установено през I в. Инквизицията е бил независим от гражданските съдилища съд, а инквизиторите са назначавани от папата. Съдопроизводството се води тайно, като се използват мъчения. Понякога осъдените са понасяли публично изгаряне на клада. В Испания Инквизицията става и кралско учреждение през 1480 г., като само в Мадрид са изгорени около 32 хиляди осъдени, а други 300 хиляди са понесли други тежки наказания. През XVII в. тя е отменена в протестантските държави, а през XVIII и XIX в. – и в останалите европейски страни.

³⁶ **Авраам** е праотец на израилтяните и според библейската книга *Битие* е първият от патриарсите на еврейския народ. Името му на еврейски означава *велик баща*. За да изпита верността му, Бог поискал от Авраам да принесе в жертва своя син Исаак, но в последния момент заменил момчето с агне. Бог казал на Авраам да напусне родния си дом в Ур и да завладее земята Ханаан. Там Той сключил завет с него – заради верността си към Йехова Авраам получил обещания, че ханаанската земя ще принадлежи на потомците му.

³⁷ **Отворени форми**, МОК, година VIII (1928–1929), том II.

³⁸ **Аристотел** (384-322 г. пр.Хр.) е древногръцки философ, ученик на Платон, баща на съвременната наука, който поставя началото на етиката, естетиката, психологията, политологията, икономиката и др. Създател е на логиката като наука. Най-известното му съчинение е *Метафизика*, в което развива идеите си за Битието, мисленето, вечността и др. Повлиява силно на

цялата философия и най-вече на западната християнска теология.

³⁹ **Платон** (427-347 г. пр.Хр.) е древногръцки философ, учител на Аристотел и ученик на Сократ. Последовател на питагорейството, ходил и в Египет. Във философията си развива ученията за идеите като надсетивни, нематериални същности на Битието, за диалектиката, безсмъртието на душата, за знанието като припомняне, за Вселената като живо същество, за андрогинията и др. Първ посочва съществуването на Атлантида.

⁴⁰ **Ламбровози типове** са изучаваните чрез физиогномика човешки лица от Чезаре Ламброзо (1835-1909) – италиански лекар психиатър, родоначалник на антропологическото направление в криминологията, основната мисъл на когото е станала идеята за вродения престъпник. Той изучава престъплението като деяние на човека престъпник. Ломброзо е професор в Торинския университет. Основният му труд е книгата *Гениалност и умопомрачение*.

⁴¹ *Първо послание на св. Петър*, гл. 4., 8-11 ст.

⁴² Беседата е предадена само по стенограма на Влад Пашов.

⁴³ **Веслей, Йоан** – става въпрос за **Джон Уесли** (1703-1791), виден английски духовен деец и теолог, основател на Евангелисткото религиозно течение *методизъм*. Това е движение в рамките на Англиканската църква, което поставя в центъра на идеите си духовното възраждане и чистота, методичността в изучаването на Библията, значението на личното приемане на Христос и на покаянието, ролята на човешката свобода и на отговорността пред Бога. Методизмът обръща внимание върху социалната дейност на църквата. Уесли е проповядвал идеите си в крайните квартали на Лондон, сред бедните, под открито небе и близо до вярващите. Под негово ръководство много методисти заемат важни обществени постове. Смята се, че методизмът оказва влияние на обществото и предизвиква много социални реформи.

⁴⁴ **Бах, Йохан Себастиан** (1685-1750) е немски композитор и органист, представител на епохата на Барока. Автор на опери, на оркестрова и камерна музика, а също и на музика за орган.

⁴⁵ **Шуберт, Франц** (1797-1828) е австрийски композитор, един от най-видните представители на виенската класическа музикална школа и от основоположниците на романтизма в музиката. Автор е на над 600 солови песни по стихове на Гьоте и Шилер, на 9 симфонии, на около 20 опери, 17 увертюри и др. В последните години от живота си Шуберт е неосигурен финансово, отчаян, самотен и често боледува.

⁴⁶ **Плюшкин** е герой от романа *Мъртви души* на Николай Василиевич Гогол (1809-1852) – руски белетрист и драматург. Героят е известен с достигащото си до душевна деформираност скъперничество. Гогол е автор и на комедиите *Ревизор*, *Женитба* и на повестите *Шинел* и *Тарас Булба*.

⁴⁷ **Кант, Имануел** (1724-1804) е виден немски философ идеалист от епохата на Просвещението. Развива учението за логиката, като прави опит за синтез на рационализма и емпиризма. Според Кант, въпреки че цялото знание започва от опита, то не възниква от опита, а от предопитно (a priori) зададените в разсъдъка категории и несвързаните със сетивата предопитни идеи на разума. В етическата система на Кант вярата в Бога е постулат на практическия разум, т.е. естествена необходимост в моралната сфера. В своята дейност човек трябва да се ръководи от такова правило, което може да се приложи като универсален принцип на едно всеобщо законодателство. Основните му трудове са *Критика на чистия разум*, *Критика на практическия разум*, *Критика на способността за съждение*, *Религията в границите само на разума*.

⁴⁸ **Възможности за щастие**, Съборни беседи от Учителя, София, 1941.

⁴⁹ **Свети Никола** или Николай Чудотворец (ок. 270-343) е източноримски духовник, епископ на град Мира в областта Ликия. Приживе е известен като противник на езичеството и арианството. В жестокото време на преследването на християните е бил в затвора. Изиграва важна роля за постигане на разбирателство на Първия вселенски събор в Никея. Всичките му дела имали за цел да умиротворяват, да закрилят, да дават изцеление. След смъртта си е почитан като светец и покровител на моряците, търговците и затворниците.

⁵⁰ **Граблашев, Васил (Велико)** – адвокат, окултист и спиритист, теософ, автор и преводач от английски език, учил в България и Америка. Граблашев е издавал списание *Задгробен мир*, орган на Психическото дружество. Автор е на книгите *Окултизъм, мистицизъм и учението на Дънов*, *Ръководство за добиване спиритически явления*, *Спиритически чудеса или доказателства за задгробния живот*. Около 1922-23 г. заедно със сина си Николай Васил Граблашев отново заминава за Америка и не се връща повече в България. Там създава ново семейство.

⁵¹ **Айнщайн, Алберт** (1879-1955) е немски физик теоретик, философ и писател от еврейски произход. Той е определян като бащата на съвременната физика. Името на Айнщайн се свързва с популярното уравнение $E = mc^2$ за еквивалентност на маса и енергия. През 1921 г. получава Нобелова награда за приноса си към теоретичната физика. През 1916 г. формулира Общата теория на относителността. Той продължава работата си в областта на статистическата и квантовата теория, създавайки свое обяснение на теорията на елементарните частици, изследва и топлинните свойства на светлината, с което поставя основите на фотонната теория за светлината. През 1917 г. използва Общата теория на относителността за създаването на цялостен модел на структурата на Вселената, с което поставя началото на релативистичната космология. Айнщайн се обявява категорично против войната, а по-късно и против производството и употребата на ядрени оръжия. Той е и един от инициаторите за създаване на държавата Израел.

⁵² **Исаак** е библейски патриарх, дете на Авраам и Сара, един от тримата праотци на еврейския народ. Когато Исаак е на 37 години, Бог изпитва вярата на Авраам, като го кара да принесе в жертва единственото си дете на върха на планината Мория. Исаак безпрекословно се подчинява на баща си. Когато Авраам се приготвя да нанесе решителния удар с ножа, ангел отклонява ръката му. Исаак се жени на 40 години и има двама сина – Йаков и Исав. Умира на 180-годишна възраст.

⁵³ **Баптисти (от седмия ден)** – протестантска общност, създадена през 1671 г. и разпространена предимно в САЩ, Англия и Канада. Спазват съботата като ден на Бога. От тайнствата при-

знават само Кръщение, и то извършено над възрастни, а не над деца, и Причастие. Приемат Светото Писание за единствен източник на вярата. Отхвърлят почитанието на иконите и на светците и молитвите към тях.

⁵⁴ **Брамин** – жрец на браманизма – индийска обществено-религиозна система по името на бог Брама, възникнала през X-IX в. пр.Хр. Свързана е с кастата на жреците и се основава на жертвоприношението и на свещените устни текстове. Кастата на *брамините* включва духовните лидери на обществото, които са били най-образованите. В нея са свещениците, учените, философите, учителите, хората, които са посветили живота си на знанието – да го придобиват и да го преподават. Браминът се занимава предимно с писанията – със запаметяването им, с граматиката, метриката, пеенето, с тълкуването им; той притежава знанието за ритуалите и за мантрите.

⁵⁵ **Карма** (санскр. *действие, влияние, причина-последствие, съдба*). В индуизма и будизма това е разбирането за действие, което има своите последствия в положителен или негативен аспект (добра/лоша карма). Кармата е част от цикъла на самсара на причина и следствие. От философска гледна точка понятието *карма* е аналог на понятието причинност в западната философска традиция. В индуизма и в будизма това е резултатът от действията на човека. Човешкото съзнание се разглежда като извор на причинните импулси, посяти в миналото, които влияят на настоящото състояние на съзнанието, а създадени в настоящето, определят бъдещите състояния на съзнанието. Изчистването на лошата карма започва с промяната на мислите, намеренията и действията в положителна посока и чрез любовта.

⁵⁶ **Талант** – антична мярка за тегло, използвана в Европа, Северна Африка и в Близкия изток. В Римската империя 1 талант съответства на масата на водата, която се съдържа в една стандартна амфора (около 26 литра). В Древен Рим талант наричат теглото на 100 римски либри (1 либра = 327 грама или на 96 драхми). С таланти измервали и среброто и златото, които имали равностойност на определено количество златни или сребърни монети.

⁵⁷ **Паганини, Николо** (1782-1840) е италиански композитор и гениален цигулар виртуоз. Прилага неподражаеми новаторски техники при изпълнението си и работи упорито за тяхното усъвършенстване, като свири по 15 часа на ден. Автор е на сонати, на шест концерта за цигулка, на струнни квартети и др. Концертната му дейност из цяла Европа е поредица от триумфи.

⁵⁸ **Севастополската** или Кримската война (1853-1856) е военен конфликт между Русия и съюз между Османската империя, Франция, Британската империя и Сардинското кралство. Тя е част от дълъг конфликт между главните европейски сили за влияние върху териториите на западащата Османска империя. Кримската война се разглежда като първата „модерна война“ с използване на технологични новости като железници и телеграф. Тя е и първата война, широко документирана с фотографии.

⁵⁹ **Давид** е библейски цар на Израил и Юдея, приемник на Саул, баща и предшественик на цар Соломон. На Давид се приписва авторството на повечето от псалмите, включени в Библията, смятан е за пророк на юдаизма. За него се разказва в книгата I *Царства*. Той влиза в битка срещу филистимеца Голиат – гигант, потомък на свръхчовеци от по-старо време, смятан за непобедим. Давид има славата на прекрасен поет и музикант (свирел на арфа). Като цар успява да укрепи държавата си, дава началото на мащабно строителство – градове, канализация, водопроводи, крепости, особено в столицата си Йерусалим. Давид води успешни войни със съседните си държави.

⁶⁰ **Саул** е първият цар на Израил, чиято история е предадена в книгата I *Царства*, 9-31. глава. Той е изключително силен и смел човек и спечелва големи военски победи. Заради нетърпението си превишава своите правомощия, като принася жертви, и понякога не се подчинява на Бога, заради което пророк Самуил предрича отхвърлянето на управлението му. Последните му години преминават в горчив сблъсък с неговия наследник Давид.

⁶¹ **Кали-юга** – според Ведите и индуизма Земята в своето развитие ще премине през четири епохи: Сатя-юга (Златен век), Двайра-юга, Третя-юга и Кали-юга (Железен век). Последната е започнала през 3102 г. пр.Хр. с оттеглянето на Шри Кришна и

ще продължи 5000 години. Характеризира се с духовна деградация и разрушение, с липса на морални ценности, милосърдие и религиозност, с господство на силата и несправедливостта.

⁶² **Йов** е герой от *Книгата на Йов* от Стария Завет. Той е богат, благословен човек, който се страхува от Бога и живее праведно. Но Сатаната оспорва почитеността на Йов и Бог го оставя в неговите ръцете. Тогава за Йов започва трагедия: той загубва децата си, богатството си и здравето си. *Книгата Йов* съдържа най-трудната поезия в Стария Завет и сто думи, които не се срещат никъде другаде, тя е изключително самобитна и обикновено се свързва с премъдростната, т.е. нравствено-поучителната литература.

⁶³ **Сенкевич, Хенрик** (1846-1916) е полски писател, автор на историческите романи *С огън и меч*, *Потоп*, *Quo vadis*, *Кръстоносци* и др. Носител е на Нобелова награда за литература от 1905 г.

⁶⁴ **Сведенборг, Емануел** (1688-1772) е шведски философ, учен, мистик и теолог. Започва кариерата си като учен и философ, а след 50-та си година започва да получава съновидения и откровения, които му помагат да направи връзка с духовните светове, които описва в съчиненията си. Едно от най-известните от тях е *Небе и Ад*. Той е коментатор на Библията и интерпретатор на християнството.

⁶⁵ **Обществена безопасност** е отделение на полицията за разправа с политическите противници. Създадена е през 1907 г. по Закона за столичната полиция. В началото е отделение към Канцеларията на софийския градоначалник и се състои от шест бюра – съдебна полиция, полиция на двореца, нравствена полиция, контрол, анархисти, пътници и обществени заведения. През 1919 се обособява като самостоятелно отделение. От 1925 г. е преобразувана в отдел „Държавна сигурност“ към Дирекция на полицията. След 1945 е наследена от Държавна сигурност.

⁶⁶ **Муди, Дуайт** (1837-1899) е американски проповедник, основател на Църквата на Муди, на Муди Институт и Издателство „Муди“, които съществуват и до днес. Муди успява да трансформира методите за евангелизиране, като спечелва хиляди американци и британци за идеите си и оставя невероятен пример за силен и добродетелен характер.

Поредицата *Утринно слово* включва следните
заглавия:

1. Абсолютната истина (1930-1932), 2012
2. Сеятелят (1932-1933), 2012
3. Новото разбиране (1933-1934), 2012
4. Учение и работа (1934-1935), 2013
5. Топлината на Любовта (1935-1936), 2013
6. Старото отмина (1936-1937), 2013
7. Ликвидация на века (1937-1938), 2014
8. Всичко е за добро (1938-1939), 2015
9. Първият момент на Любовта (1939-1940), 2015
10. Божествената усмивка (1940-1941), 2015
11. Да обичаш и да те обичат (1941-1942), 2015
- 12. Плодовете на Любовта (1942-1944), 2016**

Петър Дънов
Учителя

ПЛОДОВЕТЕ НА ЛЮБОВТА

УТРИННО СЛОВО
1942–1944

Редактор

Спаска Миховска

Художник

Илиана Попова

Компютърен дизайн

Иван Джеджев

Печатни коли 47

Издателство

„БЯЛО БРАТСТВО“

02/ 418 0110

0897 847647

Отпечатано в Университетска печатница

sales@bialobratstvo.info

www.bialobratstvo.info

www.beinsadouno.org